

**PARLAMENTARANA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE**

360

Na temelju članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 80. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 30. lipnja 2010. godine, i na 48. sjednici Doma naroda, održanoj 13. srpnja 2010. godine, usvojila je

ZAKON

O AUTORSKOM I SRODNIM PRAVIMA

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet Zakona)

Ovim se Zakonom uređuju:

- pravo autora na njihovim djelima iz područja književnosti, znanosti i umjetnosti (autorsko pravo),
- prava izvođača, proizvođača fonograma, filmskih producenata, organizacija za radiodifuziju, nakladnika i proizvođača baza podataka na njihovim izvođenjima, fonogramima, videogramima, emisijama i bazama podataka (srodna prava),
- ostvarivanje autorskog prava i srodnih prava,
- zaštita autorskog prava i srodnih prava,
- područje primjene Zakona.

Članak 2.

(Objavljivanje, javnost i izdavanje)

- Objavljivanje, u smislu ovoga Zakona, znači da je autorsko djelo ili predmet srodnog prava s odobrenjem ovlaštene osobe prvi puta postalo dostupno javnosti.
- Izrazi *javan* i *javnost*, u smislu ovoga Zakona, znače veći broj osoba koje nisu međusobno povezane rodbinskom vezom ili drugim osobnim vezama.
- Izdavanje, u smislu ovoga Zakona, znači da je dostatan broj izrađenih primjeraka autorskog djela ili predmeta srodnog

prava s odobrenjem ovlaštene osobe ponuđen javnosti ili stavljen u promet.

Članak 3.

(Odnos autorskog i srodnih prava)

- Zaštita srodnih prava, sukladno ovome Zakonu, ni na koji način ne utječe na prava autorâ čija su djela zaštićena ovim Zakonom.
- Odredbe ovoga Zakona o sastojcima autorskog djela, pretpostavci autorstva, suautorima, autorima spojenih djela, sadržaju autorskih imovinskih prava i drugih prava autorâ, sadržajnim ograničenjima autorskog prava, početku i učincima isteka rokova trajanja autorskog prava, odnosu između autorskog prava i prava vlasništva, te o autorskom pravu u pravnom prometu primjenjuju se na odgovarajući način i na srodna prava, osim ako je u petome dijelu ovoga Zakona drukčije određeno.

DIO DRUGI - AUTORSKO PRAVO

POGLAVLJE I. AUTORSKO DJELO

Članak 4.

(Zaštićena djela)

- Autorskim djelom smatra se individualna duhovna tvorevina iz područja književnosti, znanosti i umjetnosti bez obzira na vrstu, način i oblik izražavanja, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.
- Autorskim djelom osobito se smatraju:
  - pisana djela (književni tekstovi, studije, priručnici, članci i ostali napisi, kao i računalni programi),
  - govorna djela (govori, predavanja, propovijedi i druga djela iste naravi),
  - dramska, dramsko-glazbena i lutkarska djela,
  - koreografska i pantomimska djela,
  - glazbena djela s riječima ili bez riječi,
  - audiovizualna djela (filmska djela i djela stvorena na način sličan filmskom stvaranju),
  - djela likovnih umjetnosti (crteži, slike, grafike, kipovi i druga djela iste naravi),
  - djela arhitekture (skice, planovi, nacrti i izgrađeni objekti),

- i) djela svih grana primijenjenih umjetnosti, grafičkog i industrijskog oblikovanja,
- j) fotografska djela i djela proizvedena postupkom sličnim fotografskom,
- k) kartografska djela,
- l) prezentacije znanstvene, obrazovne ili tehničke naravi (tehničke skice, planovi, grafikoni, formulari, ekspertize, nalazi vještaka, prezentacije u plastičnom obliku i druga djela iste naravi).

Članak 5.

(Sastojci autorskog djela)

Osnutak djela, nezavršeno djelo, naslov i drugi sastojci djela, ako predstavljaju individualne duhovne tvorevine, zaštićeni su kao samostalno autorsko djelo.

Članak 6.

(Prerada autorskog djela)

- (1) Prijevodi, prilagodbe, glazbeni aranžmani, glazbene obrade i druge prerade izvornih autorskih djela koje predstavljaju individualnu duhovnu tvorevinu zaštićeni su kao samostalna autorska djela.
- (2) Zaštita djela iz stavka (1) ovoga članka nema utjecaja na pravo autora izvornoga djela.

Članak 7.

(Zbirke)

- (1) Autorskim djelom smatraju se i zbirke autorskih djela ili druge građe (enciklopedije, zbornici, antologije, zbirke narodnih književnih i umjetničkih tvorevina, zbirke dokumenata, zbirke sudskih odluka, baze podataka i slično) koje, s obzirom na odabir, raspored ili način izlaganja svoga sadržaja, predstavljaju samostalne individualne duhovne tvorevine.
- (2) Uključenjem izvornih djela u zbirku ne smije se povrijediti pravo autora tih djela. Uključenjem druge izvorne građe u zbirku ta građa ne postaje zaštićeno djelo.
- (3) Baze podataka iz stavka (1) ovoga članka predstavljaju zbirke samostalnih djela, podataka ili druge građe u bilo kakvom obliku koje su sustavno i metodički srede i pojedinačno dostupne elektroničkim putem ili na drugi način.
- (4) Zaštita se prema ovome članku ne primjenjuje na računalne programe korištene za izradu ili rad elektroničkih baza podataka.

Članak 8.

(Nezaštićene tvorevine)

- (1) Autorskopravno nisu zaštićeni:
  - a) ideje, koncepti, postupci, radne metode, matematičke operacije, načela ili otkrića,
  - b) službeni tekstovi iz područja zakonodavstva, uprave i pravosuđa (zakoni, uredbе, odluke, izvješća, zapisnici, sudske odluke i slično),
  - c) politički govori i govori održani tijekom sudskih rasprava,
  - d) dnevne vijesti ili razne informacije koje imaju karakter kratke vijesti sadržane u obavijesti za tisak,
  - e) narodne književne i umjetničke tvorevine.
- (2) Prijevodi tekstova i govora iz stavka (1) toč. b) i c) ovoga članka autorskopravno su zaštićeni, osim ako su objavljeni kao službeni tekstovi.

POGLAVLJE II. AUTOR

Članak 9.

(Fizička osoba)

Autor djela je fizička osoba koja je stvorila djelo.

Članak 10.

(Pretpostavka autorstva)

Autorom se smatra osoba čije su ime i prezime, pseudonim ili neki drugi znak označeni na djelu na uobičajeni način, dok se ne dokaže protivno.

Članak 11.

(Nepoznati autor)

- (1) U slučaju anonimnog ili pseudonimnog djela nakladnik čije je ime naznačeno na djelu smatra se zastupnikom autora, dok se ne dokaže protivno, i kao takav ovlašten je vršiti moralna i imovinska prava autora. Ako nakladnik nije naznačen na djelu, osoba koja je objavila djelo ovlaštena je ostvarivati autorsko pravo.
- (2) Autorsko pravo na neobjavljena djela čiji autor nije poznat ostvaruje odgovarajuća organizacija autorâ.
- (3) Odredbe st. (1) i (2) ovoga članka prestaju se primjenjivati od trenutka kada se utvrdi identitet autora. Osoba koja je ostvarivala autorsko pravo prema odredbama st. (1) i (2) ovoga članka dužna je prenijeti koristi od autorskih prava na autora, ako ugovorom nije drukčije dogovoreno. Na prijenos prava odnosno predaju stvari na odgovarajući se način primjenjuju pravna pravila o položaju savjesnog imatelja.
- (4) Osobe iz st. (1) i (2) ovoga članka mogu prenositi pojedinačna imovinska prava na treće osobe samo u takvom opsegu i trajanju, te samo pod takvim uvjetima koji su uobičajeni za redovitu uporabu određene vrste djela i koji nisu protivni opravdanim ekonomskim interesima autora. U protivnom slučaju autor ima pravo tražiti raskid ugovora i naknadu štete od osoba iz st. (1) i (2) ovoga članka, kao i od treće osobe na koju su prava prenesena.

Članak 12.

(Suautori)

- (1) Ako autorsko djelo stvoreno suradnjom dviju ili više osoba čini nedjeljivu cjelinu, svim suautorima pripada nedjeljivo autorsko pravo.
- (2) Udjel pojedinog suautora određuje se razmjerno stvarnome doprinosu koji je svaki od suautora dao u stvaranju djela, ako njihovi međusobni odnosi nisu drukčije uređeni ugovorom.
- (3) Odluku o uporabi autorskog djela donose zajedno svi suautori. Suautor ne može uskratiti svoju suglasnost protivno načelima savjesnosti i poštenja.
- (4) Ako se suautorsko djelo sastoji od dijelova koji se mogu zasebno koristiti i ako se autor svakog takvog dijela može identificirati, autor svakog dijela smatrat će se izvornim vlasnikom imovinskog prava u dijelu koji je on stvorio.

Članak 13.

(Autori spojenih djela)

- (1) Ako dva ili više autora spoje svoja djela radi zajedničkog iskorištavanja, svaki od njih ima autorsko pravo na svome dijelu. Odnosi između autora spojenih djela uređuju se međusobnim ugovorom.
- (2) Ako nije drukčije dogovoreno, odredba članka 12. stavak (3) ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuje i na autore spojenih djela.

POGLAVLJE III. SADRŽAJ AUTORSKOG PRAVA

Odjeljak A. Opće odredbe

Članak 14.

(Nastanak prava)

Autorsko pravo nastaje i pripada autoru na temelju samog stvaranja autorskog djela i nije uvjetovano ispunjenjem bilo kojih formalnosti ili zahtjeva glede njegovog sadržaja, kvalitete ili svrhe.

Članak 15.

(Sadržaj autorskog prava)

Autorsko pravo jedinstveno je pravo na autorskom djelu koje sadrži isključive osobno-pravne ovlasti (autorska moralna prava), isključive imovinskopravne ovlasti (autorska imovinska prava) i druge ovlasti autora (druga prava autora).

Odjeljak B. Autorska moralna prava**Članak 16.****(Sadržaj prava)**

Autorska moralna prava štite autora glede njegovih duhovnih i osobnih veza s njegovim djelom.

Članak 17.**(Pravo objavljivanja)**

Autor ima isključivo pravo odlučiti hoće li, kada, na koji način i u kojem obliku njegovo djelo biti objavljeno.

Članak 18.**(Pravo priznavanja autorstva)**

- (1) Autor ima isključivo pravo biti priznat i označen kao stvaratelj svojega djela.
- (2) Autor ima pravo odrediti da se njegovo djelo objavi pod njegovim imenom, pod pseudonimom, odnosno nekom drugom oznakom ili anonimno.

Članak 19.**(Pravo poštivanja djela)**

Autor ima isključivo pravo suprotstaviti se svakom mijenjanju ili uporabi djela ako bi takvo mijenjanje ili uporaba vrijeđali njegovu čast i ugled.

Odjeljak C. Autorska imovinska prava**Članak 20.****(Sadržaj prava)**

- (1) Autorska imovinska prava sadrže isključivo ovlast autora da zabrani ili dopusti iskorištavanje svojega djela i primjeraka toga djela, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.
- (2) Druga osoba može iskorištavati autorsko djelo samo s dopuštanjem autora, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.
- (3) Za svaki oblik iskorištavanja autorskog djela od druge osobe autoru pripada posebna naknada, osim ako ovim Zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.
- (4) Autorska imovinska prava osobito sadrže:
  - a) pravo reproduciranja,
  - b) pravo distribuiranja,
  - c) pravo davanja u najam,
  - d) pravo priopćavanja javnosti,
  - e) pravo prerade,
  - f) pravo audiovizualne prilagodbe (članak 110.),
  - g) pravo prijevoda.

Članak 21.**(Pravo reproduciranja)**

- (1) Pravo reproduciranja isključivo je pravo na fiksiranje djela na materijalnom nosaču (primjerku djela) neizravno ili izravno, privremeno ili trajno, djelomično ili u cjelini, bilo kakvim sredstvima i na bilo kakav način.
- (2) Djelo se reproducira osobito u obliku grafičkog umnožavanja, trodimenzionalnog umnožavanja, fotografiranja, fotokopiranja i umnožavanja drugim postupcima kojima se postiže isti učinak, zvučnog ili vizualnog snimanja, izgradnjom odnosno izvedbom arhitektonskog objekta i pohranom djela u elektroničkom obliku.

Članak 22.**(Pravo distribuiranja)**

- (1) Pravo distribuiranja isključivo je pravo na stavljanje u promet izvornika ili preslika djela, snimke izvedbe ili fonograma na materijalnom nosaču, prodajom ili drugim načinom prijenosa vlasništva, uključujući uvoz radi takvog stavljanja u promet i javne prodaje ili drugog oblika prijenosa vlasništva.
- (2) Pravo distribuiranja obuhvaća i isključivo pravo na uvoz umnoženih primjeraka djela u određenu zemlju radi daljnjeg stavljanja u promet, neovisno o tomu jesu li izrađeni na zakonit način ili ne.

Članak 23.**(Pravo davanja u najam)**

- (1) Pravo davanja u najam isključivo je pravo na davanje na korištenje izvornika ili primjerka djela na vremenski ograničeno razdoblje, u svrhu ostvarivanja neizravne ili izravne ekonomske koristi.
- (2) Odredbe stavka (1) ovoga članka ne odnose se na korištenje:
  - a) arhitektonskih objekata,
  - b) izvornika ili primjerka djela primijenjenih umjetnosti i industrijskog oblikovanja,
  - c) izvornika ili primjerka djela radi priopćavanja javnosti,
  - d) izvornika ili primjerka djela radi uvida na licu mjesta,
  - e) u radnom odnosu, ako je korištenje ograničeno isključivo na izvršenje radnih obveza iz tog odnosa,
  - f) računalnog programa ukoliko on nije bitan predmet najma.
- (3) Pravo davanja u najam računalnog programa ne primjenjuje se na davanje u najam računalnog programa ako sâm program nije osnovni predmet davanja u najam.

Članak 24.**(Pravo priopćavanja javnosti)**

Pravo priopćavanja javnosti isključivo je pravo na činjenje djela dostupnim javnosti u nematerijalnom obliku i osobito obuhvaća:

- a) pravo na javnu izvedbu,
- b) pravo na javni prijenos,
- c) pravo na javno prikazivanje,
- d) pravo na javno priopćavanje s fonograma i videograma,
- e) pravo na radiodifuzno i kabelsko emitiranje,
- f) pravo na radiodifuzno i kabelsko reemitiranje,
- g) pravo na sekundarno korištenje djela koje se radiodifuzno emitira,
- h) pravo na činjenje dostupnim javnosti.

Članak 25.**(Javna izvedba)**

Pravo javne izvedbe isključivo je pravo na priopćavanje javnosti:

- a) djela iz područja književnosti ili znanosti njegovim čitanjem ili recitiranjem uživo (pravo javnog recitiranja),
- b) glazbenog djela njegovom izvedbom uživo (pravo javne glazbene izvedbe),
- c) dramskog, dramsko-glazbenog, koreografskog, lutkarskog ili pantomimskog djela njegovim scenskim prikazivanjem uživo (pravo javnog scenskog prikazivanja).

Članak 26.**(Javni prijenos)**

Pravo javnog prijenosa isključivo je pravo na priopćavanje, recitiranje, glazbenu izvedbu ili scensko prikazivanje djela javnosti koja se nalazi izvan prostora u kojem se djelo uživo recitira, izvodi ili scenski prikazuje putem zvučnika, zaslona ili drugog tehničkog uređaja.

Članak 27.**(Javno prikazivanje)**

Pravo javnog prikazivanja isključivo je pravo na priopćavanje javnosti audiovizualnog djela ili djela iz područja fotografije, likovnih umjetnosti, arhitekture, primijenjenih umjetnosti, industrijskog oblikovanja, kartografije ili prikaza znanstvene ili tehničke naravi pomoću tehničkih uređaja.

Članak 28.**(Javno priopćavanje s fonograma i videograma)**

Pravo javnog priopćavanja s fonograma i videograma isključivo je pravo na priopćavanje javnosti recitacije, izvedbe ili scenskog prikazivanja djela koja su snimljena na fonograme ili videograme.

Članak 29.

(Radiodifuzno i kabelsko emitiranje)

- (1) Pravo radiodifuznog odnosno kablenskog emitiranja isključivo je pravo na priopćavanje djela javnosti pomoću radijskih ili televizijskih programskih signala namijenjenih za javni prijam, bežičnim prijenosom (uključujući satelit) ili žičanim prijenosom odnosno žičanim prijenosom (uključujući kablenski ili mikrovalni sustav).
- (2) Emitiranje putem satelita iz stavka (1) ovoga članka postoji kad se pod kontrolom i odgovornošću organizacije za radiodifuziju programski signali koji su namijenjeni za javni prijam šalju u neprekinutom komunikacijskom lancu prema satelitu i nazad na Zemlju.
- (3) Ako su programski signali kodirani, emitiranje putem satelita postoji pod uvjetom da su sredstva za dekodiranje signala dostupna javnosti od organizacije za radiodifuziju koja obavlja emitiranje ili od ovlaštene treće osobe.

Članak 30.

(Radiodifuzno i kabelsko reemitiranje)

Pravo radiodifuznog odnosno kablenskog reemitiranja isključivo je pravo na istodobno, u neizmijenjenom obliku i cjelini, priopćavanje javnosti radiodifuzno emitiranog djela kada:

- a) takvo priopćavanje obavlja druga organizacija za radiodifuziju a ne one koja djelo izvorno emitira, ili
- b) drugi subjekt obavlja priopćavanje kablenskim ili mikrovalnim sustavom koji obuhvaća više od 100 priključaka ili kada se djelo izvorno emitira iz druge države (kabelsko reemitiranje).

Članak 31.

(Sekundarna uporaba djela koje se radiodifuzno emitira)

Pravo sekundarne uporabe djela koje se radiodifuzno emitira isključivo je pravo na istodobno priopćavanje javnosti djela koje je radiodifuzno emitirano odnosno radiodifuzno ili kablenski reemitirano putem zvučnika, zaslona ili sličnog tehničkog uređaja.

Članak 32.

(Pravo činidbe dostupnim javnosti)

Pravo činidbe dostupnim javnosti isključivo je pravo na priopćavanje javnosti djela žičanim ili bežičnim prijenosom na način koji pojedincu omogućava pristup djelu s mjesta i u vrijeme koje sâm odabere (*internet, video-on-demand, music-on-demand i slično*).

Članak 33.

(Pravo prerade)

- (1) Pravo prerade isključivo je pravo na prijevod, dramsku ili glazbenu obradu, promjenu ili na bilo koji drugi način preradu izvornoga djela.
- (2) Pravo iz stavka (1) ovoga članka obuhvaća i slučaj kada se izvorno djelo u neizmijenjenom obliku uvrsti ili ugradi u novo djelo.
- (3) Autor izvornog djela zadržava isključivo pravo na uporabu svojega djela u prerađenom obliku, ako ovim Zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.

Odjeljak D. Druga prava autora

Članak 34.

(Pravo na naknadu za davanje na poslugu)

- (1) Autor ima pravo na odgovarajuću naknadu ako se izvornik ili primjerak njegova djela daju na poslugu putem javnih knjižnica odnosno drugih institucija kojima je to djelatnost.
- (2) Davanje na poslugu, u smislu ovoga Zakona, znači davanje na korištenje u vremenski ograničenom razdoblju, bez ostvarivanja neizravne ili izravne ekonomske koristi.
- (3) Odredbe st. (1) i (2) ovoga članka ne odnose se na korištenje:

- a) izvornika ili primjeraka knjižničnog materijala u nacionalnim knjižnicama, knjižnicama javnih obrazovnih institucija i javnim specijaliziranim knjižnicama,
  - b) arhitektonskih objekata,
  - c) izvornika ili primjeraka djela primijenjenih umjetnosti i industrijskog oblikovanja,
  - d) izvornika ili primjeraka djela radi priopćavanja javnosti,
  - e) izvornika ili primjeraka djela radi uvida na licu mjesta, ili za njihovu posudbu između javnih ustanova,
  - f) u radnom odnosu, ako je korištenje ograničeno isključivo na izvršenje radnih obveza iz tog odnosa.
- (4) Davanje na poslugu izvornika ili primjeraka računalnih programa i baza podataka isključivo je pravo njihovog autora.

Članak 35.

(Pravo slijeđenja)

- (1) Ako je izvornik djela likovne umjetnosti nakon što ga je autor prvi puta prodao ponovno prodan, autor ima pravo biti obaviješten o prodaji i novom vlasniku i potraživati naknadu u opsegu određenom u ovome članku pod uvjetom da se prodavatelj, kupac ili posrednik profesionalno bave prometom umjetničkih djela (prodajni saloni, galerije, aukcijske kuće i slično).
- (2) Za obveze iz stavka (1) ovoga članka odgovaraju prodavatelj, kupac i posrednik solidarno.
- (3) Izvornicima djela likovnih umjetnosti iz stavka (1) ovoga članka smatraju se slike, crteži, kolaži, grafike, gravure, fotografije, tapiserije, kipovi, umjetnička djela izrađena u keramici, staklu ili drugom materijalu i slična djela koja je stvorio autor vlastoručno, ili se radi o reprodukcijama takvih djela koje se smatraju izvornicima. Reprodukcijske djela smatraju se izvornicima ako ih je izradio autor ili osoba koju je on ovlastio u ograničenom broju primjeraka koji su, u pravilu, numerirani i potpisani od autora.
- (4) Naknada na temelju prava slijeđenja plaća se u postotku od prodajne cijene izvornika bez uključenog poreza.
- (5) Naknada iz stavka (4) ovoga članka iznosi:
  - a) 4% od dijela cijene ostvarene u iznosu od 1.000 KM do 100.000 KM,
  - b) 3% od dijela cijene ostvarene u iznosu od 100.001 KM do 400.000 KM,
  - c) 1% od dijela cijene ostvarene u iznosu od 400.001 KM do 700.000 KM,
  - d) 0,5% od dijela cijene ostvarene u iznosu od 700.001 KM do 1.000.000 KM,
  - e) 0,25% od dijela cijene ostvarene u iznosu iznad 1.000.000 KM.
- (6) Neovisno o prodajnoj cijeni izvornika, naknada na temelju prava slijeđenja ne može iznositi više od 25.000 KM.
- (7) Pravo slijeđenja ne može biti predmetom odricanja, prijenosa pravnim poslovima među živima i prisilne ovrhe.

Članak 36.

(Pravo na naknadu za privatnu i drugu vlastitu uporabu)

- (1) Ako se, prema odredbama članka 46. ovoga Zakona, autorsko djelo može reproducirati bez autorovog odobrenja, autor djela za koja se, s obzirom na njihovu narav, može očekivati da će biti reproducirana fotokopiranjem ili snimanjem na nosače zvuka, slike ili teksta, za privatnu ili drugu vlastitu uporabu ima pravo na naknadu od takve uporabe.
- (2) Naknada iz stavka (1) ovoga članka za zvučno i vizualno snimanje plaća se:
  - a) pri prvoj prodaji ili uvozu novih tehničkih uređaja za zvučno i vizualno snimanje i
  - b) pri prvoj prodaji ili uvozu novih praznih nosača zvuka, slike ili teksta.
- (3) Naknada iz stavka (1) ovoga članka za fotokopiranje plaća se:
  - a) pri prvoj prodaji, ili uvozu novih uređaja za fotokopiranje,

- b) od izrađenih fotokopija namijenjenih za prodaju.
- (4) Za potrebe ovoga Zakona, uvoz u Bosnu i Hercegovinu znači svako puštanje u promet i svako unošenje robe na teritorij Bosne i Hercegovine, osim ako se radi o malim količinama namijenjenim za privatnu i nekomercijalnu uporabu koje se unose kao dio osobne prtljage ili šalju u malim pošiljkama.
- (5) S fotokopiranjem su izjednačene sve druge tehnike reproduciranja, a uređajima za zvučno i vizualno snimanje izjednačeni su svi drugi uređaji kojima se omogućava postizanje istog efekta.
- (6) Pravo na naknadu, prema odredbi stavka (1) ovoga članka, ne može biti predmetom odricanja, raspolaganja za vrijeme života i prisilne ovrhe.

Članak 37.

(Osobe obvezane na plaćanje naknade)

- (1) Naknadu iz članka 36. st. (2) i (3) točka a) ovoga Zakona plaćaju proizvođači uređaja za zvučno i vizualno snimanje, proizvođači uređaja za fotokopiranje i proizvođači praznih nosača zvuka, slike ili teksta.
- (2) Ako se uređaji i prazni nosači iz stavka (1) ovoga članka uvoze u Bosnu i Hercegovinu, naknadu iz članka 36. ovoga Zakona plaća uvoznik.
- (3) Proizvođači iz stavka (1) ovoga članka ne plaćaju naknadu za uređaje i prazne nosače koji se izvoze iz Bosne i Hercegovine.
- (4) Naknadu iz članka 36. stavak (3) točka b) ovoga Zakona plaćaju fizičke i pravne osobe koje uz naplatu obavljaju usluge fotokopiranja.

Članak 38.

(Iznos naknade)

- (1) Iznose pojedinih naknada za reproduciranje za privatnu i drugu vlastitu uporabu, koji pripadaju zajednički svim nositeljima prava prema ovome Zakonu, određuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine.
- (2) Iznosi iz stavka (1) ovoga članka određuju se posebno za različite kategorije uređaja i nosača, i to:
- a) za svaki uređaj za zvučno snimanje - ovisno o tehnologiji (analogno, digitalno) i činjenici radi li se o uređajima namijenjenim isključivo reproduciranju zvučnih snimki ili ne,
- b) za svaki uređaj za audiovizualno snimanje - ovisno o tehnologiji (analogno, digitalno) i činjenici radi li se o uređajima namijenjenim isključivo reproduciranju audiovizualnih ili videosnimki ili ne,
- c) za svaki prazan nosač zvuka ili slike - ovisno o tehnologiji (analogno, digitalno) i najduljem mogućem trajanju reprodukcije zvuka ili slike,
- d) za svaki uređaj za fotokopiranje ili drugi uređaj sa sličnom tehnikom reproduciranja (telefaks, pisač, fotopisač i sl.) - ovisno o najvećem mogućem broju preslika u minuti i o mogućnosti reproduciranja u boji,
- e) za svaku pojedinačnu fotokopiju izrađenu za prodaju fizičkim osobama.

Članak 39.

(Pravo pristupa i predaje djela)

- (1) Autor ima pravo pristupa izvorniku ili primjerku svojega djela koje se nalazi u posjedu druge osobe ukoliko je to nužno za ostvarenje njegovog prava na reproduciranje ili prerađivanje i ako to nije protivno opravdanim interesima posjednika.
- (2) Autor može zahtijevati od posjednika da preda izvornik djela likovne umjetnosti ili fotografije radi izlaganja u Bosni i Hercegovini, ukoliko dokaže da postoji jači interes.
- (3) Posjednik može predaju izvornika, prema stavku (2) ovoga članka, uvjetovati davanjem jamstva ili sklapanjem ugovora o osiguranju u visini tržišne vrijednosti djela.

- (4) Pravo pristupa djelu kao i izlaganje djela ostvaruju se na autorov trošak i s najmanjim mogućim smetanjem posjednika. U slučaju oštećenja izvornika ili primjeraka djela autor odgovara za svu štetu, bez obzira na svoju krivnju.

POGLAVLJE IV. SADRŽAJNA OGRANIČENJA AUTORSKOG PRAVA

Članak 40.

(Opće pravilo)

- (1) Sadržajna ograničenja autorskog prava moguća su samo u slučajevima predviđenim u ovome poglavlju, s tim što je opseg takve uporabe autorskih djela ograničen namjerom koja se želi postignuti i sukladnošću s dobrim običajima.
- (2) Sadržajna ograničenja autorskog prava protežu se na odgovarajući način i na srodna prava iz čl. 119., 127., 132., 136. i 139. ovoga Zakona.

Odjeljak A. Zakonska licencija

Članak 41.

(Nastavni materijali i periodika)

- (1) Bez pribavljanja imovinskog autorskog prava, a uz obvezu plaćanja odgovarajuće naknade, dopušteno je:
- a) reproducirati u čitankama, udžbenicima, radnim bilježnicama i ispitnim materijalima ulomke autorskih djela i pojedinačna autorska djela fotografije, likovne umjetnosti, arhitekture, primijenjene umjetnosti, industrijskog i grafičkog dizajna i kartografije ako se radi o objavljenim djelima,
- b) reproducirati u periodičnom tisku ili u pregledima takvog tiska (clipping) pojedinačne objavljene članke o aktualnim političkim, gospodarskim, vjerskim i drugim sličnim tekućim pitanjima, osim ako je to autor izrijekom zabranio.
- (2) Odredbe stavka (1) ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i za javno priopćavanje spomenutih djela.
- (3) U slučaju iz st. (1) i (2) ovoga članka moraju se naznačiti izvor i ime autora, ako je to naznačeno na iskorištenom djelu.

Odjeljak B. Slobodna uporaba

Članak 42.

(Osobe s invaliditetom)

Dopušteno je reproducirati i distribuirati djela za potrebe osoba s invaliditetom ako to djelo ne postoji u traženom obliku, ako je njegova uporaba u izravnoj vezi s invalidnošću tih osoba i ograničena na njezin opseg, te ako to nije učinjeno s namjerom ostvarivanja neizravne ili izravne ekonomske koristi. U tome slučaju izvor i ime autora moraju biti naznačeni, ako su naznačeni na djelu koje se koristi.

Članak 43.

(Privremeno reproduciranje)

Privremeno reproduciranje autorskog djela dopušteno je ako predstavlja prolaznu ili prateću radnju, koja čini sastavni i bitan dio tehnološkog procesa i nema nikakvog samostalnog ekonomskog značenja, a njezina jedina svrha je omogućiti prijenos djela u mreži između trećih osoba putem posrednika, ili njegovu ovlaštenu uporabu.

Članak 44.

(Informiranje javnosti)

- (1) Dopušteno je u opsegu potrebnom za informiranje javnosti o tekućim događajima:
- a) reproducirati autorska djela koja se pojavljuju kao sastavni dio tekućeg događaja o kojem se informira javnost,
- b) pripremiti i reproducirati kratke izvatke ili sažetke iz pojedinih objavljenih novinskih i drugih sličnih članaka u pregledima tiska,

- c) reproducirati javne političke, vjerske i druge govore održane u tijelima državne ili lokalne vlasti, vjerskim ustanovama ili prigodom državnih ili vjerskih svečanosti,
  - d) slobodno koristiti dnevne informacije i vijesti koje imaju narav novinskog izvještaja.
- (2) Odredbe stavka (1) ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i za javno priopćavanje spomenutih djela.
- (3) U slučaju korištenja iz stavka (1) ovoga članka moraju se naznačiti izvor i ime autora, ako je to naznačeno na iskorištenom djelu.

Članak 45.

(Nastava)

- (1) Za potrebe nastave dopušteno je:
- a) javno izvoditi objavljena djela u obliku izravnog poučavanja na nastavi,
  - b) javno izvoditi objavljena djela na besplatnim školskim priredbama, pod uvjetom da izvođači ne prime naknadu za svoju izvedbu,
  - c) javno priopćavati radiodifuzno emitirane školske emisije putem zvučnika, zaslona ili sličnih tehničkih uređaja koji se nalaze unutar obrazovne ustanove.
- (2) U slučaju uporabe iz stavka (1) ovoga članka moraju se naznačiti izvor i ime autora, ako je to naznačeno na iskorištenom djelu.

Članak 46.

(Reproduciranje za privatnu i drugu vlastitu uporabu)

- (1) Uz poštivanje prava iz članka 36. stavak (1) ovoga Zakona, slobodno reproduciranje objavljenog autorskog djela jest ako je urađeno samo u jednom primjerku i ako su ispunjeni uvjeti iz st. (2) ili (3) ovoga članka.
- (2) Fizička osoba može slobodno reproducirati djelo:
- a) na papiru ili sličnom nosaču, fotokopiranjem ili korištenjem druge fotografske tehnike sa sličnim efektom,
  - b) na bilo kojem drugom nosaču ako to čini za privatnu uporabu, ako primjerci nisu namijenjeni ili pristupačni javnosti i ako tim reproduciranjem nema namjeru ostvariti izravnu ili neizravnu imovinsku korist.
- (3) Javni arhivi, javne knjižnice, muzeji i obrazovne ili znanstvene ustanove mogu za vlastite potrebe slobodno reproducirati djelo na bilo kojem nosaču ako to učine iz vlastitog primjerka i ako takvim reproduciranjem nemaju namjeru ostvariti neizravnu ili izravnu imovinsku korist.
- (4) Ako ovim Zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno, neovisno o odredbama st. (1), (2) i (3) ovoga članka, nije dopušteno reproducirati:
- a) pisana djela u opsegu cijele knjige - osim ako su primjerci te knjige rasprodani najmanje dvije godine,
  - b) grafička izdanja glazbenih djela (notni materijali) - osim ručnim prepisivanjem,
  - c) elektroničke baze podataka i računalnih programa,
  - d) djela arhitekture, u obliku izgradnje arhitektonskog objekta,
  - e) bilo koji djela ukoliko bi takvo reproduciranje bilo protivno uobičajenom iskorištavanju djela i oštećivalo u nerazumnoj mjeri zakonite interese autora odnosno nositelja autorskog prava.

Članak 47.

(Citati)

- (1) Dopušteno je doslovno navoditi ulomke i citate iz objavljenog autorskog djela ili pojedinačnih objavljenih djela fotografije, likovne umjetnosti, arhitekture, primijenjene umjetnosti i industrijskog i grafičkog dizajna radi znanstvenog istraživanja, kritike, polemike, recenzije, nastave i drugog osvrta u mjeri opravdanoj potrebom prikaza, suočenja ili upućivanja koje se želi postići i sukladno dobrim običajima.

- (2) U slučaju uporabe iz stavka (1) ovoga članka moraju se naznačiti izvor i ime autora, ako je to naznačeno na iskorištenom djelu.

Članak 48.

(Nebitni sastojci)

Objavljena djela koja predstavljaju nebitan sastojak u odnosu na glavno djelo u koje su uključena, ili u odnosu na stvar s kojom se zajedno rabe u slobodnoj su uporabi pri iskorištavanju takvog glavnog djela ili takve stvari.

Članak 49.

(Javne izložbe ili dražbe autorskih djela)

- (1) Organizatori javnih izložbi ili dražbi umjetničkih ili drugih autorskih djela mogu slobodno koristiti ta djela u vezi s promidžbom tih izložbi ili dražbi u opsegu potrebnom za postizanje takve svrhe i pod uvjetom da to ne čine s namjerom da postignu izravnu imovinsku korist.
- (2) U slučaju uporabe iz stavka (1) ovoga članka moraju se naznačiti izvor i ime autora, ako je to naznačeno na iskorištenom djelu.

Članak 50.

(Slobodna prerada djela)

Dopuštena je slobodna prerada objavljenog autorskog djela ako se radi o:

- a) parodiji ili karikaturi, ako to ne stvara ili ne može stvarati zabune glede izvora djela,
- b) privatnoj ili drugoj vlastitoj preradi koja nije namijenjena i nije pristupačna javnosti,
- c) preradi u vezi s dopuštenim korištenjem djela koja je prouzročena samom naravi ili načinom tog korištenja.

Članak 51.

(Baze podataka)

- (1) Ovlašteni korisnik objavljene baze podataka ili njezinog primjerka može slobodno reproducirati ili preraditi tu bazu podataka ako je to potrebno radi pristupa njezinom sadržaju i redovitog korištenja tog sadržaja. Ako je korisnik ovlašten samo za dio baze podataka, dopušteno mu je reproducirati i preraditi samo taj dio.
- (2) Ugovorne odredbe koje su oprečne stavku (1) ovoga članka ništave su.

Članak 52.

(Djela trajno smještena na javnim mjestima)

- (1) Dopušteno je slobodno koristiti autorska djela koja su trajno smještena na trgovima, parkovima, ulicama ili drugim mjestima pristupačnim javnosti.
- (2) Djela iz stavka (1) ovoga članka ne smiju se reproducirati u trodimenzionalnom obliku, koristiti za istu namjeru kao izvorno djelo ili koristiti za postizanje imovinske koristi.
- (3) U slučaju uporabe iz stavka (1) ovoga članka moraju se naznačiti izvor i ime autora, ako je to naznačeno na iskorištenom djelu.

Članak 53.

(Službeni postupci)

Dopuštena je slobodno koristiti autorsko djelo ako je to nužno u pojedinačnom konkretnom slučaju radi izvršenja zadaća javne sigurnosti ili bilo kojeg službenog postupka.

Članak 54.

(Provjera uređaja)

- (1) Pogoni ili trgovine koje proizvode ili prodaju fonograme i videograme, uređaje za reproduciranje ili javno priopćavanje fonograma i videograma ili uređaje za prijam zvuka i slike, kao i radionice koje popravljaju takve uređaje mogu slobodno reproducirati i javno priopćavati autorska djela u opsegu koji je potreban za provjeru ispravnosti funkcioniranja tih predmeta prilikom proizvodnje ili izravne prodaje kupcima ili za njihov popravak.

- (2) Snimke autorskih djela urađene na temelju odredbe stavka (1) ovoga članka moraju se bez odgode izbrisati.

POGLAVLJE V. VREMENSKA OGRANIČENJA AUTORSKOG PRAVA

Članak 55.

(Opća odredba)

Autorsko pravo traje za života autora i 70 godina nakon njegove smrti, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

Članak 56.

(Suautori)

Ukoliko autorsko pravo zajednički pripada suautorima, rok iz članka 55. ovoga Zakona računa se od smrti suautora koji je posljednji umro.

Članak 57.

(Anonimna i pseudonimna djela)

- (1) Autorsko pravo na anonimno djelo i djelo objavljeno pod pseudonimom traje 70 godina od dana zakonite objave djela.
- (2) Ako pseudonim ne ostavlja nikakvu dvojbu glede identiteta autora ili ako autor u roku iz stavka (1) ovoga članka otkrije svoj identitet, primjenjuje se rok iz članka 55. ovoga Zakona.

Članak 58.

(Kolektivna djela)

Autorsko pravo na kolektivnim djelima traje 70 godina od dana zakonite objave djela.

Članak 59.

(Djela u nastavcima)

Ako je ovim Zakonom propisano da se rok trajanja autorskog prava računa od dana zakonite objave djela, a to je djelo objavljeno u dijelovima (nastavci, svesci, naklade, epizode i slično), rok trajanja zaštite računa se za svaki od tih dijelova posebno.

Članak 60.

(Zbirke)

- (1) Nebitne promjene u izboru, sukladnosti ili rasporedu sadržaja zbirke ne produljuju trajanje autorskog prava na zbirci.
- (2) Nebitnim promjenama iz stavka (1) ovoga članka smatraju se dodavanja, ispuštanja ili druga preinačavanja glede izbora, sukladnosti ili rasporeda građe, koja su potrebna da zbirka zadrži svoj prvobitni karakter i namjenu, na način koji je predvidio njezin autor.

Članak 61.

(Pravo pokajanja)

Pravo pokajanja iz članka 84. ovoga Zakona traje za života autora.

Članak 62.

(Početak rokova i djelovanje njihovog isteka)

- (1) Svi rokovi iz ovoga poglavlja, osim roka iz članka 61. ovoga Zakona, počinju teći od 1. siječnja godine koja slijedi nakon godine u kojoj je nastala činjenica od koje se računa početak roka.
- (2) Istekom rokova trajanja autorskog prava propisanih u ovom odjeljku autorsko djelo prestaje biti autorskopravno zaštićeno.

DIO TREĆI - AUTORSKO PRAVO U PRAVNOM PROMETU

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Članak 63.

(Nasljeđivanje autorskog prava)

Autorsko pravo kao cjelina, osim prava pokajanja, predmetom je nasljeđivanja. Na prijenos autorskog prava nasljeđivanjem primjenjuju se propisi o nasljeđivanju, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Članak 64.

(Prenosivost autorskog prava)

- (1) Autorsko pravo neprenosivo je kao cjelina.
- (2) Autor ne može prenijeti na drugu osobu autorska moralna prava.
- (3) Autor može ugovorom ili drugim pravnim poslom prenijeti na drugu osobu pojedinačne imovinske ovlasti (autorska imovinska prava) i druga prava autora, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Članak 65.

(Prisilna ovrha)

- (1) Autorsko pravo ne može biti predmetom prisilne ovrhe. Predmetom prisilne ovrhe mogu biti samo imovinske koristi koje potječu iz uporabe autorskog djela.
- (2) Prisilna ovrha nije dopuštena u vezi s autorskim pravom na nedovršenim djelima i na neobjavljenim izvornicima.

Članak 66.

(Legitimacija)

- (1) Prava koja ovaj Zakon daje autoru, uključujući pravo na ostvarivanje sudske zaštite, pripadaju drugom nositelju autorskog prava u opsegu u kojem su zakonom ili pravnim poslom prenesena na njega, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.
- (2) Aktivna legitimacija za ostvarivanje zaštite prava svojih članova, prema ovome Zakonu, u sudskim i drugim službenim postupcima pripada i kolektivnim organizacijama, sindikalnim organizacijama i profesionalnim udrugama utemeljenim radi zaštite autorskih i srodnih prava.

POGLAVLJE II. ODNOS AUTORSKOG PRAVA I PRAVA VLASNIŠTVA

Članak 67.

(Opće pravilo)

Autorsko pravo samostalno je i neovisno o pravu vlasništva ili drugim stvarnim pravima na stvari na kojoj ili u kojoj je autorsko djelo fiksirano, ako zakonom nije drukčije propisano.

Članak 68.

(Odvojenost pravnog prometa)

- (1) Raspolaganje pojedinačnim autorskim imovinskim pravima ili drugim pravima autora na djelu ne utječe na pravo vlasništva na stvari na kojoj ili u kojoj je autorsko djelo fiksirano, ako zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.
- (2) Raspolaganje vlasništvom na stvari na kojoj ili u kojoj je autorsko djelo fiksirano ne utječe na pojedinačna autorska imovinska prava ili druga prava autora na tome djelu, ako zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.

Članak 69.

(Zaštita izvornika autorskog djela)

- (1) Vlasnik izvornika djela koji bi, s obzirom na okolnosti slučaja, mogao pretpostaviti da autor ima opravdani interes sačuvati taj izvornik od uništenja, dužan je prije uništenja takvog izvornika obavijestiti autora o toj namjeri i ponuditi mu otkup prema cijeni vrijednosti materijala. Ako predaja izvornika nije moguća, vlasnik je dužan omogućiti autoru izradu primjerka djela na odgovarajući način.
- (2) Vlasnik arhitektonskog objekta dužan je samo obavijestiti autora o namjeri da uništi objekt i dopustiti autoru, na njegov zahtjev, pristup objektu kojim se omogućava fotografiranje toga objekta. Autor ima pravo tražiti i predaju primjerka nacрта arhitektonskog djela na svoj trošak.
- (3) Vlasnik stvari na kojoj ili u kojoj je djelo fiksirano bez njegovog dopuštenja može uništiti tu stvar bez obveze iz st. (1) i (2) ovoga članka.

Članak 70.

(Prerada izgrađenog arhitektonskog objekta)

- (1) Autor izgrađenog djela arhitekture ne može se protiviti kasnijim izmjenama na tome objektu ako je od završetka

izgradnje odnosno izdavanja upravne dozvole za uporabu objekta proteklo više od pet godina. Ako je na objektu označeno njegovo ime, autor ima pravo tražiti da vlasnik objekta stavi odgovarajuću napomenu o izmjenama arhitektonskog djela i vremenu kada je to učinjeno.

- (2) Ako je arhitektonsko djelo potrebno obnoviti, izmijeniti ili na drugi način preraditi uslijed nedostataka ugrađenih materijala ili ozbiljnih oštećenja objekta nastalih iz bilo kojih razloga, vlasnik objekta može ga slobodno preraditi.

Članak 71.

(Iscrpljivanje prava distribuiranja)

Prvim prijenosom vlasništva na izvorniku ili primjerku djela na području Bosne i Hercegovine od autora ili osobe koja ima njegovu suglasnost iscrpljuje se pravo distribuiranja tog izvornika ili primjerka za područje Bosne i Hercegovine.

Članak 72.

(Zajednička imovina bračnih drugova)

U zajedničku imovinu bračnih drugova ulaze samo imovinske koristi koje potječu iz autorskog prava.

POGLAVLJE III. OPĆI DIO AUTORSKOG UGOVORNOG PRAVA

Članak 73.

(Opseg prijenosa autorskog prava)

Prijenos pojedinačnih autorskih imovinskih prava ili pojedinačnih drugih prava autora može biti sadržajno, prostorno ili vremenski ograničen.

Članak 74.

(Neisključivi i isključivi prijenos)

- (1) Neisključivi prijenos prava ovlašćuje nositelja da na ugovoreni način iskorištava autorsko djelo, pored autora i drugih nositelja prava.
- (2) Isključivi prijenos prava ovlašćuje nositelja da samo on na ugovoreni način iskorištava autorsko djelo uz isključivanje autora i svih drugih osoba od uporabe djela.
- (3) Neisključivi prijenos prava, koji je autor ugovorio prije nego što je ugovorio isključivi prijenos, ima pravni učinak u odnosu na nositelja isključivog prava, osim ako ugovorom između autora i nositelja neisključivih prava nije drukčije utvrđeno.

Članak 75.

(Pretpostavke glede opsega prijenosa prava)

- (1) Ako ovim Zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno, smatra se da je dogovoren neisključivi prijenos, da prijenos vrijedi samo za područje Bosne i Hercegovine i da vrijedi samo za vrijeme koje je uobičajeno za prijenos prava iskorištavanja autorskih djela određene vrste.
- (2) Ako ugovorom nisu utvrđeni vrsta i opseg pojedinačnih autorskih imovinskih prava koja se prenose na nositelja, smatra se da su prenesena samo ona prava i samo u onom opsegu koji je potreban za postizanje cilja ugovora.

Članak 76.

(Pravilo odvojenosti prijenosa)

- (1) Pojedinačna autorska imovinska prava ili pojedinačna druga prava autora prenose se zasebno, osim ako ovim Zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.
- (2) Pri prijenosu prava na reproduciranje djela ne prenosi se i pravo na njegovu pohranu u elektroničkom obliku i pravo na njegovo zvučno ili vizualno snimanje, ako ovim Zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.
- (3) Pri prijenosu prava na distribuiranje primjeraka djela ne prenosi se i pravo na njihov uvoz, ako ovim Zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.
- (4) Pri prijenosu prava na davanje u najam fonograma ili videograma na kojima je snimljeno autorsko djelo zadržava pravo na primjerenu naknadu za svako davanje u najam. Autor se ne može odreći prava iz ovoga stavka.

Članak 77.

(Pretpostavke o zajedničkom prijenosu)

- (1) Pri prijenosu prava na reproduciranje djela smatra se da je ugovoren i prijenos prava na distribuiranje primjeraka toga djela, izuzev njihovog uvoza, ako ugovorom nije drukčije određeno.
- (2) Pri prijenosu prava na radiodifuzno emitiranje djela smatra se da je na organizaciju za radiodifuziju preneseno i pravo na:
- a) izradu snimki djela ako su te snimke urađene vlastitim sredstvima i za potrebe vlastite emisije, ako se radi samo o jednokratnom emitiranju i ako se te snimke najkasnije u roku od mjesec dana od dana emitiranja unište (efemerne snimke),
- b) predaju i pohranu efemernih snimki vlastitom ili javnom arhivu ako te snimke imaju iznimnu dokumentarnu vrijednost. O takvoj je predaji i pohrani snimki organizacija za radiodifuziju dužna bez odgode obavijestiti autora.

Članak 78.

(Daljnji prijenos prava)

- (1) Osoba na koju je preneseno autorsko imovinsko pravo ili drugo pravo autora ne može to pravo prenijeti dalje na treće osobe bez dopuštenja autora, ako ugovorom nije drukčije utvrđeno.
- (2) Dopuštenje iz stavka (1) ovoga članka nije potrebno ako je daljnji prijenos prava posljedica statusnih promjena kod nositelja prava, njegovog stečaja ili redovite likvidacije.
- (3) Ako je na temelju zakona ili ugovora daljnji prijenos prava moguć bez dozvole autora, prethodni i novi nositelj prava odgovaraju autoru solidarno glede njegovih zahtjeva utemeljenih na ovome Zakonu.

Članak 79.

(Ništavost pojedinih odredbi o prijenosu)

Ništava je svaka ugovorna odredba čiji je cilj da autor preneše na drugu osobu:

- a) autorsko pravo kao cjelinu,
- b) moralna autorska prava,
- c) autorska imovinska prava na svim svojim budućim djelima,
- d) autorska imovinska prava za još nepoznate načine iskorištavanja svojega djela.

Članak 80.

(Oblik ugovora)

- (1) Pravni poslovi kojima se prenose autorska imovinska prava ili druga prava autora, ili kojima se daju dopuštenja za iskorištavanje autorskih djela moraju biti u pisanom obliku, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.
- (2) Pravni posao koji nije zaključen u obliku iz stavka (1) ovoga članka bit će valjan ako su ugovorne stranke u cjelini ili u pretežitom dijelu ispunile obveze koje iz njega proizlaze. U tome slučaju sve prijemne i nejasne odredbe pravnog posla glede vrste i opsega prenesenih prava tumače se u korist autora.

Članak 81.

(Autorska naknada)

- (1) Smatra se da se prijenos autorskih imovinskih prava ili drugih prava autora uvijek provodi uz naknadu, osim ako se dokaže protivno.
- (2) Ako naknada nije bila određena, ona se određuje prema uobičajenim visinama naknada za pojedinu vrstu djela prema osugu i trajanju iskorištavanja djela i prema drugim okolnostima slučaja.
- (3) Ako se iskorištavanjem autorskog djela ostvari prihod koji je očito nesrazmjeran s ugovorenom ili određenom naknadom, autor ima pravo tražiti izmjenu ugovora radi određivanja

njegovog pravednijeg udjela u tome prihodu odnosno ponovno određivanje visine naknade.

- (4) Autor se ne može odreći prava iz stavka (3) ovoga članka.

Članak 82.

(Popis prihoda i dobiti)

- (1) Ako je naknada dogovorena ili određena ovisno o prihodima ili dobiti ostvarenoj iskorištavanjem autorskog djela, korisnik djela obavezan je voditi odgovarajuće knjige ili drugi pouzdani popis iz kojega će u svakom trenutku biti moguće ustanoviti iznos ostvarenog prihoda ili dobiti.
- (2) Korisnik djela obavezan je redovito i u potrebnom opsegu izvještavati autora o visini ostvarenog prihoda ili dobiti, te omogućiti autoru, na njegov zahtjev, najmanje jednom godišnje uvid u knjige ili popis iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 83.

(Raskid ugovora zbog neizvršenja)

- (1) Autor može jednostranom izjavom volje raskinuti ugovor kojim je na isključivi način prenio autorsko imovinsko pravo ako druga stranka to pravo izvršava u nedostatnom opsegu ili ga uopće ne izvršava, pa su zbog toga opravdani interesi autora ozbiljno ugroženi. Autor se ne može pozivati na odredbu ovoga stavka ako su uzroci za neizvršenje ili nedostatan izvršenje prava pretežito na njegovoj strani.
- (2) Raskid ugovora, prema odredbi stavka (1) ovoga članka, nije moguć prije nego što proteknu dvije godine od prijenosa toga prava. Ako se isključivo pravo odnosi na novinske članke, taj rok iznosi šest mjeseci.
- (3) Autor može raskinuti ugovor samo pod uvjetom da ponudi nositelju prava dostatan dodatni rok za početak izvršenja prava u zadovoljavajućem opsegu.
- (4) Raskidom ugovora, prema odredbama ovoga članka, autorsko imovinsko pravo nositelja se gasi.
- (5) Autor se ne može odreći prava iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 84.

(Pravo pokajanja)

- (1) Autor ima isključivo pravo jednostranom izjavom volje raskinuti ugovor kojim je prenio autorska imovinska prava i uskratiti daljnje iskorištavanje svojega djela ako za to ima ozbiljne moralne razloge i ako prethodno nadoknadi običnu štetu nositelju tih prava.
- (2) Raskid iz stavka (1) ovoga članka ima učinak od dana kad autor položi osiguranje za naknadu štete iz stavka (1) ovoga članka.
- (3) Nositelj prava iskorištavanja mora, u roku od tri mjeseca od dana primitka izjave o raskidu, priopćiti autoru opseg obične štete. Ako nositelj prava iskorištavanja to ne učini, izjava o raskidu ima učinak istekom tog roka.
- (4) Ako autor kasnije odluči da se djelo glede kojeg je ostvario pravo pokajanja može ponovno koristiti, dužan je pravo iskorištavanja najprije i pod prijašnjim uvjetima ponuditi onome s kim je prethodno raskinuo ugovor.
- (5) Autor se ne može odreći prava iz stavka (1) ovoga članka.
- (6) Odredbe ovoga članka ne odnose se na računalne programe, audiovizualna djela i baze podataka.

POGLAVLJE IV. POSEBNI DIO AUTORSKOG UGOVORNOG PRAVA

Odjeljak A. Nakladnički ugovor

Članak 85.

(Opće odredbe)

- (1) Nakladničkim ugovorom autor se obvezuje prenijeti na nakladnika pravo reproduciranja svojega djela tiskanjem ili drugim sličnim postupkom i pravo distribuiranja primjeraka djela (pravo izdavanja), a nakladnik se obvezuje da djelo na ugovoreni način reproducira i distribuira (izda) i autoru za to plati ugovorenu naknadu.
- (2) Nakladnički ugovor za pojedinačno određeno djelo može sadržavati i suglasnost o klupskoj nakladi, džepnoj nakladi,

periodičnoj nakladi u nastavcima, prijenosu prava prevođenja na pojedinačno određeni jezik, te pravo naklade prevedenog djela kao i druga imovinska prava.

Članak 86.

(Sadržaj ugovora)

- (1) Nakladnički ugovor mora osobito urediti vrstu prijenosa prava, opseg i trajanje prijenosa prava, teritorij važenja prava, rok za izdavanje djela i autorski honorar.
- (2) Ako nakladničkim ugovorom nije drukčije utvrđeno, nakladnik ima pravo samo na jedno izdanje djela, odnosno samo na jednokratno umnožavanje ugovorenog broja primjeraka djela. Ako je ugovorom određena mogućnost višekratnog djelomičnog umnožavanja primjeraka do postizanja ukupne ugovorene visine naklade (doštampavanje), nakladnik je dužan bez odgode obavijestiti autora o svakom djelomičnom umnožavanju i priopćiti mu sve podatke potrebne za njegovo učinkovito kontroliranje pošivanja nakladničkog ugovora.
- (3) Ako je naknada ugovorena u postotku od maloprodajne cijene prodanih primjeraka djela, nakladnički ugovor mora sadržavati i odredbu o njihovom najmanjem broju pri prvoj nakladi. Takva odredba nije potrebna ako ugovor određuje minimalnu naknadu koju je nakladnik dužan platiti autoru neovisno o broju prodanih primjeraka.
- (4) Ako je naknada ugovorena u paušalnom iznosu, nakladnički ugovor mora sadržavati odredbu o ukupnoj visini naklade. Ako naklada nije određena i ako iz okolnosti slučaja ili dobrih poslovnih običaja ne proizlazi drukčije, nakladnik može izdati najviše 500 primjeraka djela.
- (5) Ako rok za izdavanje djela nije drukčije ugovoren, on iznosi godinu dana od kada je autor predao nakladniku primjerak djela u odgovarajućem obliku.

Članak 87.

(Sklopanje ugovora posredstvom zastupnika)

Zastupnik autora može sklopiti nakladnički ugovor samo za ona djela koja su izričito navedena u autorovoj ovlasti.

Članak 88.

(Iznimka od pisanog oblika)

Nakladnički ugovor o izdavanju članaka, crteža i drugih autorskih djela u dnevnom i periodičnom tisku ne mora biti u pisanom obliku.

Članak 89.

(Pretpostavka isključivosti)

- (1) Dok vrijedi nakladnički ugovor, autor ne može prenijeti na drugu osobu pravo izdavanja istoga djela na istom teritoriju i na istom jeziku, osim ako je nakladničkim ugovorom drukčije određeno.
- (2) Autor može prenijeti pravo izdavanja novinskih članaka istodobno na više osoba, osim ako nakladničkim ugovorom nije drukčije određeno.

Članak 90.

(Nakladničko pravo prvenstva)

- (1) Nakladnik koji je stekao pravo na izdavanje djela u tiskanom obliku ima, glede izdavanja toga djela u elektroničkom ili bilo kojem drugom obliku, pravo prvenstva u odnosu na druge nakladnike koji ponude iste uvjete.
- (2) Nakladnik koji se namjerava koristiti pravom iz stavka (1) ovoga članka dužan je izjasniti se o tomu u roku od 30 dana od dana primitka autorove pisane ponude.
- (3) Pravo prvenstva iz stavka (1) ovoga članka traje tri godine od isteka roka ugovorenog za izdavanje djela u tiskanom obliku.

Članak 91.

(Poboljšanja i izmjene djela)

Ako nakladničkim ugovorom nije drukčije određeno, nakladnik je obavezan u slučaju novih naklada djela omogućiti

autoru da unese poboljšanja ili druge izmjene autorskog djela pod pretpostavkom da to ne mijenja karakter autorskog djela i ne uzrokuje nesrazmjerne troškove nakladniku.

Članak 92.

(Propast izvornika djela ili naklada uslijed više sile)

- (1) Ako je rukopis ili drugi izvornik djela nakon njegove predaje nakladniku uništen krivnjom nakladnika ili uslijed više sile, autor ima pravo na naknadu koja bi mu pripala da je autorsko djelo izdano.
- (2) Ako je pripremljeno izdanje djela uslijed više sile potpuno uništeno prije njegovog stavljanja u promet, nakladnik ima pravo pripremiti novo izdanje, a autoru pripada naknada samo za propalo izdanje.
- (3) Ako pripremljeno izdanje djela uslijed više sile djelomično propadne prije njegovog stavljanja u promet, nakladnik ima pravo, bez plaćanja naknade autoru, reproducirati samo onoliko primjeraka djela koliko ih je propalo.

Članak 93.

(Prestanak nakladničkog ugovora)

- (1) Nakladnički ugovor prestaje:
  - a) smrću autora prije završetka autorskog djela,
  - b) iscrpljenjem naklade svih ugovorenih izdanja,
  - c) istekom roka važenja ugovora.
- (2) Autor može raskinuti nakladnički ugovor i tražiti naknadu štete a, osim toga, ima pravo zadržati primljenu naknadu, odnosno tražiti isplatu dogovorene naknade ako nakladnik ne izda djelo u ugovorenom roku.
- (3) Ako rok za izdavanje djela nije utvrđen ugovorom, nakladnik je dužan izdati djelo u primjerenom roku, a najkasnije u roku od jedne godine od dana predaje djela nakladniku.
- (4) Autor može raskinuti nakladnički ugovor ako nakladnik, nakon iscrpljenja jednog izdanja, ne pristupi izdavanju novog ugovorenog izdanja u roku od jedne godine od dana kad je autor to zahtijevao, osim ako ugovorom nije drukčije određeno.
- (5) Smatra se da je, u smislu odredbi ovoga članka, izdanje iscrpljeno ako je broj neprodanih primjeraka djela manji od 5% cjelokupnog izdanja.

Članak 94.

(Uništenje primjeraka djela)

- (1) Nakladnik koji namjerava neprodane primjerke djela prodati kao papir za preradu ili ih na drugi način uništiti, dužan je otkup tih primjeraka ponuditi prvo autoru po cijeni koju bi ostvario za takvu prodaju.
- (2) Ako autor ne prihvati ponudu nakladnika iz stavka (1) ovoga članka ili je prihvati samo za određeni broj primjeraka, preostale primjerke djela nakladnik može slobodno prodati kao papir za preradu ili ih uništiti.

Odjeljak B. Ugovor o izvedbi

Članak 95.

(Opća odredba)

Ugovorom o izvedbi djela autor prenosi korisniku pravo javnog recitiranja, javne izvedbe ili javnog scenskog prikazivanja svojega djela, a korisnik se obvezuje da će djelo na ugovoreni način koristiti i za to platiti autoru naknadu.

Članak 96.

(Obveze korisnika)

Korisnik je dužan omogućiti autoru pristup izvedbi djela, ostvariti tehničke uvjete za izvedbu koji osiguravaju poštivanje autorskih moralnih prava, te autoru ili njegovu zastupniku dostaviti program, druge publikacije i javne kritike izvedbe, ako ugovorom nije drukčije određeno.

Članak 97.

(Raskid ugovora)

Ako korisnik ne izvede djelo u ugovorenom roku, autor može raskinuti ugovor o izvedbi i tražiti naknadu štete a, uz to može i zadržati naknadu odnosno tražiti isplatu ugovorene naknade.

Odjeljak C. Ugovor o stvaranju djela po narudžbi

Članak 98.

(Djelo po narudžbi)

- (1) Ugovorom o stvaranju autorskog djela po narudžbi autor se obvezuje da stvori određeno autorsko djelo i primjerak toga djela preda naručitelju, a naručitelj se obvezuje autoru za to platiti ugovorenu naknadu.
- (2) Naručitelj ima pravo nadzirati posao i dati autoru upute i zahtjeve u vezi s izgledom i sadržajem djela ako time ne zadiru u nerazumnoj mjeri u autorovu slobodu znanstvenog ili umjetničkog stvaralaštva.
- (3) Autorsko pravo na djelo po narudžbi, osim prava distribuiranja, zadržava autor, ako ovim Zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno. Na ugovor o autorskom djelu po narudžbi na odgovarajući se način primjenjuju propisi kojima se uređuje ugovor o djelu.

Članak 99.

(Kolektivno djelo)

- (1) Kolektivnim autorskim djelom smatra se djelo stvoreno na poticaj i u organizaciji fizičke ili pravne osobe (naručitelj) u čijem je stvaranju sudjelovao veliki broj osoba, te koje se objavljuje i koristi pod imenom naručitelja (enciklopedije, leksikoni, zbornici, almanasi i slično).
- (2) Za stvaranje kolektivnog djela sklapa se poseban ugovor. Ako nisu ispunjeni uvjeti iz stavka (1) ovoga članka, takav ugovor je ništav.
- (3) Ukoliko ugovorom nije drukčije određeno, smatra se da su sva autorska imovinska prava i druga prava autora na kolektivnom djelu isključivo i neograničeno prenesena na naručitelja.

Odjeljak D. Autorsko djelo stvoreno u radnom odnosu

Članak 100.

(Pretpostavka prijenosa prava na poslodavca)

- (1) Ako autorsko djelo stvori zaposlenik u izvršavanju svojih radnih obveza ili prema uputama poslodavca, smatra se da su sva autorska imovinska prava isključivo prenesena na poslodavca za razdoblje od pet godina od dana završetka takvog djela, ako ugovorom ili drugim aktom nije drukčije određeno.
- (2) Nakon isteka roka iz stavka (1) ovoga članka prava poslodavca prestaju tako što se vraćaju autoru, osim ako je poslodavac prije isteka toga roka zatražio njihov ponovni isključivi prijenos bez ograničenja. U tome slučaju autoru pripada pravo na odgovarajuću naknadu za daljnje iskorištavanje njegova djela.

Članak 101.

(Posebne odredbe o prijenosu prava)

- (1) Neovisno o odredbama članka 100. ovoga Zakona, autor zadržava isključivo pravo uporabe djela stvorenog u radnom odnosu unutar svojih sabranih djela.
- (2) Neovisno o odredbama članka 100. ovoga Zakona, smatra se da su autorska imovinska prava i druga prava autora na temelju podataka i na kolektivnom djelu isključivo i neograničeno prenesena na poslodavca, ako ugovorom nije drukčije određeno. Prijenos prava na računalnom programu stvorenom u radnom odnosu uređuje se odredbom članka 103. ovoga Zakona.

DIO ČETVRTI - POSEBNE ODREDBE O POJEDINIM AUTORSKIM DJELIMA**POGLAVLJE I. RAČUNALNI PROGRAMI****Članak 102.****(Opće odredbe)**

- (1) Računalni program, u smislu ovoga Zakona, jest program u bilo kojem obliku, uključujući pripremne materijale za njegovu izradu.
- (2) Ideje i načela na kojima se temelji bilo koji element računalnog programa, uključujući elemente koji su osnova za njegovo sučelje, nisu zaštićeni.
- (3) Računalni programi zaštićeni su kao pisana autorska djela ako predstavljaju vlastitu intelektualnu tvorevinu njihovog autora.

Članak 103.

(Računalni program stvoren u radnom odnosu ili po narudžbi)

Ako je računalni program stvorio zaposlenik u izvršavanju svojih obveza ili prema uputama poslodavca, ili ako ga je stvorio autor na temelju ugovora o narudžbi, smatra se da su sva autorska imovinska prava na takvom programu isključivo i u cjelini prenesena na poslodavca ili naručitelja, ako ugovorom nije drukčije utvrđeno.

Članak 104.**(Prava autora računalnog programa)**

- (1) Ako u čl. 105. i 106. ovoga Zakona nije drukčije određeno, autor računalnog programa ima isključiva prava koja obuhvaćaju:
  - a) reproduciranje sastavnih dijelova ili cijelog računalnog programa bilo kojim sredstvima i na bilo koji način, neovisno o tomu radi li se o privremenom ili trajnom reproduciranju; ukoliko učitavanje, prikazivanje, stavljanje u rad, prenošenje ili pohranjivanje programa zahtijeva njegovo reproduciranje, za te radnje traži se dozvola autora računalnog programa,
  - b) prevođenje, prilagodbu, obradu ili bilo koju drugu preradu računalnog programa i reproduciranje rezultata tih prerada s tim da ostaju netaknuta prava osobe koja je prerađila program,
  - c) distribuiranje izvornika ili primjeraka računalnog programa u bilo kojem obliku, uključujući njihovo davanje u najam.
- (2) Autor može prenijeti prava iz stavka (1) ovoga članka na treće osobe na temelju ugovora.

Članak 105.**(Sadržajna ograničenja autorskih prava)**

- (1) Zakoniti korisnik računalnog programa može bez odobrenja autora obaviti radnje iz članka 104. stavak (1) toč. a) i b) ovoga Zakona, uključujući otklanjanje grešaka, ako je to potrebno za korištenje računalnog programa u skladu s njegovom namjenom.
- (2) Ovlašteni korisnik računalnog programa može bez odobrenja autora reproducirati najviše jednu sigurnosnu presliku programa, ako je to potrebno za njegovo korištenje.
- (3) Ovlašteni korisnik primjerka računalnog programa može bez odobrenja autora promatrati, proučavati ili testirati funkcioniranje programa s ciljem otkrivanja ideja i načela koji čine osnovu bilo kojeg elementa toga programa, ako to čini prilikom njegovog učitavanja, prikazivanja, rada, prenošenja ili pohranjivanja za koje je ovlašten.
- (4) Odredbe ovoga Zakona o privatnom i drugom vlastitom reproduciranju (članak 46.) i o pravu pokajanja (članak 84.) ne odnose se na računalne programe.
- (5) Računalni programi ne smiju se javno davati na poslugu (članak 34.), osim ako je ugovorom s njihovim autorom drukčije utvrđeno.

- (6) Ugovorne odredbe kojima se nastoje ograničavati prava zakonitog korisnika protivno st. (2) i (3) ovoga članka su ništave.

Članak 106.**(Dekompilacija)**

- (1) Ako je reproduciranje računalnog koda i prevođenje njegovog oblika, prema odredbi članka 104. stavak (1) toč. a) i b) ovoga Zakona, nužno za dobivanje informacija potrebnih za postizanje interoperabilnosti neovisno stvorenog programa s drugim programima, nije potrebno odobrenje nositelja prava pod sljedećim uvjetima:
  - a) ako te radnje poduzima osoba koja ima odobrenje za uporabu, ili druga osoba koja ima pravo koristiti primjerak programa, ili osoba koja je u njihovo ime ovlaštena to učiniti,
  - b) ako informacije potrebne za postizanje interoperabilnosti prethodno nisu bile izravno dostupne osobama iz točke a) ovog stavka i
  - c) ako su te radnje ograničene samo na one dijelove izvornog programa koji su potrebni za postizanje interoperabilnosti.
- (2) Informacije dobivene primjenom odredbe stavka (1) ovoga članka ne smiju se:
  - a) koristiti za ciljeve različite od postizanja interoperabilnosti neovisno stvorenog računalnog programa,
  - b) prenositi drugim osobama, osim kad je to potrebno za postizanje interoperabilnosti neovisno stvorenog programa,
  - c) koristiti za razvoj, proizvodnju ili marketing drugog programa bitno sličnog u svojem izrazu ili za bilo koju drugu radnju kojom se nanosi povreda autorskog prava.
- (3) Odredbe ovoga članka ne smiju se tumačiti tako da omogućuju da njihova primjena bude oprečna redovitoj uporabi računalnog programa, ili da neopravdano nanosi štetu zakonitim interesima nositelja prava.
- (4) Ugovorne odredbe oprečne odredbama ovoga članka su ništave.

Članak 107.**(Posebne mjere zaštite)**

Povredom prava na računalnom programu osobito se smatraju i sljedeće radnje:

- a) bilo koja distribucija primjerka računalnog programa za koji se zna ili za koji se utemeljeno sumnja da povređuje autorsko pravo,
- b) posjedovanje primjerka računalnog programa u komercijalne svrhe za koji se zna ili za koji se utemeljeno sumnja da povređuje autorsko pravo.

Članak 108.**(Primjena drugih pravnih propisa)**

Odredbe ovoga odjeljka ne utječu na primjenu drugih propisa kojima se uređuju računalni programi, kao što su propisi o patentu, žigu, zaštiti topografija integriranih krugova, konkurenciji i poslovnoj tajni ili na ugovorne obveze.

POGLAVLJE II. AUDIOVIZUALNA DJELA**Članak 109.****(Opća odredba)**

Audiovizualna djela, prema ovome Zakonu, jesu kinematografski, televizijski, dokumentarni, crtani, reklamni i kratki glazbeni videofilmovi, te druga audiovizualna djela izražena slikama koje u slijedu daju dojam pokreta, sa zvukom ili bez zvuka, neovisno o vrsti nosača na kojemu su fiksirane.

Članak 110.**(Pravo audiovizualne prilagodbe)**

- (1) Pravo audiovizualne prilagodbe isključivo je pravo na preradu ili uključivanje izvornog djela u audiovizualno djelo.

- (2) Sklapanjem ugovora o audiovizualnoj prilagodbi smatra se da je autor izvornog djela prenio na filmskog producenta pravo na prerađu i uključivanje izvornog djela u audiovizualno djelo, svoja autorska imovinska prava na tome audiovizualnom djelu, njegovom prijevodu, njegovim audiovizualnim preradama i na fotografijama nastalim u vezi s produkcijom audiovizualnog djela, ako ugovorom nije drukčije određeno.
- (3) Neovisno o odredbi stavka (2) ovoga članka, autor izvornog djela zadržava:
- a) isključivo pravo na novu audiovizualnu prilagodbu, ali tek nakon proteka deset godina od sklapanja ugovora iz stavka (2) ovoga članka,
  - b) isključivo pravo na daljnju prerađu audiovizualnog djela u bilo koji drugi umjetnički oblik,
  - c) pravo na odgovarajuću naknadu od filmskog producenta za svako davanje u najam primjerka audiovizualnog prilagođenog djela.
- (4) Autor se ne može odreći prava iz stavka (3) ovoga članka.

Članak 111.

(Suautorima audiovizualnog djela)

- (1) Suautorima audiovizualnog djela smatraju se:
- a) autor prilagodbe,
  - b) glavni redatelj,
  - c) autor scenarija,
  - d) autor dijaloga,
  - e) glavni snimatelj (direktor fotografije),
  - f) skladatelj filmske glazbe, stvorene posebno za uporabu u tome djelu.
- (2) Ako je crtež odnosno animacija bitan element audiovizualnog djela, suautorom toga djela smatra se i glavni crtač odnosno glavni animator.

Članak 112.

(Autori doprinosa audiovizualnom djelu)

Skladatelj glazbe, glavni crtač i glavni animator, koji se ne smatraju suautorima audiovizualnog djela prema odredbi članka 111. ovoga Zakona, kao i scenograf, kostimograf, slikar maski i montažer imaju prava na svojim individualnim doprinosima audiovizualnom djelu (autori doprinosa).

Članak 113.

(Ugovor o filmskoj produkciji)

- (1) Odnosi između filmskog producenta i suautora audiovizualnog djela i autora doprinosa tome djelu kao i odnosi između samih autora uređuju se ugovorom o filmskoj produkciji, koji mora biti u pisanom obliku.
- (2) Sklapanjem ugovora o filmskoj produkciji smatra se da su suautori isključivo i neograničeno prenijeli na filmskog producenta sva svoja autorska imovinska prava na audiovizualnom djelu, njegovom prijevodu, njegovim audiovizualnim preradama i fotografijama nastalim u vezi s produkcijom audiovizualnog djela, ako ugovorom nije drukčije određeno.
- (3) Suautorima audiovizualnog djela pripada posebna naknada za svako preneseno autorsko imovinsko pravo ili drugo pravo autora.
- (4) Sklapanjem ugovora o filmskoj produkciji smatra se da su autori doprinosa isključivo i neograničeno prenijeli na filmskog producenta pravo uporabe njihovih doprinosa za dovršetak audiovizualnog djela.
- (5) Neovisno o odredbama st. (1), (2) i (4) ovoga članka:
- a) suautori zadržavaju isključivo pravo na daljnju prerađu audiovizualnog djela u drugi umjetnički oblik,
  - b) autori doprinosa zadržavaju pravo na odvojeno iskorištavanje svojih doprinosa audiovizualnom djelu, ako se time ne zadire u prava filmskog producenta,
  - c) suautori zadržavaju pravo na pravednu naknadu od filmskog producenta za svako davanje u najam primjeraka audiovizualnog djela.

- (6) Suautori i autori doprinosa ne mogu se odreći prava iz stavka (5) ovoga članka.
- (7) Filmski producent obavezan je najmanje jednom godišnje slati suautorima izvješće o visini ostvarenih prihoda za svaki oblik dopuštene uporabe audiovizualnog djela.

Članak 114.

(Dovršetak audiovizualnog djela)

- (1) Audiovizualno djelo smatra se dovršenim kada je, sukladno ugovoru između glavnog redatelja i filmskog producenta, izrađen prvi standardni primjerak djela koje je predmetom ugovora o produkciji.
- (2) Zabranjeno je uništiti matricu prvog standardnog primjerka audiovizualnog djela.
- (3) Ako koji od suautora ili autora doprinosa odbije nastaviti surađivati na stvaranju audiovizualnog djela, ili ako uslijed više sile nije u mogućnosti nastaviti tu suradnju, ne može se protiviti da se doprinos koji je već dao koristi za dovršetak toga djela. Takav autor ima odgovarajuća autorska prava na već učinjenom doprinosu audiovizualnom djelu.

Članak 115.

(Raskid ugovora)

- (1) Ako filmski producent ne dovrši audiovizualno djelo u roku od pet godina od dana sklapanja ugovora o produkciji, ili ako dovršeno audiovizualno djelo ne počne iskorištavati u roku od dvije godine od dana njegovog dovršetka, suautori mogu tražiti raskid ugovora, ako nije ugovoren neki drugi rok.
- (2) U slučaju iz stavka (1) ovoga članka suautori djela i autori doprinosa zadržavaju pravo na naknadu.

DIO PETI - SRODNA PRAVA**POGLAVLJE I. PRAVA IZVOĐAČA**

Članak 116.

(Izvođači)

- (1) Izvođači, u smislu ovoga Zakona, jesu glumci, pjevači, glazbenici, plesači i druge osobe koje glumom, pjevanjem, sviranjem, pokretima, recitiranjem ili interpretiranjem na drugi način izvode autorska ili folklorna djela.
- (2) Izvođačima, u smislu stavka (1) ovoga članka, smatraju se i redatelji kazališnih predstava, dirigenti orkestara, vođe pjevačkih zborova, te varijetetski i cirkuski umjetnici.

Članak 117.

(Zastupnik skupine izvođača)

- (1) Izvođači koji sudjeluju u skupini (članovi orkestra, zbora, plesne ili glumačke skupine, ansambla i sl.) dužni su ovlastiti jednog od svojih članova kao svoga zastupnika za davanje odobrenja potrebnih za izvedbu i za ostvarivanje izvođačkih prava.
- (2) Ovlast iz stavka (1) ovoga članka mora biti u pisanom obliku i vrijedi ako je postignuta suglasnost većine svih članova koji čine skupinu izvođača.
- (3) Odredbe st. (1) i (2) ovoga članka ne primjenjuju se na dirigente, soliste, redatelje kazališnih predstava i glavne glumce koji nisu članovi skupine, ako ugovorom između njih i skupine nije drukčije određeno.

Članak 118.

(Moralna prava izvođača)

- (1) Izvođač koji individualno izvodi autorska ili folklorna djela ima isključivo pravo biti priznat i naznačen kao izvođač, odnosno odlučiti hoće li njegovo ime ili druga oznaka identiteta biti naznačeni pri uporabi njegove izvedbe.
- (2) Ako izvođači izvode autorska ili folklorna djela kao skupina, pravo iz stavka (1) ovoga članka pripada skupini kao cjelini i solistima.
- (3) Izvođači imaju isključivo pravo suprotstaviti se svakom mijenjanju ili uporabi njihove izvedbe ako bi se time vrijeđali njihova čast i ugled.

Članak 119.

(Imovinska prava izvođača)

Izvođač ima isključivo pravo:

- a) snimati svoje žive izvedbe,
- b) izravno ili neizravno reproducirati snimke svoje izvedbe na bilo koji način i u bilo kojem obliku,
- c) prenositi javnosti svoje žive izvedbe,
- d) radiodifuzno emitirati svoje žive izvedbe, osim reemitiranja od organizacije ili uz odobrenje organizacije koja obavlja emitiranje,
- e) činiti dostupnim javnosti snimke svoje izvedbe,
- f) distribuirati primjerke snimke svoje izvedbe,
- g) davati u najam primjerke snimke svoje izvedbe.

Članak 120.

(Naknada za privatnu uporabu)

Izvođač ima pravo na naknadu za privatno ili drugo vlastito reproduciranje, prema članku 36. stavak (2) ovoga Zakona.

Članak 121.

(Naknada za javno priopćavanje i davanje u najam snimke izvedbe)

- (1) Izvođač ima pravo na udjel u naknadi koja pripada proizvođaču fonograma za priopćavanje javnosti fonograma sa snimkom njegove izvedbe.
- (2) Izvođač koji svoje pravo davanja u najam snimke izvedbe prenese na proizvođača fonograma ili filmskog producenta zadržava pravo na pravednu naknadu. Izvođač se ne može odreći prava na pravednu naknadu za davanje u najam.

Članak 122.

(Pretpostavka prijenosa prava na filmskog producenta)

- (1) Sklapanjem ugovora o filmskoj produkciji smatra se da je izvođač isključivo i neograničeno prenio sva svoja izvođačka imovinska prava u vezi s njegovom izvedbom na filmskog producenta, ako ugovorom nije drukčije određeno.
- (2) Za svako od imovinskih prava, prenesenih prema odredbama stavka (1) ovoga članka, izvođač ima pravo na odgovarajuću naknadu od filmskog producenta.
- (3) Izvođač se ne može odreći prava iz stavka (2) ovoga članka.

Članak 123.

(Uporaba izvedbe za dovršetak audiovizualnog djela)

Ako koji od izvođača odbije završiti svoj doprinos audiovizualnom djelu, ili ako uslijed više sile nije u mogućnosti nastaviti izvedbu, ne može se protiviti da se ostvareni dio izvedbe koristi za dovršetak audiovizualnog djela. Takav izvođač ima odgovarajuća prava na već učinjeni doprinos audiovizualnom djelu.

Članak 124.

(Izvedba ostvarena u radnom odnosu)

- (1) Izvedba nastala u radnom odnosu označava izvedbu koju za vrijeme trajanja radnog odnosa kod određenog poslodavca ostvari izvođač-zaposlenik izvršavajući svoje radne obveze ili prema uputama poslodavca.
- (2) Na izvedbu ostvarenu u radnom odnosu na odgovarajući se način primenjuju odredbe članka 100. ovoga Zakona.

Članak 125.

(Trajanje prava)

- (1) Prava izvođača traju 50 godina od dana izvedbe. Ako je snimka izvedbe u tome roku zakonito izdana ili zakonito priopćena javnosti, prava izvođača traju 50 godina od dana prvog izdanja ili prvog priopćavanja, ovisno o tomu koji je dan bio prije.
- (2) Rok iz stavka (1) ovoga članka počinje teći od 1. siječnja godine koja slijedi nakon godine u kojoj je nastala činjenica od koje se računa početak roka.

POGLAVLJE II. PRAVA PROIZVOĐAČA FONOGRAMA

Članak 126.

(Proizvođač fonograma)

- (1) Proizvođač fonograma, u smislu ovoga Zakona, jest fizička ili pravna osoba koja poduzme inicijativu i snosi odgovornost za prvo snimanje zvukova jedne izvedbe ili drugih zvukova ili onoga što predstavlja zvukove.
- (2) Snimanje, u smislu ovoga Zakona, znači fiksiranje zvukova ili onoga što predstavlja zvukove na nosač s kojega se oni mogu slušati, reproducirati ili priopćavati putem određenog uređaja.
- (3) Fonogram, u smislu ovoga Zakona, jest snimka zvukova izvedbe ili drugih zvukova ili onoga što predstavlja zvukove, osim ako se radi o snimci koja je uključena odnosno ugrađena u audiovizualno djelo.

Članak 127.

(Prava proizvođača fonograma)

Proizvođač fonograma ima isključivo pravo:

- a) izravno ili neizravno reproducirati svoje fonograme, na bilo koji način i u bilo kojem obliku,
- b) distribuirati svoje fonograme,
- c) davati u najam svoje fonograme,
- d) činiti dostupnim javnosti svoje fonograme.

Članak 128.

(Pravo na naknadu za priopćavanje javnosti)

- (1) Ako se fonogram izdan u komercijalne svrhe koristi za radiodifuzno emitiranje ili neki drugi oblik priopćavanja javnosti, korisnik je za svaku pojedinačnu uporabu obavezan platiti proizvođaču fonograma jedinstvenu pravednu naknadu.
- (2) Polovicu naknade iz stavka (1) ovoga članka proizvođač fonograma dužan je platiti izvođačima čija je izvedba snimljena na korištenom fonogramu, ako ugovorom između njih nisu određeni drukčiji udjeli.
- (3) Za potrebe ovoga članka, fonogrami koji su učinjeni dostupnim javnosti na način koji omogućava pojedincu pristup tim fonogramima s mjesta i u vrijeme koje sâm odabere smatraju se fonogramima izdanim u komercijalne svrhe.
- (4) Pravo na naknadu za priopćavanje javnosti fonograma traje 50 godina od dana njegove objave, pod uvjetom da je on još uvijek zaštićen prema članku 125. ovoga Zakona.

Članak 129.

(Naknada za privatnu uporabu)

Proizvođač fonograma ima pravo na odgovarajuću naknadu za svako reproduciranje svojih fonograma za privatnu ili drugu vlastitu uporabu prema članku 36. stavak (2) ovoga Zakona.

Članak 130.

(Trajanje prava)

- (1) Prava proizvođača fonograma traju 50 godina od dana prvog fiksiranja. Ako je fonogram u tome roku zakonito izdan, prava traju 50 godina od dana prvog izdanja. Ako fonogram u tome roku nije zakonito izdan, ali je zakonito priopćen javnosti, prava traju 50 godina od dana takvog prvog priopćavanja javnosti.
- (2) Rok iz stavka (1) ovoga članka počinje teći od 1. siječnja godine koja slijedi nakon godine u kojoj je nastala činjenica od koje se računa početak roka.

POGLAVLJE III. PRAVA FILMSKIH PRODUCENATA

Članak 131.

(Filmski producent i videogram)

Filmski producent (proizvođač videograma) je fizička ili pravna osoba koja u svoje ime daje inicijativu, prikuplja financijska sredstva, organizira, rukovodi i preuzima odgovornost za fiksiranje audiovizualnog djela ili slijeda pomičnih slika praćenih zvukom ili bez zvuka (videogram).

Članak 132.

(Prava filmskog producenta)

Filmski producent ima isključivo pravo:

- a) reproducirati svoje videograme,
- b) distribuirati svoje videograme,
- c) davati u najam svoje videograme,
- d) javno prikazivati svoje videograme,
- e) činiti dostupnim javnosti svoje videograme.

Članak 133.

(Naknada za privatnu uporabu)

Filmski producent ima pravo na odgovarajuću naknadu za zvučno i vizualno reproduciranje svojih videograma za privatnu ili drugu vlastitu uporabu prema članku 36. stavak (2) ovoga Zakona.

Članak 134.

(Trajanje prava)

Prava filmskog producenta traju 50 godina od dana prvog fiksiranja videograma. Ako je videogram u tome roku zakonito izdan ili zakonito priopćen javnosti, prava traju 50 godina od dana takvog prvog izdanja ili dana takvog prvog priopćavanja, ovisno o tomu koji dan je bio prije.

POGLAVLJE IV. PRAVA ORGANIZACIJA ZA RADIODIFUZIJU

Članak 135.

(Organizacija za radiodifuziju i emisije)

- (1) Organizacija za radiodifuziju je pravna osoba koja poduzima inicijativu i snosi odgovornost za proizvodnju emisije.
- (2) Emisija je zvučni, vizualni odnosno zvučno-vizualni sadržaj pretvoren u električni, elektromagnetni ili drugi signal koji se emitira radi priopćavanja javnosti.

Članak 136.

(Prava organizacija za radiodifuziju)

Organizacija za radiodifuziju ima isključivo pravo:

- a) reemitirati svoje emisije bežično ili putem žica,
- b) sekundarno uporabiti svoje emisije, u smislu članka 31. ovoga Zakona, ako se to radi uz naplatu ulaznica,
- c) snimati svoje emisije,
- d) reproducirati snimke svojih emisija,
- e) distribuirati snimke svojih emisija,
- f) činiti dostupnim javnosti svoje emisije.

Članak 137.

(Trajanje prava)

Prava organizacije za radiodifuziju traju 50 godina od dana prvog emitiranja.

POGLAVLJE V. PRAVA NAKLADNIKA

Članak 138.

(Naknada za privatnu uporabu)

- (1) Nakladnici imaju pravo na naknadu za reproduciranje svojih izdanja za privatnu ili drugu vlastitu uporabu prema članku 36. stavak (3) ovoga Zakona.
- (2) Pravo na naknadu iz stavka (1) ovoga članka traje 50 godina od zakonitog izdanja djela.

Članak 139.

(Neobjavljena slobodna djela)

- (1) Osoba koja prvi puta zakonito izda ili priopći javnosti još neobjavljeno autorsko djelo na kojem su autorska prava već istekla stječe prava koja odgovaraju autorskim imovinskim pravima i drugim pravima autora prema ovome Zakonu.
- (2) Prava iz stavka (1) ovoga članka traju 25 godina od prvog zakonitog izdanja djela ili prvog zakonitog priopćavanja javnosti.

Članak 140.

(Kritička i znanstvena izdanja slobodnih djela)

- (1) Osoba koja pripremi izdanje autorskog djela na kojemu su autorska prava već istekla, a koje je rezultat znanstvenog istraživanja ili obrade i bitno se razlikuje od postojećih izdanja toga djela, stječe prava koja odgovaraju autorskim imovinskim pravima i drugim pravima autora prema ovome Zakonu.
- (2) Prava iz stavka (1) ovoga članka traju 30 godina od prvog zakonitog izdanja djela.

POGLAVLJE VI. PRAVA PROIZVOĐAČA BAZE PODATAKA

Članak 141.

(Baza podataka i proizvođač baze podataka)

- (1) Baza podataka, u smislu ovoga Zakona, jest zbirka samostalnih djela, podataka ili druge građe u bilo kojem obliku koja je sustavno ili metodički uređena i pojedinačno pristupačna putem elektroničkih ili drugih sredstava i kod koje je pribavljanje, verifikacija ili predstavljanje njezinog sadržaja tražilo kvalitativno ili kvantitativno znatno ulaganje ljudskih, tehničkih ili financijskih sredstava.
- (2) Proizvođač baze podataka je pravna ili fizička osoba koja poduzima inicijativu i preuzima rizik ulaganja sredstava navedenih u stavku (1) ovoga članka u njezinu izradu.
- (3) Zaštita baze podataka ili njezinog sadržaja, prema odredbama ovoga odjeljka, neovisna je od njezine zaštite autorskim pravom ili drugim pravima. Uključivanjem građe u bazu podataka i njezinim korištenjem ne smije se zadirati u prava koja postoje na toj građi.

Članak 142.

(Opseg zaštite)

- (1) Zaštita baze podataka obuhvaća:
  - a) cjelokupan sadržaj baze podataka,
  - b) svaki kvalitativno ili kvantitativno znatan dio sadržaja baze podataka,
  - c) kvalitativno ili kvantitativno neznatne dijelove sadržaja baze podataka ako se ti dijelovi koriste ponavljano i sustavno, pa je to protivno redovitoj uporabi baze podataka ili u nerazumnoj mjeri nanosi štetu zakonitim interesima njezinog proizvođača.
- (2) Zaštita se ne odnosi na računalne programe koji su korišteni za izradu baze podataka ili za rad s bazama podataka koje su dostupne elektroničkim putem.

Članak 143.

(Prava proizvođača baze podataka)

Proizvođač baze podataka ima isključivo pravo:

- a) reproducirati svoje baze podataka,
- b) distribuirati primjerke svoje baze podataka,
- c) davati u najam primjerke svoje baze podataka,
- d) činiti dostupnim javnosti svoje baze podataka,
- e) na drugi oblik priopćavanja javnosti svoje baze podataka.

Članak 144.

(Prava i obveze ovlaštenih korisnika)

- (1) Ovlašteni korisnik objavljene baze podataka ili njezinog primjerka može se slobodno koristiti kvalitativno ili kvantitativno neznatnim dijelovima njezinog sadržaja u bilo koju svrhu. Ako je korisnik ovlašten samo za dio baze podataka, ovaj se stavak primjenjuje samo na taj dio.
- (2) Ovlašteni korisnik objavljene baze podataka ne smije obavljati radnje koje su oprečne uobičajenoj uporabi te baze ili koje u nerazumnoj mjeri nanose štetu zakonitim interesima njezinog proizvođača.
- (3) Ovlašteni korisnik objavljene baze podataka ne smije nanijeti štetu autorskom ili srodnim pravima glede dijela ili predmeta zaštite koji su sadržani u bazi podataka.

- (4) Ugovorne odredbe koje su oprečne odredbama ovoga članka su ništave.

Članak 145.

(Ograničenja prava proizvođača baze podataka)

- (1) Ovlašteni korisnik objavljene baze podataka može se slobodno koristiti znatnim dijelovima njezinog sadržaja u slučaju:
- a) privatne ili druge vlastite uporabe baze podataka koja nije elektronička, ako postoje uvjeti iz članka 46. ovoga Zakona,
  - b) nastave, ako postoje uvjeti iz članka 45. ovoga Zakona.
- (2) Uporaba baze podataka je slobodna u izvršavanju zadaća javne sigurnosti i u službenim postupcima, ako postoje uvjeti iz članka 53. ovoga Zakona.

Članak 146.

(Trajanje prava)

- (1) Prava proizvođača baze podataka traju 15 godina od završetka njezine izrade. Ako je u tome roku baza podataka zakonito objavljena, prava traju 15 godina od takve prve objave.
- (2) Svaka kvalitativno ili kvantitativno znatna izmjena sadržaja baze podataka, uključujući izmjenu nastalu akumuliranjem postupnih dopuna, brisanja ili izmjena, koja se može smatrati kvalitativno ili kvantitativno novim znatnim ulaganjem u tu bazu podataka, prouzrokuje početak ponovnog roka trajanja zaštite iz stavka (1) ovoga članka.

DIO ŠESTI - OSTVARIVANJE PRAVA

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Članak 147.

(Način ostvarivanja prava)

- (1) Autor može ostvarivati svoja autorska prava sâm ili posredstvom zastupnika. Zastupnik može biti fizička ili pravna osoba koju autor ovlasti za zastupanje.
- (2) Autorska prava mogu se ostvarivati za svako pojedinačno autorsko djelo (individualno ostvarivanje prava) ili za više autorskih djela više autora zajedno (kolektivno ostvarivanje prava).
- (3) Kolektivno ostvarivanje prava uređuje se posebnim zakonom uz odgovarajuću primjenu odredbi ovoga Zakona.

Članak 148.

(Individualno ostvarivanje prava posredstvom zastupnika)

- (1) Individualno ostvarivanje autorskih prava posredstvom zastupnika obuhvaća zastupanje autora u pravnim poslovima s korisnicima odnosno naručiteljima njihovih djela, uključujući naplatu autorskih naknada i zastupanje autora u sudskim ili drugim službenim postupcima radi zaštite njihovih autorskih prava.
- (2) Ukoliko autor ostvaruje svoja autorska prava pred sudom ili drugim državnim tijelom posredstvom zastupnika koji je pravna osoba, takav zastupnik ima pravo tražiti nagradu za svoje usluge i povrat troškova u vezi s obavljanjem tih usluga prema važećoj odvjetničkoj tarifi, ako ovlaštena osoba pravne osobe ispunjava uvjete za zastupanje pred sudovima ili drugim državnim tijelima.

Članak 149.

(Srodna prava)

Odredbe ovoga poglavlja na odgovarajući način vrijede i za srodna prava.

POGLAVLJE II. ZAŠTITA PRAVA

Odjeljak A. Opće odredbe

Članak 150.

(Ovlaštene osobe)

- (1) Osoba čija su prava iz ovoga Zakona povrijeđena može tražiti zaštitu tih prava i naknadu štete od njihovog

povreditelja prema općim pravilima o naknadi štete, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

- (2) Jednaku zaštitu može tražiti osoba kojoj prijeti stvarna opasnost da će njezina prava iz ovoga Zakona biti povrijeđena.

Članak 151.

(Solidarnost ovlaštenika i povreditelja)

- (1) Ako je više osoba ovlašteno tražiti zaštitu prava, svaka od njih može tražiti zaštitu tog prava u cjelini.
- (2) Ako je više osoba povrijedilo pravo iz ovoga Zakona, svaka od njih odgovara za učinjenu povredu u cjelini.

Članak 152.

(Zaštita tehničkih mjera)

- (1) Smatra se da je osoba povrijedila isključiva prava iz ovoga Zakona ako zaobide efektivne tehničke mjere koje služe za zaštitu autorskih djela ili predmeta srodnih prava.
- (2) Smatra se da je osoba povrijedila isključiva prava iz ovoga Zakona ako proizvede, uveze, distribuiraju, proda, dâ u najam, oglašava za prodaju ili daje u najam ili posjeduje za komercijalne svrhe tehnologiju, uređaj, proizvod, sastavni dio ili računalni program, ili pruža usluge, koji:
- a) se predstavljaju, oglašavaju ili se njima trguje radi omogućavanja zaobilaženja efektivnih tehničkih mjera, ili
  - b) imaju samo ograničen komercijalni značaj ili upotrebljivost za druge svrhe osim za zaobilaženje efektivnih tehničkih mjera, ili
  - c) su prvenstveno zamišljeni, proizvedeni, izrađeni, sastavljeni, prilagođeni ili načinjeni radi zaobilaženja efektivnih tehničkih mjera.
- (3) *Tehničke mjere*, u smislu ovoga Zakona, označavaju svaku tehnologiju, uređaj, sredstvo, proizvod, sastavni dio ili računalni program koji su u svojoj uobičajenoj primjeni namijenjeni za sprečavanje ili ograničavanje radnji koje nositelj prava iz ovoga Zakona nije dopustio. Te mjere smatraju se *efektivnim* kada nositelji prava iz ovoga Zakona ograničavaju uporabu svojih autorskih djela ili predmeta srodnih prava putem kontrole pristupa ili putem zaštitnog postupka, kao što su enkripcija, deformacija ili drugo preoblikovanje autorskog djela ili predmeta srodnih prava, ili putem mehanizma za kontrolu umnožavanja kojima se postiže cilj zaštite.
- (4) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na tehnologiju, uređaj, sredstvo, proizvod, sastavni dio ili računalni program načinjen za uklanjanje ili izmjenu elektroničkih podataka o upravljanju pravima (članak 153.).
- (5) Radnje spomenute u odredbama ovoga članka ne predstavljaju povredu prava ako se učine u pojedinačnom konkretnom slučaju radi izvršenja zadaća javne sigurnosti ili bilo kojeg službenog postupka.

Članak 153.

(Zaštita podataka o upravljanju pravima)

- (1) Smatra se da je osoba povrijedila isključiva prava iz ovoga Zakona ako bez odobrenja nositelja prava učini neku od sljedećih radnji kojima se prouzrokuje, omogućava, olakšava ili prikriva povreda prava iz ovoga Zakona:
- a) ukloni ili izmijeni bilo koji elektronički podatak za upravljanje pravima,
  - b) reproducira, distribuiraju, uvozi radi daljnjeg distribuiranja, daje u najam, čini dostupnim ili priopćava javnosti autorska djela ili predmete srodnih prava iz kojih su elektronički podaci o upravljanju pravima uklonjeni ili izmijenjeni.
- (2) *Podaci o upravljanju pravima* iz stavka (1) ovoga članka jesu podaci koje je naveo nositelj prava i kojima se identificiraju autorsko djelo odnosno predmet zaštite srodnog prava, autor ili drugi nositelj prava, uvjeti uporabe djela, kao i brojeke ili kodovi koji predstavljaju takve podatke, ako su

navedeni na primjerku autorskog djela ili predmeta srodnog prava, ili se pojavljuju u vezi s njihovim priopćavanjem javnosti.

Članak 154.

(Obveza naznačavanja)

Nositelj prava, uvoznik ili druga osoba koja je primijenila tehničke mjere ili koja ima ovlast i mogućnost otkloniti ih mora na svakom primjerku autorskog djela ili predmeta srodnih prava, izrađenom ili uvezenom u komercijalne svrhe, jasno i vidljivo naznačiti uporabu tehničkih mjera prema ovome Zakonu i navesti:

- a) podatke o primijenjenoj tehničkoj mjeri i njezinim učincima,
- b) svoje ime odnosno tvrtku i adresu za kontaktiranje radi omogućavanja efektivne provedbe članka 155. stavak (1) ovoga Zakona.

Članak 155.

(Ostvarivanje sadržajnih ograničenja prava)

- (1) Nositelj prava koji koristi tehničke mjere prema ovome Zakonu mora omogućiti osobama koje zakonski imaju pristup primjerku autorskog djela ili predmeta srodnih prava, na njihov zahtjev, da ostvare sadržajna ograničenja prava iz stavka (3) ovoga članka, u najkraćem mogućem vremenu, izmjenom ili otklanjanjem tehničke mjere ili na drugi način.
- (2) Ako nositelj prava ne postupi prema odredbi stavka (1) ovoga članka, tvrdeći da uvjeti iz stavka (3) ovoga članka ne postoje, osobe koje hoće ostvariti sadržajna ograničenja prava mogu tražiti medijaciju. Medijacija se može tražiti i bez sporazuma o medijaciji. U medijacijskom postupku na odgovarajući se način koriste odredbe o medijaciji iz zakona kojima se uređuje kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava.
- (3) Uzimajući u obzir uvjete iz ovoga Zakona, uključujući mogućnost plaćanja naknade, sadržajna ograničenja prava, prema odredbama stavka (1) ovoga članka, mogu se ostvarivati u slučaju:
  - a) uporabe od osoba s invaliditetom (članak 42.),
  - b) uporabe radi nastave (članak 45.),
  - c) privatnog i drugog vlastitog reproduciranja (članak 46.),
  - d) službenih postupaka (članak 53.),
  - e) efemernih snimki radiodifuznih organizacija (članak 77. stavak (2)).
- (4) St. (1), (2) i (3) ovoga članka ne odnose se na tehničke mjere korištene za:
  - a) ispunjenje obveza nositelja prava iz stavka (1) ovoga članka, uključujući provedbu ugovora sklopljenih u tu svrhu,
  - b) zaštićena djela koja se na temelju odgovarajućeg ugovora koriste u smislu odredbi članka 32. ovoga Zakona.

Odjeljak B. Sudska zaštita

Članak 156.

(Opseg prava na zaštitu)

- (1) Ako je povrijeđeno isključivo pravo iz ovoga Zakona, nositelj toga prava može zahtijevati:
  - a) utvrđenje učinjene povrede,
  - b) zabranu daljnjeg činenja učinjene povrede i budućih sličnih povreda prestankom ili suzdržavanjem od radnji koje to pravo vrijedaju,
  - c) uklanjanje stanja nastalog povredom prava,
  - d) povlačenje predmeta povrede iz gospodarskih tokova uz uvažavanje interesa trećih savjesnih osoba,
  - e) potpuno uklanjanje predmeta povrede iz gospodarskih tokova,
  - f) uništenje predmeta povrede,
  - g) uništenje sredstava koja su isključivo ili u pretežitoj mjeri namijenjena ili se rabe za činidbu povreda i koja su vlasništvo povreditelja,

h) prepuštanje predmeta povrede nositelju prava uz plaćanje troškova proizvodnje,

- i) objavljivanje presude.
- (2) Pri odlučivanju o zahtjevima iz stavka (1) toč. od c) do h) ovoga članka sud će uzimati u obzir sve okolnosti slučaja, osobito razmjernost između težine učinjene povrede i zahtjeva, kao i interes ovlaštene osobe za osiguranjem efektivne zaštite prava. Odredbe stavka (1) toč. c) i f) ovoga članka ne primjenjuju se na izgrađene arhitektonske objekte, osim ako je uništenje objekta svrsishodno, uzimajući u obzir sve okolnosti slučaja, a osobito manju vrijednost objekta.
- (3) U postupku protiv osobe čije su usluge bile korištene za povredu prava, a postojanje te povrede već je pravomoćno ustanovljeno u postupku prema trećoj osobi, pretpostavlja se da postoji povreda prava.

Članak 157.

(Naknada štete)

- (1) Za sve povrede prava iz ovoga Zakona vrijede opća pravila o naknadi štete i odgovornosti za štetu, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.
- (2) Povreditelj prava dužan je platiti nositelju prava odštetu u opsegu koji se određuje prema općim pravilima o naknadi štete, ili u opsegu koji odgovara ugovorenoj ili uobičajenoj naknadi za zakonitu uporabu djela ili predmeta srodnih prava određene vrste.

Članak 158.

(Penal)

- (1) Ako je autorsko imovinsko pravo iz ovoga Zakona povrijeđeno namjerno ili krajnjom nepažnjom, nositelj prava može tražiti od povreditelja naknadu do trostrukog iznosa ugovorene, a ako nije ugovorena, od odgovarajuće uobičajene naknade.
- (2) Pri odlučivanju o zahtjevu za plaćanje penala sud će uzimati u obzir sve okolnosti slučaja, a osobito opseg nastale štete, stupanj krivnje povreditelja, opseg ugovorene ili uobičajene naknade i preventivni cilj penala.
- (3) Ako je nastala šteta veća od penala iz stavka (1) ovoga članka, nositelj prava ovlašten je tražiti razliku do iznosa naknade potpune štete.

Članak 159.

(Nematerijalna šteta)

Neovisno o naknadi imovinske štete kao i u slučaju da takve štete nema, autor ili izvođač mogu tražiti da se dosudi pravedna novčana odšteta za pretrpljene duševne boli zbog povrede moralnih prava. Pri odlučivanju o zahtjevu sud će uzimati u obzir sve okolnosti slučaja, a osobito intenzitet i trajanje duševnih boli prouzrokovanih povredom moralnih prava.

Članak 160.

(Privremene mjere)

- (1) Sud će odrediti privremenu mjeru radi osiguranja zahtjeva prema odredbama ovoga Zakona ako predlagatelj učini vjerojatnim:
  - a) da je nositelj prava iz ovoga Zakona i
  - b) da je njegovo pravo povrijeđeno ili da prijeti stvarna opasnost od povrede.
- (2) Nositelj prava mora učiniti vjerojatnim i jednu od sljedećih pretpostavki:
  - a) opasnost da će ostvarivanje zahtjeva biti onemogućeno ili znatno otežano,
  - b) da je privremena mjera potrebna radi sprečavanja nastanka štete koju će kasnije biti teško popraviti, ili
  - c) da pretpostavljeni povreditelj, donošenjem privremene mjere koja bi se kasnije u postupku pokazala neopravdanom, ne bi pretrpio veće negativne posljedice od onih koje bi bez donošenja takve privremene mjere pretrpio nositelj prava.
- (3) Nositelj prava koji predlaže donošenje privremene mjere bez prethodne obavijesti i saslušanja protivne strane dužan je,

- osim uvjeta iz st. (1) i (2) ovoga članka, učiniti vjerojatnim da bi bilo kakva odgoda donošenja privremene mjere prouzrokovala nositelju prava nastanak štete koju bi bilo teško popraviti. U slučaju donošenja privremene mjere prema odredbama ovoga stavka, sud će rješenje o privremenoj mjeri dostaviti protivnoj strani odmah nakon njezine provedbe.
- (4) Nositelj prava ne mora dokazivati opasnost da će ostvarivanje zahtjeva biti onemogućeno ili znatno otežano ako učini vjerojatnim da će predložena privremena mjera prouzročiti pretpostavljenom povreditelju samo neznatnu štetu. Smatra se da opasnost postoji ako bi trebalo ostvarivati zahtjeve u inozemstvu.
- (5) Sud može odrediti za osiguranje zahtjeva, prema stavku (1) ovoga članka, bilo koju privremenu mjeru kojom se može postići cilj osiguranja, a osobito:
- pretpostavljenom povreditelju zabraniti radnje kojima se povređuje pravo iz ovoga Zakona,
  - oduzimanje, uklanjanje iz prometa i pohrane predmeta povrede i sredstava povrede koji su isključivo ili u pretežitoj mjeri namijenjeni odnosno rabe se za činičenje povreda.
- (6) Ako je mjera određena prije podnošenja tužbe, sud će u rješenju odrediti i rok u kojem predlagatelj mora podnijeti tužbu radi opravdanja te mjere. Rok ne može biti dulji od 20 radnih dana, odnosno 31 kalendarskog dana od dana dostave rješenja predlagatelju, ovisno o tomu koji rok istječe kasnije.
- (7) Sud mora odlučiti o prigovoru protiv rješenja o privremenoj mjeri u roku od 30 dana od dana podnošenja odgovora na prigovor, odnosno od isteka roka za podnošenje toga odgovora.
- (8) U postupku za donošenje privremene mjere primjenjuju se odredbe zakona o pamičnom postupku, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.
- Članak 161.
(Osiguranje dokaza)
- (1) Sud će donijeti rješenje o osiguranju dokaza ako predlagatelj učini sudu vjerojatnim:
- da je nositelj prava iz ovoga Zakona,
  - da je njegovo pravo povrijeđeno ili da prijeti stvarna opasnost od povrede,
  - da će dokazi o toj povredi biti uništeni ili kasnije neće moći biti izvedeni.
- (2) Nositelj prava koji traži donošenje rješenja o osiguranju dokaza bez prethodne obavijesti i saslušanja protivne strane dužan je, osim uvjeta iz stavka (1) ovoga članka, učiniti vjerojatnim i postojanje opasnosti da će dokazi o povredi, zbog radnji protivnika, biti uništeni ili se kasnije neće moći izvesti. U slučaju donošenja odluke o osiguranju dokaza prema odredbama ovoga stavka, sud će rješenje o osiguranju dostaviti protivnoj strani odmah nakon izvođenja dokaza.
- (3) Sud može rješenjem iz stavka (1) ovoga članka odrediti da se izvede bilo koji dokaz, a osobito:
- očevid prostoriya, poslovne dokumentacije, inventara, baza podataka, računalnih memorijskih jedinica ili drugih stvari,
  - oduzimanje uzoraka predmeta povrede,
  - pregled i predaju dokumenata,
  - određivanje i saslušanje vještaka,
  - saslušanje svjedoka.
- (4) Osiguranje dokaza može se tražiti i nakon pravomoćno okončanog postupka, ako je to potrebno za pokretanje postupka prema izvanrednim pravnim lijekovima ili za vrijeme takvog postupka.
- (5) U postupku osiguranja dokaza, prema odredbama ovoga članka, primjenjuju se odredbe zakona o pamičnom postupku, a koje se odnose na sudske mjere osiguranja, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno. Postupak osiguranja dokaza je žuran.
- (6) Ako se kasnije pokaže da je prijedlog za osiguranje dokaza neopravdan ili ako nositelj prava taj prijedlog ne opravda, protivna strana ima pravo tražiti:
- povrat oduzetih predmeta,
  - zabranu uporabe pribavljenih informacija,
  - naknadu štete.
- (7) Sud mora u postupku osiguranja dokaza, prema odredbama ovoga članka, osigurati zaštitu povjerljivih podataka stranaka i voditi brigu o tomu da se sudbski postupak ne zlorabi isključivo s namjerom pribavljanja povjerljivih podataka protivne strane.
- Članak 162.
(Dužnost obavješćavanja)
- (1) Sud može tijekom parnice, zbog povrede prava iz ovoga Zakona, na temelju opravdanog zahtjeva jedne od stranaka odrediti povreditelju prava da dostavi podatke o izvoru i distribucijskim kanalima robe ili usluga kojima se povređuje pravo iz ovoga Zakona.
- (2) Sud može odrediti da podatke iz stavka (1) ovoga članka dostave sudu i osobe koje u opsegu komercijalne djelatnosti:
- posjeduju robu za koju se sumnja da se njome povređuje pravo iz ovoga Zakona, ili
  - koriste usluge za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovoga Zakona, ili
  - pružaju usluge za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovoga Zakona.
- (3) Smatra se da je neka radnja poduzeta u opsegu komercijalne djelatnosti ako je poduzeta za pribavljanje neizravne ili izravne ekonomske koristi. Pojam komercijalne djelatnosti ne obuhvaća radnje savjesnih krajnjih potrošača.
- (4) Sud može odrediti da podatke iz stavka (1) ovoga članka dostavi sudu i osoba koju je neka od osoba navedena u stavku (2) ovoga članka označila kao umiješanu u proizvodnju, izradu i distribuciju robe ili pružanje usluga za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovoga Zakona.
- (5) Podaci traženi na temelju stavka (1) ovoga članka mogu obuhvaćati:
- ime, adresu odnosno tvrtku i sjedište proizvođača, izradivača, distributera, dobavljača i drugih prethodnih posjednika robe, odnosno pružatelja usluga, kao i namjeravanih prodavaca na veliko i malo,
  - podatke o količinama proizvedene, izrađene, isporučene, primljene ili naručene robe ili usluga, kao i o cijenama ostvarenim za dotičnu robu i usluge.
- Članak 163.
(Izvođenje dokaza)
- (1) Ako sud odluči da će izvesti predloženi dokaz koji se nalazi kod protivne strane, ta je strana dužna na zahtjev suda predati dokazna sredstva kojima raspolaže.
- (2) Stavak (1) ovoga članka odnosi se i na bankovnu, financijsku i poslovnu dokumentaciju koja je pod nadzorom protivne strane, ako se radi o povredi koja doseže opseg komercijalne djelatnosti.
- (3) U postupku izvođenja dokaza primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona kojima se uređuje pamični postupak, osim ako je ovim Zakonom drukčije određeno.
- (4) Sud mora nakon izvođenja dokaza, prema stavku (1) ovoga članka, osigurati zaštitu povjerljivih podataka stranaka i voditi brigu o tomu da se sudski postupak ne zlorabi isključivo s namjerom pribavljanja povjerljivih podataka protivne stranke.

POGLAVLJE III. MJERE ZA OSIGURANJE ZAŠTITE PRAVA**Odjeljak A. Polaganje i popis autorskih djela****Članak 164.**

(Polaganje autorskih djela)

- (1) S ciljem očuvanja dokaza ili iz drugih razloga, nositelj prava iz ovoga Zakona može položiti izvornike ili primjerke svojih autorskih djela ili predmeta svojih srodnih prava u Institutu za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine. Polaganje djela upisuje se u knjigu popisa autorskih djela koju vodi Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine.
- (2) Dok se ne dokaže protivno, smatra se da prava na djelima i predmetima srodnih prava koja su upisana u knjigu popisa autorskih djela iz stavka (1) ovoga članka postoje i pripadaju osobi koja je tamo naznačena kao njihov nositelj.
- (3) Knjiga popisa autorskih djela je javna i jedinstvena za cijeli teritorij Bosne i Hercegovine.
- (4) Ako postoji dvojba o tomu radi li se o djelu ili predmetu srodnog prava prikladnom za upis u knjigu popisa autorskih djela, mišljenje o tomu daje Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine.
- (5) Odredbe ovoga članka nemaju utjecaja na postojanje i zaštitu prava iz ovoga Zakona.
- (6) Bliže propise o načinu i obliku polaganja djela, te upisu u knjigu popisa autorskih djela donosi Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine.

Članak 165.

(Znaci o zadržanim isključivim pravima)

- (1) Nositelj isključivih prava iz ovoga Zakona na izvornik ili primjerke svoga djela može staviti znak ©, ispred svojega imena ili tvrtke, i godinu objavljivanja.
- (2) Nositelj isključivih prava na fonogramima iz ovoga Zakona može na izvorniku ili primjercima svoga izdanog fonograma odnosno na njihovoj ambalaži staviti znak (P), ispred svojega imena ili tvrtke, i godinu prvog izdanja.
- (3) Dok se ne dokaže protivno, smatra se da postoje isključiva prava na djelima odnosno fonogramima koji nose takvu oznaku i da pripadaju osobi koja je uz takav znak navedena.
- (4) Odredbe ovoga članka nemaju utjecaja na postojanje i zaštitu prava iz ovoga Zakona.

Odjeljak B. Carinske mjere**Članak 166.**

(Zahtjev nositelja prava)

- (1) Nositelj isključivih prava prema ovome Zakonu koji opravdano sumnja da će doći do uvoza ili izvoza robe koja je proizvedena protivno odredbama ovoga Zakona može kod tijela nadležnog za carinske poslove (carinsko tijelo) podnijeti zahtjev za zaštitu svojih prava putem carinskih mjera privremenog zadržavanja robe od daljnjeg puštanja u promet.
- (2) Zahtjev za zaštitu prava, prema stavku (1) ovoga članka, mora osobito sadržavati:
  - a) podatke o podnosiocu zahtjeva i o nositelju isključivog prava iz ovoga Zakona, ako se ne radi o istoj osobi,
  - b) detaljan opis robe, koji omogućava carinskoj ispostavi da je identificira,
  - c) dokaze o tomu da je podnositelj zahtjeva odnosno njegov ovlaštenik nositelj isključivog prava iz ovoga Zakona u vezi s tom robom,
  - d) dokaze o tomu da je isključivo pravo vjerojatno povrijeđeno,
  - e) druge podatke važne za odlučivanje o zahtjevu kojima raspolaže podnositelj, kao što su podaci o lokaciji robe i njezinom odredištu, očekivani dan dolaska ili odlaska pošiljke, podaci o prijevoznom sredstvu, podaci o uvozniku, izvozniku, primatelju i sl.,

- f) vremensko razdoblje u kojem će carinske ispostave postupati prema zahtjevu i koje ne može biti dulje od dvije godine od dana podnošenja zahtjeva.
- (3) Carinsko tijelo prije donošenja odluke kojom udovoljava zahtjevu iz stavka (1) ovoga članka može tražiti od nositelja prava da položi osiguranje za troškove pohrane i prijevoza robe, kao i za naknadu štete koja bi mogla nastati carinskom tijelu u vezi s robom.
- (4) Ako carinsko tijelo udovolji zahtjevu iz stavka (1) ovoga članka, o tomu obavještava sve carinske ispostave i nositelja prava.

Članak 167.

(Postupak nakon privremenog zadržavanja robe)

- (1) Ako carinska ispostava pri provedbi carinskog postupka nade robu koja odgovara opisu robe iz odluke carinskoga tijela, tu će robu privremeno zadržati od daljnjeg puštanja u promet. Odluka o privremenom zadržavanju robe uručuje se njezinom uvozniku. U odluci o zadržavanju robe određuje se da se vlasnik robe odnosno osoba ovlaštena za raspolaganje robom u roku od 10 radnih dana od dana privremenog zadržavanja može izjasniti o tomu radi li se o krivotvorenoj robi odnosno drugoj povredi prava iz ovoga Zakona.
- (2) Ako carinska ispostava koja je robu privremeno zadržala ne primi pisano izjašnjenje vlasnika ili osobe koja je ovlaštena raspolati robom u roku iz stavka (1) ovoga članka, može oduzeti i uništiti robu na zahtjev i o trošku nositelja prava.
- (3) Ako vlasnik robe ili osoba ovlaštena za raspolaganje robom u roku iz stavka (1) ovoga članka podnese izjavu da se ne radi o krivotvorenoj robi odnosno drugoj povredi prava iz ovoga Zakona, nositelj prava u roku od deset radnih dana od primitka obavijesti o takvoj izjavi može podnijeti tužbu zbog povrede prava. Ako posebne okolnosti slučaja to opravdavaju, carinsko tijelo može, na zahtjev nositelja prava, odrediti dodatni rok za podnošenje tužbe, koji ne može biti dulji od 10 radnih dana.
- (4) Nositelj prava ili osoba koju on ovlasti može za vrijeme privremenog zadržavanja obaviti pregled i kontrolu robe i prateće dokumentacije u opsegu koji je potreban za utvrđivanje njegovih zahtjeva i za ostvarivanje sudske zaštite njegovih prava, uz osiguranje zaštite povjerljivih podataka. Pravo na pregled i kontrolu robe ima i njezin uvoznik.
- (5) Ako nositelj prava ne podnese tužbu sukladno stavku (3) ovoga članka, privremeno zadržana roba pušta se u traženu carinski dopuštenu uporabu odnosno promet.
- (6) Ako nositelj prava pokrene sudski postupak sukladno odredbama stavka (3) ovoga članka, carinska ispostava donosi odluku o zapljeni robe do donošenja pravomoćne sudske odluke.

Članak 168.

(Postupak po službenoj dužnosti)

- (1) Ako carinska ispostava pri provedbi carinskog postupka u vezi s uvozom ili izvozom robe opravdano posumnja da su određenom robom povrijeđena prava iz ovoga Zakona, privremeno će zadržati puštanje te robe u promet i o tomu obavijestiti carinsko tijelo.
- (2) Carinsko tijelo pismeno obavještava nositelja prava o zadržavanju robe, o sumnji da se radi o povredi njegovih prava i o mogućnosti da podnese zahtjev prema članku 166. ovoga Zakona u roku od pet radnih dana od dana zadržavanja robe.
- (3) Ako nositelj prava podnese zahtjev sukladno stavku (2) ovoga članka, roba se zadržava do donošenja odluke carinskoga tijela. Ako carinsko tijelo udovolji zahtjevu iz članka 166. ovoga Zakona, roba se privremeno zadržava za daljnjih 10 radnih dana. Nositelj prava mora u tome roku provesti radnje iz članka 167. stavak (4) ovoga Zakona.
- (4) Odredbe čl. 167. i 168. ovoga Zakona ne primjenjuju se na uvoz ili izvoz robe u malim količinama namijenjenim za privatnu i nekomercijalnu uporabu, koje se unose ili iznose kao dio osobne prtljage ili se šalju u malim pošiljkama.

Članak 169.

(Primjena drugih carinskih propisa)

- (1) Na carinski postupak u vezi s robom kojom se povređuju prava iz ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju ostali važeći carinski propisi.
- (2) Propise o provođenju carinskih mjera iz ovoga odjeljka donosi Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na prijedlog Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine.
- (3) Carinski postupak u vezi s robom kojom se povređuju prava iz ovoga Zakona je žuran.

DIO SEDMI - PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 170.

(Prekršaj)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 200.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj poduzetnik ako:
  - a) bez prijenosa odgovarajućeg autorskog imovinskog prava, kada je takav prijenos potreban prema odredbama ovoga Zakona, reproducira, distribuira, dâ u najam, javno izvede, javno prenese, javno prikaže, javno priopći s fonograma ili videograma, radiodifuzijski emitira, radiodifuzijski reemitira, sekundarno koristi, emitira, učini dostupnim javnosti, preradi, audiovizualno prilagodi ili na koji drugi način iskoristi autorsko djelo odnosno njegov primjerak (čl. 21. do 33. i članak 110. ovoga Zakona),
  - b) posjeduje primjerak računalnog programa u komercijalne svrhe, a pri tomu zna ili bi trebao znati da se radi o primjerku kojim se povređuje autorsko pravo (članak 107. točka b) ovoga Zakona),
  - c) bez prijenosa odgovarajućeg isključivog prava, kada je takav prijenos potreban prema odredbama ovoga Zakona, reproducira, snimi, javno prenese ili radiodifuzijski emitira živu izvedbu ili reproducira, učini dostupnim javnosti, distribuira ili dâ u najam fonogram ili videogram sa snimljenom izvedbom ili na koji drugi način iskoristi izvedbu (članak 119. ovoga Zakona),
  - d) bez prijenosa odgovarajućeg isključivog prava, kada je takav prijenos potreban prema odredbama ovoga Zakona, reproducira, distribuira, dâ u najam, učini dostupnim javnosti ili na koji drugi način iskoristi fonogram ili videogram (čl. 127. i 132. ovoga Zakona),
  - e) bez prijenosa odgovarajućeg isključivog prava, kada je takav prijenos potreban prema odredbama ovoga Zakona, radiodifuzijski reemitira, snimi, reproducira, distribuira, učini dostupnim javnosti ili na koji drugi način iskoristi emisiju odnosno njezinu snimku (članak 136. ovoga Zakona),
  - f) bez prijenosa odgovarajućeg isključivog prava, kada je takav prijenos potreban prema odredbama ovoga Zakona, reproducira, distribuira, dâ u najam, učini dostupnim javnosti, ili na koji drugi način iskoristi bazu podataka odnosno njezin primjerak (članak 143. ovoga Zakona),
  - g) ukloni ili preinači bilo koji elektronički podatak za upravljanje autorskim ili srodnim pravima (članak 153. stavak (1) točka a) ovoga Zakona),
  - h) reproducira, distribuira, uveze radi daljnjeg distribuiranja, dâ u najam ili priopći javnosti autorsko djelo ili predmet srodnih prava odnosno njihov primjerak s kojega je elektronički podatak o upravljanju pravima na nedopušten način uklonjen ili preinačen (članak 153. stavak (1) točka b) ovoga Zakona),
  - i) zaobide efektivne tehničke mjere ili proizvode, uveze, distribuira, proda, dâ u najam, oglasi za prodaju ili najam, ili posjeduje za komercijalne svrhe tehnologiju uređaj, proizvod, sastavni dio ili računalni program, ili pruži uslugu s namjerom nedopuštenog zaobilaženja efektivnih

tehničkih mjera prema članku 152. stavak (2) ovoga Zakona (članak 152. st. (1) i (2) ovoga Zakona),

- j) proizvode, uveze, distribuira, proda, dâ u najam, oglasi za prodaju ili najam, ili posjeduje za komercijalne svrhe tehnologiju, uređaj, proizvod, sastavni dio ili računalni program za uklanjanje ili preinačavanje elektroničkog podatka o upravljanju pravima (članak 152. stavak (4) ovoga Zakona).
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi i kod poduzetnika.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka fizička osoba.
- (4) Predmeti nastali činjenjem prekršaja iz stavka (1) ovoga članka bit će oduzeti i uništeni, a predmeti odnosno uređaji namijenjeni ili uporabljeni za činjenje tih prekršaja bit će oduzeti.
- (5) Prekršajni postupak na temelju odredbi ovoga članka je žuran.

Članak 171.

(Zaštitna mjera)

- (1) Pravnoj osobi i poduzetniku koji učine prekršaj iz članka 170. stavak (1) ovoga Zakona u obavljanju djelatnosti može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti ili dijelova djelatnosti kojima se povređuje autorsko ili srodna prava u trajanju do jedne godine, ako je učinjen prekršaj osobito težak zbog načina činjenja, posljedica djela ili drugih okolnosti učinjenog prekršaja.
- (2) Pravnoj osobi i poduzetniku koji učine prekršaj iz članka 170. stavak (1) ovoga Zakona u povratu izreći će se zaštitna mjera zabrane djelatnosti ili dijelova djelatnosti kojima se povređuje autorsko ili srodna prava u trajanju od najmanje jedne godine.

Članak 172.

(Novčane kazne za onemogućavanje ostvarivanja sadržajnih ograničenja prava)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba ili poduzetnik ako osobi koja zakonski ima pristup primjerku autorskog djela ili predmetu srodnih prava ne osigura sredstva koja omogućuju ostvarivanje sadržajnih ograničenja prava iz članka 155. ovoga Zakona.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500 KM do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi ili kod poduzetnika.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500 KM do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka fizička osoba.

Članak 173.

(Inspeksijski nadzor)

- (1) Inspeksijski nadzor nad poštivanjem odredbi ovoga Zakona u dijelu obavljanja prometa robe i usluga u prvom stupnju provode inspekcije u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine nadležne za kontrolu propisa iz područja prometa robe i usluga (tržišta), a u drugom stupnju ministarstva u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine nadležna za područja prometa robe i usluga (tržišta).
- (2) Inspekcije iz stavka (1) ovoga članka provode inspeksijski nadzor putem nadležnih tržišnih inspektorata.

Članak 174.

(Ovlasti nadležnog tržišnog inspektora)

- (1) U provođenju inspeksijskog nadzora iz članka 173. ovoga Zakona nadležni tržišni inspektor, osim općih ovlaštenja propisanih zakonom i drugim propisima kojima se uređuje postupak inspeksijskog nadzora, ovlašten je i:

- a) trajno oduzeti robu namijenjenu prometu kojom se povređuje neko imovinsko pravo iz ovoga Zakona i odrediti njezino uništavanje u slučaju kada vlasnik robe ili druga osoba ovlaštena za raspolaganje robom samo izjavi da se radi o robu kojom se povređuje nečije isključivo imovinsko pravo iz ovoga Zakona,
  - b) privremeno oduzeti robu namijenjenu prometu za koju se opravdano posumnja da povređuje neko imovinsko pravo iz ovoga Zakona i obavijestiti nositelja prava ili njegovog zastupnika da u roku od pet dana može predložiti trajno oduzimanje robe,
  - c) trajno oduzeti robu namijenjenu prometu i odrediti njezino uništavanje o trošku nositelja prava, ako nositelj prava ili njegov zastupnik u slučaju iz točke b) ovoga stavka izjavi i dokaže da se radi o robu kojom se povređuje neko njegovo isključivo imovinsko pravo iz ovoga Zakona,
  - d) privremeno zabraniti proizvodnju ili promet robe ili usluge za koju se opravdano posumnja da povređuje neko imovinsko pravo iz ovoga Zakona i obavijestiti nositelja prava ili njegovog zastupnika da u roku od pet dana može predložiti izricanje mjere zabrane proizvodnje prometa robe ili usluge,
  - e) trajno zabraniti proizvodnju i promet robe ili usluge osobi koja je proizvela ili stavila u promet robu ili uslugu, ako nositelj prava ili njegov zastupnik u slučaju iz točke d) ovoga stavka izjavi ili dokaže da se radi o robu ili usluzi kojom se povređuje neko njegovo isključivo imovinsko pravo iz ovoga Zakona.
- (2) Osim mjera iz stavka (1) toč. c) i e) ovoga članka, inspektor može osobi koja je proizvela ili stavljala u promet robu ili uslugu kojom se povređuje neko imovinsko pravo iz ovoga Zakona izreći i mjeru zabrane rada i obavljanja djelatnosti u trajanju od 30 do 90 dana.
- (3) Nositelj prava ili njegov zastupnik može u slučajevima izricanja privremenih mjera iz stavka (1) ovoga članka obaviti pregled robe i prateće dokumentacije u opsegu koji je potreban za utvrđivanje činjenica bitnih za podnošenje prijedloga za poduzimanje daljnjih mjera inspekcijskog nadzora iz stavka (1) ovoga članka koje su trajnog karaktera.
- (4) Obavijest iz stavka (1) ovoga članka sadrži pouku o mogućnostima i uvjetima za podnošenje prijedloga za poduzimanje daljnjih mjera inspekcijskog nadzora trajnog karaktera, obrazložene razloge zbog kojih se sumnja da se radi o robu ili usluzi kojom se povređuje neko imovinsko pravo iz ovoga Zakona, detaljne podatke o robu odnosno usluzi, vlasniku robe odnosno davatelju usluge, mjestu na kojem se roba trenutno nalazi odnosno na kojem se pruža usluga i podatke bitne za kontaktiranje nositelja prava s inspekcijskim tijelima.
- (5) Obavijest iz stavka (1) ovoga članka dostavlja se nositelju prava ili njegovom zastupniku u pisanom obliku, elektroničkom poštom, telefaksom ili na drugi pogodan način kojim se osigurava žurnost u postupanju, a u opravdanim slučajevima može se priopćiti i usmeno.
- (6) Izjava nositelja prava ili njegovog zastupnika iz stavka (1) ovoga članka, dana u postupku inspekcijskog nadzora da se radi o robu ili usluzi kojom se povređuje neko njegovo isključivo imovinsko pravo iz ovoga Zakona, mora biti u pisanom obliku i ovjerena kod nadležnog tijela te obvezno sadržavati i izjavu da prihvaća potpunu odgovornost za nadoknadu štete u slučaju da se ne bude radilo o robu ili usluzi kojom se povređuje neko njegovo isključivo imovinsko pravo iz ovoga Zakona, a osim toga, u slučaju prijedloga za poduzimanje mjera iz stavka (1) točka c) ovoga članka i izjavu da će snositi troškove uništavanja robe kada bude trajno oduzeta i određena za uništavanje.
- (7) Privremene mjere iz stavka (1) ovoga članka prestaju odnosno privremeno oduzeta roba vraća se u slučajevima:
- a) kada nositelj prava ili njegov zastupnik nije poznat ili nije dostupan,

- b) kada nositelj prava ili njegov zastupnik ne traži ili u ostavljenom roku nije zatražio poduzimanje daljnjih mjera inspekcijskog nadzora,
- c) kada nositelj prava ili njegov zastupnik ne da pisanu i ovjerenu izjavu da se radi o robu ili usluzi kojom se povređuje neko njegovo isključivo imovinsko pravo iz ovoga Zakona ili ne da izjavu koja ima sve potrebne elemente propisane u stavku (6) ovoga članka,
- d) kada nositelj prava ili njegov zastupnik ne dokaže da se radi o robu ili usluzi kojom se povređuje neko njegovo isključivo imovinsko pravo iz ovoga Zakona,
- e) u drugim slučajevima predviđenim zakonom.

DIO OSMI - PODRUČJE PRIMJENE ZAKONA

Članak 175.

(Opće odredbe)

- (1) Zaštitu prema odredbama ovoga Zakona uživaju autori kao i drugi nositelji autorskih ili srodnih prava koji su državljani Bosne i Hercegovine ili imaju svoje prebivalište ili sjedište u Bosni i Hercegovini.
- (2) Druge strane fizičke ili pravne osobe (stranci) uživaju jednaku zaštitu kao osobe iz stavka (1) ovoga članka, ako je to određeno međunarodnim ugovorom ili ovim Zakonom, ili na temelju materijalnog reciprociteta. Dok se ne dokaže protivno, smatra se da postoji materijalni reciprocitet.
- (3) Bez obzira na odredbe st. (1) i (2) ovoga članka, zaštitu prema odredbama ovoga Zakona uživaju i stranci:
  - a) glede moralnih prava u svakom slučaju,
  - b) glede prava slijeđenja i prava na naknadu za privatno i drugo vlastito reproduciranje pod uvjetom materijalnog reciprociteta.

Članak 176.

(Autori)

- (1) Zaštitu prema odredbama ovoga Zakona, osim autora iz članka 175. ovoga Zakona, uživaju i autori:
  - a) čija su djela izdana u Bosni i Hercegovini prvi puta ili u roku od 30 dana od dana kada su bila izdana u nekoj drugoj državi,
  - b) audiovizualnih djela čiji producent ima svoje sjedište ili prebivalište u Bosni i Hercegovini,
  - c) arhitektonskih djela sagrađenih na teritoriju Bosne i Hercegovine i djela likovnih umjetnosti koja se, kao nekretnina ili njezin čvrsti sastavni dio, nalaze na teritoriju Bosne i Hercegovine.
- (2) Ukoliko su autorsko djelo stvorili suautori, zaštitu prema odredbama ovoga Zakona uživaju svi, ako barem jedan od njih ispunjava koji od uvjeta iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 177.

(Izvođači)

- (1) Zaštitu prema odredbama ovoga Zakona, osim izvođača iz članka 175. ovoga Zakona, uživaju i izvođači:
  - a) čije se izvedbe održavaju na teritoriju Bosne i Hercegovine,
  - b) čije su izvedbe snimljene na fonograme koji su zaštićeni prema ovome Zakonu,
  - c) čije su izvedbe, bez fiksiranja na fonograme, uključene u emisije radiodifuznih organizacija koje su zaštićene prema ovome Zakonu.
- (2) Ako u izvedbi sudjeluje više izvođača, zaštitu prema odredbama ovoga Zakona uživaju svi pod uvjetom da je barem jedan od njih državljanin Bosne i Hercegovine ili ima prebivalište u Bosni i Hercegovini.

Članak 178.

(Proizvođači fonograma, filmski producenti i nakladnici)

- (1) Zaštitu prema odredbama ovoga Zakona, osim proizvođača fonograma i filmskih producenata iz članka 175. ovoga Zakona, uživaju i proizvođači fonograma i filmski

producenti čiji je fonogram ili videogram prvi puta snimljen u Bosni i Hercegovini.

- (2) Zaštitu prema odredbama ovoga Zakona, osim nakladnika iz članka 175. ovoga Zakona, uživaju i nakladnici čije je izdanje izdano prvi puta u Bosni i Hercegovini ili u roku od 30 dana od dana izdavanja u nekoj drugoj državi.

Članak 179.

(Radiodifuzne organizacije)

Zaštitu prema odredbama ovoga Zakona uživaju, osim radiodifuznih organizacija iz članka 175. ovoga Zakona, i radiodifuzne organizacije koje emitiraju svoje emisije putem odašiljača koji se nalaze na teritoriju Bosne i Hercegovine.

Članak 180.

(Usporedba rokova trajanja prava)

- (1) Za strane autore koji uživaju zaštitu prema ovome Zakonu vrijede rokovi trajanja tih prava iz ovoga Zakona, s tim što istječu najkasnije na dan kada istječe zaštita u državi čiji su oni državljani i ne mogu biti dulji od rokova iz ovoga Zakona.
- (2) Za strane nositelje srodnih prava koji uživaju zaštitu prema ovome Zakonu vrijede rokovi trajanja tih prava iz ovoga Zakona, s tim da istječu najkasnije na dan kada istječe zaštita u državi čiji su oni državljani ili u kojoj imaju svoje sjedište i ne mogu biti dulji od rokova iz ovoga Zakona.

Članak 181.

(Priopćavanje javnosti putem satelita)

- (1) Zaštitu prema odredbama ovoga Zakona uživaju autori i nositelji srodnih prava čija su djela ili predmeti srodnih prava priopćeni javnosti putem satelita, ako se odgovarajući programski signali, pod nadzorom i odgovornošću organizacije za radiodifuziju u Bosni i Hercegovini, unose u neprekidan komunikacijski lanac koji vodi prema satelitu i natrag na Zemlju.
- (2) Zaštita prema odredbama ovoga Zakona postoji i u slučaju kada nije ispunjen uvjet iz stavka (1) ovoga članka:
  - a) ako se u Bosni i Hercegovini nalazi relejna stanica putem koje se prenose programski signali, ili
  - b) ako organizacija za radiodifuziju, koja je naručila priopćavanje javnosti putem satelita, ima svoje sjedište u Bosni i Hercegovini.

Članak 182.

(Apatridi i izbjeglice)

- (1) Autori i nositelji srodnih prava koji nemaju državljanstvo ili čije državljanstvo nije moguće utvrditi uživaju jednaku zaštitu prema ovome Zakonu kao državljani Bosne i Hercegovine ako u njoj imaju prebivalište.
- (2) Ako autori i nositelji srodnih prava nemaju prebivalište u Bosni i Hercegovini ili se to ne može utvrditi, uživaju u Bosni i Hercegovini jednaku zaštitu kao državljani Bosne i Hercegovine ako imaju u njoj boravište.
- (3) Ako autori i nositelji srodnih prava nemaju ni boravište u Bosni i Hercegovini, uživaju jednaku zaštitu kao državljani države u kojoj imaju prebivalište ili boravište.
- (4) Odredbe ovoga članka odnose se i na autore i na nositelje srodnih prava kojima, prema međunarodnim ugovorima ili propisima Bosne i Hercegovine, pripada status izbjeglica.

DIO DEVETI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 183.

(Primjena Zakona)

- (1) Ovaj se Zakon primjenjuje na autorska djela i predmete srodnih prava koja nastanu nakon stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Ovaj se Zakon također primjenjuje na autorska djela, izvedbe, fonograme i emisije koji su nastali prije stupanja na snagu ovoga Zakona, a glede prava koja su priznata prethodnim zakonom ili zakonom države njihovog podrijetla nisu prestala do dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Ovaj se Zakon primjenjuje na baze podataka kao predmete srodnih prava koje su bile izrađene nakon 1. siječnja 1983. godine.

Članak 184.

(Zabrana retroaktivne primjene)

Ovaj se Zakon ne primjenjuje na ugovore odnosno uporabne akte, sklopljene odnosno provedene sukladno važećim propisima prije njegovog stupanja na snagu.

Članak 185.

(Primjena Zakona na računalne programe i baze podataka)

Odredbe ovoga Zakona o računalnim programima i bazama podataka primjenjuju se i na računalne programe i baze podataka stvorene odnosno izrađene prije njegovog stupanja na snagu, ako se time ne zadire u ugovore koji su bili sklopljeni i prava koja su bila stečena do toga dana.

Članak 186.

(Plaćanje naknade za privatnu ili drugu vlastitu uporabu)

- (1) Odredbe ovoga Zakona o obvezi plaćanja naknade za privatnu ili drugu vlastitu uporabu (čl. 36. i 37. ovoga Zakona) počinju se primjenjivati nakon proteka jedne godine od njegovog stupanja na snagu.
- (2) Podzakonski akt o iznosima naknade za reproduciranje za privatnu i drugu vlastitu uporabu iz članka 38. stavak (1) ovoga Zakona donosi Vijeće ministara Bosne i Hercegovine najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 187.

(Podzakonski akti o polaganju autorskih djela)

Podzakonski akt kojim se uređuju polaganje i vođenje knjige popisa autorskih djela i predmeta srodnih prava iz članka 164. ovoga Zakona donosi Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine najkasnije u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 188.

(Naknada za priopćavanje javnosti fonograma)

Odredbe ovoga Zakona o naknadi za priopćavanje javnosti fonograma (čl. 121. i 128. ovoga Zakona) počinju se primjenjivati nakon proteka 2013. godine.

Članak 189.

(Propisi o inspekcijskoj kontroli tržišta)

Federacija Bosne i Hercegovine, Republika Srpska i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine, s ciljem osiguranja učinkovite prekršajne zaštite autorskog i srodnih prava, u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona izmijenit će odnosno dopuniti svoje zakonske propise kojima se uređuje inspekcijaska kontrola tržišta.

Članak 190.

(Primjena međunarodnih ugovora)

Odredbe međunarodnih ugovora u vezi s autorskim pravom i srodnim pravima kojima je pristupila Bosna i Hercegovina primjenjuju se na predmete koje tretira ovaj Zakon i u slučaju sukoba s odredbama ovoga Zakona primjenjuju se odredbe međunarodnih ugovora.

Članak 191.

(Prestanak primjene ranijeg propisa i iznimke)

- (1) Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02 i 76/06), osim odredbi:
  - a) POGLAVLJA VIII. OSTVARIVANJE AUTORSKOG PRAVA, koje se odnosi na kolektivno ostvarivanje autorskog prava (čl. 86., 87., 88., 89., 90. i 91.),
  - b) POGLAVLJA XIII. OSTVARIVANJE PRAVA UMJETNIKA IZVOĐAČA, koje se odnose na kolektivno ostvarivanje srodnih prava (čl. 105., 106., 107. i 108.),

- c) POGLAVLJA XVI. KAZNENE ODREDBE, koje se odnose na kaznena djela (čl. 120., 121., 122., 123. i 124.) i
- d) POGLAVLJA XVII. PREKRŠAJI, koje se odnose na kolektivno ostvarivanje prava (čl. 130., 131. i 132.), na nadležnost sudova (članak 134.) i na proračunska pitanja (članak 135.).
- (2) Odredbe stavka (1) ovoga članka pod a), b) c) i d) primjenjivat će se do stupanja na snagu Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava.

Članak 192.

(Stupanje na snagu ovoga Zakona)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

PSBiH broj 543/10
13. srpnja 2010. godine
Sarajevo

Predsjedatelj Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Niko Lozančić, v. r.	Predsjedatelj Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH Sulejman Tihić, v. r.

На основу члана IV4а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на 80. сједници Представничког дома, одржаној 30. јуна 2010. године, и на 48. сједници Дома народа, одржаној 13. јула 2010. године, усвојила је

ЗАКОН

О АУТОРСКОМ И СРОДНИМ ПРАВИМА

ДИО ПРВИ - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет Закона)

Овим законом уређују се:

- право аутора на њиховим дјелима из области књижевности, науке и умјетности (ауторско право),
- права извођача, произвођача фонограма, филмских продуцената, организација за радио-дифузију, издавача и произвођача база података на њиховим извођењима, фонограмима, видеограмима, емисијама и базама података (сродна права),
- остваривање ауторског права и сродних права,
- заштита ауторског права и сродних права,
- област примјене Закона.

Члан 2.

(Објављивање, јавност и издавање)

- Објављивање, у смислу овог закона, значи да је ауторско дјело или предмет сродног права с дозволом овлашћеног лица постало доступно јавности први пут.
- Изрази "јаван" и "јавност", у смислу овог закона, значе већи број лица која нису међусобно повезана родбинском везом или другим личним везама.
- Издавање, у смислу овог закона, значи да је довољан број изражених примјера ауторског дјела или предмета сродног права с дозволом овлашћеног лица понуђен јавности, или стављен у промет.

Члан 3.

(Однос ауторског и сродних права)

- Заштита сродних права, у складу с овим законом, ни на који начин не утиче на права аутора чија су дјела заштићена овим законом.
- Одредбе овог закона о састојцима ауторског дјела, претпоставци ауторства, коауторима, ауторима спојених дјела, садржини ауторских имовинских права и других права аутора, садржинским ограничењима ауторског права, почетку и учинцима истека рокова трајања ауторског права,

односу између ауторског права и права својине, те о ауторском праву у правном промету примјењују се на одговарајући начин и на сродна права, осим ако је у петом дијелу овог закона другачије одређено.

ДИО ДРУГИ - АУТОРСКО ПРАВО

ГЛАВА I - АУТОРСКО ДЈЕЛО

Члан 4.

(Заштићена дјела)

- Ауторским дјелом сматра се индивидуална духовна творевина из области књижевности, науке и умјетности без обзира на врсту, начин и облик изражавања, ако овим законом није другачије одређено.
- Ауторским дјелом сматрају се нарочито:
  - писана дјела (књижевни текстови, студије, приручници, чланци и остали написи, као и компјутерски програми),
  - говорна дјела (говори, предавања, проповиједи и друга дјела исте природе),
  - драмска, драмско-музичка и луткарска дјела,
  - кореографска и пантомимска дјела,
  - музичка дјела с ријечима или без ријечи,
  - аудио-визуелна дјела (филмска дјела и дјела створена на начин сличан филмском стварању),
  - дјела ликовних умјетности (цртежи, слике, графике, кипови и друга дјела исте природе),
  - дјела архитектуре (скице, планови, нацрти и изграђени објекти),
  - дјела свих грана примијењених умјетности, графичког и индустријског обликовања,
  - фотографска дјела и дјела произведена поступком сличним фотографском,
  - картографска дјела,
  - презентације научне, образовне или техничке природе (техничке скице, планови, графикони, обрасци, експертизе, налази вјештака, презентације у пластичном облику и друга дјела исте природе).

Члан 5.

(Састојци ауторског дјела)

Оснутац дјела, незавршено дјело, наслов и други састојци дјела, ако представљају индивидуалне духовне творевине, заштићени су као самостално ауторско дјело.

Члан 6.

(Прерада ауторског дјела)

- Преводи, прилагођавања, музички аранжмани, музичке обраде и друге прераде оригиналних ауторских дјела које представљају индивидуалну духовну творевину заштићени су као самостална ауторска дјела.
- Заштита дјела из става (1) овог члана нема утицаја на право аутора изворног дјела.

Члан 7.

(Збирке)

- Ауторским дјелом сматрају се и збирке ауторских дјела или друге грађе (енциклопедије, зборници, антологије, збирке народних књижевних и умјетничких творевина, збирке докумената, збирке судских одлука, базе података и слично) које, с обзиром на избор, распоред или начин излагања своје садржине, представљају самосталне индивидуалне духовне творевине.
- Укључењем оригиналних дјела у збирку не смије се повриједити право аутора тих дјела. Укључењем друге оригиналне грађе у збирку та грађа не постаје заштићено дјело.
- Базе података из става (1) овог члана представљају збирке самосталних дјела, података или друге грађе у било каквом облику која је систематски и методички сређена и појединачно доступна на електронски или други начин.

- (4) Заштита према овом члану не примјењује се на компјутерске програме употребљене за израду или рад електронских база података.

Члан 8.

(Незаштићене творевине)

- (1) Ауторскоправно нису заштићени:
- идеје, концепти, поступци, радни методи, математичке операције, принципи или открића,
  - службени текстови из области законодавства, управе и судства (закони, уредбе, одлуке, извјештаји, записници, судске одлуке и слично),
  - политички говори и говори одржани током судских расправа,
  - дневне вијести или разне информације, које имају карактер кратке вијести садржане у обавјештењу за штампу,
  - народне књижевне и умјетничке творевине.
- (2) Преводи текстова и говора из става (1) тач. б) и ц) овог члана ауторскоправно су заштићени, осим ако су објављени као службени текстови.

ГЛАВА II - АУТОР

Члан 9.

(Физичко лице)

Аутор дјела је физичко лице које је створило дјело.

Члан 10.

(Претпоставка ауторства)

Аутором се сматра лице чије су име и презиме, псеудоним или неки други знак означени на дјелу на уобичајени начин, док се не докаже супротно.

Члан 11.

(Непознати аутор)

- (1) У случају анонимног или псеудонимног дјела издавач чије је име назначено на дјелу сматра се заступником аутора, док се не докаже супротно, и као такав овлашћен је да извршава морална и имовинска права аутора. Ако издавач није назначен на дјелу, на остваривање ауторског права овлашћено је лице које је објавило дјело.
- (2) Ауторско право на необјављена дјела чији аутор није познат остварује одговарајућа организација аутора.
- (3) Одредбе ст. (1) и (2) овог члана престају да се примјењују од момента када се утврди идентитет аутора. Лице које је остваривало ауторско право према одредбама ст. (1) и (2) овог члана дужно је да пренесе користи од ауторских права на аутора, ако уговором није другачије договорено. На пренос права, односно предају ствари примјењују се на одговарајући начин правна правила о положају савјесног имаоца.
- (4) Лица из ст. (1) и (2) овог члана могу да преносе појединачна имовинска права на трећа лица само у таквом обиму и трајању, те само под таквим условима који су уобичајени за редовно коришћење одређене врсте дјела и који нису супротни оправданим економским интересима аутора. У супротном случају, аутор има право да тражи раскид уговора и накнаду штете од лица из ст. (1) и (2) овог члана, као и од трећег лица на које су права пренесена.

Члан 12.

(Коаутори)

- (1) Ако ауторско дјело створено сарадњом двају или више лица чини недјеливу цјелину, свим коауторима припада недјеливо ауторско право.
- (2) Удио појединог коаутора одређује се размјерно стварном доприносу који је сваки од коаутора дао у стварању дјела, ако њихови међусобни односи нису другачије уређени уговором.
- (3) Одлуку о коришћењу ауторског дјела доносе заједно сви коаутори. Коаутор не може да ускрати своју сагласност супротно принципима савјесности и поштења.

- (4) Ако се коауторско дјело састоји од дијелова који се могу засебно користити и ако је аутора сваког таквог дијела могуће идентификовати, аутор сваког дијела сматраће се оригиналним сопствеником имовинског права у дијелу који је он створио.

Члан 13.

(Аутори спојених дјела)

- (1) Ако два или више аутора споје своја дјела ради заједничког искоришћавања, сваки од њих има ауторско право на свом дијелу. Односи између аутора спојених дјела уређују се међусобним уговором.
- (2) Ако није другачије договорено, одредба члана 12. став (3) овог закона примјењује се на одговарајући начин и на ауторе спојених дјела.

ГЛАВА III - САДРЖИНА АУТОРСКОГ ПРАВА

Одјељак А. Опште одредбе

Члан 14.

(Настанак права)

Ауторско право настаје и припада аутору на основу самог стварања ауторског дјела и није условљено испуњењем било којих формалности или захтјева у погледу његове садржине, квалитета или сврхе.

Члан 15.

(Садржина ауторског права)

Ауторско право је јединствено право на ауторском дјелу које садржи искључива лично-правна овлашћења (ауторска морална права), искључива имовинскоправна овлашћења (ауторска имовинска права) и друга овлашћења аутора (друга права аутора).

Одјељак Б. Ауторска морална права

Члан 16.

(Садржина права)

Ауторска морална права штите аутора у погледу његових духовних и личних веза са његовим дјелом.

Члан 17.

(Право објављивања)

Аутор има искључиво право да одлучи да ли ће, када, на који начин и у којој форми његово дјело бити објављено.

Члан 18.

(Право признавања ауторства)

- (1) Аутор има искључиво право да буде признат и означен као стваралац свог дјела.
- (2) Аутор има право да одреди да се његово дјело објави под његовим именом, под псеудонимом, односно неком другом ознаком или анонимно.

Члан 19.

(Право поштовања дјела)

Аутор има искључиво право да се супротстави сваком мијењању или употреби дјела ако би такво мијењање или употреба вријеђали његову част и углед.

Одјељак Ц. Ауторска имовинска права

Члан 20.

(Садржина права)

- (1) Ауторска имовинска права садрже искључиво овлашћење аутора да забрани или дозволи искоришћавање свог дјела и примјерака тог дјела, ако овим законом није другачије одређено.
- (2) Друго лице може да искоришћава ауторско дјело само са дозволом аутора, осим ако овим законом није другачије одређено.

- (3) За сваки облик искоришћавања ауторског дјела од другог лица аутору припада посебна накнада, осим ако овим законом или уговором није другачије одређено.
- (4) Ауторска имовинска права садрже нарочито:
- право репродуковања,
  - право дистрибуирања,
  - право давања у закуп,
  - право саопштавања јавности,
  - право прераде,
  - право аудио-визуелног прилагођавања (члан 110),
  - право превода.

Члан 21.

(Право репродуковања)

- (1) Право репродуковања је искључиво право фиксирања дјела на материјалном носачу (примјерку дјела) непосредно или посредно, привремено или трајно, дјелимично или у цјелини, било каквим средствима и на било какав начин.
- (2) Дјело се репродукује нарочито у облику графичког умножавања, тродимензионалног умножавања, фотографисања, фотокопирања и умножавања другим поступцима којима се постиже исти учинак, звучног или визуелног снимања, изградњом, односно извођењем архитектонског објекта и похрањивањем дјела у електронској форми.

Члан 22.

(Право дистрибуирања)

- (1) Право дистрибуирања је искључиво право стављања у промет оригинала или копије дјела, снимка извођења или фонограма на материјалном носачу, путем продаје или другим начином преноса својине, укључујући увоз ради таквог стављања у промет и јавне продаје или другог облика преноса својине.
- (2) Право дистрибуирања обухвата и искључиво право да се умножени примјерци дјела увозе у одређену државу ради даљег стављања у промет, независно од тога да ли су израђени на законит начин или не.

Члан 23.

(Право давања у закуп)

- (1) Право давања у закуп је искључиво право давања на коришћење оригинала или примјерка дјела на временски ограничени период, у сврху остваривања посредне или непосредне привредне користи.
- (2) Одредбе става (1) овог члана не односе се на коришћење:
- архитектонских објеката,
  - оригинала или примјерка дјела примијењених умјетности и индустријског обликовања,
  - оригинала или примјерка дјела ради саопштавања јавности,
  - оригинала или примјерка дјела ради увида на лицу мјеста,
  - у оквиру радног односа, ако је употреба ограничена искључиво на испуњавање радних обавеза из тог односа,
  - компјутерског програма ако он није битан предмет закупа.
- (3) Право давања у закуп компјутерског програма не примјењује се на давање у закуп компјутерског програма, ако сам програм није основни предмет давања у закуп.

Члан 24.

(Право саопштавања јавности)

Право саопштавања јавности је искључиво право да се дјело учини доступним јавности у нематеријалном облику и обухвата нарочито:

- право јавног извођења,
- право јавног преношења,
- право јавног приказивања,
- право јавног саопштавања са фонограма и видеограма,
- право радио-дифузног и кабловског емитовања,
- право радио-дифузног и кабловског реемитовања,
- право секундарног коришћења дјела које се радио-дифузно емитује,
- право чињења доступним јавности.

Члан 25.

(Јавно извођење)

Право јавног извођења је искључиво право саопштавања јавности:

- дјела из области књижевности или науке његовим читањем или рецитовањем уживо (право јавног рецитовања),
- музичког дјела његовим извођењем уживо (право јавног музичког извођења),
- драмског, драмско-музичког, кореографског, луткарског или пантомимског дјела његовим сценским приказивањем уживо (право јавног сценског приказивања).

Члан 26.

(Јавно преношење)

Право јавног преношења искључиво је право да се рецитација, музичко извођење или сценско приказивање дјела саопште јавности која се налази ван простора у којем се дјело уживо рецитије, изводи или сценски приказује путем звучника, екрана или другог техничког уређаја.

Члан 27.

(Јавно приказивање)

Право јавног приказивања је искључиво право саопштавања јавности аудио-визуелног дјела или дјела из области фотографије, ликовних умјетности, архитектуре, примијењених умјетности, индустријског обликовања, картографије или приказа научне или техничке природе помоћу техничких уређаја.

Члан 28.

(Јавно саопштавање са фонограма и видеограма)

Право јавног саопштавања са фонограма и видеограма је искључиво право да се рецитације, извођења или сценска приказивања дјела која су снимљена на фонограме или видеограме саопштавају јавности.

Члан 29.

(Радио-дифузно и кабловско емитовање)

- (1) Право радио-дифузног, односно кабловског емитовања је искључиво право саопштавања дјела јавности помоћу радијских или телевизијских програмских сигнала намијењених за јавни пријем, бежичним преносом (укључујући сателит) или жичаним преносом, односно жичаним преносом (укључујући кабловски или микроталасни систем).
- (2) Емитовање путем сателита из става (1) овог члана постоји кад се под контролом и одговорношћу организације за радио-дифузију програмски сигнали који су намијењени за јавни пријем шаљу у непрекинuto комуникационом ланцу према сателиту и назад на Земљу.
- (3) Ако су програмски сигнали кодирани, емитовање путем сателита постоји под условом да су средства за декодирање сигнала доступна јавности од организације за радио-дифузију која врши емитовање или од овлашћеног трећег лица.

Члан 30.

(Радио-дифузно и кабловско реемитовање)

Право радио-дифузног, односно кабловског реемитовања је искључиво право да се истовремено, у неизмијењеном облику и цјелини, саопштава јавности радио-дифузно емитовано дјело када:

- такво саопштавање врши друга организација за радио-дифузију од оне која дјело изворно емитује, или
- други субјекат врши саопштавање кабловским или микроталасним системом који обухвата више од 100 прикључака, или када се дјело изворно емитује из друге државе (кабловско реемитовање).

Члан 31.

(Секундарно коришћење дјела које се радио-дифузно емитује)

Право секундарног коришћења дјела које се радио-дифузно емитује је искључиво право да се дјело које је радио-дифузно емитовано, односно радио-дифузно или кабловски реемитовано, истовремено саопштава јавности путем звучника, екрана или сличног техничког уређаја.

Члан 32.

(Право чињења доступним јавности)

Право чињења доступним јавности је искључиво право да се дјело саопшти јавности жичаним или бежичним преносом на начин који појединцу омогућава приступ дјелу са мјеста и у вријеме које сам одабере (интернет, *video-on-demand*, *music-on-demand* и слично).

Члан 33.

(Право прераде)

- (1) Право прераде је искључиво право да се оригинално дјело преведе, драмски или музички обради, промијени или на било који други начин преради.
- (2) Право из става (1) овог члана обухвата и случај када се оригинално дјело у неизмијењеном облику укључи, или угради у ново дјело.
- (3) Аутор оригиналног дјела задржава искључиво право на коришћење свог дјела у прерађеном облику, ако овим законом или уговором није другачије одређено.

Одјељак Д. Друга права аутора

Члан 34.

(Право на накнаду за давање на послуку)

- (1) Аутор има право на одговарајућу накнаду ако се оригинал или примјерак његовог дјела дају на послуку путем јавних библиотека, односно других институција којима је то дјелатност.
- (2) Давање на послуку, у смислу овог закона, значи давање на употребу у временски ограниченом периоду, без остваривања посредне или непосредне привредне користи.
- (3) Одредбе ст. (1) и (2) овог члана не односе се на употребу:
  - а) оригинала или примјерака библиотечког материјала у националним библиотекама, библиотекама јавних образовних институција и јавним специјализованим библиотекама,
  - б) архитектонских објеката,
  - ц) оригинала или примјерака дјела примијењених умјетности и индустријског обликовања,
  - д) оригинала или примјерака дјела ради саопштавања јавности,
  - е) оригинала или примјерака дјела ради увида на лицу мјеста, или за њихово позајмљивање између јавних установа,
  - ф) у оквиру радног односа, ако је употреба ограничена искључиво на вршење радних обавеза из тог односа.
- (4) Давање на послуку оригинала или примјерака компјутерских програма и база података је искључиво право њиховог аутора.

Члан 35.

(Право слијеђења)

- (1) Ако је оригинал дјела ликовне умјетности након што га је аутор први пут продао поново продат, аутор има право да буде обавијештен о продаји и новом сопственику и да потражује накнаду у обиму који је одређен у овом члану под условом да се продавац, купац или посредник професионално баве прометом умјетничких дјела (продајни салони, галерије, аукционарске куће и слично).
- (2) За обавезе из става (1) овог члана одговарају продавац, купац и посредник солидарно.
- (3) Као оригинали дјела ликовних умјетности из става (1) овог члана сматрају се слике, цртежи, колажи, графике, гравуре, фотографије, таписерије, кипови, умјетничка дјела израђена

у керамици, стаклу или другом материјалу и слична дјела која је створио аутор својеручно, или се ради о репродукцијама таквих дјела које се сматрају оригиналима. Репродукције дјела сматрају се оригиналима ако их је израдио аутор или лице које је он овластио у ограниченом броју примјерака који су, у правилу, нумерисани и потписани од аутора.

- (4) Накнада на основу права слијеђења плаћа се у проценту од продајне цијене оригинала без укљученог пореза.
- (5) Накнада из става (4) овог члана износи:
  - а) 4% од дијела цијене остварене у износу од 1.000 КМ до 100.000 КМ,
  - б) 3% од дијела цијене остварене у износу од 100.001 КМ до 400.000 КМ,
  - ц) 1% од дијела цијене остварене у износу од 400.001 КМ до 700.000 КМ,
  - д) 0,5% од дијела цијене остварене у износу од 700.001 КМ до 1.000.000 КМ,
  - е) 0,25% од дијела цијене остварене у износу изнад 1.000.000 КМ.
- (6) Независно од продајне цијене оригинала, накнада на основу права слијеђења не може да износи више од 25.000 КМ.
- (7) Право слијеђења не може да буде предмет одрицања, преношења правним пословима међу живима и принудног извршења.

Члан 36.

(Право на накнаду за приватну и другу сопствену употребу)

- (1) Ако се, према одредбама члана 46. овог закона, ауторско дјело може репродуковати без ауторовог одобрења, аутор дјела за која се, с обзиром на њихову природу, може очекивати да ће бити репродукована фотокопирањем или снимањем на носаче звука, слике или текста, за приватну или другу сопствену употребу има право на накнаду од такве употребе.
- (2) Накнада из става (1) овог члана за звучно и визуелно снимање плаћа се:
  - а) при првој продаји или увозу нових техничких уређаја за звучно и визуелно снимање и
  - б) при првој продаји или увозу нових празних носача звука, слике или текста.
- (3) Накнада из става (1) овог члана за фотокопирање плаћа се:
  - а) при првој продаји, или увозу нових уређаја за фотокопирање,
  - б) од израђених фотокопија намијењених за продају.
- (4) За потребе овог закона, увоз у Босну и Херцеговину значи свако пуштање у промет и свако уношење робе на територију Босне и Херцеговине осим ако се ради о малим количинама намијењеним за приватну и некомерцијалну употребу, које се уносе као дио личног пртљага или шаљу у малим пошиљкама.
- (5) Са фотокопирањем су изједначене све друге технике репродуковања, а с уређајима за звучно и визуелно снимање изједначени су сви други уређаји којима се омогућава постизање истог ефекта.
- (6) Право на накнаду, према одредби става (1) овог члана, не може да буде предмет одрицања, располагања за вријеме живота и принудног извршења.

Члан 37.

(Лица обавезана да плаћају накнаде)

- (1) Накнаду из члана 36. ст. (2) и (3) тачка а) овог закона плаћају произвођачи уређаја за звучно и визуелно снимање, произвођачи уређаја за фотокопирање и произвођачи празних носача звука, слике или текста.
- (2) Ако се уређаји и празни носачи из става (1) овог члана увозе у Босну и Херцеговину, накнаду из члана 36. овог закона плаћа увозник.
- (3) Произвођачи из става (1) овог члана не плаћају накнаду за уређаје и празне носаче који се извозе из Босне и Херцеговине.

- (4) Накнаду из члана 36. став (3) тачка б) овог закона плаћају физичка и правна лица која уз наплату обављају услуге фотокопирања.

Члан 38.

(Износ накнаде)

- (1) Износе појединих накнада за репродуковање за приватну и другу сопствену употребу, који припадају заједнички свим носиоцима права према овом закону, одређује Савјет министара Босне и Херцеговине.
- (2) Износи из става (1) овог члана одређују се посебно за различите категорије уређаја и носача, и то:
  - а) за сваки уређај за звучно снимање - у зависности од технологије (аналогно, дигитално) и чињенице да ли се ради о уређајима намијењеним искључиво репродуковању звучних снимака или не,
  - б) за сваки уређај за аудио-визуелно снимање - у зависности од технологије (аналогно, дигитално) и чињенице да ли се ради о уређајима намијењеним искључиво репродуковању аудио-визуелних или видео-снимака или не,
  - ц) за сваки празан носач звука или слике - у зависности од технологије (аналогно, дигитално) и најдуже могућег трајања репродукције звука или слике,
  - д) за сваки уређај за фотокопирање или други уређај са сличном техником репродуковања (факс, принтер, фото-принтер и сл.) - у зависности од највећег могућег броја копија у минути и од могућности репродуковања у боји,
  - е) за сваку појединачну фотокопију направљену за продају физичким лицима.

Члан 39.

(Право приступа и предаје дјела)

- (1) Аутор има право приступа оригиналу или примјерку свог дјела који се налази у посједу другог лица уколико је то неопходно за вршење његовог права репродуковања или прераде и ако то није супротно оправданим интересима посједника.
- (2) Аутор може од посједника захтијевати да преда оригинал дјела ликовне умјетности или фотографије ради излагања у Босни и Херцеговини, уколико докаже да постоји јачи интерес.
- (3) Посједник може предају оригинала, према ставу (2) овог члана, условљавати давањем гаранције, или закључењем уговора о обезбјеђењу у висини тржишне вриједности дјела.
- (4) Право приступа дјелу, као и излагање дјела остварују се на ауторов трошак и са најмањим могућим сметањем посједника. У случају оштећења оригинала или примјерака дјела аутор одговара за сву штету, без обзира на своју кривицу.

ГЛАВА IV - САДРЖИНСКА ОГРАНИЧЕЊА АУТОРСКОГ ПРАВА

Члан 40.

(Опште правило)

- (1) Садржинска ограничења ауторског права могућа су само у случајевима који су предвиђени у овој глави с тим да је обим таквог коришћења ауторских дјела ограничен намјером која се жели постићи и да је у складу са добрим обичајима.
- (2) Садржинска ограничења ауторског права протежу се на одговарајући начин и на сродна права из чл. 119, 127, 132, 136. и 139. овог закона.

Одјељак А. Законска лиценца

Члан 41.

(Наставни материјали и периодика)

- (1) Без прибављања имовинског ауторског права, а уз обавезу плаћања одговарајуће накнаде, дозвољено је:
  - а) репродуковати у читанкама, уџбеницима, радним свескама и испитним материјалима одломке ауторских дјела и појединачна ауторска дјела фотографије,

ликовне умјетности, архитектуре, примијењене умјетности, индустријског и графичког дизајна и картографије ако се ради о објављеним дјелима,

- б) репродуковати у периодичној штампи или у прегледима такве штампе (клипинг) појединачне објављене чланке о актуелним политичким, привредним, вјерским и другим сличним текућим питањима, осим ако је то аутор изричито забранио.
- (2) Одредбе става (1) овог члана примјењују се на одговарајући начин и за јавно саопштавање поменутих дјела.
- (3) У случају из ст. (1) и (2) овог члана морају да се назначе извор и име аутора, ако је то назначено на употребијеном дјелу.

Одјељак Б. Слободна употреба

Члан 42.

(Инвалидна лица)

Дозвољено је репродуковање и дистрибуирање дјела за потребе инвалидних лица ако то дјело не постоји у траженом облику, ако је његова употреба у директној вези са инвалидношћу тих лица и ограничена на њен обим, те ако то није урађено с намјером да се оствари посредна или непосредна економска корист. У том случају извор и име аутора морају бити назначени, ако су назначени на дјелу које се користи.

Члан 43.

(Привремено репродуковање)

Привремено репродуковање ауторског дјела дозвољено је ако представља пролазну или пратећу радњу, која чини саставни и важан дио технолошког процеса и нема никакво самостално економско значење, а њена једина сврха је да омогући пренос дјела у мрежи између трећих лица путем посредника, или његово овлашћено коришћење.

Члан 44.

(Информисање јавности)

- (1) Дозвољено је у обиму потребном за информисање јавности о текућим догађајима:
  - а) репродуковати ауторска дјела која се појављују као саставни дио текућег догађаја о којем се информисање јавност,
  - б) припремити и репродуковати кратке изводе или сажетке из појединих објављених новинских и других сличних чланака у прегледима штампе,
  - ц) репродуковати јавне политичке, вјерске и друге говоре одржане у органима државне или локалне власти, вјерским установама или приликом државних или вјерских свечаности,
  - д) слободно користити дневне информације и вијести које имају природу новинског извјештаја.
- (2) Одредбе става (1) овог члана примјењују се на одговарајући начин и за јавно саопштавање поменутих дјела.
- (3) У случају коришћења из става (1) овог члана морају да буду назначени извор и име аутора, ако је то назначено на употребијеном дјелу.

Члан 45.

(Настава)

- (1) За потребе наставе дозвољено је:
  - а) јавно извођење објављених дјела у облику непосредног поучавања на настави,
  - б) јавно извођење објављених дјела на бесплатним школским приредбама под условом да извођачи не приме накнаду за своје извођење,
  - ц) јавно саопштавање радио-дифузно емитованих школских емисија путем звучника, екрана или сличних техничких уређаја који се налазе у образовној установи.
- (2) У случају коришћења из става (1) овог члана морају да буду назначени извор и име аутора, ако је то назначено на употребијеном дјелу.

Члан 46.

(Репродуковање за приватну и другу сопствену употребу)

- (1) Уз поштовање права из члана 36. став (1) овог закона, репродуковање објављеног ауторског дјела је слободно ако је урађено само у једном примјерку и ако су испуњени услови из ст. (2) или (3) овог члана.
- (2) Физичко лице може слободно да репродукује дјело:
  - а) на папиру или сличном носачу, употребом фотокопирања или друге фотографске технике са сличним ефектом,
  - б) на било којем другом носачу ако то чини за приватну употребу, ако примјерци нису намијењени или приступачни јавности и ако тим репродуковањем нема намјеру да оствари директну или индиректну имовинску корист.
- (3) Јавни архиви, јавне библиотеке, музеји и образовне или научне установе могу за сопствене потребе слободно репродуковати дјело на било којем носачу ако то учине из сопственог примјерка и ако таквим репродуковањем немају намјеру да остваре посредну или непосредну имовинску корист.
- (4) Ако овим законом или уговором није другачије одређено, независно од одредаба ст. (1), (2) и (3) овог члана, није дозвољено репродуковање:
  - а) писаних дјела у обиму цијеле књиге - осим ако су примјерци те књиге распродати најмање двије године,
  - б) графичких издања музичких дјела (нотни материјали) - осим ручним преписивањем,
  - ц) електронских база података и компјутерских програма,
  - д) дјела архитектуре, у облику изградње архитектонског објекта,
  - е) било којег дјела уколико би такво репродуковање било супротно уобичајеном искоришћавању дјела и оштећивало у неразумној мјери законите интересе аутора, односно носиоца ауторског права.

Члан 47.

(Цитати)

- (1) Дозвољено је дословно навођење одломака и цитата из објављеног ауторског дјела или појединачних објављених дјела фотографије, ликовне умјетности, архитектуре, примијењене умјетности и индустријског и графичког дизајна ради научног истраживања, критике, полемике, рецензије, наставе и другог осврта у мјери оправданој потребом приказа, суочења или упућивања које жели да се постигне и у складу са добрим обичајима.
- (2) У случају коришћења из става (1) овог члана морају да се назначе извор и име аутора, ако је то назначено на употријебљеном дјелу.

Члан 48.

(Небитни састојци)

Објављена дјела која представљају небитан састојак у односу на главно дјело у које су укључена, или у односу на ствар са којом се заједно користе у слободној су употреби при искоришћавању таквог главног дјела или такве ствари.

Члан 49.

(Јавне изложбе или аукције ауторских дјела)

- (1) Организатори јавних изложби или аукција умјетничких или других ауторских дјела могу слободно да користе та дјела у вези са промоцијом тих изложби или аукција у обиму потребном за постизање такве сврхе и под условом да то не чине с намјером да постигну директну имовинску корист.
- (2) У случају коришћења из става (1) овог члана морају да буду назначени извор и име аутора, ако је то назначено на употријебљеном дјелу.

Члан 50.

(Слободна прерада дјела)

Дозвољена је слободна прерада објављеног ауторског дјела ако се ради о:

- а) пародији или карикатури, ако то не ствара или не може да ствара забуне у погледу извора дјела,
- б) приватној или другој сопственој преради која није намијењена и није приступачна јавности,
- ц) преради у вези са дозвољеним коришћењем дјела која је проузрокована самом природом или начином тог коришћења.

Члан 51.

(Базе података)

- (1) Овлашћени корисник објављене базе података или њеног примјерка може слободно да репродукује или преради ту базу података ако је то потребно ради приступа њеној садржини и редовног коришћења те садржине. Ако је корисник овлашћен само за дио базе података, дозвољени су му репродуковање и прерада само тог дијела.
- (2) Уговорне одредбе које су супротне ставу (1) овог члана ништавне су.

Члан 52.

(Дјела трајно смјештена на јавним мјестима)

- (1) Дозвољена је слободна употреба ауторских дјела која су трајно смјештена на трговима, парковима, улицама или другим мјестима приступачним јавности.
- (2) Дјела из става (1) овог члана не смију да се репродукују у тродимензионалном облику, употријебе за исту намјеру као оригинално дјело, или употријебе за постизање имовинске користи.
- (3) У случају коришћења из става (1) овог члана морају да буду назначени извор и име аутора, ако је то назначено на употријебљеном дјелу.

Члан 53.

(Службени поступци)

Дозвољена је слободна употреба ауторског дјела ако је то неопходно у појединачном конкретном случају ради спровођења задатака јавне безбједности или било којег службеног поступка.

Члан 54.

(Провјера уређаја)

- (1) Погони или трговине које производе или продају фонограме и видеограме, уређаје за репродуковање или јавно саопштавање фонограма и видеограма или уређаје за пријем звука и слике, као и радње које врше поправке таквих уређаја могу слободно да репродукују и јавно саопштавају ауторска дјела у обиму који је потребан да се провери исправно функционисање тих предмета при производњи или директној продаји купцима или за њихову поправку.
- (2) Снимци ауторских дјела урађени на основу одредбе става (1) овог члана морају да буду избрисани без одгађања.

ГЛАВА V - ВРЕМЕНСКА ОГРАНИЧЕЊА АУТОРСКОГ ПРАВА

Члан 55.

(Општа одредба)

Ауторско право траје за живота аутора и 70 година након његове смрти, ако овим законом није другачије прописано.

Члан 56.

(Коаутори)

Уколико ауторско право заједнички припада коауторима, рок из члана 55. овог закона рачуна се од смрти коаутора који је посљедњи умро.

Члан 57.

(Анонимна и псеудонимна дјела)

- (1) Ауторско право на анонимно дјело и дјело објављено под псеудонимом траје 70 година од дана законитог објављивања дјела.

- (2) Ако псеудоним не оставља никакву сумњу у погледу идентитета аутора, или ако аутор за вријеме рока из става (1) овог члана открије свој идентитет, примјењује се рок из члана 55. овог закона.

Члан 58.

(Колективна дјела)

Ауторско право на колективним дјелима траје 70 година од дана законитог објављивања дјела.

Члан 59.

(Дјела у наставцима)

Ако је овим законом прописано да се рок трајања ауторског права рачуна од дана законитог објављивања дјела, а то дјело је објављено у дијеловима (наставци, свеске, издања, епизоде и слично), рок трајања заштите рачуна се за сваки од тих дијелова посебно.

Члан 60.

(Збирке)

- (1) Небитне промјене у избору, усклађивању или распореду садржине збирке не продужавају трајање ауторског права на збирци.
- (2) Као небитне промјене из става (1) овог члана сматрају се додавања, испуштања или друга преиначавања у погледу избора, усклађивања или распореда грађе, која су потребна да збирка задржи свој првобитни карактер и намјену, на начин који је предвидио њен аутор.

Члан 61.

(Право покајања)

Право покајања из члана 84. овог закона траје за живота аутора.

Члан 62.

(Почетак рокова и дјеловање њиховог истека)

- (1) Сви рокови из ове главе, осим рока из члана 61. овог закона, почињу да теку од 1. јануара године која слиједи послјеге године у којој је настала чињеница од које се рачуна почетак рока.
- (2) Истеком рокова трајања ауторског права прописаних у овом одјелку ауторско дјело престаје да буде ауторскоправно заштићено.

ДИО ТРЕЋИ - АУТОРСКО ПРАВО У ПРАВНОМ ПРОМЕТУ

ГЛАВА I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 63.

(Насљеђивање ауторског права)

Ауторско право као цјелина, осим права покајања, предмет је насљеђивања. На преношење ауторског права насљеђивањем примјењују се прописи о насљеђивању, ако овим законом није одређено другачије.

Члан 64.

(Преносивост ауторског права)

- (1) Ауторско право као цјелина је непреносиво.
- (2) Аутор не може да пренесе на друго лице ауторска морална права.
- (3) Аутор може уговором или другим правним послом да пренесе на друго лице појединачна имовинска овлашћења (ауторска имовинска права) и друга права аутора, осим ако овим законом није одређено другачије.

Члан 65.

(Принудно извршење)

- (1) Ауторско право не може да буде предмет принудног извршења. Предмет принудног извршења могу да буду само имовинске користи које потичу из коришћења ауторског дјела.

- (2) Принудно извршење није дозвољено у вези са ауторским правом на недовршеним дјелима и на необјављеним оригиналима.

Члан 66.

(Легитимација)

- (1) Права која овај закон даје аутору, укључивши право остваривања судске заштите, припадају другом носиоцу ауторског права у обиму у којем су законом или правним послом пренесена на њега, ако овим законом није одређено другачије.
- (2) Активна легитимација за остваривање заштите права својих чланова, према овом закону, у судским и другим службеним поступцима припада и колективним организацијама, синдикалним организацијама и професионалним удружењима основаним ради заштите ауторских и сродних права.

ГЛАВА II - ОДНОС АУТОРСКОГ ПРАВА И ПРАВА СВОЈИНЕ

Члан 67.

(Опште правило)

Ауторско право је самостално и независно од права својине или других стварних права на ствари на којој или у којој је ауторско дјело фиксирано, ако законом није прописано другачије.

Члан 68.

(Одвојеност правног промета)

- (1) Располагање појединачним ауторским имовинским правима или другим правима аутора на дјелу не утиче на право својине на ствари на којој или у којој је ауторско дјело фиксирано, ако законом или уговором није одређено другачије.
- (2) Располагање својином на ствари на којој или у којој је ауторско дјело фиксирано не утиче на појединачна ауторска имовинска права или друга права аутора на том дјелу, ако законом или уговором није одређено другачије.

Члан 69.

(Заштита оригинала ауторског дјела)

- (1) Сопственик оригинала дјела који би, с обзиром на околности случаја, могао да претпостави да аутор има оправдан интерес да сачува тај оригинал од уништења, дужан је да прије уништења таквог оригинала обавијести аутора о тој намјери и понуди му откуп према цијени вриједности материјала. Ако предаја оригинала није могућа, сопственик је дужан да омогући аутору да се изradi примјерак дјела на одговарајући начин.
- (2) Сопственик архитектонског објекта дужан је само да обавијести аутора о намјери да уништи објекат и да дозволи аутору, на његов захтјев, да приступи објекту који омогућава да се тај објекат фотографише. Аутор има право да тражи и да се преда примјерак нацрта архитектонског дјела на свој трошак.
- (3) Сопственик ствари на којој или у којој је дјело фиксирано без његове дозволе може да уништи ту ствар без обавезе из ст. (1) и (2) овог члана.

Члан 70.

(Прерада изграђеног архитектонског објекта)

- (1) Аутор изграђеног дјела архитектуре не може да се противи каснијим измјенама на том објекту ако је од завршетка изградње, односно издавања управне дозволе за употребу објекта протекло више од пет година. Ако је на објекту означено његово име, аутор има право да тражи да сопственик објекта стави одговарајућу напомену о измјенама архитектонског дјела и времену када је то учињено.
- (2) Ако је архитектонско дјело потребно обновити, измијенити или на други начин прерадити због недостатака уграђених материјала или озбиљних оштећења објекта насталих услед

било којих разлога, сопственик објекта може да га слободно преради.

Члан 71.

(Исцрпљивање права дистрибуирања)

Првим преносом својине на оригиналу или примјерку дјела на подручју Босне и Херцеговине од аутора или лица које има његову сагласност исцрпљује се право дистрибуирања тог оригинала или примјерка за подручје Босне и Херцеговине.

Члан 72.

(Заједничка имовина брачних другова)

У заједничку имовину брачних другова улазе само имовинске користи које потичу из ауторског права.

ГЛАВА III - ОПШТИ ДИО АУТОРСКОГ УГОВОРНОГ ПРАВА

Члан 73.

(Обим преношења ауторског права)

Пренос појединачних ауторских имовинских права или појединачних других права аутора може бити садржински, просторно или временски ограничен.

Члан 74.

(Неискључиви и искључиви пренос)

- (1) Неискључиви пренос права овлашћује носиоца да на уговорени начин искоришћава ауторско дјело, поред аутора и других носилаца права.
- (2) Искључиви пренос права овлашћује носиоца да само он на уговорени начин искоришћава ауторско дјело уз искључивање аутора и свих других лица од коришћења дјела.
- (3) Неискључиви пренос права, који је аутор уговорио прије него што је уговорио искључиви пренос, има правни учинак у односу на носиоца искључивог права, осим ако уговором између аутора и носилаца неискључивих права није другачије утврђено.

Члан 75.

(Претпоставке у погледу обима преноса права)

- (1) Ако овим законом или уговором није другачије одређено, сматра се да је договорен неискључив пренос, да пренос важи само за подручје Босне и Херцеговине и да важи само за вријеме које је уобичајено за пренос права искоришћавања ауторских дјела одређене врсте.
- (2) Ако уговором нису утврђени врста и обим појединачних ауторских имовинских права која се преносе на носиоца, сматра се да су пренесена само она права и само у оном обиму који је потребан за постизање циља уговора.

Члан 76.

(Правило одвојености преноса)

- (1) Појединачна ауторска имовинска права или појединачна друга права аутора преносе се засебно, осим ако овим законом или уговором није другачије одређено.
- (2) При преносу права репродуковања дјела не преноси се и право његовог похрањивања у електронском облику и право његовог звучног или визуелног снимања, ако овим законом или уговором није другачије одређено.
- (3) При преносу права дистрибуирања примјерака дјела не преноси се и право њиховог увоза, ако овим законом или уговором није другачије одређено.
- (4) При преносу права давања у закуп фонограма или видеограма на којима је снимљено ауторско дјело аутор задржава право на примјерену накнаду за свако давање у закуп. Аутор не може да се одрекне права из овог става.

Члан 77.

(Претпоставке о заједничком преносу)

- (1) При преносу права репродуковања дјела сматра се да је уговорен и пренос права дистрибуирања примјерака тог

дјела, изузев њихов увоз, ако уговором није другачије одређено.

- (2) При преносу права радио-дифузног емитовања дјела сматра се да је на организацију за радио-дифузију пренесено и право:

- a) израде снимака дјела ако су ти снимци урађени сопственим средствима и за потребе сопствене емисије, ако се ради само о једнократном емитовању и ако се ти снимци најкасније у року од мјесец дана од дана емитовања униште (ефемерни снимци),
- b) предаје и похрањивања ефемерних снимака сопственом или јавном архиву ако ти снимци имају изузетну документарну вриједност. О таквој предаји и похрањивању снимака организација за радио-дифузију дужна је да обавијести аутора без одгађања.

Члан 78.

(Даље преношење права)

- (1) Лице на које је пренесено ауторско имовинско право или друго право аутора не може то право да пренесе даље на трећа лица без дозволе аутора, ако уговором није утврђено другачије.
- (2) Дозвола из става (1) овог члана није потребна ако је даљи пренос права последица статусних промјена код носиоца права, његовог стечаја или редовне ликвидације.
- (3) Ако је на основу закона или уговора даљи пренос права могућ без дозволе аутора, претходни и нови носилац права одговарају аутору солидарно у погледу његових захтјева заснованих на овом закону.

Члан 79.

(Ништавност појединих одредаба о преносу)

Ништавна је свака уговорна одредба чији је циљ да аутор пренесе на друго лице:

- a) ауторско право као цјелину,
- b) морална ауторска права,
- c) ауторска имовинска права на свим својим будућим дјелима,
- d) ауторска имовинска права за још непознате начине искоришћавања свог дјела.

Члан 80.

(Форма уговора)

- (1) Правни послови којима се преносе ауторска имовинска права или друга права аутора, или којима се дају дозволе за искоришћавање ауторских дјела морају бити у писаној форми, осим ако овим законом није другачије одређено.
- (2) Правни посао који није закључен у форми из става (1) овог члана биће ваљан ако су уговорне стране у цјелини или у претежном дијелу испуниле обавезе које из њега произлазе. У том случају све спорне и нејасне одредбе правног посла у погледу врсте и обима пренесених права тумаче се у корист аутора.

Члан 81.

(Ауторска накнада)

- (1) Сматра се да се пренос ауторских имовинских права или других права аутора увијек врши уз накнаду, осим ако се докаже супротно.
- (2) Ако накнада није била одређена, она се одређује према уобичајеним висинама накнада за поједину врсту дјела, према обиму и трајању искоришћавања дјела и према другим околностима случаја.
- (3) Ако се искоришћавањем ауторског дјела оствари приход који је очигледно неразмјеран са уговореном или одређеном накнадом, аутор има право да тражи измјену уговора ради одређивања његовог праведнијег удјела у том приходу, односно поновно одређивање висине накнаде.
- (4) Аутор не може да се одрекне права из става (3) овог члана.

Члан 82.

(Евиденција прихода и добити)

- (1) Ако је накнада договорена или одређена у зависности од прихода или добити остварене искоришћавањем ауторског дјела, корисник дјела обавезан је да води одговарајуће књиге или другу поуздану евиденцију из које ће у сваком моменту бити могуће установити износ оствареног прихода или добити.
- (2) Корисник дјела обавезан је да редовно и у потребном обиму извјештава аутора о висини оствареног прихода или добити, као и да омогући аутору, на његов захтјев, најмање једном годишње да има увид у књиге или евиденцију из става (1) овог члана.

Члан 83.

(Раскид уговора због неизвршавања)

- (1) Аутор може једностраном изјавом воље да раскине уговор којим је на искључив начин пренио ауторско имовинско право ако друга страна то право врши у недовољном обиму, или га уопште не врши, па су због тога оправдани интереси аутора озбиљно угрожени. Аутор не може да се позива на одредбу овог става ако су узроци за невршење или недовољно вршење права претежно на његовој страни.
- (2) Раскид уговора, према одредби става (1) овог члана, није могућ прије него што истекну двије године од преноса тог права. Ако се искључиво право односи на новинске чланке, тај рок износи шест мјесеци.
- (3) Аутор може да раскине уговор само под условом да понуди носиоцу права довољан додатни рок за почетак вршења права у задовољавајућем обиму.
- (4) Раскидом уговора, према одредбама овог члана, ауторско имовинско право носиоца се гаси.
- (5) Аутор не може да се одрекне права из става (1) овог члана.

Члан 84.

(Право покајања)

- (1) Аутор има искључиво право да једностраном изјавом воље раскине уговор којим је пренио ауторска имовинска права и да ускрати даље искоришћавање свог дјела ако за то има озбиљне моралне разлоге и ако претходно надокнади обичну штету носиоцу тих права.
- (2) Раскид из става (1) овог члана има учинак од дана кад аутор положи обезбјеђење за накнаду штете из става (1) овог члана.
- (3) Носилац права искоришћавања, у року од три мјесеца од дана пријема изјаве о раскиду, мора да саопшти аутору обим обичне штете. Ако носилац права искоришћавања то не учини, изјава о раскиду има учинак истеком тог рока.
- (4) Ако аутор касније одлучи да се дјело у погледу којег је остварио право покајања може поново користити, дужан је да право искоришћавања најприје и под пријашњим условима понуди ономе с којим је претходно раскинуо уговор.
- (5) Аутор не може да се одрекне права из става (1) овог члана.
- (6) Одредбе овог члана не односе се на компјутерске програме, аудио-визуелна дјела и базе података.

ГЛАВА IV - ПОСЕБНИ ДИО АУТОРСКОГ УГОВОРНОГ ПРАВА**Одјелак А. Издавачки уговор**

Члан 85.

(Опште одредбе)

- (1) Издавачким уговором аутор се обавезује да пренесе на издавача право репродуковања свог дјела штампањем или другим сличним поступком и право дистрибуирања примјерака дјела (право издавања), а издавач се обавезује да дјело на уговорени начин репродукује и дистрибуира (изда) и аутору за то плати уговорену накнаду.
- (2) Издавачки уговор за појединачно одређено дјело може да садржи и сагласност о клупском издању, цјепном издању,

периодичном издавању у наставцима, преносу права превожња на појединачно одређени језик, те право издавања преведеног дјела, као и друга имовинска права.

Члан 86.

(Садржина уговора)

- (1) Издавачки уговор мора да уреди нарочито врсту преноса права, обим и трајање преноса права, територију важења права, рок за издавање дјела и ауторски хонорар.
- (2) Ако издавачким уговором није другачије утврђено, издавач има право само на једно издање дјела, односно само на једнократно умножавање уговореног броја примјерака дјела. Ако је уговором одређена могућност вишеструког дјелимичног умножавања примјерака до постизања укупне уговорене висине тиража (доштампавање), издавач је дужан да без одгађања обавијести аутора о сваком дјелимичном умножавању и саопшти му све податке потребне за његово ефикасно контролисање поштовања издавачког уговора.
- (3) Ако је накнада уговорена у проценту од малопродајне цијене продатих примјерака дјела, издавачки уговор мора да садржи и одредбу о њиховом најмањем броју при првом издању. Таква одредба није потребна ако уговор одређује минималну накнаду коју је издавач дужан да плати аутору независно од броја продатих примјерака.
- (4) Ако је накнада уговорена у паушалном износу, издавачки уговор мора да садржи одредбу о укупној висини тиража. Ако тираж није одређен и ако из околности случаја или добрих пословних обичаја не произлази другачије, издавач може да изда највише 500 примјерака дјела.
- (5) Ако рок за издавање дјела није другачије уговорен, он износи годину дана од када је аутор предао издавачу примјерак дјела у одговарајућем облику.

Члан 87.

(Склапање уговора посредством заступника)

Заступник аутора може да склопи издавачки уговор само за она дјела која су изричито наведена у ауторовој пуномоћи.

Члан 88.

(Изузетак од писане форме)

Издавачки уговор о издавању чланака, цртежа и других ауторских дјела у дневној и периодичној штампи не мора да буде у писаној форми.

Члан 89.

(Претпоставка искључивости)

- (1) Док важи издавачки уговор, аутор не може да пренесе на друго лице право издавања истог дјела на истој територији и на истом језику, осим ако је издавачким уговором другачије одређено.
- (2) Право издавања новинских чланака аутор може да пренесе истовремено на више лица, осим ако издавачким уговором није другачије одређено.

Члан 90.

(Издавачко право првенства)

- (1) Издавач који је стекао право на издавање дјела у штампаном облику има, у погледу издавања тог дјела у електронском или било ком другом облику, право првенства у односу на друге издаваче који понуде исте услове.
- (2) Издавач који намјерава да се користи правом из става (1) овог члана дужан је да се изјасни о томе у року од 30 дана од дана пријема ауторове писане понуде.
- (3) Право првенства из става (1) овог члана траје три године од истека рока уговореног за издавање дјела у принтаној форми.

Члан 91.

(Побољшања и измјене дјела)

Ако издавачким уговором није другачије одређено, издавач је обавезан да у случају нових издања дјела омогући аутору да унесе побољшања или друге измјене ауторског дјела под

претпоставком да то не мијења карактер ауторског дјела и не узрокује неразмјерне трошкове издавачу.

Члан 92.

(Пропаст оригинала дјела или издања због више силе)

- (1) Ако је рукопис или други оригинал дјела након његове предаје издавачу уништен кривицом издавача или због више силе, аутор има право на накнаду која би му припала да је ауторско дјело издато.
- (2) Ако је припремљено издање дјела због више силе у потпуности уништено прије његовог стављања у промет, издавач има право да припреми ново издање, а аутору припада накнада само за пропало издање.
- (3) Ако припремљено издање дјела због више силе дјелимично пропадне прије његовог стављања у промет, издавач има право да, без плаћања накнаде аутору, репродукује само онолико примјерака дјела колико их је пропало.

Члан 93.

(Престанак издавачког уговора)

- (1) Издавачки уговор престаје:
  - а) смрћу аутора прије завршетка ауторског дјела,
  - б) исцрпљењем тиража свих уговорених издања,
  - ц) истеком рока важења уговора.
- (2) Аутор може да раскине издавачки уговор и тражи накнаду штете а, осим тога, има право да задржи примљену накнаду, односно тражи исплату договорене накнаде, ако издавач не изда дјело у уговореном року.
- (3) Ако рок за издавање дјела није утврђен уговором, издавач је дужан да изда дјело у примјереном року, а најкасније у року од једне године од дана предаје дјела издавачу.
- (4) Аутор може да раскине издавачки уговор ако издавач, након исцрпљења једног издања, не приступи издавању новог уговореног издања у року од једне године од дана кад је аутор то захтијевао, осим ако уговором није другачије одређено.
- (5) Сматра се да је, у смислу одредаба овог члана, издање исцрпљено ако је број непродатих примјерака дјела мањи од 5% цјелокупног издања.

Члан 94.

(Уништење примјерака дјела)

- (1) Издавач који намјерава непродате примјерке дјела да прода као папир за прераду, или да их на други начин уништи, дужан је да откуп тих примјерака понуди прво аутору по цијени коју би остварио за такву продају.
- (2) Ако аутор не прихвати понуду издавача из става (1) овог члана, или је прихвати само за одређени број примјерака, преостале примјерке дјела издавач може слободно да прода као папир за прераду, или да их уништи.

Одјељак Б. Уговор о извођењу

Члан 95.

(Општа одредба)

Уговором о извођењу дјела аутор преноси кориснику право јавног рецитовања, јавног извођења или јавног сценског приказивања свог дјела, а корисник се обавезује да ће дјело на уговорени начин користити и за то платити аутору накнаду.

Члан 96.

(Обавезе корисника)

Корисник је дужан да омогући аутору приступ извођењу дјела, оствари техничке услове за извођење који обезбјеђују поштовање ауторских моралних права, те аутору или његовом заступнику достави програм, друге публикације и јавне критике извођења, ако уговором није другачије одређено.

Члан 97.

(Раскид уговора)

Ако корисник не изведе дјело у уговореном року, аутор може да раскине уговор о извођењу и тражи накнаду штете а уз

то може и да задржи накнаду, односно тражи исплату уговорене накнаде.

Одјељак Ц. Уговор о стварању дјела по наруџби

Члан 98.

(Дјело по наруџби)

- (1) Уговором о стварању ауторског дјела по наруџби аутор се обавезује да створи одређено ауторско дјело и примјерак тог дјела преда наручиоцу, а наручилац се обавезује да аутору за то плати уговорену накнаду.
- (2) Наручилац има право да надзире посао и даје аутору упутства и захтјеве у вези са изгледом и садржином дјела ако тиме не задире у неразумној мјери у ауторову слободу научног или умјетничког стваралаштва.
- (3) Ауторско право на дјелу по наруџби, осим права дистрибуирања, задржава аутор, ако овим законом или уговором није другачије одређено. На уговор о ауторском дјелу по наруџби примјењују се на одговарајући начин прописи којима се уређује уговор о дјелу.

Члан 99.

(Колективно дјело)

- (1) Колективним ауторским дјелом сматра се дјело створено на подстицај и у организацији физичког или правног лица (наручилац) у чијем стварању је учествовао велики број лица, те које се објављује и користи под именом наручиоца (енциклопедије, лексикони, зборници, алманаси и слично).
- (2) За стварање колективног дјела закључује се посебан уговор. Ако нису испуњени услови из става (1) овог члана, такав уговор је ништаван.
- (3) Ако уговором није другачије одређено, сматра се да су сва ауторска имовинска права и друга права аутора на колективном дјелу искључиво и неограничено пренесена на наручиоца.

Одјељак Д. Ауторско дјело створено у радном односу

Члан 100.

(Претпоставка преноса права на послодавца)

- (1) Ако ауторско дјело створи запосленик у извршавању својих радних обавеза или према упутствима послодавца, сматра се да су сва ауторска имовинска права искључиво пренесена на послодавца за период од пет година од дана завршетка таквог дјела, ако уговором или другим актом није другачије одређено.
- (2) Након истека рока из става (1) овог члана права послодавца престају тако што се враћају аутору, осим ако је послодавац прије истека тог рока затражио њихов поновни искључиви пренос без ограничења. У том случају аутору припада право на одговарајућу накнаду за даље искоришћавање његовог дјела.

Члан 101.

(Посебне одредбе о преносу права)

- (1) Независно од одредаба члана 100. овог закона, аутор задржава искључиво право коришћења дјела створеног у радном односу у оквиру својих сабраних дјела.
- (2) Независно од одредаба члана 100. овог закона, сматра се да су ауторска имовинска права и друга права аутора на основу података и на колективном дјелу искључиво и неограничено пренесена на послодавца, ако уговором није другачије одређено. Пренос права на компјутерском програму створеном у радном односу уређује се одредбом члана 103. овог закона.

ДИО ЧЕТВРТИ - ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ О ПОЈЕДИНИМ АУТОРСКИМ ДЈЕЛИМА**ГЛАВА I - КОМПЈУТЕРСКИ ПРОГРАМИ****Члан 102.**

(Опште одредбе)

- (1) Компјутерски програм, у смислу овог закона, јесте програм у било којој форми, укључујући припремне материјале за његову израду.
- (2) Идеје и принципи на којима се заснива било који елеменат компјутерског програма, укључујући елементе који су основ за његов интерфејс, нису заштићени.
- (3) Компјутерски програми заштићени су као писана ауторска дјела ако представљају сопствену интелектуалну творевину њиховог аутора.

Члан 103.

(Компјутерски програм створен у радном односу или по наруџби)

Ако је компјутерски програм створио запосленик у извршавању својих обавеза или према упутствима послодавца, или ако га је створио аутор на основу уговора о наруџби, сматра се да су сва ауторска имовинска права на таквом програму искључиво и у цјелини пренесена на послодавца или наручиоца, ако уговором није другачије утврђено.

Члан 104.

(Права аутора компјутерског програма)

- (1) Ако у чл. 105. и 106. овог закона није другачије одређено, аутор компјутерског програма има искључива права која обухватају:
  - а) репродуковање саставних дијелова или цијелог компјутерског програма било којим средствима и на било који начин, независно од тога да ли се ради о привременом или трајном репродуковању; уколико читавање, приказивање, стављање у рад, преношење или похрањивање програма захтијева његово репродуковање, за те радње тражи се дозвола аутора компјутерског програма,
  - б) превозење, прилагођавање, обраду или било коју другу прераду компјутерског програма и репродуковање резултата тих прерада, с тим да остају нетакнута права лица које је прерадило програм,
  - ц) дистрибуирање оригинала или примјерака компјутерског програма у било којем облику, укључујући њихово давање у закуп.
- (2) Аутор може да пренесе права из става (1) овог члана на трећа лица на основу уговора.

Члан 105.

(Садржинска ограничења ауторских права)

- (1) Законити корисник компјутерског програма може без дозволе аутора да изврши радње из члана 104. став (1) тач. а) и б) овог закона, укључујући отклањање грешака, ако је то потребно ради коришћења компјутерског програма у складу с његовом наменом.
- (2) Овлашћени корисник компјутерског програма може без дозволе аутора да репродукује највише једну безбједносну копију програма, ако је то потребно ради његове употребе.
- (3) Овлашћени корисник примјерка компјутерског програма може без дозволе аутора да посматра, проучава или тестира функционисање програма с циљем откривања идеја и принципа који чине основу било којег елемента тог програма, ако то чини приликом његовог читавања, приказивања, рада, преношења или похрањивања на које је овлашћен.
- (4) Одредбе овог закона о приватном и другом сопственом репродуковању (члан 46) и о праву покајања (члан 84) не односе се на компјутерске програме.
- (5) Компјутерски програми не смију се јавно давати на послугу (члан 34), осим ако је уговором са њиховим аутором другачије утврђено.

- (6) Уговорне одредбе којима се настоје ограничавати права законитог корисника супротно ст. (2) и (3) овог члана су ништавне.

Члан 106.

(Декомпилирање)

- (1) Ако је репродуковање компјутерског кода и превозење његовог облика, према одредби члана 104. став (1) тач. а) и б) овог закона, нужно за добијање информација потребних за постизање интероперабилности независно створеног програма са другим програмима, одобрење носиоца права није потребно под сљедећим условима:
  - а) ако те радње предузима лице које има одобрење за коришћење, или друго лице које има право да користи примјерак програма, или лице које је у њихово име овлашћено да то учини,
  - б) ако информације потребне за постизање интероперабилности претходно нису биле непосредно доступне лицима из тачке а) овог става и
  - ц) ако су те радње ограничене само на оне дијелове изворног програма који су потребни за постизање интероперабилности.
- (2) Информације добијене примјеном одредбе става (1) овог члана не смију да се:
  - а) користе за циљеве различите од постизања интероперабилности независно створеног компјутерског програма,
  - б) преносе другим лицима осим кад је то потребно за постизање интероперабилности независно створеног програма,
  - ц) користе за развој, производњу или маркетинг другог програма битно сличног у свом изражају, или за било коју другу радњу којом се наноси повреда ауторског права.
- (3) Одредбе овог члана не смију се тумачити тако да омогућавају да њихова примјена буде супротна редовном коришћењу компјутерског програма, или да неоправдано наноси штету законитим интересима носиоца права.
- (4) Уговорне одредбе супротне одредбама овог члана су ништавне.

Члан 107.

(Посебне мјере заштите)

Повредом права на компјутерском програму сматрају се нарочито и сљедеће радње:

- а) било која дистрибуција примјерка компјутерског програма за који се зна или за који се основано сумња да повређује ауторско право,
- б) посједовање примјерка компјутерског програма у комерцијалне сврхе за који се зна или за који се основано сумња да повређује ауторско право.

Члан 108.

(Примјена других правних прописа)

Одредбе из овог одјела не утичу на примјену других прописа који уређују компјутерске програме, као што су прописи о патенту, жигу, заштити топографија интегрисаних кола, конкуренцији и пословној тајни или на уговорне обавезе.

ГЛАВА II - АУДИО-ВИЗУЕЛНА ДЈЕЛА**Члан 109.**

(Општа одредба)

Аудио-визуелна дјела, према овом закону, јесу кинематографски, телевизијски, документарни, цртани, рекламни и кратки музички видео-филмови, те друга аудио-визуелна дјела изражена сликама које у слиједу дају утисак покрета, са звуком или без звука, независно од врсте носача на којем су фиксирана.

Члан 110.

(Право аудио-визуелног прилагођавања)

- (1) Право аудио-визуелног прилагођавања је искључиво право да се оригинално дјело преради или укључи у аудио-визуелно дјело.
- (2) Закључењем уговора о аудио-визуелном прилагођавању сматра се да је аутор оригиналног дјела пренио на филмског продуцента право прераде и укључивања оригиналног дјела у аудио-визуелно дјело, своја ауторска имовинска права на том аудио-визуелном дјелу, његовом преводу, његовим аудио-визуелним прерадама и на фотографијама насталим у вези са продукцијом аудио-визуелног дјела, ако није уговором другачије одређено.
- (3) Независно од одредбе става (2) овог члана, аутор оригиналног дјела задржава:
  - а) искључиво право новог аудио-визуелног прилагођавања, али тек након истека десет година од склапања уговора из става (2) овог члана,
  - б) искључиво право даље прераде аудио-визуелног дјела у било који други умјетнички облик,
  - ц) право на одговарајућу накнаду од филмског продуцента за свако давање у закуп примјерка аудио-визуелног прилагођеног дјела.
- (4) Аутор не може да се одрекне права из става (3) овог члана.

Члан 111.

(Коаутори аудио-визуелног дјела)

- (1) Коауторима аудио-визуелног дјела сматрају се:
  - а) аутор прилагођавања,
  - б) главни режисер,
  - ц) аутор сценарија,
  - д) аутор дијалога,
  - е) главни сниматељ (директор фотографије),
  - ф) композитор филмске музике, створене посебно за коришћење у том дјелу.
- (2) Ако је цртеж, односно анимација битан елеменат аудио-визуелног дјела, коаутором тог дјела сматра се и главни цртач, односно главни аниматор.

Члан 112.

(Аутори доприноса аудио-визуелном дјелу)

Композитор музике, главни цртач и главни аниматор, који се не сматрају коауторима аудио-визуелног дјела према одредби члана 111. овог закона, као и сценограф, костимограф, сликар маски и монтажер имају права на својим индивидуалним доприносима аудио-визуелном дјелу (аутори доприноса).

Члан 113.

(Уговор о филмској продукцији)

- (1) Односи између филмског продуцента и коаутора аудио-визуелног дјела и аутора доприноса том дјелу, као и односи између самих аутора уређују се уговором о филмској продукцији, који мора да буде у писаној форми.
- (2) Закључењем уговора о филмској продукцији сматра се да су коаутори искључиво и неограничено пренијели на филмског продуцента сва своја ауторска имовинска права на аудио-визуелном дјелу, његовом преводу, његовим аудио-визуелним прерадама и фотографијама насталим у вези са продукцијом аудио-визуелног дјела, ако уговором није другачије одређено.
- (3) Коауторима аудио-визуелног дјела припада посебна накнада за свако пренесено ауторско имовинско право или друго право аутора.
- (4) Закључењем уговора о филмској продукцији сматра се да су аутори доприноса искључиво и неограничено пренијели на филмског продуцента право коришћења њихових доприноса за довршење аудио-визуелног дјела.
- (5) Независно од одредаба ст. (1), (2) и (4) овог члана:
  - а) коаутори задржавају искључиво право даље прераде аудио-визуелног дјела у други умјетнички облик,

- б) аутори доприноса задржавају право да своје доприносе аудио-визуелном дјелу одвојено искоришћавају, ако се тиме не задире у права филмског продуцента,
  - ц) коаутори задржавају право на праведну накнаду од филмског продуцента за свако давање у закуп примјерака аудио-визуелног дјела.
- (6) Коаутори и аутори доприноса не могу да се одрекну права из става (5) овог члана.
  - (7) Филмски продуцент обавезан је да најмање једном годишње шаље коауторима извјештај о висини остварених прихода за сваки облик дозвољеног коришћења аудио-визуелног дјела.

Члан 114.

(Довршење аудио-визуелног дјела)

- (1) Аудио-визуелно дјело сматра се довршеним када је, у складу са уговором између главног режисера и филмског продуцента, израђен први стандардни примјерак дјела које је предмет уговора о продукцији.
- (2) Забрањено је уништење матрице првог стандардног примјерка аудио-визуелног дјела.
- (3) Ако неки од коаутора или аутора доприноса одбије да настави сарађивати на стварању аудио-визуелног дјела, или ако због више силе није у могућности да настави ту сарадњу, не може да се противи да се допринос који је већ дао користи за довршење тог дјела. Такав аутор има одговарајућа ауторска права на већ учињеном доприносу аудио-визуелном дјелу.

Члан 115.

(Раскид уговора)

- (1) Ако филмски продуцент не доврши аудио-визуелно дјело у року од пет година од дана склапања уговора о продукцији, или ако довршено аудио-визуелно дјело не почне да искоришћава у року од двије године од дана његовог довршења, коаутори могу да траже раскид уговора, ако није уговорен неки други рок.
- (2) У случају из става (1) овог члана коаутори дјела и аутори доприноса задржавају право на накнаду.

ДИО ПЕТИ - СРОДНА ПРАВА

ГЛАВА I - ПРАВА ИЗВОЂАЧА

Члан 116.

(Извођачи)

- (1) Извођачи, у смислу овог закона, јесу глумци, пјевачи, музичари, плесачи и друга лица која глумом, пјевањем, свирањем, покретима, рецитовањем или интерпретирањем на други начин изводе ауторска или фолклорна дјела.
- (2) Као извођачи, у смислу става (1) овог члана, сматрају се и режисери позоришних представа, диригенти оркестара, вође пјевачких хорова, те варијететски и циркуски умјетници.

Члан 117.

(Заступник групе извођача)

- (1) Извођачи који учествују у групи (чланови оркестра, хора, плесне или глумачке групе, ансамбла и сл.) дужни су да овласте једног од својих чланова као свог заступника за давање дозвола потребних за извођење и за остваривање извођачких права.
- (2) Овлашћење из става (1) овог члана мора да буде у писаној форми и важи ако је постигнута сагласност већине свих чланова који чине групу извођача.
- (3) Одредбе ст. (1) и (2) овог члана не примјењују се на диригенте, солисте, режисере позоришних представа и главне глумце који нису чланови групе, ако уговором између њих и групе није другачије одређено.

Члан 118.

(Морална права извођача)

- (1) Извођач који индивидуално изводи ауторска или фолклорна дјела има искључиво право да буде признат и назначен као извођач, односно да одлучи да ли ће његово име или друга

ознака идентитета бити назначени при коришћењу његове изведбе.

- (2) Ако извођачи изводе ауторска или фолклорна дјела као група, право из става (1) овог члана припада групи као целини и солистима.
- (3) Извођачи имају искључиво право да се супротставе сваком мијењању или употреби њихове изведбе ако би се тиме вријеђали њихова част и углед.

Члан 119.

(Имовинска права извођача)

Извођач има искључиво право:

- а) снимања свог живог извођења,
- б) директног или индиректног репродуковања снимка свог извођења на било који начин и у било којој форми,
- ц) преношења јавности свог живог извођења,
- д) радио-дифузног емитовања свог живог извођења, осим реемитовања од организације или уз дозволу организације која врши емитовање,
- е) чињења доступним јавности снимака свог извођења,
- ф) дистрибуирања примјерака снимка свог извођења,
- г) давања у закуп примјерака снимка свог извођења.

Члан 120.

(Накнада за приватну употребу)

Извођач има право на накнаду за приватно или друго сопствено репродуковање, према члану 36. став (2) овог закона.

Члан 121.

(Накнада за јавно саопштавање и давање у закуп снимка извођења)

- (1) Извођач има право на удио у накнади која припада произвођачу фонограма за саопштавање јавности фонограма са снимком његовог извођења.
- (2) Извођач који своје право давања у закуп снимка извођења пренесе на произвођача фонограма или филмског продуцента задржава право на праведну накнаду. Извођач не може да се одрекне права на праведну накнаду за давање у закуп.

Члан 122.

(Претпоставка преноса права на филмског продуцента)

- (1) Закључењем уговора о филмској продукцији сматра се да је извођач искључиво и неограничено пренио сва своја извођачка имовинска права у вези са његовим извођењем на филмског продуцента, ако уговором није другачије одређено.
- (2) За свако од имовинских права, пренесених према одредбама става (1) овог члана, извођач има право на одговарајућу накнаду од филмског продуцента.
- (3) Извођач не може да се одрекне права из става (2) овог члана.

Члан 123.

(Коришћење извођења за довршење аудио-визуелног дјела)

Ако неки од извођача одбије да заврши свој допринос аудио-визуелном дјелу, или ако због више силе није у могућности да настави извођење, не може да се противи да се остварени дио извођења користи за довршење аудио-визуелног дјела. Такав извођач има одговарајућа права на већ учињени допринос аудио-визуелном дјелу.

Члан 124.

(Извођење остварено у радном односу)

- (1) Извођење настало у радном односу означава извођење које за вријеме трајања радног односа код одређеног послодавца оствари извођач-запосленик извршавајући своје радне обавезе или према упутствима послодавца.
- (2) На извођење остварено у радном односу примењују се на одговарајући начин одредбе члана 100. овог закона.

Члан 125.

(Трајање права)

- (1) Права извођача трају 50 година од дана извођења. Ако је снимак извођења у том року законито издат, или законито саопштен јавности, права извођача трају 50 година од дана првог издања или првог саопштавања, зависно од тога који је дан био раније.
- (2) Рок из става (1) овог члана почиње да тече од 1. јануара године која слиједи послје године у којој је настала чињеница од које се рачуна почетак рока.

ГЛАВА II - ПРАВА ПРОИЗВОЂАЧА ФОНОГРАМА

Члан 126.

(Произвођач фонограма)

- (1) "Произвођач фонограма", у смислу овог закона, јесте физичко или правно лице које предузме иницијативу и сноси одговорност за прво снимање звукова једног извођења или других звукова, или онога што представља звукове.
- (2) "Снимање", у смислу овог закона, значи фиксирање звукова или онога што представља звукове на носач са којег се они могу слушати, репродуковати или саопштавати путем одређеног уређаја.
- (3) "Фонограм", у смислу овог закона, јесте снимак звукова извођења или других звукова или онога што представља звукове, осим ако се ради о снимку који је укључен, односно уграђен у аудио-визуелно дјело.

Члан 127.

(Права произвођача фонограма)

Произвођач фонограма има искључиво право:

- а) директног или индиректног репродуковања својих фонограма, на било који начин и у било којој форми,
- б) дистрибуирања својих фонограма,
- ц) давања у закуп својих фонограма,
- д) чињења доступним јавности својих фонограма.

Члан 128.

(Право на накнаду за саопштавање јавности)

- (1) Ако се фонограм издат у комерцијалне сврхе користи за радио-дифузно емитовање или неки други облик саопштавања јавности, корисник је за свако појединачно коришћење обавезан да плати произвођачу фонограма јединствену правичну накнаду.
- (2) Половину накнаде из става (1) овог члана произвођач фонограма дужан је да плати извођачима чије извођење је снимљено на коришћеном фонограму, ако уговором између њих нису одређени другачији удјели.
- (3) За потребе овог члана, фонограми који су учињени доступним јавности на начин који омогућава појединцу приступ тим фонограмима са мјеста и у вријеме које сам одабере сматрају се као фонограми издати у комерцијалне сврхе.
- (4) Право на накнаду за саопштавање јавности фонограма траје 50 година од дана његовог објављивања под условима да је он још увијек заштићен према члану 125. овог закона.

Члан 129.

(Накнада за приватну употребу)

Произвођач фонограма има право на одговарајућу накнаду за свако репродуковање својих фонограма за приватну или другу сопствену употребу према члану 36. став (2) овог закона.

Члан 130.

(Трајање права)

- (1) Права произвођача фонограма трају 50 година од дана првог фиксирања. Ако је фонограм у том року законито издат, права трају 50 година од дана првог издања. Ако фонограм у том року није законито издат, али је законито саопштен јавности, права трају 50 година од дана таквог првог саопштавања јавности.

- (2) Рок из става (1) овог члана почиње да тече од 1. јануара године која слиједи послије године у којој је настала чињеница од које се рачуна почетак рока.

ГЛАВА III - ПРАВА ФИЛМСКИХ ПРОДУЦЕНАТА

Члан 131.

(Филмски продуцент и видеограм)

Филмски продуцент (произвођач видеограма) јесте физичко или правно лице које у своје име даје иницијативу, прикупља финансијска средства, организује, руководи и преузима одговорност за фиксирање аудио-визуелног дјела или слиједа помичних слика праћених звуком или без звука (видеограм).

Члан 132.

(Права филмског продуцента)

Филмски продуцент има искључиво право:

- а) репродуковања својих видеограма,
- б) дистрибуирања својих видеограма,
- ц) давања у закуп својих видеограма,
- д) јавног приказивања својих видеограма,
- е) чињења доступним јавности својих видеограма.

Члан 133.

(Накнада за приватну употребу)

Филмски продуцент има право на одговарајућу накнаду за звучно и визуелно репродуковање својих видеограма за приватну или другу сопствену употребу према члану 36. став (2) овог закона.

Члан 134.

(Трајање права)

Права филмског продуцента трају 50 година од дана првог фиксирања видеограма. Ако је видеограм у том року законито издат, или законито саопштен јавности, права трају 50 година од дана таквог првог издања или дана таквог првог саопштавања, зависно од тога који дан је био раније.

ГЛАВА IV - ПРАВА ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА РАДИО-ДИФУЗИЈУ

Члан 135.

(Организација за радио-дифузију и емисије)

- (1) Организација за радио-дифузију је правно лице које предузима иницијативу и сноси одговорност за производњу емисије.
- (2) Емисија је звучна, визуелна, односно звучно-визуелна садржина претворена у електрични, електромагнетни или други сигнал који се емитује ради саопштавања јавности.

Члан 136.

(Права организација за радио-дифузију)

Организација за радио-дифузију има искључиво право:

- а) реемитовања својих емисија бежично или путем жица,
- б) секундарног коришћења својих емисија, у смислу члана 31. овог закона, ако се то ради уз наплату улазница,
- ц) снимања својих емисија,
- д) репродуковања снимака својих емисија,
- е) дистрибуирања снимака својих емисија,
- ф) чињења доступним јавности својих емисија.

Члан 137.

(Трајање права)

Права организације за радио-дифузију трају 50 година од дана првог емитовања.

ГЛАВА V - ПРАВА ИЗДАВАЧА

Члан 138.

(Накнада за приватну употребу)

- (1) Издавачи имају право на накнаду за репродуковање својих издања за приватну или другу сопствену употребу према члану 36. став (3) овог закона.

- (2) Право на накнаду из става (1) овог члана траје 50 година од законитог издања дјела.

Члан 139.

(Необјављена слободна дјела)

- (1) Лице које први пут законито изда или саопшти јавности још необјављено ауторско дјело на којем су ауторска права већ истекла стиче права која одговарају ауторским имовинским правима и другим правима аутора према овом закону.
- (2) Права из става (1) овог члана трају 25 година од првог законитог издања дјела, или првог законитог саопштавања јавности.

Члан 140.

(Критичка и научна издања слободних дјела)

- (1) Лице које припреми издање ауторског дјела на којем су ауторска права већ истекла, а које је резултат научног истраживања или обраде и битно се разликује од постојећих издања тог дјела, стиче права која одговарају ауторским имовинским правима и другим правима аутора према овом закону.
- (2) Права из става (1) овог члана трају 30 година од првог законитог издања дјела.

ГЛАВА VI - ПРАВА ПРОИЗВОЂАЧА БАЗЕ ПОДАТАКА

Члан 141.

(База података и произвођач базе података)

- (1) "База података", у смислу овог закона, јесте збирка самосталних дјела, података или друге грађе у било којем облику која је систематски или методички уређена и појединачно приступачна путем електронских или других средстава и код које је прибављање, верификација или представљање њене садржине тражило квалитативно или квантитативно знатно улагање људских, техничких или финансијских средстава.
- (2) Произвођач базе података је правно или физичко лице које предузима иницијативу и преузима ризик улагања средстава, наведених у ставу (1) овог члана, у њено израђивање.
- (3) Заштита базе података или њене садржине, према одредбама овог одјелка, независна је од њене заштите ауторским правом или другим правима. Укључивањем грађе у базу података и њеним коришћењем не смије се задрати у права која постоје на тој грађи.

Члан 142.

(Обим заштите)

- (1) Заштита базе података обухвата:
  - а) цјелокупну садржину базе података,
  - б) сваки квалитативно или квантитативно знатан дио садржине базе података,
  - ц) квалитативно или квантитативно незнатне дијелове садржине базе података ако се ти дијелови користе понављано и систематски, па је то супротно редовном коришћењу базе података или у неразумној мјери наноси штету законитим интересима њеног произвођача.
- (2) Заштита се не односи на компјутерске програме који су коришћени за израду базе података или за рад са базама података које су доступне електронским путем.

Члан 143.

(Права произвођача базе података)

Произвођач базе података има искључиво право:

- а) репродуковања своје базе података,
- б) дистрибуирања примјерака своје базе података,
- ц) давања у закуп примјерака своје базе података,
- д) чињења доступним јавности своје базе података,
- е) другог облика саопштавања јавности своје базе података.

Члан 144.

(Права и обавезе овлашћених корисника)

- (1) Овлашћени корисник објављене базе података или њеног примјерка може се слободно користити квалитативно или квантитативно незнатним дијеловима њене садржине у било коју сврху. Ако је корисник овлашћен само у погледу дијела базе података, овај став се примјењује само на тај дио.
- (2) Овлашћени корисник објављене базе података не смије да обавља радње које су супротне уобичајеном коришћењу те базе или које у неразумној мјери наносе штету законитим интересима њеног произвођача.
- (3) Овлашћени корисник објављене базе података не смије да нанесе штету ауторском или сродним правима у погледу дијела или предмета заштите који су садржани у бази података.
- (4) Уговорне одредбе које су супротне одредбама овог члана су ништавне.

Члан 145.

(Ограничења права произвођача базе података)

- (1) Овлашћени корисник објављене базе података може се слободно користити знатним дијеловима њене садржине у случају:
  - а) приватне или друге сопствене употребе базе података која није електронска, ако постоје услови из члана 46. овог закона,
  - б) наставе, ако постоје услови из члана 45. овог закона.
- (2) Употреба базе података је слободна у спровођењу задатака јавне безбједности и у службеним поступцима, ако постоје услови из члана 53. овог закона.

Члан 146.

(Трајање права)

- (1) Права произвођача базе података трају 15 година од завршетка њене израде. Ако је у том року база података законито објављена, права трају 15 година од таквог првог објављивања.
- (2) Свака квалитативно или квантитативно знатна измјена садржине базе података, укључујући измјену насталу акумулирањем постепених допуна, брисања или измјена, која се може сматрати као квалитативно или квантитативно ново знатно улагање у ту базу података, проузрокује почетак поновног рока трајања заштите из става (1) овог члана.

ДИО ШЕСТИ - ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА**ГЛАВА I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ**

Члан 147.

(Начин остваривања права)

- (1) Аутор може да остварује своја ауторска права сâм или посредством заступника. Заступник може да буде физичко или правно лице које аутор овласти за заступање.
- (2) Ауторска права могу се остваривати за свако појединачно ауторско дјело (индивидуално остваривање права), или за више ауторских дјела више аутора заједно (колективно остваривање права).
- (3) Колективно остваривање права уређује се посебним законом уз одговарајућу примјену одредаба овог закона.

Члан 148.

(Индивидуално остваривање права посредством заступника)

- (1) Индивидуално остваривање ауторских права посредством заступника обухвата заступање аутора у правним пословима са корисницима, односно наручиоцима њихових дјела, укључујући наплату ауторских накнада и заступање аутора у судским или другим службеним поступцима ради заштите њихових ауторских права.
- (2) Ако аутор остварује своја ауторска права пред судом или другим државним органом посредством заступника који је правно лице, такав заступник има право да тражи награду за

своје услуге и враћање трошкова у вези са обављањем тих услуга према важећој адвокатској тарифи, ако овлашћено лице правног лица испуњава услове за заступање пред судовима или другим државним органима.

Члан 149.

(Сродна права)

Одредбе ове главе важе на одговарајући начин и за сродна права.

ГЛАВА II - ЗАШТИТА ПРАВА**Одјељак А. Опште одредбе**

Члан 150.

(Овлашћена лица)

- (1) Лице чија су права из овог закона повријеђена може да тражи заштиту тих права и накнаду штете од њиховог повредиоца према општим правилима о накнади штете, ако овим законом није другачије одређено.
- (2) Једнаку заштиту може да тражи лице којем пријети стварна опасност да ће његова права из овог закона бити повријеђена.

Члан 151.

(Солидарност овлашћеника и повредиоца)

- (1) Ако је више лица овлашћено да тражи заштиту права, свако од њих може да тражи заштиту тог права у цјелини.
- (2) Ако је више лица повриједило право из овог закона, свако од њих одговара за начињену повреду у цјелини.

Члан 152.

(Заштита техничких мјера)

- (1) Сматра се да је лице повриједило искључива права из овог закона ако заобиђе ефективне техничке мјере које служе за заштиту ауторских дјела или предмета сродних права.
- (2) Сматра се да је лице повриједило искључива права из овог закона ако произведе, увезе, дистрибуира, прода, да у закуп, оглашава за продају или даје у закуп или посједује за комерцијалне сврхе технологију, уређај, производ, саставни дио или компјутерски програм, или пружа услуге, који:
  - а) се представљају, оглашавају или се њима тргује ради омогућавања заобилажења ефективних техничких мјера, или
  - б) имају само ограничен комерцијални значај или употребљивост за друге сврхе осим за заобилажење ефективних техничких мјера, или
  - ц) су првенствено замишљени, произведени, израђени, састављени, прилагођени или учињени ради заобилажења ефективних техничких мјера.
- (3) "Техничке мјере", у смислу овог закона, означавају сваку технологију, уређај, средство, производ, саставни дио или компјутерски програм који су у нормалном току своје примјене намијењени за спречавање или ограничавање радње које носилац права из овог закона није дозволио. Те мјере сматрају се "ефективним" када носиоци права из овог закона коришћење својих ауторских дјела или предмета сродних права ограничавају путем контроле приступа или путем заштитног поступка као што су енкрипција, деформација или друга трансформација ауторског дјела или предмета сродних права, или путем механизма за контролу умножавања којима се постиже циљ заштите.
- (4) Одредбе овог члана на одговарајући начин се примјењују и на технологију, уређај, средство, производ, саставни дио или компјутерски програм направљен за уклањање или измјену електронских података о управљању правима (члан 153).
- (5) Радње поменуте у одредбама овог члана не представљају повреду права ако се изврше у појединачном конкретном случају ради спровођења задатака јавне безбједности или било којег службеног поступка.

Члан 153.

(Заштита података о управљању правима)

- (1) Сматра се да је лице повриједило искључива права из овог закона ако без дозволе носиоца права учини неку од следећих радњи којима се проузрокује, омогућава, олакшава или прикрива повреда права из овог закона:
  - а) уклањање или измјена било којег електронског податка за управљање правима,
  - б) репродуковање, дистрибуирање, увоз ради даљег дистрибуирања, давање у закуп, чињење доступним или саопштавање јавности ауторских дјела или предмета сродних права с којих су електронски подаци о управљању правима уклоњени или измијењени.
- (2) "Подаци о управљању правима" из става (1) овог члана јесу подаци које је навео носилац права и којима се идентификују ауторско дјело, односно предмет заштите сродног права, аутор или други носилац права, услови коришћења дјела, као и бројке или кодови који представљају такве податке, ако су наведени на примјерку ауторског дјела или предмета сродног права, или се појављују у вези са њиховим саопштавањем јавности.

Члан 154.

(Обавеза назначивања)

Носилац права, увозник или друго лице које је примијенило техничке мјере или које има овлашћење и могућност да их отклони мора на сваком примјерку ауторског дјела или предмета сродних права, израженом или увезеном у комерцијалне сврхе, јасно и видљиво да назначи употребу техничких мјера према овом закону и наведе:

- а) податке о употребијеној техничкој мјери и њеним учинцима,
- б) своје име, односно фирму и контактну адресу за омогућавање ефективног спровођења члана 155. став (1) овог закона.

Члан 155.

(Остваривање садржинских ограничења права)

- (1) Носилац права који користи техничке мјере, према овом закону, мора лицима која имају законити приступ примјерку ауторског дјела или предмета сродних права, на њихов захтјев, у најкраћем могућем времену омогућити да остваре садржинска ограничења права из става (3) овог члана, измјењеном или отклањањем техничке мјере или на други начин.
- (2) Ако носилац права не поступи према одредби става (1) овог члана, тврдећи да услови из става (3) овог члана не постоје, лица која хоће да остваре садржинска ограничења права могу да траже медијацију. Медијација се може тражити и без споразума о медијацији. У медијационом поступку користе се на одговарајући начин одредбе о медијацији из закона који уређује колективно остваривање ауторског и сродних права.
- (3) Узимајући у обзир услове из овог закона, укључујући могућност плаћања накнаде, садржинска ограничења права, према одредбама става (1) овог члана, могу да се остварају у случају:
  - а) коришћења од инвалидних лица (члан 42),
  - б) коришћења ради наставе (члан 45),
  - ц) приватног и другог сопственог репродуковања (члан 46),
  - д) службених поступака (члан 53),
  - е) ефемерних снимака радио-дифузних организација (члан 77. став (2)).
- (4) Ст. (1), (2) и (3) овог члана не односе се на техничке мјере употребљене за:
  - а) испуњење обавеза носиоца права из става (1) овог члана, укључујући спровођење уговора закључених у ту сврху,
  - б) заштићена дјела која се на основу одговарајућег уговора користе у смислу одредаба члана 32. овог закона.

Одјељак Б. Судска заштита

Члан 156.

(Обим права на заштиту)

- (1) Ако је искључиво право из овог закона повријеђено, носилац тог права може да захтијева:
  - а) утврђење учињене повреде,
  - б) забрану даљег вршења учињене повреде и будућих сличних повреда престанком или уздржавањем од радњи које то право вријеђају,
  - ц) уклањање стања насталог повредом права,
  - д) повлачење предмета повреде из привредних токова уз уважавање интереса трећих савјесних лица,
  - е) потпуно уклањање предмета повреде из привредних токова,
  - ф) уништење предмета повреде,
  - г) уништење средстава која су искључиво или у претежној мјери намијењена или се употребљавају за чињење повреда и која су својина повредилаца,
  - х) препуштање предмета повреде носиоцу права уз плаћање трошкова производње,
  - и) објављивање пресуде.
- (2) При одлучивању о захтјевима из става (1) тач. ц) до х) овог члана суд ће узимати у обзир све околности случаја, нарочито размјерност између тежине учињене повреде и захтјева, као и интерес овлашћеног лица да се обезбједи ефективна заштита права. Одредбе става (1) тач. ц) и ф) овог члана не примјењују се на изграђене архитектонске објекте, осим ако је уништење објекта сврсисходно, узимајући у обзир све околности случаја, а нарочито мању вриједност објекта.
- (3) У поступку против лица чије су услуге биле употријебљене за повреду права, а постојање те повреде већ је правоснажно установљено у поступку према трећем лицу, претпоставља се да повреда права постоји.

Члан 157.

(Накнада штете)

- (1) За све повреде права из овог закона важе општа правила о накнади штете и одговорности за штету, ако овим законом није другачије одређено.
- (2) Повредилац права дужан је да плати носиоцу права одштету у обиму који се одређује према општим правилима о накнади штете, или у обиму који одговара уговореној или уобичајеној накнади за законито коришћење дјела или предмета сродних права одређене врсте.

Члан 158.

(Пенал)

- (1) Ако је ауторско имовинско право из овог закона повријеђено намјерно или крајњом непажњом, носилац права може од повредиоца да тражи накнаду до троструког износа уговорене, а ако није уговорена, од одговарајуће уобичајене накнаде.
- (2) При одлучивању о захтјеву за плаћање пенала суд ће узимати у обзир све околности случаја, а нарочито обим настале штете, степен кривице повредиоца, обим уговорене или уобичајене накнаде и превентивни циљ пенала.
- (3) Ако је настала штета већа од пенала из става (1) овог члана, носилац права овлашћен је да тражи разлику до износа накнаде потпуне штете.

Члан 159.

(Нематеријална штета)

Независно од накнаде имовинске штете, као и у случају да такве штете нема, аутор или извођач могу да траже да се досуди праведна новчана одштета за претрпљене душевне болове због повреде моралних права. При одлучивању о захтјеву суд ће узимати у обзир све околности случаја, а нарочито интензитет и трајање душевних болова проузрокованих повредом моралних права.

Члан 160.

(Привремене мјере)

- (1) Суд ће одредити привремену мјеру ради обезбјеђења захтјева према одредбама овог закона ако предлагач учини вјероватним:
  - а) да је носилац права из овог закона и
  - б) да је његово право повријеђено или да пријети стварна опасност од повреде.
- (2) Носилац права мора да учини вјероватним и једну од следећих претпоставки:
  - а) опасност да ће остваривање захтјева бити онемогућено или знатно отежано,
  - б) да је привремена мјера потребна ради спречавања настанка штете коју ће бити касније тешко поправити, или
  - ц) да претпостављени повредилац, доношењем привремене мјере која би се касније у поступку показала као неоправдана, не би претрпио веће негативне последице од оних које би без доношења такве привремене мјере претрпио носилац права.
- (3) Носилац права који предлага да се донесе привремена мјера без претходног обавјештавања и саслушања супротне стране дужан је да, осим услова из ст. (1) и (2) овог члана, учини вјероватним да би било какво одгађање доношења привремене мјере проузроковало носиоцу права настанак штете коју би било тешко поправити. У случају доношења привремене мјере према одредбама овог става, суд ће рјешење о привременој мјери доставити супротној страни одмах после њеног спровођења.
- (4) Носилац права не мора да доказује опасност да ће остваривање захтјева бити онемогућено или знатно отежано ако учини вјероватним да ће предложена привремена мјера проузроковати претпостављеном повредиоцу само незначителну штету. Узима се да опасност постоји ако би требало остваривати захтјеве у иностранству.
- (5) Суд може да одреди за обезбјеђење захтјева, према ставу (1) овог члана, било коју привремену мјеру којом се може постићи циљ обезбјеђења, а нарочито да се:
  - а) претпостављеном повредиоцу забране радње којима се повређује право из овог закона,
  - б) одузму, уклоне из промета и похране предмети повреде и средства повреде који су искључиво или у претежној мјери намијењени, односно употребљавају се за чинијење повреда.
- (6) Ако је мјера одређена прије подношења тужбе, суд ће у рјешењу одредити и рок у којем предлагач мора да поднесе тужбу ради оправдања те мјере. Рок не може бити дужи од 20 радних дана, односно 31 календарског дана од дана достављања рјешења предлагачу, зависно од тога који рок истиче касније.
- (7) Суд мора да одлучи о приговору против рјешења о привременој мјери у року од 30 дана од дана подношења одговора на приговор, односно од истека рока за подношење тог одговора.
- (8) У поступку за доношење привремене мјере примјењују се одредбе закона о парничном поступку, ако овим законом није другачије одређено.

Члан 161.

(Обезбјеђење доказа)

- (1) Суд ће донијети рјешење о обезбјеђењу доказа ако предлагач учини суду вјероватним:
  - а) да је носилац права из овог закона,
  - б) да је његово право повријеђено, или да пријети стварна опасност од повреде,
  - ц) да ће докази о тој повреди бити уништени, или касније неће моћи бити изведени.
- (2) Носилац права који тражи да се донесе рјешење о обезбјеђењу доказа без претходног обавјештавања и саслушања супротне стране дужан је да, осим услова из става (1) овог члана, учини вјероватним и постојање опасности да ће докази о повреди, због радњи противника,

бити уништени, или се касније неће моћи извести. У случају доношења одлуке о обезбјеђењу доказа према одредбама овог става, суд ће рјешење о обезбјеђењу доставити супротној страни одмах после доношења доказа.

- (3) Суд може рјешењем из става (1) овог члана да одреди да се изведе било који доказ, а нарочито:
  - а) увиђај просторија, пословне документације, инвентара, база података, компјутерских меморијских јединица или других ствари,
  - б) одузимање узорака предмета повреде,
  - ц) преглед и предају докумената,
  - д) одређивање и саслушање вјештака,
  - е) саслушање свједока.
- (4) Обезбјеђење доказа може да се тражи и после правоснажно окончаног поступка, ако је то потребно ради покретања поступка према ванредним правним лијековима или за вријеме таквог поступка.
- (5) У поступку обезбјеђења доказа, према одредбама овог члана, примјењују се одредбе закона о парничном поступку, а које се односе на судске мјере обезбјеђења, осим ако овим законом није другачије одређено. Поступак обезбјеђења доказа је хитан.
- (6) Ако се касније покаже да је предлог за обезбјеђење доказа неоправдан или ако носилац права тај предлог не оправда, супротна страна има право да тражи:
  - а) враћање одузетих предмета,
  - б) забрану употребе прибављених информација,
  - ц) накнаду штете.
- (7) Суд мора у поступку обезбјеђења доказа, према одредбама овог члана, обезбиједити заштиту повјерљивих података странака и водити бригу о томе да се судски поступак не злоупотребљава искључиво с намјером прибављања повјерљивих података супротне стране.

Члан 162.

(Дужност обавјештавања)

- (1) Суд може у току парнице, због повреде права из овог закона, на основу оправданог захтјева једне од странака одредити повредиоцу права да достави податке о извору и дистрибуционим каналима робе или услуга којима се повређује право из овог закона.
- (2) Суд може одредити да податке из става (1) овог члана доставе суду и лица која у обиму комерцијалне дјелатности:
  - а) посједују робу за коју се сумња да се њоме повређује право из овог закона, или
  - б) користе услуге за које се сумња да се њима повређује право из овог закона, или
  - ц) дају услуге за које се сумња да се њима повређује право из овог закона.
- (3) Узима се да је нека радња предузета у обиму комерцијалне дјелатности ако је предузета за прибављање посредне или непосредне економске користи. Појам комерцијалне дјелатности не обухвата радње савјесних крајњих потрошача.
- (4) Суд може одредити да податке из става (1) овог члана достави суду и лице које је од неког од лица наведених у ставу (2) овог члана означено као умјешано у производњу, израду и дистрибуцију робе или давање услуга за које се сумња да се њима повређује право из овог закона.
- (5) Подаци тражени на основу става (1) овог члана могу да обухвате:
  - а) име, адресу, односно фирму и сједиште произвођача, израђивача, дистрибутера, добављача и других претходних посједника робе, односно давалаца услуга, као и намјераних продаваца на велико и мало,
  - б) податке о количинама произведене, израђене, испоручене, примљене или наручене робе или услуга, као и о цијенама оствареним за односну робу и услуге.

Члан 163.

(Извођење доказа)

- (1) Ако суд одлучи да ће извести предложени доказ који се налази код супротне стране, та страна дужна је да на захтјев суда преда доказна средства којима располаже.
- (2) Став (1) овог члана односи се и на банковну, финансијску и пословну документацију која је под контролом супротне стране, ако се ради о повреди која достиже обим комерцијалне дјелатности.
- (3) У поступку извођења доказа примјењују се одговарајуће одредбе закона који уређује парнични поступак, осим ако је овим законом другачије одређено.
- (4) Суд мора послје извођења доказа, према ставу (1) овог члана, обезбиједити заштиту повјерљивих података странака и водити бригу о томе да се судски поступак не злоупотребљава искључиво с намјером прибављања повјерљивих података супротне странке.

ГЛАВА III - МЈЕРЕ ЗА ОБЕЗБЈЕЂЕЊЕ ЗАШТИТЕ ПРАВА**Одјељак А. Депоновање и евиденција ауторских дјела**

Члан 164.

(Депоновање ауторских дјела)

- (1) С циљем очувања доказа или због других разлога, носилац права из овог закона може да депонује оригинале или примјерке својих ауторских дјела или предмета својих сродних права у Институту за интелектуално власништво Босне и Херцеговине. Депоновање дјела уписује се у књигу евиденције ауторских дјела коју води Институт за интелектуално власништво Босне и Херцеговине.
- (2) Док се не докаже супротно, сматра се да права на дјелима и предметима сродних права која су уписана у књигу евиденције ауторских дјела из става (1) овог члана постоје и припадају лицу које је тамо назначено као њихов носилац.
- (3) Књига евиденције ауторских дјела је јавна и јединствена за целокупну територију Босне и Херцеговине.
- (4) Ако постоји сумња о томе да ли се ради о дјелу или предмету сродног права прикладном за упис у књигу евиденције ауторских дјела, мишљење о томе даје Институт за интелектуално власништво Босне и Херцеговине.
- (5) Одредбе овог члана немају утицаја на постојање и заштиту права из овог закона.
- (6) Ближе прописе о начину и форми депоновања дјела, те упису у књигу евиденције ауторских дјела доноси Институт за интелектуално власништво Босне и Херцеговине.

Члан 165.

(Знаци о задржаним искључивим правима)

- (1) Носилац искључивих права из овог закона може на оригинал или примјерке свог дјела ставити знак © испред свог имена или фирме и годину објављивања.
- (2) Носилац искључивих права на фонограмима из овог закона може на оригиналу или примјерцима свог изданог фонограма, односно на њиховој амбалажи ставити знак (П) испред свог имена или фирме и годину првог издања.
- (3) Док се не докаже супротно, сматра се да постоје искључива права на дјелима, односно фонограмима који носе такву ознаку и да припадају лицу које је уз такав знак наведено.
- (4) Одредбе овог члана немају утицаја на постојање и заштиту права из овог закона.

Одјељак Б. Царинске мјере

Члан 166.

(Захтјев носиоца права)

- (1) Носилац искључивих права према овом закону, који оправдано сумња да ће доћи до увоза или извоза робе која је произведена супротно одредбама овог закона, може код органа надлежног за царинске послове (царински орган) поднијети захтјев за заштиту својих права путем царинских

мјера привременог задржавања робе од даљег пуштања у промет.

- (2) Захтјев за заштиту права, према ставу (1) овог члана, мора да садржи нарочито:
  - а) податке о подносиоцу захтјева и о носиоцу искључивог права из овог закона, ако се не ради о истом лицу,
  - б) детаљан опис робе, који омогућава царинској испостави да је идентификује,
  - ц) доказе о томе да је подносилац захтјева, односно његов овлашћеник, носилац искључивог права из овог закона у вези са том робом,
  - д) доказе о томе да је искључиво право вјероватно повријеђено,
  - е) друге податке важне за одлучивање о захтјеву којим располаже подносилац, као што су подаци о локацији робе и њеној дестинацији, очекивани датум доласка или одласка пошिल्ке, подаци о средству транспорта, подаци о увознику, извознику, примаоцу и сл.,
  - ф) временски период у којем ће царинске испоставе поступати према захтјеву и који не може да буде дужи од двије године од дана подношења захтјева.
- (3) Царински орган може прије доношења одлуке којом удовољава захтјеву из става (1) овог члана тражити од носиоца права да положи осигурање за трошкове похрањивања и превоза робе, као и за накнаду штете која би могла да настане царинском органу у вези са робом.
- (4) Ако царински орган удовољи захтјеву из става (1) овог члана, он о томе обавјештава све царинске испоставе и носиоца права.

Члан 167.

(Поступак након привременог задржавања робе)

- (1) Ако царинска испостава при спровођењу царинског поступка нађе робу која одговара опису робе из одлуке царинског органа, она ће ту робу привремено задржати од даљег пуштања у промет. Одлука о привременом задржавању робе уручује се њеном увознику. У одлуци о задржавању робе одређује се да се сопственик робе, односно лице које је овлашћено за располагање робом, у року од десет радних дана од дана привременог задржавања, може изјаснити о томе да ли се ради о фалсификованој роби, односно другој повреди права из овог закона.
- (2) Ако царинска испостава која је робу привремено задржала не прими писано изјашњење сопственика или лица које је овлашћено да располаже робом у року из става (1) овог члана, она може на захтјев и о трошку носиоца права одузети и уништити робу.
- (3) Ако сопственик робе или лице које је овлашћено да располаже робом, у року из става (1) овог члана, поднесе изјаву да се не ради о фалсификованој роби, односно другој повреди права из овог закона, носилац права може у року од десет радних дана од пријема обавјештења о таквој изјави да поднесе тужбу због повреде права. Ако посебне околности случаја то оправдавају, царински орган може, на захтјев носиоца права, одредити додатни рок за подношење тужбе, који не може бити дужи од десет радних дана.
- (4) Носилац права или лице које он овласти може за вријеме привременог задржавања извршити преглед и контролу робе и пратеће документације у обиму који је потребан за утврђивање његових захтјева и за остваривање судске заштите његових права уз обезбјеђење заштите повјерљивих података. Право да изврши преглед и контролу робе има и њен увозник.
- (5) Ако носилац права не поднесе тужбу, у складу са ставом (3) овог члана, привремено задржана роба пушта се у тражену царински допуштену употребу, односно промет.
- (6) Ако носилац права покрене судски поступак, у складу са одредбама става (3) овог члана, царинска испостава доноси одлуку о заплени робе до доношења правоснажне судске одлуке.

Члан 168.

(Поступак по службеној дужности)

- (1) Ако царинска испостава при спровођењу царинског поступка у вези с увозом или извозом робе оправдано сумња да су одређеном робом повријеђена права из овог закона, она ће привремено задржати пуштање те робе у промет и о томе обавијестити царински орган.
- (2) Царински орган писмено обавјештава носиоца права о задржавању робе, сумњи да се ради о повреди његових права и о могућности да поднесе захтјев према члану 166. овог закона, у року од пет радних дана од дана задржавања робе.
- (3) Ако носилац права поднесе захтјев, у складу са ставом (2) овог члана, роба се задржава до доношења одлуке царинског органа. Ако царински орган удовољи захтјеву из члана 166. овог закона, роба се привремено задржава за даљих десет радних дана. Носилац права мора у том року спровести радње из члана 167. став (4) овог закона.
- (4) Одредбе чл. 167. и 168. овог закона не примјењују се на увоз или извоз робе у малим количинама намијењеним за приватну и некомерцијалну употребу, које се уносе или износе као дио личног пртљага или се шаљу у малим пошлицама.

Члан 169.

(Примјена других царинских прописа)

- (1) На царински поступак у вези са робом којом се повређују права из овог закона примјењују се на одговарајући начин остали важећи царински прописи.
- (2) Прописе о спровођењу царинских мјера из овог одјелка доноси Савјет министара Босне и Херцеговине на предлог Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине.
- (3) Царински поступак у вези са робом којом се повређују права из овог закона је хитан.

ДИО СЕДМИ - ПРЕКРШАЈНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 170.

(Прекршај)

- (1) Новчаном казном у износу од 1.000 КМ до 200.000 КМ казниће се за прекршај правно лице, а новчаном казном у износу од 1.000 КМ до 20.000 КМ казниће се за прекршај предузетник ако:
  - а) без преноса одговарајућег ауторског имовинског права, када је такав пренос потребан према одредбама овог закона, репродукује, дистрибуира, да у закуп, јавно изведе, јавно пренесе, јавно прикаже, јавно саопшти са фонограма или видеограма, радио-дифузијски емитује, радио-дифузијски реемитује, секундарно користи, емитује, учини доступним јавности, преради, аудио-визуелно прилагоди или на који други начин искористи ауторско дјело, односно његов примјерак (чл. 21. до 33. и члан 110. овог закона),
  - б) посједује примјерак компјутерског програма у комерцијалне сврхе, а при томе зна или би требало да зна да се ради о примјерку којим се повређује ауторско право (члан 107. тачка б) овог закона),
  - ц) без преноса одговарајућег искључивог права, када је такав пренос потребан према одредбама овог закона, репродукује, сними, јавно пренесе или радио-дифузијски емитује живо извођење или репродукује, учини доступним јавности, дистрибуира или да у закуп фонограм или видеограм са снимљеним извођењем или на неки други начин искористи извођење (члан 119. овог закона),
  - д) без преноса одговарајућег искључивог права, када је такав пренос потребан према одредбама овог закона, репродукује, дистрибуира, да у закуп, учини доступним јавности или на који други начин искористи фонограм или видеограм (чл. 127. и 132. овог закона),
  - е) без преноса одговарајућег искључивог права, када је такав пренос потребан према одредбама овог закона, радио-дифузијски реемитује, сними, репродукује, дистрибуира, учини доступним јавности или на неки

други начин искористи емисију, односно њен снимак (члан 136. овог закона),

- ф) без преноса одговарајућег искључивог права, када је такав пренос потребан према одредбама овог закона, репродукује, дистрибуира, да у закуп, учини доступним јавности, или на неки други начин искористи базу података, односно њен примјерак (члан 143. овог закона),
  - г) уклони или преиначи било који електронски податак за управљање ауторским или сродним правима (члан 153. став (1) тачка а) овог закона),
  - х) репродукује, дистрибуира, увезе ради даљег дистрибуирања, да у закуп или саопшти јавности ауторско дјело или предмет сродних права, односно њихов примјерак с којег је електронски податак о управљању правима на недозвољен начин уклоњен или преиначен (члан 153. став (1) тачка б) овог закона),
  - и) заобиђе ефективне техничке мјере или произведе, увезе, дистрибуира, прода, да у закуп, огласи за продају или закуп, или посједује за комерцијалне сврхе технологију, уређај, производ, саставни дио или компјутерски програм, или пружи услугу с намером недозвољеног заобилажења ефективних техничких мјера према члану 152. став (2) овог закона (члан 152. ст. (1) и (2) овог закона),
  - ј) произведе, увезе, дистрибуира, прода, да у закуп, огласи за продају или закуп, или посједује за комерцијалне сврхе технологију, уређај, производ, саставни дио или компјутерски програм за уклањање или преиначивање електронског податка о управљању правима (члан 152. став (4) овог закона).
- (2) Новчаном казном у износу од 3.000 КМ до 20.000 КМ казниће се за прекршај из става (1) овог члана и одговорно лице у правном лицу и код предузетника.
  - (3) Новчаном казном у износу од 3.000 КМ до 10.000 КМ казниће се за прекршај из става (1) овог члана физичко лице.
  - (4) Предмети који су настали извршењем прекршаја из става (1) овог члана одузеће се и уништити, а предмети, односно уређаји намијењени или употребљени за извршење тих прекршаја ће се одузети.
  - (5) Прекршајни поступак на основу одредаба овог члана је хитан.

Члан 171.

(Заштитна мјера)

- (1) Правном лицу и предузетнику који учине прекршај из члана 170. став (1) овог закона у обављању дјелатности може се изрећи заштитна мјера забране обављања дјелатности или дијелова дјелатности којима се повређује ауторско или сродна права у трајању до једне године, ако је учињени прекршај нарочито тежак због начина извршења, последица дјела или других околности учињеног прекршаја.
- (2) Правном лицу и предузетнику који учине прекршај из члана 170. став (1) овог закона у поврату изрећи ће се заштитна мјера забране дјелатности или дијелова дјелатности којима се повређује ауторско или сродна права у трајању од најмање једне године.

Члан 172.

(Новчане казне за онемогућавање остваривања садржајних ограничења права)

- (1) Новчаном казном у износу од 3.000 КМ до 20.000 КМ казниће се за прекршај правно лице или предузетник ако лицу које има законити приступ примјерку ауторског дјела или предмету сродних права не обезбиједи средства која омогућавају остваривање садржинских ограничења права из члана 155. овог закона.
- (2) Новчаном казном у износу од 1.500 КМ до 20.000 КМ казниће се за прекршај из става (1) овог члана и одговорно лице у правном лицу или код предузетника.

- (3) Новчаном казном у износу од 1.500 КМ до 10.000 КМ казниће се за прекршај из става (1) овог члана физичко лице.

Члан 173.

(Инспекцијски надзор)

- (1) Инспекцијски надзор над поштовањем одредаба овог закона у дијелу обављања промета робе и услуга у првом степену врше инспекције у Федерацији Босне и Херцеговине, Републици Српској и Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине надлежни за надзор прописа из области промета робе и услуга (тржишта), а у другом степену министарства у Федерацији Босне и Херцеговине, Републици Српској и Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине надлежна за област промета робе и услуга (тржишта).
- (2) Инспекције из става (1) овог члана врше инспекцијски надзор преко надлежних тржишних инспектората.

Члан 174.

(Овлашћења надлежног тржишног инспектора)

- (1) У спровођењу инспекцијског надзора из члана 173. овог закона надлежни тржишни инспектор, поред општих овлашћења прописаних законом и другим прописима којима се уређује поступак инспекцијског надзора, овлашћен је и да:
- а) трајно одузме робу намијењену промету којом се повређује неко имовинско право из овог закона и одреди њено уништавање у случају када власник робе или друго лице које овлашћено располаже робом само изјави да се ради о роби којом се повређује нечије искључиво имовинско право из овог закона,
  - б) привремено одузме робу намијењену промету за коју се оправдано посумња да повређује неко имовинско право из овог закона и обавијести носиоца права или његовог заступника да у року од пет дана може предложити трајно одузимање робе,
  - ц) трајно одузме робу намијењену промету и одреди њено уништавање о трошку носиоца права, ако носилац права или његов заступник у случају из тачке б) овог става изјави и докаже да се ради о роби којом се повређује неко његово искључиво имовинско право из овог закона,
  - д) привремено забрани производњу или промет робе или услуге за коју се оправдано посумња да повређује неко имовинско право из овог закона и обавијести носиоца права или његовог заступника да у року од пет дана може предложити изрицање мјере забране производње промета робе или услуге,
  - е) трајно забрани производњу и промет робе или услуге лицу које је произвело или ставило у промет робу или услугу ако носилац права или његов заступник у случају из тачке д) овог става изјави и докаже да се ради о роби или услузи којом се повређује неко његово искључиво имовинско право из овог закона.
- (2) Осим мјера из става (1) тач. ц) и е) овог члана, инспектор може лицу које је произвело или стављало у промет робу или услугу којом се повређује неко имовинско право из овог закона изрећи и мјеру забране рада и обављања дјелатности у трајању од 30 до 90 дана.
- (3) Носилац права или његов заступник може у случајевима изрицања привремених мјера из става (1) овог члана извршити преглед робе и пратеће документације у обиму који је потребан за утврђивање чињеница битних за подношење предлога за предузимање даљих мјера инспекцијског надзора из става (1) овог члана које су трајног карактера.
- (4) Обавјештење из става (1) овог члана садржи поуку о могућностима и условима за подношење предлога за предузимање даљих мјера инспекцијског надзора трајног карактера, образложене разлоге због којих се сумња да се ради о роби или услузи којом се повређује неко имовинско право из овог закона, детаљне податке о роби, односно услузи, власнику робе, односно пружаоцу услуге, мјесту гдје

се роба тренутно налази, односно гдје се услуга врши и податке битне за контакт носиоца права са инспекцијским органима.

- (5) Обавјештење из става (1) овог члана доставља се носиоцу права или његовом заступнику у писаној форми, електронском поштом, телефаксом или на други погодан начин којим се обезбјеђује хитност у поступању, а у оправданим случајевима може се саопштити и усмено.
- (6) Изјава носиоца права или његовог заступника из става (1) овог члана, дата у поступку инспекцијског надзора да се ради о роби или услузи којом се повређује неко његово искључиво имовинско право из овог закона, мора бити у писаној форми и овјерена код надлежног органа и обавезно садржавати и изјаву да прихвата потпуну одговорност за надокнаду штете у случају да се не буде радило о роби или услузи којом се повређује неко његово искључиво имовинско право из овог закона, а поред тога, у случају предлога за предузимање мјера из става (1) тачка ц) овог члана и изјаву да ће сносити трошкове уништавања робе када буде трајно одузета и одређена за уништавање.
- (7) Привремене мјере из става (1) овог члана престају, односно привремено одузета роба враћа се у случајевима:
- а) кад носилац права или његов заступник није познат или није доступан,
  - б) кад носилац права или његов заступник не тражи или у остављеном року није затражио предузимање даљих мјера инспекцијског надзора,
  - ц) кад носилац права или његов заступник не да писмену и овјерену изјаву да се ради о роби или услузи којом се повређује неко његово искључиво имовинско право из овог закона или не да изјаву која има све потребне елементе прописане у ставу (б) овог члана,
  - д) кад носилац права или његов заступник не докаже да се ради о роби или услузи којом се повређује неко његово искључиво имовинско право из овог закона,
  - е) у другим случајевима предвиђеним законом.

ДИО ОСМИ - ОБЛАСТ ПРИМЈЕНЕ ЗАКОНА

Члан 175.

(Опште одредбе)

- (1) Заштиту према одредбама овог закона уживају аутори као и други носиоци ауторских или сродних права који су држављани Босне и Херцеговине, или имају своје пребивалиште или сједиште у Босни и Херцеговини.
- (2) Друга страна физичка или правна лица (странци) уживају једнаку заштиту као лица из става (1) овог члана, ако то одређује међународни уговор или овај закон, или на основу материјалног реципроцитета. Док се не докаже супротно, сматра се да материјални реципроцитет постоји.
- (3) Без обзира на одредбе ст. (1) и (2) овог члана, заштиту према одредбама овог закона уживају и странци у погледу:
- а) моралних права у сваком случају,
  - б) права сљедећа и права на накнаду за приватно и друго сопствено репродуковање под условом материјалног реципроцитета.

Члан 176.

(Аутори)

- (1) Заштиту према одредбама овог закона, осим аутора из члана 175. овог закона, уживају и аутори:
- а) чија су дјела издата у Босни и Херцеговини први пут, или у року од 30 дана од дана када су била издата у некој другој држави,
  - б) аудио-визуелних дјела чији продуцент има своје сједиште или пребивалиште у Босни и Херцеговини,
  - ц) архитектонских дјела саграђених на територији Босне и Херцеговине и дјела ликовних умјетности која се, као некретнина или њен чврсти саставни дио, налазе на територији Босне и Херцеговине.
- (2) Ако су ауторско дјело створили коаутори, заштиту према одредбама овог закона уживају сви, ако барем један од њих испуњава неки од услова из става (1) овог члана.

Члан 177.

(Извођачи)

- (1) Заштиту према одредбама овог закона, осим извођача из члана 175. овог закона, уживају и извођачи:
  - а) чије се изведбе одржавају на територији Босне и Херцеговине,
  - б) чије су изведбе снимљене на фонограме који су заштићени према овом закону,
  - ц) чије су изведбе, без фиксирања на фонограме, укључене у емисије радио-дифузних организација које су заштићене према овом закону.
- (2) Ако у извођењу учествује више извођача, заштиту према одредбама овог закона уживају сви, под условом да је барем један од њих држављанин Босне и Херцеговине или има пребивалиште у Босни и Херцеговини.

Члан 178.

(Произвођачи фонограма, филмски продуценти и издавачи)

- (1) Заштиту према одредбама овог закона, осим произвођача фонограма и филмских продуцената из члана 175. овог закона, уживају и произвођачи фонограма и филмски продуценти чији је фонограм или видеограм први пут снимљен у Босни и Херцеговини.
- (2) Заштиту према одредбама овог закона, осим издавача из члана 175. овог закона, уживају и издавачи чије је издање издато први пут у Босни и Херцеговини или у року од 30 дана од дана издавања у некој другој држави.

Члан 179.

(Радио-дифузне организације)

Заштиту према одредбама овог закона уживају, осим радио-дифузних организација из члана 175. овог закона, и радио-дифузне организације које емитују своје емисије путем odaшиљача који се налазе на територији Босне и Херцеговине.

Члан 180.

(Упоређивање рокова трајања права)

- (1) За стране ауторе који уживају заштиту према овом закону важе рокови трајања тих права из овог закона с тим да истичу најкасније на дан када истиче заштита у држави чији су они држављани и не могу бити дужи од рокова према овом закону.
- (2) За стране носиоце сродних права који уживају заштиту према овом закону важе рокови трајања тих права из овог закона с тим да истичу најкасније на дан када истиче заштита у држави чији су они држављани или у којој имају своје сједиште и да не могу бити дужи од рокова према овом закону.

Члан 181.

(Саопштавање јавности путем сателита)

- (1) Заштиту према одредбама овог закона уживају аутори и носиоци сродних права чија су дјела или предмети сродних права саопштени јавности путем сателита, ако се одговарајући програмски сигнали, под контролом и одговорношћу организације за радио-дифузију у Босни и Херцеговини, уносе у непрекидан комуникациони ланац који води према сателиту и натраг на Земљу.
- (2) Заштита према одредбама овог закона постоји и у случају да није испуњен услов из става (1) овог члана ако:
  - а) се у Босни и Херцеговини налази релејна станица путем које се преносе програмски сигнали, или
  - б) организација за радио-дифузију, која је наручила саопштавање јавности путем сателита, има своје сједиште у Босни и Херцеговини.

Члан 182.

(Апатриди и избјеглице)

- (1) Аутори и носиоци сродних права који немају држављанство или чије држављанство није могуће утврдити уживају једнаку заштиту према овом закону као држављани Босне и Херцеговине ако имају у њој своје пребивалиште.

- (2) Ако аутори и носиоци сродних права немају пребивалиште у Босни и Херцеговини, или се то не може утврдити, уживају у Босни и Херцеговини једнаку заштиту као држављани Босне и Херцеговине ако имају у њој своје боравиште.
- (3) Ако аутори и носиоци сродних права немају у Босни и Херцеговини ни боравиште, уживају једнаку заштиту као држављани државе у којој имају своје пребивалиште или боравиште.
- (4) Одредбе овог члана односе се и на ауторе и на носиоце сродних права којима, према међународним уговорима или прописима Босне и Херцеговине, припада статус избјеглица.

ДИО ДЕВЕТИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 183.

(Примјена Закона)

- (1) Овај закон се примјењује на ауторска дјела и предмете сродних права која настану послје ступања на снагу овог закона.
- (2) Овај закон примјењује се, такође, на ауторска дјела, изведбе, фонограме и емисије који су настали прије ступања на снагу овог закона, а у погледу којих права призната претходним законом или законом државе њиховог поријекла нису престала до дана ступања на снагу овог закона.
- (3) Овај закон примјењује се на базе података као предмете сродних права које су биле израђене послје 1. јануара 1983. године.

Члан 184.

(Забрана ретроактивне примјене)

Овај закон не примјењује се на уговоре, односно акте коришћења, закључене, односно извршене у складу са важећим прописима прије његовог ступања на снагу.

Члан 185.

(Примјена Закона на компјутерске програме и базе података)

Одредбе овог закона о компјутерским програмима и базама података примјењују се и на компјутерске програме и базе података створене, односно израђене прије његовог ступања на снагу, ако се тиме не задире у уговоре који су били склопљени и права која су била стечена до тог дана.

Члан 186.

(Плаћање накнаде за приватну или другу сопствену употребу)

- (1) Одредбе овог закона о обавези плаћања накнаде за приватну или другу сопствену употребу (чл. 36. и 37. овог закона) почињу се примјењивати након истека једне године од његовог ступања на снагу.
- (2) Подзаконски акт о износима накнаде за репродуковање за приватну и другу сопствену употребу из члана 38. став (1) овог закона доноси Савјет министара Босне и Херцеговине најкасније у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 187.

(Подзаконски акти о депоновању ауторских дјела)

Подзаконски акт којим се уређују депоновање и вођење књиге евиденције ауторских дјела и предмета сродних права из члана 164. овог закона доноси Институт за интелектуално власништво Босне и Херцеговине најкасније у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 188.

(Накнада за саопштавање јавности фонограма)

Одредбе овог закона о накнади за саопштавање јавности фонограма (чл. 121. и 128. овог закона) почињу се примјењивати након истека 2013. године.

Члан 189.

(Прописи о инспекцијској контроли тржишта)

Федерација Босне и Херцеговине, Република Српска и Брчко Дистрикт Босне и Херцеговине, с циљем обезбјеђења

ефикасне прекршајне заштите ауторског и сродних права, у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона измијениће, односно допунити своје законске прописе којима се уређује инспекцијска контрола тржишта.

Члан 190.

(Примјена међународних уговора)

Одредбе међународних уговора у вези с ауторским правом и сродним правима, којима је приступила Босна и Херцеговина, примјењују се на предмете које третира овај закон и у случају сукоба с одредбама овог закона примјењују се одредбе међународних уговора.

Члан 191.

(Престанак примјене ранијег прописа и изузеци)

- (1) Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о ауторском праву и сродним правима у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ" бр. 7/02 и 76/06), осим одредаба:
  - а) ГЛАВЕ VIII - ОСТВАРИВАЊЕ АУТОРСКОГ ПРАВА, које се односи на колективно остваривање ауторског права (чл. 86, 87, 88, 89, 90. и 91),
  - б) ГЛАВЕ XIII - ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА УМЈЕТНИКА ИЗВОЂАЧА, која се односи на колективно остваривање сродних права (чл. 105, 106, 107. и 108),
  - ц) ГЛАВЕ XVI - КРИВИЧНЕ ОДРЕДБЕ, које се односи на кривична дјела (чл. 120, 121, 122, 123. и 124.) и
  - д) ГЛАВЕ XVII - ПРЕКРШАЈИ, које се односи на колективно остваривање права (чл. 130, 131 и 132), на надлежност судова (члан 134) и на буџетска питања (члан 135).
- (2) Одредбе из става (1) овог члана под а), б), ц) и д) примјењиваће се до ступања на снагу Закона о колективном остваривању ауторског и сродних права.

Члан 192.

(Ступање на снагу овог закона)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

ПСБиХ број 543/10
13. јула 2010. године
Сарајево

Предсједавајући Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ	Предсједавајући Дома народа Парламентарне скупштине БиХ
Нико Лозанчић, с. р.	Сулејман Тихић, с. р.

Na osnovu člana IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 80. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 30. juna 2010. godine, i na 48. sjednici Doma naroda, održanoj 13. jula 2010. godine, usvojila je

ZAKON

O AUTORSKOM I SRODNIM PRAVIMA

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Zakona)

Ovim Zakonom uređuju se:

- a) pravo autorâ na njihovim djelima iz oblasti književnosti, nauke i umjetnosti (autorsko pravo),
- b) prava izvođača, proizvođača fonograma, filmskih producenata, organizacija za radiodifuziju, izdavača i proizvođača baza podataka na njihovim izvođenjima, fonogramima, videogramima, emisijama i bazama podataka (srodna prava),
- c) ostvarivanje autorskog prava i srodnih prava,
- d) zaštita autorskog prava i srodnih prava,
- e) oblast primjene Zakona.

Član 2.

(Objavljivanje, javnost i izdavanje)

- (1) Objavljivanje, u smislu ovog Zakona, znači da je autorsko djelo ili predmet srodnog prava s dozvolom ovlaštenog lica postalo dostupno javnosti prvi put.
- (2) Izrazi "javan" i "javnost", u smislu ovog zakona, znače veći broj lica koja nisu međusobno povezana rodbinskom vezom ili drugim ličnim vezama.
- (3) Izdavanje, u smislu ovog zakona, znači da je dovoljan broj izrađenih primjeraka autorskog djela ili predmeta srodnog prava s dozvolom ovlaštenog lica ponuđen javnosti ili stavljen u promet.

Član 3.

(Odnos autorskog i srodnih prava)

- (1) Zaštita srodnih prava, u skladu s ovim zakonom, ni na koji način ne utiče na prava autorâ čija su djela zaštićena ovim zakonom.
- (2) Odrredbe ovog Zakona o sastojcima autorskog djela, pretpostavci autorstva, koautorima, autorima spojenih djela, sadržaju autorskih imovinskih prava i drugih prava autora, sadržajnim ograničenjima autorskog prava, početku i učincima isteka rokova trajanja autorskog prava, odnosu između autorskog prava i prava vlasništva, te o autorskom pravu u pravnom prometu primjenjuju se na odgovarajući način i na srodna prava, osim ako je u petom dijelu ovog Zakona drugačije određeno.

DIO DRUGI - AUTORSKO PRAVO

POGLAVLJE I. AUTORSKO DJELO

Član 4.

(Zaštićena djela)

- (1) Autorskim djelom smatra se individualna duhovna tvorevina iz oblasti književnosti, nauke i umjetnosti bez obzira na vrstu, način i oblik izražavanja, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.
- (2) Autorskim djelom smatraju se naročito:
  - a) pisana djela (književni tekstovi, studije, priručnici, članci i ostali napisi, kao i kompjuterski programi),
  - b) govorna djela (govori, predavanja, propovijedi i druga djela iste prirode),
  - c) dramska, dramsko-muzička i lutkarska djela,
  - d) koreografska i pantomimska djela,
  - e) muzička djela s riječima ili bez riječi,
  - f) audiovizuelna djela (filmska djela i djela stvorena na način sličan filmskom stvaranju),
  - g) djela likovnih umjetnosti (crteži, slike, grafike, kipovi i druga djela iste prirode),
  - h) djela arhitekture (skice, planovi, nacrti i izgrađeni objekti),
  - i) djela svih grana primijenjenih umjetnosti, grafičkog i industrijskog oblikovanja,
  - j) fotografska djela i djela proizvedena postupkom sličnim fotografskom,
  - k) kartografska djela,
  - l) prezentacije naučne, obrazovne ili tehničke prirode (tehničke skice, planovi, grafikoni, formulari, ekspertize, nalazi vještaka, prezentacije u plastičnom obliku i druga djela iste prirode).

Član 5.

(Sastojci autorskog djela)

Osnutak djela, nezavršeno djelo, naslov i drugi sastojci djela, ako predstavljaju individualne duhovne tvorevine, zaštićeni su kao samostalno autorsko djelo.

Član 6.

(Prerada autorskog djela)

- (1) Prijevodi, prilagodavanja, muzički aranžmani, muzičke obrade i druge prerade izvornih autorskih djela koje

predstavljaju individualnu duhovnu tvorevinu zaštićeni su kao samostalna autorska djela.

- (2) Zaštita djela iz stava (1) ovog člana nema uticaja na pravo autora izvornog djela.

Član 7.

(Zbirke)

- (1) Autorskim djelom smatraju se i zbirke autorskih djela ili druge građe (enciklopedije, zbornici, antologije, zbirke narodnih književnih i umjetničkih tvorevina, zbirke dokumenata, zbirke sudskih odluka, baze podataka i slično) koje, s obzirom na izbor, raspored ili način izlaganja svog sadržaja, predstavljaju samostalne individualne duhovne tvorevine.
- (2) Uključenjem izvornih djela u zbirku ne smije se povrijediti pravo autorâ tih djela. Uključenjem druge izvorne građe u zbirku ta građa ne postaje zaštićeno djelo.
- (3) Baze podataka iz stava (1) ovog člana predstavljaju zbirke samostalnih djela, podataka ili druge građe u bilo kakvom obliku koja je sistematski i metodički sređena i pojedinačno dostupna na elektronski ili drugi način.
- (4) Zaštita prema ovom članu ne primjenjuje se na kompjuterske programe upotrijebljene za izradu ili rad elektronskih baza podataka.

Član 8.

(Nezaštićene tvorevine)

- (1) Autorskopravno nisu zaštićeni:
- ideje, koncepti, postupci, radne metode, matematičke operacije, načela ili otkrića,
  - službeni tekstovi iz oblasti zakonodavstva, uprave i sudstva (zakoni, uredbе, odluke, izvještaji, zapisnici, sudske odluke i slično),
  - politički govori i govori održani tokom sudskih rasprava,
  - dnevne vijesti ili razne informacije, koje imaju karakter kratke vijesti sadržane u obavještenju za štampu,
  - narodne književne i umjetničke tvorevine.
- (2) Prijevodi tekstova i govora iz stava (1) tač. b) i c) ovog člana autorskopravno su zaštićeni, osim ako su objavljeni kao službeni tekstovi.

POGLAVLJE II. AUTOR

Član 9.

(Fizičko lice)

Autor djela je fizičko lice koje je stvorilo djelo.

Član 10.

(Pretpostavka autorstva)

Autorom se smatra lice čije su ime i prezime, pseudonim ili neki drugi znak označeni na djelu na uobičajeni način, dok se suprotno ne dokaže.

Član 11.

(Nepoznati autor)

- (1) U slučaju anonimnog ili pseudonimnog djela, izdavač čije je ime naznačeno na djelu smatra se zastupnikom autora dok se suprotno ne dokaže, i kao takav ovlašten je da vrši moralna i imovinska prava autora. Ako izdavač nije naznačen na djelu, za ostvarivanje autorskog prava ovlašteno je lice koje je objavilo djelo.
- (2) Autorsko pravo na neobjavljena djela čiji autor nije poznat ostvaruje odgovarajuća organizacija autorâ.
- (3) Odredbe st. (1) i (2) ovog člana prestaju se primjenjivati od momenta kada se utvrdi identitet autora. Lice koje je ostvarivalo autorsko pravo prema odredbama st. (1) i (2) ovog člana dužno je da prenese koristi od autorskih prava na autora, ako ugovorom nije drugačije dogovoreno. Na prijenos prava, odnosno predaju stvari primjenjuju se na odgovarajući način pravna pravila o položaju savjesnog imaoa.
- (4) Lica iz st. (1) i (2) ovog člana mogu prenositi pojedinačna imovinska prava na treća lica samo u takvom obimu i

trajanju, te samo pod takvim uslovima koji su uobičajeni za redovno korištenje određene vrste djela i koji nisu suprotni opravdanim ekonomskim interesima autora. U suprotnom slučaju autor ima pravo da traži raskid ugovora i naknadu štete od licâ iz st. (1) i (2) ovog člana, kao i od trećeg lica na koje su prava prenesena.

Član 12.

(Koautori)

- (1) Ako autorsko djelo stvoreno saradnjom dva ili više lica čini nedjeljivu cjelinu, svim koautorima pripada nedjeljivo autorsko pravo.
- (2) Udio pojedinog koautora određuje se srazmjerno stvarnom doprinosu koji je svaki od koautora dao u stvaranju djela, ako njihovi međusobni odnosi nisu drugačije uređeni ugovorom.
- (3) Odluku o korištenju autorskog djela donose zajedno svi koautori. Koautor ne može uskratiti svoju saglasnost suprotno principima savjesnosti i poštenja.
- (4) Ako se koautorsko djelo sastoji od dijelova koji se mogu zasebno koristiti i ako se autor svakog takvog dijela može identificirati, autor svakog dijela smatrat će se izvornim vlasnikom imovinskog prava u dijelu koji je on stvorio.

Član 13.

(Autori spojenih djela)

- (1) Ako dva ili više autora spoje svoja djela radi zajedničkog iskorištavanja, svaki od njih ima autorsko pravo na svom dijelu. Odnosi između autora spojenih djela uređuju se međusobnim ugovorom.
- (2) Ako nije drugačije dogovoreno, odredba člana 12. stav (3) ovog zakona primjenjuje se na odgovarajući način i na autore spojenih djela.

POGLAVLJE III. SADRŽAJ AUTORSKOG PRAVA

Odjeljak A. Opće odredbe

Član 14.

(Nastanak prava)

Autorsko pravo nastaje i pripada autoru na osnovu samog stvaranja autorskog djela i nije uslovljeno ispunjenjem bilo kakvih formalnosti ili zahtjeva u pogledu njegovog sadržaja, kvaliteta ili svrhe.

Član 15.

(Sadržaj autorskog prava)

Autorsko pravo je jedinstveno pravo na autorskom djelu koje sadrži isključiva lično-pravna ovlaštenja (autorska moralna prava), isključiva imovinskopravna ovlaštenja (autorska imovinska prava) i druga ovlaštenja autora (druga prava autora).

Odjeljak B. Autorska moralna prava

Član 16.

(Sadržaj prava)

Autorska moralna prava štite autora u pogledu njegovih duhovnih i ličnih veza s njegovim djelom.

Član 17.

(Pravo objavljivanja)

Autor ima isključivo pravo odlučiti da li će, kada, na koji način i u kojoj formi njegovo djelo biti objavljeno.

Član 18.

(Pravo priznavanja autorstva)

- (1) Autor ima isključivo pravo da bude priznat i označen kao stvaralac svog djela.
- (2) Autor ima pravo odrediti da se njegovo djelo objavi pod njegovim imenom, pseudonimom, odnosno nekom drugom oznakom ili anonimno.

Član 19.

(Pravo poštivanja djela)

Autor ima isključivo pravo da se suprotstavi svakom mijenjanju ili upotrebi djela ako bi takvo mijenjanje ili upotreba vrijeđali njegovu čast i ugled.

Odjeljak C. Autorska imovinska prava

Član 20.

(Sadržaj prava)

- (1) Autorska imovinska prava sadrže isključivo ovlaštenje autora da zabrani ili dozvoli iskorištavanje svog djela i primjeraka tog djela, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.
- (2) Drugo lice može iskorištavati autorsko djelo samo s dozvolom autora, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.
- (3) Za svaki oblik iskorištavanja autorskog djela od drugog lica autoru pripada posebna naknada, osim ako ovim zakonom ili ugovorom nije drugačije određeno.
- (4) Autorska imovinska prava sadrže naročito:
  - a) pravo reproduciranja,
  - b) pravo distribuiranja,
  - c) pravo davanja u zakup,
  - d) pravo saopćavanja javnosti,
  - e) pravo prerade,
  - f) pravo audiovizuelnog prilagođavanja (član 110.),
  - g) pravo prijevoda.

Član 21.

(Pravo reproduciranja)

- (1) Pravo reproduciranja je isključivo pravo fiksiranja djela na materijalnom nosaču (primjerku djela) neposredno ili posredno, privremeno ili trajno, djelimično ili u cjelini, bilo kakvim sredstvima i na bilo kakav način.
- (2) Djelo se reproducira naročito u obliku grafičkog umnožavanja, trodimenzionalnog umnožavanja, fotografiranja, fotokopiranja i umnožavanja drugim postupcima kojima se postiže isti učinak, zvučnog ili vizuelnog snimanja, izgradnjom, odnosno izvođenjem arhitektonskog objekta i pohranjivanjem djela u elektronskoj formi.

Član 22.

(Pravo distribuiranja)

- (1) Pravo distribuiranja je isključivo pravo stavljanja u promet originala ili kopije djela, snimke izvođenja ili fonograma na materijalnom nosaču, prodajom ili drugim načinom prijenosa vlasništva, uključujući uvoz radi takvog stavljanja u promet i javne prodaje ili drugog oblika prijenosa vlasništva.
- (2) Pravo distribuiranja obuhvata i isključivo pravo da se umnoženi primjerci djela uvoze u određenu državu radi daljnjeg stavljanja u promet, nezavisno od toga da li su izrađeni na zakonit način ili ne.

Član 23.

(Pravo davanja u zakup)

- (1) Pravo davanja u zakup je isključivo pravo davanja na korištenje originala ili primjerka djela na vremenski ograničeni period, u svrhu ostvarivanja posredne ili neposredne privredne koristi.
- (2) Odredbe stava (1) ovog člana ne odnose se na korištenje:
  - a) arhitektonskih objekata,
  - b) originala ili primjerka djela primijenjenih umjetnosti i industrijskog oblikovanja,
  - c) originala ili primjerka djela radi saopćavanja javnosti,
  - d) originala ili primjerka djela radi uvida na licu mjesta,
  - e) u okviru radnog odnosa, ako je upotreba ograničena isključivo na vršenje radnih obaveza iz tog odnosa,
  - f) kompjuterskog programa ako on nije važan predmet zakupa.

- (3) Pravo davanja u zakup kompjuterskog programa ne primjenjuje se na davanje u zakup kompjuterskog programa ako sâm program nije osnovni predmet davanja u zakup.

Član 24.

(Pravo saopćavanja javnosti)

Pravo saopćavanja javnosti je isključivo pravo da se djelo učini dostupnim javnosti u nematerijalnom obliku i obuhvata naročito:

- a) pravo javnog izvođenja,
- b) pravo javnog prenošenja,
- c) pravo javnog prikazivanja,
- d) pravo javnog saopćavanja s fonograma i videograma,
- e) pravo radiodifuznog i kablovskog emitiranja,
- f) pravo radiodifuznog i kablovskog reemitiranja,
- g) pravo sekundarnog korištenja djela koje se radiodifuzno emitira,
- h) pravo činjenja dostupnim javnosti.

Član 25.

(Javno izvođenje)

Pravo javnog izvođenja je isključivo pravo saopćavanja javnosti:

- a) djela iz oblasti književnosti ili nauke njegovim čitanjem ili recitiranjem uživo (pravo javnog recitiranja),
- b) muzičkog djela njegovim izvođenjem uživo (pravo javnog muzičkog izvođenja),
- c) dramskog, dramsko-muzičkog, koreografskog, lutkarskog ili pantomimskog djela njegovim scenskim prikazivanjem uživo (pravo javnog scenskog prikazivanja).

Član 26.

(Javno prenošenje)

Pravo javnog prenošenja je isključivo pravo da se recitacija, muzička izvedba ili scensko prikazivanje djela saopće javnosti koja se nalazi izvan prostora u kojem se djelo uživo recitira, izvodi ili scenski prikazuje putem zvučnika, ekrana ili drugog tehničkog uređaja.

Član 27.

(Javno prikazivanje)

Pravo javnog prikazivanja je isključivo pravo saopćavanja javnosti audiovizuelnog djela ili djela iz oblasti fotografije, likovnih umjetnosti, arhitekture, primijenjenih umjetnosti, industrijskog oblikovanja, kartografije ili prikaza naučne ili tehničke prirode pomoću tehničkih uređaja.

Član 28.

(Javno saopćavanje s fonograma i videograma)

Pravo javnog saopćavanja s fonograma i videograma je isključivo pravo da se recitacije, izvedbe ili scenska prikazivanja djela koja su snimljena na fonograme ili videograme saopćavaju javnosti.

Član 29.

(Radiodifuzno i kablovsko emitiranje)

- (1) Pravo radiodifuznog, odnosno kablovskog emitiranja je isključivo pravo saopćavanja djela javnosti pomoću radijskih ili televizijskih programskih signala namijenjenih za javni prijem, bežičnim prijenosom (uključujući satelit) ili žičanim prijenosom, odnosno žičanim prijenosom (uključujući kablovski ili mikrotalasni sistem).
- (2) Emitiranje putem satelita iz stava (1) ovog člana postoji kad se pod kontrolom i odgovornošću organizacije za radiodifuziju programski signali koji su namijenjeni za javni prijem šalju u neprekinutom komunikacionom lancu prema satelitu i nazad na Zemlju.
- (3) Ako su programski signali kodirani, emitiranje putem satelita postoji pod uslovom da su sredstva za dekodiranje signala dostupna javnosti od organizacije za radiodifuziju koja vrši emitiranje ili od ovlaštenog trećeg lica.

Član 30.

(Radiodifuzno i kablovsko reemitiranje)

Pravo radiodifuznog, odnosno kablovskog reemitiranja je isključivo pravo da se istovremeno, u neizmijenjenom obliku i cjelini, saopćava javnosti radiodifuzno emitirano djelo kada:

- a) takvo saopćavanje vrši druga organizacija za radiodifuziju od one koja djelo izvorno emitira, ili
- b) drugi subjekt vrši saopćavanje kablovskim ili mikrotalasnim sistemom koji obuhvata više od 100 priključaka, ili kada se djelo izvorno emitira iz druge države (kablovsko reemitiranje).

Član 31.

(Sekundarno korištenje djela koje se radiodifuzno emitira)

Pravo sekundarnog korištenja djela koje se radiodifuzno emitira je isključivo pravo da se djelo koje je radiodifuzno emitirano, odnosno radiodifuzno ili kablovski reemitirano, istovremeno saopćava javnosti putem zvučnika, ekrana ili sličnog tehničkog uređaja.

Član 32.

(Pravo činjenja dostupnim javnosti)

Pravo činjenja dostupnim javnosti je isključivo pravo da se djelo saopći javnosti žičanim ili bežičnim prijenosom na način koji pojedincu omogućava pristup djelu s mjesta i u vrijeme koje sâm odabere (*internet, video-on-demand, music-on-demand* i slično).

Član 33.

(Pravo prerade)

- (1) Pravo prerade je isključivo pravo da se izvorno djelo prevede, dramski ili muzički obradi, promijeni ili na bilo koji drugi način preradi.
- (2) Pravo iz stava (1) ovog člana obuhvata i slučaj kada se izvorno djelo u neizmijenjenom obliku uključi ili ugradi u novo djelo.
- (3) Autor izvornog djela zadržava isključivo pravo na korištenje svog djela u prerađenom obliku, ako ovim zakonom ili ugovorom nije drugačije određeno.

Odjeljak D. Druga prava autora

Član 34.

(Pravo na naknadu za davanje na poslugu)

- (1) Autor ima pravo na odgovarajuću naknadu ako se original ili primjerak njegovog djela daju na poslugu putem javnih biblioteka, odnosno drugih institucija kojima je to djelatnost.
- (2) Davanje na poslugu, u smislu ovog zakona, znači davanje na upotrebu u vremenski ograničenom periodu, bez ostvarivanja posredne ili neposredne privredne koristi.
- (3) Odredbe st. (1) i (2) ovog člana ne odnose se na upotrebu:
  - a) originala ili primjeraka bibliotečkog materijala u nacionalnim bibliotekama, bibliotekama javnih obrazovnih institucija i javnim specijaliziranim bibliotekama,
  - b) arhitektonskih objekata,
  - c) originala ili primjeraka djela primijenjenih umjetnosti i industrijskog oblikovanja,
  - d) originala ili primjeraka djela radi saopćavanja javnosti,
  - e) originala ili primjeraka djela radi uvida na licu mjesta ili za njihovo pozajmljivanje između javnih ustanova,
  - f) u okviru radnog odnosa, ako je upotreba ograničena isključivo na vršenje radnih obaveza iz tog odnosa.
- (4) Davanje na poslugu originala ili primjeraka kompjuterskih programa i baza podataka je isključivo pravo njihovog autora.

Član 35.

(Pravo slijeđenja)

- (1) Ako je original djela likovne umjetnosti, nakon što ga je autor prvi put prodao, ponovo prodat, autor ima pravo da bude obaviješten o prodaji i novom vlasniku i da potražuje

naknadu u obimu koji je određen u ovom članu pod uslovom da se prodavač, kupac ili posrednik profesionalno bave prometom umjetničkih djela (prodajni saloni, galerije, aukcionarske kuće i slično).

- (2) Za obaveze iz stava (1) ovog člana odgovaraju prodavač, kupac i posrednik solidarno.
- (3) Kao originali djela likovnih umjetnosti iz stava (1) ovog člana smatraju se slike, crteži, kolaži, grafike, gravure, fotografije, tapiserije, kipovi, umjetnička djela izrađena u keramici, staklu ili drugom materijalu i slična djela koja je stvorio autor svojeručno, ili se radi o reprodukcijama takvih djela koje se smatraju originalima. Reprodukije djela smatraju se originalima ako ih je izradio autor ili lice koje je on ovlastio u ograničenom broju primjeraka koji su, u pravilu, numerirani i koje je potpisao autor.
- (4) Naknada na osnovu prava slijeđenja plaća se u procentu od prodajne cijene originala bez uključenog poreza.
- (5) Naknada iz stava (4) ovog člana iznosi:
  - a) 4% od dijela cijene ostvarene u iznosu od 1.000 KM do 100.000 KM,
  - b) 3% od dijela cijene ostvarene u iznosu od 100.001 KM do 400.000 KM,
  - c) 1% od dijela cijene ostvarene u iznosu od 400.001 KM do 700.000 KM,
  - d) 0,5% od dijela cijene ostvarene u iznosu od 700.001 KM do 1.000.000 KM,
  - e) 0,25% od dijela cijene ostvarene u iznosu iznad 1.000.000 KM.
- (6) Nezavisno od prodajne cijene originala, naknada na osnovu prava slijeđenja ne može iznositi više od 25.000 KM.
- (7) Pravo slijeđenja ne može biti predmet odricanja, prenošenja pravnim poslovima među živima i prinudnog izvršenja.

Član 36.

(Pravo na naknadu za privatnu i drugu vlastitu upotrebu)

- (1) Ako se, prema odredbama člana 46. ovog zakona, autorsko djelo može reproducirati bez autorovog odobrenja, autor djela za koja se, s obzirom na njihovu prirodu, može očekivati da će biti reproducirana fotokopiranjem ili snimanjem na nosače zvuka, slike ili teksta, za privatnu ili drugu vlastitu upotrebu ima pravo na naknadu od takve upotrebe.
- (2) Naknada iz stava (1) ovog člana za zvučno i vizuelno snimanje plaća se:
  - a) pri prvoj prodaji ili uvozu novih tehničkih uređaja za zvučno i vizuelno snimanje i
  - b) pri prvoj prodaji ili uvozu novih praznih nosača zvuka, slike ili teksta.
- (3) Naknada iz stava (1) ovog člana za fotokopiranje plaća se:
  - a) pri prvoj prodaji ili uvozu novih uređaja za fotokopiranje,
  - b) od izrađenih fotokopija namijenjenih za prodaju.
- (4) Za potrebe ovog zakona uvoz u Bosnu i Hercegovinu znači svako puštanje u promet i svako unošenje robe na teritoriju Bosne i Hercegovine osim ako se radi o malim količinama namijenjenim za privatnu i nekomercijalnu upotrebu, koje se unose kao dio ličnog prtljaga ili šalju u malim pošiljkama.
- (5) S fotokopiranjem su izjednačene sve druge tehnike reproduciranja, a s uređajima za zvučno i vizuelno snimanje izjednačeni su svi drugi uređaji kojima se omogućava postizanje istog efekta.
- (6) Pravo na naknadu, prema odredbi stava (1) ovog člana, ne može biti predmet odricanja, raspolaganja za vrijeme života i prinudnog izvršenja.

Član 37.

(Lica obavezana da plaćaju naknade)

- (1) Naknadu iz člana 36. st. (2) i (3) tačka a) ovog zakona plaćaju proizvođači uređaja za zvučno i vizuelno snimanje, proizvođači uređaja za fotokopiranje i proizvođači praznih nosača zvuka, slike ili teksta.

- (2) Ako se uređaji i prazni nosači iz stava (1) ovog člana uvoze u Bosnu i Hercegovinu, naknadu iz člana 36. ovog zakona plaća uvoznik.
- (3) Proizvođači iz stava (1) ovog člana ne plaćaju naknadu za uređaje i prazne nosače koji se izvoze iz Bosne i Hercegovine.
- (4) Naknadu iz člana 36. stav (3) tačka b) ovog zakona plaćaju fizička i pravna lica koja uz naplatu obavljaju usluge fotokopiranja.

Član 38.

(Iznos naknade)

- (1) Iznose pojedinih naknada za reproduciranje za privatnu i drugu vlastitu upotrebu, koji pripadaju zajednički svim nosiocima prava prema ovom zakonu, određuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine.
- (2) Iznosi iz stava (1) ovog člana određuju se posebno za različite kategorije uređaja i nosača, i to:
  - a) za svaki uređaj za zvučno snimanje - u zavisnosti od tehnologije (analogno, digitalno) i činjenice da li se radi o uređajima namijenjenim isključivo reproduciranju zvučnih snimaka ili ne,
  - b) za svaki uređaj za audiovizuelno snimanje - u zavisnosti od tehnologije (analogno, digitalno) i činjenice da li se radi o uređajima namijenjenim isključivo reproduciranju audiovizuelnih ili videosnimaka ili ne,
  - c) za svaki prazan nosač zvuka ili slike - u zavisnosti od tehnologije (analogno, digitalno) i najdužeg mogućeg trajanja reprodukcije zvuka ili slike,
  - d) za svaki uređaj za fotokopiranje ili drugi uređaj sa sličnom tehnikom reproduciranja (faks, printer, fotoprinter i sl.) - u zavisnosti od najvećeg mogućeg broja kopija u minuti i od mogućnosti reproduciranja u boji,
  - e) za svaku pojedinačnu fotokopiju napravljenu za prodaju fizičkim licima.

Član 39.

(Pravo pristupa i predaje djela)

- (1) Autor ima pravo pristupa originalu ili primjerku svog djela koji se nalazi u posjedu drugog lica ako je to neophodno za vršenje njegovog prava reproduciranja ili prerade i ako to nije suprotno opravdanim interesima posjednika.
- (2) Autor može od posjednika zahtijevati da preda original djela likovne umjetnosti ili fotografije radi izlaganja u Bosni i Hercegovini, ako dokaže da postoji jači interes.
- (3) Posjednik može predaju originala, prema stavu (2) ovog člana, uslovljavati davanjem garancije ili zaključenjem ugovora o osiguranju u visini tržišne vrijednosti djela.
- (4) Pravo pristupa djelu, kao i izlaganje djela ostvaruju se na autorov trošak i s najmanjim mogućim smetanjem posjednika. U slučaju oštećenja originala ili primjeraka djela autor odgovara za svu štetu, bez obzira na svoju krivicu.

POGLAVLJE IV. SADRŽAJNA OGRANIČENJA AUTORSKOG PRAVA

Član 40.

(Opće pravilo)

- (1) Sadržajna ograničenja autorskog prava moguća su samo u slučajevima koji su predviđeni u ovom poglavlju, s tim da je obim takvog korištenja autorskog djela ograničen namjerom koja se želi postići i da je u skladu s dobrim običajima.
- (2) Sadržajna ograničenja autorskog prava protežu se na odgovarajući način i na srodna prava iz čl. 119., 127., 132., 136. i 139. ovog zakona.

Odjeljak A. Zakonska licenca

Član 41.

(Nastavni materijali i periodika)

- (1) Bez pribavljanja imovinskog autorskog prava, a uz obavezu plaćanja odgovarajuće naknade, dopušteno je:

- a) reproducirati u čitankama, udžbenicima, radnim sveskama i ispitnim materijalima odlomke autorskih djela i pojedinačna autorska djela fotografije, likovne umjetnosti, arhitekture, primijenjene umjetnosti, industrijskog i grafičkog dizajna i kartografije ako se radi o objavljenim djelima,
- b) reproducirati u periodičnoj štampi ili u pregledima takve štampe (kliping) pojedinačne objavljene članke o aktuelnim političkim, privrednim, vjerskim i drugim sličnim tekućim pitanjima, osim ako je to autor izričito zabranio.

- (2) Odredbe stava (1) ovog člana primjenjuju se na odgovarajući način i za javno saopćavanje spomenutih djela.

- (3) U slučaju iz st. (1) i (2) ovog člana moraju se naznačiti izvor i ime autora, ako je to naznačeno na upotrijebljenom djelu.

Odjeljak B. Slobodna upotreba

Član 42.

(Invalidna lica)

Dopušteno je reproduciranje i distribuiranje djela za potrebe invalidnih lica ako to djelo ne postoji u traženom obliku, ako je njegova upotreba u direktnoj vezi s invalidnošću tih lica i ograničena na njen obim, te ako to nije urađeno s namjerom da se ostvari posredna ili neposredna ekonomska korist. U tom slučaju izvor i ime autora moraju biti naznačeni, ako su navedeni na djelu koje se koristi.

Član 43.

(Privremeno reproduciranje)

Privremeno reproduciranje autorskog djela dopušteno je ako predstavlja prolaznu ili prateću radnju koja čini sastavni i bitan dio tehnološkog procesa i nema nikakvog samostalnog ekonomskog značaja, a njena jedina svrha je da omogući prijenos djela u mreži između trećih lica putem posrednika, ili njegovo ovlašteno korištenje.

Član 44.

(Informiranje javnosti)

- (1) Dopušteno je u obimu potrebnom za informiranje javnosti o tekućim događajima:
  - a) reproducirati autorska djela koja se pojavljuju kao sastavni dio tekućeg događaja o kojem se informira javnost,
  - b) pripremiti i reproducirati kratke izvode ili sažetke iz pojedinih objavljenih novinskih i drugih sličnih članaka u pregledima štampe,
  - c) reproducirati javne političke, vjerske i druge govore održane u organima državne ili lokalne vlasti, vjerskim ustanovama ili prilikom državnih ili vjerskih svečanosti,
  - d) slobodno koristiti dnevne informacije i vijesti koje imaju prirodu novinskog izvještaja.
- (2) Odredbe stava (1) ovog člana primjenjuju se na odgovarajući način i za javno saopćavanje spomenutih djela.
- (3) U slučaju korištenja iz stava (1) ovog člana moraju se naznačiti izvor i ime autora, ako je to navedeno na upotrijebljenom djelu.

Član 45.

(Nastava)

- (1) Za potrebe nastave dopušteno je:
  - a) javno izvođenje objavljenih djela u obliku neposrednog poučavanja na nastavi,
  - b) javno izvođenje objavljenih djela na besplatnim školskim priredbama pod uslovom da izvođači ne prime naknadu za svoje izvođenje,
  - c) javno saopćavanje radiodifuzno emitiranih školskih emisija putem zvučnika, ekrana ili sličnih tehničkih uređaja koji se nalaze u obrazovnoj ustanovi.
- (2) U slučaju korištenja iz stava (1) ovog člana moraju se naznačiti izvor i ime autora, ako je to navedeno na upotrijebljenom djelu.

Član 46.

(Reproduciranje za privatnu i drugu vlastitu upotrebu)

- (1) Uz poštivanje prava iz člana 36. stav (1) ovog zakona, reproduciranje objavljenog autorskog djela je slobodno ako je urađeno samo u jednom primjerku i ako su ispunjeni uslovi iz st. (2) ili (3) ovog člana.
- (2) Fizičko lice može slobodno reproducirati djelo:
  - a) na papiru ili sličnom nosaču, upotrebom fotokopiranja ili druge fotografske tehnike sa sličnim efektom,
  - b) na bilo kojem drugom nosaču ako to čini za privatnu upotrebu, ako primjerci nisu namijenjeni ili pristupačni javnosti i ako tim reproduciranjem nema namjeru da ostvari direktnu ili indirektnu imovinsku korist.
- (3) Javni arhivi, javne biblioteke, muzeji i obrazovne ili naučne ustanove mogu za vlastite potrebe slobodno reproducirati djelo na bilo kojem nosaču ako to učine iz vlastitog primjerka i ako takvim reproduciranjem nemaju namjeru da ostvare posrednu ili neposrednu imovinsku korist.
- (4) Ako ovim zakonom ili ugovorom nije drugačije određeno, nezavisno od odredbi st. (1), (2) i (3) ovog člana, nije dopušteno reproduciranje:
  - a) pisanih djela u obimu cijele knjige - osim ako su primjerci te knjige rasprodati najmanje dvije godine,
  - b) grafičkih izdanja muzičkih djela (notni materijali) - osim ručnim prepisivanjem,
  - c) elektronskih baza podataka i kompjuterskih programa,
  - d) djela arhitekture, u obliku izgradnje arhitektonskog objekta,
  - e) bilo kojeg djela ako bi takvo reproduciranje bilo suprotno uobičajenom iskorištavanju djela i oštećivalo u nerazumnoj mjeri zakonite interese autora, odnosno nosioca autorskog prava.

Član 47.

(Citati)

- (1) Dopušteno je doslovno navođenje odlomaka i citata iz objavljenog autorskog djela ili pojedinačnih objavljenih djela fotografije, likovne umjetnosti, arhitekture, primijenjene umjetnosti i industrijskog i grafičkog dizajna radi naučnog istraživanja, kritike, polemike, recenzije, nastave i drugog osvrta u mjeri opravdanoj potrebom prikaza, suočenja ili upućivanja koje se želi postići i u skladu s dobrim običajima.
- (2) U slučaju korištenja iz stava (1) ovog člana, moraju se naznačiti izvor i ime autora, ako je to navedeno na upotrijebljenom djelu.

Član 48.

(Nebitni sastojci)

Objavljena djela koja predstavljaju nebitan sastojak u odnosu na glavno djelo u koje su uključena, ili u odnosu na stvar kojom se zajedno koriste u slobodnoj su upotrebi pri iskorištavanju takvog glavnog djela ili takve stvari.

Član 49.

(Javne izložbe ili aukcije autorskih djela)

- (1) Organizatori javnih izložbi ili aukcija umjetničkih ili drugih autorskih djela mogu slobodno da koriste ta djela u vezi s promocijom tih izložbi ili aukcija u obimu potrebnom za postizanje takve svrhe i pod uslovom da to ne čine s namjerom da postignu direktnu imovinsku korist.
- (2) U slučaju korištenja iz stava (1) ovog člana, moraju se naznačiti izvor i ime autora, ako je to navedeno na upotrijebljenom djelu.

Član 50.

(Slobodna prerada djela)

Dopuštena je slobodna prerada objavljenog autorskog djela ako se radi o:

- a) parodiji ili karikaturi, ako to ne stvara ili ne može stvarati zabunu u pogledu izvora djela,

- b) privatnoj ili drugoj vlastitoj preradi koja nije namijenjena i nije pristupačna javnosti,
- c) preradi u vezi s dopuštenim korištenjem djela koja je prouzrokovana samom prirodom ili načinom tog korištenja.

Član 51.

(Baze podataka)

- (1) Ovlašteni korisnik objavljene baze podataka ili njenog primjerka može slobodno reproducirati ili preraditi tu bazu podataka ako je to potrebno radi pristupa njenom sadržaju i redovnog korištenja tog sadržaja. Ako je korisnik ovlašten samo za dio baze podataka, dopušteni su mu reproduciranje i prerada samo tog dijela.
- (2) Ugovorne odredbe koje su suprotne stavu (1) ovog člana ništave su.

Član 52.

(Djela trajno smještena na javnim mjestima)

- (1) Dopuštena je slobodna upotreba autorskih djela koja su trajno smještena na trgovima, u parkovima, na ulicama ili drugim mjestima pristupačnim javnosti.
- (2) Djela iz stava (1) ovog člana ne smiju se reproducirati u trodimenzionalnom obliku, upotrijebiti za istu namjeru kao izvorno djelo ili upotrijebiti za ostvarivanje imovinske koristi.
- (3) U slučaju korištenja iz stava (1) ovog člana, moraju se naznačiti izvor i ime autora, ako je to navedeno na upotrijebljenom djelu.

Član 53.

(Službeni postupci)

Dopuštena je slobodna upotreba autorskog djela ako je to neophodno u pojedinačnom konkretnom slučaju radi provođenja zadataka javne sigurnosti ili bilo kojeg službenog postupka.

Član 54.

(Provjera uređaja)

- (1) Pogoni ili trgovine koje proizvode ili prodaju fonograme i videograme, uređaje za reproduciranje ili javno saopćavanje fonograma i videograma ili uređaje za prijem zvuka i slike, kao i radnje u kojima se popravljaju takvi uređaji mogu slobodno reproducirati i javno saopćavati autorska djela u obimu koji je potreban da se provjeri ispravno funkcioniranje tih predmeta pri proizvodnji ili direktnoj prodaji kupcima ili za njihov popravak.
- (2) Snimci autorskih djela urađeni na osnovu odredbe stava (1) ovog člana moraju se bez odgađanja izbrisati.

POGLAVLJE V. VREMENSKA OGRANIČENJA AUTORSKOG PRAVA

Član 55.

(Opća odredba)

Autorsko pravo traje za života autora i 70 godina nakon njegove smrti, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Član 56.

(Koautori)

Ako autorsko pravo zajednički pripada koautorima, rok iz člana 55. ovog zakona računa se od smrti koautora koji je posljednji umro.

Član 57.

(Anonimna i pseudonimna djela)

- (1) Autorsko pravo na anonimno djelo i djelo objavljeno pod pseudonimom traje 70 godina od dana zakonitog objavljivanja djela.
- (2) Ako pseudonim ne ostavlja nikakvu sumnju u pogledu identiteta autora, ili ako autor za vrijeme roka iz stava (1) ovog člana otkrije svoj identitet, primjenjuje se rok iz člana 55. ovog zakona.

Član 58.

(Kolektivna djela)

Autorsko pravo na kolektivnim djelima traje 70 godina od dana zakonitog objavljivanja djela.

Član 59.

(Djela u nastavcima)

Ako je ovim zakonom propisano da se rok trajanja autorskog prava računa od dana zakonitog objavljivanja djela, a to djelo je objavljeno u dijelovima (nastavci, svesci, izdanja, epizode i slično), rok trajanja zaštite računa se za svaki od tih dijelova posebno.

Član 60.

(Zbirke)

- (1) Nebitne promjene u izboru, usklađivanju ili rasporedu sadržaja zbirke ne produžavaju trajanje autorskog prava na zbirci.
- (2) Kao nebitne promjene iz stava (1) ovog člana smatraju se dodavanja, ispuštanja ili druga preinačavanja u pogledu izbora, usklađivanja ili rasporeda građe, koja su potrebna da zbirka zadrži svoj prvobitni karakter i namjenu, na način koji je predvidio njen autor.

Član 61.

(Pravo pokajanja)

Pravo pokajanja iz člana 84. ovog zakona traje za života autora.

Član 62.

(Početak rokova i djelovanje njihovog isteka)

- (1) Svi rokovi iz ovog poglavlja, osim roka iz člana 61. ovog zakona, počinju teći od 1. januara godine koja slijedi poslije godine u kojoj je nastala činjenica od koje se računa početak roka.
- (2) Istekom rokova trajanja autorskog prava propisanih u ovom odjeljku autorsko djelo prestaje da bude autorskopravno zaštićeno.

DIO TREĆI - AUTORSKO PRAVO U PRAVNOM PROMETU**POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE**

Član 63.

(Nasljeđivanje autorskog prava)

Autorsko pravo kao cjelina, osim prava pokajanja, predmet je nasljeđivanja. Na prenošenje autorskog prava nasljeđivanjem primjenjuju se propisi o nasljeđivanju, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 64.

(Prenosivost autorskog prava)

- (1) Autorsko pravo kao cjelina je neprenosivo.
- (2) Autor ne može prenijeti na drugo lice autorska moralna prava.
- (3) Autor može ugovorom ili drugim pravnim poslom prenijeti na drugo lice pojedinačna imovinska ovlaštenja (autorska imovinska prava) i druga prava autora, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 65.

(Prinudno izvršenje)

- (1) Autorsko pravo ne može biti predmet prinudnog izvršenja. Predmet prinudnog izvršenja mogu da budu samo imovinske koristi koje potiču od korištenja autorskog djela.
- (2) Prinudno izvršenje nije dopušteno u vezi s autorskim pravom na nedovršenim djelima i na neobjavljenim originalima.

Član 66.

(Legitimacija)

- (1) Prava koja su ovim zakonom data autoru, uključivši pravo ostvarivanja sudske zaštite, pripadaju drugom nosiocu autorskog prava u obimu u kojem su zakonom ili pravnim

poslom prenesena na njega, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

- (2) Aktivna legitimacija za ostvarivanje zaštite prava svojih članova, prema ovom zakonu, u sudskim i drugim službenim postupcima pripada i kolektivnim organizacijama, sindikalnim organizacijama i profesionalnim udruženjima osnovanim radi zaštite autorskih i srodnih prava.

POGLAVLJE II. ODNOS AUTORSKOG PRAVA I PRAVA VLASNIŠTVA

Član 67.

(Opće pravilo)

Autorsko pravo je samostalno i nezavisno od prava vlasništva ili drugih stvarnih prava na stvari na kojoj ili u kojoj je autorsko djelo fiksirano, ako zakonom nije drugačije propisano.

Član 68.

(Odvojenost pravnog prometa)

- (1) Raspolaganje pojedinačnim autorskim imovinskim pravima ili drugim pravima autora na djelu ne utiče na pravo vlasništva na stvari na kojoj ili u kojoj je autorsko djelo fiksirano, ako zakonom ili ugovorom nije drugačije određeno.
- (2) Raspolaganje vlasništvom na stvari na kojoj ili u kojoj je autorsko djelo fiksirano ne utiče na pojedinačna autorska imovinska prava ili druga prava autora na tom djelu, ako zakonom ili ugovorom nije drugačije određeno.

Član 69.

(Zaštita originala autorskog djela)

- (1) Vlasnik originala djela koji bi, s obzirom na okolnosti slučaja, mogao pretpostaviti da autor ima opravdan interes da sačuva taj original od uništenja, dužan je prije uništenja takvog originala obavijestiti autora o toj namjeri i ponuditi mu otkup prema cijeni vrijednosti materijala. Ako predaja originala nije moguća, vlasnik je dužan omogućiti autoru da se izradi primjerak djela na odgovarajući način.
- (2) Vlasnik arhitektonskog objekta dužan je samo obavijestiti autora o namjeri da uništi objekat i da dopusti autoru, na njegov zahtjev, da pristupi objektu koji omogućava da se taj objekat fotografira. Autor ima pravo tražiti i da se preda primjerak nacrtu arhitektonskog djela na svoj trošak.
- (3) Vlasnik stvari na kojoj ili u kojoj je djelo fiksirano bez njegove dozvole može uništiti tu stvar bez obaveze iz st. (1) i (2) ovog člana.

Član 70.

(Prerada izgrađenog arhitektonskog objekta)

- (1) Autor izgrađenog djela arhitekture ne može se protiviti kasnijim izmjenama na tom objektu ako je od završetka izgradnje, odnosno izdavanja upravne dozvole za upotrebu objekta prošlo više od pet godina. Ako je na objektu označeno njegovo ime, autor ima pravo da traži da vlasnik objekta stavi odgovarajuću napomenu o izmjenama arhitektonskog djela i vremenu kada je to učinjeno.
- (2) Ako je arhitektonsko djelo potrebno obnoviti, izmijeniti ili na drugi način preraditi zbog nedostataka ugrađenih materijala ili ozbiljnih oštećenja objekta nastalih iz bilo kojih razloga, vlasnik objekta može ga slobodno preraditi.

Član 71.

(Iscrpljivanje prava distribuiranja)

Prvim prijenosom vlasništva na originalu ili primjerku djela na teritoriji Bosne i Hercegovine od autora ili lica koje ima njegovu saglasnost iscrpljuje se pravo distribuiranja tog originala ili primjerka za teritoriju Bosne i Hercegovine.

Član 72.

(Zajednička imovina bračnih drugova)

U zajedničku imovinu bračnih drugova ulaze samo imovinske koristi koje potiču od autorskog prava.

**POGLAVLJE III. OPĆI DIO AUTORSKOG
UGOVORNOG PRAVA****Član 73.**

(Obim prenošenja autorskog prava)

Prijenos pojedinačnih autorskih imovinskih prava ili pojedinačnih drugih prava autora može biti sadržajno, prostorno ili vremenski ograničen.

Član 74.

(Neisključivi i isključivi prijenos)

- (1) Neisključivi prijenos prava ovlašćuje nosioca da na ugovoreni način iskorištava autorsko djelo, pored autora i drugih nosilaca prava.
- (2) Isključivi prijenos prava ovlašćuje nosioca da samo on na ugovoreni način iskorištava autorsko djelo uz isključivanje autora i svih drugih lica od korištenja djela.
- (3) Neisključivi prijenos prava, koji je autor ugovorio prije nego što je ugovorio isključivi prijenos, ima pravni učinak u odnosu na nosioca isključivog prava, osim ako ugovorom između autora i nosilaca neisključivih prava nije drugačije utvrđeno.

Član 75.

(Pretpostavke u pogledu obima prijenosa prava)

- (1) Ako ovim zakonom ili ugovorom nije drugačije određeno, smatra se da je dogovoren neisključiv prijenos, da prijenos važi samo za teritoriju Bosne i Hercegovine i da važi samo za vrijeme koje je uobičajeno za prijenos prava iskorištavanja autorskih djela određene vrste.
- (2) Ako ugovorom nisu utvrđeni vrsta i obim pojedinačnih autorskih imovinskih prava koja se prenose na nosioca, smatra se da su prenesena samo ona prava i samo u onom obimu koji je potreban za postizanje cilja ugovora.

Član 76.

(Pravilo odvojenosti prijenosa)

- (1) Pojedinačna autorska imovinska prava ili pojedinačna druga prava autora prenose se zasebno, osim ako ovim zakonom ili ugovorom nije drugačije određeno.
- (2) Pri prijenosu prava reproduciranja djela ne prenosi se i pravo njegovog pohranjivanja u elektronskoj formi i pravo njegovog zvučnog ili vizuelnog snimanja, ako ovim zakonom ili ugovorom nije drugačije određeno.
- (3) Pri prijenosu prava distribuiranja primjeraka djela ne prenosi se i pravo njihovog uvoza, ako ovim zakonom ili ugovorom nije drugačije određeno.
- (4) Pri prijenosu prava davanja u zakup fonograma ili videograma na kojima je snimljeno autorsko djelo autor zadržava pravo na primjerenu naknadu za svako davanje u zakup. Autor se ne može odreći prava iz ovog stava.

Član 77.

(Pretpostavke o zajedničkom prijenosu)

- (1) Pri prijenosu prava reproduciranja djela smatra se da je ugovoren i prijenos prava distribuiranja primjeraka tog djela, izuzevši njihov uvoz, ako ugovorom nije drugačije određeno.
- (2) Pri prijenosu prava radiodifuznog emitiranja djela smatra se da je na organizaciju za radiodifuziju preneseno i pravo:
  - a) izrade snimaka djela ako su ti snimci urađeni vlastitim sredstvima i za potrebe vlastite emisije, ako se radi samo o jednokratnom emitiranju i ako se ti snimci najkasnije u roku od mjesec dana od dana emitiranja unište (efemerni snimci),
  - b) predaje i pohranjivanja efemernih snimaka vlastitom ili javnom arhivu ako ti snimci imaju izuzetnu dokumentarnu vrijednost. O takvoj predaji i pohranjivanju snimaka organizacija za radiodifuziju dužna je obavijestiti autora bez odgađanja.

Član 78.

(Daljnje prenošenje prava)

- (1) Lice na koje je preneseno autorsko imovinsko pravo ili drugo pravo autora ne može to pravo prenijeti dalje na treća lica bez dozvole autora, ako ugovorom nije drugačije utvrđeno.
- (2) Dozvola iz stava (1) ovog člana nije potrebna ako je daljnji prijenos prava posljedica statusnih promjena kod nosioca prava, njegovog stečaja ili redovne likvidacije.
- (3) Ako je na osnovu zakona ili ugovora daljnji prijenos prava moguć bez dozvole autora, prethodni i novi nosilac prava odgovaraju autoru solidarno u pogledu njegovih zahtjeva zasnovanih na ovom zakonu.

Član 79.

(Ništavost pojedinih odredbi o prijenosu)

Ništava je svaka ugovorna odredba čiji je cilj da autor prenese na drugo lice:

- a) autorsko pravo kao cjelinu,
- b) moralna autorska prava,
- c) autorska imovinska prava na svim svojim budućim djelima,
- d) autorska imovinska prava za još nepoznate načine iskorištavanja svog djela.

Član 80.

(Forma ugovora)

- (1) Pravni poslovi kojima se prenose autorska imovinska prava ili druga prava autora, ili kojima se daju dozvole za iskorištavanje autorskih djela moraju biti u pisanoj formi, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.
- (2) Pravni posao koji nije zaključen u formi iz stava (1) ovog člana bit će valjan ako su ugovorne strane u cjelini ili u pretežnom dijelu ispunile obaveze koje iz njega proizlaze. U tom slučaju sve sporne i nejasne odredbe pravnog posla u pogledu vrste i obima prenesenih prava tumače se u korist autora.

Član 81.

(Autorska naknada)

- (1) Smatra se da se prijenos autorskih imovinskih prava ili drugih prava autora uvijek vrši uz naknadu, osim ako se dokaže suprotno.
- (2) Ako naknada nije bila određena, ona se određuje prema uobičajenim visinama naknada za pojedinu vrstu djela, prema obimu i trajanju iskorištavanja djela i prema drugim okolnostima slučaja.
- (3) Ako se iskorištavanjem autorskog djela ostvari prihod koji je očito nesrazmjern ugovorenoj ili određenoj naknadi, autor ima pravo tražiti izmjenu ugovora radi određivanja njegovog pravičnijeg udjela u tom prihodu, odnosno ponovno određivanje visine naknade.
- (4) Autor se ne može odreći prava iz stava (3) ovog člana.

Član 82.

(Evidencija prihoda i dobiti)

- (1) Ako je naknada dogovorena ili određena u zavisnosti od prihoda ili dobiti ostvarene iskorištavanjem autorskog djela, korisnik djela obavezan je voditi odgovarajuće knjige ili drugu pouzdanu evidenciju iz koje će u svakom momentu biti moguće ustanoviti iznos ostvarenog prihoda ili dobiti.
- (2) Korisnik djela obavezan je redovno i u potrebnom obimu izvještavati autora o visini ostvarenog prihoda ili dobiti, kao i omogućiti autoru, na njegov zahtjev, najmanje jednom godišnje da ima uvid u knjige ili evidenciju iz stava (1) ovog člana.

Član 83.

(Raskid ugovora zbog neizvršavanja)

- (1) Autor može jednostranom izjavom volje raskinuti ugovor kojim je na isključiv način prenio autorsko imovinsko pravo ako druga strana to pravo vrši u nedovoljnom obimu ili ga

- uopće ne vrši, pa su zbog toga opravdani interesi autora ozbiljno ugroženi. Autor se ne može pozivati na odredbu ovog stava ako su uzroci za nevršenje ili nedovoljno vršenje prava pretežno na njegovoj strani.
- (2) Raskid ugovora, prema odredbi stava (1) ovog člana, nije moguć prije nego što isteknu dvije godine od prijenosa tog prava. Ako se isključivo pravo odnosi na novinske članke, taj rok je šest mjeseci.
  - (3) Autor može da raskine ugovor samo pod uslovom da ponudi nosiocu prava dovoljan dodatni rok za početak vršenja prava u zadovoljavajućem obimu.
  - (4) Raskidom ugovora, prema odredbama ovog člana, autorsko imovinsko pravo nosioca se gasi.
  - (5) Autor se ne može odreći prava iz stava (1) ovog člana.

Član 84.

(Pravo pokajanja)

- (1) Autor ima isključivo pravo jednostranom izjavom volje raskinuti ugovor kojim je prenio autorska imovinska prava i uskratiti daljnje iskorištavanje svog djela ako za to ima ozbiljne moralne razloge i ako prethodno nadoknadi običnu štetu nosiocu tih prava.
- (2) Raskid iz stava (1) ovog člana ima učinak od dana kad autor položi osiguranje za naknadu štete iz stava (1) ovog člana.
- (3) Nosilac prava iskorištavanja mora, u roku od tri mjeseca od dana prijema izjave o raskidu, saopćiti autoru obim obične štete. Ako nosilac prava iskorištavanja to ne učini, izjava o raskidu ima učinak istekom tog roka.
- (4) Ako autor kasnije odluči da se djelo u pogledu kojeg je ostvario pravo pokajanja može ponovo koristiti, dužan je da pravo iskorištavanja najprije i pod prijašnjim uslovima ponudi onome s kim je prethodno raskinuo ugovor.
- (5) Autor se ne može odreći prava iz stava (1) ovog člana.
- (6) Odredbe ovog člana ne odnose se na kompjuterske programe, audiovizuelna djela i baze podataka.

POGLAVLJE IV. POSEBNI DIO AUTORSKOG UGOVORNOG PRAVA

Odjeljak A. Izdavački ugovor

Član 85.

(Opće odredbe)

- (1) Izdavačkim ugovorom autor se obavezuje da prenese na izdavača pravo reproduciranja svog djela štampanjem ili drugim sličnim postupkom i pravo distribuiranja primjeraka djela (pravo izdavanja), a izdavač se obavezuje da djelo na ugovoreni način reproducira i distribuira (izda) i autoru za to plati ugovorenu naknadu.
- (2) Izdavački ugovor za pojedinačno određeno djelo može da sadrži i saglasnost o klupskom izdanju, džepnom izdanju, periodičnom izdavanju u nastavcima, prijenosu prava prevodenja na pojedinačno određeni jezik, te pravo izdavanja prevedenog djela, kao i druga imovinska prava.

Član 86.

(Sadržaj ugovora)

- (1) Izdavački ugovor mora urediti naročito vrstu prijenosa prava, obim i trajanje prijenosa prava, teritoriju važenja prava, rok za izdavanje djela i autorski honorar.
- (2) Ako izdavačkim ugovorom nije drugačije utvrđeno, izdavač ima pravo samo na jedno izdanje djela, odnosno samo na jednokratno umnožavanje ugovorenog broja primjeraka djela. Ako je ugovorom određena mogućnost višekratnog djelimičnog umnožavanja primjeraka do postizanja ukupne ugovorene visine tiraža (doštampavanje), izdavač je dužan bez odgađanja obavijestiti autora o svakom djelimičnom umnožavanju i saopćiti mu sve podatke potrebne za njegovo efikasno kontroliranje poštivanja izdavačkog ugovora.
- (3) Ako je naknada ugovorena u procentu od maloprodajne cijene prodatih primjeraka djela, izdavački ugovor mora da sadrži i odredbu o njihovom najmanjem broju pri prvom izdanju. Takva odredba nije potrebna ako ugovor određuje

minimalnu naknadu koju je izdavač dužan platiti autoru nezavisno od broja prodatih primjeraka.

- (4) Ako je naknada ugovorena u paušalnom iznosu, izdavački ugovor mora da sadrži odredbu o ukupnoj visini tiraža. Ako tiraž nije određen i ako iz okolnosti slučaja ili dobrih poslovnih običaja ne proizlazi drugačije, izdavač može izdati najviše 500 primjeraka djela.
- (5) Ako rok za izdavanje djela nije drugačije ugovoren, on iznosi godinu dana od kada je autor predao izdavaču primjerak djela u odgovarajućem obliku.

Član 87.

(Sklopanje ugovora posredstvom zastupnika)

Zastupnik autora može sklopiti izdavački ugovor samo za ona djela koja su izričito navedena u autorovoj punomoći.

Član 88.

(Izuzetak od pisane forme)

Izdavački ugovor o izdavanju članaka, crteža i drugih autorskih djela u dnevnoj i periodičnoj štampi ne mora biti u pisanoj formi.

Član 89.

(Pretpostavka isključivosti)

- (1) Dok važi izdavački ugovor, autor ne može prenijeti na drugo lice pravo izdavanja istog djela na istoj teritoriji i na istom jeziku, osim ako je izdavačkim ugovorom drugačije određeno.
- (2) Pravo izdavanja novinskih članaka autor može prenijeti istovremeno na više lica, osim ako izdavačkim ugovorom nije drugačije određeno.

Član 90.

(Izdavačko pravo prvenstva)

- (1) Izdavač koji je stekao pravo na izdavanje djela u štampanoj formi ima, u pogledu izdavanja tog djela u elektronskoj ili bilo kojoj drugoj formi, pravo prvenstva u odnosu na druge izdavače koji ponude iste uslove.
- (2) Izdavač koji se namjerava koristiti pravom iz stava (1) ovog člana dužan je da se izjasni o tome u roku od 30 dana od dana prijema autorove pisane ponude.
- (3) Pravo prvenstva iz stava (1) ovog člana traje tri godine od isteka roka ugovorenog za izdavanje djela u štampanoj formi.

Član 91.

(Poboljšanja i izmjene djela)

Ako izdavačkim ugovorom nije drugačije određeno, izdavač je obavezan u slučaju novih izdanja djela omogućiti autoru da unese poboljšanja ili druge izmjene u autorsko djelo pod pretpostavkom da to ne mijenja karakter autorskog djela i ne uzrokuje nesrazmjerne troškove izdavaču.

Član 92.

(Propast originala djela ili izdanja zbog više sile)

- (1) Ako je rukopis ili drugi original djela nakon njegove predaje izdavaču uništen krivicom izdavača ili zbog više sile, autor ima pravo na naknadu koja bi mu pripala da je autorsko djelo izdato.
- (2) Ako je pripremljeno izdanje djela zbog više sile u potpunosti uništeno prije njegovog stavljanja u promet, izdavač ima pravo pripremiti novo izdanje, a autoru pripada naknada samo za propalo izdanje.
- (3) Ako pripremljeno izdanje djela zbog više sile djelimično propadne prije njegovog stavljanja u promet, izdavač ima pravo, bez plaćanja naknade autoru, reproducirati samo onoliko primjeraka djela koliko ih je propalo.

Član 93.

(Prestanak izdavačkog ugovora)

- (1) Izdavački ugovor prestaje:
  - a) smrću autora prije završetka autorskog djela,

- b) iscrpljenjem tiraža svih ugovorenih izdanja,
  - c) istekom roka važenja ugovora.
- (2) Autor može raskinuti izdavački ugovor i tražiti naknadu štete a, osim toga, ima pravo zadržati primljenu naknadu, odnosno tražiti isplatu dogovorene naknade, ako izdavač ne izda djelo u ugovorenom roku.
- (3) Ako rok za izdavanje djela nije utvrđen ugovorom, izdavač je dužan izdati djelo u primjerenom roku, a najkasnije u roku od jedne godine od dana predaje djela izdavaču.
- (4) Autor može raskinuti izdavački ugovor ako izdavač, nakon iscrpljenja jednog izdanja, ne pristupi izdavanju novog ugovorenog izdanja u roku od jedne godine od dana kad je autor to zahtijevao, osim ako ugovorom nije drugačije određeno.
- (5) Smatra se da je, u smislu odredbi ovog člana, izdanje iscrpljeno ako je broj neprodatih primjeraka djela manji od 5% cjelokupnog izdanja.

Član 94.

(Uništenje primjeraka djela)

- (1) Izdavač koji namjerava neprodane primjerke djela prodati kao papir za preradu ili ih na drugi način uništiti, dužan je da otkup tih primjeraka ponudi prvo autoru po cijeni koju bi ostvario za takvu prodaju.
- (2) Ako autor ne prihvati ponudu izdavača iz stava (1) ovog člana ili je prihvati samo za određeni broj primjeraka, preostale primjerke djela izdavač može slobodno prodati kao papir za preradu ili ih uništiti.

Odjeljak B. Ugovor o izvođenju

Član 95.

(Opća odredba)

Ugovorom o izvođenju djela autor prenosi korisniku pravo javnog recitiranja, javnog izvođenja ili javnog scenskog prikazivanja svog djela, a korisnik se obavezuje da će djelo na ugovoreni način koristiti i za to autoru platiti naknadu.

Član 96.

(Obaveze korisnika)

Korisnik je dužan omogućiti autoru pristup izvođenju djela, ostvariti tehničke uslove za izvođenje koji osiguravaju poštovanje autorskih moralnih prava, te autoru ili njegovom zastupniku dostaviti program, druge publikacije i javne kritike izvođenja, ako ugovorom nije drugačije određeno.

Član 97.

(Raskid ugovora)

Ako korisnik ne izvede djelo u ugovorenom roku, autor može raskinuti ugovor o izvođenju i tražiti naknadu štete a, uz to, može i zadržati naknadu, odnosno tražiti isplatu ugovorene naknade.

Odjeljak C. Ugovor o stvaranju djela po narudžbi

Član 98.

(Djelo po narudžbi)

- (1) Ugovorom o stvaranju autorskog djela po narudžbi autor se obavezuje da stvori određeno autorsko djelo i primjerak tog djela preda naručiocu, a naručilac se obavezuje da će autoru za to platiti ugovorenu naknadu.
- (2) Naručilac ima pravo da nadzire posao i daje autoru uputstva i zahtjeve u vezi sa izgledom i sadržajem djela ako time ne zadire u nerazumnoj mjeri u autorovu slobodu naučnog ili umjetničkog stvaralaštva.
- (3) Autorsko pravo na djelo po narudžbi, osim prava distribuiranja, zadržava autor, ako ovim zakonom ili ugovorom nije drugačije određeno. Na ugovor o autorskom djelu po narudžbi primjenjuju se na odgovarajući način propisi kojima se uređuje ugovor o djelu.

Član 99.

(Kolektivno djelo)

- (1) Kolektivnim autorskim djelom smatra se djelo stvoreno na podsticaj i u organizaciji fizičkog ili pravnog lica (naručilac)

u čijem stvaranju je učestvovao veliki broj lica, te koje se objavljuje i koristi pod imenom naručioca (enciklopedije, leksikoni, zbornici, almanasi i slično).

- (2) Za stvaranje kolektivnog djela zaključuje se poseban ugovor. Ako nisu ispunjeni uslovi iz stava (1) ovog člana, takav ugovor je ništav.
- (3) Ako ugovorom nije drugačije određeno, smatra se da su sva autorska imovinska prava i druga prava autora na kolektivnom djelu isključivo i neograničeno prenesena na naručioca.

Odjeljak D. Autorsko djelo stvoreno u radnom odnosu

Član 100.

(Pretpostavka prijenosa prava na poslodavca)

- (1) Ako autorsko djelo stvori zaposlenik u izvršavanju svojih radnih obaveza ili prema uputstvima poslodavca, smatra se da su sva autorska imovinska prava isključivo prenesena na poslodavca za period od pet godina od dana završetka takvog djela, ako ugovorom ili drugim aktom nije drugačije određeno.
- (2) Nakon isteka roka iz stava (1) ovog člana prava poslodavca prestaju tako što se vraćaju autoru, osim ako je poslodavac prije isteka tog roka zatražio njihov ponovni isključivi prijenos bez ograničenja. U tom slučaju autoru pripada pravo na odgovarajuću naknadu za daljnje iskorištavanje njegovog djela.

Član 101.

(Posebne odredbe o prijenosu prava)

- (1) Nezavisno od odredbi člana 100. ovog zakona, autor zadržava isključivo pravo korištenja djela stvorenog u radnom odnosu u okviru svojih sabranih djela.
- (2) Nezavisno od odredbi člana 100. ovog zakona, smatra se da su autorska imovinska prava i druga prava autora na bazi podataka i na kolektivnom djelu isključivo i neograničeno prenesena na poslodavca, ako ugovorom nije drugačije određeno. Prijenos prava na kompjuterskom programu stvorenom u radnom odnosu uređuje se odredbom člana 103. ovog zakona.

DIO ČETVRTI - POSEBNE ODREDBE O POJEDINIM AUTORSKIM DJELIMA**POGLAVLJE I. KOMPJUTERSKI PROGRAMI**

Član 102.

(Opće odredbe)

- (1) Kompjuterski program, u smislu ovog zakona, jeste program u bilo kojoj formi, uključujući pripremne materijale za njegovu izradu.
- (2) Ideje i principi na kojima se zasniva bilo koji element kompjuterskog programa, uključujući elemente koji su osnov za njegov interfejs, nisu zaštićeni.
- (3) Kompjuterski programi zaštićeni su kao pisana autorska djela ako predstavljaju vlastitu intelektualnu tvorevinu njihovog autora.

Član 103.

(Kompjuterski program stvoren u radnom odnosu ili po narudžbi)

Ako je kompjuterski program stvorio zaposlenik u izvršavanju svojih obaveza ili prema uputstvima poslodavca, ili ako ga je stvorio autor na osnovu ugovora o narudžbi, smatra se da su sva autorska imovinska prava na takvom programu isključivo i u cjelini prenesena na poslodavca ili naručioca, ako ugovorom nije drugačije utvrđeno.

Član 104.

(Prava autora kompjuterskog programa)

- (1) Ako u čl. 105. i 106. ovog zakona nije drugačije određeno, autor kompjuterskog programa ima isključiva prava koja obuhvataju:

- a) reproduciranje sastavnih dijelova ili cijelog kompjuterskog programa bilo kojim sredstvima i na bilo koji način, nezavisno od toga da li se radi o privremenom ili trajnom reproduciranju; ako učitavanje, prikazivanje, stavljanje u rad, prenošenje ili pohranjivanje programa zahtijeva njegovo reproduciranje, za te radnje traži se dozvola autora kompjuterskog programa,
  - b) prevođenje, prilagođavanje, obradu ili bilo koju drugu preradu kompjuterskog programa i reproduciranje rezultata tih prerada s tim da ostaju netaknuta prava lica koje je preradilo program,
  - c) distribuiranje originala ili primjeraka kompjuterskog programa u bilo kojem obliku, uključujući njihovo davanje u zakup.
- (2) Autor može da prenese prava iz stava (1) ovog člana na treća lica na osnovu ugovora.

Član 105.

(Sadržajna ograničenja autorskih prava)

- (1) Zakoniti korisnik kompjuterskog programa može bez dozvole autora da izvrši radnje iz člana 104. stav (1) tač. a) i b) ovog zakona, uključujući otklanjanje grešaka, ako je to potrebno radi korištenja kompjuterskog programa u skladu s njegovom namjenom.
- (2) Ovlašteni korisnik kompjuterskog programa može bez dozvole autora da reproducira najviše jednu sigurnosnu kopiju programa, ako je to potrebno radi njegove upotrebe.
- (3) Ovlašteni korisnik primjerka kompjuterskog programa može bez dozvole autora da posmatra, proučava ili testira funkcioniranje programa s ciljem otkrivanja ideja i principa koji čine osnov bilo kojeg elementa tog programa, ako to čini prilikom njegovog učitavanja, prikazivanja, rada, prenošenja ili pohranjivanja na koje je ovlašten.
- (4) Odredbe ovog zakona o privatnom i drugom vlastitom reproduciranju (član 46.) i o pravu pokajanja (član 84.) ne odnose se na kompjuterske programe.
- (5) Kompjuterski programi ne smiju se javno davati na poslugu (član 34.), osim ako je ugovorom s njihovim autorom drugačije utvrđeno.
- (6) Ugovorne odredbe kojima se nastoje ograničavati prava zakonitog korisnika suprotno st. (2) i (3) ovog člana su ništave.

Član 106.

(Dekompiliranje)

- (1) Ako je reproduciranje kompjuterskog koda i prevođenje njegovog oblika, prema odredbi člana 104. stav (1) tač. a) i b) ovog zakona, nužno za dobivanje informacija potrebnih za postizanje interoperabilnosti nezavisno stvorenog programa s drugim programima, odobrenje nosioca prava nije potrebno pod sljedećim uslovima:
  - a) ako te radnje preduzima lice koje ima odobrenje za korištenje, ili drugo lice koje ima pravo koristiti primjerak programa, ili lice koje je u njihovo ime ovlašteno da to učini,
  - b) ako informacije potrebne za postizanje interoperabilnosti prethodno nisu bile neposredno dostupne licima iz tačke a) ovog stava i
  - c) ako su te radnje ograničene samo na one dijelove izvornog programa koji su potrebni za postizanje interoperabilnosti.
- (2) Informacije dobivene primjenom odredbe stava (1) ovog člana ne smiju se:
  - a) koristiti za ciljeve različite od postizanja interoperabilnosti nezavisno stvorenog kompjuterskog programa,
  - b) prenositi drugim licima osim kad je to potrebno za postizanje interoperabilnosti nezavisno stvorenog programa,

- c) koristiti za razvoj, proizvodnju ili marketing drugog programa bitno sličnog u svom izražaju, ili za bilo koju drugu radnju kojom se nanosi povreda autorskog prava.
- (3) Odredbe ovog člana ne smiju se tumačiti tako da omogućavaju da njihova primjena bude suprotna redovnom korištenju kompjuterskog programa ili da neopravdano nanosi štetu zakonitim interesima nosioca prava.
- (4) Ugovorne odredbe suprotne odredbama ovog člana su ništave.

Član 107.

(Posebne mjere zaštite)

Povredom prava na kompjuterskom programu smatraju se naročito i sljedeće radnje:

- a) bilo koja distribucija primjerka kompjuterskog programa za koji se zna ili za koji se osnovano sumnja da povređuje autorsko pravo,
- b) posjedovanje primjerka kompjuterskog programa u komercijalne svrhe za koji se zna ili za koji se osnovano sumnja da povređuje autorsko pravo.

Član 108.

(Primjena drugih pravnih propisa)

Odredbe iz ovog odjeljka ne utiču na primjenu drugih propisa kojima se uređuju kompjuterski programi, kao što su propisi o patentu, žigu, zaštiti topografije integriranih kola, konkurenciji i poslovnoj tajni ili na ugovorne obaveze.

POGLAVLJE II. AUDIOVIZUELNA DJELA

Član 109.

(Opća odredba)

Audiovizuelna djela, prema ovom zakonu, jesu kinematografski, televizijski, dokumentarni, crtani, reklamni i kratki muzički videofilmovi, te druga audiovizuelna djela izražena slikama koje u slijedu stvaraju utisak pokreta, sa zvukom ili bez zvuka, nezavisno od vrste nosača na kojem su fiksirane.

Član 110.

(Pravo audiovizuelnog prilagođavanja)

- (1) Pravo audiovizuelnog prilagođavanja je isključivo pravo da se izvorno djelo preradi ili uključi u audiovizuelno djelo.
- (2) Zaključenjem ugovora o audiovizuelnom prilagođavanju smatra se da je autor izvornog djela prenio na filmskog producenta pravo prerade i uključivanja izvornog djela u audiovizuelno djelo, svoja autorska imovinska prava na tom audiovizuelnom djelu, njegovom prijevodu, njegovim audiovizuelnim preradama i na fotografijama nastalim u vezi s produkcijom audiovizuelnog djela, ako ugovorom nije drugačije određeno.
- (3) Nezavisno od odredbe stava (2) ovog člana, autor izvornog djela zadržava:
  - a) isključivo pravo novog audiovizuelnog prilagođavanja, ali tek nakon isteka deset godina od sklapanja ugovora iz stava (2) ovog člana,
  - b) isključivo pravo daljnje prerade audiovizuelnog djela u bilo koji drugi umjetnički oblik,
  - c) pravo na odgovarajuću naknadu od filmskog producenta za svako davanje u zakup primjerka audiovizuelnog prilagođenog djela.
- (4) Autor se ne može odreći prava iz stava (3) ovog člana.

Član 111.

(Koautori audiovizuelnog djela)

- (1) Koautorima audiovizuelnog djela smatraju se:
  - a) autor prilagođavanja,
  - b) glavni režiser,
  - c) autor scenarija,
  - d) autor dijaloga,
  - e) glavni snimatelj (direktor fotografije),

- f) kompozitor filmske muzike, stvorene posebno za korištenje u tom djelu.
- (2) Ako je crtež, odnosno animacija bitan element audiovizuelnog djela, koautorom tog djela smatra se i glavni crtač, odnosno glavni animator.

Član 112.

(Autori doprinosa audiovizuelnom djelu)

Kompozitor muzike, glavni crtač i glavni animator, koji se ne smatraju koautorima audiovizuelnog djela prema odredbi člana 111. ovog zakona, kao i scenograf, kostimograf, slikar maski i montažer imaju prava na svojim individualnim doprinosima audiovizuelnom djelu (autori doprinosa).

Član 113.

(Ugovor o filmskoj produkciji)

- (1) Odnosi između filmskog producenta i koautora audiovizuelnog djela i autora doprinosa tom djelu, kao i odnosi između samih autora uređuju se ugovorom o filmskoj produkciji, koji mora biti u pisanoj formi.
- (2) Zaključenjem ugovora o filmskoj produkciji smatra se da su koautori isključivo i neograničeno prenijeli na filmskog producenta sva svoja autorska imovinska prava na audiovizuelnom djelu, njegovom prijevodu, njegovim audiovizuelnim preradama i fotografijama nastalim u vezi s produkcijom audiovizuelnog djela, ako ugovorom nije drugačije određeno.
- (3) Koautorima audiovizuelnog djela pripada posebna naknada za svako preneseno autorsko imovinsko pravo ili drugo pravo autora.
- (4) Zaključenjem ugovora o filmskoj produkciji smatra se da su autori doprinosa isključivo i neograničeno prenijeli na filmskog producenta pravo korištenja njihovih doprinosa za dovršenje audiovizuelnog djela.
- (5) Nezavisno od odredbi st. (1), (2) i (4) ovog člana:
- koautori zadržavaju isključivo pravo daljnje prerade audiovizuelnog djela u drugi umjetnički oblik,
  - autori doprinosa zadržavaju pravo da svoje doprinose audiovizuelnom djelu odvojeno iskorištavaju, ako se time ne zadire u prava filmskog producenta,
  - koautori zadržavaju pravo na pravičnu naknadu od filmskog producenta za svako davanje u zakup primjeraka audiovizuelnog djela.
- (6) Koautori i autori doprinosa ne mogu se odreći prava iz stava (5) ovog člana.
- (7) Filmski producent obavezan je da najmanje jednom godišnje šalje koautorima izvještaj o visini ostvarenih prihoda za svaki oblik dopuštenog korištenja audiovizuelnog djela.

Član 114.

(Dovršenje audiovizuelnog djela)

- (1) Audiovizuelno djelo smatra se dovršenim kada je, u skladu s ugovorom između glavnog režisera i filmskog producenta, izrađen prvi standardni primjerak djela koje je predmet ugovora o produkciji.
- (2) Zabranjeno je uništenje matrice prvog standardnog primjerka audiovizuelnog djela.
- (3) Ako neki od koautora ili autora doprinosa odbije da nastavi saradivati na stvaranju audiovizuelnog djela, ili ako zbog više sile nije u mogućnosti da nastavi tu saradnju, ne može se protiviti da se doprinos koji je već dao koristi za dovršenje tog djela. Takav autor ima odgovarajuća autorska prava na već učinjenom doprinosu audiovizuelnom djelu.

Član 115.

(Raskid ugovora)

- (1) Ako filmski producent ne dovrši audiovizuelno djelo u roku od pet godina od dana sklapanja ugovora o produkciji, ili ako dovršeno audiovizuelno djelo ne počne da iskorištava u roku od dvije godine od dana njegovog dovršenja, koautori mogu tražiti raskid ugovora, ako nije ugovoren neki drugi rok.

- (2) U slučaju iz stava (1) ovog člana, koautori djela i autori doprinosa zadržavaju pravo na naknadu.

DIO PETI - SRODNA PRAVA**POGLAVLJE I. PRAVA IZVOĐAČA**

Član 116.

(Izvođači)

- (1) Izvođači, u smislu ovog zakona, jesu glumci, pjevači, muzičari, plesači i druga lica koja glumom, pjevanjem, sviranjem, pokretima, recitiranjem ili interpretiranjem na drugi način izvode autorska ili folklorna djela.
- (2) Kao izvođači, u smislu stava (1) ovog člana, smatraju se i režiseri pozorišnih predstava, dirigenti orkestara, vođe pjevačkih horova, te varijetetski i cirkuski umjetnici.

Član 117.

(Zastupnik grupe izvođača)

- (1) Izvođači koji učestvuju u grupi (članovi orkestra, hora, plesne ili glumačke grupe, ansambla i sl.) dužni su ovlastiti jednog od svojih članova kao svog zastupnika za davanje dozvola potrebnih za izvođenje i za ostvarivanje izvođačkih prava.
- (2) Ovlaštenje iz stava (1) ovog člana mora biti u pisanoj formi i važi ako je postignuta saglasnost većine svih članova koji čine grupu izvođača.
- (3) Odredbe st. (1) i (2) ovog člana ne primjenjuju se na dirigente, soliste, režisere pozorišnih predstava i glavne glumce koji nisu članovi grupe, ako ugovorom između njih i grupe nije drugačije određeno.

Član 118.

(Moralna prava izvođača)

- (1) Izvođač koji individualno izvodi autorska ili folklorna djela ima isključivo pravo da bude priznat i naznačen kao izvođač, odnosno da odluči da li će njegovo ime ili druga oznaka identiteta biti navedeni pri korištenju njegove izvedbe.
- (2) Ako izvođači izvode autorska ili folklorna djela kao grupa, pravo iz stava (1) ovog člana pripada grupi kao cjelini i solistima.
- (3) Izvođači imaju isključivo pravo da se suprotstave svakom mijenjanju ili upotrebi njihove izvedbe ako bi se time vrijeđali njihova čast i ugled.

Član 119.

(Imovinska prava izvođača)

Izvođač ima isključivo pravo:

- snimanja svog živog izvođenja,
- direktnog ili indirektnog reproduciranja snimka svog izvođenja na bilo koji način i u bilo kojem obliku,
- prenošenja javnosti svog živog izvođenja,
- radiodifuznog emitiranja svog živog izvođenja, osim reemitiranja od organizacije ili uz dozvolu organizacije koja vrši emitiranje,
- činjenja dostupnim javnosti snimaka svog izvođenja,
- distribuiranja primjeraka snimka svog izvođenja,
- davanja u zakup primjeraka snimka svog izvođenja.

Član 120.

(Naknada za privatnu upotrebu)

Izvođač ima pravo na naknadu za privatno ili drugo vlastito reproduciranje, prema članu 36. stav (2) ovog zakona.

Član 121.

(Naknada za javno saopćavanje i davanje u zakup snimka izvođenja)

- (1) Izvođač ima pravo na udio u naknadi koja pripada proizvođaču fonograma za saopćavanje javnosti fonograma sa snimkom njegovog izvođenja.
- (2) Izvođač koji svoje pravo davanja u zakup snimka izvođenja prenese na proizvođača fonograma ili filmskog producenta

zadržava pravo na pravičnu naknadu. Izvođač se ne može odreći prava na pravičnu naknadu za davanje u zakup.

Član 122.

(Pretpostavka prijenosa prava na filmskog producenta)

- (1) Zaključenjem ugovora o filmskoj produkciji smatra se da je izvođač isključivo i neograničeno prenio sva svoja izvođačka imovinska prava u vezi s njegovim izvođenjem na filmskog producenta, ako ugovorom nije drugačije određeno.
- (2) Za svako od imovinskih prava, prenesenih prema odredbama stava (1) ovog člana, izvođač ima pravo na odgovarajuću naknadu od filmskog producenta.
- (3) Izvođač se ne može odreći prava iz stava (2) ovog člana.

Član 123.

(Korištenje izvođenja za dovršenje audiovizuelnog djela)

Ako neki od izvođača odbije da završi svoj doprinos audiovizuelnom djelu, ili ako zbog više sile nije u mogućnosti da nastavi izvođenje, ne može se protiviti da se ostvareni dio izvođenja koristi za dovršenje audiovizuelnog djela. Takav izvođač ima odgovarajuća prava na već učinjeni doprinos audiovizuelnom djelu.

Član 124.

(Izvođenje ostvareno u radnom odnosu)

- (1) Izvođenje nastalo u radnom odnosu označava izvođenje koje za vrijeme trajanja radnog odnosa kod određenog poslodavca ostvari izvođač - zaposlenik izvršavajući svoje radne obaveze ili prema uputstvima poslodavca.
- (2) Na izvođenje ostvareno u radnom odnosu primjenjuju se na odgovarajući način odredbe člana 100. ovog zakona.

Član 125.

(Trajanje prava)

- (1) Prava izvođača traju 50 godina od dana izvođenja. Ako je snimak izvođenja u tom roku zakonito izdat, ili zakonito saopćen javnosti, prava izvođača traju 50 godina od dana prvog izdanja ili prvog saopćavanja, zavisno od toga koji je dan bio ranije.
- (2) Rok iz stava (1) ovog člana počinje teći od 1. januara godine koja slijedi poslije godine u kojoj je nastala činjenica od koje se računa početak roka.

POGLAVLJE II. PRAVA PROIZVOĐAČA FONOGRAMA

Član 126.

(Proizvođač fonograma)

- (1) "Proizvođač fonograma", u smislu ovog zakona, jeste fizičko ili pravno lice koje preduzme inicijativu i snosi odgovornost za prvo snimanje zvukova jednog izvođenja ili drugih zvukova, ili onoga što predstavlja zvukove.
- (2) "Snimanje", u smislu ovog zakona, znači fiksiranje zvukova ili onoga što predstavlja zvukove na nosač s kojeg se oni mogu slušati, reproducirati ili saopćavati putem određenog uređaja.
- (3) "Fonogram", u smislu ovog zakona, jeste snimak zvukova izvođenja ili drugih zvukova ili onoga što predstavlja zvukove, osim ako se radi o snimku koji je uključen, odnosno ugrađen u audiovizuelno djelo.

Član 127.

(Prava proizvođača fonograma)

Proizvođač fonograma ima isključivo pravo:

- a) direktnog ili indirektnog reproduciranja svojih fonograma, na bilo koji način i u bilo kojoj formi,
- b) distribuiranja svojih fonograma,
- c) davanja u zakup svojih fonograma,
- d) činjenja dostupnim javnosti svojih fonograma.

Član 128.

(Pravo na naknadu za saopćavanje javnosti)

- (1) Ako se fonogram izdat u komercijalne svrhe koristi za radiodifuzno emitiranje ili neki drugi oblik saopćavanja

javnosti, korisnik je za svako pojedinačno korištenje obavezan da plati proizvođaču fonograma jedinstvenu pravičnu naknadu.

- (2) Polovinu naknade iz stava (1) ovog člana proizvođač fonograma dužan je da plati izvođačima čije je izvođenje snimljeno na korištenom fonogramu, ako ugovorom između njih nisu određeni drugačiji udjeli.
- (3) Za potrebe ovog člana, fonogrami koji su učinjeni dostupnim javnosti na način koji omogućava pojedincu pristup tim fonogramima s mjesta i u vrijeme koje sâm odabere smatraju se kao fonogrami izdati u komercijalne svrhe.
- (4) Pravo na naknadu za saopćavanje javnosti fonograma traje 50 godina od dana njegovog objavljivanja pod uslovima da je on još uvijek zaštićen prema članu 125. ovog zakona.

Član 129.

(Naknada za privatnu upotrebu)

Proizvođač fonograma ima pravo na odgovarajuću naknadu za svako reproduciranje svojih fonograma za privatnu ili drugu vlastitu upotrebu prema članu 36. stav (2) ovog zakona.

Član 130.

(Trajanje prava)

- (1) Prava proizvođača fonograma traju 50 godina od dana prvog fiksiranja. Ako je fonogram u tom roku zakonito izdat, prava traju 50 godina od dana prvog izdanja. Ako fonogram u tom roku nije zakonito izdat, ali je zakonito saopćen javnosti, prava traju 50 godina od dana takvog prvog saopćavanja javnosti.
- (2) Rok iz stava (1) ovog člana počinje teći od 1. januara godine koja slijedi poslije godine u kojoj je nastala činjenica od koje se računa početak roka.

POGLAVLJE III. PRAVA FILMSKIH PRODUCENATA

Član 131.

(Filmski producent i videogram)

Filmski producent (proizvođač videograma) je fizičko ili pravno lice koje u svoje ime daje inicijativu, prikuplja finansijska sredstva, organizira, rukovodi i preuzima odgovornost za fiksiranje audiovizuelnog djela ili slijeda pomičnih slika praćenih zvukom ili bez zvuka (videogram).

Član 132.

(Prava filmskog producenta)

Filmski producent ima isključivo pravo:

- a) reproduciranja svojih videograma,
- b) distribuiranja svojih videograma,
- c) davanja u zakup svojih videograma,
- d) javnog prikazivanja svojih videograma,
- e) činjenja dostupnim javnosti svojih videograma.

Član 133.

(Naknada za privatnu upotrebu)

Filmski producent ima pravo na odgovarajuću naknadu za zvučno i vizuelno reproduciranje svojih videograma za privatnu ili drugu vlastitu upotrebu prema članu 36. stav (2) ovog zakona.

Član 134.

(Trajanje prava)

Prava filmskog producenta traju 50 godina od dana prvog fiksiranja videograma. Ako je videogram u tom roku zakonito izdat ili zakonito saopćen javnosti, prava traju 50 godina od dana takvog prvog izdanja ili dana takvog prvog saopćavanja, zavisno od toga koji dan je bio ranije.

POGLAVLJE IV. PRAVA ORGANIZACIJA ZA RADIODIFUZIJU

Član 135.

(Organizacija za radiodifuziju i emisije)

- (1) Organizacija za radiodifuziju je pravno lice koje preduzima inicijativu i snosi odgovornost za proizvodnju emisije.

- (2) Emisija je zvučni, vizuelni, odnosno zvučno-vizuelni sadržaj pretvoren u električni, elektromagnetni ili drugi signal koji se emitira radi saopćavanja javnosti.

Član 136.

(Prava organizacija za radiodifuziju)

Organizacija za radiodifuziju ima isključivo pravo:

- reemitiranja svojih emisija bežično ili putem žica,
- sekundarnog korištenja svojih emisija, u smislu člana 31. ovog zakona, ako se to radi uz naplatu ulaznica,
- snimanja svojih emisija,
- reproduciranja snimaka svojih emisija,
- distribuiranja snimaka svojih emisija,
- činjenja dostupnim javnosti svojih emisija.

Član 137.

(Trajanje prava)

Prava organizacije za radiodifuziju traju 50 godina od dana prvog emitiranja.

POGLAVLJE V. PRAVA IZDAVAČA

Član 138.

(Naknada za privatnu upotrebu)

- Izdavači imaju pravo na naknadu za reproduciranje svojih izdanja za privatnu ili drugu vlastitu upotrebu prema članu 36. stav (3) ovog zakona.
- Pravo na naknadu iz stava (1) ovog člana traje 50 godina od zakonitog izdanja djela.

Član 139.

(Neobjavljena slobodna djela)

- Lice koje prvi put zakonito izda ili saopći javnosti još neobjavljeno autorsko djelo na kojem su autorska prava već istekla stiče prava koja odgovaraju autorskim imovinskim pravima i drugim pravima autora prema ovom zakonu.
- Prava iz stava (1) ovog člana traju 25 godina od prvog zakonitog izdanja djela ili prvog zakonitog saopćavanja javnosti.

Član 140.

(Kritička i naučna izdanja slobodnih djela)

- Lice koje pripremi izdanje autorskog djela na kojem su autorska prava već istekla, a koje je rezultat naučnog istraživanja ili obrade i bitno se razlikuje od postojećih izdanja tog djela stiče prava koja odgovaraju autorskim imovinskim pravima i drugim pravima autora prema ovom zakonu.
- Prava iz stava (1) ovog člana traju 30 godina od prvog zakonitog izdanja djela.

POGLAVLJE VI. PRAVA PROIZVOĐAČA BAZE PODATAKA

Član 141.

(Baza podataka i proizvođač baze podataka)

- Baza podataka, u smislu ovog zakona, jeste zbirka samostalnih djela, podataka ili druge građe u bilo kojem obliku koja je sistematski ili metodički uređena i pojedinačno pristupačna putem elektronskih ili drugih sredstava i kod koje je pribavljanje, verifikacija ili predstavljanje njenog sadržaja tražilo kvalitativno ili kvantitativno značajno ulaganje ljudskih, tehničkih ili finansijskih sredstava.
- Proizvođač baze podataka je pravno ili fizičko lice koje preduzima inicijativu i preuzima rizik ulaganja sredstava, navedenih u stavu (1) ovog člana, u njeno izradivanje.
- Zaštita baze podataka ili njenog sadržaja, prema odredbama ovog odjeljka, nezavisna je od njene zaštite autorskim pravom ili drugim pravima. Uključivanjem građe u bazu podataka i njenim korištenjem ne smije se zadirati u prava koja postoje na toj građi.

Član 142.

(Obim zaštite)

- Zaštita baze podataka obuhvata:
  - cjelokupan sadržaj baze podataka,
  - svaki kvalitativno ili kvantitativno znatan dio sadržaja baze podataka,
  - kvalitativno ili kvantitativno neznatne dijelove sadržaja baze podataka ako se ti dijelovi koriste ponavljano i sistematski, pa je to suprotno redovnom korištenju baze podataka ili u nerazumnoj mjeri nanosi štetu zakonitim interesima njenog proizvođača.
- Zaštita se ne odnosi na kompjuterske programe koji su korišteni za izradu baze podataka ili za rad s bazama podataka koje su dostupne elektronskim putem.

Član 143.

(Prava proizvođača baze podataka)

Proizvođač baze podataka ima isključivo pravo:

- reproduciranja svoje baze podataka,
- distribuiranja primjeraka svoje baze podataka,
- davanja u zakup primjeraka svoje baze podataka,
- činjenja dostupnim javnosti svoje baze podataka,
- drugog oblika saopćavanja javnosti svoje baze podataka.

Član 144.

(Prava i obaveze ovlaštenih korisnika)

- Ovlašteni korisnik objavljene baze podataka ili njenog primjerka može se slobodno koristiti kvalitativno ili kvantitativno neznatnim dijelovima njenog sadržaja u bilo koju svrhu. Ako je korisnik ovlašten samo u pogledu dijela baze podataka, ovaj stav se primjenjuje samo na taj dio.
- Ovlašteni korisnik objavljene baze podataka ne smije obavljati radnje koje su suprotne uobičajenom korištenju te baze ili koje u nerazumnoj mjeri nanose štetu zakonitim interesima njenog proizvođača.
- Ovlašteni korisnik objavljene baze podataka ne smije nanijeti štetu autorskom ili srodnim pravima u pogledu dijela ili predmeta zaštite koji su sadržani u bazi podataka.
- Ugovorne odredbe koje su suprotne odredbama ovog člana su ništave.

Član 145.

(Ograničenja prava proizvođača baze podataka)

- Ovlašteni korisnik objavljene baze podataka može se slobodno koristiti znatnim dijelovima njenog sadržaja u slučaju:
  - privatne ili druge vlastite upotrebe baze podataka koja nije elektronska, ako postoje uslovi iz člana 46. ovog zakona,
  - nastave, ako postoje uslovi iz člana 45. ovog zakona.
- Upotreba baze podataka je slobodna u provođenju zadataka javne sigurnosti i u službenim postupcima, ako postoje uslovi iz člana 53. ovog zakona.

Član 146.

(Trajanje prava)

- Prava proizvođača baze podataka traju 15 godina od završetka njene izrade. Ako je u tom roku baza podataka zakonito objavljena, prava traju 15 godina od takvog prvog objavljivanja.
- Svaka kvalitativno ili kvantitativno znatna izmjena sadržaja baze podataka, uključujući izmjenu nastalu akumuliranjem postepenih dopuna, brisanja ili izmjena, koja se može smatrati kao kvalitativno ili kvantitativno novo znatno ulaganje u tu bazu podataka, prouzrokuje početak ponovnog roka trajanja zaštite iz stava (1) ovog člana.

DIO ŠESTI - OSTVARIVANJE PRAVA**POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE****Član 147.**

(Način ostvarivanja prava)

- (1) Autor može da ostvaruje svoja autorska prava sâm ili posredstvom zastupnika. Zastupnik može da bude fizičko ili pravno lice kojeg autor ovlasti za zastupanje.
- (2) Autorska prava mogu se ostvarivati za svako pojedinačno autorsko djelo (individualno ostvarivanje prava) ili za više autorskih djela više autora zajedno (kolektivno ostvarivanje prava).
- (3) Kolektivno ostvarivanje prava uređuje se posebnim zakonom uz odgovarajuću primjenu odredbi ovog zakona.

Član 148.

(Individualno ostvarivanje prava posredstvom zastupnika)

- (1) Individualno ostvarivanje autorskih prava posredstvom zastupnika obuhvata zastupanje autora u pravnim poslovima s korisnicima, odnosno naručiocima njihovih djela, uključivši naplatu autorskih naknada i zastupanje autora u sudskim ili drugim službenim postupcima radi zaštite njihovih autorskih prava.
- (2) Ako autor ostvaruje svoja autorska prava pred sudom ili drugim državnim organom posredstvom zastupnika koji je pravno lice, takav zastupnik ima pravo tražiti nagradu za svoje usluge i vraćanje troškova u vezi s obavljanjem tih usluga prema važećoj advokatskoj tarifi, ako ovlašteno lice pravnog lica ispunjava uslove za zastupanje pred sudovima ili drugim državnim organima.

Član 149.

(Srodna prava)

Odredbe ovog poglavlja važe na odgovarajući način i za srodna prava.

POGLAVLJE II. ZAŠTITA PRAVA**Odjeljak A. Opće odredbe****Član 150.**

(Ovlaštena lica)

- (1) Lice čija su prava iz ovog zakona povrijeđena može tražiti zaštitu tih prava i naknadu štete od njihovog povredioca prema općim pravilima o naknadi štete, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.
- (2) Jednaku zaštitu može tražiti lice kojem prijeti stvarna opasnost da će njegova prava iz ovog zakona biti povrijeđena.

Član 151.

(Solidarnost ovlaštenika i povredioca)

- (1) Ako je više lica ovlašteno da traži zaštitu prava, svako od njih može da traži zaštitu tog prava u cjelini.
- (2) Ako je više lica povrijedilo pravo iz ovog zakona, svako od njih odgovara za načinjenu povredu u cjelini.

Član 152.

(Zaštita tehničkih mjera)

- (1) Smatra se da je lice povrijedilo isključiva prava iz ovog zakona ako zaobide efektivne tehničke mjere koje služe za zaštitu autorskih djela ili predmeta srodnih prava.
- (2) Smatra se da je lice povrijedilo isključiva prava iz ovog zakona ako proizvede, uveze, distribuirati, proda, da u zakup, oglašava za prodaju ili daje u zakup ili posjeduje za komercijalne svrhe tehnologiju, uređaj, proizvod, sastavni dio ili kompjuterski program, ili pruža usluge, koje:
  - a) se predstavljaju, oglašavaju ili se njima trguje radi omogućavanja zaobilaženja efektivnih tehničkih mjera, ili
  - b) imaju samo ograničen komercijalni značaj ili upotrebljivost za druge svrhe osim za zaobilaženje efektivnih tehničkih mjera, ili

c) su prvenstveno zamišljeni, proizvedeni, izrađeni, sastavljeni, prilagođeni ili učinjeni radi zaobilaženja efektivnih tehničkih mjera.

- (3) Tehničke mjere, u smislu ovog zakona, označavaju svaku tehnologiju, uređaj, sredstvo, proizvod, sastavni dio ili kompjuterski program koji su u normalnom toku svoje primjene namijenjeni da sprečavaju ili ograničavaju radnje koje nosilac prava iz ovog zakona nije dopustio. Te mjere smatraju se "efektivnim" kada nosioci prava iz ovog zakona korištenje svojih autorskih djela ili predmeta srodnih prava ograničavaju putem kontrole pristupa ili putem zaštitnog postupka kao što su enkripcija, deformacija ili druga transformacija autorskog djela ili predmeta srodnih prava, ili putem mehanizma za kontrolu umnožavanja kojima se postiže cilj zaštite.
- (4) Odredbe ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se i na tehnologiju, uređaj, sredstvo, proizvod, sastavni dio ili kompjuterski program napravljen za uklanjanje ili izmjenu elektronskih podataka o upravljanju pravima (član 153.).
- (5) Radnje spomenute u odredbama ovog člana ne predstavljaju povredu prava ako se izvrše u pojedinačnom konkretnom slučaju radi provođenja zadataka javne sigurnosti ili bilo kojeg službenog postupka.

Član 153.

(Zaštita podataka o upravljanju pravima)

- (1) Smatra se da je lice povrijedilo isključiva prava iz ovog zakona ako bez dozvole nosioca prava učini neku od sljedećih radnji kojima se uzrokuje, omogućava, olakšava ili prikriva povreda prava iz ovog zakona:
  - a) uklanjanje ili izmjena bilo kojeg elektronskog podatka za upravljanje pravima,
  - b) reproduciranje, distribuiranje, uvoz radi daljnjeg distribuiranja, davanje u zakup, činjenje dostupnim ili saopćavanje javnosti autorskih djela ili predmeta srodnih prava s kojih su elektronski podaci o upravljanju pravima uklonjeni ili izmijenjeni.
- (2) Podaci o upravljanju pravima iz stava (1) ovog člana jesu podaci koje je naveo nosilac prava i kojima se identificiraju: autorsko djelo, odnosno predmet zaštite srodnog prava, autor ili drugi nosilac prava, uslovi korištenja djela, kao i brojke ili kodovi koji predstavljaju takve podatke, ako su navedeni na primjerku autorskog djela ili predmeta srodnog prava, ili se pojavljuju u vezi s njihovim saopćavanjem javnosti.

Član 154.

(Obaveza naznačavanja)

Nosilac prava, uvoznik ili drugo lice koje je primijenilo tehničke mjere ili koje ima ovlaštenje i mogućnost da ih ukloni mora na svakom primjerku autorskog djela ili predmeta srodnih prava, izrađenom ili uvezenom u komercijalne svrhe, jasno i vidljivo naznačiti upotrebu tehničkih mjera prema ovom zakonu i navesti:

- a) podatke o upotrijebljenoj tehničkoj mjeri i njenim učincima,
- b) svoje ime, odnosno firmu i kontakt-adresu za omogućavanje efektivnog provođenja člana 155. stav (1) ovog zakona.

Član 155.

(Ostvarivanje sadržajnih ograničenja prava)

- (1) Nosilac prava koji koristi tehničke mjere, prema ovom zakonu, mora licima koja imaju zakonit pristup primjerku autorskog djela ili predmeta srodnih prava, na njihov zahtjev, u najkraćem mogućem vremenu omogućiti da ostvare sadržajna ograničenja prava iz stava (3) ovog člana, izmjenom ili otklanjanjem tehničke mjere ili na drugi način.
- (2) Ako nosilac prava ne postupa prema odredbi stava (1) ovog člana, tvrdeći da uslovi iz stava (3) ovog člana ne postoje, lica koja hoće da ostvare sadržajna ograničenja prava mogu tražiti medijaciju. Medijacija se može tražiti i bez sporazuma o medijaciji. U medijacionom postupku koriste se na

- odgovarajući način odredbe o medijaciji iz zakona koji uređuje kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava.
- (3) Uzimajući u obzir uslove iz ovog zakona, uključujući mogućnost plaćanja naknade, sadržajna ograničenja prava, prema odredbama stava (1) ovog člana, mogu se ostvarivati u slučaju:
- a) korištenja od invalidnih lica (član 42.),
  - b) korištenja radi nastave (član 45.),
  - c) privatnog i drugog vlastitog reproduciranja (član 46.),
  - d) službenih postupaka (član 53.),
  - e) efemernih snimaka radiodifuznih organizacija (član 77. stav (2)).
- (4) St. (1), (2) i (3) ovog člana ne odnose se na tehničke mjere upotrijebljene za:
- a) ispunjenje obaveza nosioca prava iz stava (1) ovog člana, uključujući provođenje ugovora zaključenih u tu svrhu,
  - b) zaštićena djela koja se na osnovu odgovarajućeg ugovora koriste u smislu odredbi člana 32. ovog zakona.

Odjeljak B. Sudska zaštita

Član 156.

(Obim prava na zaštitu)

- (1) Ako je isključivo pravo iz ovoga zakona povrijeđeno, nosilac tog prava može zahtijevati:
- a) utvrđivanje učinjene povrede,
  - b) zabranu daljnjeg vršenja učinjene povrede i budućih sličnih povreda prestankom ili suzdržavanjem od radnji koje to pravo vrijeđaju,
  - c) uklanjanje stanja nastalog povredom prava,
  - d) povlačenje predmeta povrede iz privrednih tokova uz uvažavanje interesa trećih savjesnih lica,
  - e) potpuno uklanjanje predmeta povrede iz privrednih tokova,
  - f) uništenje predmeta povrede,
  - g) uništenje sredstava koja su isključivo ili u pretežnoj mjeri namijenjena ili se upotrebljavaju za činjenje povreda i koja su vlasništvo povredilaca,
  - h) prepuštanje predmeta povrede nosiocu prava uz plaćanje troškova proizvodnje,
  - i) objavljivanje presude.
- (2) Pri odlučivanju o zahtjevima iz stava (1) tač. c) do h) ovog člana sud će uzimati u obzir sve okolnosti slučaja, naročito srazmjernost između težine učinjene povrede i zahtjeva, kao i interes ovlaštenog lica da se osigura efektivna zaštita prava. Odredbe stava (1) tač. c) i f) ovog člana ne primjenjuju se na izgrađene arhitektonske objekte, osim ako je uništenje objekta svrsishodno, uzimajući u obzir sve okolnosti slučaja, a naročito manju vrijednost objekta.
- (3) U postupku protiv lica čije su usluge bile upotrijebljene za povredu prava, a postojanje te povrede već je pravosnažno ustanovljeno u postupku prema trećem licu, pretpostavlja se da povreda prava postoji.

Član 157.

(Naknada štete)

- (1) Za sve povrede prava iz ovog zakona važe opća pravila o naknadi štete i odgovornosti za štetu, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.
- (2) Povredilac prava dužan je platiti nosiocu prava odštetu u obimu koji se određuje prema općim pravilima o naknadi štete, ili u obimu koji odgovara ugovorenoj ili uobičajenoj naknadi za zakonito korištenje djela ili predmeta srodnih prava određene vrste.

Član 158.

(Penal)

- (1) Ako je autorsko imovinsko pravo iz ovog zakona povrijeđeno namjerno ili krajnjom nepažnjom, nosilac prava može od povredioca tražiti naknadu do trostrukog iznosa ugovorene, a ako nije ugovorena, od odgovarajuće uobičajene naknade.

- (2) Pri odlučivanju o zahtjevu za plaćanje penala sud će uzimati u obzir sve okolnosti slučaja, a naročito obim nastale štete, stepen krivice povredioca, obim ugovorene ili uobičajene naknade i preventivni cilj penala.
- (3) Ako je nastala šteta veća od penala iz stava (1) ovog člana, nosilac prava ovlašten je da traži razliku do iznosa naknade potpune štete.

Član 159.

(Nematerijalna šteta)

Nezavisno od naknade imovinske štete, kao i u slučaju da takve štete nema, autor ili izvođač mogu tražiti da se dosudi pravična novčana odšteta za pretrpljenu duševnu bol zbog povrede moralnih prava. Pri odlučivanju o zahtjevu sud će uzimati u obzir sve okolnosti slučaja, a naročito intenzitet i trajanje duševne boli uzrokovane povredom moralnih prava.

Član 160.

(Privremene mjere)

- (1) Sud će odrediti privremenu mjeru radi osiguranja zahtjeva prema odredbama ovog zakona ako predlagač učini vjerovratnim:
- a) da je nosilac prava iz ovog zakona i
  - b) da je njegovo pravo povrijeđeno ili da prijeti stvarna opasnost od povrede.
- (2) Nosilac prava mora učiniti vjerovratnom i jednu od sljedećih pretpostavki:
- a) opasnost da će ostvarivanje zahtjeva biti onemogućeno ili znatno otežano,
  - b) da je privremena mjera potrebna radi sprečavanja nastanka štete koju će kasnije biti teško popraviti, ili
  - c) da pretpostavljeni povredilac, donošenjem privremene mjere koja bi se kasnije u postupku pokazala kao neopravdana, ne bi pretrpio veće negativne posljedice od onih koje bi bez donošenja takve privremene mjere pretrpio nosilac prava.
- (3) Nosilac prava koji predlaže da se donese privremena mjera bez prethodnog obavještanja i saslušanja suprotne strane dužan je, osim uslova iz st. (1) i (2) ovog člana, da učini vjerovratnim da bi bilo kakvo odgađanje donošenja privremene mjere prouzrokovalo nosiocu prava nastanak štete koju bi bilo teško popraviti. U slučaju donošenja privremene mjere prema odredbama ovog stava, sud će rješenje o privremenoj mjeri dostaviti suprotnoj strani odmah poslije njenog provođenja.
- (4) Nosilac prava ne mora dokazivati opasnost da će ostvarivanje zahtjeva biti onemogućeno ili znatno otežano ako učini vjerovratnim da će predložena privremena mjera pretpostavljenom povrediocu uzrokovati samo neznatnu štetu. Uzima se da opasnost postoji ako bi trebalo ostvarivati zahtjeve u inozemstvu.
- (5) Sud može odrediti za osiguranje zahtjeva, prema stavu (1) ovog člana, bilo koju privremenu mjeru kojom se može postići cilj osiguranja, a naročito:
- a) da se pretpostavljenom povrediocu zabrane radnje kojima se povređuje pravo iz ovog zakona,
  - b) da se oduzmu, uklone iz prometa i pohrane predmeti povrede i sredstva povrede koji su isključivo ili u pretežnoj mjeri namijenjeni, odnosno upotrebljavaju se za činjenje povreda.
- (6) Ako je mjera određena prije podnošenja tužbe, sud će u rješenju odrediti i rok u kojem predlagač mora da podnese tužbu radi opravdanja te mjere. Rok ne može biti duži od 20 radnih dana, odnosno 31 kalendarskog dana od dana dostavljanja rješenja predlagaču, zavisno od toga koji rok ističe kasnije.
- (7) Sud mora odlučiti o prigovoru protiv rješenja o privremenoj mjeri u roku od 30 dana od dana podnošenja odgovora na prigovor, odnosno od isteka roka za podnošenje tog odgovora.

- (8) U postupku za donošenje privremene mjere primjenjuju se odredbe zakona o parničnom postupku, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 161.

(Osiguranje dokaza)

- (1) Sud će donijeti rješenje o osiguranju dokaza ako predlagač učini sudu vjerovratnim:
- a) da je nosilac prava iz ovog zakona,
  - b) da je njegovo pravo povrijeđeno ili da prijeti stvarna opasnost od povrede,
  - c) da će dokazi o toj povredi biti uništeni ili kasnije neće moći biti izvedeni.
- (2) Nosilac prava koji traži da se donese rješenje o osiguranju dokaza bez prethodnog obavještanja i saslušanja suprotne strane dužan je da, osim uslova iz stava (1) ovog člana, učini vjerovratnim i postojanje opasnosti da će dokazi o povredi, zbog radnji protivnika, biti uništeni, ili se kasnije neće moći izvesti. U slučaju donošenja odluke o osiguranju dokaza prema odredbama ovog stava, sud će rješenje o osiguranju dostaviti suprotnoj strani odmah poslije izvođenja dokaza.
- (3) Sud može rješenjem iz stava (1) ovog člana odrediti da se izvede bilo koji dokaz, a naročito:
- a) uvidaj prostorija, poslovne dokumentacije, inventara, baza podataka, kompjuterskih memorijskih jedinica ili drugih stvari,
  - b) oduzimanje uzoraka predmeta povrede,
  - c) pregled i predaju dokumenata,
  - d) određivanje i saslušanje vještaka,
  - e) saslušanje svjedoka.
- (4) Osiguranje dokaza može se tražiti i poslije pravosnažnog okončanog postupka, ako je to potrebno radi pokretanja postupka prema vanrednim pravnim lijekovima ili za vrijeme takvog postupka.
- (5) U postupku osiguranja dokaza, prema odredbama ovog člana, primjenjuju se odredbe zakona o parničnom postupku, a koje se odnose na sudske mjere osiguranja, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno. Postupak osiguranja dokaza je hitan.
- (6) Ako se kasnije pokaže da je prijedlog za osiguranje dokaza neopravdan ili ako nosilac prava taj prijedlog ne opravda, suprotna strana ima pravo tražiti:
- a) vraćanje oduzetih predmeta,
  - b) zabranu upotrebe pribavljenih informacija,
  - c) naknadu štete.
- (7) Sud mora u postupku osiguranja dokaza, prema odredbama ovog člana, osigurati zaštitu povjerljivih podataka stranaka i voditi brigu o tome da se sudski postupak ne zloupotrebljava isključivo s namjerom pribavljanja povjerljivih podataka suprotne strane.

Član 162.

(Dužnost obavještanja)

- (1) Sud može u toku parnice, zbog povrede prava iz ovog zakona, na osnovu opravdanog zahtjeva jedne od stranaka odrediti povrediocu prava da dostavi podatke o izvoru i distribucionim kanalima robe ili usluga kojima se povređuje pravo iz ovog zakona.
- (2) Sud može odrediti da podatke iz stava (1) ovog člana dostave sudu i lica koja u obimu komercijalne djelatnosti:
- a) posjeduju robu za koju se sumnja da se njome povređuje pravo iz ovog zakona, ili
  - b) koriste usluge za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovog zakona, ili
  - c) daju usluge za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovog zakona.
- (3) Uzima se da je neka radnja preduzeta u obimu komercijalne djelatnosti ako je preduzeta za pribavljanje posredne ili neposredne ekonomske koristi. Pojam komercijalne djelatnosti ne obuhvata radnje savjesnih krajnjih potrošača.

- (4) Sud može odrediti da podatke iz stava (1) ovog člana dostavi sudu i lica koje je od nekog od lica navedenih u stavu (2) ovog člana označeno kao umiješano u proizvodnju, izradu i distribuciju robe ili davanje usluga za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovog zakona.

- (5) Podaci traženi na osnovu stava (1) ovog člana mogu obuhvatati:

- a) ime, adresu, odnosno firmu i sjedište proizvođača, izradivača, distributera, dobavljača i drugih prethodnih posjednika robe, odnosno davalaca usluga, kao i namjeravanih prodavača na veliko i malo,
- b) podatke o količinama proizvedene, izrađene, isporučene, primljene ili naručene robe ili usluga, kao i o cijenama ostvarenim za odnosnu robu i usluge.

Član 163.

(Izvođenje dokaza)

- (1) Ako sud odluči da će izvesti predloženi dokaz koji se nalazi kod suprotne strane, ta strana dužna je na zahtjev suda predati dokazna sredstva kojima raspolaže.
- (2) Stav (1) ovog člana odnosi se i na bankovnu, finansijsku i poslovnu dokumentaciju koja je pod kontrolom suprotne strane, ako se radi o povredi koja dostiže obim komercijalne djelatnosti.
- (3) U postupku izvođenja dokaza primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak, osim ako je ovim zakonom drugačije određeno.
- (4) Sud mora poslije izvođenja dokaza, prema stavu (1) ovog člana, osigurati zaštitu povjerljivih podataka stranaka i voditi brigu o tome da se sudski postupak ne zloupotrebljava isključivo s namjerom pribavljanja povjerljivih podataka suprotne stranke.

POGLAVLJE III. MJERE ZA OSIGURANJE ZAŠTITE PRAVA

Odjeljak A. Deponiranje i evidencija autorskih djela

Član 164.

(Deponiranje autorskih djela)

- (1) S ciljem očuvanja dokaza ili iz drugih razloga, nosilac prava iz ovog zakona može deponirati originale ili primjerke svojih autorskih djela ili predmeta svojih srodnih prava u Institutu za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine. Deponiranje djela upisuje se u knjigu evidencije autorskih djela koju vodi Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine.
- (2) Dok se ne dokaže suprotno, smatra se da prava na djelima i predmetima srodnih prava koja su upisana u knjigu evidencije autorskih djela iz stava (1) ovog člana postoje i pripadaju licu koje je tamo naznačeno kao njihov nosilac.
- (3) Knjiga evidencije autorskih djela je javna i jedinstvena za cjelokupnu teritoriju Bosne i Hercegovine.
- (4) Ako postoji sumnja o tome da li se radi o djelu ili predmetu srodnog prava prikladnom za upis u knjigu evidencije autorskih djela, mišljenje o tome daje Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine.
- (5) Odredbe ovog člana nemaju uticaja na postojanje i zaštitu prava iz ovog zakona.
- (6) Bliže propise o načinu i formi deponiranja djela, te upisu u knjigu evidencije autorskih djela donosi Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine.

Član 165.

(Znaci o zadržanim isključivim pravima)

- (1) Nosilac isključivih prava iz ovog zakona može na original ili primjerke svog djela staviti znak © ispred svog imena ili firme i godinu objavljivanja.
- (2) Nosilac isključivih prava na fonogramima iz ovog zakona može na originalu ili primjercima svog izdanog fonograma, odnosno na njihovoj ambalaži, staviti znak (P) ispred svog imena ili firme i godinu prvog izdanja.

- (3) Dok se ne dokaže suprotno, smatra se da postoje isključiva prava na djelima, odnosno fonogramima koji nose takvu oznaku i da pripadaju licu koje je uz takav znak navedeno.
- (4) Odredbe ovog člana nemaju uticaja na postojanje i zaštitu prava iz ovog zakona.

Odjeljak B. Carinske mjere

Član 166.

(Zahtjev nosioca prava)

- (1) Nosilac isključivih prava prema ovom zakonu, koji opravdano sumnja da će doći do uvoza ili izvoza robe koja je proizvedena suprotno odredbama ovog zakona, može kod organa nadležnog za carinske poslove (carinski organ) podnijeti zahtjev za zaštitu svojih prava putem carinskih mjera privremenog zadržavanja robe od daljnjeg puštanja u promet.
- (2) Zahtjev za zaštitu prava, prema stavu (1) ovog člana, mora da sadrži naročito:
  - a) podatke o podnosiocu zahtjeva i o nosiocu isključivog prava iz ovog zakona, ako se ne radi o istom licu,
  - b) detaljan opis robe, koji omogućava carinskoj ispostavi da je identificira,
  - c) dokaze o tome da je podnosilac zahtjeva, odnosno njegov ovlaštenik, nosilac isključivog prava iz ovog zakona u vezi s tom robom,
  - d) dokaze o tome da je isključivo pravo vjerovatno povrijeđeno,
  - e) druge podatke važne za odlučivanje o zahtjevu kojim raspolaže podnosilac, kao što su podaci o lokaciji robe i njenoj destinaciji, očekivani datum dolaska ili odlaska pošiljke, podaci o sredstvu transporta, podaci o uvozniku, izvozniku, primaocu i sl.,
  - f) vremenski period u kojem će carinske ispostave postupati prema zahtjevu i koji ne može biti duži od dvije godine od dana podnošenja zahtjeva.
- (3) Carinski organ može prije donošenja odluke kojom udovoljava zahtjevu iz stava (1) ovog člana tražiti od nosioca prava da položi osiguranje za troškove pohranjivanja i prijevoza robe, kao i za naknadu štete koja bi mogla da nastane carinskom organu u vezi s robom.
- (4) Ako carinski organ udovolji zahtjevu iz stava (1) ovog člana, on o tome obavještava sve carinske ispostave i nosioca prava.

Član 167.

(Postupak nakon privremenog zadržavanja robe)

- (1) Ako carinska ispostava pri provođenju carinskog postupka nađe robu koja odgovara opisu robe iz odluke carinskog organa, ona će tu robu privremeno zadržati od daljnjeg puštanja u promet. Odluka o privremenom zadržavanju robe uručuje se njenom uvozniku. U odluci o zadržavanju robe određuje se da se vlasnik robe, odnosno lice koje je ovlašteno za raspolaganje robom, u roku od deset radnih dana od dana privremenog zadržavanja, može izjasniti o tome da li se radi o krivotvorenoj robi, odnosno drugoj povredi prava iz ovog zakona.
- (2) Ako carinska ispostava koja je robu privremeno zadržala ne primi pisano izjašnjenje vlasnika ili lica koje je ovlašteno da raspolaže robom u roku iz stava (1) ovog člana, ona može na zahtjev i o trošku nosioca prava da robu oduzme i uništi.
- (3) Ako vlasnik robe ili lice koje je ovlašteno da raspolaže robom, u roku iz stava (1) ovog člana, podnese izjavu da se ne radi o krivotvorenoj robi, odnosno drugoj povredi prava iz ovog zakona, nosilac prava može u roku od deset radnih dana od prijema obavještenja o takvoj izjavi da podnese tužbu zbog povrede prava. Ako posebne okolnosti slučaja to opravdavaju, carinski organ može, na zahtjev nosioca prava, odrediti dodatni rok za podnošenje tužbe, koji ne može biti duži od deset radnih dana.
- (4) Nosilac prava ili lice koje on ovlasti može za vrijeme privremenog zadržavanja izvršiti pregled i kontrolu robe i

prateće dokumentacije u obimu koji je potreban za utvrđivanje njegovih zahtjeva i za ostvarivanje sudske zaštite njegovih prava uz osiguranje zaštite povjerljivih podataka. Pravo da izvrši pregled i kontrolu robe ima i njen uvoznik.

- (5) Ako nosilac prava ne podnese tužbu, u skladu sa stavom (3) ovog člana, privremeno zadržana roba pušta se u traženu carinski dopuštenu upotrebu, odnosno promet.
- (6) Ako nosilac prava pokrene sudski postupak, u skladu s odredbama stava (3) ovog člana, carinska ispostava donosi odluku o pljenidbi robe do donošenja pravosnažne sudske odluke.

Član 168.

(Postupak po službenoj dužnosti)

- (1) Ako carinska ispostava pri provođenju carinskog postupka u vezi s uvozom ili izvozom robe opravdano sumnja da su određenom robom povrijeđena prava iz ovog zakona, ona će privremeno zadržati puštanje te robe u promet i o tome obavijestiti carinski organ.
- (2) Carinski organ pismeno obavještava nosioca prava o zadržavanju robe, sumnji da se radi o povredi njegovih prava i o mogućnosti da podnese zahtjev prema članu 166. ovog zakona, u roku od pet radnih dana od dana zadržavanja robe.
- (3) Ako nosilac prava podnese zahtjev, u skladu sa stavom (2) ovog člana, roba se zadržava do donošenja odluke carinskog organa. Ako carinski organ udovolji zahtjevu iz člana 166. ovog zakona, roba se privremeno zadržava narednih deset radnih dana. Nosilac prava u tom roku mora provesti radnje iz člana 167. stav (4) ovog zakona.
- (4) Odredbe čl. 167. i 168. ovog zakona ne primjenjuju se na uvoz ili izvoz robe u malim količinama namijenjenim za privatnu i nekomercijalnu upotrebu, koje se unose ili iznose kao dio ličnog prtljaga ili se šalju u malim pošiljkama.

Član 169.

(Primjena drugih carinskih propisa)

- (1) Na carinski postupak u vezi s robom kojom se povređuju prava iz ovog zakona primjenjuju se na odgovarajući način ostali važeći carinski propisi.
- (2) Propise o provođenju carinskih mjera iz ovog odjeljka Zakona donosi Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na prijedlog Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine.
- (3) Carinski postupak u vezi s robom kojom se povređuju prava iz ovog zakona je hitan.

DIO SEDMI - PREKRŠAJNE ODREDBE

Član 170.

(Prekršaj)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 200.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice, a novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj preduzetnik ako:
  - a) bez prijenosa odgovarajućeg autorskog imovinskog prava, kada je takav prijenos potreban prema odredbama ovog zakona, reproducira, distribuira, dâ u zakup, javno izvede, javno prenese, javno prikaže, javno saopći s fonograma ili videograma, radiodifuziono emitira, radiodifuziono reemitira, sekundarno koristi, emitira, učini dostupnim javnosti, preradi, audiovizuelno prilagodi ili na drugi način iskoristi autorsko djelo, odnosno njegov primjerak (čl. 21. do 33. i član 110. ovog zakona),
  - b) posjeduje primjerak kompjuterskog programa u komercijalne svrhe, a pri tome zna ili bi trebalo da zna da se radi o primjerku kojim se povređuje autorsko pravo (član 107. tačka b) ovog zakona),
  - c) bez prijenosa odgovarajućeg isključivog prava, kada je takav prijenos potreban prema odredbama ovog zakona, reproducira, snimi, javno prenese ili radiodifuziono emitira živo izvođenje ili reproducira, učini dostupnim

- javnosti, distribuirati ili da u zakup fonogram ili videogram sa snimljenim izvođenjem ili na drugi način iskoristi izvođenje (član 119. ovog zakona),
- d) bez prijenosa odgovarajućeg isključivog prava, kada je takav prijenos potreban prema odredbama ovog zakona, reproducira, distribuirati, da u zakup, učini dostupnim javnosti ili na drugi način iskoristi fonogram ili videogram (čl. 127. i 132. ovog zakona),
  - e) bez prijenosa odgovarajućeg isključivog prava, kada je takav prijenos potreban prema odredbama ovog zakona, radiodifuziono reemitira, snimi, reproducira, distribuirati, učini dostupnim javnosti ili na drugi način iskoristi emisiju, odnosno njen snimak (član 136. ovog zakona),
  - f) bez prijenosa odgovarajućeg isključivog prava, kada je takav prijenos potreban prema odredbama ovog zakona, reproducira, distribuirati, da u zakup, učini dostupnim javnosti, ili na drugi način iskoristi bazu podataka, odnosno njen primjerak (član 143. ovog zakona),
  - g) ukloni ili preinači bilo koji elektronski podatak za upravljanje autorskim ili srodnim pravima (član 153. stav (1) tačka a) ovog zakona),
  - h) reproducira, distribuirati, uveze radi daljnijeg distribuiranja, da u zakup ili saopći javnosti autorsko djelo ili predmet srodnih prava, odnosno njihov primjerak s kojeg je elektronski podatak o upravljanju pravima na nedopušten način uklonjen ili preinačen (član 153. stav (1) tačka b) ovog zakona),
  - i) zaobiđe efektivne tehničke mjere ili proizvede, uveze, distribuirati, proda, da u zakup, oglasi za prodaju ili zakup, ili posjeduje za komercijalne svrhe tehnologiju, uređaj, proizvod, sastavni dio ili kompjuterski program, ili pruži uslugu s namjerom nedopuštenog zaobilazanja efektivnih tehničkih mjera prema članu 152. stav (2) ovog zakona (član 152. st. (1) i (2) ovog zakona),
  - j) proizvede, uveze, distribuirati, proda, da u zakup, oglasi za prodaju ili zakup, ili posjeduje za komercijalne svrhe tehnologiju, uređaj, proizvod, sastavni dio ili kompjuterski program za uklanjanje ili preinačivanje elektronskog podatka o upravljanju pravima (član 152. stav (4) ovog zakona).
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj iz stava (1) ovog člana i odgovorno lice u pravnom licu i kod preduzetnika.
  - (3) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj iz stava (1) ovog člana fizičko lice.
  - (4) Predmeti koji su nastali izvršenjem prekršaja iz stava (1) ovog člana bit će oduzeti i uništeni, a predmeti, odnosno uređaji namijenjeni ili upotrijebljeni za izvršenje tih prekršaja bit će oduzeti.
  - (5) Prekršajni postupak na osnovu odredbi ovog člana je hitan.

Član 171.

(Zaštitna mjera)

- (1) Pravnom licu i preduzetniku koji učine prekršaj iz člana 170. stav (1) ovog zakona u obavljanju djelatnosti može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti ili dijelova djelatnosti kojima se povređuje autorsko ili srodna prava u trajanju do jedne godine, ako je učinjeni prekršaj naročito težak zbog načina izvršenja, posljedica djela ili drugih okolnosti učinjenog prekršaja.
- (2) Pravnom licu i preduzetniku koji učine prekršaj iz člana 170. stav (1) ovog zakona u povratu izreći će se zaštitna mjera zabrane djelatnosti ili dijelova djelatnosti kojima se povređuje autorsko ili srodna prava u trajanju od najmanje jedne godine.

Član 172.

(Novčane kazne za onemogućavanje ostvarivanja sadržajnih ograničenja prava)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ili preduzetnik ako licu

koje ima zakoniti pristup primjerku autorskog djela ili predmetu srodnih prava ne osigura sredstva koja omogućuju ostvarivanje sadržajnih ograničenja prava iz člana 155. ovog zakona.

- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500 KM do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj iz stava (1) ovog člana i odgovorno lice u pravnom licu ili kod preduzetnika.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500 KM do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj iz stava (1) ovog člana fizičko lice.

Član 173.

(Inspeksijski nadzor)

- (1) Inspeksijski nadzor nad poštovanjem odredbi ovog zakona u dijelu obavljanja prometa robe i usluga u prvom stepenu vrše inspekcije u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine nadležne za nadzor propisa iz oblasti prometa robe i usluga (tržišta), a u drugom stepenu ministarstva u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine nadležna za oblast prometa robe i usluga (tržišta).
- (2) Inspekcije iz stava (1) ovog člana vrše inspeksijski nadzor posredstvom nadležnih tržišnih inspektorata.

Član 174.

(Ovlaštenja nadležnog tržišnog inspektora)

- (1) U provođenju inspeksijskog nadzora iz člana 173. ovog zakona nadležni tržišni inspektor, pored općih ovlaštenja propisanih zakonom i drugim propisima kojima se uređuje postupak inspeksijskog nadzora, ovlašten je i da:
  - a) trajno oduzme robu namijenjenu prometu kojom se povređuje neko imovinsko pravo iz ovog zakona i odredi njeno uništavanje u slučaju kada vlasnik robe ili drugo lice koje ovlašteno raspolaže robom samo izjavi da se radi o robi kojom se povređuje nečije isključivo imovinsko pravo iz ovog zakona,
  - b) privremeno oduzme robu namijenjenu prometu za koju se opravdano posumnja da povređuje neko imovinsko pravo iz ovog zakona i obavijesti nosioca prava ili njegovog zastupnika da u roku od pet dana može predložiti trajno oduzimanje robe,
  - c) trajno oduzme robu namijenjenu prometu i odredi njeno uništavanje o trošku nosioca prava, ako nosilac prava ili njegov zastupnik u slučaju iz tačke b) ovog stava izjavi i dokaže da se radi o robi kojom se povređuje neko njegovo isključivo imovinsko pravo iz ovog zakona,
  - d) privremeno zabrani proizvodnju ili promet robe ili usluge za koju se opravdano posumnja da povređuje neko imovinsko pravo iz ovog zakona i obavijesti nosioca prava ili njegovog zastupnika da u roku od pet dana može predložiti izricanje mjere zabrane proizvodnje prometa robe ili usluge,
  - e) trajno zabrani proizvodnju i promet robe ili usluge licu koje je proizvelo ili stavilo u promet robu ili uslugu ako nosilac prava ili njegov zastupnik u slučaju iz tačke d) ovog stava izjavi ili dokaže da se radi o robi ili usluzi kojom se povređuje neko njegovo isključivo imovinsko pravo iz ovog zakona.
- (2) Osim mjera iz stava (1) tač. c) i e) ovog člana, inspektor može licu koje je proizvelo ili stavljalo u promet robu ili uslugu kojom se povređuje neko imovinsko pravo iz ovog zakona izreći i mjeru zabrane rada i obavljanja djelatnosti u trajanju od 30 do 90 dana.
- (3) Nosilac prava ili njegov zastupnik može u slučajevima izricanja privremenih mjera iz stava (1) ovog člana izvršiti pregled robe i prateće dokumentacije u obimu koji je potreban za utvrđivanje činjenica bitnih za podnošenje prijedloga za preduzimanje daljnjih mjera inspeksijskog nadzora iz stava (1) ovog člana koje su trajnog karaktera.
- (4) Obavještenje iz stava (1) ovog člana sadrži pouku o mogućnostima i uslovima za podnošenje prijedloga za

preduzimanje daljnjih mjera inspeksijskog nadzora trajnog karaktera, obrazložene razloge zbog kojih se sumnja da se radi o robi ili usluzi kojom se povređuje neko imovinsko pravo iz ovog zakona, detaljne podatke o robi, odnosno usluzi, vlasniku robe, odnosno pružaocu usluge, mjestu gdje se roba trenutno nalazi, odnosno gdje se usluga vrši i podatke bitne za kontakt nosioca prava sa inspeksijskim organima.

- (5) Obavještenje iz stava (1) ovog člana dostavlja se nosiocu prava ili njegovom zastupniku u pisanoj formi, elektronskom poštom, telefaksom ili na drugi pogodan način kojim se osigurava hitnost u postupanju, a u opravdanim slučajevima može se saopćiti i usmeno.
- (6) Izjava nosioca prava ili njegovog zastupnika iz stava (1) ovog člana, data u postupku inspeksijskog nadzora da se radi o robi ili usluzi kojom se povređuje neko njegovo isključivo imovinsko pravo iz ovog zakona, mora biti u pisanoj formi i ovjerena kod nadležnog organa i obavezno sadržavati i izjavu da prihvata potpunu odgovornost za nadoknadu štete u slučaju da se ne bude radilo o robi ili usluzi kojom se povređuje neko njegovo isključivo imovinsko pravo iz ovog zakona, a pored toga, u slučaju prijedloga za preduzimanje mjera iz stava (1) tačka c) ovog člana i izjavu da će snositi troškove uništavanja robe kad bude trajno oduzeta i određena za uništavanje.
- (7) Privremene mjere iz stava (1) ovog člana prestaju, odnosno privremeno oduzeta roba vraća se, u slučajevima:
  - a) kad nosilac prava ili njegov zastupnik nije poznat ili nije dostupan,
  - b) kad nosilac prava ili njegov zastupnik ne traži ili u ostavljenom roku nije zatražio preduzimanje daljnjih mjera inspeksijskog nadzora,
  - c) kad nosilac prava ili njegov zastupnik ne da pismenu i ovjerenu izjavu da se radi o robi ili usluzi kojom se povređuje neko njegovo isključivo imovinsko pravo iz ovog zakona ili ne da izjavu koja ima sve potrebne elemente propisane u stavu (6) ovog člana,
  - d) kad nosilac prava ili njegov zastupnik ne dokaže da se radi o robi ili usluzi kojom se povređuje neko njegovo isključivo imovinsko pravo iz ovog zakona,
  - e) u drugim slučajevima predviđenim zakonom.

DIO OSMI - PODRUČJE PRIMJENE ZAKONA

Član 175.

(Opće odredbe)

- (1) Zaštitu prema odredbama ovog zakona uživaju autori kao i drugi nosioci autorskih ili srodnih prava koji su državljani Bosne i Hercegovine ili imaju svoje prebivalište ili sjedište u Bosni i Hercegovini.
- (2) Druga strana fizička ili pravna lica (stranci) uživaju jednaku zaštitu kao lica iz stava (1) ovog člana, ako je to određeno međunarodnim ugovorom ili ovim zakonom, ili na osnovu materijalnog reciprociteta. Dok se ne dokaže suprotno, smatra se da materijalni reciprocitet postoji.
- (3) Bez obzira na odredbe st. (1) i (2) ovog člana, zaštitu prema odredbama ovog zakona uživaju i stranci:
  - a) u pogledu moralnih prava u svakom slučaju,
  - b) u pogledu prava slijeđenja i prava na naknadu za privatno i drugo vlastito reproduciranje pod uslovom materijalnog reciprociteta.

Član 176.

(Autori)

- (1) Zaštitu prema odredbama ovog zakona, osim autora iz člana 175. ovog zakona, uživaju i autori:
  - a) čija su djela izdata u Bosni i Hercegovini prvi put, ili u roku od 30 dana od dana kada su bila izdata u nekoj drugoj državi,
  - b) audiovizuelnih djela čiji producent ima svoje sjedište ili prebivalište u Bosni i Hercegovini,

- c) arhitektonskih djela sagrađenih na teritoriji Bosne i Hercegovine i djela likovnih umjetnosti koja se, kao nekretnina ili njen čvrsti sastavni dio, nalaze na teritoriji Bosne i Hercegovine.

- (2) Ako su autorsko djelo stvorili koautori, zaštitu prema odredbama ovog zakona uživaju svi, ako barem jedan od njih ispunjava neki od uslova iz stava (1) ovog člana.

Član 177.

(Izvođači)

- (1) Zaštitu prema odredbama ovog zakona, osim izvođača iz člana 175. ovog zakona, uživaju i izvođači:
  - a) čije se izvedbe održavaju na teritoriji Bosne i Hercegovine,
  - b) čije su izvedbe snimljene na fonograme koji su zaštićeni prema ovom zakonu,
  - c) čije su izvedbe, bez fiksiranja na fonograme, uključene u emisije radiodifuznih organizacija koje su zaštićene prema ovom zakonu.
- (2) Ako u izvođenju učestvuju više izvođača, zaštitu prema odredbama ovog zakona uživaju svi pod uslovom da je barem jedan od njih državljanin Bosne i Hercegovine ili ima prebivalište u Bosni i Hercegovini.

Član 178.

(Proizvođači fonograma, filmski producenti i izdavači)

- (1) Zaštitu prema odredbama ovog zakona, osim proizvođača fonograma i filmskih producenata iz člana 175. ovog zakona, uživaju i proizvođači fonograma i filmski producenti čiji je fonogram ili videogram prvi put snimljen u Bosni i Hercegovini.
- (2) Zaštitu prema odredbama ovog zakona, osim izdavača iz člana 175. ovog zakona, uživaju i izdavači čije je izdanje izdato prvi put u Bosni i Hercegovini ili u roku od 30 dana od dana izdavanja u nekoj drugoj državi.

Član 179.

(Radiodifuzne organizacije)

Zaštitu prema odredbama ovog zakona uživaju, osim radiodifuznih organizacija iz člana 175. ovog zakona, i radiodifuzne organizacije koje emitiraju svoje emisije putem odašiljača koji se nalaze na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Član 180.

(Upoređivanje rokova trajanja prava)

- (1) Za strane autore koji uživaju zaštitu prema ovom zakonu važe rokovi trajanja tih prava iz ovog zakona s tim da ističu najkasnije na dan kada ističe zaštita u državi čiji su oni državljani i ne mogu biti duži od rokova prema ovom zakonu.
- (2) Za strane nosioce srodnih prava koji uživaju zaštitu prema ovom zakonu važe rokovi trajanja tih prava iz ovog zakona s tim da ističu najkasnije na dan kada ističe zaštita u državi čiji su oni državljani ili u kojoj imaju svoje sjedište i da ne mogu biti duži od rokova prema ovom zakonu.

Član 181.

(Saopćavanje javnosti putem satelita)

- (1) Zaštitu prema odredbama ovog zakona uživaju autori i nosioci srodnih prava čija su djela ili predmeti srodnih prava saopćeni javnosti putem satelita, ako se odgovarajući programski signali, pod kontrolom i odgovornošću organizacije za radiodifuziju u Bosni i Hercegovini, unose u neprekidan komunikacioni lanac koji vodi prema satelitu i natrag na Zemlju.
- (2) Zaštita prema odredbama ovog zakona postoji i u slučaju da nije ispunjen uslov iz stava (1) ovog člana ako:
  - a) se u Bosni i Hercegovini nalazi relejna stanica kojom se prenose programski signali, ili
  - b) organizacija za radiodifuziju, koja je naručila saopćavanje javnosti putem satelita, ima svoje sjedište u Bosni i Hercegovini.

Član 182.

(Apatridi i izbjeglice)

- (1) Autori i nosioci srodnih prava koji nemaju državljanstvo ili čije državljanstvo nije moguće utvrditi uživaju jednaku zaštitu prema ovom zakonu kao državljani Bosne i Hercegovine ako imaju u njoj svoje prebivalište.
- (2) Ako autori i nosioci srodnih prava nemaju prebivalište u Bosni i Hercegovini, ili se to ne može utvrditi, uživaju u Bosni i Hercegovini jednaku zaštitu kao državljani Bosne i Hercegovine ako imaju u njoj svoje boravište.
- (3) Ako autori i nosioci srodnih prava nemaju u Bosni i Hercegovini ni boravište, uživaju jednaku zaštitu kao državljani države u kojoj imaju svoje prebivalište ili boravište.
- (4) Odredbe ovog člana odnose se i na autore i na nosioce srodnih prava kojima, prema međunarodnim ugovorima ili propisima Bosne i Hercegovine, pripada status izbjeglica.

DIO DEVETI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 183.

(Primjena Zakona)

- (1) Ovaj zakon primjenjuje se na autorska djela i predmete srodnih prava koja nastanu nakon stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Ovaj zakon primjenjuje se, također, na autorska djela, izvedbe, fonograme i emisije koji su nastali prije stupanja na snagu ovog zakona, a u pogledu kojih prava priznata prethodnim zakonom ili zakonom države njihovog porijekla nisu prestala do dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (3) Ovaj zakon primjenjuje se na baze podataka kao predmete srodnih prava koje su bile izrađene nakon 1. januara 1983. godine.

Član 184.

(Zabrana retroaktivne primjene)

Ovaj zakon ne primjenjuje se na ugovore, odnosno akte korištenja, zaključene, odnosno izvršene u skladu s važećim propisima prije njegovog stupanja na snagu.

Član 185.

(Primjena Zakona na kompjuterske programe i baze podataka)

Odredbe ovog zakona o kompjuterskim programima i bazama podataka primjenjuju se i na kompjuterske programe i baze podataka stvorene, odnosno izrađene prije njegovog stupanja na snagu, ako se time ne zadire u ugovore koji su bili sklopljeni i prava koja su bila stečena do tog dana.

Član 186.

(Plaćanje naknade za privatnu ili drugu vlastitu upotrebu)

- (1) Odredbe ovog zakona o obavezi plaćanja naknade za privatnu ili drugu vlastitu upotrebu (čl. 36. i 37. ovog zakona) počinju se primjenjivati nakon isteka jedne godine od njegovog stupanja na snagu.
- (2) Podzakonski akt o iznosima naknade za reproduciranje za privatnu i drugu vlastitu upotrebu iz člana 38. stav (1) ovog zakona donosi Vijeće ministara Bosne i Hercegovine najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 187.

(Podzakonski akti o deponiranju autorskih djela)

Podzakonski akt kojim se uređuju deponiranje i vođenje knjige evidencije autorskih djela i predmeta srodnih prava iz člana 164. ovog zakona donosi Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine najkasnije u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 188.

(Naknada za saopćavanje javnosti fonograma)

Odredbe ovog zakona o naknadi za saopćavanje javnosti fonograma (čl. 121. i 128. ovog zakona) počinju se primjenjivati nakon isteka 2013. godine.

Član 189.

(Propisi o inspekcijskoj kontroli tržišta)

Federacija Bosne i Hercegovine, Republika Srpska i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine, s ciljem osiguranja efikasne prekršajne zaštite autorskog i srodnih prava, u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona izmijenit će, odnosno dopuniti svoje zakonske propise kojima se uređuje inspekcijaska kontrola tržišta.

Član 190.

(Primjena međunarodnih ugovora)

Odredbe međunarodnih ugovora u vezi s autorskim pravom i srodnim pravima, kojima je pristupila Bosna i Hercegovina, primjenjuju se na predmete koje tretira ovaj zakon i u slučaju sukoba s odredbama ovog zakona primjenjuju se odredbe međunarodnih ugovora.

Član 191.

(Prestanak primjene ranijeg propisa i izuzeci)

- (1) Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02 i 76/06), osim odredbi:
  - a) POGLAVLJA VIII. - OSTVARIVANJE AUTORSKOG PRAVA, koje se odnosi na kolektivno ostvarivanje autorskog prava (čl. 86., 87., 88., 89., 90. i 91.),
  - b) POGLAVLJA XIII. - OSTVARIVANJE PRAVA UMJETNIKA IZVOĐAČA, koja se odnose na kolektivno ostvarivanje srodnih prava (čl. 105., 106., 107. i 108.),
  - c) POGLAVLJA XVI. - KRIVIČNE ODREDBE, koje se odnose na krivična djela (čl. 120., 121., 122., 123. i 124.) i
  - d) POGLAVLJA XVII. - PREKRŠAJI, koji se odnose na kolektivno ostvarivanje prava (čl. 130., 131. i 132.), na nadležnost sudova (član 134.) i na budžetska pitanja (član 135.).
- (2) Odredbe iz stava (1) ovog člana pod a), b), c) i d) primjenjivat će se do stupanja na snagu Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava.

Član 192.

(Stupanje na snagu ovog zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

PSBiH, broj 543/10
13. jula 2010. godine
Sarajevo

Predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Niko Lozančić, s. r.	Predsjedavajući Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH Sulejman Tihić, s. r.

361

Na temelju članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 80. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 30. lipnja 2010. godine, i na 48. sjednici Doma naroda, održanoj 13. srpnja 2010. godine, usvojila je

ZAKON**O KOLEKTIVNOM OSTVARIVANJU AUTORSKOG I SRODNIH PRAVA****DIO PRVI - OPĆE ODREDBE**

Članak 1.

(Predmet Zakona)

- (1) Ovim se Zakonom uređuju:
  - a) sadržaj i način kolektivnog ostvarivanja autorskog prava i srodnih prava,

- b) organizacije za kolektivno ostvarivanje autorskog prava i srodnih prava,
  - c) uvjeti i postupak za davanje dozvole za kolektivno ostvarivanje prava,
  - d) tarife i tarifni ugovori o visinama naknada za uporabu autorskog djela i predmeta srodnih prava,
  - e) nadzor nadležnog državnog tijela nad kolektivnim organizacijama,
  - f) imenovanje, sastav, nadležnosti i rad Vijeća za autorsko pravo.
- (2) Ovaj se Zakon primjenjuje zajedno sa zakonom kojim se uređuju autorsko pravo i srodna prava u Bosni i Hercegovini. Odredbe ovoga Zakona ni na koji način ne utječu na prava priznata zakonom kojim se uređuju autorsko pravo i srodna prava u Bosni i Hercegovini.
- (3) Sve odredbe ovoga Zakona koje se odnose na autorsko pravo i autorska djela uključuju i na odgovarajući se način primjenjuju i na srodna prava i na predmete zaštite tih prava.
- (4) Sve odredbe ovoga Zakona koje se odnose na autora odnosno nositelja srodnog prava odnose se i na njihove pravne sljednike.

Članak 2.

(Kolektivno ostvarivanje autorskog prava)

- (1) Kolektivno ostvarivanje autorskog prava znači ostvarivanje autorskog prava za više autorskih djela većeg broja autora zajedno posredstvom pravnih osoba specijaliziranih samo za tu djelatnost, koje ispunjavaju sve uvjete prema odredbama ovoga Zakona i koje imaju dozvolu Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Institut) za obavljanje te djelatnosti (u daljnjem tekstu: kolektivna organizacija).
- (2) Kolektivna organizacija obavlja djelatnost kolektivnog ostvarivanja autorskog prava u svoje ime a za račun autora.
- (3) Kolektivno ostvarivanje autorskog prava moguće je samo u slučaju objavljenih autorskih djela.

Članak 3.

(Poslovi kolektivnog ostvarivanja autorskog prava)

- (1) Aktivnosti koje obavlja kolektivna organizacija u ostvarivanju autorskog prava obuhvaćaju sljedeće poslove:
- a) sklapanje ugovora o prijenosu neisključivih prava korisnicima za uporabu autorskih djela iz repertoara kolektivne organizacije pod podjednakim uvjetima za iste vrste korisnika, za iste vrste djela i za iste načine uporabe,
  - b) sklapanje kolektivnih ugovora s reprezentativnim udrugama korisnika o uvjetima za uporabu autorskih djela,
  - c) objavljivanje usuglašene tarife o visini naknada za uporabu autorskih djela i upoznavanje korisnika s visinama tih naknada,
  - d) naplatu naknade za uporabu autorskih djela,
  - e) raspodjelu naplaćenih odnosno primljenih naknada autorima prema unaprijed određenim pravilima o raspodjeli,
  - f) kontrolu nad uporabom autorskih djela koja čine repertoar kolektivne organizacije,
  - g) pokretanje i vođenje postupaka zaštite kod sudova i drugih državnih tijela u slučaju povreda prava koja ostvaruje kolektivna organizacija,
  - h) sklapanje ugovora sa stranim kolektivnim organizacijama i njihovim udrugama,
  - i) druge aktivnosti koje su povezane s kolektivnim ostvarivanjem prava i koje mogu razumno predstavljati troškove poslovanja kolektivne organizacije (obrazovne i promidžbene aktivnosti za podizanje svijesti o potrebi poštivanja autorskog prava, njegove zaštite i slično). U promidžbene aktivnosti kolektivne organizacije treba uključiti sve radijske i televizijske postaje koje su registrirane u Regulatornoj agenciji za komunikacije

Bosne i Hercegovine (RAK), zbog ravnopravnosti korisnika.

- (2) Administrativno-tehničke poslove u vezi s kolektivnim ostvarivanjem autorskog prava kolektivna organizacija može povjeriti drugoj kolektivnoj organizaciji ili gospodarskom društvu na temelju pisanog ugovora.

Članak 4.

(Obvezno kolektivno ostvarivanje prava)

- (1) Ostvarivanje autorskog prava može se provoditi na kolektivan način glede svih prava priznatih prema odredbama zakona kojim se uređuje autorsko pravo i srodna prava, pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti određeni ovim Zakonom.
- (2) Ostvarivanje autorskog prava mora se provoditi samo na kolektivan način u slučaju:
- a) ponovne prodaje izvornika likovnih djela (pravo slijeđenja),
  - b) ubiranja naknade za privatnu i drugu vlastitu uporabu djela,
  - c) kablenskog reemitiranja autorskih djela, osim ako se radi o vlastitim emisijama radiodifuznih organizacija, neovisno o tomu jesu li to izvorna prava radiodifuznih organizacija ili prava koja su na njih prenijeli drugi nositelji prava,
  - d) pravo reproduciranja aktualnih novinskih i sličnih članaka o tekućim pitanjima u pregledima takvog tiska (*clipping*).
- (3) Prava iz stavka (2) ovoga članka nadležna kolektivna organizacija ostvaruje bez ugovora s autorom.

Članak 5.

(Iznimno individualno ostvarivanje prava)

Prava koja se prema članku 4. ovoga Zakona mogu ostvarivati samo na kolektivan način mogu se ostvarivati individualno dok Institut ne izda odobrenje određenoj pravnoj osobi za njihovo kolektivno ostvarivanje.

DIO DRUGI - KOLEKTIVNA ORGANIZACIJA

POGLAVLJE I. OBLIK KOLEKTIVNE ORGANIZACIJE

Članak 6.

(Kolektivna organizacija)

- (1) Kolektivna organizacija je pravna osoba koja, uz dozvolu Instituta, obavlja poslove iz članka 3. ovoga Zakona, na temelju ugovora s autorom odnosno na temelju ovoga Zakona, kao svoju jedinu i neprofitnu djelatnost.
- (2) Iznimno od stavka (1) ovog članka, kolektivna organizacija može obavljati administrativno-tehničke poslove za drugu kolektivnu organizaciju na temelju pisanog ugovora.
- (3) Za kolektivno ostvarivanje autorskih prava koja se odnose na istu vrstu prava na istoj vrsti djela može postojati samo jedna kolektivna organizacija.

Članak 7.

(Standardi poslovanja kolektivne organizacije)

- (1) Kolektivna organizacija mora obavljati sve poslove u okviru svoje djelatnosti na način koji osigurava postizanje najvećeg mogućeg stupnja učinkovitosti, dobrog poslovanja, štedljivosti i transparentnosti.
- (2) Od svih ukupno ostvarenih sredstava kolektivna organizacija odvaja samo sredstva za pokrivanje troškova svojega rada, a sva druga sredstva dužna je raspodijeliti svojim članovima. Iznimno, statutom kolektivne organizacije može se izričito predvidjeti da se određeni dio tih sredstava odvoji za kulturne namjene, kao i za unapređenje mirovinskog, zdravstvenog i socijalnog statusa svojih članova. Visina tako odvojenih sredstava ne smije biti veća od 10% neto prihoda kolektivne organizacije.
- (3) Kolektivna organizacija dužna je pridržavati se međunarodnih i općeprihvaćenih pravila, standarda i načela koji se primjenjuju u praksi kolektivnog ostvarivanja prava,

a osobito onih koji se odnose na stručne službe, utvrđivanje visine naknada za uporabu djela, dokumentaciju i njezinu međunarodnu razmjenu, te obračun i raspodjelu naknada domaćim i stranim autorima.

Članak 8.

(Pravni oblik kolektivne organizacije)

- (1) Kolektivna organizacija je pravna osoba koja ima status udruge koja djeluje na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine.
- (2) U slučaju sukoba odredbi ovoga Zakona i zakona kojim se uređuje osnutak i rad udruga primjenjuju se odredbe ovoga Zakona.

Članak 9.

(Pravni temelj za kolektivno ostvarivanje prava)

- (1) Kolektivna organizacija može ostvarivati autorska prava na temelju ugovora s autorom, osim ako ovim Zakonom nije izričito predviđena mogućnost kolektivnog ostvarivanja prava na temelju samoga zakona (članak 4. stavak (3) ovoga Zakona).
- (2) Ugovor iz stavka (1) ovog članka mora osobito sadržavati:
  - a) odredbu o isključivom prijenosu odgovarajućeg imovinskog prava autora na kolektivnu organizaciju,
  - b) nalog autora kolektivnoj organizaciji da u svoje ime, a za račun autora, ostvaruje prenesena prava,
  - c) vrstu djela i prava koja kolektivna organizacija ostvaruje za račun autora,
  - d) vrijeme trajanja ugovora koje ne može biti dulje od pet godina; nakon isteka trajanja ugovor se može neograničeno produljivati za jednaka razdoblja.
- (3) Ako kolektivna organizacija ostvaruje prava na temelju zakona, stavak (2) toč. b), c) i d) ovog članka primjenjuju se na odgovarajući način.
- (4) Ako je ostvarivanje prava prema zakonu ili ugovoru preneseno na kolektivnu organizaciju, autor ne može sam individualno ostvarivati ta prava, osim u slučaju iz članka 5. ovoga Zakona.

POGLAVLJE II. POSTUPAK DAVANJA DOZVOLE I KONTROLA NAD RADOM KOLEKTIVNE ORGANIZACIJE

Članak 10.

(Zahtjev za dobivanje dozvole)

- (1) Pravna osoba može poslovati kao kolektivna organizacija samo na temelju dozvole Instituta.
- (2) Postupak za davanje dozvole za obavljanje poslova kolektivnog ostvarivanja autorskih prava pokreće se na temelju pisanog zahtjeva pravne osobe Instituta. Uz takav zahtjev pravna osoba mora podnijeti:
  - a) statut kojim utvrđuje tijela i njihove nadležnosti za obavljanje poslova kolektivne organizacije iz članka 2. stavak (1) ovoga Zakona,
  - b) ime, prezime i adrese osoba ovlaštenih za predstavljanje kolektivne organizacije,
  - c) podatke o broju autora koji su ovlastili pravnu osobu za ostvarivanje prava na njihovim djelima, kao i popis djela koja će činiti repertoar kolektivne organizacije,
  - d) dokaze o tomu da pravna osoba raspolaže odgovarajućim poslovnim prostorijama, opremom i stručnom službom za učinkovito kolektivno ostvarivanje prava,
  - e) poslovni plan iz kojeg proizlazi realna procjena opsega ukupnog ekonomskog učinka kolektivnog ostvarivanja prava, kao i na vjerodostojnim dokumentima utemeljen zaključak da će ta pravna osoba moći obavljati djelatnost kolektivne organizacije na učinkovit i ekonomičan način uz primjenu svih standarda iz članka 7. ovoga Zakona,
  - f) rješenje o upisu u registar udruga kod Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine.
- (3) Bliže propise za provedbu stavka (2) toč. c), d) i e) ovog članka donosi Institut.

Članak 11.

(Davanje dozvole)

- (1) Institut će izdati dozvolu za obavljanje poslova kolektivnog ostvarivanja autorskog prava pravnoj osobi koja je podnijela zahtjev prema članku 10. ovoga Zakona ako utvrdi:
  - a) da je statut kolektivne organizacije sukladan odredbama ovoga Zakona i zakonu kojim se uređuju autorsko pravo i srodna prava,
  - b) da je ekonomska osnova pravne osobe dostatna za nesmetan rad kolektivne organizacije i učinkovito ostvarivanje prava,
  - c) da pravna osoba ispunjava uvjete iz članka 10. stavak (2) toč. d) ovoga Zakona,
  - d) da za istu vrstu autorskih djela i za ostvarivanje istih prava već ne postoji druga kolektivna organizacija, osim ako pravna osoba koja podnosi zahtjev dokaže da će osigurati korisnicima veći repertoar zaštićenih djela nego postojeća kolektivna organizacija, kao i da može osigurati učinkovitiji i ekonomičniji način ostvarivanja prava.
- (2) Pri procjeni postojanja dostatne ekonomske osnove pravne osobe odnosno procjene osiguranja učinkovitijeg i ekonomičnijeg načina ostvarivanja prava iz stavka (1) ovog članka Institut će osobito uzeti u obzir: broj autora koji su državljani Bosne i Hercegovine ili koji imaju prebivalište, odnosno sjedište u Bosni i Hercegovini, a koji su ovlastili kolektivnu organizaciju za ostvarivanje njihovih prava, ukupan broj njihovih djela koja će činiti repertoar kolektivne organizacije, pretpostavljeni opseg uporabe tih djela odnosno mogućih broj njihovih korisnika, način i sredstva kojima kolektivna organizacija namjerava obavljati svoju djelatnost, sposobnost ostvarivanja prava stranih autora, sposobnost ostvarivanja prava domaćih autora u inozemstvu, te procjenu očekivane visine naplaćenih naknada i troškova poslovanja.
- (3) Bliže propise o provedbi stavka (2) ovoga članka donosi Institut.
- (4) U slučaju davanja dozvole novoj kolektivnoj organizaciji, odluka o tomu mora sadržavati i izreku o oduzimanju dozvole za obavljanje tih poslova dotadašnjoj kolektivnoj organizaciji.
- (5) U postupku izdavanja dozvole primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opći upravni postupak. Protiv odluke Instituta nije moguće uložiti žalbu, ali se može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine.
- (6) Obavijest o pravomoćnoj odluci o davanju dozvole objavljuje se u "Službenom glasniku BiH" i u "Službenom glasniku Instituta".

Članak 12.

(Nadzor Instituta nad radom kolektivne organizacije)

- (1) Institut provodi nadzor nad radom kolektivne organizacije i kontrolira obavlja li ona svoje poslove sukladno odredbama ovoga Zakona.
- (2) Institut može u svako doba zahtijevati od kolektivne organizacije izvješće o vođenju poslova, kao i uvid u poslovne knjige i drugu poslovnu dokumentaciju kolektivne organizacije, u opsegu koji je potreban i opravdan činom kontrole u konkretnoj stvari, na temelju obrazloženog pisanog zahtjeva u kojemu je jasno određen predmet kontrole.
- (3) Kolektivna organizacija dužna je bez odgode obavijestiti Institut o svakoj promjeni osoba koje su prema zakonu i statutu ovlaštene za njezino predstavljanje.
- (4) Kolektivna organizacija mora javiti Institutu bez odgode, istodobno dostavljajući svu odgovarajuću dokumentaciju, sljedeće:
  - a) svaku izmjenu statuta,
  - b) kolektivne ugovore s udrugama korisnika,
  - c) tarife i svaku njihovu izmjenu ili dopunu,
  - d) ugovore sa stranim kolektivnim organizacijama i njihovim udrugama,
  - e) odluke skupštine kolektivne organizacije,

- f) godišnja izvješća i izvješća revizijskih organizacija, zajedno s mišljenjem ovlaštenog revizora o pravilnosti poslovanja kolektivne organizacije i njegove usuglašenosti s odredbama ovoga Zakona, aktima kolektivne organizacije i ugovorima sklopljenim s trećim osobama,
  - g) sudske i upravne odluke u kojima je kolektivna organizacija jedna od stranaka.
- (5) Kolektivna organizacija dužna je pravovremeno obavijestiti Institut i korisnike o održavanju sjednica skupštine i drugih tijela i omogućiti ovlaštenim predstavnicima Instituta i korisnika da nazoče tim sjednicama. Predstavnici Instituta i korisnika imaju pravo na sjednicama tijela kolektivne organizacije davati mišljenja o svim pitanjima koja se odnose na poslove kolektivnog ostvarivanja autorskog prava, ali nemaju pravo glasa.

Članak 13.

(Mjere Instituta u slučaju nepravilnosti u radu kolektivne organizacije)

- (1) Ako Institut ustanovi nepravilnosti u radu kolektivne organizacije, svojim će rješenjem naložiti kolektivnoj organizaciji da otkloni te nepravilnosti i odrediti joj primjeren rok za njihovo otklanjanje, koji ne može biti kraći od 30 dana niti dulji od šest mjeseci.
- (2) Institut će svojom odlukom oduzeti izdanu dozvolu za rad kolektivne organizacije:
  - a) ako je kolektivna organizacija dostavila Institutu netočne podatke, na temelju kojih je izdana dozvola,
  - b) ako nastupe okolnosti koje bi bile razlogom za odbijanje zahtjeva za izdavanje dozvole,
  - c) ako kolektivna organizacija ne obavlja svoje djelatnosti sukladno odredbama članka 3. ovoga Zakona,
  - d) ako kolektivna organizacija učini težu povredu odredbi ovoga Zakona.
- (3) Institut ne može donijeti odluku prema stavku (2) toč. c) i d) ovoga članka ako prethodno nije naložio kolektivnoj organizaciji da otkloni ustanovljene povrede.
- (4) Odluka o oduzimanju dozvole objavljuje se u "Službenom glasniku BiH" i u "Službenom glasniku Instituta".

Članak 14.

(Uvjetno oduzimanje dozvole)

- (1) Institut može svojom odlukom o oduzimanju dozvole istodobno odrediti da se to oduzimanje neće provesti pod uvjetom da kolektivna organizacija u određenom roku, koji ne može biti kraći od šest mjeseci niti dulji od dvije godine (probno razdoblje), otkloni sve nepravilnosti i sanira učinjene povrede, te da u tome roku ne učini novu povredu koja je osnova za oduzimanje dozvole.
- (2) Institut će opozvati odluku o uvjetnom oduzimanju dozvole ako kolektivna organizacija u probnom razdoblju ne otkloni ustanovljene nepravilnosti i povrede, ili ako učini novu povredu koja je osnova za oduzimanje dozvole.
- (3) U postupcima iz čl. 13. i 14. ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak. Protiv odluke ili rješenja Instituta ne može se uložiti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine.

DIO TREĆI - ODNOS KOLEKTIVNE ORGANIZACIJE PREMA AUTORIMA

Članak 15.

(Obveza prihvatanja kolektivnog ostvarivanja prava)

- (1) Kolektivna organizacija ne može odbiti zahtjev za sklapanje ugovora za kolektivno ostvarivanje prava iz područja svoje djelatnosti.
- (2) Odredba stavka (1) ovoga članka ne primjenjuje se ako je autor već sklopio ugovor za kolektivno ostvarivanje svojih prava u Bosni i Hercegovini sa stranom kolektivnom organizacijom.

Članak 16.

(Članstvo u kolektivnoj organizaciji)

Autori koji su povjeroili kolektivnoj organizaciji ostvarivanje svojih prava jesu njezini članovi. Vrste članstva i prava vezana uz njih određuju se statutom kolektivne organizacije.

Članak 17.

(Zabrana izuzimanja djela)

Član kolektivne organizacije ne može izuzeti iz kolektivnog ostvarivanja prava svoja pojedina djela niti pojedine oblike uporabe tih djela, osim u slučaju kada je to predviđeno ugovorom između njega i kolektivne organizacije.

Članak 18.

(Pretpostavka kolektivnog ostvarivanja prava)

- (1) Postoji pretpostavka da je kolektivna organizacija, unutar vrste prava i vrste djela za koje je specijalizirana, ovlaštena djelovati za račun svih autora.
- (2) Autor koji ne želi svoja prava kolektivno ostvarivati dužan je o tomu, u pisanom obliku, obavijestiti odgovarajuću kolektivnu organizaciju.
- (3) Kolektivna organizacija dužna je tretirati autore koji je nisu obavijestili da će svoja prava individualno ostvarivati ravnopravno s autorima koji su s njome sklopili ugovor iz članka 9. ovoga Zakona.

Članak 19.

(Nadzor članova)

- (1) Svaki član kolektivne organizacije može tražiti od nje na uvid godišnje financijsko izvješće i izvješće nadzornog odbora u roku koji je određen statutom. Ako taj rok nije određen, on iznosi 15 dana od dana primitka zahtjeva člana.
- (2) Najmanje 10% redovitih članova kolektivne organizacije može tražiti da jedan ili više naovisnih stručnjaka, na trošak kolektivne organizacije, obavi pregled i reviziju njezinog poslovanja, osim ako je na temelju ove zakonske odredbe takav pregled već bio obavljen u istoj kalendarskoj godini.

Članak 20.

(Godišnje izvješće i revizija)

- (1) Kolektivna organizacija mora za svaku poslovnu godinu, u roku od šest mjeseci nakon njenog završetka, usvojiti odnosno pribaviti:
  - a) godišnje izvješće upravnih i nadzornih tijela o iznosu naplaćenih naknada, njihovoj raspodjeli, poslovanju kolektivne organizacije, provedbi kolektivnih ugovora iz članka 24. ovoga Zakona i o provedbi ugovora sklopljenim sa stranim kolektivnim organizacijama,
  - b) izvješće revizorske kuće o obavljenoj kontroli financijsko-računovodstvene dokumentacije, zajedno s nalazom ovlaštenog revizora o pravilnosti i usuglašenosti poslovanja kolektivne organizacije s odredbama ovoga Zakona, s aktima kolektivne organizacije i sa sklopljenim ugovorima,
  - c) mišljenje upravnih i nadzornih tijela o izvješću i nalazu iz točke b) ovoga stavka,
  - d) poduzete mjere, ako je ovlašteni revizor našao nepravilnosti u poslovanju kolektivne organizacije,
  - e) prijedlog financijskog plana kolektivne organizacije za iduću godinu, koji uključuje plan troškova njezinog poslovanja.
- (2) Odredbe ovoga članka ne utječu na obveze kolektivne organizacije koje ima, prema drugim propisima, glede financijskog poslovanja, izvješća i revizije.

Članak 21.

(Pravila o raspodjeli prihoda kolektivne organizacije)

- (1) Uzimajući u obzir odredbu članka 7. stavak (2) ovoga Zakona, kolektivna organizacija dužna je autorima koji su s njom sklopili ugovor iz članka 9. ovoga Zakona, kao i onima koji svoja prava ostvaruju u Bosni i Hercegovini na temelju ugovora sklopljenog između te kolektivne organizacije i

strane kolektivne organizacije, raspodijeliti sav prihod od svoje djelatnosti sukladno godišnjem planu koji usvoji skupština kolektivne organizacije.

- (2) Kolektivna organizacija dijeli sredstva za autorske honorare članova sukladno usvojenim pravilima o raspodjeli.
- (3) Temeljna načela i pravila raspodjele prihoda moraju biti određeni statutom kolektivne organizacije, moraju osiguravati razmjernost, primjerenost i pravednost raspodjele i moraju učinkovito onemogućiti bilo kakvu arbitarnost.

Članak 22.

(Posebni slučajevi raspodjele naknada)

- (1) Naknada ostvarena na temelju prava na naknadu za privatnu i drugu vlastitu uporabu, koja se prema zakonu kojim se uređuje autorsko pravo i srodna prava plaća od prve prodaje ili uvoza novih tehničkih uređaja za zvučno i vizualno snimanje i novih praznih nosača zvuka, slike ili teksta, dijeli se između autora, izvođača i proizvođača fonograma odnosno filmskih producenata u omjeru 40 : 30 : 30.
- (2) Naknada ostvarena na temelju prava na naknadu za privatnu i drugu vlastitu uporabu, koja se prema zakonu kojim se uređuje autorsko pravo i srodna prava plaća od prve prodaje ili uvoza novih uređaja za fotokopiranje i od izrađenih fotokopija namijenjenih za prodaju, dijeli se između autora i nakladnika u omjeru 50 : 50.
- (3) Naknada ostvarena na temelju zakonske licencije za reproduciranje novinskih i sličnih članaka u pregledima tiska (clipping) dijeli se između autora i nakladnika u omjeru 30 : 70.

DIO ČETVRTI - ODNOS KOLEKTIVNE ORGANIZACIJE I KORISNIKA

POGLAVLJE I. TARIFA I KOLEKTIVNI UGOVOR

Članak 23.

(Tarifa)

- (1) Visina i način izračuna naknada koje pojedini korisnik mora platiti kolektivnoj organizaciji za uporabu autorskog djela iz njezinog repertoara određuje se tarifom. Visina naknade mora biti primjerena vrsti i načinu uporabe autorskog djela.
- (2) Tarifa se određuje kolektivnim ugovorom između kolektivne organizacije i reprezentativne udruge korisnika ili, ako to nije moguće, ugovorom s pojedinačnim korisnikom odnosno odlukom Vijeća za autorsko pravo. Do drukčije pravomoćne odluke Vijeća za autorsko pravo, smatra se da su tarife određene spomenutim ugovorima primjerene.
- (3) Pri određivanju primjerene tarife osobito se uzima u obzir:
  - a) ukupni bruto prihod koji se ostvaruje uporabom autorskog djela ili, ako to nije moguće, ukupni bruto troškovi povezani s tom uporabom,
  - b) značaj uporabe autorskih djela za djelatnost korisnika,
  - c) razmjor između zaštićenih i nezaštićenih autorskih djela koja se koriste,
  - d) razmjor između prava koja se ostvaruju kolektivno i individualno,
  - e) posebna složenost kolektivnog ostvarivanja prava zbog određenog načina uporabe autorskih djela,
  - f) usporedivost predložene tarife s tarifama odgovarajućih kolektivnih organizacija u drugim susjednim državama i državama koje se prema relevantnim kriterijima, a osobito prema visini bruto domaćeg proizvoda po stanovniku i kupovnoj moći, mogu usporediti s Bosnom i Hercegovinom.
- (4) Iznimno od odredbe stavka (3) ovoga članka, osnovica za određivanje primjerene tarife za elektronske medije je neto prihod ostvaren od sponzorstva glazbenih emisija, prihod od redovitog oglašavanja u marketinškom prostoru radija ili televizije. U osnovicu ne ulaze prihodi ostvareni sponzoriranjem emisija istraživačkog novinarstva ili informativnih emisija, vremenske prognoze i sporta,

obrazovnih i edukativnih emisija, donacije, sponzorstva neglazbenih dijelova programa.

Članak 24.

(Kolektivni ugovor)

- (1) Kolektivna organizacija sklapa kolektivni ugovor s reprezentativnom udrugom korisnika autorskih djela iz repertoara kolektivne organizacije na temelju prethodno obavljenih pregovora. Reprezentativnom udrugom smatra se udruga korisnika koja na teritoriju Bosne i Hercegovine predstavlja većinu korisnika na području određene djelatnosti, odnosno ona kojoj je reprezentativnost priznata na temelju drugih propisa.
- (2) Ako nema reprezentativne udruge u smislu stavka (1) ovog članka, reprezentativnost će se utvrđivati na temelju broja korisnika koje udruga predstavlja, aktivnosti udruge, stupnja organiziranosti udruge i slično.
- (3) Kolektivnim ugovorom smatra se i ugovor koji sklopi kolektivna organizacija s pojedinim korisnikom autorskih djela iz njezinog repertoara ako je on, zbog naravi svoje djelatnosti, jedini koji obavlja tu djelatnost. Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na reprezentativnu udrugu korisnika na odgovarajući se način primjenjuju i na pojedinog korisnika iz ovoga stavka.
- (4) Kolektivni ugovor osobito određuje:
  - a) tarifu, osnovicu za obračun i način primjene tarife,
  - b) uvjete za uporabu autorskih djela iz repertoara kolektivne organizacije,
  - c) okolnosti uporabe uslijed kojih se visina određene naknade prema tarifi uvećava, smanjuje ili oprašta,
  - d) rok i način naplate naknade,
  - e) način naplate naknade za uporabu autorskih djela i način obračuna naplaćenih naknada u slučaju postojanja privremene tarife iz članka 26. ovoga Zakona za uporabu tih djela do trenutka sklapanja kolektivnog ugovora, ako se tim ugovorom prvi puta određuje tarifa za pojedinu vrstu uporabe autorskih djela.

Članak 25.

(Postupak sklapanja kolektivnog ugovora)

- (1) Kolektivna organizacija objavljuje poziv na pregovore za sklapanje kolektivnog ugovora u "Službenom glasniku BiH". Rok za početak pregovora ne može biti kraći od 30 dana od dana objave niti dulji od 180 dana od dana objave poziva.
- (2) Kolektivna organizacija objavljuje sklopljeni kolektivni ugovor u "Službenom glasniku BiH". Kolektivni ugovor počinje važiti za sve istovrsne korisnike autorskih djela iz repertoara kolektivne organizacije 15. dana od dana njegove objave u "Službenom glasniku BiH", neovisno o tomu jesu li ti korisnici sudjelovali u pregovorima ili ne.
- (3) Korisnici autorskih djela iz repertoara kolektivne organizacije dužni su sklopiti ugovore s kolektivnom organizacijom sukladno važećem kolektivnom ugovoru.
- (4) Pri odlučivanju o zahtjevima kolektivne organizacije za naplatu naknada sudovi su vezani važećim kolektivnim ugovorom.
- (5) Odredbe čl. 24. i 25. ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju i na izmjene, dopune ili prestanak kolektivnih ugovora.

POGLAVLJE II. OBVEZE KORISNIKA

Članak 26.

(Obveza sklapanja ugovora o uporabi djela)

- (1) Korisnik autorskih djela iz repertoara kolektivne organizacije može bilo kada tražiti sklapanje ugovora o neisključivom prijenosu prava za uporabu tih djela, prema važećem kolektivnom ugovoru odnosno važećoj privremenoj tarifi, ako u tome trenutku takva postoji.
- (2) Ako ugovor o neisključivom prijenosu prava za uporabu zaštićenih djela nije sklopljen, smatra se da je odgovarajuće pravo preneseno ukoliko korisnik plati na račun kolektivne

organizacije ili na poseban račun kod suda ili bilježnika iznos koji bi naplatila kolektivna organizacija prema važećoj tarifi.

Članak 27.

(Obveza korisnika da izvješćuje kolektivnu organizaciju)

- (1) Organizatori kulturno-umjetničkih i zabavnih priredbi i drugi korisnici zaštićenih autorskih djela obvezni su u slučajevima kada je to potrebno, prema odredbama ovoga Zakona, prethodno pribaviti prava za priopćavanje javnosti tih djela, a u roku od 15 dana nakon takvog priopćavanja poslati odgovarajućoj kolektivnoj organizaciji popis svih korištenih djela.
- (2) Nadležno tijelo unutarnjih poslova će, na zahtjev autora ili kolektivne organizacije, zabraniti priredbu odnosno uporabu zaštićenog djela ako organizator nije prethodno pribavio prava iz stavka (1) ovoga članka.
- (3) Kolektivna organizacija obvezna je o svome trošku elektroničkim medijima staviti na raspolaganje računalni program koji će automatski evidentirati emitirana autorska djela koja se mogu slati kolektivnoj organizaciji elektroničkom poštom.
- (4) Korisnici zaštićenih djela koji ta djela koriste bez neisključivog prijenosa prava, na temelju zakona kojim se uređuje autorsko pravo i srodna prava (nakladnici nastavnih i ispitnih materijala, nakladnici periodičnog tiska i osobe koje se bave clippingom), obvezni su najmanje jednom mjesečno poslati odgovarajućoj kolektivnoj organizaciji podatke o njihovoj uporabi, osim ako je posebnim ugovorom između kolektivne organizacije i korisnika dogovoren drukčiji rok izvješćivanja.

Članak 28.

(Obveza osoba koje plaćaju naknadu na temelju drugih prava autora)

- (1) Proizvođači uređaja za zvučno i vizualno snimanje, proizvođači uređaja za fotokopiranje, proizvođači praznih nosača zvuka, slike ili teksta odnosno uvoznici takvih uređaja i nosača dužni su krajem svakog kvartala priopćiti, u pisanome obliku, odgovarajućoj kolektivnoj organizaciji podatke o broju i vrsti prodanih odnosno uvezenih uređaja i nosača, koji su potrebni za izračun dugovane naknade.
- (2) Fizičke ili pravne osobe koje uz naplatu obavljaju usluge fotokopiranja dužne su krajem svakoga mjeseca priopćiti, u pisanome obliku, odgovarajućoj kolektivnoj organizaciji podatke o broju izrađenih fotokopija za prodaju, koji su potrebni za izračun dugovane naknade, osim ako je posebnim ugovorom između kolektivne organizacije i takvih osoba dogovoren drukčiji rok.
- (3) Prodavatelji, kupci ili posrednici koji se profesionalno bave prometom izvornika djela likovne umjetnosti obvezni su priopćiti, u pisanome obliku, odgovarajućoj kolektivnoj organizaciji podatke koji su potrebni za izračun dugovane naknade od prodaje izvornika likovnih djela (*pravo slijedenja*; uređeno odredbama zakona kojim se uređuje autorsko pravo i srodna prava) u roku od 30 dana od takve prodaje.
- (4) Fizičke ili pravne osobe koje se bave davanjem na poslugu takvih izvornika ili primjeraka djela, a koje prema odredbama zakona kojim se uređuje autorsko i srodna prava plaćaju naknadu autoru, dužne su priopćiti, u pisanome obliku, odgovarajućoj kolektivnoj organizaciji podatke koji su potrebni za izračun dugovane naknade u roku od 15 dana od primitka njezinog zahtjeva.

POGLAVLJE III. OBVEZE KOLEKTIVNE ORGANIZACIJE

Članak 29.

(Nediskriminacija korisnika)

Kolektivna organizacija dužna je sa svakim zainteresiranim korisnikom odnosno udrugom korisnika sklopiti ugovor o neisključivom prijenosu prava, bez diskriminacije.

Članak 30.

(Obveza davanja podataka na uvid)

Kolektivna organizacija dužna je svakom korisniku kao i drugoj osobi koja ima pravni interes omogućiti uvid u svoj repertoar autorskih djela i, na zahtjev svakoga korisnika, priopćiti sve potrebne podatke o uvjetima pod kojima ostvaruje autorska prava na pojedinim djelima.

Članak 31.

(Obavješćavanje korisnika o izuzimanju autora)

Kolektivna organizacija dužna je svakom korisniku koji koristi djela iz njezinog repertoara na temelju ovoga Zakona bez odgode prosljediti obavijest iz članka 18. ovoga Zakona.

DIO PETI - RJEŠAVANJE TARIFNIH SPOROVA IZMEĐU KOLEKTIVNIH ORGANIZACIJA I KORISNIKA

POGLAVLJE I. VIJEĆE ZA AUTORSKO PRAVO

Članak 32.

(Vijeće za autorsko pravo)

- (1) Vijeće za autorsko pravo (u daljnjem tekstu: Vijeće) je stručno, neovisno i nepristrano tijelo koje je na području ostvarivanja autorskog prava ovlašteno:
  - a) određivati primjerenu tarifu za uporabu autorskih djela,
  - b) odlučivati o drugim prijepornim pitanjima u vezi sa sklapanjem kolektivnih ugovora,
  - c) provjeravati je li objavljeni kolektivni ugovor sukladan zakonu kojim se uređuje autorsko pravo i srodna prava, te ovome Zakonu.
- (2) Ako su stranke u vezi s nekim od pitanja iz stavka (1) ovoga članka sklopile arbitražni sporazum ili ugovorile nadležnost arbitraže, takav ugovor ili ugovorna odredba su ništavi.
- (3) Sporovi čije je rješavanje u nadležnosti Vijeća ne mogu se iznositi pred Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine.

Članak 33.

(Sastav Vijeća)

- (1) Vijeće čine predsjednik i četiri člana.
- (2) Predsjednik i članovi Vijeća, kao i njihovi zamjenici moraju imati visoku stručnu spremu i najmanje pet godina radnog iskustva u struci. Sve osobe u sastavu Vijeća moraju imati znanje iz područja autorskog prava.

Članak 34.

(Imenovanje Vijeća)

- (1) Predsjednika i članove Vijeća imenuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara BiH) na prijedlog Instituta. Osim predsjednika i članova, imenuju se i zamjenik predsjednika i dva zamjenika člana Vijeća.
- (2) Institut priprema prijedlog iz stavka (1) ovoga članka na temelju prijedloga kandidata dobivenog od kolektivne organizacije i od reprezentativne udruge korisnika na temelju javnog poziva, objavljenog u "Službenom glasniku BiH". Kolektivna organizacija i reprezentativna udruga korisnika predlažu svaka po dva člana Vijeća i po jednoga zamjenika. Predsjednika Vijeća i njegovoga zamjenika predlaže Institut.
- (3) Ako kolektivna organizacija i reprezentativna udruga korisnika ne predlože svoje kandidate za članove Vijeća i njihove zamjenike u roku od tri mjeseca nakon objavljivanja javnog poziva, odnosno predlože kandidate koji ne ispunjavaju uvjete iz članka 33. stavak (2) ovoga Zakona, te članove Vijeća i zamjenike predložit će Institut.
- (4) Vijeće ministara BiH može odbiti imenovanje pojedine predložene osobe ako smatra da ta osoba ne ispunjava uvjete iz članka 33. stavak (2) ovoga Zakona.
- (5) Zamjenici predsjednika i članova Vijeća preuzimaju aktivnu ulogu u radu Vijeća u slučaju spriječenosti predsjednika ili člana, uslijed teške bolesti ili ako su na drugi način dulje spriječeni da sudjeluju u radu Vijeća.

- (6) Mandat predsjednika i članova Vijeća kao i njihovih zamjenika iznosi pet godina. Nakon isteka mandata Institut ponovno provodi postupak imenovanja prema odredbama ovoga članka. Predsjednik i članovi Vijeća kao i njihovi zamjenici kojima je mandat istekao mogu biti ponovno imenovani.
- (7) Predsjednik ili član Vijeća mogu biti razriješeni s dužnosti ako:
- a) ne obnašaju dužnost na savjestan ili nepristran način,
  - b) postanu trajno nesposobni za obnašanje dužnosti,
  - c) iz drugih opravdanih razloga sami zatraže da budu razriješeni.
- (8) Prijedlog za razrješenje predsjednika i člana Vijeća daje Institut na vlastitu inicijativu ili na inicijativu kolektivne organizacije ili udruge korisnika. O prijedlogu za razrješenje odlučuje Vijeće ministara BiH.

Članak 35.

(Postupak pred Vijećem)

- (1) Kolektivna organizacija ili reprezentativna udruga korisnika u svako doba nakon objavljivanja privremene tarife iz članka 26. ovoga Zakona, odnosno ako nakon šest mjeseci od početka pregovora ne dođe do sklapanja kolektivnog ugovora, može tražiti da Vijeće svojom odlukom odredi primjerenu tarifu ili odluči o drugom prijedlogu pitanju u vezi s kolektivnim ugovorom.
- (2) Svatko tko ima pravni interes može tražiti da Vijeće ocijeni je li objavljeni kolektivni ugovor sukladan zakonu kojim se uređuje autorsko pravo i srodna prava, te ovome Zakonu i je li tarifa određena tim ugovorom primjerena, osim ako je Vijeće o tome pitanju već odlučivalo.
- (3) Postupak pred Vijećem pokreće se pisanim zahtjevom koji mora osobito sadržavati:
  - a) podatke o podnositelju zahtjeva,
  - b) obrazloženje svih prijedloga pitanja,
  - c) navode o dosadašnjem tijeku i rezultatima pregovora za sklapanje kolektivnog ugovora, uključujući dokaze o datumu njihovog početka,
  - d) prijedlog tarife koju Vijeće treba odrediti odnosno prijedlog rješenja drugog prijedloga pitanja o kojem Vijeće treba odlučiti.
- (4) Vijeće dostavlja zahtjev iz stavka (3) ovog članka protivnoj stranci odnosno, u slučaju iz stavka (2) ovoga članka, kolektivnoj organizaciji i reprezentativnoj udruzi korisnika koji su sklopili pobijani kolektivni ugovor, i poziva ih da se o njemu izjasne u roku koji odredi.
- (5) Svaka stranka mora navesti činjenice i pružiti dokaze na kojima temelji svoj zahtjev odnosno kojima se protivi navodima i dokazima protivne stranke. Vijeće nije vezano predloženim dokazima i zahtjevima stranaka.
- (6) Vijeće može od stranaka bilo kada tražiti da one predlože dodatne dokaze za koje smatra da bi mogli biti korisni u postupku, a osobito može tražiti da stranke pripreme odgovarajuća izvješća, predlože mišljenja stručnjaka ili vještaka i slično. Vijeće procjenjuje, uvažavajući sve okolnosti slučaja, značenje suzdržavanja stranke da postupi sukladno odredbama ovoga stavka.
- (7) Ako ovim Zakonom nije drukčije određeno, u postupku pred Vijećem na odgovarajući se način primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak, osim odredbi o pravnim sredstvima i izvršenju.

Članak 36.

(Odluka Vijeća)

- (1) Vijeće svojom odlukom određuje primjerenu tarifu ili odlučuje o drugom spornom pitanju. Vijeće može osporeni kolektivni ugovor potvrditi djelimično ili u cjelini odnosno izmijeniti ili poništiti.
- (2) Ako je ovisno o svim okolnostima slučaja to potrebno, Vijeće može tijekom postupka na prijedlog stranke donijeti odluku kojom određuje visinu tarife za vrijeme trajanja

postupka pred Vijećem. Vijeće će donijeti takvu privremenu odluku na temelju podataka koji su poznati u vrijeme donošenja odluke. Takva odluka vrijedi do donošenja odluke prema stavku (1) ovoga članka. Protiv privremene odluke, prema odredbama ovoga stavka, nije dopuštena sudska zaštita predviđena člankom 38. ovoga Zakona.

- (3) Vijeće je dužno donijeti odluku iz stavka (1) ovoga članka u roku od šest mjeseci od primitka zahtjeva iz članka 35. stavak (3) ovoga Zakona.
- (4) Pravomoćna odluka Vijeća sastavnim je dijelom kolektivnog ugovora, odnosno zamjenjuje kolektivni ugovor ako se njome pobijani kolektivni ugovor mijenja ili poništava, ili ako kolektivni ugovor nije bio sklopljen.
- (5) Pravomoćna odluka Vijeća objavljuje se u "Službenom glasniku BiH" i u "Službenom glasniku Instituta".

Članak 37.

(Troškovi postupka pred Vijećem)

- (1) Troškovi postupka pred Vijećem su troškovi stranaka i troškovi Vijeća.
- (2) Svaka stranka sama snosi svoje troškove postupka pred Vijećem.
- (3) Stranke u podjednakim dijelovima snose sljedeće troškove Vijeća:
  - a) nagradu za rad članova Vijeća,
  - b) putne i druge razumne troškove člana Vijeća,
  - c) troškove nastale izvođenjem dokaza,
  - d) administrativne troškove.
- (4) Stranka koja je pokrenula postupak pred Vijećem mora u roku koji odredi Vijeće, a koji ne smije biti kraći od 15 dana, predumiti sredstva za pokrivanje troškova rada Vijeća, inače će Vijeće odbaciti zahtjev za pokretanje postupka.
- (5) Visina nagrade za rad članova Vijeća iznosi 25% od osnovne mjesečne plaće kantonalnog odnosno općinskog suca, za svaki započeti mjesec trajanja postupka, a visina nagrade za rad predsjednika Vijeća jednaka je nagradi člana, uvećana za 15%.
- (6) Vijeće posebnim rješenjem donosi odluku o troškovima Vijeća i o tomu mora li koja od stranaka, uzimajući u obzir plaćeni predujam, povratiti drugoj stranci odgovarajući dio plaćenih troškova.

Članak 38.

(Sudska zaštita protiv odluke Vijeća)

- (1) Protiv odluke Vijeća dopušteno je pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od primitka odluke. O tužbi odlučuje Sud Bosne i Hercegovine u vijeću od tri suca.
- (2) Sud Bosne i Hercegovine ispituje odluku Vijeća u granicama podnesenog tužbenog zahtjeva i u granicama razloga koji su navedeni u tužbi, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede postupka glede pitanja je li stranci bila dana mogućnost da se izjasni o činjenicama i okolnostima važnim za pobijanu odluku.
- (3) U postupku sudske zaštite tužitelj ne može navoditi nove činjenice i predlagati izvođenje novih dokaza.
- (4) Sud Bosne i Hercegovine donosi rješenje bez glavne rasprave.
- (5) Protiv presude odnosno rješenja suda nisu dopušteni žalba niti revizija.
- (6) Za postupak sudske zaštite, prema odredbama ovoga članka, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje upravni spor, osim ako je ovim Zakonom drukčije određeno. Vijeće je izuzeto od obveze plaćanja sudskih pristojbi u upravnom sporu.

Članak 39.

(Sporadni poslovi i administrativna pomoć)

- (1) Sjedište Vijeća je u sjedištu Instituta. Institut daje Vijeću svu potrebnu administrativno-tehničku pomoć koja je potrebna

za osiguranje učinkovitog i nesmetanog rada Vijeća i snosi troškove takve pomoći.

- (2) Institut prima na svoj račun sva sredstva koja plaćaju stranke u svrhu pokrivanja troškova za rad Vijeća na temelju članka 37. stavak (3) ovoga Zakona i obavlja sve računovodstvene poslove u vezi s isplatom nagrada i naknadom troškova članovima Vijeća.

POGLAVLJE II. MEDIJACIJA

Članak 40.

(Medijator)

- (1) Kolektivna organizacija i reprezentativna udruga korisnika mogu predložiti angažiranje medijatora na temelju dogovora o medijaciji u svrhu sklapanja kolektivnog ugovora o kabelskoj retransmisiji radiodifuznog emitiranih djela.
- (2) Medijator je neovisan, nepristran i nije vezan bilo čijim uputama. U postupku medijacije zajamčena je tajnost.
- (3) Dužnost medijatora je učiniti sve potrebno da stranke pregovaraju u dobroj vjeri i da ne ometaju i ne odugovlače pregovore bez opravdanih razloga. Medijator može predložiti strankama način rješavanja spora. Smatra se da su stranke prihvatile prijedlog medijatora ako u roku od tri mjeseca od njegovog uručjenja nijedna od njih ne podnese svoj pisani prigovor.
- (4) Stranke zajedno biraju medijatora s popisa medijatora koji određuje Institut.
- (5) Medijator ima pravo na nagradu za obavljenju medijaciju. Nagradu medijatoru plaćaju stranke. Bliže propise za provedbu ovoga članka, uključujući visinu nagrade, donosi Institut.
- (6) Institut osigurava medijatoru svu potrebnu administrativnu pomoć u vezi s nesmetanim vođenjem postupka medijacije. Na medijaciju se na odgovarajući način primjenjuje i odredba članka 39. ovoga Zakona.

DIO ŠESTI - PREKRŠAJNE ODREDBE

Član 41.

(Prekršaj)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 100.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj poduzetnik ako:
- a) odgovarajućoj kolektivnoj organizaciji ne pošalje u roku popis iskorištenih autorskih djela (članak 27. st. (1), (3) i (4) ovoga Zakona),
  - b) odgovarajućoj kolektivnoj organizaciji ne pošalje u roku podatke o vrsti i broju prodanih ili uvezenih uređaja za zvučno i vizualno snimanje, uređaja za fotokopiranje, praznih nosača zvuka i slike i podataka o prodanim fotokopijama, a koji su potrebni za izračun dugovanog iznosa naknade za privatnu i drugu vlastitu uporabu djela, prema odredbama zakona kojim se uređuje autorsko pravo i srodna prava (članak 28. st. (1) i (2) ovoga Zakona),
  - c) odgovarajućoj kolektivnoj organizaciji ne pošalje u roku podatke potrebne za izračun dugovane naknade od prodaje izvornika likovnih djela (članak 28. stavak (3) ovoga Zakona),
  - d) odgovarajućoj kolektivnoj organizaciji ne pošalje u roku podatke potrebne za izračun dugovane naknade od davanja izvornika ili primjeraka djela na poslugu (članak 28. stavak (4) ovoga Zakona).
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi i kod poduzetnika.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka fizička osoba.
- (4) St. (1), (2) i (3) ovoga članka primjenjuju se i u slučaju da je popis djela odnosno da su podaci netočni.

- (5) Prekršajni postupak na temelju odredbi ovoga članka je žuran.

Članak 42.

(Prekršaji u povratu)

Pravnoj osobi ili poduzetniku koji u povratu učini prekršaj iz članka 41. stavak (1) ovoga Zakona može se izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti ili dijelova djelatnosti kojima se povređuje autorsko ili srodna prava u trajanju do jedne godine ako je učinjeni prekršaj osobito težak zbog načina izvršenja, posljedica djela ili drugih okolnosti učinjenog prekršaja.

Članak 43.

(Inspeksijski nadzor)

Inspeksijski nadzor u vezi s prekršajima, za koje su propisane sankcije u članku 41. ovoga Zakona, provodi inspekcija nadležna za kontrolu tržišta u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.

DIO SEDMI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 44.

(Usuglašavanje statusnog oblika i poslovanja postojećih organizacija)

- (1) Organizacije autora i drugih nositelja autorskih prava, te druge pravne osobe specijalizirane za ostvarivanje autorskih prava koje su, prema odredbi članka 87. Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02 i 76/06), obavljale poslove kolektivnog ostvarivanja autorskog prava prije stupanja na snagu ovoga Zakona nastavljaju raditi i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Svi subjekti iz stavka (1) ovoga članka dužni su uskladiti svoj statusni oblik i svoje poslovanje s odredbama ovoga Zakona i podnijeti zahtjev za izdavanje nove dozvole za obavljanje poslova kolektivnog ostvarivanja autorskih prava prema članku 10. ovoga Zakona, u roku od dvije godine od stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (3) Odredbe st. (1) i (2) ovoga članka primjenjuju se i na subjekte čija dozvola istječe za vrijeme trajanja roka iz stavka (2) ovoga članka.
- (4) Odredbe stavka (1) ovoga članka primjenjuju se na subjekte iz stavka (2) ovoga članka sve dok Institut ne izda dozvolu za obavljanje poslova kolektivnog ostvarivanja autorskih prava prema članku 11. ovoga Zakona.
- (5) Tarife organizacija autora i drugih nositelja autorskih prava, te drugih pravnih osoba specijaliziranih za ostvarivanje autorskih prava prema stavku (1) ovoga članka koje su se primjenjivale do stupanja na snagu ovoga Zakona smatraju se valjanim kolektivnim ugovorima o tarifama, prema odredbama članka 24. ovoga Zakona.
- (6) Postupci za izdavanje dozvole za obavljanje poslova kolektivnog ostvarivanja autorskog prava koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona nisu okončani nastavljaju se prema odredbama ovoga Zakona.
- (7) Postupci za odobrenje tarifa koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona nisu okončani prekidaju se.

Članak 45.

(Privremena dozvola do osnivanja odgovarajuće kolektivne organizacije)

- (1) Ako u razdoblju od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga zakona ne budu osnovane odgovarajuće kolektivne organizacije za ostvarivanje prava na naknadu od reproduciranja djela za privatnu i drugu vlastitu uporabu, kao i za ostvarivanje naknade od ponovne prodaje izvornika djela likovne umjetnosti prema odredbama zakona kojim se uređuje autorsko pravo i srodna prava, Institut ima pravo izdati privremenu dozvolu za obavljanje poslova kolektivnog ostvarivanja tih prava pravnoj osobi koja ne ispunjava uvjete iz čl. 8., 9. i 10. stavak (2) toč. a), c) i e) ovoga Zakona, ako

- to ocijeni prikladnim prema svim okolnostima konkretnog slučaja.
- (2) Privremena dozvola može se izdati za određeni vremenski rok koji nije kraći od godinu dana ili bez roka, do opoziva. Institut će u privremenoj dozvoli odrediti pravnoj osobi uvjete za obavljanje poslova kolektivnog ostvarivanja određenih autorskih prava.
- (3) Privremena dozvola pravnoj osobi iz stavka (1) ovog članka u svakom slučaju prestaje važiti izdavanjem dozvole odgovarajućoj kolektivnoj organizaciji prema članku 11. ovoga Zakona.

Članak 46.

(Imenovanje Vijeća)

- (1) Institut treba započeti postupak imenovanja Vijeća u roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Vijeće ministara BiH imenovat će predsjednika i članove Vijeća najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 47.

(Provedbeni propisi)

Institut je dužan donijeti propise predviđene u članku 10. stavak (3), članku 11. stavak (3) i članku 40. stavak (5) ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 48.

(Prestanak važenja drugih propisa)

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaju važiti odredbe čl. 86., 87., 88., 89., 90., 91., 105., 106., 107., 108., 120., 121., 122., 123., 124., 130., 131., 132., 134. i 135. Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02 i 76/06).

Članak 49.

(Stupanje na snagu Zakona)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

PSBiH, broj 544/10
13. srpnja 2010. godine
Sarajevo

Predsjedatelj Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Niko Lozančić, v. r.	Predsjedatelj Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH Sulejman Tihjić, v. r.

На основу члана IV 4.а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине на 80. сједници Представничког дома, одржаној 30. јуна 2010. године, и на 48. сједници Дома народа, одржаној 13. јула 2010. године, усвојила је

ЗАКОН

О КОЛЕКТИВНОМ ОСТВАРИВАЊУ АУТОРСКОГ И СРОДНИХ ПРАВА

ДИО ПРВИ - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет Закона)

- (1) Овим законом уређују се:
- садржај и начин колективног остваривања ауторског права и сродних права,
  - организације за колективно остваривање ауторског права и сродних права,
  - услови и поступак за давање дозволе за колективно остваривање права,
  - тарифе и тарифни уговори о висинама накнада за коришћење ауторског дјела и предмета сродних права,

- надзор надлежног државног органа над колективним организацијама,
  - именовање, састав, надлежности и рад Савјета за ауторско право.
- (2) Овај закон примјењује се заједно са законом којим се уређују ауторско право и сродна права у Босни и Херцеговини. Одредбе овог закона ни на који начин не утичу на права призната законом којим се уређују ауторско право и сродна права у Босни и Херцеговини.
- (3) Све одредбе овог закона које се односе на ауторско право и ауторска дјела укључују и примјењују се на одговарајући начин и на сродна права и на предмете заштите тих права.
- (4) Све одредбе овог закона које се односе на аутора, односно носиоца сродног права, односе се и на њихове правне сљеднике.

Члан 2.

(Колективно остваривање ауторског права)

- Колективно остваривање ауторског права значи остваривање ауторског права за више ауторских дјела већег броја аутора заједно посредством правних лица специјализованих само за ту дјелатност, која испуњавају све услове према одредбама овог закона и која имају дозволу Института за интелектуално власништво Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Институт) за обављање те дјелатности (у даљем тексту: колективна организација).
- Колективна организација обавља дјелатност колективног остваривања ауторског права у своје име а за рачун аутора.
- Колективно остваривање ауторског права могуће је само у случају објављених ауторских дјела.

Члан 3.

(Послови колективног остваривања ауторског права)

- Активности које обавља колективна организација у остваривању ауторског права обухватају сљедеће послове:
  - склапање уговора о преносу неискључивих права корисницима за коришћење ауторских дјела из репертоара колективне организације под istim условима за исте врсте корисника, за исте врсте дјела и за исте начине коришћења,
  - склапање колективних уговора са репрезентативним удружењима корисника о условима за коришћење ауторских дјела,
  - објављивање усаглашене тарифе о висини накнада за коришћење ауторских дјела и упознавање корисника с висинама тих накнада,
  - наплату накнаде за коришћење ауторских дјела,
  - расподјелу наплаћених, односно примљених накнада ауторима према унапријед одређеним правилима о расподјели,
  - контролу над коришћењем ауторских дјела која чине репертоар колективне организације,
  - покретање и вођење поступака заштите код судова и других државних органа у случају повреда права која остварује колективна организација,
  - склапање уговора са страним колективним организацијама и њиховим удружењима,
  - друге активности које су повезане са колективним остваривањем права и које могу разумно представљати трошкове пословања колективне организације (образовне и промотивне активности за подизање свијести о потреби поштовања ауторског права, његове заштите и слично). У промотивне активности колективне организације потребно је укључити све радио станице и телевизије које су регистроване у Регулаторној агенцији за комуникације Босне и Херцеговине (РАК), због равноправности корисника.
- Административно-техничке послове у вези са колективним остваривањем ауторског права колективна организација може повјерити другој колективној организацији или привредном друштву на основу писаног уговора.

Члан 4.

(Обавезно колективно остваривање права)

- (1) Остваривање ауторског права може се обављати на колективан начин у погледу свих права признатих према одредбама закона који уређује ауторско право и сродна права под условом да су испуњени услови које одређује овај закон.
- (2) Остваривање ауторског права мора се обављати само на колективан начин у случају:
  - а) поновне продаје оригинала ликовних дјела (право слијеђења),
  - б) убирања накнаде за приватну и другу сопствену употребу дјела,
  - ц) кабловског реемитовања ауторских дјела, осим ако се ради о сопственим емисијама радио-дифузних организација, независно од тога да ли су то изворна права радио-дифузних организација, или права која су на њих пренијели други носиоци права,
  - д) права репродуковања актуелних новинских и сличних чланака о текућим питањима у прегледима такве штампе (клипинг).
- (3) Права из става (2) овог члана надлежна колективна организација остварује без уговора с аутором.

Члан 5.

(Изузетно индивидуално остваривање права)

Права која се према члану 4. овог закона могу остваривати само на колективан начин могу се остваривати индивидуално док Институт не изда одобрење одређеном правном лицу за њихово колективно остваривање.

ДИО ДРУГИ - КОЛЕКТИВНА ОРГАНИЗАЦИЈА**ГЛАВА I - ОБЛИК КОЛЕКТИВНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ**

Члан 6.

(Колективна организација)

- (1) Колективна организација је правно лице које, уз дозволу Института, обавља послове из члана 3. овог закона, на основу уговора с аутором, односно на основу овог закона, као своју једину и непрофитну дјелатност.
- (2) Изузетно од става (1) овог члана, колективна организација може да обавља административно-техничке послове за другу колективну организацију на основу писаног уговора.
- (3) За колективно остваривање ауторских права која се односе на исту врсту права на истој врсти дјела може да постоји само једна колективна организација.

Члан 7.

(Стандарди пословања колективне организације)

- (1) Колективна организација мора да обавља све послове у оквиру своје дјелатности на начин који обезбјеђује постизање највећег могућег степена ефикасности, доброг пословања, штедљивости и транспарентности.
- (2) Од свих укупно остварених средстава колективна организација одваја само средства за покривање трошкова свог рада, а сва друга средства дужна је да расподјели својим члановима. Изузетно, статутом колективне организације може се изричито предвидјети да се одређени дио тих средстава одвоји за културне намјене, као и за унапређење пензијског, здравственог и социјалног статуса својих чланова. Висина тако одвојених средстава не смије да буде већа од 10% нето прихода колективне организације.
- (3) Колективна организација дужна је да се придржава међународних и општеприхваћених правила, стандарда и принципа који се примјењују у пракси колективног остваривања права, а нарочито оних који се односе на стручне службе, утврђивање висине накнада за коришћење дјела, документацију и њену међународну размјену, те обрачун и расподјелу накнада домаћим и страним ауторима.

Члан 8.

(Правни облик колективне организације)

- (1) Колективна организација је правно лице које има статус удружења које дјелује на цијелој територији Босне и Херцеговине.
- (2) У случају сукоба одредаба овог закона и закона који уређује оснивање и рад удружења примјењују се одредбе овог закона.

Члан 9.

(Правни основ за колективно остваривање права)

- (1) Колективна организација може да остварује ауторска права на основу уговора са аутором, осим ако овим законом није изричито предвиђена могућност колективног остваривања права на основу самог закона (члан 4. став (3) овог закона).
- (2) Уговор из става (1) овог члана мора да садржи нарочито:
  - а) одредбу о искључивом преносу одговарајућег имовинског права аутора на колективну организацију,
  - б) налог аутора колективној организацији да у своје име а за рачун аутора остварује пренесена права,
  - ц) врсту дјела и права која колективна организација остварује за рачун аутора,
  - д) вријеме трајања уговора које не може да буде дуже од пет година; после истека трајања уговор се може неограничено продуживати за исте периоде.
- (3) Ако колективна организација остварује права на основу закона, став (2) тач. б), ц) и д) овог члана примјењују се на одговарајући начин.
- (4) Ако је остваривање права према закону или уговору пренесено на колективну организацију, аутор не може сам остваривати та права на индивидуалан начин, осим у случају из члана 5. овог закона.

ГЛАВА II - ПОСТУПАК ДАВАЊА ДОЗВОЛЕ И КОНТРОЛА НАД РАДОМ КОЛЕКТИВНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

Члан 10.

(Захтјев за добијање дозволе)

- (1) Правно лице може да послује као колективна организација само на основу дозволе Института.
- (2) Поступак за давање дозволе за обављање послова колективног остваривања ауторских права покрене се на основу писаног захтјева правног лица Институту. Уз такав захтјев правно лице мора да поднесе:
  - а) статут који утврђује органе и њихове надлежности за обављање послова колективне организације из члана 2. став (1) овог закона,
  - б) име, презиме и адресу лица која су овлашћена за представљање колективне организације,
  - ц) податке о броју аутора који су овластили правно лице за остваривање права на њиховим дјелима, као и попис дјела која ће сачињавати репертоар колективне организације,
  - д) доказе о томе да правно лице располаже одговарајућим пословним просторијама, опремом и стручном службом за ефикасно обављање колективног остваривања права, пословни план из којег произлази реална процјена обима укупног економског ефекта колективног остваривања права, као и на вјеродостојним документима заснован закључак да ће то правно лице моћи обављати дјелатност колективне организације на ефикасан и економичан начин уз примјену свих стандарда из члана 7. овог закона,
  - ф) рјешење о упису у регистар удружења код Министарства правде Босне и Херцеговине.
- (3) Ближе прописе за спровођење става (2) тач. ц), д) и е) овог члана доноси Институт.

Члан 11.

(Давање дозволе)

- (1) Институт ће издати дозволу за обављање послова колективног остваривања ауторског права правном лицу

koje je podnijelo zahtjev prema članu 10. ovog zakona ako utvrdi da:

- a) je statut kolektivne organizacije u skladu sa odredbama ovog zakona i sa zakonom kojim se uređuju autorsko pravo i srodna prava,
  - b) je ekonomska osnova pravnog lica dovoljna da omogućava nesmetan rad kolektivne organizacije i efikasno ostvarivanje prava,
  - c) pravno lice ispunjava uslove iz člana 10. stav (2) tачка d) ovog zakona,
  - d) већ не постоји за исту врсту ауторских дјела и за остваривање истих права друга колективна организација осим ако правно лице које подноси захтјев докаже да ће обезбиједити корисницима већи репертоар заштићених дјела него већ постојећа колективна организација, као и да може обезбиједити ефикаснији и економичнији начин остваривања права.
- (2) При процјени постојања довољне економске основе правног лица, односно процјени обезбјеђења ефикаснијег и економичнијег начина остваривања права из става (1) овог члана, Институт ће узети у обзир нарочито: број аутора који су држављани Босне и Херцеговине или који имају пребивалиште, односно сједиште у Босни и Херцеговини, а који су овластили колективну организацију за остваривање њихових права, укупан број њихових дјела која ће чинити репертоар колективне организације, претпостављени обим коришћења тих дјела, односно могући број њихових корисника, начин и средства којима колективна организација намјерава обављати своју дјелатност, способност остваривања права страних аутора, способност остваривања права домаћих аутора у иностранству, те процјену очекиване висине наплаћених накнада и трошкова пословања.
- (3) Ближе прописе о спровођењу става (2) овог члана доноси Институт.
- (4) У случају давања дозволе новој колективној организацији, одлука о томе мора да садржи и изреку о одузимању дозволе за обављање тих послова дотадашњој колективној организацији.
- (5) У поступку издавања дозволе примјењују се одредбе закона који уређује општи управни поступак. Против одлуке Института није могуће изјавити жалбу, али се може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине.
- (6) Обавјештење о правоснажној одлуци о давању дозволе објављује се у "Службеном гласнику БиХ" и у "Службеном гласнику Института".

Члан 12.

(Контрола Института над радом колективне организације)

- (1) Институт врши надзор над радом колективне организације и контролише да ли она обавља своје послове у складу с одредбама овог закона.
- (2) Институт може у свако вријеме да захтијева од колективне организације извјештај о вођењу послова, као и увид у пословне књиге и другу пословну документацију колективне организације, у обиму који је потребан и оправдан актом контроле у конкретној ствари, на основу образложеног писаног захтјева у којем је јасно одређен предмет контроле.
- (3) Колективна организација дужна је да без одгађања обавијести Институт о свакој промјени лица која су према закону и статуту овлашћена за њено представљање.
- (4) Колективна организација мора Институту без одгађања јавити, уз истовремено достављање све одговарајуће документације, нарочито:
  - a) сваку измјену статута,
  - b) колективне уговоре с удружењима корисника,
  - c) тарифе и сваку њихову измјену или допуну,
  - d) уговоре са страним колективним организацијама и њиховим удружењима,
  - e) одлуке скупштине колективне организације,
  - f) годишње извјештаје и извјештаје ревизијских организација, заједно са мишљењем овлашћеног

ревизора о правилности пословања колективне организације и његове усклађености с одредбама овог закона, актима колективне организације и уговорима закљученим са трећим лицима,

- г) судске и управне одлуке у којима је колективна организација једна од странака.

- (5) Колективна организација дужна је да благовремено обавијести Институт и кориснике о одржавању сједница скупштине и других органа и да омогући овлашћеним представницима Института и корисника да присуствују тим сједницама. Представници Института и корисника имају право да на сједницама органа колективне организације дају мишљења о свим питањима која се односе на послове колективног остваривања ауторског права, али немају право гласа.

Члан 13.

(Мјере Института у случају неправилности у раду колективне организације)

- (1) Ако Институт установи неправилности у раду колективне организације, он ће својим рјешењем наредити да колективна организација отклони те неправилности и одредити јој примјерен рок за њихово отклањање, који не може бити краћи од 30 дана, нити дужи од шест мјесеци.
- (2) Институт ће својом одлуком одузети издату дозволу за рад колективне организације ако:
  - a) је колективна организација доставила Институту нетачне податке, на основу којих је издата дозвола,
  - b) наступе околности које би биле разлог за одбијање захтјева за издавање дозволе,
  - c) колективна организација не обавља своје дјелатности у складу са одредбама члана 3. овог закона,
  - d) колективна организација учини тежу повреду одредаба овог закона.
- (3) Институт не може донијети одлуку према ставу (2) тач. ц) и д) овог члана ако претходно није наредио колективној организацији да отклони установљене повреде.
- (4) Одлука о одузимању дозволе објављује се у "Службеном гласнику БиХ" и у "Службеном гласнику Института".

Члан 14.

(Условно одузимање дозволе)

- (1) Институт може својом одлуком о одузимању дозволе истовремено одредити да се то одузимање неће спровести под условом да колективна организација у одређеном року, који не може бити краћи од шест мјесеци нити дужи од двије године (пробни период), отклони све неправилности и санира учињене повреде, те да у том року не учини нову повреду која је основ за одузимање дозволе.
- (2) Институт ће опозвати одлуку о условном одузимању дозволе ако колективна организација у пробном периоду не отклони установљене неправилности и повреде, или ако учини нову повреду која је основ за одузимање дозволе.
- (3) У поступцима према одредбама чл. 13. и 14. овог закона примјењују се на одговарајући начин одредбе закона који уређује управни поступак. Против одлуке или рјешења Института не може се изјавити жалба, али се може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине.

ДИО ТРЕЋИ - ОДНОС КОЛЕКТИВНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ПРЕМА АУТОРИМА

Члан 15.

(Обавеза прихватања колективног остваривања права)

- (1) Колективна организација не може одбити захтјев за склапање уговора за колективно остваривање права из области своје дјелатности.
- (2) Одредба става (1) овог члана не примјењује се ако је аутор већ склопио уговор за колективно остваривање својих права у Босни и Херцеговини са страном колективном организацијом.

Члан 16.

(Чланство у колективној организацији)

Аутори који су повјерили колективној организацији остваривање својих права су њени чланови. Врсте чланства и права везана за њих одређује статут колективне организације.

Члан 17.

(Забрана изузимања дјела)

Члан колективне организације не може из колективног остваривања права изузети своја поједина дјела, нити поједине облике коришћења тих дјела, осим у случају кад је то предвиђено уговором између њега и колективне организације.

Члан 18.

(Претпоставка колективног остваривања права)

- (1) Постоји претпоставка да је колективна организација, у оквиру врсте права и врсте дјела за које је специјализована, овлашћена да дјелује за рачун свих аутора.
- (2) Аутор који не жели да своја права остварује на колективан начин дужан је да о томе, у писаној форми, обавијести одговарајућу колективну организацију.
- (3) Колективна организација дужна је да ауторе који је нису обавијестили да ће своја права остваривати на индивидуалан начин третира равноправно с ауторима који су с њом склопили уговор из члана 9. овог закона.

Члан 19.

(Надзор чланова)

- (1) Сваки члан колективне организације може да тражи од ње на увид годишњи финансијски извјештај и извјештај надзорног одбора у року који је одређен статутом. Ако тај рок није одређен, он износи 15 дана од дана примања захтјева члана.
- (2) Најмање 10% редовних чланова колективне организације може да тражи да један или више независних стручњака, на трошак колективне организације, изврши преглед и ревизију њеног пословања, осим ако је на основу ове законске одредбе такав преглед већ био извршен у истој календарској години.

Члан 20.

(Годишњи извјештај и ревизија)

- (1) Колективна организација мора за сваку пословну годину, у року од шест мјесеци после њеног завршетка, усвојити односно прибавити:
  - а) годишњи извјештај органа управљања и надзорних органа о износу наплаћених накнада, њиховој распоједи, пословању колективне организације, извршавању колективних уговора из члана 24. овог закона и о извршавању уговора закључених са страним колективним организацијама,
  - б) извјештај ревизорске куће о извршеној контроли финансијско-рачуноводствене документације, заједно са налазом овлашћеног ревизора о правилности и усклађености пословања колективне организације с одредбама овог закона, с актима колективне организације и са закљученим уговорима,
  - ц) мишљење органа управљања и надзорних органа о извјештају и налазу из тачке б) овог става,
  - д) предузете мјере, ако је овлашћени ревизор нашао неправилности у пословању колективне организације,
  - е) предлог финансијског плана колективне организације за наредну годину, који укључује план трошкова њеног пословања.
- (2) Одредбе овог члана не утичу на обавезе колективне организације које она према другим прописима има у погледу финансијског пословања, извјештаја и ревизије.

Члан 21.

(Правила о распоједи прихода колективне организације)

- (1) Узимајући у обзир одредбу члана 7. став (2) овог закона, колективна организација дужна је да ауторима који су с њом закључили уговор из члана 9. овог закона, као и онима који

своја права у Босни и Херцеговини остварују на основу уговора закљученог између те колективне организације и стране колективне организације, распоједили сав приход од своје дјелатности, у складу са годишњим планом који усвоји скупштина колективне организације.

- (2) Колективна организација дијели средства за ауторске хонораре чланова у складу са усвојеним правилима о распоједи.
- (3) Основни принципи и правила распоједи прихода морају бити одређени у статуту колективне организације, морају обезбјеђивати сразмјерност, примјерност и праведност распоједи и морају ефикасно онемогућити било какву арбитражност.

Члан 22.

(Посебни случајеви распоједи накнада)

- (1) Накнада остварена на основу права на накнаду за приватну и другу сопствену употребу, која се према закону који уређује ауторско право и сродна права плаћа од прве продаје или увоза нових техничких уређаја за звучно и визуелно снимање и нових празних носача звука, слике или текста, дијели се између аутора, извођача и произвођача фонограма, односно филмских продуцената у омјеру 40:30:30.
- (2) Накнада остварена на основу права на накнаду за приватну и другу сопствену употребу, која се према закону који уређује ауторско право и сродна права плаћа од прве продаје или увоза нових уређаја за фотокопирање и од израђених фотокопија намијењених за продају, дијели се између аутора и издавача у омјеру 50:50.
- (3) Накнада остварена на основу законске лиценце за репродуковање новинских и сличних чланака у прегледима штампе (клипинг) дијели се између аутора и издавача у омјеру 30:70.

ДИО ЧЕТВРТИ - ОДНОС КОЛЕКТИВНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ И КОРИСНИКА

ГЛАВА I - ТАРИФА И КОЛЕКТИВНИ УГОВОР

Члан 23.

(Тарифа)

- (1) Висина и начин израчунавања накнада које поједини корисник мора да плати колективној организацији за коришћење ауторског дјела из њеног репертоара одређује се тарифом. Висина накнаде мора бити примјерена врсти и начину коришћења ауторског дјела.
- (2) Тарифа се одређује колективним уговором између колективне организације и репрезентативног удружења корисника или, ако то није могуће, уговором са појединачним корисником, односно одлуком Савјета за ауторско право. До другачије правоснажне одлуке Савјета за ауторско право сматра се да су тарифе одређене поменутих уговорима примјерене.
- (3) При одређивању примјерене тарифе нарочито се узима у обзир:
  - а) укупни бруто приход који се остварује коришћењем ауторског дјела или, ако то није могуће, укупни бруто трошкови везани за то коришћење,
  - б) значај коришћења ауторских дјела за дјелатност корисника,
  - ц) сразмјер између заштићених и незаштићених ауторских дјела која се користе,
  - д) сразмјер између права која се остварују на колективан и индивидуалан начин,
  - е) посебна сложеност колективног остваривања права због одређеног начина коришћења ауторских дјела,
  - ф) упоредивост предложене тарифе са тарифама одговарајућих колективних организација у другим сусједним државама и државама које се према релевантним критеријумима, а нарочито према висини бруто домаћег производа по становнику и куповној моћи, могу упоредити са Босном и Херцеговином.

- (4) Изузетно од одредбе става (3) овог члана, основ за одређивање примјерене тарифе за електронске медије је нето приход остварен од спонзорства музичких емисија, приход од редовног оглашавања у маркетиншком простору радија или телевизије. У основ не улазе приходи остварени спонзорисањем емисија истраживачког новинарства или информативних емисија, временске прогнозе и спорта, образовних и едукативних емисија, донације, спонзорства немусичких дијелова програма.

Члан 24.

(Колективни уговор)

- (1) Колективна организација закључује колективни уговор са репрезентативним удружењем корисника ауторских дјела из репертоара колективне организације на основу претходно обављених преговора. Као репрезентативно удружење сматра се оно удружење корисника које на територији Босне и Херцеговине представља већину корисника у области одређене дјелатности, односно оно коме је репрезентативност призната на основу других прописа.
- (2) Ако нема репрезентативног удружења у смислу става (1) овог члана, репрезентативност ће се утврђивати на основу броја корисника које удружење представља, активности удружења, степена организованости удружења и слично.
- (3) Колективним уговором сматра се и уговор који закључи колективна организација са појединим корисником ауторских дјела из њеног репертоара ако је он, због природе своје дјелатности, једини који обавља ту дјелатност. Одредбе овог закона које се односе на репрезентативно удружење корисника примјењују се на одговарајући начин и на појединог корисника из овог става.
- (4) Колективни уговор одређује нарочито:
- тарифу, основица за обрачун и начин примјене тарифе,
  - услове за коришћење ауторских дјела из репертоара колективне организације,
  - околности коришћења због којих се висина одређене накнаде према тарифи увећава, смањује или опрашта,
  - рок и начин наплате накнаде,
  - начин наплате накнаде за коришћење ауторских дјела и начин обрачунавања наплаћених накнада у случају постојања привремене тарифе из члана 26. овог закона за коришћење тих дјела до момента закључења колективног уговора, ако се тим уговором први пут одређује тарифа за поједину врсту коришћења ауторских дјела.

Члан 25.

(Поступак закључења колективног уговора)

- (1) Позив на преговоре за закључење колективног уговора колективна организација објављује у "Службеном гласнику БиХ". Рок за почетак преговора не може бити краћи од 30 дана од дана објављивања ни дужи од 180 дана од дана објављивања позива.
- (2) Колективна организација објављује закључени колективни уговор у "Службеном гласнику БиХ". Колективни уговор почиње да важи за све истоврсне кориснике ауторских дјела из репертоара колективне организације петнаестог дана од дана његовог објављивања у "Службеном гласнику БиХ", независно од тога да ли су ти корисници учествовали у преговорима или не.
- (3) Корисници ауторских дјела из репертоара колективне организације дужни су да закључе уговоре са колективном организацијом у складу са важећим колективним уговором.
- (4) При одлучивању о захтјевима колективне организације за наплату накнада, судови су везани важећим колективним уговором.
- (5) Одредбе чл. 24. и 25. овог закона примјењују се на одговарајући начин и на измјене, допуне или престанак колективних уговора.

ГЛАВА II - ОБАВЕЗЕ КОРИСНИКА

Члан 26.

(Обавеза склапања уговора о коришћењу дјела)

- (1) Корисник ауторских дјела из репертоара колективне организације може било када да тражи закључење уговора о неискључивом преносу права за коришћење тих дјела, према важећем колективном уговору, односно важећој привременој тарифи, ако она у том тренутку постоји.
- (2) Ако уговор о неискључивом преносу права за коришћење заштићених дјела није закључен, сматра се да је одговарајуће право пренесено ако корисник плати на рачун колективне организације или на посебан рачун код суда или нотара износ који би наплатила колективна организација према важећој тарифи.

Члан 27.

(Обавеза корисника да извјештава колективну организацију)

- (1) Организатори културно-умјетничких и забавних приредаба и други корисници заштићених ауторских дјела обавезни су да у случајевима када је то потребно према одредбама овог закона претходно прибаве права за саопштавање јавности тих дјела, а у року од 15 дана након таквог саопштавања да пошаљу одговарајућој колективној организацији списак свих коришћених дјела.
- (2) Надлежни орган унутрашњих послова ће на захтјев аутора или колективне организације забранити приредбу, односно коришћење заштићеног дјела, ако организатор није претходно прибавио права из става (1) овог члана.
- (3) Колективна организација обавезна је да о свом трошку електронским медијима стави на располагање компјутерски програм који ће аутоматски евидентирати емитована ауторска дјела која се могу електронском поштом слати колективној организацији.
- (4) Корисници заштићених дјела који та дјела користе без неискључивог преноса права, на основу закона који уређује ауторско право и сродна права (издавачи наставних и испитних материјала, издавачи периодичне штампе и лица која се баве клипингом), обавезни су да најмање једном мјесечно пошаљу одговарајућој колективној организацији податке о њиховом коришћењу, осим ако је посебним уговором између колективне организације и корисника договорен другачији рок извјештавања.

Члан 28.

(Обавеза лица која плаћају накнаду на основу других права аутора)

- (1) Произвођачи уређаја за звучно и визуелно снимање, произвођачи уређаја за фотокопирање, произвођачи празних носача звука, слике или текста, односно увозници таквих уређаја и носача, дужни су да крајем сваког квартала саопште, у писаној форми, одговарајућој колективној организацији податке о броју и врсти продатих, односно увезених уређаја и носача, који су потребни за израчунавање дуговане накнаде.
- (2) Физичка или правна лица која уз наплату обављају услуге фотокопирања дужна су да крајем сваког мјесеца саопште, у писаној форми, одговарајућој колективној организацији податке о броју израђених фотокопија за продају, који су потребни за израчунавање дуговане накнаде, осим ако је посебним уговором између колективне организације и таквих лица договорен другачији рок.
- (3) Продавци, купци или посредници који се професионално баве прометом оригинала дјела ликовне умјетности обавезни су да саопште, у писаној форми, одговарајућој колективној организацији податке који су потребни за израчунавање дуговане накнаде од продаје оригинала ликовних дјела (*право слијеђења*; уређено одредбама закона који уређује ауторско право и сродна права), у року од 30 дана од такве продаје.

- (4) Физичка или правна лица која се баве давањем на послуку таквих оригинала или примјерака дјела, а која према одредбама закона који уређује ауторско и сродна права плаћају накнаду аутору, дужна су да саопште, у писаној форми, одговарајућој колективној организацији податке који су потребни за израчунавање дуговане накнаде у року од 15 дана од примања њеног захтјева.

ГЛАВА III - ОБАВЕЗЕ КОЛЕКТИВНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

Члан 29.

(Недискриминација корисника)

Колективна организација дужна је да са сваким заинтересованим корисником, односно удружењем корисника, закључи уговор о неискључивом преносу права, без дискриминације.

Члан 30.

(Обавеза давања података на увид)

Колективна организација дужна је да сваком кориснику, као и другом лицу које има правни интерес, омогући увид у свој репертоар ауторских дјела и да на захтјев сваког корисника саопшти све потребне податке о условима под којима она остварује ауторска права на појединим дјелима.

Члан 31.

(Обавјештавање корисника о изумима аутора)

Колективна организација дужна је да сваком кориснику који користи дјела са њеног репертоара на основу овог закона без одгађања проследи обавјештење из члана 18. овог закона.

ДИО ПЕТИ - РЈЕШАВАЊЕ ТАРИФНИХ СПОРОВА ИЗМЕЂУ КОЛЕКТИВНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА И КОРИСНИКА

ГЛАВА I - САВЈЕТ ЗА АУТОРСКО ПРАВО

Члан 32.

(Савјет за ауторско право)

- (1) Савјет за ауторско право (у даљем тексту: Савјет) стручни је, независни и непристрасни орган који је овлашћен да у области остваривања ауторског права:
  - а) одређује примјерену тарифу за коришћење ауторских дјела,
  - б) одлучује о другим спорним питањима у вези са закључивањем колективних уговора,
  - ц) провјерава да ли је објављени колективни уговор у складу са законом који уређује ауторско право и сродна права, те с овим законом.
- (2) Ако су странке у вези с неким од питања из става (1) овог члана закључиле арбитражни споразум или су уговориле надлежност арбитраже, такав уговор или уговорна одредба су ништавни.
- (3) Спорови чије је рјешавање у надлежности Савјета не могу се износити пред Конкурентски савјет Босне и Херцеговине.

Члан 33.

(Састав Савјета)

- (1) Савјет чине председник и четири члана.
- (2) Председник и чланови Савјета, као и њихови замјеници, морају имати високу стручну спрему и најмање пет година радног искуства у струци. Сва лица у саставу Савјета морају имати знање из области ауторског права.

Члан 34.

(Именовање Савјета)

- (1) Председника и чланове Савјета именује Савјет министара Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет министара БиХ) на предлог Института. Осим председника и чланова, именују се и замјеник председника и два замјеника члана Савјета.
- (2) Институт припрема предлог из става (1) овог члана на основу предлога кандидата добијеног од колективне

организације и од репрезентативног удружења корисника на основу јавног позива, објављеног у "Службеном гласнику БиХ". Колективна организација и репрезентативно удружење корисника предлажу сваки по два члана Савјета и по једног замјеника. Председника Савјета и његовог замјеника предлаже Институт.

- (3) Ако колективна организација и репрезентативно удружење корисника не предложе своје кандидате за чланове Савјета и њихове замјенике у року од три мјесеца након објављивања јавног позива, односно предложе кандидате који не испуњавају услове из члана 33. став (2) овог закона, те чланове Савјета и замјенике предложиће Институт.
- (4) Савјет министара БиХ може одбити именовање појединог предложеног лица ако сматра да то лице не испуњава услове из члана 33. став (2) овог закона.
- (5) Замјеници председника и чланова Савјета преузимају активну функцију у раду Савјета у случају спријечености председника или члана, због озбиљне болести или друге дуже спријечености да учествују у раду Савјета.
- (6) Мандат председника и чланова Савјета, као и њихових замјеника износи пет година. Послије истека мандата Институт поново спроводи поступак именовања према одредбама овог члана. Председник и чланови Савјета, као и њихови замјеници којима је мандат истекао, могу бити поново именовани.
- (7) Председник или члан Савјета могу да буду разријешени своје функције ако:
  - а) не обављају своју функцију на савјестан или непристрасан начин,
  - б) постану трајно неспособни да обављају своју функцију,
  - ц) ако из других оправданих разлога сами затраже да буду разријешени.
- (8) Предлог за разријешење председника и члана Савјета даје Институт на сопствену иницијативу, или на иницијативу колективне организације или удружења корисника. О приједлогу за разријешење одлучује Савјет министара БиХ.

Члан 35.

(Поступак пред Савјетом)

- (1) Колективна организација или репрезентативно удружење корисника може да тражи у свако доба послје објављивања привремене тарифе из члана 26. овог закона, односно ако након шест мјесеци од почетка преговора не дође до закључења колективног уговора, да Савјет својом одлуком одреди примјерену тарифу, или да одлучи о другом спорном питању у вези са колективним уговором.
- (2) Свако ко има правни интерес може да тражи да Савјет оцијени да ли је објављени колективни уговор у складу са законом који уређује ауторско право и сродна права, те овим законом, и да ли је тарифа одређена тим уговором примјерена, осим ако је Савјет о том истом питању већ одлучивао.
- (3) Поступак пред Савјетом покреће се писаним захтјевом који нарочито мора да садржи:
  - а) податке о подносиоцу захтјева,
  - б) образложење свих спорних питања,
  - ц) наводе о досадашњем току и резултатима преговора за закључење колективног уговора, укључујући доказе о датуму њиховог почетка,
  - д) предлог тарифе коју треба да одреди Савјет, односно предлог рјешења другог спорног питања о којем треба да одлучи Савјет.
- (4) Савјет доставља захтјев из става (3) овог члана супротној странки односно, у случају из става (2) овог члана, колективној организацији и репрезентативном удружењу корисника који су склопили оспорени колективни уговор, и позива их да се о њему изјасне у року који одреди.
- (5) Свака странка мора да наведе чињенице и да пружи доказе на којима заснива свој захтјев, односно којима се противи наводима и доказима супротне странке. Савјет није везан предложеним доказима и захтјевима странака.

- (6) Савјет може од странака било када да тражи да оне предложе додатне доказе за које сматра да би могли бити корисни у поступку, а нарочито може да тражи да странке припреме одговарајуће извјештаје, предложе мишљења стручњака или вјештака и слично. Савјет процјењује, уважавајући све околности случаја, значење уздржавања странке да поступи у складу са одредбама овог става.
- (7) Ако овим законом није другачије одређено, у поступку пред Савјетом користе се на одговарајући начин одредбе закона који уређује управни поступак, осим одредаба о правним средствима и извршењу.

Члан 36.

(Одлука Савјета)

- (1) Савјет одређује примјерену тарифу, или одлучује о другом спорном питању својом одлуком. Савјет може оспорени колективни уговор потврдити дјелимично или у цјелини, односно измијенити или поништити.
- (2) Ако је у зависности од свих околности случаја то потребно, Савјет може током поступка, на предлог странке, донијети одлуку којом одређује висину тарифе за вријеме док траје поступак пред Савјетом. Савјет ће донијети такву привремену одлуку на основу података који су познати у вријеме доношења одлуке. Таква одлука важи до доношења одлуке према ставу (1) овог члана. Против привремене одлуке, према одредбама овог става, није допуштена судска заштита предвиђена чланом 38. овог закона.
- (3) Савјет је дужан да донесе одлуку из става (1) овог члана у року од шест мјесеци од пријема захтјева из члана 35. став (3) овог закона.
- (4) Правоснажна одлука Савјета је саставни дио колективног уговора, односно замјењује колективни уговор ако се њоме оспорени колективни уговор мијења или поништава, или ако колективни уговор није био закључен.
- (5) Правоснажна одлука Савјета објављује се у "Службеном гласнику БиХ" и у "Службеном гласнику Института".

Члан 37.

(Трошкови поступка пред Савјетом)

- (1) Трошкови поступка пред Савјетом су трошкови странака и трошкови Савјета.
- (2) Свака странка сама сноси своје трошкове поступка пред Савјетом.
- (3) Странке у подједнаким дијеловима сnose сљедеће трошкове Савјета:
- а) награду за рад чланова Савјета,
  - б) путне и друге разумне трошкове члана Савјета,
  - ц) трошкове настале извођењем доказа,
  - д) административне трошкове.
- (4) Странка која је покренула поступак пред Савјетом мора у року који одреди Савјет, а који не смије бити краћи од 15 дана, предумити средства за покривање трошкова рада Савјета, иначе ће Савјет одбацити захтјев за покретање поступка.
- (5) Висина награде за рад чланова Савјета износи 25% основне мјесечне плате кантоналног, односно општинског судије, за сваки започети мјесец трајања поступка, а висина награде за рад предсједника Савјета једнака је награди члана, увећана за 15%.
- (6) Савјет посебним рјешењем доноси одлуку о трошковима Савјета и о томе да ли нека од странака, узимајући у обзир плаћени предујам, мора повратити другој странки одговарајући дио плаћених трошкова.

Члан 38.

(Судска заштита против одлуке Савјета)

- (1) Против одлуке Савјета допуштено је покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од пријема одлуке. О тужби одлучује Суд Босне и Херцеговине у вијећу од три судије.
- (2) Суд Босне и Херцеговине испитује одлуку Савјета у границама поднесеног тужбеног захтјева и у границама

разлога који су наведени у тужби, пазећи по службеној дужности на битне повреде поступка у погледу питања да ли је странки била дата могућност да се изјасни о чињеницама и околностима важним за оспорену одлуку.

- (3) У поступку судске заштите тужилац не може наводити нове чињенице и предлагати извођење нових доказа.
- (4) Суд Босне и Херцеговине доноси своје рјешење без главне расправе.
- (5) Против пресуде, односно рјешења суда нису допуштене жалба нити ревизија.
- (6) За поступак судске заштите, према одредбама овог члана, примјењују се на одговарајући начин одредбе закона која уређује управни спор, осим ако је овим законом другачије одређено. Савјет је изузет од обавезе плаћања судских такси у управном спору.

Члан 39.

(Споредни послови и административна помоћ)

- (1) Сједиште Савјета је у сједишту Института. Институт даје Савјету сву потребну административно-техничку помоћ која је потребна за обезбјеђивање ефикасног и несметаног рада Савјета и сноси трошкове такве помоћи.
- (2) Институт прима на свој рачун сва средства која плаћају странке ради покривања трошкова за рад Савјета на основу члана 37. став (3) овог закона и обавља све рачуноводствене послове у вези са исплатом награда и накнадом трошкова члановима Савјета.

ГЛАВА II - МЕДИЈАЦИЈА

Члан 40.

(Медијатор)

- (1) Колективна организација и репрезентативно удружење корисника могу предложити да се ангажује медијатор на основу договора о медијацији ради закључења колективног уговора о кабловској ретрансмисији радио-дифузијски емитованих дјела.
- (2) Медијатор је независан, непристрасан и није везан ничијим упутствима. У поступку медијације зајамчена је тајност.
- (3) Дужност медијатора је да учини све потребно да странке преговарају у доброј вјери и да не ометају и не одуговлаче преговоре без оправданих разлога. Медијатор може странкама предложити начин рјешења спора. Узима се да су странке прихватиле предлог медијатора ако у року од три мјесеца од његовог уручења ниједна од њих не поднесе свој писани приговор.
- (4) Странке заједно бирају медијатора са листе медијатора коју одређује Институт.
- (5) Медијатор има право на награду за обављену медијацију. Награду медијатору плаћају странке. Ближе прописе за спровођење овог члана, укључујући висину награде, доноси Институт.
- (6) Институт обезбјеђује медијатору сву потребну административну помоћ у вези са несметаним вођењем поступка медијације. У вези са медијацијом примјењује се на одговарајући начин и одредба члана 39. овог закона.

ДИО ШЕСТИ - ПРЕКРШАЈНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 41.

(Прекршај)

- (1) Новчаном казном у износу од 1.000 КМ до 100.000 КМ казниће се за прекршај правно лице, а новчаном казном у износу од 1.000 КМ до 10.000 КМ казниће се за прекршај предузетник ако:
- а) одговарајућој колективној организацији не пошаље у року списак коришћених ауторских дјела (члан 27. ст. (1), (3) и (4) овог закона),
  - б) одговарајућој колективној организацији не пошаље у року податке о врсти и броју продатих или увезених уређаја за звучно и визуелно снимање, уређаја за фотокопирање, празних носача звука и слике и података

- о продатим фотокопијама, а који су потребни за израчунавање дугованог износа накнаде за приватну и другу сопствену употребу дјела, према одредбама закона који уређује ауторско право и сродна права (члан 28. ст. (1) и (2) овог закона),
- ц) одговарајућој колективној организацији не пошаље у року податке који су потребни за израчунавање дуговане накнаде од продаје оригинала ликовних дјела (члан 28. став (3) овог закона),
- д) одговарајућој колективној организацији не пошаље у року податке који су потребни за израчунавање дуговане накнаде од давања оригинала или примјерака дјела на послугу (члан 28. став (4) овог закона).
- (2) Новчаном казном у износу од 3.000 КМ до 20.000 КМ казниће се за прекршај из става (1) овог члана и одговорно лице у правном лицу и код предузетника.
- (3) Новчаном казном у износу од 3.000 КМ до 10.000 КМ казниће се за прекршај из става (1) овог члана физичко лице.
- (4) Ст. (1), (2) и (3) овог члана примјењују се и у случају да је списак дјела, односно да су подаци нетачни.
- (5) Прекршајни поступак на основу одредаба овог члана је хитан.

Члан 42.

(Прекршаји у поврату)

Правном лицу или предузетнику који у поврату учини прекршај из члана 41. став (1) овог закона може се изрећи и заштитна мјера забране обављања дјелатности или дијелова дјелатности којима се повређује ауторско или сродна права у трајању до једне године ако је учињени прекршај нарочито тежак због начина извршења, посљедица дјела или других околности учињеног прекршаја.

Члан 43.

(Инспекцијски надзор)

Инспекцијски надзор у вези са прекршајима за које су санкције наведене у члану 41. овог закона врши инспекција надлежна за контролу тржишта у Федерацији Босне и Херцеговине, Републици Српској и Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине.

ДИО СЕДМИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 44.

(Усклађивање статусног облика и пословања постојећих организација)

- (1) Организације аутора и других носилаца ауторских права, те друга правна лица специјализована за остваривање ауторских права која су, према одредби члана 87. Закона о ауторском праву и сродним правима у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ" бр. 7/02 и 76/06), обављала послове колективног остваривања ауторског права прије ступања на снагу овог закона настављају да раде и после његовог ступања на снагу.
- (2) Сви субјекти из става (1) овог члана дужни су да ускладе свој статусни облик и своје пословање са одредбама овог закона и да поднесу захтјев за издавање нове дозволе за обављање послова колективног остваривања ауторских права према члану 10. овог закона, у року од двије године од ступања на снагу овог закона.
- (3) Одредбе ст. (1) и (2) овог члана примјењују се и на оне субјекте чија дозвола истиче током трајања рока из става (2) овог члана.
- (4) Одредбе става (1) овог члана примјењују се на субјекте из става (2) овог члана све док Институт не изда дозволу за обављање послова колективног остваривања ауторских права према члану 11. овог закона.
- (5) Тарифе организација аутора и других носилаца ауторских права, те других правних лица специјализованих за остваривање ауторских права према ставу (1) овог члана које су се примјењивале до ступања на снагу овог закона

сматрају се као ваљани колективни уговори о тарифама, према одредбама члана 24. овог закона.

- (6) Поступци за издавање дозволе за обављање послова колективног остваривања ауторског права који на дан ступања на снагу овог закона још нису окончани настављају се према одредбама овог закона.
- (7) Поступци за одобрење тарифа који на дан ступања на снагу овог закона нису окончани прекидају се.

Члан 45.

(Привремена дозвола до оснивања одговарајуће колективне организације)

- (1) Ако у периоду од једне године од дана ступања на снагу овог закона не буду основане одговарајуће колективне организације за остваривање права на накнаду од репродуковања дјела за приватну и другу сопствену употребу, као и за остваривање накнаде од поновне продаје оригинала дјела ликовне умјетности према одредбама закона који уређује ауторско право и сродна права, Институт има право да изда привремену дозволу за обављање послова колективног остваривања тих права правном лицу које не испуњава услове из чл. 8, 9. и члана 10. став (2) тач. а), ц) и е) овог закона, ако процијени да је то према свим околностима конкретног случаја прикладно.
- (2) Привремена дозвола може се издати за одређени временски рок који није краћи од годину дана, или без рока, до опозива. Институт ће у привременој дозволи одредити правном лицу услове за обављање послова колективног остваривања одређених ауторских права.
- (3) Привремена дозвола правном лицу из става (1) овог члана у сваком случају престаје да важи издавањем дозволе одговарајућој колективној организацији према члану 11. овог закона.

Члан 46.

(Именовање Савјета)

- (1) Институт треба да покрене поступак именовања Савјета у року од мјесец дана од дана ступања на снагу овог закона.
- (2) Савјет министара БиХ именоване председника и чланове Савјета најкасније у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 47.

(Прописи о спровођењу)

Институт је дужан да донесе прописе предвиђене у члану 10. став (3), члану 11. став (3) и члану 40. став (5) овог закона у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 48.

(Престанак важења других прописа)

Ступањем на снагу овог закона престају да важе одредбе чл. 86, 87, 88, 89, 90, 91, 105, 106, 107, 108, 120, 121, 122, 123, 124, 130, 131, 132, 134. и 135. Закона о ауторском праву и сродним правима у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 7/02 и 76/06).

Члан 49.

(Ступање на снагу Закона)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

ПСБиХ, број 544/10
13. јула 2010. године
Сарајево

Председавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ
Нико Лозанчић, с. р.

Председавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ
Сулејман Тихић, с. р.

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 80. sjednici

Predstavničkog doma, održanoj 30. juna 2010. godine, i na 48. sjednici Doma naroda, održanoj 13. jula 2010. godine, usvojila je

ZAKON

O KOLEKTIVNOM OSTVARIVANJU AUTORSKOG I SRODNIH PRAVA

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Zakona)

- (1) Ovim zakonom uređuju se:
  - a) sadržaj i način kolektivnog ostvarivanja autorskog prava i srodnih prava,
  - b) organizacije za kolektivno ostvarivanje autorskog prava i srodnih prava,
  - c) uslovi i postupak za davanje dozvole za kolektivno ostvarivanje prava,
  - d) tarife i tarifni ugovori o visinama naknada za korištenje autorskog djela i predmeta srodnih prava,
  - e) nadzor nadležnog državnog organa nad kolektivnim organizacijama,
  - f) imenovanje, sastav, nadležnosti i rad Vijeća za autorsko pravo.
- (2) Ovaj zakon primjenjuje se zajedno sa zakonom kojim se uređuju autorsko pravo i srodna prava u Bosni i Hercegovini. Odredbe ovog zakona ni na koji način ne utiču na prava priznata zakonom kojim se uređuju autorsko pravo i srodna prava u Bosni i Hercegovini.
- (3) Sve odredbe ovog zakona koje se odnose na autorsko pravo i autorska djela uključuju i primjenjuju se na odgovarajući način i na srodna prava i na predmete zaštite tih prava.
- (4) Sve odredbe ovog zakona koje se odnose na autora, odnosno nosioca srodnog prava, odnose se i na njihove pravne sljednike.

Član 2.

(Kolektivno ostvarivanje autorskog prava)

- (1) Kolektivno ostvarivanje autorskog prava znači ostvarivanje autorskog prava za više autorskih djela većeg broja autora zajedno posredstvom pravnih lica specijaliziranih samo za tu djelatnost, koja ispunjavaju sve uslove prema odredbama ovog zakona i koja imaju dozvolu Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Institut) za obavljanje te djelatnosti (u daljnjem tekstu: kolektivna organizacija).
- (2) Kolektivna organizacija obavlja djelatnost kolektivnog ostvarivanja autorskog prava u svoje ime, a za račun autora.
- (3) Kolektivno ostvarivanje autorskog prava moguće je samo u slučaju objavljenih autorskih djela.

Član 3.

(Poslovi kolektivnog ostvarivanja autorskog prava)

- (1) Aktivnosti koje obavlja kolektivna organizacija u ostvarivanju autorskog prava obuhvataju sljedeće poslove:
  - a) sklapanje ugovora o prijenosu neisključivih prava korisnicima za korištenje autorskih djela iz repertoara kolektivne organizacije pod jednakim uslovima za iste vrste korisnika, za iste vrste djela i za iste načine korištenja,
  - b) sklapanje kolektivnih ugovora s reprezentativnim udruženjima korisnika o uslovima za korištenje autorskih djela,
  - c) objavljivanje usaglašene tarife o visini naknada za korištenje autorskih djela i upoznavanje korisnika s visinama tih naknada,
  - d) naplatu naknade za korištenje autorskih djela,
  - e) raspodjelu naplaćenih, odnosno primljenih naknada autorima prema unaprijed određenim pravilima o raspodjeli,

- f) kontrolu nad korištenjem autorskih djela koja čine repertoar kolektivne organizacije,
  - g) pokretanje i vođenje postupaka zaštite kod sudova i drugih državnih organa u slučaju povreda prava koja ostvaruje kolektivna organizacija,
  - h) sklapanje ugovora sa stranim kolektivnim organizacijama i njihovim udruženjima,
  - i) druge aktivnosti koje su povezane s kolektivnim ostvarivanjem prava i koje mogu razumno predstavljati troškove poslovanja kolektivne organizacije (obrazovne i promotivne aktivnosti za podizanje svijesti o potrebi poštivanja autorskog prava, njegove zaštite i slično). U promotivne aktivnosti kolektivne organizacije treba uključiti sve radiostanice i televizije koje su registrirane u Regulatornoj agenciji za komunikacije Bosne i Hercegovine (RAK), zbog ravnopravnosti korisnika.
- (2) Administrativno-tehničke poslove u vezi s kolektivnim ostvarivanjem autorskog prava kolektivna organizacija može povjeriti drugoj kolektivnoj organizaciji ili privrednom društvu na osnovu pisanog ugovora.

Član 4.

(Obavezno kolektivno ostvarivanje prava)

- (1) Ostvarivanje autorskog prava može se obavljati na kolektivan način u pogledu svih prava priznatih prema odredbama zakona kojim se uređuju autorsko pravo i srodna prava pod uslovom da su ispunjeni uslovi određeni ovim zakonom.
- (2) Ostvarivanje autorskog prava mora se obavljati samo na kolektivan način u slučaju:
  - a) ponovne prodaje originala likovnih djela (pravo slijeđenja),
  - b) ubiranja naknade za privatnu i drugu vlastitu upotrebu djela,
  - c) kablovskog reemitiranja autorskih djela, osim ako se radi o vlastitim emisijama radiodifuznih organizacija, nezavisno od toga da li su to izvorna prava radiodifuznih organizacija, ili prava koja su na njih prenijeli drugi nosioci prava,
  - d) pravo reproduciranja aktuelnih novinskih i sličnih članaka o tekućim pitanjima u pregledima takve štampe (kliping).
- (3) Prava iz stava (2) ovog člana nadležna kolektivna organizacija ostvaruje bez ugovora s autorom.

Član 5.

(Izuzetno individualno ostvarivanje prava)

Prava koja se prema članu 4. ovog zakona mogu ostvarivati samo na kolektivan način mogu se ostvarivati individualno dok Institut ne izda odobrenje određenom pravnom licu za njihovo kolektivno ostvarivanje.

DIO DRUGI - KOLEKTIVNA ORGANIZACIJA

POGLAVLJE I. OBLIK KOLEKTIVNE ORGANIZACIJE

Član 6.

(Kolektivna organizacija)

- (1) Kolektivna organizacija je pravno lice koje uz dozvolu Instituta obavlja poslove iz člana 3. ovog zakona, na osnovu ugovora s autorom, odnosno na osnovu ovog zakona, kao svoju jedinu i neprofitnu djelatnost.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, kolektivna organizacija može da obavlja administrativno-tehničke poslove za drugu kolektivnu organizaciju na osnovu pisanog ugovora.
- (3) Za kolektivno ostvarivanje autorskih prava koja se odnose na istu vrstu prava na istoj vrsti djela može da postoji samo jedna kolektivna organizacija.

Član 7.

(Standardi poslovanja kolektivne organizacije)

- (1) Kolektivna organizacija mora obavljati sve poslove u okviru svoje djelatnosti na način koji osigurava postizanje najvećeg mogućeg stepena efikasnosti, dobrog poslovanja, štedljivosti i transparentnosti.
- (2) Od svih ukupno ostvarenih sredstava kolektivna organizacija odvaja samo sredstva za pokrivanje troškova svog rada, a sva druga sredstva dužna je raspodijeliti svojim članovima. Izuzetno, statutom kolektivne organizacije može se izričito predvidjeti da se određeni dio tih sredstava odvoji za kulturne namjene, kao i za unapređenje penzionog, zdravstvenog i socijalnog statusa svojih članova. Visina tako odvojenih sredstava ne smije biti veća od 10% netoprihoda kolektivne organizacije.
- (3) Kolektivna organizacija dužna je da se pridržava međunarodnih i općeprihvaćenih pravila, standarda i principa koji se primjenjuju u praksi kolektivnog ostvarivanja prava, a naročito onih koji se odnose na stručne službe, utvrđivanje visine naknada za korištenje djela, dokumentaciju i njenu međunarodnu razmjenu, te obračun i raspodjelu naknada domaćim i stranim autorima.

Član 8.

(Pravni oblik kolektivne organizacije)

- (1) Kolektivna organizacija je pravno lice koje ima status udruženja koje djeluje na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.
- (2) U slučaju sukoba odredbi ovog zakona i zakona kojim se uređuje osnivanje i rad udruženja primjenjuju se odredbe ovog zakona.

Član 9.

(Pravni osnov za kolektivno ostvarivanje prava)

- (1) Kolektivna organizacija može da ostvaruje autorska prava na osnovu ugovora s autorom, osim ako ovim zakonom nije izričito predviđena mogućnost kolektivnog ostvarivanja prava na osnovu samog zakona (član 4. stav (3) ovog zakona).
- (2) Ugovor iz stava (1) ovog člana mora da sadrži naročito:
  - a) odredbu o isključivom prijenosu odgovarajućeg imovinskog prava autora na kolektivnu organizaciju,
  - b) nalog autora kolektivnoj organizaciji da u svoje ime, a za račun autora, ostvaruje prenesena prava,
  - c) vrstu djela i prava koja kolektivna organizacija ostvaruje za račun autora,
  - d) vrijeme trajanja ugovora koje ne može biti duže od pet godina; poslije isteka trajanja ugovor se može neograničeno produžavati za iste periode.
- (3) Ako kolektivna organizacija ostvaruje prava na osnovu zakona, stav (2) tač. b), c) i d) ovog člana primjenjuju se na odgovarajući način.
- (4) Ako je ostvarivanje prava prema zakonu ili ugovoru preneseno na kolektivnu organizaciju, autor ne može sam ostvarivati ta prava na individualan način, osim u slučaju iz člana 5. ovog zakona.

POGLAVLJE II. POSTUPAK DAVANJA DOZVOLE I KONTROLA NAD RADOM KOLEKTIVNE ORGANIZACIJE

Član 10.

(Zahtjev za dobivanje dozvole)

- (1) Pravno lice može da posluje kao kolektivna organizacija samo na osnovu dozvole Instituta.
- (2) Postupak za davanje dozvole za obavljanje poslova kolektivnog ostvarivanja autorskih prava pokreće se na osnovu pisanog zahtjeva pravnog lica Institutu. Uz takav zahtjev pravno lice mora da podnese:
  - a) statut koji utvrđuje organe i njihove nadležnosti za obavljanje poslova kolektivne organizacije iz člana 2. stav (1) ovog zakona,

- b) ime, prezime i adresu lica koja su ovlaštena da predstavljaju kolektivnu organizaciju,
  - c) podatke o broju autora koji su ovlastili pravno lice za ostvarivanje prava na njihovim djelima, kao i popis djela koja će sačinjavati repertoar kolektivne organizacije,
  - d) dokaze o tome da pravno lice raspolaže odgovarajućim poslovnim prostorijama, opremom i stručnom službom za efikasno obavljanje kolektivnog ostvarivanja prava,
  - e) poslovni plan iz kojeg proizlazi realna procjena obima ukupnog ekonomskog efekta kolektivnog ostvarivanja prava, kao i na vjerodostojnim dokumentima zasnovan zaključak da će to pravno lice moći obavljati djelatnost kolektivne organizacije na efikasan i ekonomičan način uz primjenu svih standarda iz člana 7. ovog zakona,
  - f) rješenje o upisu u registar udruženja kod Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine.
- (3) Bliže propise za provođenje stava (2) tač. c), d) i e) ovog člana donosi Institut.

Član 11.

(Davanje dozvole)

- (1) Institut će izdati dozvolu za obavljanje poslova kolektivnog ostvarivanja autorskog prava pravnom licu koje je podnijelo zahtjev prema članu 10. ovog zakona ako utvrdi:
  - a) da je statut kolektivne organizacije u skladu s odredbama ovog zakona i sa zakonom kojim se uređuju autorsko pravo i srodna prava,
  - b) da je ekonomska osnova pravnog lica dovoljna da omogućava nesmetan rad kolektivne organizacije i efikasno ostvarivanje prava,
  - c) da pravno lice ispunjava uslove iz člana 10. stav (2) tačka d) ovog zakona,
  - d) da već ne postoji za istu vrstu autorskih djela i za ostvarivanje istih prava druga kolektivna organizacija osim ako pravno lice koje podnosi zahtjev dokaže da će osigurati korisnicima veći repertoar zaštićenih djela nego već postojeća kolektivna organizacija, kao i da može osigurati efikasniji i ekonomičniji način ostvarivanja prava.
- (2) Pri procjeni postojanja dovoljne ekonomske osnove pravnog lica, odnosno procjeni osiguranja efikasnijeg i ekonomičnijeg načina ostvarivanja prava iz stava (1) ovog člana Institut će uzeti u obzir naročito: broj autora koji su državljani Bosne i Hercegovine ili koji imaju prebivalište, odnosno sjedište u Bosni i Hercegovini, a koji su ovlastili kolektivnu organizaciju za ostvarivanje njihovih prava, ukupan broj njihovih djela koja će činiti repertoar kolektivne organizacije, pretpostavljeni obim korištenja tih djela, odnosno mogući broj njihovih korisnika, način i sredstva kojima kolektivna organizacija namjerava obavljati svoju djelatnost, sposobnost ostvarivanja prava stranih autora, sposobnost ostvarivanja prava domaćih autora u inozemstvu, te procjenu očekivane visine naplaćenih naknada i troškova poslovanja.
- (3) Bliže propise o provođenju stava (2) ovog člana donosi Institut.
- (4) U slučaju davanja dozvole novoj kolektivnoj organizaciji, odluka o tome mora da sadrži i izreku o oduzimanju dozvole za obavljanje tih poslova dotadašnjoj kolektivnoj organizaciji.
- (5) U postupku izdavanja dozvole primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opći upravni postupak. Protiv odluke Instituta nije moguće izjaviti žalbu, ali se može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine.
- (6) Obavještenje o pravosnažnoj odluci o davanju dozvole objavljuje se u "Službenom glasniku BiH" i u "Službenom glasniku Instituta".

Član 12.

(Kontrola Instituta nad radom kolektivne organizacije)

- (1) Institut vrši nadzor nad radom kolektivne organizacije i kontrolira da li ona obavlja svoje poslove u skladu s odredbama ovog zakona.
- (2) Institut može u svako vrijeme da zahtijeva od kolektivne organizacije izvještaj o vođenju poslova, kao i uvid u poslovne knjige i drugu poslovnu dokumentaciju kolektivne organizacije, u obimu koji je potreban i opravdan aktom kontrole u konkretnoj stvari, na osnovu obrazloženog pisanog zahtjeva u kojem je jasno određen predmet kontrole.
- (3) Kolektivna organizacija dužna je bez odgađanja obavijestiti Institut o svakoj promjeni lica koja su prema zakonu i statutu ovlaštena za njeno predstavljanje.
- (4) Kolektivna organizacija mora Institutu bez odgađanja javiti, uz istovremeno dostavljanje sve odgovarajuće dokumentacije, naročito:
  - a) svaku izmjenu statuta,
  - b) kolektivne ugovore s udruženjima korisnika,
  - c) tarife i svaku njihovu izmjenu ili dopunu,
  - d) ugovore sa stranim kolektivnim organizacijama i njihovim udruženjima,
  - e) odluke skupštine kolektivne organizacije,
  - f) godišnje izvještaje i izvještaje revizijskih organizacija, zajedno s mišljenjem ovlaštenog revizora o pravilnosti poslovanja kolektivne organizacije i njegove usklađenosti s odredbama ovog zakona, aktima kolektivne organizacije i ugovorima zaključenim s trećim licima,
  - g) sudske i upravne odluke u kojima je kolektivna organizacija jedna od stranaka.
- (5) Kolektivna organizacija dužna je pravovremeno obavijestiti Institut i korisnike o održavanju sjednica skupštine i drugih organa i omogućiti ovlaštenim predstavnicima Instituta i korisnika da prisustvuju tim sjednicama. Predstavnic Instituta i korisnika imaju pravo na sjednicama organa kolektivne organizacije davati mišljenja o svim pitanjima koja se odnose na poslove kolektivnog ostvarivanja autorskog prava, ali nemaju pravo glasa.

Član 13.

(Mjere Instituta u slučaju nepravilnosti u radu kolektivne organizacije)

- (1) Ako Institut ustanovi nepravilnosti u radu kolektivne organizacije, on će svojim rješenjem narediti da kolektivna organizacija otkloni te nepravilnosti i odrediti joj primjeren rok za njihovo otklanjanje, koji ne može biti kraći od 30 dana ni duži od šest mjeseci.
- (2) Institut će svojom odlukom oduzeti izdatu dozvolu za rad kolektivne organizacije ako:
  - a) je kolektivna organizacija dostavila Institutu netačne podatke, na osnovu kojih je izdata dozvola,
  - b) nastupe okolnosti koje bi bile razlog za odbijanje zahtjeva za izdavanje dozvole,
  - c) kolektivna organizacija ne obavlja svoje djelatnosti u skladu s odredbama člana 3. ovog zakona,
  - d) kolektivna organizacija učini težu povredu odredbi ovog zakona.
- (3) Institut ne može donijeti odluku prema stavu (2) tač. c) i d) ovog člana ako prethodno nije naredio kolektivnoj organizaciji da otkloni ustanovljene povrede.
- (4) Odluka o oduzimanju dozvole objavljuje se u "Službenom glasniku BiH" i u "Službenom glasniku Instituta".

Član 14.

(Uslovno oduzimanje dozvole)

- (1) Institut može svojom odlukom o oduzimanju dozvole istovremeno odrediti da se to oduzimanje neće provesti pod uslovom da kolektivna organizacija u određenom roku, koji ne može biti kraći od šest mjeseci ni duži od dvije godine (probni period), otkloni sve nepravilnosti i sanira učinjene

povrede, te da u tom roku ne učini novu povredu koja je osnov za oduzimanje dozvole.

- (2) Institut će opozvati odluku o uslovnom oduzimanju dozvole ako kolektivna organizacija u probnom periodu ne otkloni ustanovljene nepravilnosti i povrede, ili ako učini novu povredu koja je osnov za oduzimanje dozvole.
- (3) U postupcima prema odredbama čl. 13. i 14. ovog zakona primjenjuju se na odgovarajući način odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak. Protiv odluke ili rješenja Instituta ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine.

DIO TREĆI - ODNOS KOLEKTIVNE ORGANIZACIJE PREMA AUTORIMA

Član 15.

(Obaveza prihvatanja kolektivnog ostvarivanja prava)

- (1) Kolektivna organizacija ne može odbiti zahtjev za sklapanje ugovora za kolektivno ostvarivanje prava iz oblasti svoje djelatnosti.
- (2) Odredba stava (1) ovog člana ne primjenjuje se ako je autor već sklopio ugovor za kolektivno ostvarivanje svojih prava u Bosni i Hercegovini sa stranom kolektivnom organizacijom.

Član 16.

(Članstvo u kolektivnoj organizaciji)

Autori koji su povjerali kolektivnoj organizaciji ostvarivanje svojih prava su njeni članovi. Vrste članstva i prava u vezi s njima određuje statut kolektivne organizacije.

Član 17.

(Zabrana izuzimanja djela)

Član kolektivne organizacije ne može iz kolektivnog ostvarivanja prava izuzeti svoja pojedina djela ni pojedine oblike korištenja tih djela, osim u slučaju kad je to predviđeno ugovorom između njega i kolektivne organizacije.

Član 18.

(Pretpostavka kolektivnog ostvarivanja prava)

- (1) Postoji pretpostavka da je kolektivna organizacija, u okviru vrste prava i vrste djela za koje je specijalizirana, ovlaštena da djeluje za račun svih autora.
- (2) Autor koji ne želi svoja prava ostvarivati na kolektivan način dužan je o tome u pisanoj formi obavijestiti odgovarajuću kolektivnu organizaciju.
- (3) Kolektivna organizacija dužna je autore koji je nisu obavijestili da će svoja prava ostvarivati na individualan način tretirati ravnopravno s autorima koji su s njom sklopili ugovor iz člana 9. ovog zakona.

Član 19.

(Nadzor članova)

- (1) Svaki član kolektivne organizacije može tražiti od nje na uvid godišnji finansijski izvještaj i izvještaj nadzornog odbora u roku koji je određen statutom. Ako taj rok nije određen, on iznosi 15 dana od dana prijema zahtjeva člana.
- (2) Najmanje 10% redovnih članova kolektivne organizacije može tražiti da jedan ili više nezavisnih stručnjaka, na trošak kolektivne organizacije, izvrši pregled i reviziju njenog poslovanja, osim ako je na osnovu ove zakonske odredbe takav pregled već bio izvršen u istoj kalendarskoj godini.

Član 20.

(Godišnji izvještaj i revizija)

- (1) Kolektivna organizacija mora za svaku poslovnu godinu, u roku od šest mjeseci poslije njenog završetka, usvojiti, odnosno pribaviti:
  - a) godišnji izvještaj organa upravljanja i nadzornih organa o iznosu naplaćenih naknada, njihovoj raspodjeli, poslovanju kolektivne organizacije, izvršavanju kolektivnih ugovora iz člana 24. ovog zakona i o izvršavanju ugovora zaključenih sa stranim kolektivnim organizacijama,

- b) izvještaj revizorske kuće o izvršenoj kontroli finansijsko-računovodstvene dokumentacije, zajedno s nalazom ovlaštenog revizora o pravilnosti i usklađenosti poslovanja kolektivne organizacije s odredbama ovog zakona, s aktima kolektivne organizacije i sa zaključenim ugovorima,
  - c) mišljenje organa upravljanja i nadzornih organa o izvještaju i nalazu iz tačke b) ovog stava,
  - d) preduzete mjere, ako je ovlašteni revizor našao nepravilnosti u poslovanju kolektivne organizacije,
  - e) prijedlog finansijskog plana kolektivne organizacije za narednu godinu, koji uključuje plan troškova njenog poslovanja.
- (2) Odredbe ovog člana ne utiču na obaveze kolektivne organizacije koje ona prema drugim propisima ima u pogledu finansijskog poslovanja, izvještaja i revizije.

Član 21.

(Pravila o raspodjeli prihoda kolektivne organizacije)

- (1) Uzimajući u obzir odredbu člana 7. stav (2) ovog zakona, kolektivna organizacija dužna je autorima koji su s njom zaključili ugovor iz člana 9. ovog zakona, kao i onima koji svoja prava u Bosni i Hercegovini ostvaruju na osnovu ugovora zaključenog između te kolektivne organizacije i strane kolektivne organizacije raspodijeliti sav prihod od svoje djelatnosti, u skladu s godišnjim planom koji usvoji skupština kolektivne organizacije.
- (2) Kolektivna organizacija dijeli sredstva za autorske honorare članova u skladu sa usvojenim pravilima o raspodjeli.
- (3) Osnovni principi i pravila raspodjele prihoda moraju biti određeni statutom kolektivne organizacije, moraju osiguravati srazmjernost, primjerenost i pravičnost raspodjele i moraju efikasno onemogućavati bilo kakvu proizvoljnost.

Član 22.

(Posebni slučajevi raspodjele naknada)

- (1) Naknada ostvarena na osnovu prava na naknadu za privatnu i drugu vlastitu upotrebu, koja se prema zakonu kojim se uređuju autorsko pravo i srodna prava plaća od prve prodaje ili uvoza novih tehničkih uređaja za zvučno i vizuelno snimanje i novih praznih nosača zvuka, slike ili teksta, dijeli se između autora, izvođača i proizvođača fonograma, odnosno filmskih producenata u omjeru 40:30:30.
- (2) Naknada ostvarena na osnovu prava na naknadu za privatnu i drugu vlastitu upotrebu, koja se prema zakonu kojim se uređuju autorsko pravo i srodna prava plaća od prve prodaje ili uvoza novih uređaja za fotokopiranje i od izrađenih fotokopija namijenjenih za prodaju, dijeli se između autora i izdavača u omjeru 50:50.
- (3) Naknada ostvarena na osnovu zakonske licence za reproduciranje novinskih i sličnih članaka u pregledima štampe (kliping) dijeli se između autora i izdavača u omjeru 30:70.

DIO ČETVRTI - ODNOS KOLEKTIVNE ORGANIZACIJE I KORISNIKA

POGLAVLJE I. TARIFA I KOLEKTIVNI UGOVOR

Član 23.

(Tarifa)

- (1) Visina i način izračunavanja naknada koje pojedini korisnik mora da plati kolektivnoj organizaciji za korištenje autorskog djela iz njenog repertoara određuje se tarifom. Visina naknade mora biti primjerena vrsti i načinu korištenja autorskog djela.
- (2) Tarifa se određuje kolektivnim ugovorom između kolektivne organizacije i reprezentativnog udruženja korisnika ili, ako to nije moguće, ugovorom s pojedinačnim korisnikom, odnosno odlukom Vijeća za autorsko pravo. Do drukčije pravosnažne odluke Vijeća za autorsko pravo, smatra se da su tarife određene spomenutim ugovorima primjerene.

- (3) Pri određivanju primjerene tarife uzimaju se u obzir naročito:
  - a) ukupan brutoprihod koji se ostvaruje korištenjem autorskog djela ili, ako to nije moguće, ukupni brutotroškovi u vezi s tim korištenjem,
  - b) značaj korištenja autorskih djela za djelatnost korisnika,
  - c) srazmjer između zaštićenih i nezaštićenih autorskih djela koja se koriste,
  - d) srazmjer između prava koja se ostvaruju na kolektivan i individualan način,
  - e) posebna složenost kolektivnog ostvarivanja prava zbog određenog načina korištenja autorskih djela,
  - f) uporedivost predložene tarife s tarifama odgovarajućih kolektivnih organizacija u drugim susjednim državama i državama koje se prema relevantnim kriterijima, a naročito prema visini bruto domaćeg proizvoda po stanovniku i kupovnoj moći, mogu uporediti s Bosnom i Hercegovinom.

- (4) Izuzetno od odredbe stava (3) ovog člana, osnov za određivanje primjerene tarife za elektronske medije je netoprihod ostvaren od sponzorstva muzičkih emisija, prihod od redovnog oglašavanja u marketingu prostoru radija ili televizije. U osnov ne ulaze prihodi ostvareni sponzoriranjem emisija istraživačkog novinarstva ili informativnih emisija, vremenske prognoze i sporta, obrazovnih i edukativnih emisija, donacije, sponzorstva nemuzičkih dijelova programa.

Član 24.

(Kolektivni ugovor)

- (1) Kolektivna organizacija zaključuje kolektivni ugovor s reprezentativnim udruženjem korisnika autorskih djela iz repertoara kolektivne organizacije na osnovu prethodno obavljenih pregovora. Kao reprezentativno udruženje smatra se ono udruženje korisnika koje na teritoriji Bosne i Hercegovine predstavlja većinu korisnika u oblasti određene djelatnosti, odnosno ono kome je reprezentativnost priznata na osnovu drugih propisa.
- (2) Ako nema reprezentativnog udruženja u smislu stava (1) ovog člana, reprezentativnost će se utvrđivati na osnovu broja korisnika koje udruženje predstavlja, aktivnosti udruženja, stepena organiziranosti udruženja i slično.
- (3) Kolektivnim ugovorom smatra se i ugovor koji zaključi kolektivna organizacija s pojedinim korisnikom autorskih djela iz njenog repertoara ako je on zbog prirode svoje djelatnosti jedini koji obavlja tu djelatnost. Odredbe ovog zakona koje se odnose na reprezentativno udruženje korisnika primjenjuju se na odgovarajući način i na pojedinog korisnika iz ovog stava.
- (4) Kolektivnim ugovorom određuju se naročito:
  - a) tarifa, osnovica za obračun i način primjene tarife,
  - b) uslovi za korištenje autorskih djela iz repertoara kolektivne organizacije,
  - c) okolnosti korištenja zbog kojih se visina određene naknade prema tarifi uvećava, smanjuje ili oprašta,
  - d) rok i način naplate naknade,
  - e) način naplate naknade za korištenje autorskih djela i način obračunavanja naplaćenih naknada u slučaju postojanja privremene tarife iz člana 26. ovog zakona za korištenje tih djela do momenta zaključenja kolektivnog ugovora, ako se tim ugovorom prvi put određuje tarifa za pojedinu vrstu korištenja autorskih djela.

Član 25.

(Postupak zaključenja kolektivnog ugovora)

- (1) Poziv na pregovore za zaključenje kolektivnog ugovora kolektivna organizacija objavljuje u "Službenom glasniku BiH". Rok za početak pregovora ne može biti kraći od 30 dana od dana objavljivanja ni duži od 180 dana od dana objavljivanja poziva.
- (2) Kolektivna organizacija objavljuje zaključeni kolektivni ugovor u "Službenom glasniku BiH". Kolektivni ugovor

počinje da važi za sve istovrsne korisnike autorskih djela iz repertoara kolektivne organizacije 15 dana od dana njegovog objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", nezavisno od toga da li su ti korisnici učestvovali u pregovorima ili ne.

- (3) Korisnici autorskih djela iz repertoara kolektivne organizacije dužni su zaključiti ugovore s kolektivnom organizacijom u skladu s važećim kolektivnim ugovorom.
- (4) Pri odlučivanju o zahtjevima kolektivne organizacije za naplatu naknada sudovi su vezani važećim kolektivnim ugovorom.
- (5) Odredbe čl. 24. i 25. ovog zakona primjenjuju se na odgovarajući način i na izmjene, dopune ili prestanak kolektivnih ugovora.

POGLAVLJE II. OBAVEZE KORISNIKA

Član 26.

(Obaveza sklopanja ugovora o korištenju djela)

- (1) Korisnik autorskih djela iz repertoara kolektivne organizacije može bilo kada da traži zaključenje ugovora o neisključivom prijenosu prava za korištenje tih djela, prema važećem kolektivnom ugovoru, odnosno važećoj privremenoj tarifi, ako u tom trenutku takva postoji.
- (2) Ako ugovor o neisključivom prijenosu prava za korištenje zaštićenih djela nije zaključen, smatra se da je odgovarajuće pravo preneseno ako korisnik plati na račun kolektivne organizacije ili na poseban račun kod suda ili notara iznos koji bi naplatila kolektivna organizacija prema važećoj tarifi.

Član 27.

(Obaveza korisnika da izvještava kolektivnu organizaciju)

- (1) Organizatori kulturno-umjetničkih i zabavnih priredbi i drugi korisnici zaštićenih autorskih djela obavezni su da u slučajevima kada je to potrebno prema odredbama ovog zakona, prethodno pribave prava za saopćavanje javnosti tih djela, a u roku od 15 dana nakon takvog saopćavanja da pošalju odgovarajućoj kolektivnoj organizaciji popis svih korištenih djela.
- (2) Nadležni organ unutrašnjih poslova će na zahtjev autora ili kolektivne organizacije zabraniti priredbu, odnosno korištenje zaštićenog djela, ako organizator nije prethodno pribavio prava iz stava (1) ovog člana.
- (3) Kolektivna organizacija obavezna je o svom trošku elektronskim medijima staviti na raspolaganje kompjuterski program koji će automatski evidentirati emitirana autorska djela koja se mogu elektronskom poštom slati kolektivnoj organizaciji.
- (4) Korisnici zaštićenih djela koji ta djela koriste bez neisključivog prijenosa prava, na osnovu zakona kojim se uređuju autorsko pravo i srodna prava (izdavači nastavnih i ispitnih materijala, izdavači periodične štampe i lica koja se bave klipingom), obavezni su da najmanje jednom mjesečno pošalju odgovarajućoj kolektivnoj organizaciji podatke o njihovom korištenju, osim ako je posebnim ugovorom između kolektivne organizacije i korisnika dogovoren drugačiji rok izvještavanja.

Član 28.

(Obaveza lica koja plaćaju naknadu na osnovu drugih prava autora)

- (1) Proizvođači uređaja za zvučno i vizuelno snimanje, proizvođači uređaja za fotokopiranje, proizvođači praznih nosača zvuka, slike ili teksta, odnosno uvoznici takvih uređaja i nosača, dužni su da krajem svakog kvartala saopće u pisanoj formi odgovarajućoj kolektivnoj organizaciji podatke o broju i vrsti prodatih, odnosno uvezenih uređaja i nosača, koji su potrebni za izračunavanje dugovane naknade.
- (2) Fizička ili pravna lica koja uz naplatu obavljaju usluge fotokopiranja dužna su da krajem svakog mjeseca saopće, u pisanoj formi, odgovarajućoj kolektivnoj organizaciji podatke o broju izrađenih fotokopija za prodaju, koji su potrebni za izračunavanje dugovane naknade, osim ako je

posebnim ugovorom između kolektivne organizacije i takvih lica dogovoren drugačiji rok.

- (3) Prodavači, kupci ili posrednici koji se profesionalno bave prometom originala djela likovne umjetnosti obavezni su da saopće u pisanoj formi odgovarajućoj kolektivnoj organizaciji podatke koji su potrebni za izračunavanje dugovane naknade od prodaje originala likovnih djela (*pravo slijedenja*; utvrđeno odredbama zakona kojim se uređuju autorsko pravo i srodna prava), u roku od 30 dana od takve prodaje.
- (4) Fizička ili pravna lica koja se bave davanjem na posluživanje originala ili primjeraka djela, a koja prema odredbama zakona kojim se uređuje autorsko i srodna prava plaćaju naknadu autoru, dužna su da saopće, u pisanoj formi, odgovarajućoj kolektivnoj organizaciji podatke koji su potrebni za izračunavanje dugovane naknade u roku od 15 dana od primanja njenog zahtjeva.

POGLAVLJE III. OBAVEZE KOLEKTIVNE ORGANIZACIJE

Član 29.

(Nediskriminacija korisnika)

Kolektivna organizacija dužna je sa svakim zainteresiranim korisnikom, odnosno udruženjem korisnika zaključiti ugovor o neisključivom prijenosu prava, bez diskriminacije.

Član 30.

(Obaveza davanja podataka na uvid)

Kolektivna organizacija dužna je svakom korisniku, kao i drugom licu koje ima pravni interes omogućiti uvid u svoj repertoar autorskih djela i na zahtjev svakog korisnika saopćiti sve potrebne podatke o uslovima pod kojima ona ostvaruje autorska prava na pojedinim djelima.

Član 31.

(Obavješćavanje korisnika o izuzimanju autora)

Kolektivna organizacija dužna je svakom korisniku koji koristi djela s njenog repertoara na osnovu ovog zakona bez odgađanja prosljeđiti obavješćenje iz člana 18. ovog zakona.

DIO PETI - RJEŠAVANJE TARIFNIH SPOROVA IZMEĐU KOLEKTIVNIH ORGANIZACIJA I KORISNIKA

POGLAVLJE I. VIJEĆE ZA AUTORSKO PRAVO

Član 32.

(Vijeće za autorsko pravo)

- (1) Vijeće za autorsko pravo (u daljnjem tekstu: Vijeće) je stručni, nezavisni i nepristrasni organ koji je ovlašten da u oblasti ostvarivanja autorskog prava:
  - a) određuje primjerenu tarifu za korištenje autorskih djela,
  - b) odlučuje o drugim spornim pitanjima u vezi sa zaključivanjem kolektivnih ugovora,
  - c) vrši provjeru da li je objavljeni kolektivni ugovor u skladu sa zakonom kojim se uređuju autorsko pravo i srodna prava, te s ovim zakonom.
- (2) Ako su stranke u vezi s nekim od pitanja iz stava (1) ovog člana zaključile arbitražni sporazum ili ugovorile nadležnost arbitraže, takav ugovor ili ugovorna odredba su ništavi.
- (3) Sporovi čije je rješavanje u nadležnosti Vijeća ne mogu se iznositi pred Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine.

Član 33.

(Sastav Vijeća)

- (1) Vijeće čine predsjednik i četiri člana.
- (2) Predsjednik i članovi Vijeća, kao i njihovi zamjenici moraju imati visoku stručnu spremu i najmanje pet godina radnog iskustva u struci. Sva lica u sastavu Vijeća moraju imati znanje iz oblasti autorskog prava.

Član 34.

(Imenovanje Vijeća)

- (1) Predsjednika i članove Vijeća imenuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara BiH), na prijedlog Instituta. Osim predsjednika i članova, imenuju se i zamjenik predsjednika i dva zamjenika člana Vijeća.
- (2) Institut priprema prijedlog iz stava (1) ovog člana na osnovu prijedloga kandidata dobivenog od kolektivne organizacije i od reprezentativnog udruženja korisnika na osnovu javnog poziva, objavljenog u "Službenom glasniku BiH". Kolektivna organizacija i reprezentativno udruženje korisnika predlažu svaki po dva člana Vijeća i po jednog zamjenika. Predsjednika Vijeća i njegovog zamjenika predlaže Institut.
- (3) Ako kolektivna organizacija i reprezentativno udruženje korisnika ne predlože svoje kandidate za članove Vijeća i njihove zamjenike u roku od tri mjeseca nakon objavljivanja javnog poziva, odnosno predlože kandidate koji ne ispunjavaju uslove iz člana 33. stav (2) ovog zakona, te članove Vijeća i zamjenike predložit će Institut.
- (4) Vijeće ministara BiH može da odbije imenovanje pojedinog predloženog lica ako smatra da to lice ne ispunjava uslove iz člana 33. stav (2) ovog zakona.
- (5) Zamjenici predsjednika i članova Vijeća preuzimaju aktivnu funkciju u radu Vijeća u slučaju spriječenosti predsjednika ili člana, zbog ozbiljne bolesti ili druge duže spriječenosti, da učestvuju u radu Vijeća.
- (6) Mandat predsjednika i članova Vijeća, kao i njihovih zamjenika iznosi pet godina. Nakon isteka mandata, Institut ponovo provodi postupak imenovanja prema odredbama ovog člana. Predsjednik i članovi Vijeća, kao i njihovi zamjenici kojima je mandat istekao mogu biti ponovo imenovani.
- (7) Predsjednik ili član Vijeća mogu da budu razriješeni svoje funkcije ako:
  - a) ne obavljaju svoju funkciju na savjestan ili nepristran način,
  - b) postanu trajno nesposobni da obavljaju svoju funkciju,
  - c) iz drugih opravdanih razloga sami zatraže da budu razriješeni.
- (8) Prijedlog za razrješenje predsjednika i člana Vijeća daje Institut na vlastitu inicijativu, ili na inicijativu kolektivne organizacije ili udruženja korisnika. O prijedlogu za razrješenje odlučuje Vijeće ministara BiH.

Član 35.

(Postupak pred Vijećem)

- (1) Kolektivna organizacija ili reprezentativno udruženje korisnika može tražiti u svako doba poslije objavljivanja privremene tarife iz člana 26. ovog zakona, odnosno ako nakon šest mjeseci od početka pregovora ne dode do zaključenja kolektivnog ugovora da Vijeće svojom odlukom odredi primjerenu tarifu, ili da odluči o drugom spornom pitanju u vezi s kolektivnim ugovorom.
- (2) Svako ko ima pravni interes može tražiti da Vijeće ocijeni da li je objavljeni kolektivni ugovor u skladu sa zakonom kojim se uređuju autorsko pravo i srodna prava, te ovim zakonom, i da li je tarifa određena tim ugovorom primjerena osim ako je Vijeće o tom istom pitanju već odlučivalo.
- (3) Postupak pred Vijećem pokreće se pisanim zahtjevom koji mora sadržavati naročito:
  - a) podatke o podnosiocu zahtjeva,
  - b) obrazloženje svih spornih pitanja,
  - c) navode o dosadašnjem toku i rezultatima pregovora za zaključenje kolektivnog ugovora, uključujući dokaze o datumu njihovog početka,
  - d) prijedlog tarife koju treba da odredi Vijeće, odnosno prijedlog rješenja drugog spornog pitanja o kojem treba da odluči Vijeće.

- (4) Vijeće dostavlja zahtjev iz stava (3) ovog člana suprotnoj stranci, odnosno u slučaju iz stava (2) ovog člana, kolektivnoj organizaciji i reprezentativnom udruženju korisnika koji su sklopili osporeni kolektivni ugovor i poziva ih da se o njemu izjasne u roku koji odredi.
- (5) Svaka stranka mora navesti činjenice i pružiti dokaze na kojima zasniva svoj zahtjev, odnosno kojima se protivi navodima i dokazima suprotne stranke. Vijeće nije vezano predloženim dokazima i zahtjevima stranaka.
- (6) Vijeće može od stranaka bilo kada tražiti da one predlože dodatne dokaze za koje smatra da bi mogli biti korisni u postupku, a naročito može tražiti da stranke pripreme odgovarajuće izvještaje, predlože mišljenja stručnjaka ili vještaka i slično. Vijeće procjenjuje, uvažavajući sve okolnosti slučaja, značenje uzdržavanja stranke da postupi u skladu s odredbama ovog stava.
- (7) Ako ovim zakonom nije drugačije određeno, u postupku pred Vijećem koriste se na odgovarajući način odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak, osim odredbi o pravnim sredstvima i izvršenju.

Član 36.

(Odluka Vijeća)

- (1) Vijeće određuje primjerenu tarifu ili odlučuje o drugom spornom pitanju svojom odlukom. Vijeće može osporeni kolektivni ugovor potvrditi djelimično ili u cjelini, odnosno izmijeniti ili poništiti.
- (2) Ako je u zavisnosti od svih okolnosti slučaja to potrebno, Vijeće može tokom postupka na prijedlog stranke donijeti odluku kojom određuje visinu tarife za vrijeme dok traje postupak pred Vijećem. Vijeće će donijeti takvu privremenu odluku na osnovu podataka koji su poznati u vrijeme donošenja odluke. Takva odluka važi do donošenja odluke prema stavu (1) ovog člana. Protiv privremene odluke, prema odredbama ovog stava, nije dopuštena sudska zaštita predviđena članom 38. ovog zakona.
- (3) Vijeće je dužno donijeti odluku iz stava (1) ovog člana u roku od šest mjeseci od prijema zahtjeva iz člana 35. stav (3) ovog zakona.
- (4) Pravosnažna odluka Vijeća je sastavni dio kolektivnog ugovora, odnosno zamjenjuje kolektivni ugovor ako se njome osporeni kolektivni ugovor mijenja ili poništava, ili ako kolektivni ugovor nije bio zaključen.
- (5) Pravosnažna odluka Vijeća objavljuje se u "Službenom glasniku BiH" i u "Službenom glasniku Instituta".

Član 37.

(Troškovi postupka pred Vijećem)

- (1) Troškovi postupka pred Vijećem su troškovi stranaka i troškovi Vijeća.
- (2) Svaka stranka sama snosi svoje troškove postupka pred Vijećem.
- (3) Stranke u podjednakim dijelovima snose sljedeće troškove Vijeća:
  - a) nagradu za rad članova Vijeća,
  - b) putne i druge razumne troškove člana Vijeća,
  - c) troškove nastale izvođenjem dokaza,
  - d) administrativne troškove.
- (4) Stranka koja je pokrenula postupak pred Vijećem mora u roku koji odredi Vijeće, a koji ne smije biti kraći od 15 dana, preduminiti sredstva za pokrivanje troškova rada Vijeća inače će Vijeće odbaciti zahtjev za pokretanje postupka.
- (5) Visina nagrade za rad članova Vijeća iznosi 25% osnovne mjesečne plaće kantonalnog, odnosno općinskog sudije, za svaki započeti mjesec trajanja postupka, a visina nagrade za rad predsjednika Vijeća jednaka je nagradi člana, uvećana za 15%.
- (6) Vijeće posebnim rješenjem donosi odluku o troškovima Vijeća i o tome da li neka od stranaka mora, uzimajući u obzir plaćeni predujam, vratiti drugoj stranci odgovarajući dio plaćenih troškova.

Član 38.

(Sudska zaštita protiv odluke Vijeća)

- (1) Protiv odluke Vijeća dopušteno je pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od prijema odluke. O tužbi odlučuje Sud Bosne i Hercegovine u vijeću od tri sudije.
- (2) Sud Bosne i Hercegovine ispituje odluku Vijeća u granicama podnesenog tužbenog zahtjeva i u granicama razloga koji su navedeni u tužbi, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede postupka u pogledu pitanja da li je stranci bila data mogućnost da se izjasni o činjenicama i okolnostima važnim za osporenu odluku.
- (3) U postupku sudske zaštite tužilac ne može navoditi nove činjenice i predlagati izvođenje novih dokaza.
- (4) Sud Bosne i Hercegovine donosi svoje rješenje bez glavne rasprave.
- (5) Protiv presude, odnosno rješenja suda nisu dopuštene žalba ni revizija.
- (6) Za postupak sudske zaštite, prema odredbama ovog člana, primjenjuju se na odgovarajući način odredbe zakona kojim se uređuje upravni spor, osim ako je ovim zakonom drugačije određeno. Vijeće je izuzeto od obaveze plaćanja sudskih taksi u upravnom sporu.

Član 39.

(Sporadni poslovi i administrativna pomoć)

- (1) Sjedište Vijeća je u sjedištu Instituta. Institut daje Vijeću svu potrebnu administrativno-tehničku pomoć koja je potrebna za osiguranje efikasnog i nesmetanog rada Vijeća i snosi troškove takve pomoći.
- (2) Institut prima na svoj račun sva sredstva koja plaćaju stranke radi pokrivanja troškova za rad Vijeća na osnovu člana 37. stav (3) ovog zakona i obavlja sve računovodstvene poslove u vezi sa isplatom nagrada i naknadom troškova članovima Vijeća.

POGLAVLJE II. MEDIJACIJA

Član 40.

(Medijator)

- (1) Kolektivna organizacija i reprezentativno udruženje korisnika mogu predložiti da se angažira medijator na osnovu dogovora o medijaciji radi zaključenja kolektivnog ugovora o kablovskoj retransmisiji radiodifuznih emitiranih djela.
- (2) Medijator je nezavisan, nepristrasan i nije vezan ničijim uputstvima. U postupku medijacije zagarantirana je tajnost.
- (3) Dužnost medijatora je da učini sve potrebno da stranke pregovaraju u dobroj vjeri i da ne ometaju i ne odugovlače pregovore bez opravdanih razloga. Medijator može predložiti strankama način rješenja spora. Uzima se da su stranke prihvatile prijedlog medijatora ako u roku od tri mjeseca od njegovog uručjenja nijedna od njih ne podnese svoj pisani prigovor.
- (4) Stranke zajedno biraju medijatora s liste medijatora koju određuje Institut.
- (5) Medijator ima pravo na nagradu za obavljanje medijaciju. Nagradu medijatoru plaćaju stranke. Bliže propise za provođenje ovog člana, uključujući visinu nagrade, donosi Institut.
- (6) Institut osigurava medijatoru svu potrebnu administrativnu pomoć u vezi s nesmetanim vođenjem postupka medijacije. U vezi s medijacijom primjenjuje se na odgovarajući način i odredba člana 39. ovog zakona.

DIO ŠESTI - PREKRŠAJNE ODREDBE

Član 41.

(Prekršaj)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 100.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice, a novčanom kaznom u

iznosu od 1.000 KM do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj preduzetnik ako:

- a) odgovarajućoj kolektivnoj organizaciji ne pošalje u roku popis korištenih autorskih djela (član 27. st. (1), (3) i (4) ovog zakona),
  - b) odgovarajućoj kolektivnoj organizaciji ne pošalje u roku podatke o vrsti i broju prodatih ili uvezenih uređaja za zvučno i vizuelno snimanje, uređaja za fotokopiranje, praznih nosača zvuka i slike i podataka o prodanim fotokopijama, a koji su potrebni za izračunavanje dugovanog iznosa naknade za privatnu i drugu vlastitu upotrebu djela, prema odredbama zakona kojim se uređuje autorsko pravo i srodna prava (član 28. st. (1) i (2) ovog zakona),
  - c) odgovarajućoj kolektivnoj organizaciji ne pošalje u roku podatke koji su potrebni za izračunavanje dugovane naknade od davanja originala ili primjeraka djela na poslug (član 28. stav (4) ovog zakona).
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj iz stava (1) ovog člana i odgovorno lice u pravnom licu i kod preduzetnika.
  - (3) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj iz stava (1) ovog člana fizičko lice.
  - (4) St. (1), (2) i (3) ovog člana primjenjuju se i u slučaju da je popis djela, odnosno da su podaci netačni.
  - (5) Prekršajni postupak na osnovu odredbi ovog člana je hitan.

Član 42.

(Prekršaji u povratu)

Pravnom licu ili preduzetniku koji u povratu učini prekršaj iz člana 41. stav (1) ovog zakona može se izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti ili dijelova djelatnosti kojima se povređuje autorsko ili srodna prava u trajanju do jedne godine ako je učinjeni prekršaj naročito težak zbog načina izvršenja, posljedica djela ili drugih okolnosti učinjenog prekršaja.

Član 43.

(Inspekcijски nadzor)

Inspekcijски nadzor u vezi s prekršajima, za koje su sankcije navedene u članu 41. ovog zakona, provodi inspekcija nadležna za kontrolu tržišta u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.

DIO SEDMI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 44.

(Usklađivanje statusnog oblika i poslovanja postojećih organizacija)

- (1) Organizacije autora i drugih nosilaca autorskih prava, te druga pravna lica specijalizirana za ostvarivanje autorskih prava koja su, prema odredbi člana 87. Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02 i 76/06), obavljala poslove kolektivnog ostvarivanja autorskog prava prije stupanja na snagu ovog zakona nastavljaju da rade i poslije stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Svi subjekti iz stava (1) ovog člana dužni su uskladiti svoj statusni oblik i svoje poslovanje s odredbama ovog zakona i podnijeti zahtjev za izdavanje nove dozvole za obavljanje poslova kolektivnog ostvarivanja autorskih prava prema članu 10. ovog zakona, u roku od dvije godine od stupanja na snagu ovog zakona.
- (3) Odredbe st. (1) i (2) ovog člana primjenjuju se i na one subjekte čija dozvola ističe tokom trajanja roka iz stava (2) ovog člana.
- (4) Odredbe stava (1) ovog člana primjenjuju se na subjekte iz stava (2) ovog člana sve dok Institut ne izda dozvolu za

obavljanje poslova kolektivnog ostvarivanja autorskih prava prema članu 11. ovog zakona.

- (5) Tarife organizacija autora i drugih nosilaca autorskih prava, te drugih pravnih lica specijaliziranih za ostvarivanje autorskih prava prema stavu (1) ovog člana koje su se primjenjivale do stupanja na snagu ovog zakona smatraju se kao valjani kolektivni ugovori o tarifama, prema odredbama člana 24. ovog zakona.
- (6) Postupci za izdavanje dozvole za obavljanje poslova kolektivnog ostvarivanja autorskog prava koji na dan stupanja na snagu ovog zakona još nisu okončani nastavljaju se prema odredbama ovog zakona.
- (7) Postupci za odobrenje tarifa koji na dan stupanja na snagu ovog zakona nisu okončani prekidaju se.

Član 45.

(Privremena dozvola do osnivanja odgovarajuće kolektivne organizacije)

- (1) Ako u periodu od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona ne budu osnovane odgovarajuće kolektivne organizacije za ostvarivanje prava na naknadu od reproduciranja djela za privatnu i drugu vlastitu upotrebu, kao i za ostvarivanje naknade od ponovne prodaje originala djela likovne umjetnosti prema odredbama zakona kojim se uređuju autorsko pravo i srodna prava, Institut ima pravo izdati privremenu dozvolu za obavljanje poslova kolektivnog ostvarivanja tih prava pravnom licu koje ne ispunjava uslove iz čl. 8., 9. i člana 10. stav (2) tač. a), c) i e) ovog zakona, ako procijeni da je to prema svim okolnostima konkretnog slučaja prikladno.
- (2) Privremena dozvola može se izdati za određeni vremenski rok koji nije kraći od godinu dana, ili bez roka, do opoziva. Institut će u privremenoj dozvoli odrediti pravnom licu uslove za obavljanje poslova kolektivnog ostvarivanja određenih autorskih prava.
- (3) Privremena dozvola pravnom licu iz stava (1) ovog člana u svakom slučaju prestaje važiti izdavanjem dozvole odgovarajućoj kolektivnoj organizaciji prema članu 11. ovog zakona.

Član 46.

(Imenovanje Vijeća)

- (1) Institut treba da započne postupak imenovanja Vijeća u roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Vijeće ministara BiH imenovat će predsjednika i članove Vijeća najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 47.

(Provedbeni propisi)

Institut je dužan donijeti propise predviđene članom 10. stav (3), članom 11. stav (3) i članom 40. stav (5) ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 48.

(Prestanak važenja drugih propisa)

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe čl. 86., 87., 88., 89., 90., 91., 105., 106., 107., 108., 120., 121., 122., 123., 124., 130., 131., 132., 134. i 135. Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02 i 76/06).

Član 49.

(Stupanje na snagu Zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

PSBiH, broj 544/10
13. jula 2010. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Niko Lozančić, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine
Sulejman Tihić, s. r.

VIJEĆE MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE

362

Temeljem članka 13. stavka (1) Zakona o Proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 103/09) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 128. sjednici održanoj 14. srpnja 2010. godine, donijelo je

ODLUKU

O ODOBRAVANJU SREDSTAVA IZ TEKUĆE PRIČUVE PRORAČUNA INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE I MEĐUNARODNIH OBVEZA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2010. GODINU

Članak 1.
(Predmet Odluke)

Odobrava se izdvajanje sredstava tekuće proračunske pričuve Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu, u ukupnom iznosu od 20.000,00 KM u korist Nogomenog kluba Zrinski iz Mostara.

Članak 2.
(Mjerodavnost za realizaciju)

Za realizaciju ove Odluke zadužuju se Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine i Generalno tajništvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

Članak 3.
(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 180/10
14. srpnja 2010. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. Nikola Špirić, v. r.

На основу члана 13. став (1) Закона о Буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2010. годину ("Службени гласник БиХ", број 103/09) и члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет министара Босне и Херцеговине, на 128. сједници одржаној 14. јула 2010. године, донио је

ОДЛУКУ**О ОДОБРАВАЊУ СРЕДСТАВА ИЗ ТЕКУЋЕ РЕЗЕРВЕ
БУЏЕТА ИНСТИТУЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ И
МЕЂУНАРОДНИХ ОБАВЕЗА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2010. ГОДИНУ****Члан 1.**

(Предмет Одлуке)

Одобрава се издвајање средстава текуће буџетске резерве Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2010. годину, у укупном износу од 20.000,00 КМ у корист Фудбалског клуба Зрински из Мостара.

Члан 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове Одлуке задужују се Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине и Генерални секретаријат Савјета министара Босне и Херцеговине.

Члан 3.

(Ступање на снагу)

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 180/10
14. јула 2010. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Др **Никола Шпирић**, с. р.

На основу члана 13. став (1) Закона о Буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2010. годину ("Службени гласник БиХ", број 103/09) и члана 17. Закона о Вјећу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Вјеће министара Босне и Херцеговине, на 128. сједници одржаној 14. јула 2010. године, донјело је

ОДЛУКУ**О ОДОБРАВАЊУ СРЕДСТАВА ИЗ ТЕКУЋЕ
РЕЗЕРВЕ БУЏЕТА ИНСТИТУЦИЈА БОСНЕ И
HERCEGOVINE I MEĐUNARODNIH OBAVEZA
BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2010. GODINU****Члан 1.**

(Предмет Одлуке)

Одобрава се издвајање средстава текуће буџетске резерве Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2010. годину, у укупном износу од 20.000,00 КМ у корист Фудбалског клуба Зрински из Мостара.

Члан 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове Одлуке задужују се Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине и Генерални секретаријат Вјећа министара Босне и Херцеговине.

Члан 3.

(Ступање на снагу)

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 180/10
14. јула 2010. године
Сарајево

Председавајући
Вјећа министара БиХ
Др **Никола Шпирић**, с. р.

363

Темелјем чланка 13. ставка (1) Закона о Прорачуну институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2010. годину ("Службени гласник БиХ", број 103/09) и чланка 17. Закона о Вјећу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06,

76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Вјеће министара Босне и Херцеговине, на 128. сједници одржаној 14. септембра 2010. године, донјело је

ОДЛУКУ**О ОДОБРАВАЊУ СРЕДСТАВА ИЗ ТЕКУЋЕ ПРИЧУВЕ
PRORAČUNA INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE
I MEĐUNARODNIH OBAVEZA BOSNE I
HERCEGOVINE ZA 2010. GODINU****Чланак 1.**

(Предмет Одлуке)

Одобрава се издвајање средстава текуће прорачунске причуве Прорачуна институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2010. годину, у укупном износу од 20.000,00 КМ у корист Ногоменог клуба Борак Банјалука у сврху подршке за учешће у клупском такмичењу UEFA - Европској лиги.

Чланак 2.

(Мјеродавност за реализацију)

За реализацију ове Одлуке задужују се Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине и Генерално тајништво Вјећа министара Босне и Херцеговине.

Чланак 3.

(Ступање на снагу)

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 181/10
14. септембра 2010. године
Сарајево

Предсједатељ
Вјећа министара БиХ
Др **Никола Шпирић**, в. р.

На основу члана 13. став (1) Закона о Буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2010. годину ("Службени гласник БиХ", број 103/09) и члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет министара Босне и Херцеговине, на 128. сједници одржаној 14. јула 2010. године, донио је

ОДЛУКУ**О ОДОБРАВАЊУ СРЕДСТАВА ИЗ ТЕКУЋЕ РЕЗЕРВЕ
БУЏЕТА ИНСТИТУЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ И
МЕЂУНАРОДНИХ ОБАВЕЗА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2010. ГОДИНУ****Члан 1.**

(Предмет Одлуке)

Одобрава се издвајање средстава текуће буџетске резерве Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2010. годину, у укупном износу од 20.000,00 КМ у корист Фудбалског клуба Борац Бањалука у сврху подршке за учешће у клупском такмичењу УЕФА - Европској лиги.

Члан 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове Одлуке задужују се Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине и Генерални секретаријат Савјета министара Босне и Херцеговине.

Члан 3.

(Ступање на снагу)

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 181/10
14. јула 2010. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Др **Никола Шпирић**, с. р.

Na osnovu člana 13. stav (1) Zakona o Budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 103/09) i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 128. sjednici održanoj 14. jula 2010. godine, donijelo je

ODLUKU

O ODOBRAVANJU SREDSTAVA IZ TEKUĆE REZERVE BUDŽETA INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE I MEĐUNARODNIH OBAVEZA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2010. GODINU

Član 1.

(Predmet Odluke)

Odobrava se izdvajanje sredstava tekuće budžetske rezerve Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu, u ukupnom iznosu od 20.000,00 KM u korist Fudbalskog kluba Borac Banjaluka u svrhu podrške za učešće u klupskom takmičenju UEFA - Evropskoj ligi.

Član 2.

(Nadležnost za realizaciju)

Za realizaciju ove Odluke zadužuju se Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine i Generalni sekretarijat Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

Član 3.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 181/10
14. jula 2010. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. Nikola Špirić, s. r.

364

Temeljem članka 13. stavka (1) Zakona o Proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 103/09) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 128. sjednici održanoj 14. srpnja 2010. godine, donijelo je

ODLUKU

O ODOBRAVANJU SREDSTAVA IZ TEKUĆE PRIČUVE PRORAČUNA INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE I MEĐUNARODNIH OBAVEZA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2010. GODINU

Članak 1.

(Predmet Odluke)

Odobrava se izdvajanje sredstava tekuće proračunske pričuve Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu, u ukupnom iznosu od 20.000,00 KM u korist Nogomenog kluba Željezničar iz Sarajeva u svrhu podrške za sudjelovanje u klupskom takmičenju UEFA - Ligi prvaka.

Članak 2.

(Mjerodavnost za realizaciju)

Za realizaciju ove Odluke zadužuju se Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine i Generalno tajništvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

Članak 3.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 182/10
14. srpnja 2010. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. Nikola Špirić, v. r.

Na osnovu člana 13. stav (1) Zakona o Budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 103/09) i člana 17. Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Savjet ministara Bosne i Hercegovine, na 128. sjednici održanoj 14. jula 2010. godine, donio je

ODLUKU

O ODOBRAVANJU SREDSTAVA IZ TEKUĆE REZERVE BUDŽETA INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE I MEĐUNARODNIH OBAVEZA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2010. GODINU

Član 1.

(Predmet Odluke)

Odobrava se izdvajanje sredstava tekuće budžetske rezerve Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu, u ukupnom iznosu od 20.000,00 KM u korist Fudbalskog kluba Željezničar iz Sarajeva u svrhu podrške za učešće u klupskom takmičenju UEFA - Ligi šampiona.

Član 2.

(Nadležnost za realizaciju)

Za realizaciju ove Odluke zadužuju se Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine i Generalni sekretarijat Savjeta ministara Bosne i Hercegovine.

Član 3.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

CM broj 182/10
14. jula 2010. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Savjeta ministara BiH
Dr. Nikola Špirić, s. r.

Na osnovu člana 13. stav (1) Zakona o Budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 103/09) i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 128. sjednici održanoj 14. jula 2010. godine, donijelo je

ODLUKU

O ODOBRAVANJU SREDSTAVA IZ TEKUĆE REZERVE BUDŽETA INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE I MEĐUNARODNIH OBAVEZA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2010. GODINU

Član 1.

(Predmet Odluke)

Odobrava se izdvajanje sredstava tekuće budžetske rezerve Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu, u ukupnom iznosu od 20.000,00 KM u korist Fudbalskog kluba Željezničar iz Sarajeva u svrhu podrške za učešće u klupskom takmičenju UEFA - Ligi prvaka.

vođenje i ažuriranje podataka o potrebama romskih domaćinstava Bosne i Hercegovine.

Članak 6.

(Izvjешća o namjenskom utrošku sredstava)

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine će sukladno ovoj odluci obvezati korisnike tekućih grantova da su dužni, putem Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, dostaviti Ministarstvu financija i trezora Bosne i Hercegovine izvješća o namjenskom utrošku ovih sredstava u rokovima koji su propisani člankom 22. Zakona o financiranju institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 61/04, 49/09).

Članak 7.

(Odgovornost za realizaciju Odluke)

Za realizaciju ove Odluke zadužuju se Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine i Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine.

Članak 8.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 184/10
10. lipnja 2010. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. Nikola Špirić, v. r.

Na osnovu člana 17. Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), a u vezi sa članom 9. stav (3) Zakona o Budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 103/09), Savjet ministara Bosne i Hercegovine je na 124. sjednici, održanoj 10. juna 2010. godine, donio

ОДЛУКУ

О РАСПОРЕДУ БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА ЗА РЈЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА РОМА У ОБЛАСТИ ЗАПОШЉАВАЊА, СТАМБЕНОГ ЗБРИЊАВАЊА И ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

- (1) У складу са оквирним односима (Федерација Босне и Херцеговине 62,66%, Република Српска 31,34% и Брчко Дистрикт Босне и Херцеговине 6%) утврђеним Акционим планом Босне и Херцеговине за рјешавање проблема Рома у области запошљавања, стамбеног збрињавања и здравствене заштите (у даљњем тексту: Акциони план), средства у износу од 3.000.000,00 КМ обезбијеђена текућим грантом у оквиру буџета Министарства за људска права и изbjеглице Босне и Херцеговине која су намијењена за рјешавање проблема Рома у областима запошљавања, стамбеног збрињавања и здравствене заштите за 2010. годину, распоређују се према утврђеној намјени на следећи начин:
  - а) За стамбено збрињавање Рома . . . . . 2.000.000,00 КМ
  - б) За запошљавање Рома . . . . . 700.000,00 КМ
  - ц) За здравствену заштиту Рома . . . . . 200.000,00 КМ
  - д) Израда базе, ажурирање и вођење података о потребама ромских домаћинстава те набавку техничке опреме центрима за социјални рад . . . . . 100.000,00 КМ
- (2) Средства из става (1) овог члана могу се удруживати са средствима исте намјене која су осигурана од стране општина, градова, кантона, ентитета, домаћих и страних владиних и невладиних организација и институција и других домаћих и страних донатора, што се уређује уговором о суфинансирању између Министарства за људска права и изbjеглице Босне и Херцеговине и удружиоца средстава.

Члан 2.

(Расподјела средстава за стамбено збрињавање Рома)

- (1) Средства намијењена за стамбено збрињавање Рома у износу од 2.000.000,00 КМ у 2010. години, распоређују се на следећи начин:
  - а) За стамбено збрињавање Рома у Федерацији Босне и Херцеговине . . . . . 1.253.200,00 КМ
  - б) За стамбено збрињавање Рома у Републици Српској . . . . . 626.800,00 КМ
  - ц) За стамбено збрињавање Рома у Брчко Дистрикту БиХ . . . . . 120.000,00 КМ.
- (2) Средства су намијењена за ромска домаћинства која немају ријешено стамбено питање, а реализују се на следећи начин:
  - а) Утрошак свих расположивих средстава реализује се путем јавног позива за прикупљање пројектних приједлога којег објављује Министарство за људска права и изbjеглице Босне и Херцеговине.
  - б) Опште критерије за коришћење и сва остала питања у вези са реализацијом расположивих средстава, у складу са овом Одлуком, посебном одлуком уређује министар за људска права и изbjеглице Босне и Херцеговине, а на основу Методологије коју ће у сарадњи са Одбором за Роме при Савјету министара Босне и Херцеговине урадити Министарство за људска права и изbjеглице Босне и Херцеговине.

Члан 3.

(Расподјела средстава за запошљавање Рома)

- (1) Средства намијењена за запошљавање Рома у износу од 700.000,00 КМ у 2010. години, распоређују се на следећи начин:
  - а) За запошљавање Рома у Федерацији Босне и Херцеговине . . . . . 440.000,00 КМ
  - б) За запошљавање Рома у Републици Српској . . . . . 220.000,00 КМ
  - ц) За запошљавање Рома у Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине . . . . . 40.000,00 КМ
- (2) Средства су намијењена за суфинансирање запошљавања Рома код послодавца и за суфинансирање samozapoшљавања Рома као и провођење других мјера утврђених у Акционом плану, а реализују се путем завода за запошљавање ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: завод за запошљавање), на основу јавних позива које расписују завод у циљу обезбјеђења равноправног приступа средствима за рјешавање проблема Рома у запошљавању.
- (3) Министарство за људска права и изbjеглице ће, у складу са овом Одлуком, закључити меморандуме о разумијевању са заводима за запошљавање којим ће утврдити начин реализације средстава из става (1) овог члана.

Члан 4.

(Критериј за расподјелу средстава за здравствену заштиту Рома)

- (1) Средства намијењена за здравствену заштиту Рома у износу од 200.000,00 КМ у 2010. години, реализују се путем завода за здравствену заштиту ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: завод за здравствену заштиту) распоређују се на следећи начин:
  - а) За здравствену заштиту Рома у Федерацији Босне и Херцеговине . . . . . 125.320,00 КМ
  - б) За здравствену заштиту Рома у Републици Српској . . . . . 62.680,00 КМ
  - ц) За здравствену заштиту Рома у Брчко Дистрикту БиХ . . . . . 12.000,00 КМ
- (2) Министарство за људска права и изbjеглице ће, у складу са овом Одлуком, закључити меморандуме о разумијевању са заводима за здравствену заштиту којим ће утврдити начин реализације средстава из става (1) овог члана.

Члан 5.

(Средства за израду база података, вођење и ажурирања података о потребама ромских домаћинстава у БиХ)

- (1) Средства у износу од 100.000,00 KM у 2010. години намијењена су за израду база података, вођење и ажурирање података о ромским домаћинствима и набавку техничке опреме за потребе центара за социјални рад а утрошиће се на основу одлуке министра за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине којим ће се утврдити садржај, намјена и начин утрошка поменутих средстава.
- (2) Министарство за људска права и избјеглице ће, у складу са овом Одлуком, закључити споразум о сарадњи са ентитетским надлежним министарствима и одјелом Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, кантоналним односно општинским центрима за социјални рад у којем ће бити регулисане заједничке активности које се односе на израду база података, вођење и ажурирање података о потребама ромских домаћинстава Босне и Херцеговине.

Члан 6.

(Извјештавање о намјенском утрошку средстава)

Министарство за људска права и избјеглице ће у складу са овом Одлуком обавезати кориснике текућих грантова да су дужни, путем Министарства за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине, доставити Министарству финансија и трезора Босне и Херцеговине извјештај о намјенском утрошку ових средстава у роковима који су прописани чланом 22. Закона о финансирању институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 61/04, 49/09).

Члан 7.

(Одговорност за реализацију одлуке)

За реализацију ове Одлуке задужују се Министарство за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине и Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине.

Члан 8.

(Ступање на снагу)

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 184/10
10. јуна 2010. године
Сарајево

Предједавајући
Савјета министара БиХ
Др **Никола Шпирић**, с. р.

На основу члана 17. Закона о Вijeћу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), а у веzi с чланом 9. став (3) Закона о Буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2010. годину ("Службени гласник БиХ", број 103/09), Вijeће министара Босне и Херцеговине је на 124. сједници, одржаној 10. јуна 2010. године, донijело

ODLUKU

**O RASPOREDU BUDŽETSKIH SREDSTAVA ZA
RJEŠAVANJE PROBLEMA ROMA U OBLASTI
ZAPOŠLJAVANJA, STAMBENOG ZBRINJAVANJA I
ZDRAVSTVENE ZAŠTITE**

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

- (1) У складу са оквирним односима (Федерација Босне и Херцеговине 62,66%, Република Српска 31,34% и Брчко Дистрикт Босне и Херцеговине 6%) утврђеним Акционим планом Босне и Херцеговине за рјешавање проблема Рома у области запошљавања, стамбеног збринјавања и здравствене заштите (у даљњем тексту: Акциони план), средства у износу од 3.000.000,00 KM осигурана текућим grantом у оквиру буџета Министарства за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине која су намињена за рјешавање проблема Рома у областима запошљавања, стамбеног збринјавања и здравствене заштите за 2010.

годину, распоређују се према утврђеној намјени на слjedeћи начин:

- a) За стамбено збринјавање Рома . . . 2.000.000,00 KM
- b) За запошљавање Рома . . . . . 700.000,00 KM
- c) За здравствену заштиту Рома . . . . . 200.000,00 KM
- d) Израда базе, ажурирање и вођење података о потребама ромских домаћинстава те набавку техничке опреме центрима за социјални рад . . . . . 100.000,00 KM
- (2) Средства из става (1) овог члана могу се удруживати са средствима исте намјене која су осигурана од стране опћина, градова, кантона, ентитета, домаћих и страних владиних и невладиних организација и институција и других домаћих и страних donatora, што се уређује уговором о суфинансирању између Министарства за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине и удружица средстава.

Члан 2.

(Расподјела средстава за стамбено збринјавање Рома)

- (1) Средства намињена за стамбено збринјавање Рома у износу од 2.000.000,00 KM у 2010. години, распоређују се на слjedeћи начин:
  - a) За стамбено збринјавање Рома у Федерацији Босне и Херцеговине . . . . . 1.253.200,00 KM
  - b) За стамбено збринјавање Рома у Републици Српској . . . . . 626.800,00 KM
  - c) За стамбено збринјавање Рома у Брчко Дистрикту БиХ . . . . . 120.000,00 KM.
- (2) Средства су намињена за ромска домаћинства која немају ријешено стамбено питање, а реализују се на слjedeћи начин:
  - a) Утрошак свих расположивих средстава реализује се путем јавног позива за прикупљање пројектних приједлога којег објављује Министарство за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине.
  - b) Опће критерије за коришћење и сва остала питања у веzi са реализацијом расположивих средстава, у складу са овом одлуком, посебном одлуком уређује министар за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине, а на основу Metodologije коју ће у сарадњи са Одбором за Rome при Вijeћу министара Босне и Херцеговине урадити Министарство за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине.

Члан 3.

(Расподјела средстава за запошљавање Рома)

- (1) Средства намињена за запошљавање Рома у износу од 700.000,00 KM у 2010. години, распоређују се на слjedeћи начин:
  - a) За запошљавање Рома у Федерацији Босне и Херцеговине . . . . . 440.000,00 KM
  - b) За запошљавање Рома у Републици Српској 220.000,00 KM
  - c) За запошљавање Рома у Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине . . . . . 40.000,00 KM
- (2) Средства су намињена за суфинансирање запошљавања Рома код послодавца и за суфинансирање samozapošljavanja Рома као и provoђење других мјера утврђених у Акцијном плану, а реализују се путем завода за запошљавање ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: заводи за запошљавање), на основу јавних позива које расписују заводи у циљу осигуравања равноправног приступа средствима за рјешавање проблема Рома у запошљавању.
- (3) Министарство за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине ће, у складу са овом Одлуком, закључити меморандуме о разумијевању са заводима за запошљавање којим ће уврдити начин реализације средстава из става (1) овог члана.

Члан 4.

(Критериј за расподјелу средстава за здравствену заштиту Рома)

- (1) Средства намињена за здравствену заштиту Рома у износу од 200.000,00 KM у 2010. години, реализују се путем завода за здравствену заштиту ентитета и Брчко Дистрикта

Temeljem članka 106. stavak (1) Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 25/06) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 125. sjednici održanoj 24. lipnja 2010. godine, donijelo je

367

Na temelju članka 26. stavak (1) točka b) alineja 8) i stavak (2) Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 50/08, 35/09 i 75/09), članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), te Odluke o kriterijima za utvrđivanje dodatka na plaću na temelju obavljanja složenih informatičko-aplikacijskih poslova u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 38/09), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Centra za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini, na 123. sjednici održanoj 3. lipnja 2010. godine, donijelo je

ODLUKU

O DODATKU NA PLAĆU NA TEMELJU OBAVLJANJA SLOŽENIH INFORMATIČKO-APLIKACIJSKIH POSLOVA U CENTRU ZA UKLANJANJE MINA U BOSNI I HERCEGOVINI

Članak 1.

(Visina dodatka)

Sukladno Odluci Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o kriterijima za utvrđivanje dodatka na plaću na temelju obavljanja složenih informatičko-aplikacijskih poslova u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 38/09), ovo pravo u Centru za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: BHMACE) pripada zaposlenim s visokom školskom spremom koji imaju validne certifikate vezane za potvrdu posebne stručne osposobljenosti na radnim mjestima utvrđenim Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji, broj 01-1-5422/05 od 10. studenoga 2005. godine, i to:

Radno mjesto	Ime i prezime izvršioca poslova	Složeni informatičko-aplikacijski poslovi koji se odnose na održavanje i razvoj upravljačkih aplikacija u BHMACE-u	Број бодова (BOB)	Укупан број бодова (BOB) и постотак додатка на плаћу
Виши стручни сарадник за програмирање-администратор базе	Душанка Ђокић	k1 Управљање и пројектирање процеса и управљањих апликација	15	27 бодова = 27 % додатка на основну плаћу
		k2 Пројектирање и развој процеса и управљањих апликација	12	

Шеф Одсјека за информатичке послове	Зоран Грујић	k1 Управљање и пројектирање процеса и управљањих функција	10	10 бодова = 10% додатка на основну плаћу

Članak 2.

(Provođenje Odluke)

Za provedbu ove Odluke zadužuju se BHMACE i Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine.

Članak 3.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 188/10
3. lipnja 2010. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. Nikola Špirić, v. r.

Na osnovu člana 26. stav (1) tačka b) alineja 8) i stav (2) Zakona o platama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 50/08, 35/09 i

75/09), člana 17. Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), te Odluke o kriterijima za utvrđivanje dodatka na plaću na osnovu obavljanja složenih informatičko-aplikacijskih poslova u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 38/09), Savjet ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Centra za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini, na 123. sjednici održanoj 3. juna 2010. godine, donio je

ODLUKU

O DODATKU NA PLAĆU PO OSNOVU OBAVLJANJA SLOŽENIH INFORMATIČKO-APLIKACIJSKIH POSLOVA U CENTRU ZA UKLANJANJE MINA U BOSNI I HERCEGOVINI

Члан 1.

(Висина додатка)

У складу са Одлуком Савјета министара Босне и Херцеговине о критеријима за утврђивање додатка на плаћу по основу обављања слојених информатичко-апликацијских послова у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 38/09), ово право у Центру за уклањање мина у Босни и Херцеговини (у даљњем тексту: БХМАЦ) припада запосленим с високом школском спремом који имају валидне сертификате везане за потврду посебне стручне оспособљености на радним мјестима утврђеним Правилником о унутрашњој организацији, број 01-1-5422/05 од 10. новембра 2005. године, и то:

Радно мјесто	Име и презиме извршиоца послова	Сложени информатичко-апликацијски и послови који се односе на одржавање и развој управљачких апликација у БХМАЦ-у	Број бодова (BOB)	Укупан број бодова (BOB) и постотак додатка на плаћу
Виши стручни сарадник за програмирање-администратор базе	Душанка Ђокић	k1 Управљање и пројектирање процеса и управљачких апликација	15	27 бодова = 27 % додатка на основну плаћу
		k2 Пројектирање и развој процеса и управљачких апликација	12	

Шеф Одсјека за информатичке послове	Зоран Грујић	k1 Управљање и пројектирање процеса и управљачких функција	10	10 бодова = 10% додатка на основну плаћу

Члан 2.

(Provođenje Odluke)

Za provođenje ove Odluke zadužuju se BHMACE i Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine.

Члан 3.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

CM број 188/10
3. јуна 2010. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Др Никола Шпирић, с. р.

Na osnovu člana 26. stav (1) tačka b) alineja 8) i stav (2) Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 50/08, 35/09 i 75/09), člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), te Odluke o kriterijima za utvrđivanje dodatka na plaću na osnovu obavljanja složenih informatičko-aplikacijskih

poslova u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 38/09), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Centra za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini, na 123. sjednici održanoj 3. juna 2010. godine, donijelo je

ODLUKU

O DODATKU NA PLAĆU PO OSNOVU OBAVLJANJA SLOŽENIH INFORMATIČKO-APLIKACIJSKIH POSLOVA U CENTRU ZA UKLANJANJE MINA U BOSNI I HERCEGOVINI

Član 1.
(Visina dodatka)

U skladu sa Odlukom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o kriterijima za utvrđivanje dodatka na plaću po osnovu obavljanja složenih informatičko-aplikacijskih poslova u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 38/09), ovo pravo u Centru za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: BHMAL) pripada zaposlenim s visokom školskom spremom koji imaju validne certifikate vezane za potvrdu posebne stručne osposobljenosti na radnim mjestima utvrđenim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, broj 01-1-5422/05 od 10. novembra 2005. godine, i to:

Radno mjesto	Ime i prezime izvršioca poslova	Složeni informatičko-aplikacijski poslovi koji se odnose na održavanje i razvoj upravljačkih aplikacija u BHMAL-u	Broj bodova (BOB)	Ukupan broj bodova (BOB) i postotak dodatka na plaću
Viši stručni saradnik za programiranje -administrator baze	Dušanka Đokić	k1 Upravljanje i projektiranje procesa i upravljačkih aplikacija	15	27 bodova = 27 % dodatka na osnovnu plaću
		k2 Projektiranje i razvoj procesa i upravljačkih aplikacija	12	

Šef Odsjeka za informatičke poslove	Zoran Grujić	k1 Upravljanje i projektiranje procesa i upravljačkih funkcija	10	10 bodova = 10% dodatka na osnovnu plaću

Član 2.
(Provođenje Odluke)

Za provođenje ove Odluke zadužuju se BHMAL i Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine.

Član 3.
(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 188/10
3. juna 2010. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. Nikola Špirić, s. r.

368

Na temelju članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), članka 6. Odluke o kriterijima za utvrđivanje novčane naknade za rad u upravnim odborima, nadzornim i drugim odborima i drugim radnim tijelima iz nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 19/09) i članka 7. stavak (2) Odluke o uspostavi Radne skupine za izradu Prijedloga strategije Bosne i Hercegovine za prevenciju i borbu protiv terorizma (2010 -2013) ("Službeni glasnik BiH", broj 77/09), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 123. sjednici održanoj 3. lipnja 2010. godine, donijelo je

ODLUKU

O NAKNADI ZA RAD ČLANOVIMA RADNE SKUPINE ZA IZRADU PRIJEDLOGA STRATEGIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA PREVENCIJU I BORBU PROTIV TERORIZMA (ZA PERIOD 2010-2013)

Članak 1.
(Predmet Odluke)

Ovom Odlukom utvrđuje se iznos novčane naknade za rad članovima Radne skupine, tajniku i Tajništvu za izradu Prijedloga strategije Bosne i Hercegovine za prevenciju i borbu protiv terorizma (2010 -2013) (u daljnjem tekstu: Radna skupina).

Članak 2.
(Sastav Radne skupine)

(1) Radnu skupinu čine članovi imenovani ispred navedenih institucija i to kako slijedi:

- Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine, VJEKOSLAV VUKOVIĆ, predsjedatelj Radne skupine;
- Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine, MIŠO KRSTOVIĆ;
- Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine, MOMIR BRAJIĆ;
- Ministarstvo obrane Bosne i Hercegovine, DAVOR JURIĆ;
- Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, ZAHIDA HURTIĆ STRIKA;
- Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, MIDHAT IZETBEGOVIĆ;
- Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine, AHMET HALEBIĆ;
- Državna agencija za istrage i zaštitu, ANER HADŽIMAHMUTOVIĆ;
- Granična policija Bosne i Hercegovine, ALMIR BAŠIĆ;
- Obavještajno sigurnosna agencija Bosne i Hercegovine, MIRALEM KAPETANOVIĆ;
- Republičko tužiteljstvo Republike Srpske, AMOR BUKIĆ;
- Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Srpske, VASO KEZIĆ;
- Agencija za bankarstvo Republike Srpske, ŽELIMIR DURSUN;
- Federalno tužiteljstvo Federacije Bosne i Hercegovine, VLADO MIŠKOVIĆ;
- Federalno ministarstvo unutarnjih poslova, IVO ŠAKO;
- Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, IBRAHIM SINANOVIĆ;
- Policija Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, EMIR MRKALJEVIĆ.

(2) Stručne i administrativno-tehničke poslove za potrebe Radne skupine imenovani Rješenjem Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine broj 04-34-6-5356/09 od 22.10.2009. godine obavljaju:

- Tajnik, ELZNER ANDREJA, stručni savjetnik za ratne zločine i krivična djela kažnjiva po međunarodnom ratnom pravu i humanitarnom pravu;
- Tajništvo, ZLATKO KLAČAR, referent za elektronski unos podataka, VELIBORKA NEŠKOVIĆ, referent za administrativno-tehničke poslove.

Članak 3.
(Visina naknade)

- Članovima Radne skupine koji su predloženi od strane institucija Bosne i Hercegovine utvrđuje se jednokratna naknada za rad u iznosu od 752,00 KM i ista će se isplatiti po usvajanju Strategije Bosne i Hercegovine za prevenciju i borbu protiv terorizma (2010-2013) od strane Vijeća ministara.
- Članovi Radne skupine koji su predloženi od strane entitetskih institucija kao i institucije Brčko Distrikta BiH mogu ostvariti pravo na naknadu za rad u istoj sukladno

- internim aktima različitih razina vlasti kojima se regulira ostvarivanju prava po ovom temelju.
- (3) Naknada iz stavka (1) i (2) ovog članka isplatit će se na teret proračuna institucija koje su predložile svoje predstavnike u Radnu skupinu, na temelju Rješenja rukovoditelja institucije.

Чланак 4.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 190/10
3. lipnja 2010. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. Nikola Špirić, v. r.

На основу члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), члана 6. Одлуке о критеријима за утврђивање новчане накнаде за рад у управним одборима, надзорним и другим одборима и другим радним тијелима из надлежности институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 19/09) и члана 7. став (2) Одлуке о успостави Радне групе за израду Приједлога стратегије Босне и Херцеговине за превенцију и борбу против тероризма (2010 -2013) ("Службени гласник БиХ", број 77/09), Савјет министара Босне и Херцеговине, на 123. сједници одржаној 3. јуна 2010. године, донио је

ОДЛУКУ

О НАКНАДИ ЗА РАД ЧЛАНОВИМА РАДНЕ ГРУПЕ ЗА ИЗРАДУ ПРИЈЕДЛОГА СТРАТЕГИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ И БОРБУ ПРОТИВ ТЕРОРИЗМА (ЗА ПЕРИОД 2010-2013)

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Овом Одлуком утврђује се износ новчане накнаде за рад члановима Радне групе, секретару и Секретаријату за израду Приједлога стратегије Босне и Херцеговине за превенцију и борбу против тероризма (2010 -2013) (у даљњем тексту: Радна група).

Члан 2.

(Састав Радне групе)

- (1) Радну групу чине чланови именовани испред наведених институција и то како слиједи:
- а) Министарство безбједности Босне и Херцеговине, ВЈЕКОСЛАВ ВУКОВИЋ, председавајући Радне групе;
  - б) Министарство правде Босне и Херцеговине, МИШО КРСТОВИЋ;
  - ц) Министарство иностраних послова Босне и Херцеговине, МОМИР БРАЈИЋ;
  - д) Министарство одбране Босне и Херцеговине, ДАВОР ЈУРИЋ;
  - е) Министарство комуникација и транспорта Босне и Херцеговине, ЗАХИДА ХУРТИЋ СТРИКА;
  - ф) Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине, МИДХАТ ИЗЕТБЕГОВИЋ;
  - г) Тужилаштво Босне и Херцеговине, АХМЕТ ХАЛЕБИЋ;
  - х) Државна агенција за истраге и заштиту, АНЕР ХАЦИМАХМУТОВИЋ;
  - и) Гранична полиција Босне и Херцеговине, АЛМИР БАШИЋ;
  - ј) Обавјештајно безбједносна агенција Босне и Херцеговине, МИРАЛЕМ КАПЕТАНОВИЋ;
  - к) Републичко тужилаштво Републике Српске, АМОР БУКИЋ;
  - л) Министарство унутрашњих послова Републике Српске, ВАСО КЕЗИЋ;
  - м) Агенција за банкарство Републике Српске, ЖЕЛИМИР ДУРСУН;

- н) Федерално тужилаштво Федерације Босне и Херцеговине, ВЛАДО МИШКОВИЋ;
  - о) Федерално министарство унутрашњих послова, ИВО ШАКО;
  - п) Агенција за банкарство Федерације Босне и Херцеговине, ИБРАХИМ СИНАНОВИЋ;
  - р) Полиција Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, ЕМИР МРКАЉЕВИЋ.
- (2) Стручне и административно-техничке послове за потребе Радне групе именовани Рјешењем Министарства безбједности Босне и Херцеговине број: 04-34-6-5356/09 од 22.10.2009. године обављају:
- а) Секретар, ЕЛЗНЕР АНДРЕЈА, стручни савјетник за ратне злочине и кривична дјела кажњива по међународном ратном праву и хуманитарном праву;
  - б) Секретаријат, ЗЛАТКО КЛАЧАР, референт за електронски унос података, ВЕЛИБОРКА НЕШКОВИЋ, референт за административно-техничке послове.

Члан 3.

(Висина накнаде)

- (1) Члановима Радне групе који су предложени од стране институција Босне и Херцеговине утврђује се једнократна накнада за рад у износу од 752,00 КМ и иста ће се исплатити по усвајању Стратегије Босне и Херцеговине за превенцију и борбу против тероризма (2010-2013) од стране Савјета министара.
- (2) Чланови Радне групе који су предложени од стране ентитетских институција као и институције Брчко Дистрикта БиХ могу остварити право на накнаду за рад у истој, а у складу са интерним актима различитих нивоа власти којима се регулише остваривање права по овом основу.
- (3) Накнада из става (1) и (2) овог члана исплатиће се на терет буџета институција које су предложиле своје представнике Радне групе, на основу Рјешења руководиоца институције.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 190/10
3. јуна 2010. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Др Никола Шпирић, с. р.

На основу члана 17. Закона о Вјећу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), члана 6. Одлуке о критеријима за утврђивање новчане накнаде за рад у управним одборима, надзорним и другим одборима и другим радним тијелима из надлежности институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 19/09) и члана 7. став (2) Одлуке о успостави Радне групе за израду Приједлога стратегије Босне и Херцеговине за превенцију и борбу против тероризма (2010 -2013) ("Службени гласник БиХ", број 77/09), Вјеће министара Босне и Херцеговине, на 123. сједници одржаној 3. јуна 2010. године, донјело је

ОДЛУКУ

О НАКНАДИ ЗА РАД ЧЛАНОВИМА РАДНЕ ГРУПЕ ЗА ИЗРАДУ ПРИЈЕДЛОГА СТРАТЕГИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ И БОРБУ ПРОТИВ ТЕРОРИЗМА (ЗА ПЕРИОД 2010-2013)

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Овом Одлуком утврђује се износ новчане накнаде за рад члановима Радне групе, секретару и Секретаријату за израду Приједлога стратегије Босне и Херцеговине за превенцију и борбу против тероризма (2010 -2013) (у даљњем тексту: Радна група).

Član 2.
(Sastav Radne grupe)

- (1) Radnu grupu čine članovi imenovani ispred navedenih institucija i to kako slijedi:
  - a) Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine, VJEKOSLAV VUKOVIĆ, predsjedavajući Radne grupe;
  - b) Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine, MIŠO KRSTOVIĆ;
  - c) Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine, MOMIR BRAJIĆ;
  - d) Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine, DAVOR JURIC;
  - e) Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, ZAHIDA HURTIĆ STRIKA;
  - f) Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, MIDHAT IZETBEGOVIĆ;
  - g) Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, AHMET HALEBIĆ;
  - h) Državna agencija za istrage i zaštitu, ANER HADŽIMAHMUTOVIĆ;
  - i) Granična policija Bosne i Hercegovine, ALMIR BAŠIĆ;
  - j) Obavještajno sigurnosna agencija Bosne i Hercegovine, MIRALEM KAPETANOVIĆ;
  - k) Republičko tužilaštvo Republike Srpske, AMOR BUKIĆ;
  - l) Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske, VASO KEZIĆ;
  - m) Agencija za bankarstvo Republike Srpske, ŽELIMIR DURSUN;
  - n) Federalno tužilaštvo Federacije Bosne i Hercegovine, VLADO MIŠKOVIĆ;
  - o) Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, IVO ŠAKO;
  - p) Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, IBRAHIM SINANOVIĆ;
  - r) Policija Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, EMIR MRKALJEVIĆ.
- (2) Stručne i administrativno-tehničke poslove za potrebe Radne grupe imenovani Rješenjem Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine broj 04-34-6-5356/09 od 22.10.2009. godine obavljaju:
  - a) Sekretar, ELZNER ANDREJA, stručni savjetnik za ratne zločine i krivična djela kažnjiva po međunarodnom ratnom pravu i humanitarom pravu;
  - b) Sekretarijat, ZLATKO KLAČAR, referent za elektronski unos podataka, VELIBORKA NEŠKOVIĆ, referent za administrativno-tehničke poslove.

Član 3.
(Visina naknade)

- (1) Članovima Radne grupe koji su predloženi od strane institucija Bosne i Hercegovine utvrđuje se jednokratna naknada za rad u iznosu od 752,00 KM i ista će se isplatiti po usvajanju Strategije Bosne i Hercegovine za prevenciju i borbu protiv terorizma (2010-2013) od strane Vijeća ministara.
- (2) Članovi Radne grupe koji su predloženi od strane entitetskih institucija kao i institucije Brčko Distrikta BiH mogu ostvariti pravo na naknadu za rad u istoj u skladu sa internim aktima različitih nivoa vlasti kojima se reguliše ostvarivanje prava po ovom osnovu.
- (3) Naknada iz stava (1) i (2) ovog člana isplatit će se na teret budžeta institucija koje su predložile svoje predstavnike u Radnu grupu, na osnovu Rješenja rukovodioca institucije.

Član 4.
(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 190/10
3. juna 2010. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. Nikola Špirić, s. r.

369

Na temelju članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) i članka 4. stavak (2) Odluke o uspostavljanju Središnje harmonizacijske jedinice Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 44/09), na prijedlog ministra financija i trezora Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 128. sjednici održanoj 14. srpnja 2010. godine, donijelo je

RJEŠENJE

O IMENOVANJU DIREKTORA SREDIŠNJE HARMONIZACIJSKE JEDINICE MINISTARSTVA FINANSIJA I TREZORA BOSNE I HERCEGOVINE

1. Mr. RANKO ŠAKOTA - imenuje se za direktora Središnje harmonizacijske jedinice Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine na mandat od pet (5) godina.
2. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 178/10
14. srpnja 2010. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. Nikola Špirić, v. r.

На основу члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08) и члана 4. став (2) Одлуке о успостављању Централне хармонизацијске јединице Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 44/09), на приједлог министра финансија и трезора Босне и Херцеговине, Савјет министара Босне и Херцеговине, на 128. сједници одржаној 14. јула 2010. године, донио је

РЈЕШЕЊЕ

O IMENOVANJU DIREKTORA CENTRALNE HARMONIZACIJSKE JEDINICE MINISTARSTVA FINANSIJA I TREZORA BOSNE I HERCEGOVINE

1. Mr RANKO ŠAKOTA - именује се за директора Централне хармонизацијске јединице Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине на мандат од пет (5) година.
2. Ово Рјешење ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 178/10
14. јула 2010. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Др Никола Шпирић, с. р.

На основу члана 17. Закона о Вјећу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08) и члана 4. став (2) Одлуке о успостављању Централне хармонизацијске јединице Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 44/09), на приједлог министра финансија и трезора Босне и Херцеговине, Вјеће министара Босне и Херцеговине, на 128. сједници одржаној 14. јула 2010. године, донјело је

RJEŠENJE

O IMENOVANJU DIREKTORA CENTRALNE HARMONIZACIJSKE JEDINICE MINISTARSTVA FINANSIJA I TREZORA BOSNE I HERCEGOVINE

1. Mr. RANKO ŠAKOTA - imenuje se za direktora Centralne harmonizacijske jedinice Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine na mandat od pet (5) godina.

2. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

V broj 178/10
14. jula 2010. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. **Nikola Špirić**, s. r.

370

Na temelju članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) i članka 4. stavak (2) Odluke o uspostavljanju Središnje harmonizacijske jedinice Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 44/09), na prijedlog ministra financija i trezora Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 128. sjednici održanoj 14. srpnja 2010. godine, donijelo je

RJEŠENJE

**O IMENOVANJU ZAMJENIKA DIREKTORA
SREDIŠNJE HARMONIZACIJSKE JEDINICE
MINISTARSTVA FINACIJA I TREZORA BOSNE I
HERCEGOVINE**

1. Mr. HUSE ŠEPIĆ - imenuje se za zamjenika direktora Središnje harmonizacijske jedinice Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine na mandat od pet (5) godina.
2. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 179/10
14. srpnja 2010. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. **Nikola Špirić**, v. r.

На основу члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ" бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08) и члана 4. став (2) Одлуке о успостављању Централне хармонизацијске јединице Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 44/09), на приједлог министра финансија и трезора Босне и Херцеговине, Савјет министара Босне и Херцеговине, на 128. сједници одржаној 14. јула 2010. године, донио је

РЈЕШЕЊЕ

**О ИМЕНОВАЊУ ЗАМЈЕНИКА ДИРЕКТОРА
ЦЕНТРАЛНЕ ХАРМОНИЗАЦИЈСКЕ ЈЕДИНИЦЕ
МИНИСТАРСТВА ФИНАНСИЈА И ТРЕЗОРА БОСНЕ И
ХЕРЦЕГОВИНЕ**

1. Мр ХУСЕ ШЕПИЋ - именује се за замијеника директора Централне хармонизацијске јединице Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине на мандат од пет (5) година.
2. Ово Рјешење ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 179/10
14. јула 2010. године
Сарајево

Предсједавајући
Савјета министара БиХ
Др **Никола Шпирић**, с. р.

Na osnovu člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) i člana 4. stav (2) Odluke o uspostavljanju Centralne harmonizacijske jedinice Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 44/09), na prijedlog ministra finansija i trezora Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 128. sjednici održanoj 14. jula 2010. godine, donijelo je

RJEŠENJE

**O IMENOVANJU ZAMJENIKA DIREKTORA
CENTRALNE HARMONIZACIJSKE JEDINICE
MINISTARSTVA FINANSIJA I TREZORA BOSNE I
HERCEGOVINE**

1. Mr. HUSE ŠEPIĆ - imenuje se za zamjenika direktora Centralne harmonizacijske jedinice Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine na mandat od pet (5) godina.
2. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 179/10
14. jula 2010. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. **Nikola Špirić**, s. r.

371

Na temelju članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) i članka 2. Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o kvalitetu tečnih naftnih goriva, VM broj 148/10 od 30.06.2010. godine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 127. sjednici, održanoj 6. srpnja 2010. godine, donijelo je

RJEŠENJE

O FORMIRANJU POVJERENSTVA ZA REVIZIJU ODLUKE O KVALITETU TEČNIH NAFTNIH GORIVA

Članak 1.

(Formiranje Povjerenstva)

- (1) Formira se Povjerenstvo za reviziju Odluke o kvalitetu
tečnih naftnih goriva (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) u
sastavu:
  - a) LJUBIŠA ĆOSIĆ - predsjedatelj Povjerenstva, Vijeće
ministara Bosne i Hercegovine;
  - b) ŽARKO PETROVIĆ - član Povjerenstva, Vijeće
ministara Bosne i Hercegovine;
  - c) ZIJAD DŽEMIĆ - član Povjerenstva, Vijeće ministara
Bosne i Hercegovine;
  - d) DRAGANA KALABIĆ - član Povjerenstva, Vlada
Republike Srpske;
  - e) AMIRA PINTUL - član Povjerenstva, Vlada Federacije
Bosne i Hercegovine.
- (2) Stručno-operativne i administrativno-tehničke poslove za
potrebe Komisije obavljat će BOŠKO KENJIĆ, državni
službenik Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih
odnosa Bosne i Hercegovine.

Članak 2.

(Zadatak Povjerenstva)

- (1) Povjerenstvo je dužno izvršiti reviziju Odluke o kvalitetu tečnih naftnih goriva, i najkasnije do 25.08.2010. godine Vijeću ministara Bosne i Hercegovine dostaviti prijedlog nove Odluke o kvalitetu tečnih naftnih goriva.
- (2) Povjerenstvo je dužno da Odluku o kvalitetu tečnih naftnih goriva analizira i prilagodi njen sadržaj europskim direktivama EU 98/70 i 2003/17 (Direktiva 98/70/ EC Europskog Parlamenta i Vijeća od 13.10.1998. godine u vezi kvaliteta petrola i dizela dopunjujući direktivu Vijeća 93/12/EEC, direktiva 2003/17/ EC Europskog Parlamenta i Vijeća od 03.03.2003. godine dopunjujući direktivu 98/70).
- (3) Povjerenstvo je dužno da načine kontrole provođenja Odluke o kvalitetu tečnih naftnih goriva definira i prilagodi zahtjevima direktive Europske Komisije 2000/71/EC od 07.11.2000. godine.

Članak 3.
(Stupanje na snagu)

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH", te službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

VM broj 192/10
6. srpnja 2010. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. Nikola Špirić, v. r.

Na osnovu člana 17. Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) i člana 2. Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o kvalitetu tehničkih naftnih goriva, SM broj 148/10 od 30.06.2010. godine, Savjet ministara Bosne i Hercegovine na 127. sjednici, održanoj 6. jula 2010. godine, donio je

RJEŠEЊE

O FORMIRANJU KOMISIJE ZA REVIZIJU ODLUKE O KVALITETU TEČNIH NAFTNIH GORIVA

Član 1.
(Formiranje Komisije)

- (1) Formira se Komisija za reviziju Odluke o kvalitetu tehničkih naftnih goriva (u daljnjem tekstu: Komisija) u sastavu:
  - a) LJUBIŠA ĆOSIĆ - predsjedavajući Komisije, Savjet ministara Bosne i Hercegovine;
  - b) ŽARKO PETROVIĆ - član Komisije, Savjet ministara Bosne i Hercegovine;
  - c) ZIJAD ĆEMIĆ - član Komisije, Savjet ministara Bosne i Hercegovine;
  - d) DRAGANA KALABIĆ - član Komisije, Vlada Republike Srpske;
  - e) AMIRA PINTUL - član Komisije, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine.
- (2) Stručno-operativne i administrativno-tehničke poslove za potrebe Komisije obavljaće BOŠKO KENJIĆ, državni službenik Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine.

Član 2.
(Zadatak Komisije)

- (1) Komisija je dužna izvršiti reviziju Odluke o kvalitetu tehničkih naftnih goriva, i najkasnije do 25.08.2010. godine Savjet ministara Bosne i Hercegovine dostaviti prijedlog nove Odluke o kvalitetu tehničkih naftnih goriva.
- (2) Komisija je dužna Odluku o kvalitetu tehničkih naftnih goriva analizirati i prilagoditi njen sadržaj evropskim direktivama EU 98/70 i 2003/17 (Direktiva 98/70/ EC Evropskog Parlamenta i Savjeta od 13.10.1998. godine u vezi kvaliteta petrola i dizela dopunjujući direktivu Savjeta 93/12/ EEC, direktiva 2003/17/ EC Evropskog Parlamenta i Savjeta od 03.03.2003. godine dopunjujući direktivu 98/70).
- (3) Komisija je dužna da načine kontrole provođenja Odluke o kvalitetu tehničkih naftnih goriva definiše i prilagodi zahtjevima direktive Evropske Komisije 2000/71/EC od 07.11.2000. godine.

Član 3.
(Stupanje na snagu)

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH", te službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

SM broj 192/10
6. jula 2010. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Savjeta ministara BiH
Dr. Nikola Špirić, s. r.

Na osnovu člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) i člana 2. Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o kvalitetu tehničkih naftnih goriva VM broj 148/10 od 30.06.2010. godine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 127. sjednici, održanoj 6. jula 2010. godine, donijelo je

RJEŠEЊE

O FORMIRANJU KOMISIJE ZA REVIZIJU ODLUKE O KVALITETU TEČNIH NAFTNIH GORIVA

Član 1.
(Formiranje Komisije)

- (1) Formira se Komisija za reviziju Odluke o kvalitetu tehničkih naftnih goriva (u daljnjem tekstu: Komisija) u sastavu:
  - a) LJUBIŠA ĆOSIĆ - predsjedavajući Komisije, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine;
  - b) ŽARKO PETROVIĆ - član Komisije, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine;
  - c) ZIJAD DŽEMIĆ - član Komisije, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine;
  - d) DRAGANA KALABIĆ - član Komisije, Vlada Republike Srpske;
  - e) AMIRA PINTUL - član Komisije, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine.
- (2) Stručno-operativne i administrativno-tehničke poslove za potrebe Komisije obavljat će BOŠKO KENJIĆ, državni službenik Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine.

Član 2.
(Zadatak Komisije)

- (1) Komisija je dužna izvršiti reviziju Odluke o kvalitetu tehničkih naftnih goriva, i najkasnije do 25.08.2010. godine Vijeću ministara Bosne i Hercegovine dostaviti prijedlog nove Odluke o kvalitetu tehničkih naftnih goriva.
- (2) Komisija je dužna Odluku o kvalitetu tehničkih naftnih goriva analizirati i prilagoditi njen sadržaj evropskim direktivama EU 98/70 i 2003/17 (Direktiva 98/70/ EC Evropskog Parlamenta i Vijeća od 13.10.1998. godine u vezi kvaliteta petrola i dizela dopunjujući direktivu Vijeća 93/12/ EEC, direktiva 2003/17/ EC Evropskog Parlamenta i Vijeća od 03.03.2003. godine dopunjujući direktivu 98/70).
- (3) Komisija je dužna da načine kontrole provođenja Odluke o kvalitetu tehničkih naftnih goriva definiše i prilagodi zahtjevima direktive Evropske Komisije 2000/71/EC od 07.11.2000. godine.

Član 3.
(Stupanje na snagu)

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH", te službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

VM broj 192/10
6. jula 2010. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. Nikola Špirić, s. r.

MINISTARSTVO PRAVDE BOSNE I HERCEGOVINE

372

Na temelju odredaba članka 16. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09), Zakona o osnivanju Zavoda za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 24/08) i članka 2. Odluke o uspostavljanju Jedinice za implementaciju projekta izgradnje Zavoda za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i

drugih mjera Bosne i Hercegovine VM broj 161/10 od 2010/6/24. godine, ministar pravde Bosne i Hercegovine donosi

ODLUKU

O UNUTARNJEM USTROJU JEDINICE ZA IMPLEMENTIRANJE PROJEKTA IZGRADNJE ZAVODA ZA IZVRŠENJE KAZNENIH SANKCIJA, PRITVORA I DRUGIH MJERA BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1. (Predmet)

Ovom odlukom propisuje se opis poslova Jedinice za implementiranje projekta izgradnje Zavoda za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Jedinica za implementiranje projekta), opis poslova izvršitelja, broj izvršitelja, stručna sprema i radno iskustvo potrebno za izvršavanje poslova.

Članak 2. (Nadležnosti i rukovođenje Jedinicom za implementiranje projekta)

- (1) Jedinica za implementiranje projekta nadležna je za transparentan način realiziranja izgradnje Zavoda za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine.
- (2) Jedinicom za implementiranje projekta rukovodi direktor koji vrši sve administrativne, tehničke, organizacijske i finansijske poslove vezane za realiziranje Projekta izgradnje zatvora visoke sigurnosti u Bosni i Hercegovini. Akte iz nadležnosti Jedinice za implementiranje projekta potpisuje direktor. Direktor može ovlastiti nekog od izvršitelja Jedinice za implementiranje projekta da potpisuju pojedine akte iz nadležnosti Jedinice za implementiranje projekta o čemu donosi posebno rješenje.
- (3) Direktor Jedinice za implementiranje projekta podnosi izvješće o radu ministru Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, Upravnom odboru i Nadzornom odboru Zavoda u izgradnji. Direktor Jedinice za implementiranje projekta je odgovoran za zakonit rad Jedinice za implementiranje projekta.
- (4) Direktor za svoj rad odgovara Upravnom i Nadzornom odboru Zavoda u izgradnji i ministru Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine.

Članak 3. (Poslovi i odgovornosti izvršitelja Jedinice za implementiranje projekta)

Izvršitelji poslova iz nadležnosti Jedinice za implementiranje projekta odgovaraju za zakonitost, pravilnost, pravovremenost i ekonomičnost u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti, po zahtjevu direktora sudjeluju u izradi akata iz nadležnosti Jedinice za implementiranje projekta, kao i drugi poslovi po nalogu direktora.

Članak 4. (Program i planovi rada)

- (1) Direktor je dužan u roku od 30 dana od dana imenovanja donijeti Plan i Program rada Jedinice za implementiranje projekta, uz suglasnost ministra Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine.
- (2) U Programu rada utvrđuju se aktivnosti iz mjerodavnosti Jedinice za implementaciju projekta.
- (3) Na temelju Programa rada utvrđuju se mjesečni Plan rada Jedinice za implementiranje projekta.
- (4) U Planovima rada Jedinice za implementiranje projekta iz prethodnih stavova, utvrđuje se raspored, dinamika, izvršitelji i drugi potrebni uvjeti za obavljanje poslova uz posebno navođenje izvanrednih poslova.

Članak 5.

(Prava i obveze izvršitelja Jedinice za implementiranje projekta)

- (1) Sa izvršiteljima Jedinice za provedbu projekta ne uspostavlja se radno-pravni odnos. Izvršitelji se angažiraju na temelju posebnog ugovora kojim se propisuju međusobna prava i obveze, a koji se zaključuje između izvršitelja i ministra Ministarstva pravde BiH, sa rokom trajanja do okončanja Projekta izgradnje zatvora visoke sigurnosti u Bosni i Hercegovini.
- (2) Angažiranim izvršiteljima Jedinice za implementiranje projekta, Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine osigurava mjesečnu naknadu, koja će se utvrditi ugovorom, na teret sredstava Projekta izgradnje zatvora visoke sigurnosti u Bosni i Hercegovini.
- (3) Izvršitelji Jedinice za implementiranje projekta izvršavaju poslove predviđene opisom radnog mjesta i primjenjuju i osiguravaju poštivanje ustavno-pravnog poretka i zakona u Bosni i Hercegovini.

Članak 6.

(Ukupan broj izvršitelja Jedinice za implementiranje projekta)

- (1) Za vršenje poslova iz nadležnosti Jedinice za implementiranje projekta utvrđuju se pet radnih mjesta, i to:
  - 1) Direktor,
  - 2) Pomoćnik direktora za građevinsko-arhitektonsku oblast,
  - 3) Pomoćnik direktora za javne nabave,
  - 4) Pomoćnik direktora za Pravnu oblast,
  - 5) Tehnički tajnik-referent za administrativno-tehničke poslove.

Članak 7.

(Sistematiziranje radnih mjesta)

- (1) Direktor Jedinice za implementiranje projekta.

Opis poslova:

Obavlja poslove rukovodnog karaktera, koordinira rad Projekta izgradnje Zavoda za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine, odgovoran je za korištenje finansijskih, materijalnih i ljudskih potencijala Jedinice za implementiranje projekta, priprema prijedloge akata vezanih za realiziranje projekta skupa sa izvršiteljima Jedinice za implementiranje projekta, provodi akte ministra Ministarstva pravde BiH, Upravnog i Nadzornog odbora Zavoda u izgradnji, prati realiziranje izvršenja obveza iz Projekta, obavlja i druge poslove po nalogu ministra Ministarstva pravde BiH kojim podnosi izvješće o svome radu.

Vrsta poslova: rukovođeci i koordinirajući poslovi.

Uvjeti:

- VII stupanj stručne spreme (VSS)
  - diplomirani pravnik, diplomirani ekonomist, diplomirani inženjer arhitekture, diplomirani građevinski inženjer ili diplomirani inženjer strojarstva;
  - najmanje deset godina radnog iskustva u struci ili na menadžerskim poslovima,
  - prednost imaju kandidati koji imaju iskustvo u sudjelovanju na pripremi i realiziranju investicijskih projekata;
  - aktivno znanje engleskog jezika;
  - poznavanje rada na računaru - Excel.
- (2) Pomoćnik direktora za građevinsko-arhitektonsku oblast.

Opis poslova:

Obavlja poslove koji se odnose na projektiranje, izvođenje i nadzor nad Projektom izgradnje Zavoda za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine, obavlja i druge poslove po nalogu direktora kome podnosi izvješće o svom radu.

Vrsta poslova: najsloženiji, stručno - operativni poslovi.

Uvjeti:

- VII stupanj stručne spreme (VSS)
- diplomirani inženjer arhitekture ili diplomirani građevinski inženjer;

- najmanje osam godina radnog iskustva na poslovima projektiranja, izvođenja, ili nadzora nad izgradnjom značajnih investicijskih projekata;
  - aktivno znanje engleskog jezika;
  - poznavanje rada na računalu - Excel.
- (3) Pomoćnik direktora za javne nabave.

Opis poslova:

Obavlja poslove koji se odnose na provođenje procedura za nabavu roba, usluga za potrebe implementiranja Projekta izgradnje Zavoda za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine sukladno Zakonu o javnim nabavama BiH, izrađuje potrebnu tendersku dokumentaciju i nacrt ugovora za javne nabave, priprema tekstove javnog oglašavanja, sačinjava izvješća o provedenim procedurama po Zakonu o javnim nabavama BiH, obavlja i druge poslove po nalogu direktora kome podnosi izvješće o svom radu.

Vrsta poslova: najsloženiji, stručno - operativni poslovi.

Uvjeti:

- VII stupanj stručne spreme (VSS)
  - diplomirani ekonomist - stručnjak za javne nabave;
  - da ima najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima diplomiranog ekonomiste,
  - prednost se daje kandidatima koji imaju iskustvo u oblasti javnih nabava, a posebno kandidatima koji imaju iskustvo u oblasti javnih nabava na kojim su pravo sudjelovanja imale kompanije iz inozemstva;
  - aktivno znanje engleskog jezika;
  - poznavanje rada na računalu.
- (4) Pomoćnik direktora za pravnu oblast.

Opis poslova:

Obavlja sve poslove pravnog karaktera potrebne za implementiranje Projekta izgradnje Zavoda za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine, kao i druge poslove po nalogu direktora kome podnosi izvješće o svom radu.

Vrsta poslova: najsloženiji, stručno - operativni poslovi.

Uvjeti:

- VII stupanj stručne spreme (VSS)
  - diplomirani pravnik - stručnjak za ugovorno-pravnu oblast;
  - najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima diplomiranog pravnika,
  - prednost imaju kandidati sa radnim iskustvom na sklapanju ugovora o građenju u zemlji i inozemstvu, kao i ugovorima koji se odnose na provedbu projekata iz oblasti investicijskih ulaganja;
  - aktivno znanje engleskog jezika;
  - poznavanje rada na računalu.
- (5) Tehnički tajnik - referent za administrativno-tehničke poslove.

Opis poslova:

Obavlja sve administrativne i administrativno-tehničke poslove kao i druge poslove u svezi s obavljanjem poslova iz nadležnosti direktora Jedinice za implementiranje projekta, te ostalih uposlenih koji se odnose na prijem, kompletiranje, razvrstavanje i zavođenje materijala koji su upućeni Jedinici za implementiranje projekta. Obavlja sve poslove vezane za arhiviranje, sređivanje, čuvanje i rukovanje predmetima i spisima stavljenim u arhivu prema propisima o uredskom poslovanju i propisima iz oblasti Arhiva BiH, dostavlja predmete iz arhive na zahtjev direktora i uposlenih u Jedinici za implementiranje projekta, vodi računa o rokovima za čuvanje predmeta stavljenih u arhivu, te ih nakon uporabe ponovno ulaže u arhivu. Izrađuje godišnji izvještaj o predmetima i spisima kojima je istekao rok čuvanja i predlaže njihovo uništenje, osigurava tehničke i druge uvjete vezane za pripremu i održavanje sastanaka direktora, vrši najavu sastanaka, prima i šalje telefonske poruke za potrebe direktora, obavlja unutarnju i vanjsku dostavu pošte za potrebe Jedinice za implementiranje projekta kao i druge poslove po nalogu direktora kome podnosi izvješće o svom radu.

Vrsta poslova: poslovi osnovne djelatnosti, jednostavniji administrativno-tehnički poslovi.

Uvjeti:

- VI / VII stupanj stručne spreme društvenog smjera,
- najmanje šest mjeseci radnog iskustva u struci,
- položen stručni upravni ispit,
- znanje rada na računalu,
- znanje engleskog jezika.

Članak 8.

(Radno vrijeme izvršitelja Jedinice za implementiranje projekta)

Radno vrijeme izvršitelja Jedinice za implementiranje projekta na koje se angažiraju, određuje se ugovorom pojedinačno za svakog izvršitelja, i u pravilu iznosi osam sati dnevno, s tim što se može vršiti i preraspodjela radnog vremena, tako da dnevno radno vrijeme u jednom periodu može trajati dulje, a u drugom kraće, ovisno od potreba rada, a rad se može obavljati i u neradne dane.

Članak 9.

(Način obračuna i isplate naknade izvršiteljima Jedinice za implementiranje projekta)

- (1) Obračun i isplata naknade izvršiteljima Jedinice za implementiranje projekta vrši se u neto iznosu.
- (2) Naknada pojedinačno za rad izvršitelja u Jedinici za implementiranje projekta utvrđuje se u mjesečnom iznosu, kako slijedi:
  - 1) Direktor Jedinice za implementiranje projekta u iznosu od 4.000 KM;
  - 2) Pomoćnik direktora za građevinsko - arhitektonsku oblast u iznosu od 3.000 KM;
  - 3) Pomoćnik direktora za javne nabave u iznosu od 3.000 KM;
  - 4) Pomoćnik direktora za pravnu oblast u iznosu od 3.000 KM;
  - 5) Tehnički tajnik-referent za administrativno-tehničke poslove u iznosu od 1.000 KM.

Članak 10.

(Prijem izvršitelja u Jedinici za implementiranje projekta)

- (1) Imenovanje direktora Jedinice za implementiranje projekta vršit će se sukladno Zakonu o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 7/03).
- (2) Javni oglas za upražnjenu poziciju direktora kao i javni poziv za upražnjenu poziciju izvršitelja u Jedinici za implementiranje projekta objavljuje Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine.
- (3) Imenovanje izvršitelja Jedinice za implementiranje projekta vršit će se na temelju javnog poziva.
- (4) U postupku imenovanja direktora i izvršitelja Jedinice za implementiranje projekta, obavezno se pribavlja suglasnost predstavnika Europske razvojne banke i predstavnika Ureda Europske komisije.

Članak 11.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01-02-2-6027-3/10
26. srpnja 2010. godine
Sarajevo

Ministar
Bariša Čolak, v. r.

На основу одредби члана 16. Закона о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02 и 102/09), Закона о оснивању Завода за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 24/08) и члана 2. Одлуке о успостављању Јединице за имплементацију пројекта изградње Завода за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера Босне и Херцеговине СМ број 161/10 од 24.06.2010. године, министар правде Босне и Херцеговине доноси

ОДЛУКУ**О УНУТРАШЊОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ ЈЕДИНИЦЕ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ ПРОЈЕКТА ИЗГРАДЊЕ ЗАВОДА ЗА ИЗВРШЕЊЕ КРИВИЧНИХ САНКЦИЈА, ПРИТВОРА И ДРУГИХ МЈЕРА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ****Члан 1.
(Предмет)**

Овом одлуком прописује се опис послова Јединице за имплементацију пројекта изградње Завода за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Јединица за имплементацију пројекта), опис послова извршилаца, број извршилаца, стручна спрема и радно искуство потребно за извршавање послова.

Члан 2.

(Надлежности и руковођење Јединицом за имплементацију пројекта)

- (1) Јединица за имплементацију пројекта надлежна је за транспарентан начин реализације изградње Завода за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера Босне и Херцеговине.
- (2) Јединицом за имплементацију пројекта руководи директор који врши све административне, техничке, организационе и финансијске послове везане за реализацију Пројекта изградње затвора високе сигурности у Босни и Херцеговини. Акте из надлежности Јединице за имплементацију пројекта потписује директор. Директор може овластити неког од извршилаца Јединице за имплементацију пројекта да потписују поједине акте из надлежности Јединице за имплементацију пројекта о чему доноси посебно рјешење.
- (3) Директор Јединице за имплементацију пројекта подноси извјештај о раду министру Министарства правде Босне и Херцеговине, Управном одбору и Надзорном одбору Завода у изградњи. Директор Јединице за имплементацију пројекта је одговоран за законит рад Јединице за имплементацију пројекта.
- (4) Директор за свој рад одговара Управном и Надзорном одбору Завода у изградњи и министру Министарства правде Босне и Херцеговине.

Члан 3.

(Послови и одговорности извршилаца Јединице за имплементацију пројекта)

Извршиоци послова из надлежности Јединице за имплементацију пројекта одговарају за законитост, правилност, правременост, економичност у обављању послова из своје надлежности, по захтјеву директора учествују у изради аката из надлежности Јединице за имплементацију пројекта, као и други послови по налогу директора.

Члан 4.

(Програм и планови рада)

- (1) Директор је дужан у року од 30 дана од дана именовања донијети План и Програм рада Јединице за имплементацију пројекта, уз сагласност министра Министарства правде Босне и Херцеговине.
- (2) У Програму рада утврђује се активности из надлежности Јединице за имплементацију пројекта.
- (3) На основу Програма рада утврђују се мјесечни План рада Јединице за имплементацију пројекта.
- (4) У Плановима рада Јединице за имплементацију пројекта, из претходних ставова, утврђује се распоред, динамика, извршиоци и други потребни услови за обављање послова уз посебно навођење ванредних послова.

Члан 5.

(Права и обавезе извршиоца Јединице за имплементацију пројекта)

- (1) Са извршиоцима Јединице за имплементацију пројекта не успоставља се радно-правни однос. Извршиоци се ангажују на основу посебног уговора којим се прописују међусобна

права и обавезе, а који се закључује између извршилаца и министра Министарства правде БиХ, са роком трајања до окончања Пројекта изградње затвора високе сигурности у Босни и Херцеговини.

- (2) Ангажованим извршиоцима Јединице за имплементацију пројекта, Министарство правде Босне и Херцеговине обезбјеђује мјесечну накнаду, која ће се утврдити уговором, на терет средстава Пројекта изградње затвора високе сигурности у Босни и Херцеговини.
- (3) Извршиоци Јединице за имплементацију пројекта извршавају послове предвиђене описом радног мјеста и примјењују и осигуравају поштовање уставно-правног поретка и закона у Босни и Херцеговини.

Члан 6.

(Укупан број извршилаца Јединице за имплементацију пројекта)

- (1) За вршење послова из надлежности Јединице за имплементацију пројекта утврђују се пет радних мјеста, и то:
  - 1) Директор,
  - 2) Помоћник директора за грађевинско-архитектонску област,
  - 3) Помоћник директора за јавне набавке,
  - 4) Помоћник директора за правну област,
  - 5) Технички секретар - референт за административно-техничке послове.

Члан 7.

(Систематизација радних мјеста)

- (1) Директор Јединице за имплементацију пројекта.

Опис послова:

Обавља послове руководног карактера, координира рад Пројекта изградње Завода за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера Босне и Херцеговине, одговоран је за кориштење финансијских, материјалних и људских потенцијала Јединице за имплементацију пројекта, припрема приједлоге аката везаних за реализацију пројекта заједно са извршиоцима Јединице за имплементацију пројекта, проводи акте министра Министарства правде БиХ, Управног и Надзорног одбора Завода у изградњи, прати реализацију извршења обавеза из Пројекта, обавља и друге послове по налогу министра Министарства правде БиХ којем подноси извјештај о своме раду.

Врста послова: руководећи и координирајући послови.

Услови:

- VII степен стручне спреме (ВСС)
- дипломирани правник, дипломирани економиста, дипломирани инжењер архитектуре, дипломирани грађевински инжењер или дипломирани инжењер машинства;
- најмање десет година радног искуства у струци или на менаџерским пословима,
- предност имају кандидати који имају искуство у учешћу на припреми и реализацији инвестиционих пројеката;
- активно знање енглеског језика;
- познавање рада на рачунару - Excel.

- (2) Помоћник директора за грађевинско-архитектонску област.

Опис послова:

Обавља послове који се односе на пројектовање, извођење и надзор над Пројектом изградње Завода за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера Босне и Херцеговине, обавља и друге послове по налогу директора коме подноси извјештај о свом раду.

Врста послова: најсложенији, стручно - оперативни послови.

Услови:

- VII степен стручне спреме (ВСС)
- дипломирани инжењер архитектуре или дипломирани грађевински инжењер;

- најмање осам година радног искуства на пословима пројектовања, извођења или надзора над изградњом значајних инвестиционих пројеката;
  - активно знање енглеског језика;
  - познавање рада на рачунару - Excel.
- (3) Помоћник директора за јавне набавке.

Опис послова:

Обавља послове који се односе на провођење процедура за набавку роба, услуга за потребе провођења Пројекта изградње Завода за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера Босне и Херцеговине у складу са Законом о јавним набавкама БиХ, израђује потребну тендерску документацију и нацрте уговора за јавне набавке, припрема текстове јавног оглашавања, сачињава извјештаје о проведеним процедурама по Закону о јавним набавкама БиХ, обавља и друге послове по налогу директора коме подноси извјештај о свом раду.

Врста послова: најсложенији, стручно - оперативни послови.

Услови:

- VII степен стручне спреме (ВСС)
  - дипломирани економиста - стручњак за јавне набавке;
  - да има најмање пет година радног искуства на пословима дипломираног економисте,
  - предност се даје кандидатима који имају искуство у области јавних набавки, а посебно кандидатима који имају искуство у области јавних набавки на којим су право учешћа имале компаније из иностранства;
  - активно знање енглеског језика;
  - познавање рада на рачунару.
- (4) Помоћник директора за правну област.

Опис послова:

Обавља све послове правног карактера потребне за провођење Пројекта изградње Завода за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера Босне и Херцеговине, као и друге послове по налогу директора коме подноси извјештај о свом раду.

Врста послова: најсложенији, стручно - оперативни послови.

Услови:

- VII степен стручне спреме (ВСС)
  - дипломирани правник - стручњак за уговорно-правну област;
  - најмање пет година радног искуства на пословима дипломираног правника,
  - предност имају кандидати са радним искуством на склапању уговора о грађењу у земљи и иностранству, као и уговорима који се односе на provedбу пројеката из области инвестиционих улагања;
  - активно знање енглеског језика;
  - познавање рада на рачунару.
- (5) Технички секретар - референт за административно-техничке послове.

Опис послова:

Обавља све административне и административно-техничке послове као и друге послове у вези са обављањем послова из надлежности директора Јединице за имплементацију пројекта, те осталих упослених који се односе на пријем, комплетирање, разврставање и завођење материјала који су упућени Јединици за имплементацију пројекта. Обавља све послове везане за архивирање, сређивање, чување и руковање с предметима и списима стављеним у архиву према прописима о канцеларијском пословању и прописима из области Архива БиХ, доставља предмете из архиве на захтјев директора и упослених у Јединици за имплементацију пројекта, води рачуна о роковима за чување предмета стављених у архиву, те их након употребе поново улаже у архиву. Израђује годишњи извјештај о предметима и списима којима је истекао рок чувања и предлаже њихово уништење, осигурава техничке и друге услове везане за припрему и одржавање састанака директора, врши најаву састанака, прима и шаље телефонске поруке за потребе

директора, обавља унутрашњу и вањску доставу поште за потребе Јединице за имплементацију пројекта као и друге послове по налогу директора коме подноси извјештај о свом раду.

Врста послова: послови основне дјелатности, једноставнији административно-технички послови.

Услови:

- VI/VII степен стручне спреме друштвеног смјера,
- најмање шест мјесеци радног искуства у струци,
- положен стручни управни испит,
- знање рада на рачунару,
- знање енглеског језика.

Члан 8.

(Радно вријеме извршилаца Јединице за имплементацију пројекта)

Радно вријеме извршилаца Јединице за имплементацију пројекта на које се ангажују одређује се уговором појединачно за сваког извршиоца, и у правилу износи осам сати дневно, с тим што се може вршити и прерасподјела радног времена, тако да дневно радно вријеме у једном периоду може трајати дуже, а у другом краће, овисно од потреба рада, а рад се може обављати и у нерадне дане.

Члан 9.

(Начин обрачуна и исплате накнаде извршиоцима Јединице за имплементацију пројекта)

- (1) Обрачун и исплата накнаде извршиоцима Јединице за имплементацију пројекта врши се у нето износу.
- (2) Накнада појединачно за рад извршилаца у Јединици за имплементацију пројекта утврђује се у мјесечном износу, како сlijеди:
  - 1) Директору Јединице за имплементацију пројекта у износу од 4.000 КМ;
  - 2) Помоћник директора за грађевинско - архитектонску област у износу од 3.000 КМ;
  - 3) Помоћник директора за јавне набавке у износу од 3.000 КМ;
  - 4) Помоћник директора за правну област у износу од 3.000 КМ;
  - 5) Технички секретар-референт за административно-техничке послове у износу од 1.000 КМ.

Члан 10.

(Пријем извршилаца у Јединици за имплементацију пројекта)

- (1) Именовање директора Јединице за имплементацију пројекта врши се у складу са Законом о министарским именовањима, именовањима Савјета министара Босне и Херцеговине и другим именовањима Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ" број 7/03).
- (2) Јавни оглас за упражњену позицију директора као и јавни позив за упражњену позицију извршилаца у Јединици за имплементацију пројекта објављује Министарство правде Босне и Херцеговине.
- (3) Именовање извршилаца Јединице за имплементацију пројекта врши се на основу јавног позива.
- (4) У поступку именовања директора и извршилаца Јединице за имплементацију пројекта, обавезно се прибавља сагласност представника Европске развојне банке и представника Канцеларије Европске комисије.

Члан 11.

(Ступање на снагу)

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01-02-2-6027-3/10

26. јула 2010. године

Сарајево

Министар
Бариша Чолак, с. р.

На основу одредба члана 16. Закона о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02 и 102/09), Закона о оснивању Завода за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера Босне и

Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 24/08) i člana 2. Odluke o uspostavljanju Jedinice za implementaciju projekta izgradnje Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine VM broj 161/10 od 24.06.2010. godine, ministar pravde Bosne i Hercegovine donosi

ODLUKU

O UNUTRAŠNJOJ ORGANIZACIJI JEDINICE ZA IMPLEMENTACIJU PROJEKTA IZGRADNJE ZAVODA ZA IZVRŠENJE KRIVIČNIH SANKCIJA, PRITVORA I DRUGIH MJERA BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

(Predmet)

Ovom odlukom propisuje se opis poslova Jedinice za implementaciju projekta izgradnje Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Jedinica za implementaciju projekta), opis poslova izvršilaca, broj izvršilaca, stručna sprema i radno iskustvo potrebno za izvršavanje poslova.

Član 2.

(Nadležnosti i rukovođenje Jedinicom za implementaciju projekta)

- (1) Jedinica za implementaciju projekta nadležna je za transparentan način realizacije izgradnje Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine.
- (2) Jedinicom za implementaciju projekta rukovodi direktor koji vrši sve administrativne, tehničke, organizacione i finansijske poslove vezane za realizaciju Projekta izgradnje zatvora visoke sigurnosti u Bosni i Hercegovini. Akte iz nadležnosti Jedinice za implementaciju projekta potpisuje direktor. Direktor može ovlastiti nekog od izvršilaca Jedinice za implementaciju projekta da potpisuju pojedine akte iz nadležnosti Jedinice za implementaciju projekta o čemu donosi posebno rješenje.
- (3) Direktor Jedinice za implementaciju projekta podnosi izvještaj o radu ministru Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, Upravnom odboru i Nadzornom odboru Zavoda u izgradnji. Direktor Jedinice za implementaciju projekta je odgovoran za zakonit rad Jedinice za implementaciju projekta.
- (4) Direktor za svoj rad odgovara Upravnom i Nadzornom odboru Zavoda u izgradnji i ministru Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine.

Član 3.

(Poslovi i odgovornosti izvršilaca Jedinice za implementaciju projekta)

Izvršioci poslova iz nadležnosti Jedinice za implementaciju projekta odgovaraju za zakonitost, pravilnost, pravovremenost, ekonomičnost u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti, po zahtjevu direktora sudjeluju u izradi akata iz nadležnosti Jedinice za implementaciju projekta, kao i drugi poslovi po nalogu direktora.

Član 4.

(Program i planovi rada)

- (1) Direktor je dužan u roku od 30 dana od dana imenovanja donijeti Plan i Program rada Jedinice za implementaciju projekta, uz saglasnost ministra Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine.
- (2) U Programu rada utvrđuje se aktivnosti iz nadležnosti Jedinice za implementaciju projekta.
- (3) Na osnovu Programa rada utvrđuju se mjesečni Plan rada Jedinice za implementaciju projekta.
- (4) U Planovima rada Jedinice za implementaciju projekta, iz predhodnih stavova, utvrđuje se raspored, dinamika, izvršioci i drugi potrebni uslovi za obavljanje poslova uz posebno navođenje vanrednih poslova.

Član 5.

(Prava i obaveze izvršilaca Jedinice za implementaciju projekta)

- (1) Sa izvršiocima Jedinice za implementaciju projekta ne uspostavlja se radno-pravni odnos. Izvršioci se angažuju na osnovu posebnog ugovora kojim se propisuju međusobna prava i obaveze, a koji se zaključuje između izvršilaca i ministra Ministarstva pravde BiH, sa rokom trajanja do okončanja Projekta izgradnje zatvora visoke sigurnosti u Bosni i Hercegovini.
- (2) Angažovanim izvršiocima Jedinice za implementaciju projekta, Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine obezbjeđuje mjesečnu naknadu, koja će se utvrditi ugovorom, na teret sredstava Projekta izgradnje zatvora visoke sigurnosti u Bosni i Hercegovini.
- (3) Izvršioci Jedinice za implementaciju projekta izvršavaju poslove predviđene opisom radnog mjesta i primjenjuju i osiguravaju poštivanje ustavno-pravnog poretka i zakona u Bosni i Hercegovini.

Član 6.

(Ukupan broj izvršilaca Jedinice za implementaciju projekta)

- (1) Za vršenje poslova iz nadležnosti Jedinice za implementaciju projekta utvrđuju se pet radnih mjesta, i to:
  - 1) Direktor,
  - 2) Pomoćnik direktora za građevinsko-arhitektonsku oblast,
  - 3) Pomoćnik direktora za javne nabavke,
  - 4) Pomoćnik direktora za pravnu oblast,
  - 5) Tehnički sekretar- referent za administrativno-tehničke poslove.

Član 7.

(Sistematizacija radnih mjesta)

- (1) Direktor Jedinice za implementaciju projekta.

Opis poslova:

Obavlja poslove rukovodnog karaktera, koordinira rad Projekta izgradnje Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine, odgovoran je za korištenje finansijskih, materijalnih i ljudskih potencijala Jedinice za implementaciju projekta, priprema prijedloge akata vezanih za realizaciju projekta skupa sa izvršiocima Jedinice za implementaciju projekta, provodi akte ministra Ministarstva pravde BiH, Upravnog i Nadzornog odbora Zavoda u izgradnji, prati realizaciju izvršenja obaveza iz Projekta, obavlja i druge poslove po nalogu ministra Ministarstva pravde BiH kojem podnosi izvještaj o svome radu.

Vrsta poslova: rukovodeći i koordinirajući poslovi.

Uslovi:

- VII stepen stručne spreme (VSS)
  - diplomirani pravnik, diplomirani ekonomista, diplomirani inženjer arhitekture, diplomirani građevinski inženjer, ili diplomirani inženjer mašinstva;
  - najmanje deset godina radnog iskustva u struci ili na menadžerskim poslovima,
  - prednost imaju kandidati koji imaju iskustvo u učešću na pripremi i realizaciji investicionih projekata;
  - aktivno znanje engleskog jezika;
  - poznavanje rada na računaru - Excel.
- (2) Pomoćnik direktora za građevinsko-arhitektonsku oblast.

Opis poslova:

Obavlja poslove koji se odnose na projektovanje, izvođenje i nadzor nad Projektom izgradnje Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine, obavlja i druge poslove po nalogu direktora kome podnosi izvještaj o svom radu.

Vrsta poslova: najsloženiji, stručno - operativni poslovi.

Uslovi:

- VII stepen stručne spreme (VSS)
- diplomirani inženjer arhitekture, ili diplomirani građevinski inženjer;
- najmanje osam godina radnog iskustva na poslovima projektovanja, izvođenja, ili nadzora nad izgradnjom značajnih investicionih projekata;

- aktivno znanje engleskog jezika;
  - poznavanje rada na računaru - Excel.
- (3) Pomoćnik direktora za javne nabavke.

Opis poslova:

Obavlja poslove koji se odnose na provođenje procedura za nabavku roba, usluga za potrebe provedbe Projekta izgradnje Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, izrađuje potrebnu tendersku dokumentaciju i nacрте ugovora za javne nabavke, priprema tekstove javnog oglašavanja, sačinjava izvještaje o provedenim procedurama po Zakonu o javnim nabavkama BiH, obavlja i druge poslove po nalogu direktora kome podnosi izvještaj o svom radu.

Vrsta poslova: najsloženiji, stručno - operativni poslovi.

Uslovi:

- VII stepen stručne spreme (VSS)
  - diplomirani ekonomista - stručnjak za javne nabavke;
  - da ima najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima diplomiranog ekonomiste,
  - prednost se daje kandidatima koji imaju iskustvo u oblasti javnih nabavki, a posebno kandidatima koji imaju iskustvo u oblasti javnih nabavki na kojim su pravo učešća imale kompanije iz inostranstva;
  - aktivno znanje engleskog jezika;
  - poznavanje rada na računaru.
- (4) Pomoćnik direktora za pravnu oblast.

Opis poslova:

Obavlja sve poslove pravnog karaktera potrebne za provedbu Projekta izgradnje Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine, kao i druge poslove po nalogu direktora kome podnosi izvještaj o svom radu.

Vrsta poslova: najsloženiji, stručno - operativni poslovi.

Uslovi:

- VII stepen stručne spreme (VSS)
  - diplomirani pravnik - stručnjak za ugovorno-pravnu oblast;
  - najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima diplomiranog pravnika,
  - prednost imaju kandidati sa radnim iskustvom na sklapanju ugovora o građenju u zemlji i inostranstvu, kao i ugovora koji se odnose na provedbu projekata iz oblasti investicionih ulaganja;
  - aktivno znanje engleskog jezika;
  - poznavanje rada na računaru.
- (5) Tehnički sekretar - referent za administrativno-tehničke poslove.

Opis poslova:

Obavlja sve administrativne i administrativno-tehničke poslove kao i druge poslove u vezi sa obavljanjem poslova iz nadležnosti direktora Jedinice za implementaciju projekta, te ostalih uposlenih koji se odnose na prijem, kompletiranje, razvrstavanje i zavođenje materijala koji su upućeni Jedinici za implementaciju projekta. Obavlja sve poslove vezane za arhiviranje, sređivanje, čuvanje i rukovanje s predmetima i spisima stavljenim u arhivu prema propisima o uredskom poslovanju i propisima iz oblasti Arhiva BiH, dostavlja predmete iz arhive na zahtjev direktora i uposlenih u Jedinici za implementaciju projekta, vodi računa o rokovima za čuvanje predmeta stavljenih u arhivu, te ih nakon upotrebe ponovo ulaže u arhivu. Izrađuje godišnji izvještaj o predmetima i spisima kojima je istekao rok čuvanja i predlaže njihovo uništenje, osigurava tehničke i druge uslove vezane za pripremu i održavanje sastanaka direktora, vrši najavu sastanaka, prima i šalje telefonske poruke za potrebe direktora, obavlja unutrašnju i vanjsku dostavu pošte za potrebe Jedinice za implementaciju projekta kao i druge poslove po nalogu direktora kome podnosi izvještaj o svom radu.

Vrsta poslova: poslovi osnovne djelatnosti, jednostavniji administrativno- tehnički poslovi.

Uslovi:

- VI/VII stepen stručne spreme društvenog smjera,

- najmanje šest mjeseci radnog iskustva u struci,
- položen stručni upravni ispit,
- znanje rada na računaru,
- znanje engleskog jezika.

Član 8.

(Radno vrijeme izvršilaca Jedinice za implementaciju projekta)

Radno vrijeme izvršilaca Jedinice za implementaciju projekta na koje se angažuju određuje se ugovorom pojedinačno za svakog izvršioca, i u pravilu iznosi osam sati dnevno, s tim što se može vršiti i preraspodjela radnog vremena, tako da dnevno radno vrijeme u jednom periodu može trajati duže, a u drugom kraće, ovisno od potreba rada, a rad se može obavljati i u neradne dane.

Član 9.

(Način obračuna i isplate naknade izvršiocima Jedinice za implementaciju projekta)

- (1) Obračun i isplata naknade izvršiocima Jedinice za implementaciju projekta vrši se u neto iznosu.
- (2) Naknada pojedinačno za rad izvršilaca u Jedinici za implementaciju projekta utvrđuje se u mjesečnom iznosu, kako slijedi:
  - 1) Direktor Jedinice za implementaciju projekta u iznosu od 4.000 KM;
  - 2) Pomoćnik direktora za građevinsko-arhitektonsku oblast u iznosu od 3.000 KM;
  - 3) Pomoćnik direktora za javne nabavke u iznosu od 3.000 KM;
  - 4) Pomoćnik direktora za pravnu oblast u iznosu od 3.000 KM;
  - 5) Tehnički sekretar-referent za administrativno-tehničke poslove u iznosu od 1.000 KM.

Član 10.

(Prijem izvršilaca u Jedinici za implementaciju projekta)

- (1) Imenovanje direktora Jedinice za implementaciju projekta vršit će se u skladu sa Zakonom o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 7/03).
- (2) Javni oglas za upražnjenu poziciju direktora kao i javni poziv za upražnjenu poziciju izvršilaca u Jedinici za implementaciju projekta objavljuje Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine.
- (3) Imenovanje izvršilaca Jedinice za implementaciju projekta vršit će se na osnovu javnog poziva.
- (4) U postupku imenovanja direktora i izvršilaca Jedinice za implementaciju projekta, obavezno se pribavlja saglasnost predstavnika Evropske razvojne banke i predstavnika Kancelarije Evropske komisije.

Član 11.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01-02-2-6027-3/10

26. jula 2010. godine
Sarajevo

Ministar
Bariša Čolak, s. r.

SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO BOSNE I HERCEGOVINE

Temeljem članka 1.5 i 20.12a Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08 i 32/10) i članka 18. Poslovnika Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 50/07 i 33/09), a u svezi s člankom 2. stavak (5) i (6) Pravilnika o načinu provedbe izbora u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine, Središnje je izorno

povjerenstvo Bosne i Hercegovine, na 35. sjednici održanoj 26. srpnja 2010. godine, donijelo

ODLUKU

O ODREĐIVANJU BIRAČKIH MJESTA ZA GLASOVANJE U DIPLOMATSKO-KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1.

(Diplomatsko-konzularna predstavništva BiH u inozemstvu u kojima će se organizirati glasanje)

Na Općim izborima u Bosni i Hercegovini 2010. godine, za državljane Bosne i Hercegovine koji privremeno žive u inozemstvu i imaju biračko pravo, organizovat će se glasanje u sljedećim diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: DKP BiH):

R/B	Naziv zemlje	Naziv DKP BiH	Grad u kojem se nalazi DKP BiH	Redni broj biračkog mjesta	Ukupan broj birača
1.	Austrija	1. Veleposlanstvo BiH u Beču	Beč	A-01	61
2.	Njemačka	1. Veleposlanstvo BiH u Berlinu	1. Berlin	D-01	190
		2. Generalni konzulat BiH u Minhenu	2. Minhen	D-02	66
		3. Generalni konzulat BiH u Štutgartu	3. Štutgart	D-03	507
		4. Generalni konzulat BiH u Frankfurtu	4. Frankfurt	D-04	91

Članak 2.

(Diplomatsko-konzularna predstavništva BiH u inozemstvu koja ne ispunjavaju uvjete za organiziranje glasanja)

Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine neće organizirati glasanje za Opće izbore 2010. godine u preostalim DKP BiH u inozemstvu, navedenim u Odluci o diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine u inozemstvu u kojima se planira organiziranje glasanja za Opće izbore u Bosni i Hercegovini 2010. godine, broj: 05-1-07-1-2157/10 od 05.05.2010. godine ("Službeni glasnik BiH", br. 37/10), iz razloga što u istim nisu ispunjeni uvjeti propisani člankom 2. stavak (4) Pravilnika o načinu provedbe izbora u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine.

Članak 3.

(Ostvarenje biračkoga prava za birače registrirane za glasanje u DKP-ima BiH u kojima nisu ispunjeni organizacijsko-tehnički uvjeti za organiziranje glasanja)

Državljanima BiH koji su se prijavili za glasanje osobno u DKP BiH u inozemstvu, taksativno pobrojanim u članku 2. ove Odluke, omogućit će se glasanje poštom, o čemu će biti obaviješteni od strane Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine najkasnije 65 dana prije dana održavanja izbora.

Članak 4.

(Stupanje na snagu i objava)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja a objavit će se "Službenom glasniku BiH", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku RS", "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH" i web stranici Središnjega izbornog povjerenstva BiH www.izbori.ba.

Broj 05-1-07-1-2157-1/10
26. srpnja 2010. godine
Sarajevo

Predsjednica
Irena Hadžić, v. r.

Na osnovu člana 1.5 i 20.12a Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08 i 32/10) i člana 18. Poslovnika Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br.

50/07 i 33/09), a u vezi sa članom 2. stav (5) i (6) Pravilnika o načinu provođenja izbora u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je, na 35. sjednici održanoj 26. jula 2010. godine, donijela

ОДЛУКУ

О ОДРЕЂИВАЊУ БИРАЧКИХ МЈЕСТА ЗА ГЛАСАЊЕ У ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНИМ ПРЕДСТАВНИШТВИМА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

(Дипломатско-конзуларна представништва БиХ у иностранству у којима ће се организовати гласање)

На Општим изборима у Босни и Херцеговини 2010. године, за држављане Босне и Херцеговине који привремено живе у иностранству и имају бирачко право, организоваће се гласање у следећим дипломатско-конзуларним представништвима Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: ДКП БиХ):

Р/Б	Назив земље	Назив ДКП БиХ	Град у којем се налази ДКП БиХ	Редни број бирачког мјеста	Укупан број бирача
1.	Аустрија	1. Амбасада БиХ у Бечу	Беч	A-01	61
2.	Њемачка	1. Амбасада БиХ у Берлину	1. Берлин	D-01	190
		2. Генерални конзулат БиХ у Минхену	2. Минхен	D-02	66
		3. Генерални конзулат БиХ у Штутгарту	3. Штутгарт	D-03	507
		4. Генерални конзулат БиХ у Франкфурту	4. Франкфурт	D-04	91

Члан 2.

(Дипломатско-конзуларна представништва БиХ у иностранству која не испуњавају услове за организовање гласања)

Централна изборна комисија Босне и Херцеговине неће организовати гласање за Опште изборе 2010. године у преосталим ДКП БиХ у иностранству, наведеним у Одлуци о дипломатско-конзуларним представништвима Босне и Херцеговине у иностранству у којима се планира организовање гласања за Опште изборе у Босни и Херцеговини 2010. године, број: 05-1-07-1-2157/10 од 05.05.2010. године ("Службени гласник БиХ", бр. 37/10), из разлога што у истим нису испуњени услови прописани чланом 2. став (4) Правилника о начину провођења избора у дипломатско-конзуларним представништвима Босне и Херцеговине.

Члан 3.

(Остваривање бирачког права за бираче регистроване за гласање у ДКП-има БиХ у којима нису испуњени организационо-технички услови за организовање гласања)

Држављанима БиХ који су се пријавили за гласање лично у ДКП БиХ у иностранству, таксативно побројаним у члану 2. ове Одлуке, омогућиће се гласање поштом, о чему ће бити обавијештени од стране Централне изборне комисије Босне и Херцеговине најкасније 65 дана прије дана одржавања избора.

Члан 4.

(Ступање на снагу и објава)

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења а објавиће се у "Службеном гласнику БиХ", "Службеним новинама Федерације БиХ", "Службеном гласнику РС", "Службеном гласнику Брчко Дистрикта БиХ" и web страници Централне изборне комисије БиХ www.izbori.ba.

Број 05-1-07-1-2157-1/10
26. јула 2010. године
Сарајево

Председница
Ирена Хадџић, с. р.

На основу члана 1.5 и 20.12а Изборног закона Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 23/01, 7/02, 9/02,

20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08 i 32/10) i člana 18. Poslovnika Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 50/07 i 33/09), a u vezi sa članom 2. stav (5) i (6) Pravilnika o načinu provođenja izbora u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je, na 35. sjednici održanoj 26. jula 2010. godine, donijela

ODLUKU

O ODREĐIVANJU BIRAČKIH MJESTA ZA GLASANJE U DIPLOMATSKO-KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

(Diplomatsko-konzularna predstavništva BiH u inostranstvu u kojima će se organizovati glasanje)

Na Općim izborima u Bosni i Hercegovini 2010. godine, za državljane Bosne i Hercegovine koji privremeno žive u inostranstvu i imaju biračko pravo, organizovat će se glasanje u sljedećim diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: DKP BiH):

R/B	Naziv zemlje	Naziv DKP BiH	Grad u kojem se nalazi DKP BiH	Redni broj biračkog mjesta	Ukupan broj birača
1.	Austrija	1. Ambasada BiH u Beču	Beč	A-01	61
2.	Njemačka	1. Ambasada BiH u Berlinu	1. Berlin	D-01	190
		2. Generalni konzulat BiH u Minhenu	2. Minhen	D-02	66
		3. Generalni konzulat BiH u Štutgartu	3. Štutgart	D-03	507
		4. Generalni konzulat BiH u Frankfurtu	4. Frankfurt	D-04	91

Član 2.

(Diplomatsko-konzularna predstavništva BiH u inostranstvu koja ne ispunjavaju uslove za organiziranje glasanja)

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine neće organizovati glasanje za Opće izbore 2010. godine u preostalim DKP BiH u inostranstvu, navedenim u Odluci o diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine u inostranstvu u kojima se planira organiziranje glasanja za Opće izbore u Bosni i Hercegovini 2010. godine, broj: 05-1-07-1-2157/10 od 05.05.2010. godine ("Službeni glasnik BiH", br. 37/10), iz razloga što u istim nisu ispunjeni uslovi propisani članom 2. stav (4) Pravilnika o načinu provođenja izbora u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine.

Član 3.

(Ostvarivanje biračkog prava za birače registrovane za glasanje u DKP-ima BiH u kojima nisu ispunjeni organizaciono-tehnički uslovi za organizovanje glasanja)

Državljanima BiH koji su se prijavili za glasanje lično u DKP BiH u inostranstvu, taksativno pobrojanim u članu 2. ove Odluke, omogućiti će se glasanje poštom, o čemu će biti obaviješteni od strane Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine najkasnije 65 dana prije dana održavanja izbora.

Član 4.

(Stupanje na snagu i objava)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja a objavit će se "Službenom glasniku BiH", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku RS", "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH" i web stranici Centralne izborne komisije BiH www.izbori.ba.

Broj 05-1-07-1-2157-1/10
26. jula 2010. godine
Sarajevo

Predsjednica
Irena Hadžiabdić, s. r.

Na temelju članka 2.9 stavak (1) točke 2., a u svezi sa člankom 1.5 stavak (3) Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", brojevi: 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08 i 32/10), Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine je, na 32. sjednici održanoj 15. srpnja 2010. godine, donijelo

PRAVILNIK

**O NAČINU PROVOĐENJA IZBORA U
DIPLOMATSKO-KONZULARNIM
PREDSTAVNIŠTVIMA BOSNE I HERCEGOVINE**

Članak 1.

(Predmet)

Ovim pravilnikom utvrđuje se: način određivanja biračkih mjesta u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: "DKP BiH"), način imenovanja biračkih odbora, obuka biračkih odbora, zaštita biračkoga prava, način zaduživanja izbornoga materijala, način glasovanja, način pakiranja izbornoga materijala i način dostave izbornoga materijala u glavni centar za brojanje Središnjega izbornoga povjerenstva Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: "Središnje izborno povjerenstvo BiH").

Članak 2.

(Biračko mjesto)

- (1) Biračko mjesto u DKP-ima BiH je posebno uređen prostor gdje birači upisani u Središnji birački popis za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine za glasovanje u DKP-ima BiH ostvaruju svoje biračko pravo, te se na njima, nakon zatvaranja za glasovanje, na dan održavanja izbora vrši prebrojavanje omotnica s glasačkim listićima.
- (2) Biračko mjesto u DKP-ima BiH se označava na način (međunarodna slovnica oznaka države u kojoj se nalazi DKP BiH) i redni broj biračkoga mjesta (počevši sa 01), npr. biračko mjesto u DKP BiH u Austriji -A 01.
- (3) Središnje izborno povjerenstvo BiH, najkasnije 65 dana prije dana održavanja izbora, donosi odluku o određivanju biračkih mjesta za glasovanje u DKP-ima BiH gdje birači, upisani u Središnji birački popis za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine za glasovanje u DKP-ima BiH, mogu glasovati.
- (4) Središnje izborno povjerenstvo BiH određuje biračka mjesta iz stavka (3) ovoga članka prema broju birača upisanih u Središnji birački popis za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine, a koji su registrirani za glasovanje osobno u DKP-ima BiH, i to najmanje 50 birača, a iz opravdanih razloga može se donijeti odluka o glasovanju u DKP-u gdje je prijavljen i manji broj birača.
- (5) Središnje izborno povjerenstvo BiH uspostavit će biračko mjesto u DKP-u BiH ako su se ispunili uvjeti iz stavka (4) ovoga članka za glasovanje osobno u DKP-u BiH, kao i ako postoje organizacijsko-tehnički uvjeti za organiziranje glasovanja u DKP-u BiH.
- (6) Ukoliko se nisu ispunili uvjeti iz stavka (4) ovoga članka za glasovanje osobno u DKP-ima BiH, registriranim biračima omogućit će se glasovanje poštom. Središnje izborno povjerenstvo BiH će o toj odluci ove birače obavijestiti poštom najkasnije 65 dana prije dana održavanja izbora.
- (7) Središnje izborno povjerenstvo BiH dostavlja odluku iz stavka (3) ovoga članka DKP-ima BiH, putem Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: "Ministarstvo vanjskih poslova BiH") najkasnije 15 dana od dana donošenja odluke kao i popis svih birača koji će glasovati u tom DKP-u BiH, kako bi na ispravan način obavijestili birače upisane u Središnji birački popis za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine za glasovanje u DKP-ima BiH o tome gdje mogu glasovati.

Članak 3. (Sadržaj odluke)

Odluka iz članka 2. stavak (3) ovoga pravilnika sadrži sljedeće podatke:

- a) naziv DKP-a BiH i broj biračkoga mjesta,
- b) ukupan broj birača koji glasuju na biračkom mjestu i
- c) mjesto za potpis i otisak pečata.

Članak 4. (Objava biračkih mjesta)

Središnje izborno povjerenstvo BiH najkasnije 30 dana prije dana održavanja izbora objavljuje koja su biračka mjesta određena za glasovanje i na kojim lokacijama se nalaze u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH.

Članak 5. (Birački odbori, kvalifikacije)

- (1) Pored općih uvjeta propisanih člankom 2.2. stavak (1) Izbornoga zakona BiH, član biračkoga odbora u DKP-ima BiH mora ispunjavati posebne uvjete:
  - a) da je upisan u izvadak iz Središnjega biračkoga popisa za birače koji glasuju izvan BiH za glasovanje u DKP-u BiH koji je određen za glasovanje, a izuzetno, ako nema dovoljno kandidata koji su upisani za glasovanje u DKP-u BiH, može i ako je registriran za glasovanje poštom i
  - b) da ima najmanje završenu srednju školu.
- (2) Središnje izborno povjerenstvo BiH imenuje članove biračkih odbora i njihove zamjenike po prijedlogu Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine. U biračkom odboru obavezno se osigurava zastupljenost članova iz svakoga konstitutivnoga naroda.
- (3) Središnje izborno povjerenstvo BiH nastojat će, prigodom imenovanja članova biračkih odbora i njihovih zamjenika, osigurati da broj članova manje zastupljenoga spola bude najmanje 1/3 od ukupnoga broja članova.
- (4) Ukoliko Ministarstvo vanjskih poslova BiH ne dostavi prijedloge za imenovanje biračkih odbora u određenim DKP-ima BiH, imenovanje biračkih odbora iz reda birača koji su registrirani za glasovanje putem pošte izvršit će Središnje izborno povjerenstvo BiH.

Članak 6. (Broj članova)

- (1) Birački odbor sastoji se od predsjednika i dva člana i njihovih zamjenika ako je u izvratku iz Središnjega biračkoga popisa za birače koji glasuju izvan BiH za glasovanje u DKP-u BiH, koji je određen za glasovanje, upisano do 300 birača.
- (2) Birački odbor sastoji se od predsjednika i četiri člana i njihovih zamjenika ako je u izvratku iz Središnjega biračkoga popisa za birače koji glasuju izvan BiH za glasovanje u DKP-u BiH, koji je određen za glasovanje, upisano više od 300 birača.

Članak 7. (Prijedlozi)

- (1) Središnje izborno povjerenstvo BiH, najkasnije u roku od 65 dana prije dana održavanja izbora, upućuje zahtjev Ministarstvu vanjskih poslova BiH da dostavi prijedlog članova biračkih odbora u DKP-ima BiH koji su određeni za biračko mjesto za glasovanje državljana Bosne i Hercegovine koji su se prijavili da glasuju osobno u DKP-ima BiH.
- (2) Središnje izborno povjerenstvo BiH, uz zahtjev iz stavka (1) ovoga članka, dostavlja Ministarstvu vanjskih poslova BiH i odluku o DKP-ima BiH koji su određeni za glasovanje.
- (3) Ministarstvo vanjskih poslova BiH, najkasnije u roku od 10 dana od dana prijma zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka, dostavlja Središnjem izbornom povjerenstvu BiH prijedlog za članove biračkih odbora i njihove zamjenike u DKP-ima BiH, vodeći računa da predloženi kandidati ispunjavaju uvjete propisane člankom 5. ovoga pravilnika.

Članak 8. (Odluka)

Na odluku Središnjeg izbornog povjerenstva BiH o imenovanju predsjednika, članova biračkih odbora i njihovih zamjenika u DKP-ima BiH nezadovoljna strana može uložiti žalbu Prizivnome odjelu Suda BiH, putem faksa, u roku od dva dana od prijma odluke Središnjega izbornog povjerenstva BiH.

Članak 9. (Obuka, provjera znanja i certificiranje)

- (1) Sukladno planu i programu edukacije, Središnje izborno povjerenstvo BiH organizirat će obuku predsjednika i članova biračkih odbora u DKP-ima BiH, kao i njihovih zamjenika, o načinu glasovanja i brojanju omotnica s glasačkim listićima.
- (2) Nakon provedene obuke Središnje izborno povjerenstvo BiH će, prema metodologiji koju utvrdi, izvršiti provjeru znanja i uspješnim predsjednicima i članovima biračkih odbora i njihovim zamjenicima u DKP-ima BiH dodijeliti certifikate.
- (3) Izgled certifikata iz stavka (2) ovoga članka utvrđuje Središnje izborno povjerenstvo BiH i certifikat je sastavni dio ovoga pravilnika.

Članak 10. (Naknada za rad u biračkom odboru)

- (1) Predsjednik i članovi biračkih odbora i njihovi zamjenici, koji su sudjelovali u radu biračkog odbora, imaju pravo na naknadu za svoj rad.
- (2) Odluku o visini naknade za rad biračkih odbora u DKP-ima BiH donosi Središnje izborno povjerenstvo BiH.

Članak 11.
(Osiguranje prostora određenoga za biračko mjesto)
Birački odbori u DKP BiH dužni su najkasnije 12 sati prije dana održavanja izbora osigurati da prostor, koji je određen za biračko mjesto, bude pripremljen za otvaranje.

Članak 12. (Zaštita biračkoga prava)

Središnje izborno povjerenstvo BiH ima prvostupanjsku nadležnost za odlučivanje o povredama izbornoga procesa i izbornih prava na biračkim mjestima u DKP-ima BiH.

Članak 13. (Podnošenje prigovora)

Birač i politički subjekt čije je pravo ustanovljeno Izbornim zakonom BiH povrijeđeno, mogu podnijeti prigovor Središnjem izbornom povjerenstvu BiH u roku i na način propisan odredbama Naputka o procedurama za rješavanje po prigovorima i žalbama podnesenim Središnjem izbornom povjerenstvu BiH i izbornim povjerenstvima ("Službeni glasnik BiH", br. 37/10 i 53/10).

Članak 14. (Dostava izbornoga materijala)

- (1) Središnje izborno povjerenstvo BiH će najkasnije sedam dana prije otvaranja biračkih mjesta dostaviti Ministarstvu vanjskih poslova BiH izborni materijal, i to:
  - a) izvadak iz Središnjega biračkoga popisa za određeno biračko mjesto u DKP BiH;
  - b) odgovarajući broj kompleta glasačkih listića;
  - c) odgovarajući broj glasačkih kutija;
  - d) komplet obrazaca za biračko mjesto;
  - e) plakate s napucima o načinu glasovanja i informativnim sadržajima za birače;
  - f) zapisnik o radu biračkog odbora (ZARBO) propisan Pravilnikom o provedbi izbora u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 37/10) i
  - g) potrošni materijal prema specifikaciji iz obrasca Z1 zapisnika iz točke f) ovoga stavka, neophodan za proces glasovanja i brojanja glasačkih listića.
- (2) Ministarstvo vanjskih poslova BiH će tri dana prije, a najkasnije 12 sati prije otvaranja biračkih mjesta u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH, dostaviti

- biračkom odboru odgovarajućeg DKP-a BiH izborni materijal iz stavka (1) ovoga članka.
- (3) Birački odbor provjerava je li izborni materijal koji je primio od Ministarstva vanjskih poslova BiH kompletan i u ispravnom stanju, što upisuje u obrazac Z1 zapisnika iz stavka 1. točka f) ovoga članka.
- (4) Nakon primljenoga izbornoga materijala predsjednik i članovi biračkog odbora provjeravaju prostor koji je predviđen za biračko mjesto i otklanjaju eventualne nedostatke ako utječu na zakonitost rada biračkoga odbora. Uočavanje o stanju biračkoga mjesta upisuje se u obrazac Z2 zapisnika. Predsjednik i članovi biračkoga odbora odgovorni su za sigurnost biračkog materijala na biračkom mjestu od trenutka prijema materijala pa do završetka svih svojih dužnosti nakon zatvaranja biračkog mjesta, okončanja procesa brojanja omotnica i uručenja glasačkog materijala.
- (5) Birački odbor uklanja s biračkoga mjesta sve oznake i obilježja koja upućuju na političke stranke, vjerske simbole, kao i ostale oznake koje mogu imati diskriminacijsko značenje. Birački odbor postavlja oznaku biračkoga mjesta, ulaza i izlaza, smjera lokacije biračkoga mjesta, zabrane unošenja oružja, zabrane pušenja i izlaže kandidatske liste.
- (6) Predsjednik i članovi biračkog odbora uređuju biračko mjesto tako da se omogući nesmetan protok birača na biračkom mjestu.
- (7) Predsjednik biračkoga odbora prilikom otvaranja biračkog mjesta dužan je, sukladno propisu Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, odrediti dužnosti svakom članu biračkog odbora, odnosno odrediti koji će član biračkog odbora biti zadužen za kontrolu reda, identifikaciju, izdavanje glasačkih listića i za kontrolu glasačke kutije te evidentirati ih u dijelu zapisnika o radu biračkog odbora predviđenom za unošenje navedenih podataka.
- (8) Pitanja u svezi sa naknadom (prije ko potrebnim troškovima) za dostavu izbornog materijala, bit će regulirana posebnom odlukom.

Članak 15.

(Prije otvaranja biračkog mjesta)

- (1) Svi članovi biračkog odbora moraju doći na biračko mjesto najmanje sat vremena prije početka otvaranja biračkog mjesta. U tome vremenskom razdoblju samo članovi biračkog odbora i akreditirani promatrači mogu nazočiti na biračkom mjestu.
- (2) Birački odbor određuje mjesto za svaku glasačku kabinu, vodeći računa da nitko unutar ili izvan biračkog mjesta ne može vidjeti birača dok glasuje. Otvor glasačke kabine treba biti okrenut prema zidu. Izuzetno, ako nije moguće glasačku kabinu postaviti pored zida, može se postaviti pored prozora, tako da se prozor pokrije i da se onemogući pogled izvana u glasačku kabinu.
- (3) Prije početka glasovanja predsjednik, odnosno članovi biračkog odbora:
- upisuju svoja imena u zapisnik i potpisuju se u dijelu zapisnika koji je za to predviđen;
  - potpisuju izjavu i kodeks ponašanja iz obrasca Z3 zapisnika;
  - ispisuju sve neophodne podatke na omotnice, odnosno pakete;
  - predsjednik upisuje u obrazac za brojno stanje broj birača koji su upisani u izvadak iz Središnjega biračkog popisa;
  - ručno broje primljene omotnice sa glasačkim listićima i predsjednik u obrazac za brojno stanje upisuje ukupan broj primljenih omotnica;
  - pokazuju praznu glasačku kutiju nakon čega na nju stavljaju plastične pečate;
  - predsjednik u obrazac za brojno stanje upisuje serijske brojeve pečata glasačke kutije;
  - postavljaju zapečaćenu glasačku kutiju na mjesto gdje je svi nazočni mogu vidjeti;

- predsjednik upisuje u Obrazac Z4 zapisnika vrijeme otvaranja biračkog mjesta;
- predsjednik provjerava promatračevu identifikacijsku ispravu s fotografijom, koju zadržava do trenutka kada promatrač napušta biračko mjesto, utvrđuje da li se ime promatrača nalazi na akreditaciji i u obrazac Z5 zapisnika upisuje ime promatrača, naziv subjekta koji ga je akreditirao, broj njegove akreditacije, vrijeme kada je promatrač stigao i vrijeme kada je promatrač napustio biračko mjesto;
- predsjednik upućuje promatrače na mjesto gdje mogu sjesti i promatrati izborne aktivnosti, te ih upozorava da se ne mogu miješati u izborni proces niti gledati u glasačku kabinu, ali da mogu postavljati pitanja u svezi s izbornim procesom.

Članak 16.

(Vrijeme rada)

Biračka mjesta otvaraju se u 7.00 sati, a zatvaraju se u 19.00 sati, po lokalnom vremenu.

Članak 17.

(Važeća isprava za identifikaciju)

Za utvrđivanje identiteta birača služi jedna od sljedećih važećih isprava s fotografijom:

- osobna iskaznica,
- putovnica,
- vozačka dozvola,
- važeća osobna isprava izdana od zemlje domaćina i
- prognanički karton izdan od vlade zemlje domaćina ili druge međunarodne organizacije.

Članak 18.

(Tajnost glasovanja)

- Ispunjavanje glasačkog listića na biračkom mjestu je tajno, glasovanje je osobno.
- Nijedna osoba ne smije ometati birača koji ispunjava glasačke listiće, niti smije tražiti od njega bilo kakve informacije o tome za koga želi glasovati, za koga glasuje ili za koga je glasovao, niti smije sprječavati ili pokušati spriječiti nekoga u ostvarivanju njegovog biračkog prava.

Članak 19.

(Izdavanje glasačkog listića)

- Prilikom ulaska na biračko mjesto radi glasovanja svaki birač mora predložiti jednu od važećih osobnih isprava, sukladno članku 17. ovoga pravilnika.
- Nakon što birač dokaže svoj identitet članu biračkoga odbora i njegovo ime bude pronađeno u izvatku iz Središnjega biračkoga popisa za birače koji glasuju u DKP BiH, birač se potpisuje identično kao na identifikacijskoj ispravi pored svog imena u izvatku iz Središnjega biračkog popisa.
- Nakon što birač bude identificiran i potpiše se u izvadak iz Središnjega biračkoga popisa član biračkog odbora za izdavanje glasačkih listića biraču izdaje omotnicu sa kombinacijom glasačkih listića za izbornu jedinicu za koju je birač registriran za glasovanje.

Članak 20.

(Ometanje procesa glasovanja)

- Ako na biračkom mjestu postoji opasnost za red i mir, ako dode do nasilja ili se otkrije oružje ili opasni predmeti, predsjednik biračkog odbora će:

  - poduzeti aktivnosti da se otkloni opasnost, nasilje, oružje ili opasne predmete s biračkoga mjesta;
  - ako se opasnost, nasilje, oružje ili opasni predmeti ne mogu odmah otkloniti, prekinuti glasovanje za onoliko vremena koliko je potrebno da se ponovno uspostavi red i mir na biračkom mjestu i
  - nakon prekida glasovanja i ponovno uspostavljenoga reda i mira, predsjednik biračkog odbora će produžiti vrijeme glasovanja za onoliko vremena koliko je prekid trajao.

Članak 21.

(Zatvaranje biračkoga mjesta)

Biračima koji su u redu za glasovanje u trenutku zatvaranja biračkog mjesta u DKP BiH odobrava se glasovanje na način tako da se svim biračima koji se nađu u redu u vrijeme zatvaranja biračkog mjesta omogući da glasuju.

Članak 22.

(Brojanje omotnica s glasačkim listićima)

(1) Nakon zatvaranja biračkoga mjesta uz nazočenje akreditiranih promatrača predsjednik i članovi biračkoga odbora biračkoga mjesta za glasovanje u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH broje omotnice s glasačkim listićima na sljedeći način:

- a) broje i upisuju ukupan broj preostalih neiskorištenih omotnica s glasačkim listićima za svaku izbornu razinu u obrazac za brojno stanje;
- b) pakiraju neiskorištene omotnice s glasačkim listićima za svaku izbornu razinu u originalnu kutiju;
- c) broje i upisuju u obrazac za brojno stanje ukupan broj potpisa glasača s izvatka iz Središnjega biračkoga popisa;
- d) broje i upisuju ukupan broj oštećenih glasačkih listića za svaku izbornu razinu i pakiraju ih u odgovarajuću omotnicu;
- e) nakon upisa prethodno utvrđenih podataka u obrazac za brojno stanje za biračko mjesto za glasovanje u DKP-ima BiH otvaraju glasačku kutiju i stavljaju sadržaj na sto tako da to vide svi nazočni;
- f) razvrstavaju omotnice s glasačkim listićima za glasovanje u DKP-ima BiH po osnovnim izbornim jedinicama za koje su birači glasovali, odnosno po oznakama kombinacija glasačkih listića na omotnicama;
- g) broje omotnice s glasačkim listićima za glasovanje u DKP-ima BiH, što znači da se omotnice s glasačkim listićima s biračkih mjesta za glasovanje u DKP-ima BiH ne otvaraju i ne broje se glasački listići na biračkom

mjestu u DKP-ima BiH kontroliraju se i broje omotnice s glasačkim listićima, a dobiveni broj omotnica po osnovnim izbornim jedinicama za koje su birači glasovali predsjednik upisuje u obrazac za brojno stanje za glasovanje u DKP-ima BiH;

- h) vežu zajedno omotnice za glasovanje u DKP-ima BiH s istim kombinacijama glasačkih listića po osnovnim izbornim jedinicama i pakiraju ih u odgovarajuću zaštitnu vreću za pakiranje izbornoga materijala u DKP-ima BiH prema odredbama ovoga pravilnika;
  - i) popunjavaju i potpisuju obrazac za brojno stanje za biračka mjesta za glasovanje u DKP-ima BiH.
- (2) Originalni obrazac brojnoga stanja, zapisnik o radu biračkoga odbora - ZARBO i upakirani izborni materijal birački odbor u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH, putem Ministarstva vanjskih poslova BiH, dostavlja Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

Članak 23.

(Primjena drugih propisa)

Na sva pitanja u svezi sa izbornim procesom i provođenjem izbora koja nisu regulirana ovim pravilnikom, primijenit će se odgovarajuće odredbe Izbornoga zakona BiH i provedbenih akata Središnjega izbornoga povjerenstva BiH.

Članak 24.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu sljedećega dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH" i objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku RS", "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH", web stranici Središnjega izbornoga povjerenstva BiH www.izbori.ba i bit će dostavljena Ministarstvu vanjskih poslova BiH.

Broj 05-1-02-2-3207/10

15. srpnja 2010. godine
Sarajevo

Predsjednica
Irena Hadžićabdić, v. r.

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

Na temelju članka 9. stavak (2) Pravilnika o načinu provođenja izbora u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj__/10) Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine, i z d a j e

C E R T I F I K A T

o uspješno završenoj obuci za predsjednika i članove biračkih odbora za glasovanje u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine

Potvrđuje se da je _____, JMB _____ iz
(ime, ime roditelja i prezime)

_____ nazočio/la obuci koja se organizira za članove biračkih odbora u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine, sukladno Planu i programu edukacije koji donosi Središnje izborno povjerenstvo BiH za provođenje izbora koji se održavaju _____ godine i da je u s p j e š n o završio/la obuku za predsjednika i članove biračkih odbora za glasovanje u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine.

Nadnevak: _____

M.P.

Predsjednica

Serijski broj: _____

Irena Hadžiabdić

ODKP-1

На основу члана 2.9. став (1) тачке 2), а у вези с чланом 1.5. став (3) Изборног закона Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бројеви: 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08 и 32/10), Централна изборна комисија Босне и Херцеговине је, на 32. сједници одржаној 15. јула 2010. године, донијела

ПРАВИЛНИК

О НАЧИНУ СПРОВОЂЕЊА ИЗБОРА У ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНИМ ПРЕДСТАВНИШТВИМА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1. (Предмет)

Овим правилником утврђује се: начин одређивања бирачких мјеста у дипломатско-конзуларним представништвима Босне и Херцеговине (у даљем тексту: ДКП БиХ), начин именовања бирачких одбора, обука бирачких одбора, заштита бирачког права, начин задуживања изборног материјала, начин гласања, начин паковања изборног материјала и начин доставе изборног материјала у Главни центар за бројање Централне изборне комисије Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Централна изборна комисија БиХ).

Члан 2. (Бирачко мјесто)

- (1) Бирачко мјесто у ДКП-има БиХ је посебно уређен простор гдје бирачи уписани у Централни бирачки списак за гласање ван Босне и Херцеговине за гласање у ДКП-има БиХ остварују своје бирачко право, те се на њима, након затварања за гласање, на дан одржавања избора врши пребројавање коверата с гласачким листићима.
- (2) Бирачко мјесто у ДКП-има БиХ се означава на начин (међународна словна ознака државе у којој се налази ДКП БиХ) и редни број бирачког мјеста (почевши 01), нпр. бирачко мјесто у ДКП БиХ у Аустрији - А 01.
- (3) Централна изборна комисија БиХ, најкасније 65 дана прије дана одржавања избора, доноси одлуку о одређивању бирачких мјеста за гласање у ДКП-има БиХ гдје бирачи, уписани у Централни бирачки списак за гласање ван Босне и Херцеговине за гласање у ДКП-има БиХ, могу гласати.
- (4) Централна изборна комисија БиХ одређује бирачка мјеста из става (3) овог члана према броју бирача уписаних у Централни бирачки списак за гласање ван Босне и Херцеговине, а који су регистрани за гласање лично у ДКП-има БиХ и то најмање 50 бирача, а из оправданих разлога може се донијети одлука о гласању у ДКП-у гдје је пријављен и мањи број бирача.
- (5) Централна изборна комисија БиХ успоставиће бирачко мјесто у ДКП-у БиХ, ако су се испунили услови из става (4) овог члана за гласање лично у ДКП-у БиХ, као и ако постоје организационо-технички услови за организовање гласања у ДКП-у БиХ.
- (6) Уколико се нису испунили услови из става (4) овог члана за гласање лично у ДКП-има БиХ, регистрованим бирачима омогућиће се гласање поштом. Централна изборна комисија БиХ о тој одлуци ове бираче обавијестиће поштом, најкасније 65 дана прије дана одржавања избора.
- (7) Централна изборна комисија БиХ доставља одлуку из става (3) овог члана ДКП-има БиХ, путем Министарства спољних послова Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Министарство спољних послова БиХ), најкасније 15 дана од дана доношења одлуке као и списак свих бирача који ће гласати у том ДКП-у БиХ, како би на адекватан начин обавијестили бираче уписане у Централни бирачки списак за гласање ван Босне и Херцеговине за гласање у ДКП-има БиХ о томе гдје могу гласати.

Члан 3. (Садржај одлуке)

Одлука из члана 2. став (3) овог правилника садржи следеће податке:

- а) назив ДКП-а БиХ и број бирачког мјеста,
- б) укупан број бирача који гласају на бирачком мјесту и
- с) мјесто за потпис и отисак печата.

Члан 4. (Објава бирачких мјеста)

Централна изборна комисија БиХ, најкасније 30 дана прије дана одржавања избора, објављује која су бирачка мјеста одређена за гласање и на којим локацијама се налазе у дипломатско-конзуларним представништвима БиХ.

Члан 5. (Бирачки одбори, квалификације)

- (1) Поред општих услова прописаних чланом 2.2. став (1) Изборног закона БиХ, члан бирачког одбора у ДКП-има БиХ мора испуњавати посебне услове:
  - а) да је уписан у извод из Централног бирачког списка за бираче који гласају ван БиХ за гласање у ДКП-у БиХ који је одређен за гласање, а изузетно, ако нема довољно кандидата који су уписани за гласање у ДКП-у БиХ, може и ако је регистрован за гласање поштом и
  - б) да има најмање завршену средњу школу.
- (2) Централна изборна комисија БиХ именује чланове бирачких одбора и њихове замјенике, по приједлогу Министарства спољних послова Босне и Херцеговине. У бирачком одбору обавезно се обезбјеђује заступљеност чланова из сваког конститутивног народа.
- (3) Централна изборна комисија БиХ настојаће, приликом именовања чланова бирачких одбора и њихових замјеника, обезбиједити да број чланова мање заступљеног пола буде најмање 1/3 од укупног броја чланова.
- (4) Уколико Министарство спољних послова БиХ не достави приједлоге за именовање бирачких одбора у одређеним ДКП-има БиХ, именовање бирачких одбора из реда бирача који су регистровани за гласање путем поште, извршиће Централна изборна комисија БиХ.

Члан 6. (Број чланова)

- (1) Бирачки одбор састоји се од предсједника и два члана и њихових замјеника ако је у изводу из Централног бирачког списка за бираче који гласају ван БиХ за гласање у ДКП-у БиХ, који је одређен за гласање, уписано до 300 бирача.
- (2) Бирачки одбор састоји се од предсједника и четири члана и њихових замјеника ако је у изводу из Централног бирачког списка за бираче који гласају ван БиХ за гласање у ДКП-у БиХ, који је одређен за гласање, уписано више од 300 бирача.

Члан 7. (Приједлози)

- (1) Централна изборна комисија БиХ, најкасније у року од 65 дана прије дана одржавања избора, упућује захтјев Министарству спољних послова БиХ да достави приједлог чланова бирачких одбора у ДКП-има БиХ, који су одређени за бирачко мјесто за гласање држављана Босне и Херцеговине који су се пријавили да гласају лично у ДКП-има БиХ.
- (2) Централна изборна комисија БиХ, уз захтјев из става (1) овог члана, доставља Министарству спољних послова БиХ и одлуку о ДКП-има БиХ који су одређени за гласање.
- (3) Министарство спољних послова БиХ, најкасније у року од 10 дана од дана пријема захтјева из става (1) овог члана, доставља Централној изборној комисији БиХ приједлог за чланове бирачких одбора и њихове замјенике у ДКП-има БиХ, водећи рачуна да предложени кандидати испуњавају услове прописане чланом 5 овог правилника.

Члан 8. (Одлука)

На одлуку Централне изборне комисије БиХ о именовању предсједника, чланова бирачких одбора и њихових замјеника у ДКП-има БиХ незадовољна страна може уложити жалбу Апелационом одјељењу Суда БиХ, путем факса, у року од 2 дана од пријема одлуке Централне изборне комисије БиХ.

Члан 9. (Обука, провјера знања и сертификавање)

- (1) У складу с планом и програмом едукације, Централна изборна комисија БиХ организоваће обуку предсједника и чланова бирачких одбора у ДКП-има БиХ, као и њихових замјеника, о начину гласања и бројању коверата с гласачким листићима.
- (2) Након спроведене обуке Централна изборна комисија БиХ ће да, према методологији коју утврди, изврши провјеру знања и успјешним предсједницима и члановима бирачких одбора и њиховим замјеницима у ДКП-има БиХ додијели сертификате.
- (3) Изглед сертификата из става (2) овог члана утврђује Централна изборна комисија БиХ и сертификат је саставни дио овог правилника.

Члан 10. (Накнада за рад у бирачком одбору)

- (1) Предсједник и чланови бирачких одбора и њихови замјеници, који су учествовали у раду бирачког одбора, имају право на накнаду за свој рад.
- (2) Одлуку о висини накнаде за рад бирачких одбора у ДКП-има БиХ доноси Централна изборна комисија БиХ.

Члан 11.
(Обезбјеђење простора одређеног за бирачко мјесто)

Бирачки одбори у ДКП БиХ дужни су најкасније 12 часова прије дана одржавања избора обезбиједити да простор који је одређен за бирачко мјесто буде припремљен за отварање.

Члан 12.
(Заштита бирачког права)

Централна изборна комисија БиХ има првостепену надлежност за одлучивање о спровођењу изборног процеса и изборних права на бирачким мјестима у ДКП-има БиХ.

Члан 13.
(Подношење приговора)

Бирач и политички субјекат чије је право установљено Изборним законом БиХ повријеђено, могу поднијети приговор Централној изборној комисији БиХ у року и на начин прописан одредбама Упутства о процедурама за рјешавање по приговорима и жалбама поднесеним Централној изборној комисији БиХ и изборним комисијама ("Службени гласник БиХ", бројеви 37/10 и 53/10).

Члан 14.
(Достава изборног материјала)

- (1) Централна изборна комисија БиХ ће да, најкасније седам дана прије отварања бирачких мјеста, достави Министарству спољних послова БиХ изборни материјал и то:
  - a) извод из Централног бирачког списка за одређено бирачко мјесто у ДКП БиХ;
  - b) одговарајући број сетова гласачких листића;
  - c) одговарајући број гласачких кутија;
  - d) сет образаца за бирачко мјесто;
  - e) постере с упутствима о начину гласања и информативним садржајима за бираче;
  - f) Записник о раду бирачког одбора (ЗАРБО) прописан Правилником о спровођењу избора у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 37/10) и
  - g) потрошни материјал према спецификацији из Обрасца 31 Записника из тачке f) овог става, неопходан за процес гласања и бројања гласачких листића.
- (2) Министарство спољних послова БиХ ће три дана прије, а најкасније 12 часова прије отварања бирачких мјеста у

- дипломатско-конзуларним представништвима БиХ, доставити бирачком одбору одговарајућег ДКП-а БиХ изборни материјал из става (1) овог члана.
- (3) Бирачки одбор провјерава да ли је изборни материјал који је примио од Министарства спољних послова БиХ комплетан и у исправном стању, што уписује у образац 31 Записника из става 1. тачка f) овог члана.
  - (4) Након примљеног изборног материјала предсједник и чланови бирачког одбора провјеравају простор који је предвиђен за бирачко мјесто и отклањају евентуалне недостатке ако утичу на законитост рада бирачког одбора. Запажање о стању бирачког мјеста уписује се у Образац 32 Записника. Предсједник и чланови бирачког одбора одговорни су за безбједност бирачког материјала на бирачком мјесту од тренутка пријема материјала па до завршетка свих својих дужности након затварања бирачког мјеста, окончања процеса бројања коверата и уручења гласачког материјала.
  - (5) Бирачки одбор уклања с бирачког мјеста све ознаке и обиљежја која упућују на политичке странке, вјерске симболе, као и остале ознаке које могу имати дискриминационо значење. Бирачки одбор поставља ознаку бирачког мјеста, улаза и излаза, смјера локације бирачког мјеста, забране уношења оружја, забране пушења и излаже кандидатске листе.
  - (6) Предсједник и чланови бирачког одбора уређују бирачко мјесто тако да се омогући несметан проток бирача на бирачком мјесту.
  - (7) Предсједник бирачког одбора приликом отварања бирачког мјеста дужан је, у складу с прописом Централне изборне комисије БиХ, да одреди дужности сваком члану бирачког одбора, односно одредити који ће члан бирачког одбора бити задужен за контролу реда, идентификацију, издавање гласачких листића и за контролу гласачке кутије и евидентирати их у дијелу Записника о раду бирачког одбора предвиђеном за уношење наведених података.
  - (8) Питања у вези са накнадом (нужним трошковима) за доставу изборног материјала, биће регулисана посебном одлуком.

Члан 15.
(Прије отварања бирачког мјеста)

- (1) Сви чланови бирачког одбора морају доћи на бирачко мјесто најмање сат времена прије почетка отварања бирачког мјеста. У том временском периоду само чланови бирачког одбора и акредитовани посматрачи могу бити присутни на бирачком мјесту.
- (2) Бирачки одбор одређује мјесто за сваку гласачку кабину, водећи рачуна да нико унутар или ван бирачког мјеста не може видјети бирача док гласа. Отвор гласачке кабине треба да буде окренут према зиду. Изузетно, ако није могуће гласачку кабину поставити поред зида, може се поставити поред прозора, тако да се прозор покрије и да се онемогући поглед споља у гласачку кабину.
- (3) Прије почетка гласања предсједник, односно чланови бирачког одбора:
  - a) уписују своја имена у Записник и потписују се у дијелу Записника који је за то предвиђен;
  - b) потписују Изјаву и Кодекс понашања из Обрасца 33 Записника;
  - c) исписују све неопходне податке на коверте, односно пакете;
  - d) предсједник уписује у Образац за бројно стање број бирача који су уписани у извод из Централног бирачког списка;
  - e) ручно броје примљене коверте са гласачким листићима и предсједник у Образац за бројно стање уписује укупан број примљених коверата;
  - f) показују празну гласачку кутију, након чега на њу стављају пластичне печате;
  - g) предсједник у Образац за бројно стање уписује серијске бројеве печата гласачке кутије;

- h) постављају запечаћену гласачку кутију на мјесто гдје је сви присутни могу видјети;
- i) предсједник уписује у Образац 34 Записника вријеме отварања бирачког мјеста;
- j) предсједник провјерава посматрачев идентификациони документ с фотографијом, који задржава до момента када посматрач напушта бирачко мјесто, утврђује да ли се име посматрача налази на акредитацији и у Образац 35 Записника уписује име посматрача, назив субјекта који га је акредитовао, број његове акредитације, вријеме када је посматрач стигао и вријеме када је посматрач напустио бирачко мјесто и
- k) предсједник упућује посматраче на мјесто гдје могу сјести и посматрати изборне активности, те их упозорава да се не могу мијешати у изборни процес нити гледати у гласачку кабину, али да могу постављати питања у вези са изборним процесом.

Члан 16. (Вријеме рада)

Бирачка мјеста отварају се у 7,00 часова, а затварају се у 19,00 часова, по локалном времену.

- #### Члан 17. (Важећи документ за идентификацију)
- За утврђивање идентитета бирача служи један од следећих важећих докумената с фотографијом:
- a) лична карта;
  - b) пасош;
  - c) возачка дозвола;
  - d) важећа лична исправа издата од земље домаћина и
  - e) изјеглички картон издат од владе земље домаћина или друге међународне организације.

Члан 18. (Тајност гласања)

- (1) Испуњавање гласачког листића на бирачком мјесту је тајно, гласање је лично.
- (2) Ниједно лице не смије ометати бирача који испуњава гласачке листиће, нити смије тражити од њега било какве информације о томе за кога жели гласати, за кога гласа или за кога је гласао, нити смије спречавати или покушати спријечити некога у остваривању његовог бирачког права.

Члан 19. (Издавање гласачког листића)

- (1) Приликом уласка на бирачко мјесто ради гласања сваки бирач мора предочити један од важећих личних докумената, у складу с чланом 17 овог правилника.
- (2) Након што бирач докаже свој идентитет члану бирачког одбора и његово име буде пронађено у изводу из Централног бирачког списка за бираче који гласају у ДКП БиХ, бирач се потписује идентично као на идентификационом документу поред свог имена у изводу из Централног бирачког списка.
- (3) Након што бирач буде идентифициран и потпише се у извод из Централног бирачког списка члан бирачког одбора за издавање гласачких листића, бирачу издаје коверту са комбинацијом гласачких листића за изборну јединицу за коју је бирач регистрован за гласање.

Члан 20. (Ометање процеса гласања)

- (1) Ако на бирачком мјесту постоји опасност за ред и мир, ако дође до насиља или се открије оружје или опасни предмети, предсједник бирачког одбора ће:
  - a) предузети активности да се отклони опасност, насиље, оружје или опасне предмете с бирачког мјеста;
  - b) ако се опасност, насиље, оружје или опасни предмети не могу одмах отклонити, прекинути гласање за онолико времена колико је потребно да се поново успостави ред и мир на бирачком мјесту и
  - c) након прекида гласања и поново успостављеног реда и мира, предсједник бирачког одбора продужиће вријеме гласања за онолико времена колико је прекид трајао.

Члан 21.

(Затварање бирачког мјеста)

Бирачима који су у реду за гласање у тренутку затварања бирачког мјеста у ДКП БиХ одобрава се гласање тако да се свим бирачима који се нађу у реду у вријеме затварања бирачког мјеста, омогући да гласају.

Члан 22.

(Бројање коверата са гласачким листићима)

- (1) Након затварања бирачког мјеста у присуству акредитованих посматрача предсједник и чланови бирачког одбора бирачког мјеста за гласање у дипломатско-конзуларним представништвима БиХ броје коверте с гласачким листићима на следећи начин:
  - a) броје и уписују укупан број преосталих неискоришћених коверата с гласачким листићима за сваки изборни ниво у Образац за бројно стање;
  - b) пакују неискоришћене коверте с гласачким листићима за сваки изборни ниво у оригиналну кутију;
  - c) броје и уписују у Образац за бројно стање укупан број потписа гласача са извода из Централног бирачког списка;
  - d) броје и уписују укупан број оштећених гласачких листића за сваки изборни ниво и пакују их у одговарајућу коверту;
  - e) након уписа претходно утврђених података у Образац за бројно стање за бирачко мјесто за гласање у ДКП-има БиХ отварају гласачку кутију и стављају садржај на сто тако да то виде сви присутни;
  - f) разврставају коверте с гласачким листићима за гласање у ДКП-има БиХ по основним изборним јединицама за које су бирачи гласали, односно по ознакама комбинација гласачких листића на ковертама;
  - g) броје коверте с гласачким листићима за гласање у ДКП-има БиХ, што значи да се коверте с гласачким листићима с бирачких мјеста за гласање у ДКП-има БиХ не отварају и не броје се гласачки листићи на бирачком мјесту у ДКП-има БиХ контролишу се и броје коверте с гласачким листићима, а добијени број коверата по основним изборним јединицама за које су бирачи гласали предсједник уписује у Образац за бројно стање за гласање у ДКП-има БиХ;
  - h) вежу заједно коверте за гласање у ДКП-има БиХ с истим комбинацијама гласачких листића по основним изборним јединицама и пакују их у одговарајућу заштитну врећу за паковање изборног материјала у ДКП-има БиХ према одредбама овог правилника и
  - i) попуњавају и потписују Образац за бројно стање за бирачка мјеста за гласање у ДКП-има БиХ.
- (2) Оригинални Образац бројног стања, Записник о раду бирачког одбора - ЗАРБО и упаковани изборни материјал бирачки одбор у дипломатско-конзуларним представништвима БиХ, путем Министарства спољних послова БиХ, доставља Централној изборној комисији БиХ.

Члан 23.

(Примјена других прописа)

На сва питања у вези са изборним процесом и спровођењем избора која нису регулисана овим правилником, примјениће се одговарајуће одредбе Изборног закона БиХ и спроводних аката Централне изборне комисије БиХ.

Члан 24.

(Ступање на снагу)

Овај правилник ступа на снагу, наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", и објавиће се у "Службеним новинама Федерације БиХ", "Службеном гласнику РС", "Службеном гласнику Брчко Дистрикта БиХ", веб страни Централне изборне комисије БиХ www.izbori.ba, и биће достављен Министарству спољних послова БиХ.

Број 05-1-02-2-3207/10
15. јула 2010. године
Сарајево

Предсједница
Ирена Хаџиабдић, с. р.

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

На основу члана 9. став (2) Правилника о начину спровођења избора у дипломатско-конзуларним представништвима Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број __/10) Централна изборна комисија Босне и Херцеговине,

и з д а ј е

С Е Р Т И Ф И К А Т

о успјешно завршеној обуци за предсједника и чланове бирачких одбора за гласање у

дипломатско-конзуларним представништвима Босне и Херцеговине

Потврђује се да је _____, ЈМБ _____ из
(име, име родитеља и презиме)

_____ присуствовао/ла обуци која се организује за чланове бирачких одбора у дипломатско-конзуларним представништвима Босне и Херцеговине, у складу са Планом и програмом едукације који доноси Централна изборна комисија БиХ за спровођење избора који се одржавају _____ године и да је у с п ј е ш н о завршио/ла обуку за предсједника и чланове бирачких одбора за гласање у дипломатско-конзуларним представништвима Босне и Херцеговине.

Датум: _____

М.П.

Предсједница

Серијски број: _____

Ирена Хациабдић

ОДКП-1

Na osnovu člana 2.9 stav (1) tačke 2., a u vezi sa članom 1.5 stav (3) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", brojevi: 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08 i 32/10), Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je, na 32. sjednici održanoj 15. jula 2010. godine, donijela

**PRAVILNIK
O NAČINU PROVOĐENJA IZBORA U
DIPLOMATSKO-KONZULARNIM
PREDSTAVNIŠTVIMA BOSNE I HERCEGOVINE**

Član 1.
(Predmet)

Ovim pravilnikom utvrđuje se: način određivanja biračkih mjesta u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: "DKP BiH"), način imenovanja biračkih odbora, obuka biračkih odbora, zaštita biračkog prava, način zaduživanja izbornog materijala, način glasanja, način pakovanja izbornog materijala i način dostave izbornog materijala u glavni centar za brojanje Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: "Centralna izborna komisija BiH").

Član 2.
(Biračko mjesto)

- (1) Biračko mjesto u DKP-ima BiH je posebno uređen prostor gdje birači upisani u Centralni birački spisak za glasanje van Bosne i Hercegovine za glasanje u DKP-ima BiH ostvaruju svoje biračko pravo, te se na njima, nakon zatvaranja za glasanje, na dan održavanja izbora vrši prebrojavanje koverti s glasačkim listićima.
- (2) Biračko mjesto u DKP-ima BiH se označava na način (međunarodna slovnica oznaka države u kojoj se nalazi DKP BiH) i redni broj biračkog mjesta (počevši sa 01), npr. biračko mjesto u DKP BiH u Austriji -A 01.
- (3) Centralna izborna komisija BiH, najkasnije 65 dana prije dana održavanja izbora, donosi odluku o određivanju biračkih mjesta za glasanje u DKP-ima BiH gdje birači, upisani u Centralni birački spisak za glasanje van Bosne i Hercegovine za glasanje u DKP-ima BiH, mogu glasati.
- (4) Centralna izborna komisija BiH određuje biračka mjesta iz stava (3) ovog člana prema broju birača upisanih u Centralni birački spisak za glasanje van Bosne i Hercegovine, a koji su registrovani za glasanje lično u DKP-ima BiH, i to najmanje 50 birača, a iz opravdanih razloga može se donijeti odluka o glasanju u DKP-u gdje je prijavljen i manji broj birača.
- (5) Centralna izborna komisija BiH uspostavit će biračko mjesto u DKP-u BiH, ako su se ispunili uslovi iz stava (4) ovog člana za glasanje lično u DKP-u BiH, kao i ako postoje organizaciono-tehnički uslovi za organizovanje glasanja u DKP-u BiH.
- (6) Ukoliko se nisu ispunili uslovi iz stava (4) ovog člana za glasanje lično u DKP-ima BiH, registrovanim biračima omogućit će se glasanje poštom. Centralna izborna komisija BiH će o toj odluci ove birače obavijestiti poštom, najkasnije 65 dana prije dana održavanja izbora.
- (7) Centralna izborna komisija BiH dostavlja odluku iz stava (3) ovog člana DKP-ima BiH, putem Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: "Ministarstvo vanjskih poslova BiH"), najkasnije 15 dana od dana donošenja odluke kao i spisak svih birača koji će glasati u tom DKP-u BiH, kako bi na adekvatan način obavijestili birače upisane u Centralni birački spisak za glasanje van Bosne i Hercegovine za glasanje u DKP-ima BiH o tome gdje mogu glasati.

Član 3.
(Sadržaj odluke)

Odluka iz člana 2. stav (3) ovog pravilnika sadrži slijedeće podatke:

- a) naziv DKP-a BiH i broj biračkog mjesta,
- b) ukupan broj birača koji glasaju na biračkom mjestu i
- c) mjesto za potpis i otisak pečata.

Član 4.

(Objava biračkih mjesta)

Centralna izborna komisija BiH, najkasnije 30 dana prije dana održavanja izbora, objavljuje koja su biračka mjesta određena za glasanje i na kojim lokacijama se nalaze u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH.

Član 5.

(Birački odbori, kvalifikacije)

- (1) Pored općih uslova propisanih članom 2.2. stav (1) Izbornog zakona BiH, član biračkog odbora u DKP-ima BiH mora ispunjavati posebne uslove:
  - a) da je upisan u izvod iz Centralnog biračkog spiska za birače koji glasaju van BiH za glasanje u DKP-u BiH koji je određen za glasanje, a izuzetno, ako nema dovoljno kandidata koji su upisani za glasanje u DKP-u BiH, može i ako je registriran za glasanje poštom i
  - b) da ima najmanje završenu srednju školu.
- (2) Centralna izborna komisija BiH imenuje članove biračkih odbora i njihove zamjenike po prijedlogu Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine. U biračkom odboru obavezno se osigurava zastupljenost članova iz svakog konstitutivnog naroda.
- (3) Centralna izborna komisija BiH nastojat će, prilikom imenovanja članova biračkih odbora i njihovih zamjenika, osigurati da broj članova manje zastupljenog spola bude najmanje 1/3 od ukupnog broja članova.
- (4) Ukoliko Ministarstvo vanjskih poslova BiH ne dostavi prijedloge za imenovanje biračkih odbora u određenim DKP-ima BiH, imenovanje biračkih odbora iz reda birača koji su registrovani za glasanje putem pošte, izvršit će Centralna izborna komisija BiH.

Član 6.

(Broj članova)

- (1) Birački odbor sastoji se od predsjednika i dva člana i njihovih zamjenika ako je u izvodu iz Centralnog biračkog spiska za birače koji glasaju van BiH za glasanje u DKP-u BiH, koji je određen za glasanje, upisano do 300 birača.
- (2) Birački odbor sastoji se od predsjednika i četiri člana i njihovih zamjenika ako je u izvodu iz Centralnog biračkog spiska za birače koji glasaju izvan BiH za glasanje u DKP-u BiH, koji je određen za glasanje, upisano više od 300 birača.

Član 7.

(Prijedlozi)

- (1) Centralna izborna komisija BiH, najkasnije u roku od 65 dana prije dana održavanja izbora, upućuje zahtjev Ministarstvu vanjskih poslova BiH da dostavi prijedlog članova biračkih odbora u DKP-ima BiH, koji su određeni za biračko mjesto za glasanje državljana Bosne i Hercegovine koji su se prijavili da glasaju lično u DKP-ima BiH.
- (2) Centralna izborna komisija BiH, uz zahtjev iz stava (1) ovog člana, dostavlja Ministarstvu vanjskih poslova BiH i odluku o DKP-ima BiH koji su određeni za glasanje.
- (3) Ministarstvo vanjskih poslova BiH, najkasnije u roku od 10 dana od dana prijema zahtjeva iz stava (1) ovog člana, dostavlja Centralnoj izornoj komisiji BiH prijedlog za članove biračkih odbora i njihove zamjenike u DKP-ima BiH, vodeći računa da predloženi kandidati ispunjavaju uslove propisane članom 5. ovog pravilnika.

Član 8.

(Odluka)

Na odluku Centralne izborne komisije BiH o imenovanju predsjednika, članova biračkih odbora i njihovih zamjenika u DKP-ima BiH nezadovoljna strana može uložiti žalbu Apelacionom odjelu Suda BiH, putem faksa, u roku od dva dana od prijema odluke Centralne izborne komisije BiH.

Član 9.

(Obuka, provjera znanja i certificiranje)

- (1) U skladu s planom i programom edukacije, Centralna izborna komisija BiH organizirat će obuku predsjednika i članova biračkih odbora u DKP-ima BiH, kao i njihovih zamjenika, o načinu glasanja i brojanju koverti s glasačkim listićima.
- (2) Nakon provedene obuke Centralna izborna komisija BiH će, prema metodologiji koju utvrdi, izvršiti provjeru znanja i uspješnim predsjednicima i članovima biračkih odbora i njihovim zamjenicima u DKP-ima BiH dodijeliti certifikate.
- (3) Izgled certifikata iz stava (2) ovog člana utvrđuje Centralna izborna komisija BiH i certifikat je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 10.

(Naknada za rad u biračkom odboru)

- (1) Predsjednik i članovi biračkih odbora i njihovi zamjenici, koji su učestvovali u radu biračkog odbora, imaju pravo na naknadu za svoj rad.
- (2) Odluku o visini naknade za rad biračkih odbora u DKP-ima BiH donosi Centralna izborna komisija BiH.

Član 11.

(Osiguranje prostora određenog za biračko mjesto)

Birački odbori u DKP BiH dužni su najkasnije 12 sati prije dana održavanja izbora osigurati da prostor koji je određen za biračko mjesto bude pripremljen za otvaranje.

Član 12.

(Zaštita biračkog prava)

Centralna izborna komisija BiH ima prvostepenu nadležnost za odlučivanje o povredama izbornog procesa i izbornih prava na biračkim mjestima u DKP-ima BiH.

Član 13.

(Podnošenje prigovora)

Birač i politički subjekt čije je pravo ustanovljeno Izbornim zakonom BiH povrijeđeno mogu podnijeti prigovor Centralnoj izornoj komisiji BiH u roku i na način propisan odredbama Uputstva o procedurama za rješavanje po prigovorima i žalbama podnesenim Centralnoj izornoj komisiji BiH i izbornim komisijama ("Službeni glasnik BiH", br. 37/10 i 53/10).

Član 14.

(Dostava izbornog materijala)

- (1) Centralna izborna komisija BiH će najkasnije sedam dana prije otvaranja biračkih mjesta dostaviti Ministarstvu vanjskih poslova BiH izborni materijal, i to:
  - a) izvod iz Centralnog biračkog spiska za određeno biračko mjesto u DKP BiH;
  - b) odgovarajući broj setova glasačkih listića;
  - c) odgovarajući broj glasačkih kutija;
  - d) set obrazaca za biračko mjesto;
  - e) postere s uputstvima o načinu glasanja i informativnim sadržajima za birače;
  - f) zapisnik o radu biračkog odbora (ZARBO) propisan Pravilnikom o provedbi izbora u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 37/10) i
  - g) potrošni materijal prema specifikaciji iz obrasca Z1 Zapisnika iz tačke f) ovog stava, neophodan za proces glasanja i brojanja glasačkih listića.
- (2) Ministarstvo vanjskih poslova BiH će tri dana prije, a najkasnije 12 sati prije otvaranja biračkih mjesta u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH, dostaviti biračkom odboru odgovarajućeg DKP-a BiH izborni materijal iz stava (1) ovog člana.
- (3) Birački odbor provjerava da li je izborni materijal koji je primio od Ministarstva vanjskih poslova BiH kompletan i u ispravnom stanju, što upisuje u obrazac Z1 zapisnika iz stava 1. tačka f) ovog člana.
- (4) Nakon primljenog izbornog materijala predsjednik i članovi biračkog odbora provjeravaju prostor koji je predviđen za biračko mjesto i otklanjaju eventualne nedostatke ako utiču

na zakonitost rada biračkog odbora. Zapažanje o stanju biračkog mjesta upisuje se u obrazac Z2 zapisnika. Predsjednik i članovi biračkog odbora odgovorni su za sigurnost biračkog materijala na biračkom mjestu od trenutka prijema materijala pa do završetka svih svojih dužnosti nakon zatvaranja biračkog mjesta, okončanja procesa brojanja koverata i uručjenja glasačkog materijala.

- (5) Birački odbor uklanja s biračkog mjesta sve oznake i obilježja koja upućuju na političke stranke, vjerske simbole, kao i ostale oznake koje mogu imati diskriminacijsko značenje. Birački odbor postavlja oznaku biračkog mjesta, ulaza i izlaza, smjera lokacije biračkog mjesta, zabrane unošenja oružja, zabrane pušenja i izlaže kandidatske liste.
- (6) Predsjednik i članovi biračkog odbora uređuju biračko mjesto tako da se omogući nesmetan protok birača na biračkom mjestu.
- (7) Predsjednik biračkog odbora prilikom otvaranja biračkog mjesta dužan je, u skladu s propisom Centralne izborne komisije BiH, odrediti dužnosti svakom članu biračkog odbora, odnosno odrediti koji će član biračkog odbora biti zadužen za kontrolu reda, identifikaciju, izdavanje glasačkih listića i za kontrolu glasačke kutije i evidentirati ih u dijelu zapisnika o radu biračkog odbora predviđenom za unošenje navedenih podataka.
- (8) Pitanja u vezi sa naknadom (nužnim troškovima) za dostavu izbornog materijala, bit će regulisana posebnom odlukom.

Član 15.

(Prije otvaranja biračkog mjesta)

- (1) Svi članovi biračkog odbora moraju doći na biračko mjesto najmanje sat vremena prije početka otvaranja biračkog mjesta. U tom vremenskom periodu samo članovi biračkog odbora i akreditirani posmatrači mogu biti prisutni na biračkom mjestu.
- (2) Birački odbor određuje mjesto za svaku glasačku kabinu, vodeći računa da niko unutar ili van biračkog mjesta ne može vidjeti birača dok glasa. Otvor glasačke kabine treba biti okrenut prema zidu. Izuzetno, ako nije moguće glasačku kabinu postaviti pored zida, može se postaviti pored prozora, tako da se prozor pokrije i da se onemogućiti pogled izvana u glasačku kabinu.
- (3) Prije početka glasanja predsjednik, odnosno članovi biračkog odbora:
  - a) upisuju svoja imena u zapisnik i potpisuju se u dijelu zapisnika koji je za to predviđen;
  - b) potpisuju izjavu i kodeks ponašanja iz obrasca Z3 zapisnika;
  - c) ispisuju sve neophodne podatke na kovertu, odnosno pakete;
  - d) predsjednik upisuje u obrazac za brojno stanje broj birača koji su upisani u izvod iz Centralnog biračkog spiska;
  - e) ručno broje primljene kovertu sa glasačkim listićima i predsjednik u obrazac za brojno stanje upisuje ukupan broj primljenih koverata;
  - f) pokazuju praznu glasačku kutiju, nakon čega na nju stavljaju plastične pečate;
  - g) predsjednik u obrazac za brojno stanje upisuje serijske brojeve pečata glasačke kutije;
  - h) postavljaju zapečaćenu glasačku kutiju na mjesto gdje je svi prisutni mogu vidjeti;
  - i) predsjednik upisuje u obrazac Z4 zapisnika vrijeme otvaranja biračkog mjesta;
  - j) predsjednik provjerava posmatračev identifikacioni dokument s fotografijom, koji zadržava do momenta kada posmatrač napušta biračko mjesto, utvrđuje da li se ime posmatrača nalazi na akreditaciji i u obrazac Z5 zapisnika upisuje ime posmatrača, naziv subjekta koji ga je akreditirao, broj njegove akreditacije, vrijeme kada je posmatrač stigao i vrijeme kada je posmatrač napustio biračko mjesto i

- k) predsjednik upućuje posmatrače na mjesto gdje mogu sjesti i posmatrati izborne aktivnosti, te ih upozorava da se ne mogu miješati u izborni proces niti gledati u glasačku kabinu, ali da mogu postavljati pitanja u vezi s izbornim procesom.

Član 16.
(Vrijeme rada)

Biračka mjesta otvaraju se u 7.00 sati, a zatvaraju se u 19.00 sati, po lokalnom vremenu.

Član 17.
(Važeći dokument za identifikaciju)

Za utvrđivanje identiteta birača služi jedan od sljedećih važećih dokumenata s fotografijom:

- lična karta,
- pasos,
- vozačka dozvola,
- važeća lična isprava izdata od zemlje domaćina i
- izbjeglički karton izdat od vlade zemlje domaćina ili druge međunarodne organizacije.

Član 18.
(Tajnost glasanja)

- Ispunjavanje glasačkog listića na biračkom mjestu je tajno, glasanje je lično.
- Nijedno lice ne smije ometati birača koji ispunjava glasačke listiće, niti smije tražiti od njega bilo kakve informacije o tome za koga želi glasati, za koga glasa ili za koga je glasao, niti smije sprečavati ili pokušati spriječiti nekoga u ostvarivanju njegovog biračkog prava.

Član 19.
(Izdavanje glasačkog listića)

- Prilikom ulaska na biračko mjesto radi glasanja svaki birač mora predložiti jedan od važećih ličnih dokumenata, u skladu s članom 17. ovog pravilnika.
- Nakon što birač dokaže svoj identitet članu biračkog odbora i njegovo ime bude pronađeno u izvodu iz Centralnog biračkog spiska za birače koji glasaju u DKP BiH, birač se potpisuje identično kao na identifikacionom dokumentu pored svog imena u izvodu iz Centralnog biračkog spiska.
- Nakon što birač bude identificiran i potpiše se u izvod iz Centralnog biračkog spiska, član biračkog odbora za izdavanje glasačkih listića biraču izdaje kovertu sa kombinacijom glasačkih listića za izbornu jedinicu za koju je birač registrovan za glasanje.

Član 20.
(Ometanje procesa glasanja)

- Ako na biračkom mjestu postoji opasnost za red i mir, ako dođe do nasilja ili se otkrije oružje ili opasni predmeti, predsjednik biračkog odbora će:
  - preduzeti aktivnosti da se otkloni opasnost, nasilje, oružje ili opasne predmete s biračkog mjesta;
  - ako se opasnost, nasilje, oružje ili opasni predmeti ne mogu odmah otkloniti, prekinuti glasanje za onoliko vremena koliko je potrebno da se ponovno uspostavi red i mir na biračkom mjestu i
  - nakon prekida glasanja i ponovno uspostavljenog reda i mira, predsjednik biračkog odbora će produžiti vrijeme glasanja za onoliko vremena koliko je prekid trajao.

Član 21.
(Zatvaranje biračkog mjesta)

Biračima koji su u redu za glasanje u trenutku zatvaranja biračkog mjesta u DKP BiH odobrava se glasanje na način tako da se svim biračima koji se nađu u redu u vrijeme zatvaranja biračkog mjesta, omogućiti da glasaju.

Član 22.

(Brojanje koverti s glasačkim listićima)

- Nakon zatvaranja biračkog mjesta u prisustvu akreditiranih posmatrača predsjednik i članovi biračkog odbora biračkog mjesta za glasanje u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH broje kovertu s glasačkim listićima na sljedeći način:
  - broje i upisuju ukupan broj preostalih neiskorištenih koverti s glasačkim listićima za svaki izborni nivo u obrazac za brojno stanje;
  - pakuju neiskorištene kovertu s glasačkim listićima za svaki izborni nivo u originalnu kutiju;
  - broje i upisuju u obrazac za brojno stanje ukupan broj potpisa glasača s izvoda iz Centralnog biračkog spiska;
  - broje i upisuju ukupan broj oštećenih glasačkih listića za svaki izborni nivo i pakuju ih u odgovarajuću kovertu;
  - nakon upisa prethodno utvrđenih podataka u obrazac za brojno stanje za biračko mjesto za glasanje u DKP-ima BiH otvaraju glasačku kutiju i stavljaju sadržaj na sto tako da to vide svi prisutni;
  - razvrstavaju kovertu s glasačkim listićima za glasanje u DKP-ima BiH po osnovnim izbornim jedinicama za koje su birači glasali, odnosno po oznakama kombinacija glasačkih listića na kovertama;
  - broje kovertu s glasačkim listićima za glasanje u DKP-ima BiH, što znači da se kovertu s glasačkim listićima s biračkih mjesta za glasanje u DKP-ima BiH ne otvaraju i ne broje se glasački listići na biračkom mjestu u DKP-ima BiH kontroliraju se i broje kovertu s glasačkim listićima, a dobijeni broj koverti po osnovnim izbornim jedinicama za koje su birači glasali predsjednik upisuje u obrazac za brojno stanje za glasanje u DKP-ima BiH;
  - vežu zajedno kovertu za glasanje u DKP-ima BiH s istim kombinacijama glasačkih listića po osnovnim izbornim jedinicama i pakuju ih u odgovarajuću zaštitnu vreću za pakovanje izbornog materijala u DKP-ima BiH prema odredbama ovog pravilnika;
  - popunjavaju i potpisuju obrazac za brojno stanje za biračka mjesta za glasanje u DKP-ima BiH.
- Originalni obrazac brojnog stanja, zapisnik o radu biračkog odbora - ZARBO i upakovani izborni materijal birački odbor u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH, putem Ministarstva vanjskih poslova BiH, dostavlja Centralnoj izbornoj komisiji BiH.

Član 23.

(Primjena drugih propisa)

Na sva pitanja u vezi sa izbornim procesom i provođenjem izbora koja nisu regulisana ovim pravilnikom, primijenit će se odgovarajuće odredbe Izbornog zakona BiH i provedbenih akata Centralne izborne komisije BiH.

Član 24.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH" i objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku RS", "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH", web stranici Centralne izborne komisije BiH www.izbori.ba i bit će dostavljen Ministarstvu vanjskih poslova BiH.

Broj 05-1-02-2-3207/10

15. jula 2010. godine
Sarajevo

Predsjednica
Irena Hadžiabdić, s. r.

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

Na osnovu člana 9. stav (2) Pravilnika o načinu provođenja izbora u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj __/10) Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine, i z d a j e

C E R T I F I K A T

o uspješno završenoj obuci za predsjednika i članove biračkih odbora za glasanje u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine

Potvrđuje se da je _____, JMB _____ iz
(ime, ime roditelja i prezime)

_____ prisustvovao/la obuci koja se organizira za članove biračkih odbora u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine, u skladu s Planom i programom edukacije koji donosi Centralna izborna komisija BiH za provođenje izbora koji se održavaju _____ godine i da je u s p j e š n o završio/la obuku za predsjednika i članove biračkih odbora za glasanje u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine.

Datum: _____

M.P.

Predsjednica

Serijski broj: _____

Irena Hadžiabdić

ODKP-1

Temeljem članka 2.9 stavak (1) točka 2., članka 1.5 stavak (3) i članka 2.19 Izbornoga zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08 i 32/10), Središnje je izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine, na 34. sjednici, održanoj 22. srpnja 2010. godine, donijelo

NAPUTAK

**O IZMJENAMA I DOPUNAMA NAPUTKA O
UTVRĐIVANJU KVALIFIKACIJA, BROJA ČLANOVA,
POSTUPKA ZDRIJEBA I IMENOVANJA, OBUKE,
PROVJERE ZNANJA I CERTIFICIRANJA ČLANOVA
BIRAČKIH ODBORA I MOBILNIH TIMOVA**

Članak 1.

U Naputku o utvrđivanju kvalifikacija, broja članova, postupka ždrijeba i imenovanja, obuke, provjere znanja i certificiranja članova biračkih odbora i mobilnih timova za glasanje ("Službeni glasnik BiH", broj 37/10 i 57/10), članak 8. mijenja se i glasi:

"Članak 8.

- (1) Središnje izborno povjerenstvo BiH dostavlja svim izbornim povjerenstvima u dvije odvojene tabele liste ovjerenih političkih stranaka, koalicija, neovisnih kandidata i listi neovisnih kandidata, koje su ovjerene za sudjelovanje na izborima, a koji u njihovoj osnovnoj izbornoj jedinici imaju ovjerenu kandidacijsku listu ili kandidata za bilo koju razinu vlasti (u daljnjem tekstu: ovjereni politički subjekt). U prvoj tabeli bit će unesene političke stranke i neovisni kandidati koji sudjeluju samostalno na izborima, u drugoj tabeli koalicije i liste neovisnih kandidata sa političkim strankama, odnosno neovisnim kandidatima koji čine koalicije, odnosno liste neovisnih kandidata. U drugoj tabeli će se nalaziti samo političke stranke članice koalicija koje na drugoj razini vlasti u toj osnovnoj izbornoj jedinici sudjeluju samostalno.
- (2) U istom biračkom odboru na istom biračkom mjestu ne može biti zastupljen ovjereni politički subjekt s više od jednog predstavnika.
- (3) Izborno povjerenstvo obvezno je pravodobno uputiti poziv svim ovjerenim političkim subjektima iz stavka (1) ovog članka ovjerenim za sudjelovanje na izborima u izbornoj jedinici za koju se imenuje birački odbor da nazoče postupku ždrijeba, koji će obaviti izborno povjerenstvo najkasnije 60 dana prije dana održavanja izbora. Ovjerenim političkim subjektima koji nisu nazočili postupku ždrijeba izborno povjerenstvo dužno je dostaviti rezultate po okončanom postupku ždrijeba odmah, a najkasnije u roku dva dana.
- (4) Nakon okončanog postupka ždrijeba iz članka 9. ovog naputka, a najkasnije u roku od sedam dana, ovjereni politički subjekti dužni su izbornom povjerenstvu dostaviti svoje prijedloge za članove biračkih odbora i njihove zamjenike za biračka mjesta gdje su dobili mjesto.
- (5) Prijedlog za članove biračkih odbora ovjereni politički subjekti podnose sukladno odredbama Izbornoga zakona BiH i ovog naputka, vodeći računa da predloženi kandidati, po mogućnosti, budu upisani u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za to biračko mjesto, te da su tjelesno sposobni za obavljanje poslova u biračkom odboru.
- (6) Ovjereni politički subjekti obvezni su, prigodom dostavljanja prijedloga za članove biračkih odbora, izbornom povjerenstvu dostaviti obrasce -SG-1- izjava predloženog člana biračkog odbora/mobilnog tima, vlastoručno potpisane od predloženih kandidata za članove biračkih odbora i ovjerene pečatom i potpisom ovlaštene osobe ovjerenog političkog subjekta.
- (7) Ovjereni politički subjekt će, ako to izborno povjerenstvo zatraži, dostaviti dokaze o posjedovanju kvalifikacija i ispunjavanju uvjeta predloženih kandidata za članove biračkih odbora/mobilnih timova.

- (8) Ako ovjereni politički subjekt ne dostavi obrazac iz stavka (6), odnosno podatke iz stavka (7) ovog člana, izborno povjerenstvo takav prijedlog za imenovanje člana biračkog odbora/mobilnog tima neće razmatrati.
- (9) Obrazac - SG -1- izjava predloženoj člana biračkog odbora/mobilnog tima sastavni je dio ovog naputka".

Članak 2.

Članak 9. mijenja se i glasi:

"Članak 9.

- (1) Izborna povjerenstvo će na dan održavanja ždrijeba utvrditi koliko koji ovjereni politički subjekt dobiva pozicija u biračkim odborima, na način što će prvo izračunati ukupan broj pozicija (mjesta) u biračkim odborima, zbrajanjem ukupnog broja članova biračkih odbora sa svih biračkih mjesta. U postupku utvrđivanja ukupnog broja pozicija u biračkim odborima računaju se članovi biračkih odbora, bez zamjenika.
- (2) Nakon utvrđivanja ukupnog broja pozicija u biračkim odborima, izborna povjerenstvo tako dobiveni broj dijeli sa ukupnim brojem svih ovjerenih političkih subjekata iz obje tabele, dostavljene od strane Središnjega izbornog povjerenstva BiH. Ukoliko se količnik dobiven navedenim dijeljenjem završava decimalnim brojem, izborna povjerenstvo će navedeni broj zaokružiti tako što će sve decimalne brojeve od 0,5 i veće zaokružiti na veći broj, a decimalne brojeve manje od 0,5 zaokružiti na manji broj. (primjer: 9,50 zaokružuje se na 10, a 9,49 zaokružuje se na 9)
- (3) Postupak ždrijeba provodi se na sljedeći način:
  - a) Izborna povjerenstvo prvo utvrđuje redoslijed svih biračkih mjesta tako što jedan član izbornoga povjerenstva izvlači kuglice sa listićima na kojima su upisani brojevi biračkih mjesta. Redoslijed izvučenih kuglica sa brojevima biračkih mjesta upisuje se u tabelu, koja mora biti istaknuta na vidnom mjestu za sve promatrače ovjerenih političkih subjekata. Pored brojeva biračkih mjesta u tabeli, u posebnoj koloni, upisuje se broj članova biračkog odbora za to biračko mjesto (3 ili 5 članova).
  - b) Izborna povjerenstvo nakon postupka opisanog u točki a), utvrđuje redoslijed političkih stranaka i neovisnih kandidata koji sudjeluju samostalno na izborima, iz prve tabele (članak 8. stavak (1) ovog naputka) na isti način opisan u točki a) ovog stavka i tako dobivene podatke upisuje u zasebnu tabelu.
  - c) Izborna povjerenstvo nakon postupka opisanog u točki b) ovog stavka utvrđuje redoslijed ovjerenih političkih subjekata iz druge tabele (članak 8. stavak (1) ovog naputka) na isti način opisan u točki a) ovog stavka, i tako dobivene podatke upisuje u zasebnu tabelu.
  - d) Izborna će povjerenstvo prvo dodijeliti biračkim mjestima iz točke a) ovog stavka iz tabele dobivene na način opisan u točki c) ovog stavka po jedno mjesto svakom ovjerenom političkom subjektu. Postupak dodjeljivanja se vrši onoliko puta koliki je količnik dobiven na način opisan u stavku (2) ovog članka. Ukoliko je broj ovjerenih političkih subjekata iz točke c) ovog stavka veći od količnika dobivenog u stavku (2) ovog članka, izborna povjerenstvo pridružuje ovjerene političke subjekte iz te tabele do posljednjeg biračkog mjesta iz točke a) ovog stavka i na taj način se završava pridruživanje ovjerenih političkih subjekata iz točke c) ovog stavka.
  - e) Izborna će povjerenstvo nastaviti popunjavati mjesta u biračkim odborima na način da se uzme prvo biračko mjesto iz tabele točke a) ovog stavka i članstvo u tom biračkom odboru za to biračko mjesto popunjava nazivima političkih stranaka i neovisnih kandidata iz tabele točke b) ovog stavka, dok se ne popuni ukupno članstvo tog biračkog odbora. Uzima se naredno biračko

mjesto iz tabele točke a) ovog stavka i članstvo u biračkom odboru popunjava se narednim nazivima političkih stranaka i neovisnih kandidata iz tabele točke b) ovog stavka. Postupak se ponavlja za svako biračko mjesto do konačnog popunjavanja svih mjesta u biračkim odborima. Kad se dođe do kraja liste političkih stranaka i neovisnih kandidata iz tabele točke b) ovog stavka, a preostalo je još biračkih mjesta, postupak se ciklično ponavlja s početka liste političkih stranaka i neovisnih kandidata iz te tabele.

- f) Ako je broj ovjerenih političkih subjekata iz obje tabele članka 8. stavak (1) ovog naputka veći od broja članova biračkih odbora u datoj općini, izborno povjerenstvo ovjerenim političkim subjektima iz tih tabela utvrđuje redoslijed njihovim jedinstvenim (zajedničkim) ždrijebom i tako sačinjava zasebnu tabelu na način opisan u točki a) ovog stavka. Pridruživanje ovjerenih političkih subjekata biračkim mjestima vrši se na način propisan u točki e) ovog stavka s tim da, ukoliko se pojavi da koalicija ili neka od političkih stranaka iz druge tabele članka 8. stavak (1) ovog naputka bude pridružena istom biračkom mjestu, pridružuje se prva izvučena ždrijebom a druga se zanemaruje.
- (4) Mjesta zamjenika članova biračkih odbora popunjavaju se iz istih ovjerenih političkih subjekata koji su ždrijebom određeni za popunjavanje članstva za dato biračko mjesto.
- (5) Nakon završenog razdoblja za dostavljanje prijedloga ovjerenih političkih subjekata, izborno povjerenstvo pristupa imenovanju članova biračkih odbora tako što, za biračko mjesto za koje je utvrđen redoslijed ovjerenih političkih subjekata, imenuje kandidate koje su predložili ovjereni politički subjekti, pod uvjetom da ispunjavaju kriterije propisane ovim naputkom.
- (6) Izborno povjerenstvo imenuje predsjednike biračkih odbora i njihove zamjenike između članova, odnosno zamjenika članova biračkih odbora iz reda kandidata koji su prigodom testiranja postigli najbolji uspjeh - imali najveći postotak tačnih odgovora.
- (7) Ako ovjereni politički subjekti nemaju dovoljno kandidata za članove biračkih odbora i njihove zamjenike, izborno povjerenstvo utvrđuje prijedloge kandidata i imenuje ih iz evidencije o sastavu i radu ranijih biračkih odbora koje posjeduje. Ako ovjereni politički subjekti predlože samo jednog kandidata za ždrijeb, taj kandidat je član biračkog odbora, dok njegovog zamjenika imenuje izborno povjerenstvo sa liste kandidata kojom raspolaže.
- (8) Izborna povjerenstva obvezna su ovjerenim političkim subjektima, koji su sudjelovali u ždrijebu, dostaviti akt o imenovanju članova biračkih odbora. Ovaj akt treba sadržavati: ime i prezime predsjednika i zamjenika predsjednika biračkih odbora, članova biračkih odbora i njihovih zamjenika, naziv ovjerenog političkog subjekta čiji su oni predstavnici, broj i lokaciju biračkog mjesta, obrazloženje na koji način je izvršeno imenovanje i pouku o pravnom lijeku. Akt o imenovanju članova biračkih odbora izborna su povjerenstva obvezna dostaviti i Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.
- (9) Ako izborno povjerenstvo ne imenuje biračke odbore u roku utvrđenom u članku 2.19 stavak (3) Izbornoga zakona BiH,

Središnje izborno povjerenstvo BiH imenovat će biračke odbore i akt o imenovanju dostaviti ovjerenim političkim subjektima preko nadležnih izbornih povjerenstava.

- (10) Na odluku općinskoga izbornog povjerenstva o imenovanju predsjednika, članova biračkih odbora i njihovih zamjenika može se uložiti prigovor općinskom izbornom povjerenstvu u roku od 24 sata od primitka odluke o imenovanju biračkih odbora. Na odluku općinskog izbornog povjerenstva kojom je odlučeno o prigovoru može se uložiti žalba Središnjem izbornom povjerenstvu BiH u roku od 48 sati od primitka odluke općinskog izbornog povjerenstva".

Članak 3.

U članku 15. stavku (1) iza riječi odbora briše se "zarezi" i stavlja "točka". Riječi "i to : članak 8. stavak (1), (2), (3), (4), (5), (6), (10), (11), i (12), članak 9. stavak (2) toč. d) i e), st. (3), (4), (5), (6) i (9) i članak 11. stavak (1)." se brišu.

U članku 15. stavak (2) mijenja se i glasi:

- (2) Popunjavanje mjesta u mobilnim timovima vrši se sukladno redoslijedu političkih stranaka i neovisnih kandidata koji je utvrđen prigodom ždrijeba iz članka 9. stavak (3) točka e) ovog naputka, a nastavlja se od političke stranke ili neovisnog kandidata kojom je posljednjem dodijeljeno mjesto u biračkom odboru."

Članak 4.

U certifikatu iz članka 17. stavak (5) naputka riječi "/diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine" se brišu.

Članak 5.

U članku 18. stavku (5) broj "75%" zamjenjuje se brojem "50%."

U istom članku iza stavka (5) dodaje se novi stavak (6) koji glasi :

- (6) Kandidati koji prigodom testiranja ponude 75% ili više tačnih odgovora smatrat će se naročito uspješnim. Dosadašnji stavci "(6), (7), (8), i (9)" postaju stavci "(7), (8), (9) i (10)."

Članak 6.

U testovima iz članka 18. stavak (9) naputka u rubrici "Ostvareni uspjeh kandidata" dodaje se nova točka "A) Naročito uspješan". Dosadašnje točke "A)" i "B)" postaju točke "B)" i "C)".

Članak 7.

Iza članka 20. dodaje se članak koji glasi:

Članak 20a

Instrukcija sa prikazom postupka ždrijeba, sastavni je dio ovog naputka."

Članak 8.

(Objavljivanje u službenim glasilima)

Ovaj naputak stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a objavit će se "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku RS", "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH" i na web stranici Središnjega izbornog povjerenstva BiH www.izbori.ba.

Broj 05-1-02-2-2113/10
22. srpnja 2010. godine
Sarajevo

Predsjednica
Irena Hadžabić, v. r.

Instrukcija sa prikazom postupka ždrijeba

IZBORNA POVJERENSTVA SA VIŠE MJESTA ZA RASPODJELU OD BROJA POLITIČKIH SUBJEKATA

Tabela 1: stranke koje sudjeluju samostalno na izborima

1	Stranka X
2	Stranka Y
3	Stranka Z
4	Stranka A
5	Stranka B
6	Stranka C
7	Stranka D
8	Stranka E
9	.
10	.
11	.
.	.
44	, Stranka N

Tabela 2: koalicije i stranke koje su sastavni dio koalicija

1	Koalicija A
2	Stranka 1a
3	Stranka 2a
4	Stranka B
5	Stranka 1b
6	Stranka 2b

Broj biračkih mjesta za koje se treba izvršiti imenovanje biračkih odbora je 100 i svako biračko mjesto broji 5 članova. Znači za raspodjelu postoji ukupno 500 članova biračkih odbora. Broj svih političkih subjekata iz tabele 1 i 2 je 50. Svaki politički subjekt će dobiti po $500:50=10$.

Nakon toga se vrši procedura ždrijeba u tri tabele: Tabela 1. Redoslijed biračkih mjesta, Tabela 2. Redoslijed političkih stranaka koje sudjeluju samostalno na izborima, Tabela 3. Redoslijed koalicija i stranaka koje su sastavni dio tih koalicija.

br. čl.	BM	Tabela 1	Tabela 2
1	5	133A024	1 Stranka D
2	5	133A085	2 Stranka Z
3	5	133A001	3 Stranka X
4	5	133A054	4 Stranka A
5	5	133A033	5 Stranka E
6	5	133A021	6 Stranka B
7	5	133A089	7 Stranka Y
8	5	133A004	8 Stranka C
9	5	133A071	.
10	5	133A011	.
11	5	133A092	.
12	5	133A073	44 Stranka N
13	5	133A076	
14	5	133A027	
15	5	133A029	
16	5	133A006	
100	5	133A044	

Prvo se pridružuju koalicije i političke stranke iz tabele 3. Postupak pridruživanja se ovako ponavlja 10 puta jer je količnik koji smo dobili dijeljenjem broja biračkih mjesta sa ukupnim brojem političkih subjekata upravo broj 10.

5	133A024	Stranka 1a
5	133A085	Koalicija A
5	133A001	Stranka 2a
5	133A054	Stranka 1b
5	133A033	Koalicija B
5	133A021	Stranka 2b
5	133A089	Stranka 1a
5	133A004	Koalicija A
5	133A071	Stranka 2a
5	133A011	Stranka 1b
5	133A092	Koalicija B
5	133A073	Stranka 2b
5	133A076	Stranka 1a
5	133A027	Koalicija A
5	133A029	Stranka 2a
5	133A006	Stranka 1b
5	.	
5	.	
5	.	
5	133A078	

Prvo se pridružuju koalicije i političke stranke iz tabele 3. Postupak pridruživanja se ovako ponavlja 10 puta jer je količnik koji smo dobili dijeljenjem broja biračkih mjesta sa ukupnim brojem političkih subjekata upravo broj 10.

Poslije toga se pristupa dodjeli političkih stranaka koje sudjeluju samostalno iz tabele 2.

5	133A024	Stranka 1a, Stranka D, Stranka Z, Stranka X, Stranka A
5	133A085	Koalicija A, Stranka E, Stranka B, Stranka Y, Stranka C
5	133A001	Stranka 2a, Stranka., Stranka. ....
5	133A054	Stranka 1b
5	133A033	Koalicija B
5	133A021	Stranka 2b
5	133A089	Stranka 1a
5	133A004	Koalicija A
5	133A071	Stranka 2a
5	133A011	Stranka 1b
5	133A092	Koalicija B
5	133A073	Stranka 2b
5	133A076	Stranka 1a
5	133A027	Koalicija A
5	133A029	Stranka 2a
5	133A006	Stranka 1b
5	.	
5	.	
5	.	
5	133A078	

Ovim metodom se popune sva preostala mjesta u biračkim odborima iz tabele 2.

IZBORNA POVJERENSTVA SA MANJE MJESTA ZA RASPODJELU OD BROJA POLITIČKIH SUBJEKATA

Tabela 1: stranke koje sudjeluju samostalno na izborima

1	Stranka X
2	Stranka Y
3	Stranka Z
4	Stranka A
5	Stranka B
6	Stranka C
7	Stranka D
8	Stranka E
9	.
10	.
11	.
.	.
44	, Stranka N

Tabela 2: koalicije i stranke koje su sastavni dio koalicija

1	Koalicija A
2	Stranka 1a
3	Stranka 2a
4	Koalicija B
5	Stranka 1b
6	Stranka 2b

Općinsko izborno povjerenstvo prvo ždrijeba biračka mjesta.

ŽDRIJEB BM

1	3	165A002
2	5	165A001

Poslije toga općinsko povjerenstvo ždrijeba sve političke subjekte iz obje dostavljene tabele od strane Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

ŽDRIJEB POLITIČKI SUBJEKTI

1	Stranka Y
2	Stranka E
3	Stranka D
4	Koalicija A
5	Stranka Z
6	Stranka 2a
7	Stranka A
50	Stranka 2b

Poslije toga općinsko izborno povjerenstvo pridružuje političke subjekte iz tabele koju su ždrijebom dobili tako da vodi računa da koalicija i stranka koja je sastavni dio te koalicije, iz tabele 2 dostavljene od strane Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, ne smiju biti pridružene istom biračkom mjestu. U našem slučaju Koalicija A i Stranka 2a nisu smjele biti pridružene istom biračkom mjestu. Koalicija A je pridružena dok je Politička stranka 2a zanemarena.

1	3	165A002	Stranka Y, Stranka E, Stranka D
2	5	165A001	Koalicija A, Stranka Z, Stranka A,.....

На основу члана 2.9 став (1) тачка 2., члана 1.5 став (3) и члана 2.19 Изборног закона Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08 и 32/10), Централна изборна комисија Босне и Херцеговине је, на 34. сједници одржаној 22. јула 2010. године, донијела

УПУТСТВО

О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА УПУТСТВА О УТВРЂИВАЊУ КВАЛИФИКАЦИЈА, БРОЈА ЧЛАНОВА, ПОСТУПКА ЖРИЈЕБАЊА И ИМЕНОВАЊА, ОБУКЕ, ПРОВЈЕРЕ ЗНАЊА И ЦЕРТИФИКОВАЊА ЧЛАНОВА БИРАЧКИХ ОДБОРА И МОБИЛНИХ ТИМОВА

Члан 1.

У Упутству о утврђивању квалификација, броја чланова, поступка жријебања и именовања, обуке, провере знања и сертификација чланова бирачких одбора и мобилних тимова за гласање ("Службени гласник БиХ", број 37/10 и 57/10), члан 8. мијења се и гласи:

"Члан 8.

- (1) Централна изборна комисија БиХ доставља свим изборним комисијама у двије одвојене табеле листе овјерених политичких партија, коалиција, независних кандидата и листи независних кандидата, које су овјерене за учешће на изборима, а који у њиховој основној изборној јединици имају овјерену кандидатску листу или кандидата за било који ниво власти (у даљњем тексту: овјерени политички субјекат). У првој табели биће унесене политичке партије и независни кандидати који учествују самостално на изборима, у другој табели коалиције и листе независних кандидата са политичким партијама, односно независним кандидатима који чине коалиције, односно листе независних кандидата. У другој табели ће се налазити само политичке партије чланице коалиција које на другом нивоу власти у тој основној изборној јединици учествују самостално.
- (2) У истом бирачком одбору на истом бирачком мјесту не може бити заступљен овјерени политички субјекат с више од једног представника.
- (3) Изборна комисија обавезна је благовремено упутити позив свим овјереним политичким субјекатима из става (1) овог члана овјереним за учешће на изборима у изборној јединици за коју се именује бирачки одбор да присуствују поступку жријебања, које ће обавити изборна комисија најкасније 60 дана прије дана одржавања избора. Овјереним политичким субјекатима који нису присуствовали поступку жријебања изборна комисија дужна је доставити резултате по окончаном поступку жријебања одмах, а најкасније у року два дана.
- (4) Након окончаног поступка жријебања из члана 9. овог упутства, а најкасније у року од седам дана, овјерени политички субјекти дужни су изборној комисији доставити своје приједлоге за чланове бирачких одбора и њихове замјенике за бирачка мјеста гдје су добили мјесто.
- (5) Приједлог за чланове бирачких одбора овјерени политички субјекти подносе у складу с одредбама Изборног закона БиХ и овог упутства, водећи рачуна да предложени кандидати, по могућности, буду уписани у извод из Централног бирачког списка за то бирачко мјесто, те да су физички способни за обављање послова у бирачком одбору.
- (6) Овјерени политички субјекти обавезни су, приликом достављања приједлога за чланове бирачких одбора, изборној комисији доставити обрасце -СГ-1- изјава предложеног члана бирачког одбора/мобилног тима, својеручно потписане од предложених кандидата за чланове бирачких одбора и овјерене печатом и потписом овлашћеног лица овјереног политичког субјеката.
- (7) Овјерени политички субјекат ће, ако то изборна комисија затражи, доставити доказе о посједовању квалификација и

испуњавању услова предложених кандидата за чланове бирачких одбора/мобилних тимова.

- (8) Ако овјерени политички субјекат не достави образац из става (6), односно податке из става (7) овог члана, изборна комисија такав приједлог за именовање члана бирачког одбора/мобилног тима неће разматрати.
- (9) Образац - СГ -1- изјава предложеног члана бирачког одбора/мобилног тима саставни је дио овог упутства".

Члан 2.

Члан 9. мијења се и гласи:

"Члан 9.

- (1) Изборна комисија ће на дан одржавања жријебања утврдити колико који овјерени политички субјекат добија позиција у бирачким одборима, на начин што ће прво израчунати укупан број позиција (мјеста) у бирачким одборима, сабирањем укупног броја чланова бирачких одбора са свих бирачких мјеста. У поступку утврђивања укупног броја позиција у бирачким одборима рачунају се чланови бирачких одбора, без замјеника.
- (2) Након утврђивања укупног броја позиција у бирачким одборима, изборна комисија тако добијени број дијели са укупним бројем свих овјерених политичких субјеката из обе табеле, достављене од стране Централне изборне комисије БиХ. Уколико се количник добијен наведеним дијелењем завршава са децималним бројем, изборна комисија ће наведени број заокружити тако што ће све децималне бројеве од 0.5 и веће заокружити на већи број, а децималне бројеве мање од 0.5 заокружити на мањи број. (примјер: 9.50 заокружује се на 10, а 9.49 заокружује се на 9)
- (3) Поступак жријебања проводи се на следећи начин:
  - а) Изборна комисија прво утврђује редослијед свих бирачких мјеста тако што један члан изборне комисије извлачи куглице са листићима на којима су уписани бројеви бирачких мјеста. Редослијед извучених куглица са бројевима бирачких мјеста уписује се у табелу, која мора бити истакнута на видном мјесту за све посматраче овјерених политичких субјеката. Поред бројева бирачких мјеста у табели, у посебној колони, уписује се број чланова бирачког одбора за то бирачко мјесто (3 или 5 чланова).
  - б) Изборна комисија након поступка описаног у тачки а), утврђује редослијед политичких партија и независних кандидата који учествују самостално на изборима, из прве табеле (члан 8. став (1) овог упутства) на исти начин описан у тачки а) овог става и тако добијене податке уписује у посебну табелу.
  - в) Изборна комисија након поступка описаног у тачки б) овог става утврђује редослијед овјерених политичких субјеката из друге табеле (члан 8. став (1) овог упутства) на исти начин описан у тачки а) овог става, и тако добијене податке уписује у посебну табелу.
  - д) Изборна комисија ће прво додијелити бирачким мјестима из тачке а) овог става из табеле добијене на начин описан у тачки ц) овог става по једно мјесто сваком овјереном политичком субјекту. Поступак додјеливања се врши онолико пута колики је количник добијен на начин описан у ставу (2) овог члана. Уколико је број овјерених политичких субјеката из тачке ц) овог става већи од количника добијеног у ставу (2) овог члана, изборна комисија придружује овјерене политичке субјекте из те табеле до последњег бирачког мјеста из тачке а) овог става и на тај начин се завршава придруживање овјерених политичких субјеката из тачке ц) овог става.
  - е) Изборна комисија ће наставити попуњавати мјеста у бирачким одборима на начин да се узме прво бирачко мјесто из табеле тачке а) овог става и чланство у том бирачком одбору за то бирачко мјесто попуњава називима политичких партија и независних кандидата из табеле тачке б) овог става, док се не попуни укупно чланство тог бирачког одбора. Узима се наредно бирачко мјесто из табеле тачке а) овог става и чланство у

- бирачком одбору попуњава се наредним називима политичких партија и независних кандидата из табеле тачке б) овог става. Поступак се понавља за свако бирачко мјесто до коначног попуњавања свих мјеста у бирачким одборима. Кад се дође до краја листе политичких партија и независних кандидата из табеле тачке б) овог става, а преостало је још бирачких мјеста, поступак се циклично понавља с почетка листе политичких партија и независних кандидата из те табеле.
- f) Ако је број овјерених политичких субјеката из обје табеле члана 8. став (1) овог упутства већи од броја чланова бирачких одбора у датој општини, изборна комисија овјереним политичким субјектима из тих табела утврђује редослијед њиховим јединственим (заједничким) жријебањем и тако сачињава посебну табелу на начин описан у тачки а) овог става. Придруживање овјерених политичких субјеката бирачким мјестима врши се на начин прописан у тачки е) овог става с тим да, уколико се појави да коалиција или нека од политичких партија из друге табеле члана 8. став (1) овог упутства буде придружена истом бирачком мјесту, придружује се прва извучена жријебом а друга се занемарује.
- (4) Мјеста замјеника чланова бирачких одбора попуњавају се из истих овјерених политичких субјеката који су жријебањем одређени за попуњавање чланства за дато бирачко мјесто.
- (5) Након завршеног периода за достављање приједлога овјерених политичких субјеката, изборна комисија приступа именовању чланова бирачких одбора тако што, за бирачко мјесто за које је утврђен редослијед овјерених политичких субјеката, именује кандидате које су предложили овјерени политички субјекти, под условом да испуњавају критерије прописане овим упутством.
- (6) Изборна комисија именује председнике бирачких одбора и њихове замјенике између чланова, односно замјеника чланова бирачких одбора из реда кандидата који су приликом тестирања постигли најбољи успјех - имали највећи проценат тачних одговора.
- (7) Ако овјерени политички субјекти немају довољно кандидата за чланове бирачких одбора и њихове замјенике, изборна комисија утврђује приједлоге кандидата и именује их из евиденције о саставу и раду ранијих бирачких одбора које посједује. Ако овјерени политички субјекти предложе само једног кандидата за жријебање, тај кандидат је члан бирачког одбора, док његовог замјеника именује изборна комисија са листе кандидата којом располаже.
- (8) Изборне комисије обавезне су овјереним политичким субјектима, који су учествовали у жријебању, доставити акт о именовању чланова бирачких одбора. Овај акт треба да садржи: име и презиме председника и замјеника председника бирачких одбора, чланова бирачких одбора и њихових замјеника, назив овјереног политичког субјеката чији су они представници, број и локацију бирачког мјеста, образложење на који начин је извршено именовање и поуку о правном лијеку. Акт о именовању чланова бирачких одбора изборне комисије обавезне су доставити и Централној изборној комисији БиХ.
- (9) Ако изборна комисија не именује бирачке одборе у року утврђеном у члану 2.19 став (3) Изборног закона БиХ, Централна изборна комисија БиХ именоваше бирачке одборе и акт о именовању доставити овјереним политичким субјектима преко надлежних изборних комисија.
- (10) На одлуку општинске изборне комисије о именовању председника, чланова бирачких одбора и њихових замјеника може се уложити приговор општинској изборној комисији у року од 24 сата од пријема одлуке о именовању бирачких одбора. На одлуку општинске изборне комисије којом је одлучено о приговору може се уложити жалба Централној изборној комисији БиХ у року од 48 сати од пријема одлуке општинске изборне комисије".
- Члан 3.**
- У члану 15. ставу (1) иза ријечи одбора брише се "зарез" и ставља "тачка". Ријечи "и то:" члан 8. став (1), (2), (3), (4), (5), (6), (10), (11), и 12), члан 9. став (2) тач. д) и е), ст. (3), (4), (5), (6) и (9) и члан 11. став (1)." се бришу.
- У члану 15. став (2) мијења се и гласи:
- (2) Попуњавање мјеста у мобилним тимовима врши се у складу с редослиједом политичких партија и независних кандидата који је утврђен приликом жријебања из члана 9. став (3) тачка е) овог упутства, а наставља се од политичке партије или независног кандидата којем је посљедњем додијелено мјесто у бирачком одбору."
- Члан 4.**
- У сертификату из члана 17. став (5) упутства ријечи "/дипломатско-конзуларним представништвима Босне и Херцеговине" се бришу.
- Члан 5.**
- У члану 18. ставу (5) број "75%" замјењује се бројем "50%."
- У истом члану иза става (5) додаје се нови став (6) који гласи:
- (6) Кандидати који приликом тестирања понуде 75% или више тачних одговора сматраће се нарочито успјешним. Досадашњи ставови "(6), (7), (8), и (9)" постају ставови "(7), (8), (9) и (10)."
- Члан 6.**
- У тестовима из члана 18. став (9) Упутства у рубрици "Остварени успјех кандидата" додаје се нова тачка "А) Нарочито успјешан". Досадашње тачке "А)" и "Б)" постају тачке "Б)" и "Ц)".
- Члан 7.**
- Иза члана 20. додаје се члан који гласи:
- Члан 20а**
- Инструкција са приказом поступка жријебања, саставни је дио овог упутства."
- Члан 8.**
- (Објављивање у службеним гласилима)
- Ово упутство ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а објавиће се "Службеним новинама Федерације БиХ", "Службеном гласнику РС", "Службеном гласнику Брчко Дистрикта БиХ" и на web страници Централне изборне комисије БиХ www.izbori.ba.
- Број 05-1-02-2-2113/10
22. јула 2010. године
Сарајево
- Предсједница
Ирена Хаџинабдић, с. р.

Инструкција са приказом поступка жријебања

ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ СА ВИШЕ МЈЕСТА ЗА РАСПОДЈЕЛУ ОД БРОЈА ПОЛИТИЧКИХ СУБЈЕКТА

Табела 1: партије које учествују самостално на изборима

1	Партија X
2	Партија Y
3	Партија Z
4	Партија A
5	Партија Б
6	Партија Ц
7	Партија Д
8	Партија Е
9	.
10	.
11	.
.	.
44	, Партија H

Табела 2: коалиције и партије које су саставни дио коалиција

1	Коалиција A
2	Партија 1a
3	Партија 2a
4	Партија Б
5	Партија 1б
6	Партија 2б

Број бирачких мјеста за које се треба извршити именовање бирачких одбора је 100 и свако бирачко мјесто броји 5 чланова. Значи за расподелу постоји укупно 500 чланова бирачких одбора. Број свих политичких субјеката из табеле 1 и 2 је 50. Сваки политички субјекат ће добити по $500:50=10$.

Након тога се врши процедура жријебања у три табеле: Табела 1. Редослијед бирачких мјеста, Табела 2. Редослијед политичких партија које учествују самостално на изборима, Табела 3. Редослијед коалиција и партија које су саставни дио тих коалиција.

бр. чл.	БМ	Табела 1	Табела 2
1	5	133A024	1 Партија Д
2	5	133A085	2 Партија З
3	5	133A001	3 Партија Х
4	5	133A054	4 Партија А
5	5	133A033	5 Партија Е
6	5	133A021	6 Партија Б
7	5	133A089	7 Партија У
8	5	133A004	8 Партија Ц
9	5	133A071	.
10	5	133A011	.
11	5	133A092	.
12	5	133A073	44 Партија Н
13	5	133A076	
14	5	133A027	
15	5	133A029	
16	5	133A006	
100	5	133□044	

Прво се придружују коалиције и политичке партије из табеле 3. Поступак придруживања се овако понавља 10 пута јер је количник који смо добили дијељењем броја бирачких мјеста са укупним бројем политичких субјеката управо број 10.

5	133A024	Партија 1а
5	133A085	Коалиција А
5	133A001	Партија 2а
5	133A054	Партија 1б
5	133A033	Коалиција Б
5	133A021	Партија 2б
5	133A089	Партија 1а
5	133A004	Коалиција А
5	133A071	Партија 2а
5	133A011	Партија 1б
5	133A092	Коалиција Б
5	133A073	Партија 2б
5	133A076	Партија 1а
5	133A027	Коалиција А
5	133A029	Партија 2а
5	133A006	Партија 1б
5	.	
5	.	
5	.	
5	133A078	

Прво се придружују коалиције и политичке партије из табеле 3. Поступак придруживања се овако понавља 10 пута јер је количник који смо добили дијељењем броја бирачких мјеста са укупним бројем политичких субјеката управо број 10.

Послије тога се приступа додјели политичких партија које учествују самостално из табеле 2.

5	133A024	Партија 1а, Партија Д, Партија З, Партија Х, Партија А
5	133A085	Коалиција А, Партија Е, Партија Б, Партија У, Партија Ц
5	133A001	Партија 2а, Партија., Партија. ....
5	133A054	Партија 1б
5	133A033	Коалиција Б
5	133A021	Партија 2б
5	133A089	Партија 1а
5	133A004	Коалиција А
5	133A071	Партија 2а
5	133A011	Партија 1б
5	133A092	Коалиција Б
5	133A073	Партија 2б
5	133A076	Партија 1а
5	133A027	Коалиција А
5	133A029	Партија 2а
5	133A006	Партија 1б
5	.	
5	.	
5	.	
5	133A078	

Овом методом се попуне сва преостала мјеста у бирачким одборима из табеле 2.

ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ СА МАЊЕ МЈЕСТА ЗА РАСПОДЈЕЛУ ОД БРОЈА ПОЛИТИЧКИХ СУБЈЕКТА

Табела 1: партије које учествују самостално на изборима

1	Партија Х
2	Партија У
3	Партија З
4	Партија А
5	Партија Б
6	Партија Ц
7	Партија Д
8	Партија Е
9	.
10	.
11	.
.	.
44	, Партија Н

Табела 2: коалиције и партије које су саставни дио коалиција

1	Коалиција А
2	Партија 1а
3	Партија 2а
4	Коалиција Б
5	Партија 1б
6	Партија 2б

Општинска изборна комисија прво жријеба бирачка мјеста.

ЖРИЈЕБ БМ

1	3	165A002
2	5	165A001

Послије тога општинска комисија жријеба све политичке субјекте из обје достављене табеле од стране Централне изборне комисије БиХ.

ЖРИЈЕБ ПОЛИТИЧКИ СУБЈЕКТИ

1	Партија У
2	Партија Е
3	Партија Д
4	Коалиција А
5	Партија З
6	Партија 2а
7	Партија А
50	Партија 2б

Послије тога општинска изборна комисија придружује политичке субјекте из табеле коју су жријебом добили тако да води рачуна да коалиција и партија која је саставни дио те коалиције, из табеле 2 достављене од стране Централне изборне комисије БиХ, не смију бити придружене истом бирачком мјесту. У нашем случају Коалиција А и Партија 2а нису смјеле бити придружене истом бирачком мјесту. Коалиција А је придружена док је Политичка партија 2а занемарена.

1	3	165A002	Партија У, Партија Е, Партија Д
2	5	165A001	Коалиција А, Партија З, Партија А,.....

Na osnovu člana 2.9 stav (1) tačka 2., člana 1.5 stav (3) i člana 2.19 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08 i 32/10), Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je, na 34. sjednici održanoj 22. jula 2010. godine, donijela

UPUTSTVO

O IZMJENAMA I DOPUNAMA UPUTSTVA O UTVRĐIVANJU KVALIFIKACIJA, BROJA ČLANOVA, POSTUPKA ŽRIJEBANJA I IMENOVANJA, OBUKE, PROVJERE ZNANJA I CERTIFICIRANJA ČLANOVA BIRAČKIH ODBORA I MOBILNIH TIMOVA

Član 1.

U Uputstvu o utvrđivanju kvalifikacija, broja članova, postupka žrijebanja i imenovanja, obuke, provjere znanja i certificiranja članova biračkih odbora i mobilnih timova za glasanje ("Službeni glasnik BiH", broj 37/10 i 57/10), član 8. mijenja se i glasi:

"Član 8.

- (1) Centralna izborna komisija BiH dostavlja svim izbornim komisijama u dvije odvojene tabele liste ovjerenih političkih stranaka, koalicija, nezavisnih kandidata i listi nezavisnih kandidata, koje su ovjerene za učešće na izborima, a koji u njihovoj osnovnoj izbornoj jedinici imaju ovjerenu kandidatsku listu ili kandidata za bilo koji nivo vlasti (u daljnjem tekstu: ovjereni politički subjekt). U prvoj tabeli bit će unesene političke stranke i nezavisni kandidati koji učestvuju samostalno na izborima, u drugoj tabeli koalicije i liste nezavisnih kandidata sa političkim strankama, odnosno nezavisnim kandidatima koji čine koalicije, odnosno liste nezavisnih kandidata. U drugoj tabeli će se nalaziti samo političke stranke članice koalicija koje na drugom nivou vlasti u toj osnovnoj izbornoj jedinici učestvuju samostalno.
- (2) U istom biračkom odboru na istom biračkom mjestu ne može biti zastupljen ovjereni politički subjekt s više od jednog predstavnika.
- (3) Izborna komisija obavezna je blagovremeno uputiti poziv svim ovjerenim političkim subjektima iz stava (1) ovog člana ovjerenim za učešće na izborima u izbornoj jedinici za koju se imenuje birački odbor da prisustvuju postupku žrijebanja, koje će obaviti izborna komisija najkasnije 60 dana prije dana održavanja izbora. Ovjerenim političkim subjektima koji nisu prisustvovali postupku žrijebanja izborna komisija dužna je dostaviti rezultate po okončanom postupku žrijebanja odmah, a najkasnije u roku dva dana.
- (4) Nakon okončanog postupka žrijebanja iz člana 9. ovog uputstva, a najkasnije u roku od sedam dana, ovjereni politički subjekti dužni su izbornoj komisiji dostaviti svoje prijedloge za članove biračkih odbora i njihove zamjenike za biračka mjesta gdje su dobili mjesto.
- (5) Prijedlog za članove biračkih odbora ovjereni politički subjekti podnose u skladu s odredbama Izbornog zakona BiH i ovog uputstva, vodeći računa da predloženi kandidati, po mogućnosti, budu upisani u izvod iz Centralnog biračkog spiska za to biračko mjesto, te da su fizički sposobni za obavljanje poslova u biračkom odboru.
- (6) Ovjereni politički subjekti obavezni su, prilikom dostavljanja prijedloga za članove biračkih odbora, izbornoj komisiji dostaviti obrasce -SG-1- izjava predloženog člana biračkog odbora/mobilnog tima, svojeručno potpisane od predloženih kandidata za članove biračkih odbora i ovjerene pečatom i potpisom ovlaštenog lica ovjerenog političkog subjekata.
- (7) Ovjereni politički subjekt će, ako to izborna komisija zatraži, dostaviti dokaze o posjedovanju kvalifikacija i ispunjavanju uslova predloženih kandidata za članove biračkih odbora/mobilnih timova.

- (8) Ako ovjereni politički subjekat ne dostavi obrazac iz stava (6), odnosno podatke iz stava (7) ovog člana, izborna komisija takav prijedlog za imenovanje člana biračkog odbora/mobilnog tima neće razmatrati.
- (9) Obrazac - SG -1- izjava predloženog člana biračkog odbora/mobilnog tima sastavni je dio ovog uputstva".

Član 2.

Član 9. mijenja se i glasi:

"Član 9.

- (1) Izborna komisija će na dan održavanja žrijebanja utvrditi koliko koji ovjereni politički subjekt dobija pozicija u biračkim odborima, na način što će prvo izračunati ukupan broj pozicija (mjesta) u biračkim odborima, sabiranjem ukupnog broja članova biračkih odbora sa svih biračkih mjesta. U postupku utvrđivanja ukupnog broja pozicija u biračkim odborima računaju se članovi biračkih odbora, bez zamjenika.
- (2) Nakon utvrđivanja ukupnog broja pozicija u biračkim odborima, izborna komisija tako dobijeni broj dijeli sa ukupnim brojem svih ovjerenih političkih subjekata iz obje tabele, dostavljene od strane Centralne izborne komisije BiH. Ukoliko se količnik dobijen navedenim dijeljenjem završava sa decimalnim brojem, izborna komisija će navedeni broj zaokružiti tako što će sve decimalne brojeve od 0.5 i veće zaokružiti na veći broj, a decimalne brojeve manje od 0.5 zaokružiti na manji broj. (primjer: 9.50 zaokružuje se na 10, a 9,49 zaokružuje se na 9)
- (3) Postupak žrijebanja provodi se na sljedeći način:
  - a) Izborna komisija prvo utvrđuje redoslijed svih biračkih mjesta tako što jedan član izborne komisije izvlači kuglice sa listićima na kojima su upisani brojevi biračkih mjesta. Redoslijed izvučenih kuglica sa brojevima biračkih mjesta upisuje se u tabelu, koja mora biti istaknuta na vidnom mjestu za sve posmatrače ovjerenih političkih subjekata. Pored brojeva biračkih mjesta u tabeli, u posebnoj koloni, upisuje se broj članova biračkog odbora za to biračko mjesto (3 ili 5 članova).
  - b) Izborna komisija nakon postupka opisanog u tački a), utvrđuje redoslijed političkih stranaka i nezavisnih kandidata koji učestvuju samostalno na izborima, iz prve tabele (član 8. stav (1) ovog uputstva) na isti način opisan u tački a) ovog stava i tako dobijene podatke upisuje u posebnu tabelu.
  - c) Izborna komisija nakon postupka opisanog u tački b) ovog stava utvrđuje redoslijed ovjerenih političkih subjekata iz druge tabele (član 8. stav (1) ovog uputstva) na isti način opisan u tački a) ovog stava, i tako dobijene podatke upisuje u posebnu tabelu.
  - d) Izborna komisija će prvo dodijeliti biračkim mjestima iz tačke a) ovog stava iz tabele dobijene na način opisan u tački c) ovog stava po jedno mjesto svakom ovjerenom političkom subjektu. Postupak dodjeljivanja se vrši onoliko puta koliki je količnik dobijen na način opisan u stavu (2) ovog člana. Ukoliko je broj ovjerenih političkih subjekata iz tačke c) ovog stava veći od količnika dobijenog u stavu (2) ovog člana, izborna komisija pridružuje ovjerene političke subjekte iz te tabele do posljednjeg biračkog mjesta iz tačke a) ovog stava i na taj način se završava pridruživanje ovjerenih političkih subjekata iz tačke c) ovog stava.
  - e) Izborna komisija će nastaviti popunjavati mjesta u biračkim odborima na način da se uzme prvo biračko mjesto iz tabele tačke a) ovog stava i članstvo u tom biračkom odboru za to biračko mjesto popunjava nazivima političkih stranaka i nezavisnih kandidata iz tabele tačke b) ovog stava, dok se ne popuni ukupno članstvo tog biračkog odbora. Uzima se naredno biračko mjesto iz tabele tačke a) ovog stava i članstvo u biračkom odboru popunjava se narednim nazivima političkih stranaka i nezavisnih kandidata iz tabele tačke b) ovog

- stava. Postupak se ponavlja za svako biračko mjesto do konačnog popunjavanja svih mjesta u biračkim odborima. Kad se dođe do kraja liste političkih stranka i nezavisnih kandidata iz tabele tačke b) ovog stava, a preostalo je još biračkih mjesta, postupak se ciklično ponavlja s početka liste političkih stranka i nezavisnih kandidata iz te tabele.
- f) Ako je broj ovjerenih političkih subjekata iz obje tabele člana 8. stav (1) ovog uputstva veći od broja članova biračkih odbora u datoj općini, izborna komisija ovjerenim političkim subjektima iz tih tabela utvrđuje redoslijed njihovim jedinstvenim (zajedničkim) žrijebanjem i tako sačinjava posebnu tabelu na način opisan u tački a) ovog stava. Pridruživanje ovjerenih političkih subjekata biračkim mjestima vrši se na način propisan u tački e) ovog stava s tim da, ukoliko se pojavi da koalicija ili neka od političkih stranka iz druge tabele člana 8. stav (1) ovog uputstva bude pridružena istom biračkom mjestu, pridružuje se prva izvučena žrijebom a druga se zanemaruje.
- (4) Mjesta zamjenika članova biračkih odbora popunjavaju se iz istih ovjerenih političkih subjekata koji su žrijebanjem određeni za popunjavanje članstva za dato biračko mjesto.
- (5) Nakon završenog perioda za dostavljanje prijedloga ovjerenih političkih subjekata, izborna komisija pristupa imenovanju članova biračkih odbora tako što, za biračko mjesto za koje je utvrđen redoslijed ovjerenih političkih subjekata, imenuje kandidate koje su predložili ovjereni politički subjekti, pod uslovom da ispunjavaju kriterije propisane ovim uputstvom.
- (6) Izborna komisija imenuje predsjednike biračkih odbora i njihove zamjenike između članova, odnosno zamjenika članova biračkih odbora iz reda kandidata koji su prilikom testiranja postigli najbolji uspjeh - imali najveći procenat tačnih odgovora.
- (7) Ako ovjereni politički subjekti nemaju dovoljno kandidata za članove biračkih odbora i njihove zamjenike, izborna komisija utvrđuje prijedloge kandidata i imenuje ih iz evidencije o sastavu i radu ranijih biračkih odbora koje posjeduje. Ako ovjereni politički subjekti predlože samo jednog kandidata za žrijebanje, taj kandidat je član biračkog odbora, dok njegovog zamjenika imenuje izborna komisija sa liste kandidata kojom raspolaže.
- (8) Izborne komisije obavezne su ovjerenim političkim subjektima, koji su učestvovali u žrijebanju, dostaviti akt o imenovanju članova biračkih odbora. Ovaj akt treba da sadrži: ime i prezime predsjednika i zamjenika predsjednika biračkih odbora, članova biračkih odbora i njihovih zamjenika, naziv ovjerenog političkog subjekta čiji su oni predstavnici, broj i lokaciju biračkog mjesta, obrazloženje na koji način je izvršeno imenovanje i pouku o pravnom lijeku. Akt o imenovanju članova biračkih odbora izborne komisije obavezne su dostaviti i Centralnoj izbornoj komisiji BiH.
- (9) Ako izborna komisija ne imenuje biračke odbore u roku utvrđenom u članu 2.19 stav (3) Izbornog zakona BiH, Centralna izborna komisija BiH imenovat će biračke odbore i akt o imenovanju dostaviti ovjerenim političkim subjektima preko nadležnih izbornih komisija.
- (10) Na odluku općinske izborne komisije o imenovanju predsjednika, članova biračkih odbora i njihovih zamjenika može se uložiti prigovor općinskoj izbornoj komisiji u roku od 24 sata od prijema odluke o imenovanju biračkih odbora. Na odluku općinske izborne komisije kojom je odlučeno o prigovoru može se uložiti žalba Centralnoj izbornoj komisiji BiH u roku od 48 sati od prijema odluke općinske izborne komisije".
- Član 3.
- U članu 15. stavu (1) iza riječi odbora briše se "zarezi" i stavlja "tačka". Riječi "i to: član 8. stav (1), (2), (3), (4), (5), (6), (10), (11), i 12), član 9. stav (2) tač. d) i e), st. (3), (4), (5), (6) i (9) i član 11. stav (1)." se brišu.
- U članu 15. stav (2) mijenja se i glasi:
- (2) Popunjavanje mjesta u mobilnim timovima vrši se u skladu s redoslijedom političkih stranka i nezavisnih kandidata koji je utvrđen prilikom žrijebanja iz člana 9. stav (3) tačka e) ovog uputstva, a nastavlja se od političke stranke ili nezavisnog kandidata kojem je posljednjem dodijeljeno mjesto u biračkom odboru."
- Član 4.
- U certifikatu iz člana 17. stav (5) uputstva riječi "/diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine" se brišu.
- Član 5.
- U članu 18. stavu (5) broj "75%" zamjenjuje se brojem "50%."
- U istom članu iza stava (5) dodaje se novi stav (6) koji glasi:
- (6) Kandidati koji prilikom testiranja ponude 75% ili više tačnih odgovora smatrat će se naročito uspješnim. Dosadašnji stavovi "(6), (7), (8), i (9)" postaju stavovi "(7), (8), (9) i (10)."
- Član 6.
- U testovima iz člana 18. stav (9) Uputstva u rubrici "Ostvareni uspjeh kandidata" dodaje se nova tačka "A) Naročito uspješan". Dosadašnje tačke "A)" i "B)" postaju tačke "B)" i "C)".
- Član 7.
- Iza člana 20. dodaje se član koji glasi:
- Član 20a
- Instrukcija sa prikazom postupka žrijebanja, sastavni je dio ovog uputstva."
- Član 8.
- (Objavljivanje u službenim glasilima)
- Ovo uputstvo stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a objaviće se "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku RS", "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH" i na web stranici Centralne izborne komisije BiH www.izbori.ba.
- Broj 05-1-02-2-2113/10
22. jula 2010. godine
Sarajevo
- Predsjednica
Irena Hadžibabić, s. r.

Instrukcija sa prikazom postupka žrijebanja

IZBORNE KOMISIJE SA VIŠE MJESTA ZA RASPODJELU OD BROJA POLITIČKIH SUBJEKATA

Tabela 1 partije koje učestvuju samostalno na izborima

1	Partija X
2	Partija Y
3	Partija Z
4	Partija A
5	Partija B
6	Partija C
7	Partija D
8	Partija E
9	.
10	.
11	.
.	.
44	,Partija N

Tabela 2 koalicije i partije koje su sastavni dio koalicija

1	Koalicija A
2	Partija 1a
3	Partija 2a
4	Koalicija B
5	Partija 1b
6	Partija 2b

Broj biračkih mjesta za koje se treba izvršiti imenovanje biračkih odbora je 100 i svako biračko mjesto broji 5 članova. Znači za raspodjelu imamo ukupno 500 članova biračkih odbora. Broj svih političkih subjekata iz tabele 1 i 2 je 50. Svaki politički subject će dobiti po $500:50=10$.

Poslije toga se vrši procedura žrijebanja u tri tabele: Tabela 1. Redosljed biračkih mjesta, Tabela 2. Redosljed političkih partija koje učestvuju samostalno na izborima, Tabela 3. Redosljed koalicija i partija koje su sastavni dio tih koalicija.

	br. čl.	BM		Tabela 1		Tabela 2
1	5	133A024	1	Partija D	1	Partija 1a
2	5	133A085	2	Partija Z	2	Koalicija A
3	5	133A001	3	Partija X	3	Partija 2a
4	5	133A054	4	Partija A	4	Partija 1b
5	5	133A033	5	Partija E	5	Koalicija B
6	5	133A021	6	Partija B	6	Partija 2b
7	5	133A089	7	Partija Y		
8	5	133A004	8	Partija C		
9	5	133A071		.		
10	5	133A011		.		
11	5	133A092		.		
12	5	133A073	44	Partija N		
13	5	133A076				
14	5	133A027				
15	5	133A029				
16	5	133A006				
100	5	133A044				

Prvo se pridružuju koalicije i političke partije iz tabele 3. Postupak pridruživanja se ovako ponavlja 10 puta jer je količnik koji smo dobili dijeljenjem broja biračkih mjesta sa ukupnim brojem političkih subjekata upravo broj 10.

5	133A024	Partija 1a
5	133A085	Koalicija A
5	133A001	Partija 2a
5	133A054	Partija 1b
5	133A033	Koalicija B
5	133A021	Partija 2b
5	133A089	Partija 1a
5	133A004	Koalicija A
5	133A071	Partija 2a
5	133A011	Partija 1b
5	133A092	Koalicija B
5	133A073	Partija 2b
5	133A076	Partija 1a
5	133A027	Koalicija A
5	133A029	Partija 2a
5	133A006	Partija 1b
5	.	
5	.	
5	.	
5	133A078	

Prvo se pridružuju koalicije i političke partije iz tabele 3. Postupak pridruživanja se ovako ponavlja 10 puta jer je količnik koji smo dobili dijeljenjem broja biračkih mjesta sa ukupnim brojem političkih subjekata upravo broj 10.

Poslije toga se pristupa dodjeli političkih partija koje učestvuju samostalno iz tabele 2.

5	133A024	Partija 1a, Partija D, Partija Z, Partija X, Partija A
5	133A085	Koalicija A, Partija E, Partija B, Partija Y, Partija C
5	133A001	Partija 2a, Partija., Partija . .....
5	133A054	Partija 1b
5	133A033	Koalicija B
5	133A021	Partija 2b
5	133A089	Partija 1a
5	133A004	Koalicija A
5	133A071	Partija 2a
5	133A011	Partija 1b
5	133A092	Koalicija B
5	133A073	Partija 2b
5	133A076	Partija 1a
5	133A027	Koalicija A
5	133A029	Partija 2a
5	133A006	Partija 1b
5	.	
5	.	
5	.	
5	133A078	

Ovom metodom se popune sva preostala mjesta u biračkim odborima iz tabele 2.

IZBORNE KOMISIJE SA VIŠE MJESTA ZA RASPODJELU OD BROJA POLITIČKIH SUBJEKATA

Tabela 1 partije koje učestvuju samostalno na izborima

1	Partija X
2	Partija Y
3	Partija Z
4	Partija A
5	Partija B
6	Partija C
7	Partija D
8	Partija E
9	.
10	.
11	.
.	.
44	,Partija N

Tabela 2 koalicije i partije koje su sastavni dio koalicija

1	Koalicija A
2	Partija 1a
3	Partija 2a
4	Koalicija B
5	Partija 1b
6	Partija 2b

Općinska izborna komisija prvo izrđijeba biračka mjesta.

ŽRIJEB BM

1	3	165A002
2	5	165A001

Poslije toga općinska komisija izrđijeba sve političke subjekte iz obje dostavljene tabele od strane Centralne izborne komisije BiH.

ŽRIJEB POLITIČKI SUBJEKTI

1	Partija Y
2	Partija E
3	Partija D
4	Koalicija A
5	Partija Z
6	Partija 2a
7	Partija A
50	Partija 2b

Poslije toga općinska izborna komisija pridružuje političke subjekte iz tabele koju su žrijebom dobili tako da void računa da koalicija i partija koja je sastavni dio te koalicije, iz tabele 2 dostavljene od strane Centralne izborne komisije BiH, ne smiju biti pridružene istom biračkom mjestu. U našem slučaju Koalicija A i Partija 2a nisu smjele biti na istom biračkom mjestu pridružene. Koalicija A je pridružena dok je Politička partija 2a zanemarena.

1	3	165A002	Partija Y, Partija E, Partija D
2	5	165A001	Koalicija A, Partija Z, Partija A,.....

Članak 3.

(Postupak sa sredstvima)

- (1) Član biračkog odbora zadužen za identifikaciju birača, zatražit će od birača da sredstvo iz članka 2. stavak (3) ove instrukcije preda zajedno sa osobnom identifikacijskom ispravom, koju će birački odbor zadržati od trenutka kada je biraču predat glasački listić pa do završetka glasovanja toga birača.
- (2) Sredstvo iz stavka (1) ovoga članka, biraču će biti vraćeno nakon završenog glasovanja, zajedno sa njegovom osobnom identifikacijskom ispravom.
- (3) U slučaju da birač ne postupi na način propisan stavkom (1) ovog članka, kao i u slučaju da birač sredstvo iz članka 2. stavak (3) ove instrukcije uporabi tijekom boravka na biračkom mjestu ili tijekom glasovanja, obveza je biračkog odbora da to unese u zapisnik o radu biračkog odbora uz navođenje osobnih identifikacijskih podataka o biraču, kao i precizan opis načina korištenja sredstva iz članka 2. stavak (3) ove instrukcije.

Članak 4.

(Informacija o uprabi sredstava)

Ako postoji osnovana sumnja da je zbog uporabe sredstva iz članka 2. stavak (3) ove instrukcije, na jednom ili više biračkih

mjesta, došlo do povrede izbornog prava, koje može utjecati na regularnost izbora ili dovesti do izborne prijevare, nadležno izborno povjerenstvo obvezno je dokaze o tome pribaviti od biračkog odbora i cjelovitu informaciju dostaviti Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine odmah, a najkasnije uz dostavu izbornog materijala o rezultatima izbora.

Članak 5.

(Prilog uz Instrukciju)

Sastavni dio ove instrukcije je obavijest sa vizualnim rješenjem o zabrani korištenja sredstava iz članka 2. stavak (3) ove instrukcije.

Članak 6.

(Stupanje na snagu i objava u službenim glasilima)

Ova instrukcija stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku RS", "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH" i web stranici Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine www.izbori.ba.

Broj 05-1-02-2-3302/10

22. srpnja 2010. godine

Sarajevo

Predsjednica

Irena Hadžiabdić, v. r.

Zabranjeno nošenje i pokazivanje!

Zabranjena uporaba!

Zabranjena uporaba!

Zabranjena uporaba!

Zabranjena uporaba!

На основу члана 2.9 став (1) тачка 2., а у вези с чланом 5.10, 5.11, 5.16 и 7.4 Изборног закона Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 5/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08 и 32/10), Централна изборна комисија Босне и Херцеговине је, на 34. сједници одржаној 22. јула 2010. године, донијела

ИНСТРУКЦИЈУ

О ПРОВОЂЕЊУ ЧЛАНА 5.10, 5.11, 5.16 И 7.4 ИЗБОРНОГ ЗАКОНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

(Предмет)

Овом инструкцијом, у складу са законом утврђује се начин обезбјеђења изборне путње, тајности гласања и обезбјеђење реда на бирачком мјесту.

Члан 2.

(Обезбјеђење реда, тајности гласања и изборне путње)

- (1) Бирачки одбор дужан је обезбједити ред и тајност гласања на бирачком мјесту.
- (2) Прије отварања бирачког мјеста, бирачки одбор ће на видном мјесту испред улаза на бирачко мјесто и на самом бирачком мјесту истакнути обавјештење којим ће се истаћи забрана ношења и показивања оружја и опасних предмета.
- (3) Забрањено је бирачу ношење и показивање оружја, уношење и кориштење фото апарата, камера, мобитела или других средстава којима се може снимити или испоручити звучни, видео или текстуални садржај на бирачком мјесту, од момента преузимања гласачког листића па до напуштања бирачког мјеста.

Члан 3.

(Поступак са средствима)

- (1) Члан бирачког одбора задужен за идентификацију бирача, затражиће од бирача да средство из члана 2. став (3) ове инструкције, преда заједно са личним идентификационим документом, које ће бирачки одбор задржати од тренутка када је бирачу предат гласачки листић па до завршетка гласања тога бирача.

- (2) Средство из става (1) овог члана, бирачу ће бити враћено након завршеног гласања, заједно са његовим личним идентификационим документом.

- (3) У случају да бирач не поступи на начин прописан ставом (1) овог члана, као и у случају да бирач средство из члана 2. став (3) ове инструкције употреби током боравка на бирачком мјесту или у вријеме гласања, обавеза је бирачког одбора да то унесе у записник о раду бирачког одбора уз навођење личних идентификационих података о бирачу, као и прецизан опис начина кориштења средства из члана 2. став (3) ове Инструкције.

Члан 4.

(Информација о употреби средстава)

Ако постоји основана сумња да је због употребе средства из члана 2. став (3) ове инструкције, на једном или више бирачких мјеста, дошло до повреде изборног права, које може утицати на регуларност избора или довести до изборне преваре, надлежна изборна комисија обавезна је доказе о томе прибавити од бирачког одбора и цјеловиту информацију доставити Централној изборној комисији Босне и Херцеговине одмах, а најкасније уз доставу изборног материјала о резултатима избора.

Члан 5.

(Прилог уз Инструкцију)

Саставни дио ове инструкције је обавјештење са визуелним рјешењем о забрани кориштења средстава из члана 2. став (3) ове инструкције.

Члан 6.

(Ступање на снагу и објава у службеним гласилима)

Ова инструкција ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", "Службеним новинама Федерације БиХ", "Службеном гласнику РС", "Службеном гласнику Брчко Дистрикта БиХ" и web страници Централне изборне комисије Босне и Херцеговине www.izbori.ba.

Број 05-1-02-2-3302/10
22. јула 2010. године
Сарајево

Предсједница
Ирена Хаџибадић, с. р.

Забрањено ношење и показивање!

Забрањена употреба!

Забрањена употреба!

Забрањена употреба!

Забрањена употреба!

Na osnovu člana 2.9 stav (1) tačka 2., a u vezi s članom 5.10, 5.11, 5.16 i 7.4 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08 i 32/10), Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je na 34. sjednici održanoj 22. jula 2010. godine, donijela

INSTRUKCIJU

O PROVEDBI ČLANA 5.10, 5.11, 5.16 I 7.4 IZBORNOG ZAKONA BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

(Predmet)

Ovom instrukcijom, u skladu sa zakonom utvrđuje se način osiguranja izborne šutnje, tajnosti glasanja i osiguranje reda na biračkom mjestu.

Član 2.

(Osiguranje reda, tajnosti glasanja i izborne šutnje)

- (1) Birački odbor dužan je osigurati red i tajnost glasanja na biračkom mjestu.
- (2) Prije otvaranja biračkog mjesta, birački odbor će na vidnom mjestu ispred ulaza na biračko mjesto i na samom biračkom mjestu istaknuti obavijest o zabrani nošenja i pokazivanja oružja i opasnih predmeta.
- (3) Zabranjeno je biraču nošenje i pokazivanje oružja, unošenje i korištenje foto aparata, kamera, mobitela ili drugih sredstava kojima se može snimiti ili isporučiti zvučni, video ili tekstualni sadržaj na biračkom mjestu, od momenta preuzimanja glasačkog listića pa do napuštanja biračkog mjesta.

Član 3.

(Postupak sa sredstvima)

- (1) Član biračkog odbora zadužen za identifikaciju birača, zatražit će od birača da sredstvo iz člana 2. stav (3) ove instrukcije, preda zajedno sa ličnim identifikacionim dokumentom, koje će birački odbor zadržati od trenutka kada je biraču predat glasački listić pa do završetka glasanja toga birača.

- (2) Sredstvo iz stava (1) ovog člana, biraču će biti vraćeno nakon završenog glasanja, zajedno sa njegovim ličnim identifikacionim dokumentom.

- (3) U slučaju da birač ne postupi na način propisan stavom (1) ovog člana, kao i u slučaju da birač sredstvo iz člana 2. stav (3) ove instrukcije upotrijebi tokom boravka na biračkom mjestu ili u vrijeme glasanja, obaveza je biračkog odbora da to unese u zapisnik o radu biračkog odbora uz navođenje ličnih identifikacionih podataka o biraču, kao i precizan opis načina korištenja sredstva iz člana 2. stav (3) ove Instrukcije.

Član 4.

(Informacija o upotrebi sredstava)

Ako postoji osnovana sumnja da je zbog upotrebe sredstva iz člana 2. stav (3) ove Instrukcije, na jednom ili više biračkih mjesta, došlo do povrede izbornog prava, koje može uticati na regularnost izbora ili dovesti do izborne prevare, nadležna izborna komisija obavezna je dokaze o tome pribaviti od biračkog odbora i cjelovitu informaciju dostaviti Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine odmah, a najkasnije uz dostavu izbornog materijala o rezultatima izbora.

Član 5.

(Prilog uz instrukciju)

Sastavni dio ove instrukcije je obavijest sa vizuelnim rješenjem o zabrani korištenja sredstava iz člana 2. stav (3) ove instrukcije.

Član 6.

(Stupanje na snagu i objava u službenim glasilima)

Ova instrukcija stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku RS", "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH" i web stranici Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine www.izbori.ba.

Broj 05-1-02-2-3302/10

22. jula 2010. godine
Sarajevo

Predsjednica
Irena Hadžiabdić, s. r.

Zabranjeno nošenje i pokazivanje!

Zabranjena upotreba!

Zabranjena upotreba!

Zabranjena upotreba!

Zabranjena upotreba!

AGENCIJA ZA STATISTIKU BOSNE I HERCEGOVINE

Na temelju članka 8. stavak 2. točka h) Zakona o statistici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 26/04 i 42/04), Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine objavljuje

PRIOPĆENJE

O PROSJEČNOJ ISPLAĆENOJ MJESEČNOJ BRUTO PLAĆI ZAPOSLENIH U BOSNI I HERCEGOVINI ZA SVIBANJ 2010. GODINE

1. Prosječna isplaćena mjesečna bruto plaća po zaposlenom ostvarena u Bosni i Hercegovini za mjesec svibanj 2010. godine iznosi 1 211 KM.

Broj 1868/10
20. srpnja 2010. godine
Sarajevo

Ravnatelj
Zdenko Milinović, v. r.

Na osnovu člana 8. stav 2. tačka x) Zakona o statistici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 26/04 i 42/04), Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine objavljuje

SAOPŠTEЊE

O PROSJEČNOJ ISPLAĆENOJ MJESEČNOJ BRUTO PLATI ZAPOSLENIH U BOSNI I HERCEGOVINI ZA MAJ 2010. GODINE

1. Prosječna isplaćena mjesečna bruto plata po zaposlenom ostvarena u Bosni i Hercegovini za mjesec maj 2010. godine iznosi 1 211 KM.

Broj 1868/10
20. jula 2010. godine
Sarajevo

Direktor
Zdenko Milinović, s. p.

Na osnovu člana 8. stav 2. tačka h) Zakona o statistici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 26/04 i 42/04), Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine objavljuje

SAOPĆENJE

O PROSJEČNOJ ISPLAĆENOJ MJESEČNOJ BRUTO PLAĆI ZAPOSLENIH U BOSNI I HERCEGOVINI ZA MAJ 2010. GODINE

1. Prosječna isplaćena mjesečna bruto plaća po zaposlenom ostvarena u Bosni i Hercegovini za mjesec maj 2010. godine iznosi 1 211 KM.

Broj 1868/10
20. jula 2010. godine
Sarajevo

Direktor
Zdenko Milinović, s. r.

Na temelju članka 7. stavak 2. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 50/08) i članka 8. stavak 2. točka h) Zakona o statistici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 26/04 i 42/04), Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine objavljuje

PRIOPĆENJE

O PROSJEČNOJ ISPLAĆENOJ MJESEČNOJ NETO PLAĆI ZAPOSLENIH U BOSNI I HERCEGOVINI ZA SVIBANJ 2010. GODINE

1. Prosječna isplaćena mjesečna neto plaća po zaposlenom ostvarena u Bosni i Hercegovini za mjesec svibanj 2010. godine iznosi 795 KM.

Broj 1868/10
20. srpnja 2010. godine
Sarajevo

Ravnatelj
Zdenko Milinović, v. r.

Na osnovu člana 7. stav 2. Zakona o platama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 50/08) i člana 8. stav 2. tačka x) Zakona o statistici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 26/04 i 42/04), Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine objavljuje

SAOPŠTEЊE

O PROSJEČNOJ ISPLAĆENOJ MJESEČNOJ NETO PLATI ZAPOSLENIH U BOSNI I HERCEGOVINI ZA MAJ 2010. GODINE

1. Prosječna isplaćena mjesečna neto plata po zaposlenom ostvarena u Bosni i Hercegovini za mjesec maj 2010. godine iznosi 795 KM.

Broj 1868/10
20. jula 2010. godine
Sarajevo

Direktor
Zdenko Milinović, s. p.

Na osnovu člana 7. stav 2. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 50/08) i člana 8. stav 2. tačka h) Zakona o statistici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 26/04 i 42/04), Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine objavljuje

SAOPĆENJE

O PROSJEČNOJ ISPLAĆENOJ MJESEČNOJ NETO PLAĆI ZAPOSLENIH U BOSNI I HERCEGOVINI ZA MAJ 2010. GODINE

1. Prosječna isplaćena mjesečna neto plaća po zaposlenom ostvarena u Bosni i Hercegovini za mjesec maj 2010. godine iznosi 795 KM.

Broj 1868/10
20. jula 2010. godine
Sarajevo

Direktor
Zdenko Milinović, s. r.

VIJEĆE AGENCIJE ZA PRUŽANJE USLUGA U ZRAČNOJ PLOVIDBI BOSNE I HERCEGOVINE

Na temelji članka 11. Zakona o Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 43/09), Vijeće Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine, na 6. sjednici održanoj 30. ožujka 2010. godine, uz suglasnost Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, donijelo je

STATUT

AGENCIJE ZA PRUŽANJE USLUGA U ZRAČNOJ PLOVIDBI BOSNE I HERCEGOVINE

I. OSNOVNE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet)

Ovim Statutom se uređuje naziv i sjedište Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija), djelatnost, vrijednost imovine u vlasništvu, vođenje poslovanja i zastupanja, prava i obaveze osnivača, organizacija, upravljanje, način rada i odlučivanja, način imenovanja, razrješenja, prava, obveze i odgovornosti članova tijela Agencije, posebni uvjeti za imenovanje člana Vijeća Agencije između zaposlenika Agencije, posebni uvjeti za imenovanje i djelokrug rada članova Uprave, upravljanje Agencijom, izvješćivanje osnivača o poslovanju i ostala pitanja važna za poslovanje Agencije.

Članak 2.

(Naziv Agencije)

- (1) Naziv Agencije je: Agencija za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine.
- (2) Skraćeni naziv Agencije je: BHANSA.
- (3) Naziv agencije na engleskom jeziku je: BH Air Navigation Services Agency.

Članak 3.

(Sjedište Agencije)

- (1) Sjedište Agencije je u Mostaru.
- (2) Adresa Glavnog ureda je: Ortiješ bb, 88000 Mostar.
- (3) Agencija se upisuje u Registar pravnih osoba Bosne i Hercegovine, sukladno Zakonu o registraciji pravnih osoba koje osnivaju Institucije Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 33/02 i 37/03).

Članak 4.

(Pečat i žig)

- (1) Agencija ima pečat okruglog oblika, prečnika 50 mm i 30 mm.
- (2) Pečat u koncentričnim krugovima sadrži latiničnim pismom ispisan tekst: "Bosna i Hercegovina Agencija za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine" i ćirilničnim pismom ispisan tekst: "Bosna i Hercegovina Agencija za pružanje usluga u vazdušnoj plovidbi Bosne i Hercegovine", s tim da su oba naziva u obliku koncentričnih krugova koji neposredno okružuju grb Bosne i Hercegovine, koji se nalazi u sredini pečata.
- (3) Agencija ima žig koji služi za kancelarijsko poslovanje.
- (4) Način izrade, korištenja, čuvanja i zaštite pečata i žiga uređuje se sukladno Zakonu o pečatima u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 12/98, 14/03) i Uputstvu o načinu vođenja, čuvanja evidentiranja i uništavanja pečata institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 38/03).

Članak 5.

(Znak Agencije)

- (1) Agencija ima svoj znak.
- (2) Izgled znaka uređuje se odlukom o znaku Agencije a njegova uporaba uputstvom o uporabi znaka Agencije, koje donosi Uprava Agencije, uz suglasnost Vijeća Agencije.

II. DJELOKRUG RADA I IMOVINA AGENCIJE

Članak 6.

(Djelatnost Agencije)

Agencija obavlja poslove utvrđene člankom 4. Zakona a koji obuhvaćaju:

- a) pružanje usluga upravljanja zračnim prometom,
- b) pružanje komunikacijskih i navigacijskih usluga i usluga nadzora,
- c) pružanje usluga aeronautičkog informiranja,
- d) pružanje meteoroloških usluga za zračnu plovidbu,
- e) poslove spasilačkog koordinacijskog centra traženja i spašavanja,
- f) stručno školovanje i usavršavanje osoblja kontrole zračne plovidbe,
- g) izvoz i uvoz za potrebe Agencije,
- h) ostale poslove i operacije koje su u funkciji sigurnog odvijanja zračne plovidbe.

Članak 7.

(Vrijednost imovine u vlasništvu Agencije)

- (1) Imovina i sredstva nabavljena iz kredita Evropske banke za obnovu i razvoj (u daljnjem tekstu: EBRD) u okviru realizacije Strategije razvoja sustava za upravljanje zračnim prometom u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: BHATM Strategija) u iznosu od 32.798.170, 63 KM, upisuje se u knjigovodstvenu evidenciju Agencije.

- (2) Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BHDCA) prenosi na Agenciju sva prava i obveze koje proizilaze iz tog provođenja, uključujući i obvezu povrata kredita EBRD, kako je definirano Ugovorom o zajmu između Bosne i Hercegovine i EBRD-Projekt upravljanja zračnim prometom ("Službeni glasnik BiH" - Međunarodni ugovori, broj 16/06), broj 35288, s pripadajućim amandmanima, koji su potpisale Bosna i Hercegovina i EBRD.
- (3) Prijenos prava i obveza iz stavka 2. precizira se ugovorom između Agencije i EBRD-a, odmah nakon registracije Agencije.
- (4) U cilju preciziranja načina korištenja sredstava koja se vode u knjigovodstvenoj evidenciji Federalne direkcije za civilno zrakoplovstvo/avijaciju (u daljnjem tekstu: FEDCAD), i Republičke direkcije za civilnu zračnu plovidbu (u daljnjem tekstu: RSCAD), a koja su od interesa za Agenciju, zaključuju se posebni ugovori između Agencije i vlasnika navedenih sredstava.

III. VOĐENJE POSLOVANJA I ZASTUPANJE AGENCIJE

Članak 8.

(Planiranje poslovanja)

Uprava Agencije predlaže poslovnu politiku Agencije, koju usvaja Vijeće Agencije i dostavlja Vijeću ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara), na odobravanje.

Članak 9.

(Program rada i financijski plan Agencije)

- (1) Uprava Agencije priprema godišnji program rada i financijski plan koji, na prijedlog Vijeća Agencije, usvaja Vijeće ministara.
- (2) Financijski plan priprema se u skladu sa propisima Evropske organizacije za sigurnost zračne plovidbe (EUROCONTROL).
- (3) Vijeće Agencije nadzire poslovanje Agencije.

Članak 10.

(Zastupanje Agencije)

- (1) Agenciju zastupa direktor Agencije.
- (2) Zamjenici direktora zastupaju Agenciju u obujmu i poslovima utvrđenim posebnom odlukom direktora i ovim Statutom.
- (3) Osobe ovlaštene za zastupanje Agencije upisuju se u Registar pravnih osoba Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 33/02 i 37/03).

Članak 11.

(Prava, obveze i odgovornosti osnivača)

- 1) Prava, obveze i odgovornosti, u ime osnivača Agencije, obavlja Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine i Vijeće ministara.
- 2) Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine usvaja razvojnu strategiju, na prijedlog Vijeća ministara.
- 3) Vijeće ministara:
  - a) odobrava poslovnu politiku Agencije,
  - b) daje suglasnost na Statut Agencije,
  - c) odobrava akt kojim se utvrđuju plaće, platni razredi i posebni dodaci na plaće zaposlenih u Agenciji,
  - d) usvaja godišnji program rada i financijski plan Agencije,
  - e) usvaja godišnje izvješće Vijeća Agencije o radu Agencije,
  - f) po potrebi, imenuje neovisno tijelo za reviziju financijskog poslovanja,
  - g) daje suglasnost na kupovinu, prodaju, razmjenu, uzimanje ili davanje u lizing, uzimanje kredita i druge transakcije, u toku poslovne godine u obujmu većem od jedne trećine knjigovodstvene vrijednosti imovine Agencije po stanju na kraju prethodne godine,
  - h) obavlja i druge poslove utvrđene Zakonom.

IV. ORGANIZACIJA AGENCIJE**Članak 12.**

(Unutarnja organizacija)

- (1) Agencija u svom sastavu ima organizacione jedinice:
  - a) Glavni ured, sa sjedištem u Mostaru,
  - b) Centar oblasne kontrole leta (ACC), s operativnim jedinicama u Sarajevu (ATCU I) i Banjoj Luci (ATCU II),
  - c) Operativno tehničke službe:
    - 1) Služba meteorološkog bdijenja Bosne i Hercegovine u Banjoj Luci (BHMET)
    - 2) Spasilačko-koordinacijski centar Bosne i Hercegovine (BHRCC) u Banjoj Luci.
    - 3) Služba za letne informacije Bosne i Hercegovine (FIS) objedinjena s BHRCC u Banjoj Luci.
    - 4) Služba za zrakoplovne informacije Bosne i Hercegovine (AIS BiH) u Mostaru.
    - 5) Centar za obuku osoblja kontrole zračne plovidbe s ATC simulatorom u Mostaru.
    - 6) Međunarodni NOTAM ured Bosne i Hercegovine (BH NOF) u Sarajevu.
  - d) Jedinice za pružanje usluga prilazne i aerodromske kontrole leta na kontroliranim aerodromima u Bosni i Hercegovini: Banja Luka, Mostar, Sarajevo i Tuzla
- (2) Unutarnja organizacija Agencije uređuje se Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta koji donosi Vijeće Agencije, uz suglasnost Vijeća ministara.

V. UPRAVLJANJE, NAČIN RADA, DONOŠENJE ODLUKA, SASTAV, NAČIN IMENOVANJA I RAZRJEŠENJA, PRAVA, OBVEZE I ODGOVORNOSTI ČLANOVA TIJELA AGENCIJE**Članak 13.**

(Tijela Agencije)

Tijela Agencije su Vijeće Agencije i Uprava Agencije.

Članak 14.

(Imenovanje Vijeća Agencije)

- (1) Vijeće Agencije ima sedam članova koje imenuje Vijeće ministara, sukladno Zakonu i čine ga predstavnici:
  - a) Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine,
  - b) Ministarstva obrane Bosne i Hercegovine,
  - c) Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine,
  - d) Vlade Republike Srpske,
  - e) Vlade Federacije Bosne i Hercegovine,
  - f) Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine (BHDCA),
  - g) Uposlenika u Agenciji.
- (2) Članove Vijeća Agencije imenuje Vijeće ministara, na prijedlog ministra komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, na način utvrđen člankom 10. st 2. i 3. Zakona
- (3) Članovi Vijeća Agencije imenuju se na period od četiri godine s mogućnošću još jednog ponovnog imenovanja.

Članak 15.

(Djelokrug Vijeća Agencije)

Vijeće Agencije:

- a) nadzire poslovanje Agencije,
- b) nadzire rad Uprave Agencije,
- c) donosi Statut Agencije, uz suglasnost Vijeća ministara,
- d) predlaže godišnji program rada i finansijski plan Agencije,
- e) donosi Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta uz suglasnost Vijeća ministara,
- f) donosi Etički kodeks Agencije,
- g) usvaja izvještaje Uprave o poslovanju po polugodišnjem i godišnjem obračunu, s bilansom stanja i bilansom uspjeha,

- h) podnosi Vijeću ministara godišnje izvješće o poslovanju Agencije koji uključuje izvješće neovisnog revizora o reviziji,
- i) daje suglasnost za kupovinu, prodaju, razmjenu, uzimanje ili davanje u lizing, uzimanje kredita i druge transakcije u toku poslovne godine u obujmu od 100.000,00 KM do jedne trećine knjigovodstvene vrijednosti imovine Agencije po bilanci stanja na kraju prethodne godine,
- j) utvrđuje prijedlog osnovice za obračun plaća uposlenika, naknade i posebne dodatke na plaću koji su u svezi sa specifičnom prirodom i složnošću posla,
- k) formira povremene komisije i utvrđuje njihov sastav i radne zadatke,
- l) obavlja i druge poslove utvrđene Zakonom.

Članak 16.

(Rad Vijeća Agencije)

- (1) Vijeće Agencije donosi poslovnik o svom radu.
- (2) Vijeće Agencije može odlučivati ako je na sjednici prisutno više od polovine njegovih članova.
- (3) Vijeće Agencije odlučuje prostom većinom glasova prisutnih članova osim u slučaju donošenja Statuta i podnošenja godišnjeg izvješća o poslovanju Agencije, Vijeću ministara.
- (4) U slučaju kada je potrebna jednoglasna odluka Vijeća Agencije, to mora biti jednoglasno potvrđeno glasovima svih članova Vijeća Agencije.
- (5) Član Vijeća Agencije iz Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine je predsjedavajući Vijeća Agencije i odgovoran je za blagovremeno održavanje i pripremu sjednica te za potpisivanje svih akata koje donosi Vijeće Agencije.

Članak 17.

(Prestanak funkcije člana Vijeća Agencije)

- (1) Član Vijeća Agencije može dati ostavku, koju u pisanom obliku podnosi instituciji koju predstavlja i ostavka se putem Ministarstva komunikacija i prometa dostavlja Vijeću ministara.
- (2) Vijeće ministara, na prijedlog ministra komunikacija i prometa, može razriješiti člana Vijeća Agencije i prije isteka mandata, samo na inicijativu institucije koju predstavlja, ukoliko ne obavlja ili nije u stanju obavljati dužnosti člana Vijeća Agencije.
- (3) U slučaju iz st. 1. ili 2. ovog članka imenuje se novi član Vijeća Agencije, na način i po postupku propisanim za imenovanje.

Članak 18.

(Uprava Agencije)

Upravu Agencije čine direktor i dva zamjenika direktora.

Članak 19.

(Imenovanje Uprave)

- (1) Članove Uprave, na osnovu javnog natječaja, i na prijedlog Vijeća Agencije, imenuje Vijeće ministara. Ukoliko Vijeće ministara ne prihvati prijedlog, Vijeće Agencije može u roku od 15 dana dati novi prijedlog s rang-liste uspješnih kandidata. Ukoliko Vijeće ministara i u ovom slučaju ne potvrdi prijedlog za imenovanje, javni natječaj se ponavlja.
- (2) Javni natječaj provodi se sukladno Zakonu o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 7/03 i 37/03) (u daljnjem tekstu: Zakon o ministarskim imenovanjima).
- (3) Za člana Uprave može biti imenovana osoba koja:
  - a) je starija od 18 godina,
  - b) nije otpuštena iz državnih službi u institucijama Bosne i Hercegovine, odnosno entiteta kao rezultat stegovne mjere u periodu od tri godine prije dana objavljivanja javnog natječaja,
  - c) na koju se ne odnosi članak IX 1. Ustava Bosne i Hercegovine,

- d) ima najmanje VII stupanj stručne spreme, tehničkog ili društvenog smjera,
  - e) ima najmanje pet godina radnog iskustva u civilnom zrakoplovstvu,
  - f) ispunjava i posebne uvjete:
    - 1) ima iskustvo u vođenju projekata i poslovnih procesa iz oblasti civilnog zrakoplovstva,
    - 2) ima znanje engleskog jezika i
    - 3) da protiv njega nije pokrenut niti se vodi kazneni postupak za kaznena djela korupcije i kaznena djela protiv službene i odgovorne dužnosti a koja se odnose na organizirani kriminal, što se dokazuje uvjerenjem Tužiteljstva Bosne i Hercegovine i Suda Bosne i Hercegovine.
- (4) Prilikom imenovanja članova Uprave Agencije, Vijeće ministara dužno je voditi računa o ravnopravnoj nacionalnoj i entitetskoj zastupljenosti.
- (5) Mandat članova Uprave traje pet godina, s mogućnošću samo još jednog ponovnog imenovanja.
- (6) Ista osoba ne može istovremeno biti član Uprave i član Vijeća Agencije.

Članak 20.

(Prava i obaveze direktora Agencije)

- (1) Direktor Agencije predsjedava Upravom, rukovodi poslovanjem, zastupa i predstavlja Agenciju i odgovara za zakonitost poslovanja Agencije, a za svoj rad odgovara Vijeću ministara i Vijeću Agencije.
- (2) Direktor je posebno odgovoran za:
  - a) upravljanje resursima, programima, službama i osobljem Agencije;
  - b) predlaganje poslovne politike Agencije;
  - c) provođenje poslovne politike i planova poslovanja i razvoja;
  - d) provođenje odluka Vijeća Agencije;
  - e) donošenje općih akata Agencije;
  - f) pripremanje polugodišnjih i godišnjih izvješća o poslovnim aktivnostima i njihovo podnošenje Vijeću Agencije;
  - g) provođenje svih drugih aktivnosti koje Vijeće Agencije smatra neophodnim i koje su potrebne za efikasno poslovanje Agencije sukladno Zakonu o Agenciji za upravljanje zračnom plovidbom, Statutu i drugim aktima Agencije.
- (3) U slučaju spriječenosti obavljanja poslova direktor pisanim putem ovlašćuje jednog od zamjenika direktora da obavlja sve poslove direktora za to vrijeme.

Članak 21.

(Prava i obaveze zamjenika direktora)

- (1) Zamjenik direktora rukovodi radom organizacione jedinice Agencije.
- (2) Zamjenik direktora odgovoran je za:
  - a) upravljanje resursima, provođenje programa organizacione jedinice kojom rukovodi i programa Agencije u dijelu nadležnosti organizacione jedinice;
  - b) predlaganje i provođenje poslovne politike i planova poslovanja Agencije, u dijelu nadležnosti organizacione jedinice kojom rukovodi;
  - c) provođenje odluka direktora i Vijeća Agencije;
  - d) sudjelovanje u pripremanju polugodišnjeg i godišnjeg izvješća o poslovnim aktivnostima;
  - e) provođenje svih drugih aktivnosti koje direktor i Vijeće Agencije smatraju neophodnim i potrebnim za efikasno poslovanje Agencije sukladno Zakonu, ovom Statutu i drugim aktima Agencije.
- (3) Zamjenik direktora obavlja i druge poslove, na osnovu pisanog ovlaštenja direktora.

- (4) Zamjenik direktora za svoj rad odgovara direktoru Agencije i Vijeću Agencije, a u slučaju iz članka 20. stavak (3) Statuta, Vijeću ministara i Vijeću Agencije.

Članak 22.

(Plaće i naknade)

Članovi Uprave Agencije za svoj rad imaju pravo na plaću i druge naknade koje utvrđuje Vijeće Agencije, uz suglasnost Vijeća ministara.

Članak 23.

(Prestanak funkcije člana Uprave)

- (1) Članu Uprave prestaje funkcija:
  - a) istekom mandata;
  - b) podnošenjem ostavke;
  - c) razrješenjem u slučaju:
    - 1) neobavljanja dužnosti utvrđenih Zakonom i ovim Statutom,
    - 2) nastupanjem zakonskih smetnji za obavljanje funkcije i
    - 3) iz drugih razloga objektivne prirode.
- (2) U slučaju iz stavka (1) točka b) član Uprave dostavlja pisanu ostavku na funkciju člana Uprave Vijeću Agencije koje donosi odluku i dostavlja je Vijeću ministara na suglasnost.
- (3) Razrješenje člana Uprave Agencije vrši se na način i po postupku propisanim za imenovanje.

Članak 24.

(Način rada Uprave)

- (1) Uprava Agencije svoje odluke donosi na sjednicama.
- (2) Uprava može zasjedati i u proširenom kolegiju kojem, osim članova Uprave, prisustvuju i rukovoditelji unutarnjih organizacionih jedinica Agencije te druge osobe, koje se po potrebi pozivaju.
- (3) Uprava odlučuje većinom glasova članova Uprave.
- (4) Način rada i odlučivanja Uprave uređuje se Poslovníkom o radu Uprave.

Članak 25.

(Zaključivanje ugovora)

- (1) Zaključivanje ugovora za račun i u ime Agencije u toku poslovne godine u obujmu do 100.000,00 KM u nadležnosti je Uprave Agencije.
- (2) U ime Uprave ugovor zaključuje direktor Agencije.

VI. OPĆI I POSEBNI UVJETI I NAČIN IMENOVANJA ČLANA VIJEĆA AGENCIJE IZMEĐU ZAPOSLENIH U AGENCIJI

Članak 26.

(Opći i posebni uvjeti)

Za člana Vijeća Agencije, između uposlenika u Agenciji može se imenovati uposlenik koji:

- a) ima VII stupanj stručne spreme iz oblasti pravnih, ekonomskih, prometnih - zrakoplovni smjer, strojarских - zrakoplovni smjer ili elektrotehničkih znanosti ili posjeduje zvanje kontrolora letenja,
- b) ima najmanje pet godina radnog iskustva u civilnom zrakoplovstvu,
- c) ispunjava i posebne uvjete:
  - 1) poznaje rad na računaru,
  - 2) poznaje međunarodne propise iz oblasti civilnog zrakoplovstva i
  - 3) protiv njega nije pokrenut niti se vodi kazneni postupak za kaznena djela korupcije i kaznena djela protiv službene i odgovorne dužnosti a koja se odnose na organizirani kriminal, što se dokazuje uvjerenjem Tužiteljstva Bosne i Hercegovine i Suda Bosne i Hercegovine.

Članak 27.

(Imenovanje)

- (1) Postupak za imenovanje člana Vijeća Agencije između uposlenika u Agenciji pokreće i provodi Uprava, na način utvrđen aktom Agencije.
- (2) Prijedlog za imenovanje iz stavka 1. ovog članka Uprava dostavlja ministru komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine.
- (3) Postupak izbora provodi se po okončanju postupka preuzimanja uposlenika, sukladno članku 33. Zakona.

VII. INFORMIRANJE OSNIVAČA O POSLOVANJU AGENCIJE

Članak 28.

(Dostava izvješća)

- (1) Vijeće Agencije dužno je redovno informirati osnivača Agencije o poslovanju Agencije.
- (2) Informiranje iz stavka 1. ovog članka se obavlja putem izvješća o radu Uprave, koji Vijeću ministara dostavlja Vijeće Agencije, najmanje jedanput godišnje.
- (3) Usvojeno izvješće o poslovanju Agencije objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VIII. OSTALA PITANJA VAŽNA ZA POSLOVANJE AGENCIJE

Članak 29.

(Javne nabave)

Svi postupci nabave koji se obavljaju u Agenciji provode se sukladno Zakonu o javnim nabavama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" br. 49/04, 19/05, 52/05, 8/06, 24/06, 70/06 i 12/09).

Članak 30.

(Poslovna tajna)

- (1) Uprava Agencije donosi opći akt o zaštiti informacija i utvrđuje listu informacija koje imaju karakter poslovne tajne kao i osobe odgovorne za njihovo korištenje i čuvanje.
- (2) Obveza čuvanja poslovne tajne ostaje i nakon prestanka radnog odnosa u Agenciji, odnosno prestanka vršenja funkcije člana Uprave ili Vijeća Agencije.

Članak 31.

(Prava i obveze uposlenika)

Uposlenici Agencije ostvaruju svoja prava, obveze, odgovornosti i druga prava koja proizilaze iz ugovora o radu sukladno Zakonu o radu u institucijama Bosne i Hercegovine, Pravilniku o radu i ugovoru o radu.

IX. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 32.

(Izmjene i dopune Statuta)

- (1) Izmjene i dopune Statuta može predložiti bilo koji član Vijeća Agencije.
- (2) Izmjene i dopune ovog Statuta vrše se na način njegovog donošenja.

Članak 33.

(Stupanje na snagu i objavljivanje)

Ovaj Statut stupa na snagu danom dobijanja suglasnosti Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VBHANSА
30. ožujka 2010. godine
Sarajevo

Predsjedateljica
Vijeća Agencije
Zahida Hurić - Strika, v. r.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na svojoj 124. sjednici, održanoj 10. 6. 2010. godine dalo je suglasnost na Statut Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine.

На основу члана 11. Закона о Агенцији за пружање услуга у ваздушној пловидби Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 43/09), Савјет Агенције за пружање услуга у ваздушној пловидби Босне и Херцеговине, на 6. сједници одржаној 30. марта 2010. године, уз сагласност Савјета министара Босне и Херцеговине, донио је

СТАТУТ**АГЕНЦИЈЕ ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА У ВАЗДУШНОЈ ПЛОВИДБИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ****I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ**

Члан 1.

(Предмет)

Овим Статутом се уређује назив и сједиште Агенције за пружање услуга у ваздушној пловидби Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Агенција), дјелатност, вриједност имовине у власништву, вођење пословања и заступања, права и обавезе оснивача, организација, управљање, начин рада и одлучивања, начин именовања, разрјешења, права, обавезе и одговорности чланова тијела Агенције, посебни увјети за именовање члана Савјета Агенције између запосленика Агенције, посебни увјети за именовање и дјелокруг рада чланова Управе, управљање Агенцијом, обавјештавање оснивача о пословању и остала питања важна за пословање Агенције.

Члан 2.

(Назив Агенције)

- (1) Назив Агенције је: Агенција за пружање услуга у ваздушној пловидби Босне и Херцеговине.
- (2) Скраћени назив Агенције је: BHANSA.
- (3) Назив агенције на енглеском језику је: BH Air Navigation Services Agency.

Члан 3.

(Сједиште Агенције)

- (1) Сједиште Агенције је у Мостару,
- (2) Адреса Главне канцеларије је: Ортијеш бб, 88000 Мостар.
- (3) Агенција се уписује у Регистар правних лица Босне и Херцеговине, у складу са Законом о регистрацији правних лица које оснивају Институције Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 33/02 и 37/03).

Члан 4.

(Печат и штампил)

- (1) Агенција има печат округлог облика, пречника 50 мм и 30 мм.
- (2) Печат у концентричним круговима садржи латиничним писмом исписан текст: "Босна и Херцеговина Агенција за пружање услуга у зрачној пловидби Босне и Херцеговине" и ћириличним писмом исписан текст: "Босна и Херцеговина Агенција за пружање услуга у ваздушној пловидби Босне и Херцеговине", с тим да су оба назива у облику концентричних кругова који непосредно окружују грб Босне и Херцеговине, који се налази у средини печата.
- (3) Агенција има штампил који служи за канцеларијско пословање.
- (4) Начин израде, кориштења, чувања и заштите печата и штампилу уређује се у складу са Законом о печатима у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 12/98, 14/03) и Упутством о начину вођења, чувања евиденције и уништавања печата институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 38/03).

Члан 5.

(Знак Агенције)

- (1) Агенција има свој знак.

- (2) Изглед знака уређује се одлуком о знаку Агенције а његова употреба упутством о употреби знака Агенције, које доноси Управа Агенције, уз сагласност Савјета Агенције.

II ДЈЕЛОКРУГ РАДА И ИМОВИНА АГЕНЦИЈЕ

Члан 6.

(Дјелатност Агенције)

Агенција обавља послове утврђене чланом 4. Закона а који обухватају:

- а) пружање услуга управљања ваздушним саобраћајем,
- б) пружање комуникацијских и навигацијских услуга и услуга надзора,
- ц) пружање услуга аеронаутичког информисања,
- д) пружање метеоролошких услуга за ваздушну пловидбу,
- е) послове спасилачког координационог центра у потрази и спасавању,
- ф) стручно школовање и усавршавање особља контроле ваздушне пловидбе,
- г) извоз и увоз за потребе Агенције,
- х) остале послове и операције које су у функцији сигурног одвијања ваздушне пловидбе.

Члан 7.

(Вриједност имовине у власништву Агенције)

- (1) Имовина и средства набављена из кредита Европске банке за обнову и развој (у даљем тексту: EBRD) у оквиру реализације Стратегије развоја система за управљање ваздушним саобраћајем у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: ВНАТМ Стратегија) у износу од 32.798.170, 63 КМ, уписују се у књиговодствену евиденцију Агенције.
- (2) Дирекција за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине (у даљем тексту: ВНДСА) преноси на Агенцију сва права и обавезе које произилазе из тог провођења, укључујући и обавезу поврата кредита EBRD, како је дефинисано Уговором о зајму између Босне и Херцеговине и EBRD - Пројекат управљања ваздушним саобраћајем ("Службени гласник БиХ" - Међународни уговори, број 16/06), број 35288, с припадајућим амандманима, који су потписале Босна и Херцеговина и ЕБРД.
- (3) Пренос права и обавеза из става 2. прецизира се уговором између Агенције и EBRD-а, одмах након регистрације Агенције.
- (4) У циљу прецизирања начина кориштења средстава која се воде у књиговодственој евиденцији Федералне дирекције за цивилно зракопловство/авијацију (у даљем тексту: FEDCAD), и Републичке дирекције за цивилну ваздушну пловидбу (у даљем тексту: RSCAD), а која су од интереса за Агенцију, закључују се посебни уговори између Агенције и власника наведених средстава.

III ВОЂЕЊЕ ПОСЛОВАЊА И ЗАСТУПАЊЕ АГЕНЦИЈЕ

Члан 8.

(Планирање пословања)

Управа Агенције предлаже пословну политику Агенције, коју усваја Савјет Агенције и доставља Савјету министара Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет министара), на одобравање.

Члан 9.

(Програм рада и финансијски план Агенције)

- (1) Управа Агенције припрема годишњи програм рада и финансијски план који, на приједлог Савјета Агенције, усваја Савјет министара.
- (2) Финансијски план припрема се у складу са прописима Европске организације за безбједност ваздушне пловидбе (EUROCONTROL).
- (3) Савјет Агенције надзире пословање Агенције.

Члан 10.

(Заступање Агенције)

- (1) Агенцију заступа директор Агенције.

- (2) Замјеници директора заступају Агенцију у обиму и пословима утврђеним посебном одлуком директора и овим Статутом.
- (3) Особе овлаштене за заступање Агенције уписују се у Регистар правних лица Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 33/02 и 37/03).

Члан 11.

(Права, обавезе и одговорности оснивача)

- (1) Права, обавезе и одговорности, у име оснивача Агенције, обавља Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине и Савјет министара.
- (2) Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине усваја развојну стратегију, на приједлог Савјета министара.
- (3) Савјет министара:
  - а) одобрава пословну политику Агенције,
  - б) даје сагласност на Статут Агенције,
  - ц) одобрава акт којим се утврђују плате, платни разреди и посебни додаци на плате запослених у Агенцији,
  - д) усваја годишњи програм рада и финансијски план Агенције,
  - е) усваја годишњи извјештај Савјета Агенције о раду Агенције,
  - ф) по потреби, именује независно тијело за ревизију финансијског пословања,
  - г) даје сагласност на куповину, продају, размјену, узимање или давање у лизинг, узимање кредита и друге трансакције, у току пословне године у обиму већем од једне трећине књиговодствене вриједности имовине Агенције по стању на крају претходне године,
  - х) обавља и друге послове утврђене Законом.

IV ОРГАНИЗАЦИЈА АГЕНЦИЈЕ

Члан 12.

(Унутрашња организација)

- (1) Агенција у свом саставу има организационе јединице:
  - а) Главна канцеларија, са сједиштем у Мостару,
  - б) Центар обласне контроле лета (ACC), с оперативним јединицама у Сарајеву (ATCU I) и Бањој Луци (ATCU II),
  - ц) Оперативно техничке службе:
    - 1) Служба метеоролошког бдијења Босне и Херцеговине у Бањој Луци (ВНМЕТ).
    - 2) Спасилачко-координацијски центар Босне и Херцеговине (BHRCC) у Бањој Луци.
    - 3) Служба летних информација Босне и Херцеговине (FIS) обједињена с BHRCC у Бањој Луци.
    - 4) Служба ваздухопловних информација Босне и Херцеговине (AIS BiH) у Мостару.
    - 5) Центар за обуку особља контроле ваздушне пловидбе с АТС симулатором у Мостару.
    - 6) Међународни NOTAM уред Босне и Херцеговине (ВН NOF) у Сарајеву.
  - д) Јединице за пружање услуга прилазне и аеродромске контроле лета на контролисаним аеродромима у Босни и Херцеговини: Бања Лука, Мостар, Сарајево и Тузла
- (2) Унутрашња организација Агенције уређује се Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста који доноси Савјет Агенције, уз сагласност Савјета министара.

V. УПРАВЉАЊЕ, НАЧИН РАДА, ДОНОШЕЊЕ ОДЛУКА, САСТАВ, НАЧИН ИМЕНОВАЊА И РАЗРЈЕШЕЊА, ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ЧЛАНОВА ТИЈЕЛА АГЕНЦИЈЕ

Члан 13.

(Тијело Агенције)

Тијело Агенције су Савјет Агенције и Управа Агенције.

Члан 14.

(Именовање Савјета Агенције)

- (1) Савјет Агенције има седам чланова које именује Савјет министара, у складу са Законом и чине га представници:
  - а) Министарства комуникација и транспорта Босне и Херцеговине,
  - б) Министарства одбране Босне и Херцеговине,
  - ц) Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине,
  - д) Владе Републике Српске,
  - е) Владе Федерације Босне и Херцеговине,
  - ф) Дирекције за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине (BHDSA)
  - г) Запослених у Агенцији.
- (2) Чланове Савјета Агенције именује Савјет министара, на приједлог министра комуникација и транспорта Босне и Херцеговине, на начин утврђен чланом 10. ст 2. и 3. Закона
- (3) Чланови Савјета Агенције именују се на период од четири године с могућношћу само још једног поновног именовања.

Члан 15.

(Дјелокруг Савјета Агенције)

Савјет Агенције:

- а) надзире пословање Агенције,
- б) надзире рад Управе Агенције,
- ц) доноси Статут Агенције, уз сагласност Савјета министара,
- д) предлаже годишњи програм рада и финансијски план Агенције,
- е) доноси Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста уз сагласност Савјета министара,
- ф) доноси Етички кодекс Агенције,
- г) усваја извјештаје Управе о пословању по полугодишњем и годишњем обрачуна, с билансом стања и билансом успјеха,
- х) подноси Савјету министара годишњи извјештај о пословању Агенције који укључује извјештај независног ревизора о ревизији,
- и) даје сагласност на куповину, продају, размјену, узимање или давање у лизинг, узимање кредита и друге трансакције, у току пословне године у обиму од 100.000,00 КМ до једне трећине књиговодствене вриједности имовине Агенције по билансу стања на крају претходне године,
- ј) утврђује приједлог основице за обрачун плата запослених, накнаде и посебне додатке на плату који су у вези са специфичном природом и сложеностју посла,
- к) формира повремене комисије и утврђује њихов састав и радне задатке,
- л) обавља и друге послове утврђене Законом.

Члан 16.

(Рад Савјета Агенције)

- (1) Савјет Агенције доноси пословник о свом раду.
- (2) Савјет Агенције може одлучивати ако је сједници присутно више од половине његових чланова.
- (3) Савјет Агенције одлучује простом већином гласова присутних чланова осим у случају доношења Статута и подношења годишњег извјештаја о пословању Агенције, Савјету министара.
- (4) У случају када је потребна једногласна одлука Савјета Агенције, то мора бити једногласно потврђено гласовима свих чланова Савјета Агенције.
- (5) Члан Савјета Агенције из Министарства комуникација и транспорта Босне и Херцеговине је предједавајући Савјета Агенције и одговоран је за благовремено одржавање и припрему сједница те за потписивање свих аката које доноси Савјет Агенције.

Члан 17.

(Престанак функције члана Савјета Агенције)

- (1) Члан Савјета Агенције може дати оставку, коју у писаном облику подноси институцији коју представља и иста се путем Министарства комуникација и транспорта доставља Савјету министара.
- (2) Савјет министара, на приједлог министра комуникација и транспорта, може разријешити члана Савјета Агенције и прије истека мандата, само на иницијативу институције коју представља, уколико не обавља или није у стању обављати дужности члана Савјета Агенције.
- (3) У случају из ст. 1 или 2. овог члана, именује се нови члан Савјета Агенције, на начин и по поступку прописаним за именовање.

Члан 18.

(Управа Агенције)

Управу Агенције чине директор и два замјеника директора.

Члан 19.

(Именовање Управе)

- (1) Чланове Управе, на основу јавног конкурса, и на приједлог Савјета Агенције, именује Савјет министара. Уколико Савјет министара не прихвати приједлог, Савјет Агенције може у року од 15 дана дати нови приједлог с ранг-листе успјешних кандидата. Уколико и у овом случају приједлог за именовање не потврди Савјет министара, јавни конкурс се понавља.
- (2) Јавни конкурс проводи се у складу са Законом о министарским именовањима, именовањима Савјета министара и другим именовањима Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 7/03 и 37/03) (у даљем тексту: Закон о министарским именовањима).
- (3) За члана Управе може бити именовано лице које:
  - а) је старије од 18 година,
  - б) није отпуштено из државне службе у институцијама Босне и Херцеговине, односно ентитета као резултат дисциплинске мјере у периоду од три године прије дана објављивања јавног конкурса,
  - ц) на које се не односи члан IX 1. Устава Босне и Херцеговине,
  - д) има најмање VII степен стручне спреме, техничког или друштвеног смјера,
  - е) има најмање пет година радног искуства у цивилном зракопловству,
  - ф) испуњава и посебне услове:
    - 1) има искуство у вођењу пројеката и пословних процеса из области цивилног зракопловства,
    - 2) има знање енглеског језика и
    - 3) да против њега није покренут нити се води кривични поступак за кривична дјела корупције и кривична дјела против службе и одговорне дужности а која се односе на организовани криминал, што се доказује увјерењем Тужилаштва Босне и Херцеговине и Суда Босне и Херцеговине.
- (4) Приликом именовања чланова Управе Агенције, Савјет министара дужан је водити рачуна о равноправној националној и ентитетској заступљености.
- (5) Мандат чланова Управе траје пет година, с могућношћу само још једног поновног именовања.
- (6) Исто лице не може истовремено бити члан Управе и члан Савјета Агенције.

Члан 20.

(Права и обавезе директора Агенције)

- (1) Директор Агенције предједава Управом, руководи пословањем, заступа и представља Агенцију и одговара за законитост пословања Агенције, а за свој рад одговара Савјету министара и Савјету Агенције.
- (2) Директор је посебно одговоран за:

- a) управљање ресурсима, програмима, службама и особљем Агенције;
  - б) предлагање пословне политике Агенције;
  - ц) провођење пословне политике и планова пословања и развоја;
  - д) провођење одлука Савјета Агенције;
  - е) доношење општих аката Агенције;
  - ф) припремање полугодишњих и годишњих извјештаја о пословним активностима и њихово подношење Савјету Агенције;
  - г) провођење свих других активности које Савјет Агенције сматра неопходним и које су потребне за ефикасно пословање Агенције, у складу са Законом о агенцији за управљање ваздушном пловидбом, Статутом и другим актима Агенције.
- (3) У случају спријечености обављања послова, директор писаним путем овлашћује једног од замјеника директора да обавља све послове директора, за то вријеме.

Члан 21.

(Права и обавезе замјеника директора)

- (1) Замјеник директора руководи радом организационе јединице Агенције.
- (2) Замјеник директора одговоран је за:
  - а) управљање ресурсима, провођење програма организационе јединице којом руководи и програма Агенције у дијелу надлежности организационе јединице;
  - б) предлагање и провођење пословне политике и планова пословања Агенције, у дијелу надлежности организационе јединице којом руководи;
  - ц) провођење одлука директора и Савјета Агенције;
  - д) учествовање у припремању полугодишњег и годишњег извјештаја о пословним активностима;
  - е) провођење свих других активности које директор и Савјет Агенције сматрају неопходним и потребним за ефикасно пословање Агенције, у складу са Законом, овим Стаутом и другим актима Агенције.
- (3) Замјеник директора обавља и друге послове, на основу писаног овлаштења директора.
- (4) Замјеник директора за свој рад одговара директору Агенције и Савјету Агенције, а у случају из члана 20. став (3) Статута, Савјету министара и Савјету Агенције.

Члан 22.

(Плате и накнаде)

Чланови Управе Агенције за свој рад имају право на плату и друге накнаде које утврђује Савјет Агенције, уз сагласност Савјета министара.

Члан 23.

(Престанак функције члана Управе)

- (1) Члану Управе престаје функција:
  - а) истеком мандата;
  - б) подношењем оставке;
  - ц) разрјешењем у случају:
    - 1) необављања дужности утврђених Законом и овим Статутом,
    - 2) наступањем законских сметњи за обављање функције и
    - 3) из других разлога објективне природе.
- (2) У случају из става (1) тачка б) члан Управе, писану оставку на функцију члана Управе доставља Савјету Агенције који доноси одлуку и исту доставља Савјету министара на сагласност.
- (3) Разрјешење члана Управе Агенције врши се на начин и по поступку прописаним за именовање.

Члан 24.

(Начин рада Управе)

- (1) Управа Агенције своје одлуке доноси на сједницама.
- (2) Управа може засједати и у проширеном колегију којем, осим чланова Управе, присуствују и руководиоци

унутрашњих организационих јединица Агенције те и друге особе, које се по потреби позивају.

- (3) Управа одлучује већином гласова чланова Управе.
- (4) Начин рада и одлучивања Управе уређује се Пословником о раду Управе.

Члан 25.

(Закључивање уговора)

- (1) Закључивање уговора за рачун и у име Агенције у току пословне године у обиму до 100.000,00 KM у надлежности је Управе Агенције.
- (2) У име Управе уговор закључује директор Агенције.

VI ОПШТИ И ПОСЕБНИ УСЛОВИ И НАЧИН ИМЕНОВАЊА ЧЛАНА САВЈЕТА АГЕНЦИЈЕ ИЗМЕЂУ ЗАПОСЛЕНИХ У АГЕНЦИЈИ

Члан 26.

(Општи и посебни услови)

За члана Савјета Агенције, између запослених у Агенцији, може се именовати запосленик који:

- а) има VII степен стручне спреме из области правних, економских, саобраћајних - ваздухопловних смјер, машинских - ваздухопловних смјер или електротехничких наука или посједује звање контролора летења,
- б) има најмање пет година радног искуства у цивилном зракопловству,
- ц) испуњава и посебне услове:
  - 1) познаје рад на рачунару,
  - 2) познаје међународне прописе из области цивилног ваздухопловства и
  - 3) против њега није покренут нити се води кривични поступак за кривична дјела корупције и кривична дјела против службене и одговорне дужности а која се односе на организовани криминал, што се доказује увјерењем Тужилаштва Босне и Херцеговине и Суда Босне и Херцеговине.

Члан 27.

(Именовање)

- (1) Поступак за именовање члана Савјета Агенције, између запослених у Агенцији, покреће и проводи Управа, на начин утврђен актом Агенције.
- (2) Приједлог за именовање из става 1. овог члана, Управа доставља министру комуникација и промета Босне и Херцеговине.
- (3) Поступак избора проводи се по окончању поступка преузимања запосленика, у складу са чланом 33. Закона.

VII ИНФОРМИСАЊЕ ОСНИВАЧА О ПОСЛОВАЊУ АГЕНЦИЈЕ

Члан 28.

(Доставља извјештаја)

- (1) Савјет Агенције дужан је редовно информисати оснивача Агенције о пословању Агенције.
- (2) Информисање из става 1. овог члана обавља се путем извјештаја о раду Управе, који Савјету министара доставља Савјет Агенције, најмање једанпут годишње.
- (3) Усвојени извјештај о пословању Агенције објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

VIII ОСТАЛА ПИТАЊА ВАЖНА ЗА ПОСЛОВАЊЕ АГЕНЦИЈЕ

Члан 29.

(Јавне набавке)

Сви поступци набавке који се обављају у Агенцији проводе се у складу са Законом о јавним набавкама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 49/04, 19/05, 52/05, 8/06, 24/06, 70/06 и 12/09).

Члан 30.

(Пословна тајна)

- (1) Управа Агенције доноси општи акт о заштити информација и утврђује листу информација које имају карактер пословне тајне, као и лица одговорна за њихово кориштење и чување.
- (2) Обавеза чувања пословне тајне, остаје и након престанка радног односа у Агенцији, односно престанка вршења функције члана Управе или Савјета Агенције.

Члан 31.

(Права и обавезе запосленика)

Запосленици Агенције, своја права, обавезе, одговорности и друга права која проистичу из уговора о раду остварују у складу са Законом о раду у институцијама Босне и Херцеговине, Правилником о раду и уговором о раду.

IX ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 32.

(Измјене и допуне Статута)

- (1) Измјене и допуне Статута може предложити било који члан Савјета Агенције.
- (2) Измјене и допуне овог Статута врше се на начин његовог доношења.

Члан 33.

(Ступање на снагу и објављивање)

Овај Статут ступа на снагу даном добијања сагласности Савјета министара Босне и Херцеговине и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СБХАНСА

30. марта 2010. године

Сарајево

Председавајућа

Савјета Агенције

Захида Хуртић - Стрика с. р.

Савјет министара Босне и Херцеговине, на својој 124. сједници, одржаној 10. 6. 2010. године дао је сагласност на Статут Агенције за пружање услуга у ваздушној пловидби Босне и Херцеговине.

На основу члана 11. Закона о Агенцији за пружање услуга у зрачној пловидби Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 43/09), Вјеће Агенције за пружање услуга у зрачној пловидби Босне и Херцеговине, на 6. сједници одржаној 30. марта 2010. године, уз сагласност Вјећа министара Босне и Херцеговине, донјело је

STATUT

AGENCIJE ZA PRUŽANJE USLUGA U ZRAČNOJ PLOVIDBI BOSNE I HERCEGOVINE

I. OSNOVNE ODREDBE

Члан 1.

(Предмет)

Овим Статутом се уређује назив и сједиште Агенције за пружање услуга у зрачној пловидби Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Агенција), дјелатност, вриједност имовине у власништву, вођење пословања и заступања, права и обавезе оснивача, организација, управљање, начин рада и одлучивања, начин именовања, разрешења, права, обавезе и одговорности чланова тијела Агенције, посебни uvjeti за именовање члана Вјећа Агенције између запосленика Агенције, посебни uvjeti за именовање и дјелокруг рада чланова Управе, управљање Агенцијом, обавјештавање оснивача о пословању и остала питања важна за пословање Агенције.

Члан 2.

(Назив Агенције)

- 1) Назив Агенције је: Агенција за пружање услуга у зрачној пловидби Босне и Херцеговине.
- 2) Скраћени назив Агенције је: BHANSA.

- 3) Назив Агенције на енглеском језику је: BH Air Navigation Services Agency.

Члан 3.

(Сједиште Агенције)

- 1) Сједиште Агенције је у Mostaru.
- 2) Адреса Главног уреда је: Ортијеš bb, 88000 Mostar.
- 3) Агенција се уписује у Регистар правних лица Босне и Херцеговине, у складу са Законом о регистрацији правних лица које оснивају Институције Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 33/02 и 37/03).

Члан 4.

(Пеџат и штампил)

- 1) Агенција има пеџат округлог облика, пречника 50 mm и 30 mm.
- 2) Пеџат садржи латиничним писмом исписан текст: "Bosna i Hercegovina Agencija za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine" и ћириличним писмом исписан текст: "Bosna i Hercegovina Agencija za pružanje usluga u vazdušnoj plovidbi Bosne i Hercegovine", s tim da su oba naziva u obliku koncentričnih krugova koji neposredno okružuju grb Bosne i Hercegovine, koji se nalazi u sredini pečata.
- 3) Агенција има штампил који служи за канцеларијско пословање.
- 4) Начин израде, кориштења, чувања и заштите пеџата и штампилу уређује се у складу са Законом о пеџатима у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 12/98, 14/03) и Упутством о начину вођења, чувања евиденције и уништавања пеџата институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 38/03).

Члан 5.

(Знак Агенције)

- 1) Агенција има свој знак.
- 2) Изглед знака уређује се одлуком о знаку Агенције а његова употреба упутством о употреби знака Агенције, које доноси Управа Агенције, уз сагласност Вјећа Агенције.

II. DJELOKRUG RADA I IMOVINA AGENCIJE

Члан 6.

(Дјелатност Агенције)

Агенција обавља послове утврђене чланом 4. Закона а који обухватају:

- a) пружање услуга управљања зрачним саобраћајем,
- b) пружање комуникацијских и навигацијских услуга и услуга надзора,
- c) пружање услуга аеронаутичког информирања,
- d) пружање метеоролошких услуга за зрачну пловидбу,
- e) послове спасилачког координacionог центра у потрази и спаšаванју,
- f) стручно школовање и усавршавање особља контроле зрачне пловидбе,
- g) извоз и увоз за потребе Агенције,
- h) остале послове и операције које су у функцији сигурног одвијања зрачне пловидбе.

Члан 7.

(Вриједност имовине у власништву Агенције)

- 1) Имовина и средства набављена из кредита Европске банке за обнову и развој (у даљњем тексту: EBRD) у оквиру реализације Стратегије развоја система за управљање зрачним prometом у Босни и Херцеговини (у даљњем тексту: BHATM Стратегија) у износу од 32.798.170, 63 KM, уписује се у књиговодствену евиденцију Агенције.
- 2) Дирекција за цивилно зракопловство Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: BHDCA) преноси на Агенцију сва права и обавезе које произилазе из тог provoђења, укључујући и обавезу поврата кредита EBRD, како је дефинирано Уговором о zajму између Босне и Херцеговине и EBRD-Projekat управљања зрачним prometом ("Службени гласник БиХ" - Међународни уговори, број 16/06), број

- 35288, s pripadajućim amandmanima, koji su potpisale Bosna i Hercegovina i EBRD.
- 3) Prijenos prava i obaveza iz stava 2. precizira se ugovorom između Agencije i EBRD-a, odmah nakon registracije Agencije.
  - 4) U cilju preciziranja načina korištenja sredstava koja se vode u knjigovodstvenoj evidenciji Federalne direkcije za civilno zrakoplovstvo/avijaciju (u daljnjem tekstu: FEDCAD), i Republičke direkcije za civilnu zračnu plovību (u daljnjem tekstu: RSCAD), a koja su od interesa za Agenciju, zaključuju se posebni ugovori između Agencije i vlasnika navedenih sredstava.

III. VOĐENJE POSLOVANJA I ZASTUPANJE AGENCIJE

Član 8.

(Planiranje poslovanja)

Uprava Agencije predlaže poslovnu politiku Agencije, koju usvaja Vijeće Agencije i dostavlja Vijeću ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu Vijeće ministara), na odobranje.

Član 9.

(Program rada i finansijski plan Agencije)

- 1) Uprava Agencije priprema godišnji program rada i finansijski plan koji, na prijedlog Vijeća Agencije, usvaja Vijeće ministara.
- 2) Finansijski plan priprema se u skladu sa propisima Evropske organizacije za sigurnost zračne plovību (EUROCONTROL).
- 3) Vijeće Agencije nadzire poslovanje Agencije.

Član 10.

(Zastupanje Agencije)

- 1) Agenciju zastupa direktor Agencije.
- 2) Zamjenici direktora zastupaju Agenciju u obimu i poslovima utvrđenim posebnom odlukom direktora i ovim Statutom.
- 3) Osobe ovlaštene za zastupanje Agencije upisuju se u Registar pravnih osoba Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 33/02 i 37/03).

Član 11.

(Prava, obaveze i odgovornosti osnivača)

- 1) Prava, obaveze i odgovornosti, u ime osnivača Agencije, obavlja Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine i Vijeće ministara.
- 2) Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine usvaja razvojnu strategiju, na prijedlog Vijeća ministara.
- 3) Vijeće ministara:
  - a) odobrava poslovnu politiku Agencije,
  - b) daje saglasnost na Statut Agencije,
  - c) odobrava akt kojim se utvrđuju plaće, platni razredi i posebni dodaci na plaće zaposlenih u Agenciji,
  - d) usvaja godišnji program rada i finansijski plan Agencije,
  - e) usvaja godišnji izvještaj Vijeća Agencije o radu Agencije,
  - f) po potrebi, imenuje nezavisno tijelo za reviziju finansijskog poslovanja,
  - g) daje saglasnost na kupovinu, prodaju, razmjenu, uzimanje ili davanje u lizing, uzimanje kredita i druge transakcije, u toku poslovne godine u obimu većem od jedne trećine knjigovodstvene vrijednosti imovine Agencije po stanju na kraju prethodne godine,
  - h) obavlja i druge poslove utvrđene Zakonom.

IV. ORGANIZACIJA AGENCIJE

Član 12.

(Unutarnja organizacija)

- (1) Agencija u svom sastavu ima organizacione jedinice:
  - a) Glavni ured, sa sjedištem u Mostaru,
  - b) Centar oblasne kontrole leta (ACC), s operativnim jedinicama u Sarajevu (ATCU I) i Banjoj Luci (ATCU II),

c) Operativno tehničke službe:

- 1) Služba meteorološkog bdijenja Bosne i Hercegovine u Banjoj Luci (BHMET),
  - 2) Spasilačko-koordinacijski centar Bosne i Hercegovine (BHRCC) u Banjoj Luci,
  - 3) Služba letnih informacija Bosne i Hercegovine (FIS) objedinjena s BHRCC u Banjoj Luci,
  - 4) Služba zrakoplovnih informacija Bosne i Hercegovine (AIS BiH) u Mostaru,
  - 5) Centar za obuku osoblja kontrole zračne plovību s ATC simulatorom u Mostaru,
  - 6) Međunarodni NOTAM ured Bosne i Hercegovine (International NOTAM Office-BH NOF) u Sarajevu.
- d) Jedinice za pružanje usluga prilazne i aerodromske kontrole leta na kontroliranim aerodromima u Bosni i Hercegovini: Banja Luka, Mostar, Sarajevo i Tuzla.
- (2) Unutarnja organizacija Agencije uređuje se Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta koji donosi Vijeće Agencije, uz saglasnost Vijeća ministara.

V. UPRAVLJANJE, NAČIN RADA, DONOŠENJE ODLUKA, SASTAV, NAČIN IMENOVANJA I RAZRJEŠENJA, PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI ČLANOVA TIJELA AGENCIJE

Član 13.

(Tijela Agencije)

Tijela Agencije su Vijeće Agencije i Uprava Agencije.

Član 14.

(Imenovanje Vijeća Agencije)

- (1) Vijeće Agencije ima sedam članova koje imenuje Vijeće ministara, u skladu sa Zakonom i čine ga predstavnici:
  - a) Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine,
  - b) Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine,
  - c) Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine,
  - d) Vlade Republike Srpske,
  - e) Vlade Federacije Bosne i Hercegovine,
  - f) Direkcije civilne avijacije Bosne i Hercegovine (BHDCA)
  - g) Zaposlenih u Agenciji.
- (2) Članove Vijeća Agencije imenuje Vijeće ministara, na prijedlog ministra komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, na način utvrđen članom 10. st (2) i (3) Zakona.
- (3) Članovi Vijeća Agencije imenuju se na period od četiri godine s mogućnošću još jednog ponovnog imenovanja.

Član 15.

(Djelokrug Vijeća Agencije)

Vijeće Agencije:

- a) nadzire poslovanje Agencije,
- b) nadzire rad Uprave Agencije,
- c) donosi Statut Agencije, uz saglasnost Vijeća ministra,
- d) predlaže godišnji program rada i finansijski plan Agencije,
- e) donosi Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta uz saglasnost Vijeća ministara,
- f) donosi Etički kodeks Agencije,
- g) usvaja izvještaje Uprave o poslovanju po polugodišnjem i godišnjem obračunu, s bilansom stanja i bilansom uspjeha,
- h) podnosi Vijeću ministara godišnji izvještaj o poslovanju Agencije koji uključuje izvještaj nezavisnog revizora o reviziji,
- i) daje saglasnost na kupovinu, prodaju, razmjenu, uzimanje ili davanje u lizing, uzimanje kredita i druge transakcije, u toku poslovne godine u obimu od 100.000,00 KM do

- j) jedne trećine knjigovodstvene vrijednosti imovine Agencije po bilansu stanja na kraju prethodne godine, utvrđuje prijedlog osnovice za obračun plaća zaposlenih, platne razrede zaposlenih, naknade i posebne dodatke na plaću koji su u vezi sa specifičnom prirodom i složenošću posla,
- k) formira povremene komisije i utvrđuje njihov sastav i radne zadatke i
- l) obavlja i druge poslove utvrđene Zakonom.

Član 16.

(Rad Vijeća Agencije)

- (1) Vijeće Agencije donosi poslovnik o svom radu.
- (2) Vijeće Agencije može odlučivati ako je sjednici prisutno više od polovine njegovih članova.
- (3) Vijeće Agencije odlučuje prostom većinom glasova prisutnih članova osim u slučaju donošenja Statuta i podnošenja godišnjeg izvještaja o poslovanju Agencije, Vijeću ministara, kada je potrebno jednoglasno usvajanje.
- (4) U slučaju kada je potrebna jednoglasna odluka Vijeća Agencije, mora biti jednoglasno potvrđena glasovima svih članova Vijeća Agencije.
- (5) Član Vijeća Agencije iz Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine je predsjedavajući Vijeća Agencije i odgovoran je za blagovremeno održavanje i pripremu sjednica te za potpisivanje svih akata koje donosi Vijeće Agencije.

Član 17.

(Prestanak funkcije člana Vijeća Agencije)

- (1) Član Vijeća Agencije može dati ostavku, koju u pisanom obliku podnosi instituciji koju predstavlja i ista se putem Ministarstva komunikacija i prometa dostavlja Vijeću ministara.
- (2) Vijeće ministara, na prijedlog ministra komunikacija i prometa, može razriješiti člana Vijeća Agencije i prije isteka mandata, samo na inicijativu institucije koju predstavlja, ukoliko ne obavlja ili nije u stanju obavljati dužnosti člana Vijeća Agencije.
- (3) U slučajevima iz st. (1) i (2) ovog člana, imenuje se novi član Vijeća Agencije, na način i po postupku propisanim za imenovanje.

Član 18.

(Uprava Agencije)

Upravu Agencije čine direktor i dva zamjenika direktora.

Član 19.

(Imenovanje Uprave)

- (1) Članove Uprave, na osnovu javnog konkursa, i na prijedlog Vijeća Agencije, imenuje Vijeće ministara. Ukoliko Vijeće ministara ne prihvati prijedlog, Vijeće Agencije može u roku od 15 dana dati novi prijedlog s rang-liste uspješnih kandidata. Ukoliko i u ovom slučaju prijedlog za imenovanje ne potvrdi Vijeće ministara, javni konkurs se ponavlja.
- (2) Javni konkurs provodi se u skladu sa Zakonom o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 37/03) (u daljnjem tekstu: Zakon o ministarskim imenovanjima).
- (3) Za člana Uprave može biti imenovano lice koje:
  - a) je starije od 18 godina,
  - b) nije otpušteno iz državne službe u institucijama Bosne i Hercegovine, odnosno entiteta kao rezultat disciplinske mjere u periodu od tri godine prije dana objavljivanja javnog konkursa,
  - c) na koje se ne odnosi član IX 1. Ustava Bosne i Hercegovine,
  - d) ima najmanje VII stepen stručne spreme, tehničkog ili društvenog smjera,
  - e) ima najmanje pet godina radnog iskustva u civilnom zrakoplovstvu,

- f) ispunjava i posebne uslove:

- 1) ima iskustvo u vođenju projekata i poslovnih procesa iz oblasti civilnog zrakoplovstva,
  - 2) ima znanje engleskog jezika i
  - 3) da protiv njega nije pokrenut niti se vodi krivični postupak za krivična djela korupcije i krivična djela protiv službene i odgovorne dužnosti a koja se odnose na organizirani kriminal, što se dokazuje uvjerenjem Tužilaštva Bosne i Hercegovine i Suda Bosne i Hercegovine.
- (4) Prilikom imenovanja članova Uprave Agencije, Vijeće ministara dužno je voditi računa o ravnopravnoj nacionalnoj i entitetskoj zastupljenosti.
  - (5) Mandat članova Uprave traje pet godina, s mogućnošću još jednog ponovnog imenovanja.
  - (6) Isto lice ne može istovremeno biti član Uprave i član Vijeća Agencije.

Član 20.

(Prava i obaveze direktora Agencije)

- (1) Direktor Agencije predsjedava Upravom, rukovodi poslovanjem, zastupa i predstavlja Agenciju i odgovara za zakonitost poslovanja Agencije, a za svoj rad odgovara Vijeću ministara i Vijeću Agencije.
- (2) Direktor je posebno odgovoran za:
  - a) upravljanje resursima, programima, službama i osobljem Agencije;
  - b) predlaganje poslovne politike Agencije;
  - c) provođenje poslovne politike i planova poslovanja i razvoja;
  - d) provođenje odluka Vijeća Agencije;
  - e) donošenje općih akata Agencije;
  - f) pripremanje polugodišnjih i godišnjih izvještaja o poslovnim aktivnostima i njihovo podnošenje Vijeću Agencije;
  - g) provođenje svih drugih aktivnosti koje Vijeće Agencije smatra neophodnim i koje su potrebne za efikasno poslovanje Agencije, u skladu sa Zakonom o Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine, Statutom i drugim aktima Agencije.
- (3) U slučaju spriječenosti obavljanja poslova, direktor pisanim putem ovlašćuje jednog od zamjenika direktora da obavlja sve poslove direktora, za to vrijeme.

Član 21.

(Prava i obaveze zamjenika direktora)

- (1) Zamjenik direktora rukovodi radom organizacione jedinice Agencije.
- (2) Zamjenik direktora odgovoran je za:
  - a) upravljanje resursima, provođenje programa organizacione jedinice kojom rukovodi i programa Agencije u dijelu nadležnosti organizacione jedinice;
  - b) predlaganje i provođenje poslovne politike i planova poslovanja Agencije, u dijelu nadležnosti organizacione jedinice kojom rukovodi;
  - c) provođenje odluka direktora i Vijeća Agencije;
  - d) učestvovanje u pripremanju polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o poslovnim aktivnostima;
  - e) provođenje svih drugih aktivnosti koje direktor i Vijeće Agencije smatraju neophodnim i potrebnim za efikasno poslovanje Agencije, u skladu sa Zakonom, ovim Statutom i drugim aktima Agencije.
- (3) Zamjenik direktora obavlja i druge poslove, na osnovu pisanog ovlaštenja direktora.
- (4) Zamjenik direktora za svoj rad odgovara direktoru Agencije i Vijeću Agencije, a u slučaju iz člana 20. stav (3) Statuta, Vijeću ministara i Vijeću Agencije.

Član 22.

(Plate i naknade)

Članovi Uprave Agencije za svoj rad imaju pravo na platu i druge naknade koje utvrđuje Vijeće Agencije, uz saglasnost Vijeća ministara.

Član 23.

(Prestanak funkcije člana Uprave)

- (1) Članu Uprave prestaje funkcija:
  - a) istekom mandata;
  - b) podnošenjem ostavke;
  - c) razrješenjem u slučaju:
    - 1) neobavljanja dužnosti utvrđenih Zakonom i ovim Statutom,
    - 2) nastupanjem zakonskih smetnji za obavljanje funkcije i
    - 3) iz drugih razloga objektivne prirode.
- (2) U slučaju iz stava (1) tačka b) član Uprave, pisanu ostavku na funkciju člana Uprave dostavlja Vijeću Agencije koje donosi odluku i istu dostavlja Vijeću ministara na saglasnost.
- (3) Razrješenje člana Uprave Agencije vrši se na način i po postupku propisanim za imenovanje.

Član 24.

(Način rada Uprave)

- (1) Uprava Agencije svoje odluke donosi na sjednicama.
- (2) Uprava može zasjedati i u proširenom kolegiju kojem, osim članova Uprave, prisustvuju i rukovodioci unutarnjih organizacionih jedinica Agencije te i druge osobe, koje se po potrebi pozivaju.
- (3) Uprava odlučuje većinom glasova članova Uprave.
- (4) Način rada i odlučivanja Uprave uređuje se Poslovníkom o radu Uprave.

Član 25.

(Zaključivanje ugovora)

- (1) Zaključivanje ugovora za račun i u ime Agencije u toku poslovne godine u obimu do 100.000,00 KM u nadležnosti je Uprave Agencije.
- (2) U ime Uprave ugovor zaključuje direktor Agencije.

VI. OPĆI I POSEBNI UVJETI I NAČIN IMENOVANJA ČLANA VIJEĆA AGENCIJE IZMEĐU ZAPOSLENIH U AGENCIJI

Član 26.

(Opći i posebni uvjeti)

Za člana Vijeća Agencije, između zaposlenih u Agenciji, može se imenovati zaposlenik koji:

- a) ima VII stepen stručne spreme iz oblasti pravnih, ekonomskih, saobraćajnih - zrakoplovni smjer, mašinskih - zrakoplovni smjer ili elektrotehničkih nauka ili posjeduje zvanje kontrolora letenja,
- b) ima najmanje pet godina radnog iskustva u civilnom zrakoplovstvu,
- c) ispunjava i posebne uslove:
  - 1) poznaje rad na računaru,
  - 2) poznaje međunarodne propise iz oblasti civilnog zrakoplovstva i
  - 3) protiv njega nije pokrenut niti se vodi krivični postupak za krivična djela korupcije i krivična djela protiv službene i odgovorne dužnosti a koja se odnose na organizirani kriminal, što se dokazuje uvjerenjem Tužilaštva Bosne i Hercegovine i Suda Bosne i Hercegovine.

Član 27.

(Imenovanje)

- (1) Postupak za imenovanje člana Vijeća Agencije, između zaposlenih u Agenciji, pokreće i provodi Uprava, na način utvrđen aktom Agencije.

- (2) Prijedlog za imenovanje iz stava 1. ovog člana, Uprava dostavlja ministru komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine.
- (3) Postupak izbora provodi se po okončanju postupka preuzimanja zaposlenika, u skladu sa članom 33. Zakona.

VII. INFORMIRANJE OSNIVAČA O POSLOVANJU AGENCIJE

Član 28.

(Dostava izvještaja)

- (1) Vijeće Agencije dužno je redovno informirati osnivača Agencije o poslovanju Agencije.
- (2) Informiranje iz stava 1. ovog člana obavlja se putem izvještaja o radu Uprave, koji Vijeću ministara dostavlja Vijeće Agencije, najmanje jedanput godišnje.
- (3) Usvojeni izvještaj o poslovanju Agencije objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VIII. OSTALA PITANJA VAŽNA ZA POSLOVANJE AGENCIJE

Član 29.

(Javne nabavke)

Svi postupci nabavke koji se obavljaju u Agenciji provode se u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" br. 49/04, 19/05, 52/05, 8/06, 24/06, 70/06 i 12/09).

Član 30.

(Poslovna tajna)

- (1) Uprava Agencije donosi opći akt o zaštiti informacija i utvrđuje listu informacija koje imaju karakter poslovne tajne, kao i lica odgovorna za njihovo korištenje i čuvanje.
- (2) Obaveza čuvanja poslovne tajne, ostaje i nakon prestanka radnog odnosa u Agenciji, odnosno prestanka vršenja funkcije člana Uprave ili Vijeća Agencije.

Član 31.

(Prava i obaveze zaposlenika)

Zaposlenici Agencije, svoja prava, obaveze, odgovornosti i druga prava koja proističu iz ugovora o radu ostvaruju u skladu sa Zakonom o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05 i 48/05), Pravilnikom o radu i ugovorom o radu.

IX. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 32.

(Izmjene i dopune Statuta)

- (1) Izmjene i dopune Statuta može predložiti bilo koji član Vijeća Agencije.
- (2) Izmjene i dopune ovog Statuta vrše se na način njegovog donošenja.

Član 33.

(Stupanje na snagu i objavljivanje)

Ovaj Statut stupa na snagu danom dobijanja saglasnosti Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VBHANS
30. marta 2010. godine
Sarajevo

Predsjedavajuća
Vijeća Agencije
Zahida Hurić - Strika, s. r.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na svojoj 124. sjednici, održanoj 10. 6. 2010. godine dalo je saglasnost na Statut Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine.

Na osnovi članka 15. i članka 29. stavka (2) Zakona o Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 43/09), Vijeće Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine, uz suglasnost Vijeća ministara Bosne i

Hercegovine, sa 125. sjednice održane 24. lipnja 2010. godine, donijelo je

RJEŠENJE

O IMENOVANJU VRŠIOCA DUŽNOSTI DIREKTORA AGENCIJE ZA PRUŽANJE USLUGA U ZRAČNOJ PLOVIDBI BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1.

MARIN RASPUDIĆ, dipl. pravnik imenuje se za vršioca dužnosti direktora Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovitbi Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija), do okončanja postupka imenovanja direktora Agencije, sukladno članku 16. Zakona o Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovitbi Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 43/09), a najduže 6 (šest) mjeseci od dana davanja suglasnosti Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

Članak 2.

Osoba iz članka 1. ovog Rješenja obavlja poslove vršioca dužnosti direktora Agencije, sa pravima i obavezama utvrđenim Zakonom o Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovitbi Bosne i Hercegovine i Statutom Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovitbi Bosne i Hercegovine.

Članak 3.

Naknada za vrijeme obavljanja poslova vršioca dužnosti direktora Agencije utvrdit će se posebnom odlukom.

Članak 4.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom davanja suglasnosti Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VBHANSА
24. lipnja 2010. godine
Sarajevo

Predsjedateljica
Vijeća Agencije
Zahida Hurić-Strika, v. r.

На основу члана 15. и члана 29. став (2) Закона о Агенцији за пружање услуга у ваздушној пловидби Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 43/09), Савјет Агенције за пружање услуга у ваздушној пловидби Босне и Херцеговине, уз сагласност Савјета министара Босне и Херцеговине, са 125. сједнице одржане 24. јуна 2010. године, донијело је

РЈЕШЕЊЕ

O IMENOVANJU VRŠIOCA DUŽNOSTI DIREKTORA AGENCIJE ZA PRUŽANJE USLUGA U VAZDUŠNOJ PLOVIDBI BOSNE I HERCEGOVINE

Члан 1.

МАРИН РАСПУДИЋ, дипл. правник именује се за вршиоца дужности директора Агенције за пружање услуга у ваздушној пловидби Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Агенција), до окончања поступка именовања директора Агенције, у складу са чланом 16. Закона о Агенцији за пружање услуга у ваздушној пловидби Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 43/09), а најдуже 6 (шест) мјесеци од дана давања сагласности Савјета министара Босне и Херцеговине.

Члан 2.

Лице из члана 1. овог Рјешења обавља послове вршиоца дужности директора Агенције, са правима и обавезама утврђеним Законом о Агенцији за пружање услуга у ваздушној пловидби Босне и Херцеговине и Статутом Агенције за пружање услуга у ваздушној пловидби Босне и Херцеговине.

Члан 3.

Накнада за вријеме обављања послова вршиоца дужности директора Агенције утврдиће се посебном одлуком.

Члан 4.

Ово Рјешење ступа на снагу даном давања сагласности Савјета министара Босне и Херцеговине и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СБХАНСА
24. јуна 2010. године
Сарајево

Председавајућа
Савјета Агенције
Захида Хуртић-Стрика, с. р.

На основу члана 15. и члана 29. став (2) Закона о Агенцији за пружање услуга у зрачној пловидби Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 43/09), Вјеће Агенције за пружање услуга у зрачној пловидби Босне и Херцеговине, уз сагласност Вјећа министара Босне и Херцеговине, са 125. сједнице одржане 24. јуна 2010. године, донијело је

RJEŠENJE

O IMENOVANJU VRŠIOCA DUŽNOSTI DIREKTORA AGENCIJE ZA PRUŽANJE USLUGA U ZRAČNOJ PLOVIDBI BOSNE I HERCEGOVINE

Члан 1.

MARIN RASPUDIĆ, dipl. pravnik imenuje se za vršioca dužnosti direktora Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovitbi Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija), do okončanja postupka imenovanja direktora Agencije, u skladu sa članom 16. Zakona o Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovitbi Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 43/09), a najduže 6 (šest) mjeseci od dana davanja saglasnosti Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

Члан 2.

Lice iz člana 1. ovog Rješenja obavlja poslove vršioca dužnosti direktora Agencije, sa pravima i obavezama utvrđenim Zakonom o Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovitbi Bosne i Hercegovine i Statutom Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovitbi Bosne i Hercegovine.

Члан 3.

Naknada za vrijeme obavljanja poslova vršioca dužnosti direktora Agencije utvrdit će se posebnom odlukom.

Члан 4.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom davanja saglasnosti Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VBHANSА
24. јуна 2010. године
Сарајево

Председавајућа
Вјећа Агенције
Zahida Hurić-Strika, s. r.

На основу члана 15. и члана 29. ставка (2) Закона о Агенцији за пружање услуга у зрачној пловидби Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 43/09), Вјеће Агенције за пружање услуга у зрачној пловидби Босне и Херцеговине, уз сагласност Вјећа министара Босне и Херцеговине, са 125. сједнице одржане 24. липња 2010. године, донијело је

RJEŠENJE

O IMENOVANJU VRŠIOCA DUŽNOSTI ZAMJENIKA DIREKTORA AGENCIJE ZA PRUŽANJE USLUGA U ZRAČNOJ PLOVIDBI BOSNE I HERCEGOVINE

Чланак 1.

DELAL HASEČIĆ, dipl. pravnik imenuje se za vršioca dužnosti zamjenika direktora Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovitbi Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija), do okončanja postupka imenovanja direktora Agencije, sukladno članku 16. Zakona o Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovitbi Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 43/09), a najduže 6 (šest) mjeseci od dana davanja suglasnosti Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

Članak 2.

Osoba iz članka 1. ovog Rješenja obavlja poslove vršioca dužnosti zamjenika direktora Agencije, sa pravima i obavezama utvrđenim Zakonom o Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovitbi Bosne i Hercegovine i Statutom Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovitbi Bosne i Hercegovine.

Članak 3.

Naknada za vrijeme obavljanja poslova vršioca dužnosti zamjenika direktora Agencije utvrdit će se posebnom odlukom.

Članak 4.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom davanja suglasnosti Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VBHANS
24. lipnja 2010. godine
Sarajevo

Predsjedateljica
Vijeća Agencije
Zahida Hurić-Strika, v. r.

Na osnovu člana 15. i člana 29. stav (2) Zakona o Agenciji za pružanje usluga u vazdušnoj plovidbi Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 43/09), Savjet Agencije za pružanje usluga u vazdušnoj plovidbi Bosne i Hercegovine, uz saglasnost Savjeta ministara Bosne i Hercegovine, sa 125. sjednice održane 24. juna 2010. godine, donio je

РЈЕШЕЊЕ

О ИМЕНОВАЊУ ВРШИОЦА ДУЖНОСТИ ЗАМЈЕНИКА ДИРЕКТОРА АГЕНЦИЈЕ ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА У ВАЗДУШНОЈ ПЛОВИДБИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

БЕЛАЛ ХАСЕЧИЋ, дипл. правник именује се за вршиоца дужности замјеника директора Агенције за пружање услуга у ваздушној пловидби Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Агенција), до окончања поступка именовања директора Агенције, у складу са чланом 16. Закона о Агенцији за пружање услуга у ваздушној пловидби Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 43/09), а најдуже 6 (шест) мјесеци од дана давања сагласности Савјета министара Босне и Херцеговине.

Члан 2.

Лице из члана 1. овог Рјешења обавља послове вршиоца дужности замјеника директора Агенције, са правима и обавезама утврђеним Законом о Агенцији за пружање услуга у ваздушној пловидби Босне и Херцеговине и Статутом Агенције за пружање услуга у ваздушној пловидби Босне и Херцеговине.

Члан 3.

Накнада за вријеме обављања послова вршиоца дужности замјеника директора Агенције утврдиће се посебном одлуком.

Чан 4.

Ово Рјешење ступа на снагу даном давања сагласности Савјета министара Босне и Херцеговине и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СБХАНСА
24. јуна 2010. године
Сарајево

Председавајућа
Савјета Агенције
Захида Хуртић-Стрика, с. р.

Na osnovu člana 15. i člana 29. stav (2) Zakona o Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 43/09), Vijeće Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine, uz saglasnost Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, sa 125. sjednice održane 24. juna 2010. godine, donijelo je

РЈЕШЕЊЕ

О ИМЕНОВАЊУ ВРШИОЦА ДУЖНОСТИ ЗАМЈЕНИКА ДИРЕКТОРА АГЕНЦИЈЕ ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА У ЗРАЧНОЈ ПЛОВИДБИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

ДЕЛАЛ ХАСЕЧИЋ, дипл. правник именује се за вршиоца дужности замјеника директора Агенције за пружање услуга у зračној пловидби Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Агенција), до окончања поступка именовања директора Агенције, у складу са чланом 16. Закона о Агенцији за пружање услуга у зračној пловидби Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 43/09), а најдуже 6 (шест) мјесеци од дана давања сагласности Вјећа министара Босне и Херцеговине.

Члан 2.

Лице из члана 1. овог Рјешења обавља послове вршиоца дужности замјеника директора Агенције, са правима и обавезама утврђеним Законом о Агенцији за пружање услуга у зračној пловидби Босне и Херцеговине и Статутом Агенције за пружање услуга у зračној пловидби Босне и Херцеговине.

Члан 3.

Накнада за вријеме обављања послова вршиоца дужности замјеника директора Агенције утврдиће се посебном одлуком.

Члан 4.

Ово Рјешење ступа на снагу даном давања сагласности Вјећа министара Босне и Херцеговине и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

VBHANS
24. juna 2010. godine
Sarajevo

Predsjedavajuća
Vijeća Agencije
Zahida Hurić-Strika, s. r.

Na osnovi članka 15. i članka 29. stavka (2) Zakona o Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 43/09), Vijeće Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine, uz suglasnost Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, sa 125. sjednice održane 24. lipnja 2010. godine, donijelo je

РЈЕШЕЊЕ

О ИМЕНОВАЊУ ВРШИОЦА ДУЖНОСТИ ЗАМЈЕНИКА ДИРЕКТОРА АГЕНЦИЈЕ ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА У ЗРАЧНОЈ ПЛОВИДБИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Чланак 1.

DAMIR ČOPIĆ, diplomirani kontrolor letenja именује се за вршиоца дужности замјеника директора Агенције за пружање услуга у зračној пловидби Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Агенција), до окончања поступка именовања директора Агенције, у складу са чланом 16. Закона о Агенцији за пружање услуга у зračној пловидби Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 43/09), а најдуже 6 (шест) мјесеци од дана давања сагласности Вјећа министара Босне и Херцеговине.

Чланак 2.

Osoba iz članka 1. ovog Rješenja obavlja poslove vršioca dužnosti zamjenika direktora Agencije, sa pravima i obavezama utvrđenim Zakonom o Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine i Statutom Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine.

Чланак 3.

Накнада за вријеме обављања послова вршиоца дужности замјеника директора Агенције утврдиће се посебном одлуком.

Članak 4.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom davanja suglasnosti Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VBHANSA
24. lipnja 2010. godine
Sarajevo

Predsjedateljica
Vijeća Agencije
Zahida Hurić-Strika, v. r.

Na osnovu člana 15. i člana 29. stav (2) Zakona o Agenciji za pružanje usluga u vazdušnoj plovидbi Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 43/09), Savjet Agencije za pružanje usluga u vazdušnoj plovидbi Bosne i Hercegovine, uz saglasnost Savjeta ministara Bosne i Hercegovine, sa 125. sjednice održane 24. juna 2010. godine, donio je

РЈЕШЕЊЕ**О ИМЕНОВАЊУ ВРШИОЦА ДУЖНОСТИ ЗАМЈЕНИКА ДИРЕКТОРА АГЕНЦИЈЕ ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА У ВАЗДУШНОЈ ПЛОВИДБИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.

ДАМИР ЂОПИЋ, дипломирани контролор летења именује се за вршиоца дужности замјеника директора Агенције за пружање услуга у ваздушној пловидби Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Агенција), до окончања поступка именовања директора Агенције, у складу са чланом 16. Закона о Агенцији за пружање услуга у ваздушној пловидби Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 43/09), а најдуже 6 (шест) мјесеци од дана давања сагласности Савјета министара Босне и Херцеговине.

Члан 2.

Лице из члана 1. овог Рјешења обавља послове вршиоца дужности замјеника директора Агенције, са правима и обавезама утврђеним Законом о Агенцији за пружање услуга у ваздушној пловидби Босне и Херцеговине и Статутом Агенције за пружање услуга у ваздушној пловидби Босне и Херцеговине.

Члан 3.

Накнада за вријеме обављања послова вршиоца дужности замјеника директора Агенције утврдиће се посебном одлуком.

Члан 4.

Ово Рјешење ступа на снагу даном давања сагласности Савјета министара Босне и Херцеговине и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СБХАНСА
24. јуна 2010. године
Сарајево

Председавајућа
Савјета Агенције
Захида Хуртић-Стрика, с. р.

На основу члана 15. и члана 29. став (2) Закона о Агенцији за пружање услуга у зрачној пловидби Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 43/09), Вјеће Агенције за пружање услуга у зрачној пловидби Босне и Херцеговине, уз сагласност Вјећа министара Босне и Херцеговине, са 125. седнице одржане 24. јуна 2010. године, донјело је

РЈЕШЕЊЕ**О ИМЕНОВАЊУ ВРШИОЦА ДУЖНОСТИ ЗАМЈЕНИКА ДИРЕКТОРА АГЕНЦИЈЕ ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА У ЗРАЧНОЈ ПЛОВИДБИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.

ДАМИР ЂОПИЋ, дипломирани контролор летења именује се за вршиоца дужности замјеника директора Агенције за пружање услуга у зрачној пловидби Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Агенција), до окончања поступка именовања директора Агенције, у складу са чланом 16. Закона о Агенцији за пружање услуга у зрачној пловидби Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 43/09), а најдуже 6 (шест) мјесеци од дана дavanja сагласности Вјећа министара Босне и Херцеговине.

Члан 2.

Лице из члана 1. овог Рјешења обавља послове вршиоца дужности замјеника директора Агенције, са правима и обавезама утврђеним Законом о Агенцији за пружање услуга у зрачној пловидби Босне и Херцеговине и Статутом Агенције за пружање услуга у зрачној пловидби Босне и Херцеговине.

Члан 3.

Накнада за вријеме обављања послова вршиоца дужности замјеника директора Агенције утврдиће се посебном одлуком.

Члан 4.

Ово Рјешење ступа на снагу даном дavanja сагласности Вјећа министара Босне и Херцеговине и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

VBHANSA
24. јуна 2010. године
Сарајево

Председавајућа
Вјећа Агенције
Zahida Hurić - Strika, s. r.

UPRAVA BOSNE I HERCEGOVINE ZA ZAŠTITU ZDRAVLJA BILJA

Темелјем чланка 60. ставак (5), чланка 61. ставак (2) и чланка 68. ставак (2) Закона о заштити здравља била ("Службени гласник БиХ", број 23/03), Управа Босне и Херцеговине за заштиту здравља била, у сарадњи с мјеродавним тијелима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, доноси

ПРАВИЛНИК**О UVJETIMA GLEDE STRUČNE, PROSTORNE I TEHNIČKE OSPOSOBLJENOSTI FITOSANITARNIH LABORATORIJA ZA IZVOĐENJE LABORATORIJSKIH TESTIRANJA RADI DIJAGNOSTICIRANJA ŠETNIH ORGANIZAMA**

Чланак 1.

(Садржај)

Овим Правилником прописују се услови гледе стручне, просторне и техничке оспособљености лабораторија за извођење лабораторијских тестирања узорака ради дијагностиковања штетних организама, организације лабораторија, начина извјештавања и форме извјешћа о извршеном лабораторијском тестирању.

Чланак 2.

(Значење израза)

Изрази употребљени у Закону о заштити здравља била (у даљњем тексту: Закон) користе се и у овом Правилнику, а изрази употребљени у овом Правилнику имају сљедеће значење:

- "laboratorij" је тијело које обавља лабораторијско тестирање узорака ради дијагностиковања штетних организама;
- "uzorak" је одређена количина била, биљних производа, земље, штетних организама или количина било којег другог организма, предмета или твари, који могу садржавати или се њима могу ширити штетни организми;
- "službeni uzorak" је узорак, који је узет од стране мјеродавног инспектора односно правне или физичке особе, која је јавно овлашћена према Закону;
- "laboratorijsko testiranje" је свако службено испитивање које се обавља у овлашћеном лабораторију с циљем утврђивања присуства/odsustva штетног организма и његове идентификације;
- "dijagnostička metoda" је технички поступак за извођење лабораторијског тестирања;
- "štetni organizam" је било која врста, биотип биљке, животиње или патогеног агенса који је штодљив за биље или биљне производе;
- "sustav osiguranja kvaliteta" је interni sustav организације лабораторија за обављање специфичних тестова на начин којим се осигурава трајна дјелотворност постављеног sustava;

- h) "izvješće o laboratorijskim testiranjima" je dokument izdan od strane laboratorija koji točno, jasno i nedvosmisleno sadrži izvješće laboratorijskog testiranja i sve druge propisane podatke u svezi s izvršenim testiranjem;
- i) "oblasti zdravlja bilja" obuhvataju: virologiju, bakteriologiju, mikologiju, nematologiju, entomologiju i herbolgologiju.

Članak 3.

(Laboratorij)

- (1) Laboratorij obavlja laboratorijsko testiranje uzoraka uzetih od strane pravne ili fizičke osobe (u daljnjem tekstu: naručilac), od strane mjerodavnog inspektora ili samostalno na temelju programa posebnog nadzora, kojeg odobri Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja (u daljnjem tekstu: Uprava).
- (2) Laboratorijska testiranja temelje se na optičkim, serološkim, molekularnim, kemijskim i biološkim metodama. Testiranja podrazumijevaju provođenje brzih dijagnostičkih testova, identifikacijskih testova i testova patogenosti u ovisnosti od oblasti u kojoj se testiranja vrše.
- (3) Laboratorij će svaki primljeni uzorak evidentirati pod određenim identifikacijskim brojem, koji omogućava sljedljivost u postupku laboratorijskog testiranja.
- (4) Po obavljanju laboratorijskog testiranja laboratorij izdaje naručilcu/platiocu izvješće o laboratorijskom testiranju (u daljnjem tekstu: izvješće), koje potvrđuje ili opovrgava sumnje na prisustvo određenog štetnog organizma i navodi razloge, zbog čega laboratorijsko testiranje nije dalo rezultate.
- (5) Laboratorij mora obavljati laboratorijsko testiranje za sve naručitelje jednako kvalitetno i s jednakom pouzdanošću rezultata. U tu svrhu mora imati popis metoda i cjenovnik laboratorijskog testiranja, sukladno članku 64. Zakona, koji su istaknuti na vidnom mjestu i lako dostupni.

Članak 4.

(Organizacija)

- (1) Laboratorij može biti samostalna institucija ili sastavni dio veće organizacije.
- (2) Laboratorij mora biti organiziran na način koji će osigurati adekvatno obavljanje laboratorijskog testiranja i mora imati dokument koji dokazuje:
  - a) organizaciju laboratorija i raspodjelu odgovornosti;
  - b) po imenu određenu odgovornu osobu laboratorija;
  - c) po imenu određenu odgovornu osobu za osiguranje kvaliteta;
  - d) standardne operativne postupke za izvođenje laboratorijskog testiranja;
  - e) poslovnik kvaliteta sukladno članku 9. stavak (3) ovoga Pravilnika.
- (3) Dokument iz stavka (2) ovog članka se mora redovito ažurirati i pokazivati stvarno stanje organizacije i odgovornosti.

Članak 5.

(Osoblje)

Laboratorij mora imati dokumentaciju kojom dokazuje:

- a) da ima dovoljan broj osoblja s odgovarajućim stručnim obrazovanjem i izvršenim dodatnim specijalističkim usavršavanjem te tehničkim znanjem i iskustvom (najmanje jedno iz svake oblasti zdravlja bilja za koju je laboratorij ovlašten), koje je potrebno za izvršavanje pojedinačne dodijeljene radne funkcije kao i tehničko i pomoćno osoblje;
- b) da ima osobu zaduženu i odgovornu za prijem uzoraka, evidentiranje i čuvanje do početka laboratorijskog testiranja te za evidentiranje i izdavanje izvješća;

- c) opis svih radnih mjesta i specifikacije stručnog obrazovanja, tehničkog znanja, usavršavanja i iskustva za svo osoblje;
- d) da laboratorij i njegovo osoblje nije pod komercijalnim, finansijskim ili drugim pritiscima, koji bi mogli utjecati na tehničku procjenu i da nisu angažirani u bilo kakvoj aktivnosti koja bi mogla ugroziti povjerenje u neovisnost njegove procjene i integritet njegovih aktivnosti;
- e) da brine za stalno usavršavanje znanja svog osoblja.

Članak 6.

(Prostorije)

- (1) Okruženje u kojem se provode aktivnosti laboratorijskih testiranja ne smije ugroziti valjanost rezultata ili negativno utjecati na zahtijevanu točnost laboratorijskog testiranja.
- (2) Prostorije za provedbu navedenih aktivnosti moraju biti izgrađene od čvrstog materijala, zaštićene od prekomjernog utjecaja vrućine, vlage, pare, vibracija i slično te moraju biti redovito održavane. Radni prostorije moraju biti dovoljno prostrane, da se na taj način smanji rizik od oštećenja ili opasnosti i da je osoblju omogućeno slobodno i efikasno kretanje. Zidovi i podovi laboratorijskih prostora u kojima se vrše laboratorijska testiranja moraju biti od materijala koji se lako održavaju.
- (3) Pristup i uporaba svih prostorija, koje su namijenjene za provođenje aktivnosti, moraju biti uređeni na način, koji odgovara njihovoj namjeni.
- (4) Posebice moraju biti određeni i istaknuti uvjeti za ulazak osoba koje nisu uposlene u laboratorij.
- (5) Potrebno je osigurati odgovarajuće mjere u laboratoriju, koje osiguravaju red i čistoću u cijelom objektu, te omogućiti da sva oprema potrebna za izradu laboratorijskog testiranja bude lako dostupna.
- (6) Bilo koja procedura povezana s aktivnošću izvođenja laboratorijskih testiranja mora biti dokumentirana (utvrđena odgovarajućim aktom institucije, registrirana).

Članak 7.

(Oprema)

- (1) Laboratorij mora biti opremljen s opremom koja osigurava pravilno i točno izvođenje laboratorijskog testiranja.
- (2) Osnovna oprema s kojom laboratorij mora biti opremljen u ovisnosti od oblasti zdravlja bilja za koju je laboratorij ovlašten je:
  - a) laboratorijsko posuđe, pribor, materijali, kemikalije i sl.;
  - b) optička oprema (mikroskop, el. mikroskop, fotoaparat i sl.);
  - c) oprema za sterilizaciju (laminar s pokretnim pokrovom, sterilna soba, autoklav, staklenik s umjetnim grijanjem, oprema za upotrebu i kontaminirani materijal i sl.);
  - d) oprema za kontrolirane uvjete (inkubator, frižider, zamrzivač, komora za uzgoj, digestor, staklenik i sl.);
  - e) analitička oprema (ELISA, PCR, RT-PCR, FISH, HPLC, BIOLOG, atomski apsorber, vage i sl.).
- (3) Sva oprema mora biti pravilno održavana. Postupci održavanja moraju biti detaljno opisani.
- (4) Svaki dio opreme odnosno uređaja, koji je bio preopterećen ili se s njim pogrešno rukovalo, koji daje sumnjive mjerne rezultate ili za koju se pri kalibraciji odnosno na drugi način pokazalo da je u kvaru, treba ga izuzeti iz uporabe i jasno označiti da je u kvaru. Potrebno je takvu opremu čuvati na unaprijed određenom mjestu do popravke dok se laboratorijskim testiranjem ili kalibracijom ne dokaže da zadovoljavajuće obavlja svoju funkciju. Pri tome treba ispitati utjecaj tog kvara na prethodno izvedeno laboratorijsko testiranje.
- (5) Za svaki značajniji dio laboratorijske opreme laboratorij mora voditi evidenciju sa slijedećim podacima:
  - a) naziv uređaja;
  - b) naziv proizvođača, identifikaciju tipa i serijski broj;
  - c) nadnevak preuzimanja i nadnevak početka uporabe;

- d) trenutnu lokaciju, ako je to prikladno;
  - e) tehničko stanje pri preuzimanju;
  - f) detaljan opis održavanja;
  - g) opis kvarova, nepravilnog rada, modifikacija ili opravki.
- (6) Laboratorijsku opremu, koja se koristi u laboratoriju i za koju je predviđena kalibracija, treba kalibrirati prije nego se stavi u uporabu. Daljnje kalibracije će se izvoditi sukladno postavljenom programu za tu opremu. Ako je potrebno, laboratorijska oprema se u razdoblju između redovitih kalibracija još dodatno provjerava.
- (7) Laboratorijska oprema mora osigurati zahtijevanu točnost i odgovarati svim standardnim specifikacijama, koje su relevantne za stvarno laboratorijsko testiranje. Novu opremu je prije uporabe potrebno kalibrirati i provjeriti obzirom na primjerenost stvarnim standardnim specifikacijama.
- (8) Osoblju moraju biti na raspolaganju primjereni, ažurni i pisani napuci za uporabu opreme, uključujući i priručnike proizvođača opreme. Napuci moraju biti vidno postavljeni.
- (9) Svi zahtjevi iz ovog članka važe također i za opremu, koja se koristi posredno (pomoćna oprema).
- (10) Svaki laboratorij mora posjedovati odgovarajuću knjižnicu.

Članak 8.

(Dijagnostičke metode)

- (1) Laboratorij mora koristiti međunarodno priznate i validne dijagnostičke metode.
- (2) Dijagnostičke metode za izvođenje laboratorijskog testiranja definirane su standardima Europske i mediteranske organizacije za zaštitu bilja (European and Mediterranean Plant Protection Organization - EPPO) i drugim normativnim dokumentima.
- (3) Kada je potrebno koristiti dijagnostičke metode ili druge postupke, koji nisu standardizirani, moraju biti dokumentirane.
- (4) Laboratorij sudjeluje u međulaboratorijskom uspoređivanju laboratorijskih testiranja, a osoblje laboratorija je dio međunarodne dijagnostičke mreže specifičnog područja rada.

Članak 9.

(Sustav osiguranja kvaliteta)

- (1) Laboratorij mora imati uspostavljen sustav osiguranja kvaliteta, koji mora odgovarati vrsti, području i opsegu izvođenja laboratorijskog testiranja sukladno čl. 3. i 4. ovoga Pravilnika.
- (2) Elementi sustava osiguranja kvaliteta moraju biti dokumentirani Poslovnikom kvaliteta, koji je na raspolaganju za uporabu svom osoblju laboratorija i koje donosi odgovorna osoba iz članka 4. stavak (2) točka c) ovoga Pravilnika. Za ispunjavanje i ažuriranje poslovnika kvaliteta mora se brinuti imenovana odgovorna osoba laboratorija.
- (3) Poslovnik kvaliteta sadrži:
- a) izjavu o politici kvaliteta;
  - b) strukturu laboratorija;
  - c) operativne i funkcionalne aktivnosti u svezi s kvalitetom, tako da je svaki saradnik s tim aktivnostima upoznat, s opsegom i ograničenjem svoje odgovornosti;
  - d) napuci vezani za postupke osiguranja kvaliteta, specifični za svako laboratorijsko testiranje, ako je to primjereno;
  - e) procedure koje se primjenjuju kada osoblje iz bilo kojeg razloga postupa u suprotnosti s dokumentiranom politikom i postupcima. Ukoliko bi takvo odstupanje utjecalo na rezultate laboratorijskog testiranja, te procedure moraju zahtijevati da se rad odmah prekine, identificiraju stvarni uzroci, te primjereno izdvoje, odnosno odstrane. Potrebno je izvesti sve mjere za uklanjanje greške u postupku, prije nego što se nastavi s radom;
  - f) postupke za sprječavanje ispuštanja štetnog organizma u okoliš;

- g) postupke za rješavanje u slučaju neslaganja naručitelja laboratorijskog testiranja s rezultatom laboratorijskog testiranja.
- (4) Odgovorna osoba za osiguranje kvaliteta iz članka 4. stavak (2) točka c) ovoga Pravilnika, mora sistematično i periodično provjeravati sustav osiguranja kvaliteta, kako bi se time osigurala stalna efikasnost postavljenih zahtjeva i kako bi se poduzele eventualne potrebne mjere za uklanjanje grešaka u postupku. Preglede izvršene u svrhu provjere sustava treba dokumentirati, uključujući detalje vezane s mjerama za uklanjanje grešaka u postupku.
- (5) Odstupanja od dokumentirane politike i postupaka ili od standardnih specifikacija se dopuštaju u slučaju kada se dokaže da za to postoje utemeljeni tehnički razlozi, te da s tim nije ugrožen kvalitet laboratorijskog testiranja. Obrazloženje da je odstupanje opravdano, mora biti odobreno od strane rukovodstva.

Članak 10.

(Izvešće o laboratorijskom testiranju)

- (1) Izvešće izdaje laboratorij po okončanom postupku laboratorijskog testiranja i sadrži najmanje nalaz rezultata testiranja sukladno članku 11. ovoga Pravilnika.
- (2) Jedan primjerak izvješća dostavlja se naručitelju, jedan platincu ukoliko je drugačiji od naručitelja, a jedan ostaje laboratoriju.
- (3) Izvešće sadrži i druge podatke koji su odvojeni od rezultata testiranja i označeni kao Dodatak nalazu rezultata testiranja sukladno članku 13. ovoga Pravilnika.
- (4) Forma izvješća mora biti, obzirom na vrstu laboratorijskog testiranja, što više standardizirana.
- (5) Ispravke ili dodaci ranije izdanom izvješću smiju se izdati tako, da se izradi poseban dokument, koji mora biti sljedljivo označen (na primjer Dodatak izvješću o laboratorijskom testiranju br. __).

Članak 11.

(Nalaz rezultata testiranja)

- (1) Nalaz rezultata testiranja mora sadržavati slijedeće informacije:
- a) naziv i adresu laboratorija, te mjesto gdje je testiranje bilo izvršeno, ako se razlikuje od adrese laboratorija;
  - b) identifikaciju nalaza rezultata testiranja (na primjer redni broj);
  - c) ime i adresu naručitelja laboratorijskog testiranja;
  - d) opis i identifikaciju uzorka;
  - e) nadnevak prijema uzorka i nadnevak(e) izvođenja laboratorijskog testiranja;
  - f) identifikaciju specifikacije za laboratorijsko testiranje ili opis dijagnostičke metode ili postupka;
  - g) svako odstupanje od specifikacije za laboratorijsko testiranje, dodatak specifikaciji ili izostavljanje neke stavke u specifikaciji kao i sve druge informacije, koje su za određeno laboratorijsko testiranje značajne;
  - h) identifikaciju uporabljenih nestandardiziranih dijagnostičkih metoda ili postupaka;
  - i) rezultat laboratorijskog testiranja sukladno članku 12. ovoga Pravilnika;
  - j) ime, prezime i potpis osobe koja preuzima tehničku odgovornost za nalaz rezultata testiranja, te nadnevak izdavanja analitičkog rezultata;
  - k) izjavu, da se rezultati laboratorijskog testiranja odnose isključivo na uzorke, koji su bili ispitivani;
  - l) izjavu, da se nalaz rezultata testiranja bez pisanog pristanka laboratorija ne smije reproducirati.
- (2) Nalaz rezultata testiranja ne smije sadržati savjete ili preporuke, koji bi proizlazili iz rezultata laboratorijskog testiranja.

Članak 12.

(Rezultati laboratorijskog testiranja)

- (1) Rezultati laboratorijskog testiranja iz članka 11. stavak (1) točka i) ovoga Pravilnika mogu biti u obliku mjernih vrijednosti, nalaza ili vizualnih ispitivanja, determinacijom, ispitivanjem uzorka, dobivenih rezultata ili bilo kog drugog zapažanja koji se mogu javiti tijekom laboratorijskog testiranja.
- (2) Rezultati laboratorijskog testiranja moraju biti točni, jasni, potpuni i nedvosmisleni te sukladni napucima, koje predstavljaju sastavni dio dijagnostičkih metoda. Rezultat laboratorijskog testiranja potvrđuje ili opovrgava sumnju na zarazu sa štetnim organizmom.
- (3) Temeljem rezultata laboratorijskog testiranja, dobivenih iz uzoraka koji su uzeti iz veće partije, serije ili količine, izvode se zaključci o osobinama partije, serije ili količine. Svaka ekstrapolacija (od dva loša rezultata izabrati bolji) rezultata laboratorijskog testiranja na osobine partije, serije ili proizvodne količine mora biti navedena i opisana u odvojenom dokumentu.
- (4) Ako se laboratorijskim testiranjem ne dobiju rezultati, potrebno je u nalazu laboratorijskog testiranja to navesti i u dodatku nalaza opisati razloge sukladno ovom Pravilniku.
- (5) Ako laboratorij primi neprikladan uzorak, procijenit će opravdanost laboratorijskog testiranja. Ukoliko se u tom slučaju laboratorijsko testiranje ne izvede, u nalazu laboratorijskog testiranja navede se da laboratorijsko testiranje nije bilo urađeno, a u dodatku analitičkog rezultata navede se razlog sukladno ovom Pravilniku.

Članak 13.

(Dodatak nalazu rezultata testiranja)

Podaci koje sadrži Dodatak nalazu rezultata testiranja su:

- a) mjerenja, pretrage i rezultati, praćeni s tabelama, dijagramima, skicama i fotografijama, kako odgovara datom primjeru, te sve primijećene nepravilnosti;
- b) opis postupka uzorkovanja, gdje to dolazi u obzir;
- c) savjeti i preporuke;
- d) drugi podaci.

Članak 14.

(Obavješćavanje)

- (1) U slučaju potvrde prisustva štetnog organizma s listi I. Odjeljak A i listi II. Odjeljak A Pravilnika o listama štetnih organizama, listama bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata (u daljnjem tekstu: karantenski štetni organizam) ("Službeni glasnik BiH", broj 69/09), laboratorij mora odmah obavijestiti mjerodavnog inspektora i Upravu.
- (2) U slučaju kada laboratorij prvi put potvrdi karantenski štetni organizam, o tome odmah obavještava Upravu i Inspektorat entiteta s čijeg je teritorija uzorak dostavljen. Za dodatnu potvrdu prisustva karantenskog štetnog organizma laboratorij će postupiti po napucima Uprave.
- (3) Prva obavijest iz st. (1) i (2) ovog članka dostavlja se elektronskom poštom ili telefonom, a konačni u pisanoj formi.
- (4) U slučaju potvrde štetnog organizma iz st. (2) i (3) ovog članka ako uzorak nije bio uzet službeno, dijagnostički laboratorij saopćava naručitelju da je o nalasku obavijestio mjerodavna tijela.

Članak 15.

(Javno ovlaštenje)

- (1) Za obavljanje laboratorijskog testiranja uzoraka na štetne organizme, laboratorij mora dobiti javno ovlaštenje Uprave.
- (2) Fitosanitarni laboratoriji za specifična laboratorijska testiranja pored uvjeta koji su navedeni ovim Pravilnikom moraju ispunjavati i uvjete za pojedina laboratorijska testiranja a navedena su posebnim pravilnicima.
- (3) Uprava u suradnji s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, a sukladno članku 68.

Zakona i ovim Pravilnikom dodjeljuje javno ovlaštenje za obavljanje laboratorijskih testiranja uzoraka.

Članak 16.

(Prijelazne odredbe)

- (1) Do dodjeljivanja javnih ovlaštenja iz članka 15. ovoga Pravilnika, laboratorijsko testiranje uzoraka obavljat će laboratoriji koji imaju ovlaštenja od entitetskih ministarstava poljoprivrede.
- (2) Uvjete iz ovoga Pravilnika laboratoriji koji dobiju javno ovlaštenje Uprave za izvođenje specifičnih laboratorijskih testiranja moraju ispuniti najkasnije u roku od jedne godine od dana stupanja Pravilnika na snagu.

Članak 17.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

Broj UZZB-01-1-02-830/10

16. srpnja 2010. godine
SarajevoDirektor
Milad Zeković, v. r.

На основу члана 60. став (5), члана 61. став (2) и члана 68. став (2) Закона о заштити здравља биља ("Службени гласник БиХ", број 23/03), Управа Босне и Херцеговине за заштиту здравља биља, у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, доноси

ПРАВИЛНИК**О УСЛОВИМА У ПОГЛЕДУ СТРУЧНЕ, ПРОСТОРНЕ И ТЕХНИЧКЕ ОСПОСОБЉЕНОСТИ ФИТОСАНИТАРНИХ ЛАБОРАТОРИЈА ЗА ИЗВОЂЕЊЕ ЛАБОРАТОРИЈСКИХ ТЕСТИРАЊА РАДИ ДИЈАГНОСТИКОВАЊА ШТЕТНИХ ОРГАНИЗАМА**

Члан 1.

(Садржај)

Овим Правилником прописују се услови у погледу стручне, просторне и техничке оспособљености лабораторија за извођење лабораторијских тестирања узорака ради дијагностиковања штетних организама, организације лабораторија, начина извјештавања и форме извјештаја о извршеном лабораторијском тестирању.

Члан 2.

(Значење израза)

Изрази употребљени у Закону о заштити здравља биља (у даљем тексту: Закон) користе се и у овом Правилнику, а изрази употребљени у овом Правилнику имају следеће значење:

- a) "лабораторија" је орган који обавља лабораторијско тестирање узорака ради дијагностиковања штетних организама;
- b) "узорак" је одређена количина биља, биљних производа, земље, штетних организама или количина било којег другог организма, предмета или материја, који могу садржавати или се њима могу ширити штетни организми;
- ц) "службени узорак" је узорак, који је узет од стране надлежног инспектора односно правног или физичког лица, које је јавно овлаштено према Закону;
- д) "лабораторијско тестирање" је свако службено испитивање које се обавља у овлаштеној лабораторији с циљем утврђивања присуства/одсуства штетног организма и његове идентификације;
- е) "дијагностичка метода" је технички поступак за извођење лабораторијског тестирања;
- ф) "штетни организам" је било која врста, биотип биљке, животиње или патогеног агенса који је шкодљив за биље или биљне производе;

- г) "систем осигурања квалитета" је интерни систем организације лабораторије за обављање специфичних тестова на начин којим се осигурава трајна дјелотворност постављеног система;
- х) "извјештај о лабораторијским тестирањима" је документ издат од стране лабораторије који тачно, јасно и недвосмислено садржи извјештај лабораторијског тестирања и све друге прописане податке везане за извршено тестирање;
- и) "области здравља биља" обухватају: вирусологију, бактериологију, микологију, нематологију, ентомологију и хербологију.

Члан 3.

(Лабораторије)

- (1) Лабораторија обавља лабораторијско тестирање узорака узетих од стране правног или физичког лица (у даљњем тексту: наручилац), од стране надлежног инспектора или самостално на основу програма посебног надзора, којег одобри Управа Босне и Херцеговине за заштиту здравља биља (у даљњем тексту: Управа).
- (2) Лабораторијска тестирања заснивају се на оптичким, серолошким, молекуларним, хемијским и биолошким методама. Тестирања подразумевају спровођење брзих дијагностичких тестова, идентификационих тестова и тестова патогености у зависности од области у којој се тестирања врше.
- (3) Лабораторија ће сваки примљени узорак да евидентира под одређеним идентификационим бројем, који омогућава сљедљивост у поступку лабораторијског тестирања.
- (4) По обављеном лабораторијском тестирању лабораторија издаје наручиоцу/платиоцу извјештај о лабораторијском тестирању (у даљњем тексту: извјештај), који потврђује или оповргава сумње на присуство одређеног штетног организма и наводи разлоге, због чега лабораторијско тестирање није дало резултате.
- (5) Лабораторија мора да обавља лабораторијско тестирање за све наручиоце једнако квалитетно и с једнаком поузданошћу резултата. У ту сврху мора да има попис метода и ценовник лабораторијског тестирања, у складу са чланом 64. Закона, који су истакнути на видном мјесту и лако доступни.

Члан 4.

(Организација)

- (1) Лабораторија може да буде самостална институција или саставни дио веће организације.
- (2) Лабораторија мора да буде организована на начин који ће обезбиједити адекватно обављање лабораторијског тестирања и мора да има документ који доказује:
  - а) организацију лабораторије и расподелу одговорности;
  - б) по имену одређено одговорно лице лабораторије;
  - ц) по имену одређено одговорно лице за осигурање квалитета;
  - д) стандардне оперативне поступке за извођење лабораторијског тестирања;
  - е) пословник квалитета у складу са чланом 9. став (3) овог Правилника.
- (3) Документ из става (2) овог члана мора се редовно ажурирати и показивати стварно стање организације и одговорности.

Члан 5.

(Особље)

Лабораторија мора да има документацију којом доказује:

- а) да има довољан број особља с одговарајућим стручним образовањем и извршеним додатним специјалистичким усавршавањем те техничким знањем и искуством (најмање једно из сваке области здравља биља за коју је лабораторија овлаштена), које је потребно за извршавање појединачне додијелене радне функције као и техничко и помоћно особље;

- б) да има лице задужено и одговорно за пријем узорака, евидентирање и чување до почетка лабораторијског тестирања те за евидентирање и издавање извјештаја;
- ц) опис свих радних мјеста и спецификације стручног образовања, техничког знања, усавршавања и искуства за сво особље;
- д) да лабораторија и њено особље није под комерцијалним, финансијским или другим притисцима, који би могли да утичу на техничку процјену и да нису ангажовани у било каквој активности која би могла да угрози повјерење у независност њене процјене и интегритет њених активности;
- е) да брине за стално усавршавање знања свог особља.

Члан 6.

(Просторије)

- (1) Окружење у којем се спроводе активности лабораторијских тестирања не смије угрозити ваљаност резултата или негативно утицати на захтијевану тачност лабораторијског тестирања.
- (2) Простори за спровођење наведених активности морају да буду изграђени од чврстог материјала, заштићени од прекомерног утицаја врућине, влаге, паре, вибрација и слично те морају да буду редовно одржавани. Радни простори морају да буду довољно пространи, да се на тај начин смањи ризик од оштећења или опасности и да је особљу омогућено слободно и ефикасно кретање. Зидови и подови лабораторијских простора у којима се врше лабораторијска тестирања морају да буду од материјала који се лако одржава.
- (3) Приступ и употреба свих просторија, које су намијењене за спровођење активности, морају да буду уређени на начин, који одговара њиховој намени.
- (4) Посебно морају да буду одређени и истакнути услови за улазак лица која нису запослена у лабораторији.
- (5) Потребно је обезбиједити одговарајуће мјере у лабораторији, које обезбјеђују ред и чистоћу у цијелом објекту, те омогућити да сва опрема потребна за израду лабораторијског тестирања буде лако доступна.
- (6) Било која процедура повезана с активношћу извођења лабораторијских тестирања мора да буде документована (утврђена одговарајућим актом институције, регистрована).

Члан 7.

(Опрема)

- (1) Лабораторија мора да буде опремљена с опремом која обезбјеђује правилно и тачно извођење лабораторијског тестирања.
- (2) Основна опрема с којом лабораторија мора да буде опремљена у зависности од области здравља биља за коју је лабораторија овлаштена је:
  - а) лабораторијско посуђе, прибор, материјали, хемикалије и сл.;
  - б) оптичка опрема (микроскоп, ел. микроскоп, фотоапарат и сл.);
  - ц) опрема за стерилизацију (ламинар с покретним покровом, стерилна соба, аутоклав, стакленик с умјетним гријањем, опрема за употребијељени и контаминирани материјал и сл.);
  - д) опрема за контролисане услове (инкубатор, фрижидер, замрзивач, комора за узгој, дигестор, стакленик и сл.);
  - е) аналитичка опрема (ELISA, PCR, RT-PCR, FISH, HPLC, BIOLOG, атомски апсорбер, ваге и сл.).
- (3) Сва опрема мора да буде правилно одржавана. Поступци одржавања морају да буду детаљно описани.
- (4) Сваки дио опреме односно уређаја, који је био преоптерећен или се њим погрешно руковало, који даје сумњиве мјерне резултате или за коју се при калибрацији односно на други начин показало да је у квару, треба га изузети из употребе и јасно означити да је у квару. Потребно је такву опрему чувати на унапријед одређеном мјесту до поправке док се лабораторијским тестирањем или калибрацијом не докаже

да задовољавајуће обавља своју функцију. При томе треба испитати утицај тог квара на претходно изведено лабораторијско тестирање.

- (5) За сваки значајнији дио лабораторијске опреме лабораторија мора да води евиденцију са сљедећим подацима:
  - а) назив уређаја;
  - б) назив произвођача, идентификацију типа и серијски број;
  - ц) датум преузимања и датум почетка употребе;
  - д) тренутну локацију, ако је то прикладно;
  - е) техничко стање при преузимању;
  - ф) детаљан опис одржавања;
  - г) опис кварова, неправилног рада, модификација или оправки.
- (6) Лабораторијску опрему, која се употребљава у лабораторији и за коју је предвиђена калибрација, треба калибрirati прије него се стави у употребу. Даље калибрације ће се изводити у складу са постављеним програмом за ту опрему. Ако је потребно, лабораторијска опрема се у периоду између редовних калибрација још додатно провјерава.
- (7) Лабораторијска опрема мора обезбиједити захтијевану тачност и одговарати свим стандардним спецификацијама, које су релевантне за стварно лабораторијско тестирање. Нову опрему је прије употребе потребно калибрirati и провјерити с обзиром на примјереност стварним стандардним спецификацијама.
- (8) Особљу морају бити на располагању примјерена, ажурна и писана упутства за употребу опреме, укључујући и приручнике произвођача опреме. Упутства морају да буду видно постављена.
- (9) Сви захтјеви из овог члана важе такође и за опрему, која се употребљава посредно (помоћна опрема).
- (10) Свака лабораторија мора да посједује одговарајућу библиотеку.

Члан 8.

(Дијагностичке методе)

- (1) Лабораторија мора да употребљава међународно признате и валидне дијагностичке методе.
- (2) Дијагностичке методе за извођење лабораторијског тестирања дефинисане су стандардима Европске и медитеранске организације за заштиту биља (European and Mediterranean Plant Protection Organization - EPPO) и другим нормативним документима.
- (3) Када је потребно употребљавати дијагностичке методе или друге поступке, који нису стандардизовани, морају да буду документоване.
- (4) Лабораторија судјелује у међулабораторијском упоређивању лабораторијских тестирања, а особље лабораторије је дио међународне дијагностичке мреже специфичног подручја рада.

Члан 9.

(Систем осигурања квалитета)

- (1) Лабораторија мора да има успостављен систем осигурања квалитета, који мора да одговара врсти, подручју и обиму извођења лабораторијског тестирања у складу са чл. 3. и 4. овог Правилника.
- (2) Елементи система осигурања квалитета морају да буду документовани Пословником квалитета, који је на располагању за употребу свом особљу лабораторије и које доноси одговорно лице из члана 4. став (2) тачка ц) овог Правилника. За испуњавање и ажурирање пословника квалитета мора се бринути именовано одговорно лице лабораторије.
- (3) Пословник квалитета садржи:
  - а) изјаву о политици квалитета;
  - б) структуру лабораторије;
  - ц) оперативне и функционалне активности у вези са квалитетом, тако да је сваки сарадник са тим

активностима упознат, са обимом и ограничењем своје одговорности;

- д) упутства везана за поступке осигурања квалитета, специфична за свако лабораторијско тестирање, ако је то примјерено;
  - е) процедуре које се примјењују када особље из било којег разлога поступа у супротности с документованом политиком и поступцима. Уколико би такво одступање утицало на резултате лабораторијског тестирања, те процедуре морају захтијевати да се рад одмах прекине, идентификују стварни узроци, те примјерено издвоје, односно одстране. Потребно је извести све мјере за уклањање грешке у поступку, прије него што се настави с радом;
  - ф) поступке за спречавање испуштања штетног организма у околину;
  - г) поступке за рјешавање у случају неслагања наручиоца лабораторијског тестирања с резултатом лабораторијског тестирања.
- (4) Одговорно лице за осигурање квалитета из члана 4. став (2) тачка ц) овог Правилника, мора систематично и периодично да провјерава систем осигурања квалитета, како би се тиме обезбиједила стална ефикасност постављених захтјева и како би се предузеле евентуалне потребне мјере за уклањање грешака у поступку. Прегледе извршене у сврху провјере система треба документовати, укључујући детаље везане с мјерама за уклањање грешака у поступку.
  - (5) Одступања од документоване политике и поступака или од стандардних спецификација се допуштају у случају када се докаже да за то постоје утемељени технички разлози, те да с тим није угрожен квалитет лабораторијског тестирања. Образложење да је одступање оправдано, мора да буде одобрено од стране руководства.

Члан 10.

(Извјештај о лабораторијском тестирању)

- (1) Извјештај издаје лабораторија по окончаном поступку лабораторијског тестирања и садржи најмање налаз резултата тестирања у складу са чланом 11. овог Правилника.
- (2) Један примјерак извјештаја доставља се наручиоцу, један платиоцу уколико је другачији од наручиоца, а један остаје лабораторији.
- (3) Извјештај садржи и друге податке који су одвојени од резултата тестирања и означени као Додатак налазу резултата тестирања у складу са чланом 13. овог Правилника.
- (4) Форма извјештаја мора да буде, с обзиром на врсту лабораторијског тестирања, што више стандардизована.
- (5) Исправке или додаци раније издатом извјештају смију се издати тако да се изради посебан документ, који мора да буде сљеђиво означен (на примјер Додатак извјештају о лабораторијском тестирању бр. _).

Члан 11.

(Налаз резултата тестирања)

- (1) Налаз резултата тестирања мора да садржава сљедеће информације:
  - а) назив и адресу лабораторије, те мјесто гдје је тестирање било извршено, ако се разликује од адресе лабораторије;
  - б) идентификацију налаза резултата тестирања (на примјер редни број);
  - ц) име и адресу наручиоца лабораторијског тестирања;
  - д) опис и идентификацију узорка;
  - е) датум примања узорка и датум(е) извођења лабораторијског тестирања;
  - ф) идентификацију спецификације за лабораторијско тестирање или опис дијагностичке методе или поступка;
  - г) свако одступање од спецификације за лабораторијско тестирање, додатак спецификацији или изостављање неке ставке у спецификацији као и све друге информације, које су за одређено лабораторијско тестирање значајне;

- x) идентификацију употребљених нестандартизованих дијагностичких метода или поступака;
  - и) резултат лабораторијског тестирања у складу са чланом 12. овог Правилника;
  - j) име, презиме и потпис лица које преузима техничку одговорност за налаз резултата тестирања, те датум издавања аналитичког резултата;
  - к) изјаву, да се резултати лабораторијског тестирања односе искључиво на узорке, који су били испитивани;
  - л) изјаву, да се налаз резултата тестирања без писаног пристанка лабораторије не смије репродуковати.
- (2) Налаз резултата тестирања не смије садржати савјете или препоруке, који би произишавали из резултата лабораторијског тестирања.

Члан 12.

(Резултати лабораторијског тестирања)

- (1) Резултати лабораторијског тестирања из члана 11. став (1) тачка и) овог Правилника могу да буду у облику мјерних вриједности, налаза или визуелних испитивања, детерминацијом, испитивањем узорка, добијених резултата или било ког другог запажања који се могу јавити у току лабораторијског тестирања.
- (2) Резултати лабораторијског тестирања морају да буду тачни, јасни, потпуни и недвосмислени те у складу са упутствима, који представљају саставни дио дијагностичких метода. Резултат лабораторијског тестирања потврђује или оповргава сумњу на заразу са штетним организмом.
- (3) На основу резултата лабораторијског тестирања, добијених из узорка који су узети из веће партије, серије или количине, изводе се закључци о особинама партије, серије или количине. Свака екстраполација (од два лоша резултата изабрати бољи) резултата лабораторијског тестирања на особине партије, серије или производне количине мора да буде наведена и описана у одвојеном документу.
- (4) Ако се лабораторијским тестирањем не добију резултати, потребно је у налазу лабораторијског тестирања то навести и у додатку налаза описати разлоге у складу са овим Правилником.
- (5) Ако лабораторија прими неприкладан узорак, процијениће оправданост лабораторијског тестирања. Уколико се у том случају лабораторијско тестирање не изведе, у налазу лабораторијског тестирања наведе се да лабораторијско тестирање није било урађено, а у додатку аналитичког резултата наведе се разлог у складу с овим Правилником.

Члан 13.

(Додатак налазу резултата тестирања)

Подаци које садржи Додатак налазу резултата тестирања су:

- а) мјерења, претраге и резултати, пропраћени с табелама, дијаграмима, скицама и фотографијама, како одговара датом примјеру, те све примјене неправилности;
- б) опис поступка узорковања, гдје то долази у обзир;
- ц) савјети и препоруке;
- д) други подаци.

Члан 14.

(Обавјештавање)

- (1) У случају потврде присуства штетног организма с листи I. Одјељак А и листи II. Одјељак А Правилника о листама штетних организама, листама биља, биљних производа и регулисаних објеката (у даљњем тексту: карантински штетни организм) ("Службени гласник БиХ", број 69/09), лабораторија мора одмах да обавијести надлежног инспектора и Управу.
- (2) У случају када лабораторија први пут потврди карантински штетни организм, о томе одмах обавјештава Управу и Инспекторат ентитета с чије је територије узорак достављен. За додатну потврду присуства карантинског штетног организма лабораторија ће поступати по упутствима Управе.

- (3) Прво обавјештење из ст. (1) и (2) овог члана доставља се електронском поштом или телефоном, а коначни у писаној форми.
- (4) У случају потврде штетног организма из ст. (2) и (3) овог члана ако узорак није био узет службено, дијагностичка лабораторија саопштава наручиоцу да је о наласку обавијестио надлежне органе.

Члан 15.

(Јавно овлаштење)

- (1) За обављање лабораторијског тестирања узорака на штетне организме, лабораторија мора да добије јавно овлаштење Управе.
- (2) Фитосанитарне лабораторије за специфична лабораторијска тестирања поред услова који су наведени овим Правилником морају да испуњавају и услове за поједина лабораторијска тестирања, а наведена су посебним правилницима.
- (3) Управа у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, а у складу са чланом 68. Закона и овим Правилником додјељује јавно овлаштење за обављање лабораторијских тестирања узорака.

Члан 16.

(Прелазне одредбе)

- (1) До додјеливања јавних овлаштења из члана 15. овог Правилника, лабораторијско тестирање узорака обављаће лабораторије које имају овлаштења од ентитетских министарстава пољопривреде.
- (2) Услови из овог Правилника лабораторије које добију јавно овлаштење Управе за извођење специфичних лабораторијских тестирања морају да испуне најкасније у року од једне године од дана ступања Правилника на снагу.

Члан 17.

(Ступање на снагу)

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број УЗ3Б-01-1-02-830/10

16. јула 2010. године
Сарајево

Директор
Милад Зековић, с. р.

Na osnovu člana 60. stav (5), člana 61. stav (2) i člana 68. stav (2) Zakona o zaštiti zdravlja bilja ("Službeni glasnik BiH", broj 23/03), Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, donosi

PRAVILNIK**O USLOVIMA U POGLEDU STRUČNE, PROSTORNE I TEHNIČKE OSPOSOBLJENOSTI FITOSANITARNIH LABORATORIJA ZA IZVOĐENJE LABORATORIJSKIH TESTIRANJA RADI DIJAGNOSTICIRANJA ŠTETNIH ORGANIZAMA**

Члан 1.

(Садржај)

Овим Правилником propisuju se uslovi u pogledu stručne, prostorne i tehničke osposobljenosti laboratorija za izvođenje laboratorijskih testiranja uzoraka radi dijagnosticiranja štetnih organizama, organizacije laboratorija, načina izvještavanja i forme izvještaja o izvršenom laboratorijskom testiranju.

Члан 2.

(Значење израза)

Izrazi upotrijebljeni u Zakonu o zaštiti zdravlja bilja (u daljnjem tekstu: Zakon) koriste se i u ovom Pravilniku, a izrazi upotrijebljeni u ovom Pravilniku imaju slijedeće značenje:

- а) "laboratorija" je organ koji obavlja laboratorijsko testiranje uzoraka radi dijagnosticiranja štetnih organizama;

- b) "uzorak" je određena količina bilja, biljnih proizvoda, zemlje, štetnih organizama ili količina bilo kojeg drugog organizma, predmeta ili supstanci, koji mogu sadržavati ili se njima mogu širiti štetni organizmi;
- c) "službeni uzorak" je uzorak koji je uzet od strane nadležnog inspektora odnosno pravnog ili fizičkog lica, koje je javno ovlašteno prema Zakonu;
- d) "laboratorijsko testiranje" je svako službeno ispitivanje koje se obavlja u ovlaštenoj laboratoriji s ciljem utvrđivanja prisustva/odsustva štetnog organizma i njegove identifikacije;
- e) "dijagnostička metoda" je tehnički postupak za izvođenje laboratorijskog testiranja;
- f) "štetni organizam" je bilo koja vrsta, biotip biljke, životinje ili patogenog agensa koji je škodljiv za bilje ili biljne proizvode;
- g) "sistem osiguranja kvaliteta" je interni sistem organizacije laboratorije za obavljanje specifičnih testova na način kojim se osigurava trajna djelotvornost postavljenog sistema;
- h) "izvještaj o laboratorijskim testiranjima" je dokument izdat od strane laboratorije koji tačno, jasno i nedvosmisleno sadrži izvještaj laboratorijskog testiranja i sve druge propisane podatke vezane za izvršeno testiranje;
- i) "oblasti zdravlja bilja" obuhvataju: virologiju, bakteriologiju, mikologiju, nematologiju, entomologiju i herbologiju.

Član 3.

(Laboratorije)

- (1) Laboratorija obavlja laboratorijsko testiranje uzoraka uzetih od strane pravnog ili fizičkog lica (u daljnjem tekstu: naručilac), od strane nadležnog inspektora ili samostalno na osnovu programa posebnog nadzora, kojeg odobri Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja (u daljnjem tekstu: Uprava).
- (2) Laboratorijska testiranja zasnivaju se na optičkim, serološkim, molekularnim, hemijskim i biološkim metodama. Testiranja podrazumijevaju provođenje brzih dijagnostičkih testova, identifikacijskih testova i testova patogenosti u ovisnosti od oblasti u kojoj se testiranja vrše.
- (3) Laboratorija će svaki zaprimljeni uzorak evidentirati pod određenim identifikacijskim brojem, koji omogućava sljedljivost u postupku laboratorijskog testiranja.
- (4) Po obavljenom laboratorijskom testiranju laboratorija izdaje naručilcu/platiocu izvještaj o laboratorijskom testiranju (u daljnjem tekstu: izvještaj), koji potvrđuje ili opovrgava sumnje na prisutnost određenog štetnog organizma i navodi razloge, zbog čega laboratorijsko testiranje nije dalo rezultate.
- (5) Laboratorija mora obavljati laboratorijsko testiranje za sve naručitelje jednako kvalitetno i s jednakom pouzdanosti rezultata. U tu svrhu mora imati popis metoda i cjenovnik laboratorijskog testiranja, u skladu s članom 64. Zakona, koji su istaknuti na vidnom mjestu i lako dostupni.

Član 4.

(Organizacija)

- (1) Laboratorija može biti samostalna institucija ili sastavni dio veće organizacije.
- (2) Laboratorija mora biti organizirana na način koji će osigurati adekvatno obavljanje laboratorijskog testiranja i mora imati dokument koji dokazuje:
  - a) organizaciju laboratorije i raspodjelu odgovornosti;
  - b) po imenu određeno odgovorno lice laboratorije;
  - c) po imenu određeno odgovorno lice za osiguranje kvaliteta;
  - d) standardne operativne postupke za izvođenje laboratorijskog testiranja;

- e) poslovnik kvaliteta u skladu s članom 9. stav (3) ovog Pravilnika.
- (3) Dokument iz stava (2) ovog člana se mora redovno ažurirati i pokazivati stvarno stanje organizacije i odgovornosti.

Član 5.

(Osoblje)

Laboratorija mora imati dokumentaciju kojom dokazuje:

- a) da ima dovoljan broj osoblja s odgovarajućim stručnim obrazovanjem i izvršenim dodatnim specijalističkim usavršavanjem te tehničkim znanjem i iskustvom (najmanje jedno iz svake oblasti zdravlja bilja za koju je laboratorija ovlaštena), koje je potrebno za izvršavanje pojedinačne dodijeljene radne funkcije kao i tehničko i pomoćno osoblje;
- b) da ima lice zaduženo i odgovorno za zaprimanje uzoraka, evidentiranje i čuvanje do početka laboratorijskog testiranja te za evidentiranje i izdavanje izvještaja;
- c) opis svih radnih mjesta i specifikacije stručnog obrazovanja, tehničkog znanja, usavršavanja i iskustva za svo osoblje;
- d) da laboratorija i njeno osoblje nije pod komercijalnim, finansijskim ili drugim pritiscima, koji bi mogli uticati na tehničku procjenu i da nisu angažirani u bilo kakvoj aktivnosti koja bi mogla ugroziti povjerenje u neovisnost njene procjene i integritet njenih aktivnosti;
- e) da brine za stalno usavršavanje znanja svog osoblja.

Član 6.

(Prostorije)

- (1) Okruženje u kojem se provode aktivnosti laboratorijskih testiranja ne smije ugroziti valjanost rezultata ili negativno uticati na zahtijevanu tačnost laboratorijskog testiranja.
- (2) Prostori za provedbu navedenih aktivnosti moraju biti izgrađeni od čvrstog materijala, zaštićeni od prekomjernog uticaja vrućine, vlage, pare, vibracija i slično te moraju biti redovno održavani. Radni prostori moraju biti dovoljno prostorni, da se na taj način smanji rizik od oštećenja ili opasnosti i da je osoblju omogućeno slobodno i efikasno kretanje. Zidovi i podovi laboratorijskih prostora u kojima se vrše laboratorijska testiranja moraju biti od materijala koji se lako održava.
- (3) Pristup i upotreba svih prostorija, koje su namijenjene za provođenje aktivnosti, moraju biti uređeni na način, koji odgovara njihovoj namjeni.
- (4) Posebno moraju biti određeni i istaknuti uslovi za ulazak lica koja nisu zaposlena u laboratoriji.
- (5) Potrebno je osigurati odgovarajuće mjere u laboratoriji, koje osiguravaju red i čistoću u cijelom objektu, te omogućiti da sva oprema potrebna za izradu laboratorijskog testiranja bude lako dostupna.
- (6) Bilo koja procedura povezana s aktivnošću izvođenja laboratorijskih testiranja mora biti dokumentirana (utvrđena odgovarajućim aktom institucije, registrirana).

Član 7.

(Oprema)

- (1) Laboratorija mora biti opremljena s opremom koja osigurava pravilno i tačno izvođenje laboratorijskog testiranja.
- (2) Osnovna oprema s kojom laboratorija mora biti opremljena u ovisnosti od oblasti zdravlja bilja za koju je laboratorija ovlaštena je:
  - a) laboratorijsko posuđe, pribor, materijali, hemikalije i sl.;
  - b) optička oprema (mikroskop, el. mikroskop, fotoaparat i sl.);
  - c) oprema za sterilizaciju (laminar s pokretnim pokrovom, sterilna soba, autoklav, staklenik s umjetnim grijanjem, oprema za upotrijebljeni i kontaminirani materijal i sl.);
  - d) oprema za kontrolirane uslove (inkubator, frižider, zamrzivač, komora za uzgoj, digestor, staklenik i sl.);

- e) analitička oprema (ELISA, PCR, RT-PCR, FISH, HPLC, BIOLOG, atomski apsorber, vage i sl.).
- (3) Sva oprema mora biti pravilno održavana. Postupci održavanja moraju biti detaljno opisani.
- (4) Svaki dio opreme odnosno uređaja, koji je bio preopterećen ili se njim pogrešno rukovalo, koji daje sumnjive mjerne rezultate ili za koju se pri kalibraciji odnosno na drugi način pokazalo da je u kvaru, treba ga izuzeti iz upotrebe i jasno označiti da je u kvaru. Potrebno je takvu opremu čuvati na unaprijed određenom mjestu do popravke dok se laboratorijskim testiranjem ili kalibracijom ne dokaže da zadovoljavajuće obavlja svoju funkciju. Pri tome treba ispitati uticaj tog kvara na prethodno izvedeno laboratorijsko testiranje.
- (5) Za svaki značajniji dio laboratorijske opreme laboratorija mora voditi evidenciju sa slijedećim podacima:
- a) naziv uređaja;
  - b) naziv proizvođača, identifikaciju tipa i serijski broj;
  - c) datum preuzimanja i datum početka upotrebe;
  - d) trenutnu lokaciju, ako je to prikladno;
  - e) tehničko stanje pri preuzimanju;
  - f) detaljan opis održavanja;
  - g) opis kvarova, nepravilnog rada, modifikacija ili opravki.
- (6) Laboratorijsku opremu, koja se upotrebljava u laboratoriji i za koju je predviđena kalibracija, treba kalibrirati prije nego se stavi u upotrebu. Daljnje kalibracije će se izvoditi u skladu s postavljenim programom za tu opremu. Ako je potrebno, laboratorijska oprema se u periodu između redovnih kalibracija još dodatno provjerava.
- (7) Laboratorijska oprema mora osigurati zahtijevanu tačnost i odgovarati svim standardnim specifikacijama, koje su relevantne za stvarno laboratorijsko testiranje. Novu opremu je prije upotrebe potrebno kalibrirati i provjeriti obzirom na primjerenost stvarnim standardnim specifikacijama.
- (8) Osoblju moraju biti na raspolaganju primjerene, ažurne i pisane upute za upotrebu opreme, uključujući i priručnike proizvođača opreme. Upute moraju biti vidno postavljene.
- (9) Svi zahtjevi iz ovog člana važe također i za opremu, koja se upotrebljava posredno (pomoćna oprema).
- (10) Svaka laboratorija mora posjedovati odgovarajuću biblioteku.

Član 8.

(Dijagnostičke metode)

- (1) Laboratorija mora upotrebljavati međunarodno priznate i validne dijagnostičke metode.
- (2) Dijagnostičke metode za izvođenje laboratorijskog testiranja definirane su standardima Evropske i mediteranske organizacije za zaštitu bilja (European and Mediterranean Plant Protection Organization - EPPO) i drugim normativnim dokumentima.
- (3) Kada je potrebno upotrebljavati dijagnostičke metode ili druge postupke, koji nisu standardizirani, moraju biti dokumentirane.
- (4) Laboratorija sudjeluje u međulaboratorijskom upoređivanju laboratorijskih testiranja, a osoblje laboratorije je dio međunarodne dijagnostičke mreže specifičnog područja rada.

Član 9.

(Sistem osiguranja kvaliteta)

- (1) Laboratorija mora imati uspostavljen sistem osiguranja kvaliteta, koji mora odgovarati vrsti, području i obimu izvođenja laboratorijskog testiranja u skladu s čl. 3. i 4. ovog Pravilnika.
- (2) Elementi sistema osiguranja kvaliteta moraju biti dokumentirani Poslovnikom kvaliteta, koji je na raspolaganju za upotrebu svom osoblju laboratorije i koje donosi odgovorno lice iz člana 4. stav (2) tačka c) ovog Pravilnika. Za ispunjavanje i ažuriranje poslovnika kvaliteta mora se brinuti imenovano odgovorno lice laboratorije.

(3) Poslovnik kvaliteta sadrži:

- a) izjavu o politici kvaliteta;
  - b) strukturu laboratorije;
  - c) operativne i funkcionalne aktivnosti u vezi s kvalitetom, tako da je svaki saradnik s tim aktivnostima upoznat, s obimom i ograničenjem svoje odgovornosti;
  - d) upute vezane za postupke osiguranja kvaliteta, specifična za svako laboratorijsko testiranje, ako je to primjereno;
  - e) procedure koje se primjenjuju kada osoblje iz bilo kojeg razloga postupka u suprotnosti s dokumentiranom politikom i postupcima. Ukoliko bi takvo odstupanje uticalo na rezultate laboratorijskog testiranja, te procedure moraju zahtijevati da se rad odmah prekine, identificiraju stvarni uzroci, te primjereno izdvoje, odnosno odstrane. Potrebno je izvesti sve mjere za uklanjanje greške u postupku, prije nego što se nastavi s radom;
  - f) postupke za sprječavanje ispuštanja štetnog organizma u okoliš;
  - g) postupke za rješavanje u slučaju neslaganja naručitelja laboratorijskog testiranja s rezultatom laboratorijskog testiranja.
- (4) Odgovorno lice za osiguranje kvaliteta iz člana 4. stav (2) tačka c) ovog Pravilnika, mora sistematično i periodično provjeravati sistem osiguranja kvaliteta, kako bi se time osigurala stalna efikasnost postavljenih zahtjeva i kako bi se preduzele eventualne potrebne mjere za uklanjanje grešaka u postupku. Preglede izvršene u svrhu provjere sistema treba dokumentirati, uključujući detalje vezane s mjerama za uklanjanje grešaka u postupku.
- (5) Odstupanja od dokumentirane politike i postupaka ili od standardnih specifikacija se dopuštaju u slučaju kada se dokaže da za to postoje utemeljeni tehnički razlozi, te da s tim nije ugrožen kvalitet laboratorijskog testiranja. Obrazloženje da je odstupanje opravdano, mora biti odobreno od strane rukovodstva.

Član 10.

(Izvještaj o laboratorijskom testiranju)

- (1) Izvještaj izdaje laboratorija po okončanom postupku laboratorijskog testiranja i sadrži najmanje nalaz rezultata testiranja u skladu s članom 11. ovog Pravilnika.
- (2) Jedan primjerak izvještaja dostavlja se naručitelju, jedan platiocu ukoliko je drugačiji od naručitelja, a jedan ostaje laboratoriji.
- (3) Izvještaj sadrži i druge podatke koji su odvojeni od rezultata testiranja i označeni kao Dodatak nalazu rezultata testiranja u skladu s članom 13. ovog Pravilnika.
- (4) Forma izvještaja mora biti, obzirom na vrstu laboratorijskog testiranja, što više standardizirana.
- (5) Ispravke ili dodaci ranije izdatom izvještaju smiju se izdati tako da se izradi poseban dokument, koji mora biti sljedljivo označen (na primjer Dodatak izvještaju o laboratorijskom testiranju br. __).

Član 11.

(Nalaz rezultata testiranja)

- (1) Nalaz rezultata testiranja mora sadržavati slijedeće informacije:
- a) naziv i adresu laboratorije, te mjesto gdje je testiranje bilo izvršeno, ako se razlikuje od adrese laboratorije;
  - b) identifikaciju nalaza rezultata testiranja (na primjer redni broj);
  - c) ime i adresu naručitelja laboratorijskog testiranja;
  - d) opis i identifikaciju uzorka;
  - e) datum zaprimanja uzorka i datum(e) izvođenja laboratorijskog testiranja;
  - f) identifikaciju specifikacije za laboratorijsko testiranje ili opis dijagnostičke metode ili postupka;
  - g) svako odstupanje od specifikacije za laboratorijsko testiranje, dodatak specifikaciji ili izostavljanje neke

- stavke u specifikaciji kao i sve druge informacije, koje su za određeno laboratorijsko testiranje značajne;
- h) identifikaciju upotrijebljenih nestandardiziranih dijagnostičkih metoda ili postupaka;
  - i) rezultat laboratorijskog testiranja u skladu s članom 12. ovog Pravilnika;
  - j) ime, prezime i potpis lica koje preuzima tehničku odgovornost za nalaz rezultata testiranja, te datum izdavanja analitičkog rezultata;
  - k) izjavu, da se rezultati laboratorijskog testiranja odnose isključivo na uzorke, koji su bili ispitivani;
  - l) izjavu, da se nalaz rezultata testiranja bez pisanog pristanka laboratorije ne smije reproducirati.
- (2) Nalaz rezultata testiranja ne smije sadržati savjete ili preporuke, koji bi proizilazili iz rezultata laboratorijskog testiranja.

Član 12.

(Rezultati laboratorijskog testiranja)

- (1) Rezultati laboratorijskog testiranja iz člana 11. stav (1) tačka i) ovog Pravilnika mogu biti u obliku mjernih vrijednosti, nalaza ili vizuelnih ispitivanja, determinacijom, ispitivanjem uzorka, dobijenih rezultata ili bilo kog drugog zapažanja koji se mogu javiti u toku laboratorijskog testiranja.
- (2) Rezultati laboratorijskog testiranja moraju biti tačni, jasni, potpuni i nedvosmisleni te u skladu s uputama, koje predstavljaju sastavni dio dijagnostičkih metoda. Rezultat laboratorijskog testiranja potvrđuje ili opovrgava sumnju na zarazu sa štetnim organizmom.
- (3) Na osnovu rezultata laboratorijskog testiranja, dobijenih iz uzoraka koji su uzeti iz veće partije, serije ili količine, izvode se zaključci o osobinama partije, serije ili količine. Svaka ekstrapolacija (od dva loša rezultata izabrati bolji) rezultata laboratorijskog testiranja na osobine partije, serije ili proizvodne količine mora biti navedena i opisana u odvojenom dokumentu.
- (4) Ako se laboratorijskim testiranjem ne dobiju rezultati, potrebno je u nalazu laboratorijskog testiranja to navesti i u dodatku nalaza opisati razloge u skladu s ovim Pravilnikom.
- (5) Ako laboratorija zaprimi neprikladan uzorak, procijenit će opravdanost laboratorijskog testiranja. Ukoliko se u tom slučaju laboratorijsko testiranje ne izvede, u nalazu laboratorijskog testiranja navede se da laboratorijsko testiranje nije bilo urađeno, a u dodatku analitičkog rezultata navede se razlog u skladu s ovim Pravilnikom.

Član 13.

(Dodatak nalazu rezultata testiranja)

Podaci koje sadrži Dodatak nalazu rezultata testiranja su:

- a) mjerenja, pretrage i rezultati, praćeni s tabelama, dijagramima, skicama i fotografijama, kako odgovara datom primjeru, te sve primijećene nepravilnosti;
- b) opis postupka uzorkovanja, gdje to dolazi u obzir;
- c) savjeti i preporuke;
- d) drugi podaci.

Član 14.

(Obavješćavanje)

- (1) U slučaju potvrde prisustva štetnog organizma s listi I. Odjeljak A i listi II. Odjeljak A Pravilnika o listama štetnih organizama, listama bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata (u daljnjem tekstu: karantenski štetni organizam) ("Službeni glasnik BiH", broj 69/09), laboratorija mora odmah obavijestiti nadležnog inspektora i Upravu.
- (2) U slučaju kada laboratorija prvi put potvrdi karantenski štetni organizam, o tome odmah obavještava Upravu i Inspektorat entiteta s čije je teritorije uzorak dostavljen. Za dodatnu potvrdu prisustva karantenskog štetnog organizma laboratorija će postupati po uputama Uprave.

- (3) Prva obavijest iz st. (1) i (2) ovog člana dostavlja se elektronskom poštom ili telefonom, a konačni u pisanoj formi.
- (4) U slučaju potvrde štetnog organizma iz st. (2) i (3) ovog člana ako uzorak nije bio uzet službeno, dijagnostička laboratorija saopćava naručitelju da je o nalasku obavijestio nadležne organe.

Član 15.

(Javno ovlaštenje)

- (1) Za obavljanje laboratorijskog testiranja uzoraka na štetne organizme, laboratorija mora dobiti javno ovlaštenje Uprave.
- (2) Fitosanitarne laboratorije za specifična laboratorijska testiranja pored uslova koji su navedeni ovim Pravilnikom moraju ispunjavati i uslove za pojedina laboratorijska testiranja, a navedena su posebnim pravilnicima.
- (3) Uprava u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, a u skladu s članom 68. Zakona i ovim Pravilnikom dodjeljuje javno ovlaštenje za obavljanje laboratorijskih testiranja uzoraka.

Član 16.

(Prijelazne odredbe)

- (1) Do dodjeljivanja javnih ovlaštenja iz člana 15. ovog Pravilnika, laboratorijsko testiranje uzoraka obavljat će laboratorije koje imaju ovlaštenja od entitetskih ministarstava poljoprivrede.
- (2) Uslove iz ovog Pravilnika laboratorije koje dobiju javno ovlaštenje Uprave za izvođenje specifičnih laboratorijskih testiranja moraju ispuniti najkasnije u roku od jedne godine od dana stupanja Pravilnika na snagu.

Član 17.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj UZZB-01-1-02-830/10

16. jula 2010. godine
Sarajevo

Direktor
Milad Zeković, s. r.

VISOKO SUDBENO I TUŽITELJSKO VIJEĆE BOSNE I HERCEGOVINE

Na temelju članka 17. stavak 1. tačka 1. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i članka 27g. Zakona o sudovima Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 111/04, 109/05, 37/06 i 119/08), Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 8. srpnja 2010. godine, donijelo

ODLUKU

O IMENOVANJU SUCA U OKRUŽNI SUD U BANJOJ LUCI

I.

Za suca u Okružni sud u Banjoj Luci, imenuje se BOŽANA VULIĆ.

II.

Prigodom imenovanja Visoko sudačko i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine je uzelo u obzir kvalifikacije, znanje i iskustvo imenovane kandidatkinje. Imenovana kandidatkinja se istakla, između ostalih prijavljenih kandidata, svojim prethodnim stručnim dostignućima, sposobnošću za obavljanje poslova suca i mogućnošću analiziranja pravnih problema, po pokazanoj neovisnosti, nepristrasnosti, integritetu, revnosti i odgovornosti u obavljanju dužnosti, kao i komunikativnosti i zrelosti prilikom odlučivanja. Vijeće smatra da ova kandidatkinja u potpunosti ispunjava uvjete za imenovanje

propisane u članku 43. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine.

III.

Imenovana će preuzeti dužnost 1.9.2010. godine.

IV.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

V.

Ova Odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH" sukladno članku 45. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine.

Broj 04-02-1422-506/10
8. srpnja 2010. godine

Predsjednik
Milorad Novković, v. r.

На основу члана 17. став 1. тачка 1. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 27г. Закона о судовима Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 111/04, 109/05, 37/06 и 119/08), Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 8. јула 2010. године, донио

ОДЛУКУ**О ИМЕНОВАЊУ СУДИЈЕ У ОКРУЖНИ СУД
У БАЊОЈ ЛУЦИ**

I

За судију у Окружни суд у Бањој Луци, именује се БОЖАНА ВУЛИЋ.

II

Приликом именовања Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине је узео у обзир квалификације, знање и искуство именоване кандидаткиње. Именована кандидаткиња се истакла, између осталих пријављених кандидата, својим претходним стручним достигнућима, способношћу за обављање послова судије и могућношћу анализирања правних проблема, по показаној независности, непристрасности, интегритету, ревности и одговорности у обављању дужности, као и комуникативности и зрелости приликом одлучивања. Савјет сматра да ова кандидаткиња у потпуности испуњава услове за именовање прописане у члану 43. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине.

III

Именована ће преузети дужност 1.9.2010. године.

IV

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

V

Ова Одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ" у складу са чланом 45. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине.

Broj 04-02-1422-506/10
8. јула 2010. године

Председник
Милорад Новковић, с. р.

На основу члана 17. став 1. тачка 1. Закона о Високом судском и тужилачком вјећу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 27г. Закона о судовима Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 111/04, 109/05, 37/06 и 119/08), Високо судско и тужилачко вјеће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 8. јула 2010. године, донјело

ОДЛУКУ**О ИМЕНОВАЊУ СУДИЈЕ У ОКРУЖНИ СУД
У БАЊОЈ ЛУЦИ**

I.

За судију у Окружни суд у Бањој Луци, именује се БОЖАНА ВУЛИЋ.

II.

Приликом именовања Високо судско и тужилачко вјеће Босне и Херцеговине је узело у обзир квалификације, знање и искуство именоване кандидаткиње. Именована кандидаткиња се истакла, између осталих пријављених кандидата, својим претходним стручним достигнућима, способношћу за обављање послова судије и могућношћу анализирања правних проблема, по показаној независности, непристрасности, интегритету, ревности и одговорности у обављању дужности, као и комуникативности и зрелости приликом одлучивања. Вјеће сматра да ова кандидаткиња у потпуности испуњава услове за именовање прописане у члану 43. Закона о Високом судском и тужилачком вјећу Босне и Херцеговине.

III.

Именована ће преузети дужност 1.9.2010. године.

IV.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

V.

Ова Одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ" у складу са чланом 45. Закона о Високом судском и тужилачком вјећу Босне и Херцеговине.

Broj 04-02-1422-506/10
8. јула 2010. године

Predsjednik
Milorad Novković, s. r.

На основу члана 17. ставак 1. тачка 1. Закона о Високом судском и тужилачком вјећу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 27г. Закона о судовима Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 111/04, 109/05, 37/06 и 119/08), Високо судско и тужилачко вјеће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 8. српња 2010. године, донјело

ОДЛУКУ**О ИМЕНОВАЊУ СУКА У ОСНОВНИ СУД
У КОТОР ВАРОШИ**

I.

За сука у Основни суд у Котор Вароши, именује се ALMA HADŽISELIMOVIĆ.

II.

Пригодом именовања Високо судско и тужилачко вјеће Босне и Херцеговине је узело у обзир квалификације, знање и искуство именоване кандидаткиње. Именована кандидаткиња се истакла, између осталих пријављених кандидата, својим претходним стручним достигнућима, способношћу за обављање послова сука и могућношћу анализирања правних проблема, по показаној неовисности, непристрасности, интегритету, ревности и одговорности у обављању дужности, као и комуникативности и зрелости приликом одлучивања. Вјеће сматра да ова кандидаткиња у потпуности испуњава увјете за именовање прописане у члану 43. Закона о Високом судском и тужилачком вјећу Босне и Херцеговине.

III.

Именована ће преузети дужност 1.9.2010. године.

IV.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

Na osnovu člana 17. stav 1. tačka 1. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i člana 27g. Zakona o sudovima Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 111/04, 109/05, 37/06 i 119/08), Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 8. jula 2010. godine, donijelo

ODLUKU

O IMENOVANJU SUDIJE U OSNOVNI SUD U DOBOJU

I.

Za sudiju u Osnovni sud u Doboju, imenuje se JASMIN JUNUZOVIĆ.

II.

Prilikom imenovanja Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine je uzelo u obzir kvalifikacije, znanje i iskustvo imenovanog kandidata. Imenovani kandidat se istakao, između ostalih prijavljenih kandidata, svojim prethodnim stručnim dostignućima, sposobnošću za obavljanje poslova sudije i mogućnošću analiziranja pravnih problema, po pokazanoj nezavisnosti, nepristrasnosti, integritetu, revnosti i odgovornosti u obavljanju dužnosti, kao i komunikativnosti i zrelosti prilikom odlučivanja. Vijeće smatra da ovaj kandidat u potpunosti ispunjava uslove za imenovanje propisane u članu 43. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine.

III.

Imenovani će preuzeti dužnost 1.9.2010. godine.

IV.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

V.

Ova Odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH" u skladu sa članom 45. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine.

Broj 04-02-1422-510/10
8. jula 2010. godine

Predsjednik
Milorad Novković, s. r.

Na temelju članka 17. stavak 1. tačka 1. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i članka 27g. Zakona o sudovima Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 111/04, 109/05, 37/06 i 119/08), Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 8. srpnja 2010. godine, donijelo

ODLUKU

O IMENOVANJU SUCA U OSNOVNI SUD U FOČI

I.

Za suca u Osnovni sud u Foči, imenuje se ERMIN KORDA.

II.

Prigodom imenovanja Visoko sudačko i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine je uzelo u obzir kvalifikacije, znanje i iskustvo imenovanog kandidata. Imenovani kandidat se istakao, između ostalih prijavljenih kandidata, svojim prethodnim stručnim dostignućima, sposobnošću za obavljanje poslova suca i mogućnošću analiziranja pravnih problema, po pokazanoj neovisnosti, nepristrasnosti, integritetu, revnosti i odgovornosti u obavljanju dužnosti, kao i komunikativnosti i zrelosti prilikom odlučivanja. Vijeće smatra da ovaj kandidat u potpunosti ispunjava uvjete za imenovanje propisane u članku 43. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine.

III.

Imenovani će preuzeti dužnost 1.9.2010. godine.

IV.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

V.

Ova Odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH" sukladno članku 45. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine.

Broj 04-02-1422-512/10
8. srpnja 2010. godine

Predsjednik
Milorad Novković, v. r.

Na osnovu člana 17. stav 1. tačka 1. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i člana 27g. Zakona o sudovima Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 111/04, 109/05, 37/06 i 119/08), Visoki sudski i tužilački savjet Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 8. jula 2010. godine, donio

ODLUKU

O IMENOVANJU SUDIJE U OSNOVNI SUD U FOČI

I.

Za sudiju u Osnovni sud u Foči, imenuje se ERMİN KORDA.

II.

Prilikom imenovanja Visoki sudski i tužilački savjet Bosne i Hercegovine je uzeo u obzir kvalifikacije, znanje i iskustvo imenovanog kandidata. Imenovani kandidat se istakao, između ostalih prijavljenih kandidata, svojim prethodnim stručnim dostignućima, sposobnošću za obavljanje poslova sudije i mogućnošću analiziranja pravnih problema, po pokazanoj nezavisnosti, nepristrasnosti, integritetu, revnosti i odgovornosti u obavljanju dužnosti, kao i komunikativnosti i zrelosti prilikom odlučivanja. Savjet smatra da ovaj kandidat u potpunosti ispunjava uslove za imenovanje propisane u članu 43. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine.

III.

Imenovani će preuzeti dužnost 1.9.2010. godine.

IV.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

V.

Ova Odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH" u skladu sa članom 45. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine.

Broj 04-02-1422-512/10
8. jula 2010. godine

Predsjednik
Milorad Novković, s. r.

Na osnovu člana 17. stav 1. tačka 1. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i člana 27g. Zakona o sudovima Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 111/04, 109/05, 37/06 i 119/08), Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 8. jula 2010. godine, donijelo

ODLUKU

O IMENOVANJU SUDIJE U OSNOVNI SUD U FOČI

I.

Za sudiju u Osnovni sud u Foči, imenuje se ERMIN KORDA.

II.

Prilikom imenovanja Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine je uzelo u obzir kvalifikacije, znanje i iskustvo imenovanog kandidata. Imenovani kandidat se istakao, između ostalih prijavljenih kandidata, svojim prethodnim stručnim dostignućima, sposobnošću za obavljanje poslova sudije i mogućnošću analiziranja pravnih problema, po pokazanoj nezavisnosti, nepristrasnosti, integritetu, revnosti i odgovornosti u obavljanju dužnosti, kao i komunikativnosti i zrelosti prilikom

Републике Српске", број 111/04, 109/05, 37/06 и 119/08), Високо судбено и туžителско вјеће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 8. септјача 2010. године, донијело

ОДЛУКУ

О ИМЕНОВАЊУ СУЧА У ОКРУЖНИ СУД У БАНЈОЈ ЛУЦИ

I.

За суца у Окружни суд у Банјој Луци, именује се ЈАСНА ШАТАРА.

II.

Пригодом именовања Високог судачког и туžителског вјећа Босне и Херцеговине је узело у обзир квалификације, знање и искуство именоване кандидаткиње. Именована кандидаткиња се истакла, између осталих пријављених кандидата, својим претходним стручним достигнућима, способношћу за обављање послова суца и могућношћу анализирања правних проблема, по показаној неовисности, непристрасности, интегритету, ревности и одговорности у обављању дужности, као и комуникативности и зрелости приликом одлучивања. Вјеће сматра да ова кандидаткиња у потпуности испуњава увјете за именовање прописане у чланку 43. Закона о Високом судбеном и туžителском вјећу Босне и Херцеговине.

III.

Именована ће преузети дужност 1.9.2010. године.

IV.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

V.

Ова Одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ" сукладно чланку 45. Закона о Високом судбеном и туžителском вјећу Босне и Херцеговине.

Број 04-02-1422-514/10
8. септјача 2010. године

Предсједник
Милорад Новковић, в. р.

На основу члана 17. став 1. тачка 1. Закона о Високом судском и туžилачком савјету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ" бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 27г. Закона о судовима Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 111/04, 109/05, 37/06 и 119/08), Високи судски и туžилачки савјет Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 8. јула 2010. године, донио

ОДЛУКУ

О ИМЕНОВАЊУ СУДИЈЕ У ОКРУЖНИ СУД У БАЊОЈ ЛУЦИ

I.

За судију у Окружни суд у Бањој Луци, именује се ЈАСНА ШАТАРА.

II.

Приликом именовања Високог судског и туžилачког савјета Босне и Херцеговине је узео у обзир квалификације, знање и искуство именоване кандидаткиње. Именована кандидаткиња се истакла, између осталих пријављених кандидата, својим претходним стручним достигнућима, способношћу за обављање послова судије и могућношћу анализирања правних проблема, по показаној независности, непристрасности, интегритету, ревности и одговорности у обављању дужности, као и комуникативности и зрелости приликом одлучивања. Савјет сматра да ова кандидаткиња у потпуности испуњава услове за именовање прописане у члану 43. Закона о Високом судском и туžилачком савјету Босне и Херцеговине.

III.

Именована ће преузети дужност 1.9.2010. године.

IV.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

V.

Ова Одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ" у складу са чланом 45. Закона о Високом судском и туžилачком савјету Босне и Херцеговине.

Број 04-02-1422-514/10
8. јула 2010. године

Предсједник
Милорад Новковић, с. р.

На основу члана 17. став 1. тачка 1. Закона о Високом судском и туžилачком вјећу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 27г. Закона о судовима Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 111/04, 109/05, 37/06 и 119/08), Високо судско и туžилачко вјеће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 8. јула 2010. године, донијело

ОДЛУКУ

О ИМЕНОВАЊУ СУДИЈЕ У ОКРУЖНИ СУД У БАНЈОЈ ЛУЦИ

I.

За судију у Окружни суд у Банјој Луци, именује се ЈАСНА ШАТАРА.

II.

Приликом именовања Високог судског и туžилачког вјећа Босне и Херцеговине је узело у обзир квалификације, знање и искуство именоване кандидаткиње. Именована кандидаткиња се истакла, између осталих пријављених кандидата, својим претходним стручним достигнућима, способношћу за обављање послова судије и могућношћу анализирања правних проблема, по показаној независности, непристрасности, интегритету, ревности и одговорности у обављању дужности, као и комуникативности и зрелости приликом одлучивања. Вјеће сматра да ова кандидаткиња у потпуности испуњава услове за именовање прописане у члану 43. Закона о Високом судском и туžилачком вјећу Босне и Херцеговине.

III.

Именована ће преузети дужност 1.9.2010. године.

IV.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

V.

Ова Одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ" у складу са чланом 45. Закона о Високом судском и туžилачком вјећу Босне и Херцеговине.

Број 04-02-1422-514/10
8. јула 2010. године

Предсједник
Милорад Новковић, с. р.

На основу члана 17. став 1. тачка 1. Закона о Високом судбеном и туžителском вјећу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 27г. Закона о судовима Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 111/04, 109/05, 37/06 и 119/08), Високо судбено и туžителско вјеће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 8. септјача 2010. године, донијело

ОДЛУКУ

О ИМЕНОВАЊУ СУЧА У ОПЧИНСКИ СУД У ТРАВНИКУ

I.

За суца у Опћински суд у Травнику, именује се IVAN MATIŠIĆ.

II.

Пригодом именовања Високог судачког и туžителског вјећа Босне и Херцеговине је узело у обзир квалификације, знање и искуство именованог кандидата. Именовани кандидат се истакao, између осталих пријављених кандидата, својим претходним стручним достигнућима, способношћу за обављање послова суца и могућношћу анализирања правних проблема, по показаној

На основу члана 17. став 1. тачка 1. Закона о Високом судском и тужилачком савету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 27г. Закона о судовима Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 111/04, 109/05, 37/06 и 119/08), Високи судски и тужилачки савет Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 8. јула 2010. године, донио

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

V

Ova Odluka ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ" у складу са чланом 45. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине.

Број 04-02-1422-519/10
8. јула 2010. године

Предсједник
Милорад Новковић, с. р.

На основу члана 17. став 1. тачка 1. Закона о Високом судском и тужилачком вјећу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 27г. Закона о судовима Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 111/04, 109/05, 37/06 и 119/08), Високо судско и тужилачко вјеће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 8. јула 2010. године, донјело

ODLUKU**O IMENOVANJU SUDIJE U OPĆINSKI SUD U SARAJEVU**

I.

За судију у Опćински суд у Сарајеву именује се АЈЛА РАПОВИЋ-МУЈАН.

II.

Приликом именовања Високо судско и тужилачко вјеће Босне и Херцеговине је узело у обзир квалификације, знање и искуство именоване кандидаткиње. Именована кандидаткиња се истакла, између осталих пријављених кандидата, својим претходним стручним достигнућима, способношћу за обављање послова судије и могућношћу анализирања правних проблема, по показаној независности, непристрасности, интегритету, ревности и одговорности у обављању дужности, као и комуникативности и зрелости приликом одлучивања. Вјеће сматра да ова кандидаткиња у потпуности испуњавају услове за именовање прописане у члану 43. Закона о Високом судском и тужилачком вјећу Босне и Херцеговине.

III.

Именована ће преузети дужност 1.9.2010. године.

IV.

Oва Odluka stupa na snagu danom donošenja.

V.

Oва Odluka ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ" у складу са чланом 45. Закона о Високом судском и тужилачком вјећу Босне и Херцеговине.

Број 04-02-1422-519/10
8. јула 2010. године

Предсједник
Милорад Новковић, с. р.

Na temelju članka 17. stavak 1. točka 1. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i članka 27g. Zakona o sudovima Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 111/04, 109/05, 37/06 i 119/08), Visoko sudbeno i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 8. srpnja 2010. godine, donijelo

ODLUKU**O IMENOVANJU SUCA U OPĆINSKI SUD U SARAJEVU**

I.

За суца у Опćински суд у Сарајеву, именује се НЕИРА КОВАЋ.

II.

Пригодом именовања Високо судбено и тужителско вјеће Босне и Херцеговине је узело у обзир квалификације, знање и искуство именоване кандидаткиње. Именована кандидаткиња се истакла, између осталих пријављених кандидата, својим претходним стручним достигнућима, способношћу за обнашање

poslova sudije i mogućnošću analiziranja pravnih problema, po pokazanoj neovisnosti, nepristrasnosti, integritetu, revnosti i odgovornosti u obnašanju dužnosti, kao i komunikativnosti i zrelosti prilikom odlučivanja. Vijeće smatra da ova kandidatkinja u potpunosti ispunjava uvjete za imenovanje propisane u članku 43. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine.

III.

Именована ће преузети дужност 1.9.2010. године.

IV.

Oва Odluka stupa na snagu danom donošenja.

V.

Oва Odluka ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ" сукладно чланку 45. Закона о Високом судбеном и тужителском вјећу Босне и Херцеговине.

Број 04-02-1422-520/10
8. сепња 2010. године

Предсједник
Милорад Новковић, в. р.

На основу члана 17. став 1. тачка 1. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 27г. Закона о судовима Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 111/04, 109/05, 37/06 и 119/08), Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 8. јула 2010. године, донио

ODLUKU**O IMENOVANJU SUDIJE U OPŠTINSKI SUD U SARAJEVU**

I

За судију у Општински суд у Сарајеву, именује се НЕИРА КОВАЋ.

II

Приликом именовања Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине је узео у обзир квалификације, знање и искуство именоване кандидаткиње. Именована кандидаткиња се истакла, између осталих пријављених кандидата, својим претходним стручним достигнућима, способношћу за обављање послова судије и могућношћу анализирања правних проблема, по показаној независности, непристрасности, интегритету, ревности и одговорности у обављању дужности, као и комуникативности и зрелости приликом одлучивања. Савјет сматра да ова кандидаткиња у потпуности испуњава услове за именовање прописане у члану 43. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине.

III

Именована ће преузети дужност 1.9.2010. године.

IV

Oва Odluka stupa na snagu danom donošenja.

V

Oва Odluka ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ" у складу са чланом 45. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине.

Број 04-02-1422-520/10
8. јула 2010. године

Предсједник
Милорад Новковић, с. р.

Na osnovu člana 17. stav 1. tačka 1. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i člana 27g. Zakona o sudovima Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 111/04, 109/05, 37/06 i 119/08), Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 8. jula 2010. godine, donijelo

Prilikom imenovanja Visoko sudske i tužilačke vijeće Bosne i Hercegovine je uzelo u obzir kvalifikacije, znanje i iskustvo imenovane kandidatkinje. Imenovana kandidatkinja se istakla, između ostalih prijavljenih kandidata, svojim prethodnim stručnim dostignućima, sposobnošću za obavljanje poslova

V.

Ova Odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH" u skladu sa članom 45. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine.

Broj 04-02-1422-522/10
8. jula 2010. godine

Predsjednik
Milorad Novković, s. r.

Sukladno članku 88. stavak 1. točka d) Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08), a u svezi sa člankom 48. Poslovnika Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća BiH ("Službeni glasnik BiH" br. 44/09), Vijeće je, na sjednici održanoj 8. srpnja 2010. godine, donijelo

ODLUKU**O PRESTANKU MANDATA**

NINI ELAZAR, tužiteljju Kantonalnog tužiteljstva Kantona Sarajevo, prestaje mandat tužitelja tog tužiteljstva, sa danom 30.6.2010. godine, zbog podnošenja ostavke.

Ova Odluka bit će objavljena u "Službenom glasniku BiH", kao i u prostorijama Vijeća dostupnim javnosti.

Образложење

Nina Elazar, tužitelj Kantonalnog tužiteljstva Kantona Sarajevo, dana 29.6.2010. godine, uputila je pismenu ostavku Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine i zatražila da je Vijeće razriješi dužnosti tužitelja, navedenog tužiteljstva, sa danom 30.6.2010. godine.

Člankom 88. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću BiH, propisani su razlozi zbog kojih prestaje mandata suca ili tužitelja, a jedan od razloga je u slučaju podnošenja ostavke. Prilikom podnošenja ostavke, mandat suca ili tužitelja ističe na dan kada Vijeće primi njegovu pismenu ostavku ili na dan kada ostavka treba da stupi na snagu, koje od navedenog nastupi kasnije, a što je u konkretnom slučaju 30.6.2010. godine.

Sukladno naprijed navedenom a na temelju odredaba članka 88. stavak 1. točka d) Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću BiH, kao i članka 48. Poslovnika Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća BiH, donijeta je Odluka kao u dispozitivu.

Broj 04-02-1422-523/10
8. srpnja 2010. godine

Predsjednik
Milorad Novković, v. r.

У складу са чланом 88. става 1. тачка д) Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ" бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08), а у вези са чланом 48. Пословника Високог судског и тужилачког савјета БиХ ("Службени гласник БиХ" бр. 44/09), Савјет је, на сједници одржаној 8. јула 2010. године, донио

ОДЛУКУ**O PRESTANKU MANDATA**

НИНИ ЕЛАЗАР, тужиоцу Кантоналног тужилаштва Кантона Сарајево, престaje мандат тужиоца тог тужилаштва, са даном 30.6.2010. године, због подношења оставке.

Ова Одлука биће објављена у "Службеном гласнику БиХ", као и у просторијама Савјета доступним јавности.

Образложење

Нина Елазар, тужилац Кантоналног тужилаштва Кантона Сарајево, дана 29.6.2010. године, упутила је писмену оставку Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине и затражила да је Савјет разријеши дужности тужиоца, наведеног тужилаштва, са даном 30.6.2010. године.

Чланом 88. Закона о Високом судском и тужилачком савјету БиХ, прописани су разлози због којих престаје мандата судије или тужиоца, а један од разлога је у случају подношења оставке. Приликом подношења оставке, мандат судије или

тужиоца истиче на дан када Савјет прими његову писмену оставку или на дан када оставка треба да ступи на снагу, које од наведеног наступи касније, а што је у конкретном случају 30.6.2010. године.

У складу са напријед наведеним, а на основу одредаба члана 88. став 1. тачка д) Закона о Високом судском и тужилачком савјету БиХ, као и члана 48. Пословника Високог судског и тужилачког савјета БиХ, донијета је Одлука као у диспозитиву.

Број 04-02-1422-523/10
8. јула 2010. године

Предсједник
Милорад Новковић, с. р.

У складу са чланом 88. става 1. тачка д) Закона о Високом судском и тужилачком вјећу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ" бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08), а у вези са чланом 48. Пословника Високог судског и тужилачког вјећа БиХ ("Службени гласник БиХ" бр. 44/09), Вјеће је, на сједници одржаној 8. јула 2010. године, донјело

ODLUKU**O PRESTANKU MANDATA**

NINI ELAZAR, tužiocu Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo, prestaje mandat tužioca tog tužilaštva, sa danom 30.6.2010. godine, zbog podnošenja ostavke.

Ova Odluka bit će objavljena u "Službenom glasniku BiH", kao i u prostorijama Vijeća dostupnim javnosti.

Образложење

Nina Elazar, tužilac Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo, dana 29.6.2010. godine, uputila je pismenu ostavku Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine i zatražila da je Vijeće razriješi dužnosti tužioca, navedenog tužilaštva, sa danom 30.6.2010. godine.

Članom 88. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću BiH, propisani su razlozi zbog kojih prestaje mandata sudije ili tužioca, a jedan od razloga je u slučaju podnošenja ostavke. Prilikom podnošenja ostavke, mandat sudije ili tužioca ističe na dan kada Vijeće primi njegovu pismenu ostavku ili na dan kada ostavka treba da stupi na snagu, koje od navedenog nastupi kasnije, a što je u konkretnom slučaju 30.6.2010. godine.

У складу са напријед наведеним, а на основу одредаба члана 88. став 1. тачка д) Закона о Високом судском и тужилачком вјећу БиХ, као и члана 48. Пословника Високог судског и тужилачког вјећа БиХ, донијета је Одлука као у диспозитиву.

Број 04-02-1422-523/10
8. јула 2010. године

Предсједник
Milorad Novković, s. r.

Sukladno članku 88. stavak 1. točka a) Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08), a u svezi sa člankom 48. Poslovnika Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća BiH ("Službeni glasnik BiH" br. 44/09), Vijeće je, na sjednici održanoj 8. srpnja 2010. godine, donijelo

ODLUKU**O PRESTANKU MANDATA**

SPANIĆ FAIKU, sucu Kantonalnog suda u Zenici, prestaje mandat suca tog suda, sa danom 25.7.2010. godine, zbog odlaska u mirovinu.

Ova Odluka bit će objavljena u "Službenom glasniku BiH", kao i u prostorijama Vijeća dostupnim javnosti.

Образложење

На temelju službene evidencije Vijeća, konstatirano je da Spahić Faik, sudac Kantonalnog suda u Zenici, dana 25.7.2010. godine, navršava starosnu dob od sedamdeset (70) godina života.

Člankom 88. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću BiH, propisani su razlozi zbog kojih prestaje mandat suca ili tužitelja, a jedan od razloga je kada navršje starosnu dob

propisanu za obavezan odlazak u mirovinu. Prema članku 90. istog Zakona, propisana starosna dob za obavezan odlazak u mirovinu je navršenih sedamdeset (70) godina života.

Na temelju navedenog, utvrđeno je da su ispunjeni uvjeti za prekid mandata radi obaveznog odlaska u mirovinu, a što je u konkretnom slučaju dan 25.7.2010. godine, pa je, na temelju odredaba članka 88. stavak 1. točka a) Zakona o Visokom sudbenom i tužilačkom vijeću BiH, kao i članka 48. Poslovnika Visokog sudbenog i tužilačkog vijeća BiH, donijeta Odluka kao u dispozitivu.

Broj 04-02-1422-524/10
8. srpnja 2010. godine

Predsjednik
Milorad Novković, v. r.

У складу са чланом 88. став 1. тачка а) Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ" бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08), а у вези са чланом 48. Пословника Високог судског и тужилачког савјета БиХ ("Службени гласник БиХ" бр. 44/09), Савјет је, на сједници одржаној 8. јула 2010. године, донио

ОДЛУКУ

О ПРЕСТАНКУ МАНДАТА

СПАХИЋ ФАИКУ, судији Кантоналног суда у Зеници, престаје мандат судије тог суда, са даном 25.7.2010. године, због одласка у пензију.

Ова Одлука биће објављена у "Службеном гласнику БиХ", као и у просторијама Савјета доступним јавности.

Образложење

На основу службене евиденције Савјета, констатовано је да Спахић Фаик, судија Кантоналног суда у Зеници, дана 25.7.2010. године навршава старосну доб од седмдесет (70) година живота.

Чланом 88. Закона о Високом судском и тужилачком савјету БиХ, прописани су разлози због којих престаје мандат судије или тужиоца, а један од разлога је када наврше старосну доб прописану за обавезан одлазак у пензију. Према члану 90. истог Закона, прописана старосна доб за обавезан одлазак у пензију је навршених седмдесет (70) година живота.

На основу наведеног, утврђено је да су испуњени услови за прекид мандата ради обавезног одласка у пензију, а што је у конкретном случају дан 25.7.2010. године, па је, на основу одредаба члана 88. став 1. тачка а) Закона о Високом судском и тужилачком савјету БиХ, као и члана 48. Пословника Високог судског и тужилачког савјета БиХ, донијета Одлука као у диспозитиву.

Број 04-02-1422-524/10
8. јула 2010. године

Предсједник
Милорад Новковић, с. р.

У складу са чланом 88. став 1. тачка а) Закона о Високом судском и тужилачком вјећу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ" бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08), а у вези са чланом 48. Пословника Високог судског и тужилачког вјећа БиХ ("Службени гласник БиХ" бр. 44/09), Вјеће је, на сједници одржаној 8. јула 2010. године, донијело

ОДЛУКУ

О ПРЕСТАНКУ МАНДАТА

ФАИКУ СПАХИЋУ, судији Кантоналног суда у Зеници, престаје мандат судије тог суда, са даном 25.7.2010. године, због одласка у пензију.

Ова Одлука биће објављена у "Службеном гласнику БиХ", као и у просторијама Вјећа доступним јавности.

Образложење

На основу службене евиденције Вјећа, констатовано је да Спахић Фаик, судија Кантоналног суда у Зеници, дана 25.7.2010. године, навршава старосну доб од седмдесет (70) година живота.

Чланом 88. Закона о Високом судском и тужилачком вјећу БиХ, прописани су разлози због којих престаје мандат судије или тужиоца, а један од разлога је када наврше старосну доб прописану за обавезан одлазак у пензију. Према члану 90. истог Закона, прописана старосна доб за обавезан одлазак у пензију је навршених седмдесет (70) година живота.

На основу наведеног, утврђено је да су испуњени услови за престанак мандата ради обавезног одласка у пензију, а што је у конкретном случају дан 25.7.2010. године, па је, на основу одредаба члана 88. став 1. тачка а) Закона о Високом судском и тужилачком вјећу БиХ, као и члана 48. Пословника Високог судског и тужилачког вјећа БиХ, донијета Одлука као у диспозитиву.

Број 04-02-1422-524/10
8. јула 2010. године

Предсједник
Milorad Novković, s. r.

На temelju članka 4. stavak 2., Закона о плаћама и осталим накнадама судца и тужитеља у Федерацији БиХ ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 72/05), а сукладно са одредбама Пословника Високог судског и тужилачког вјећа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 44/09), Високо судбено и тужитељско вјеће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 8. српња 2010. године, донијело

ОДЛУКУ

О ИМЕНОВАЊУ СТРУЧНОГ СУРАДНИКА У ОПЧНСКИ СУД У ЗАВИДОВИЋИМА

I.

За стручног сурадника у Опчнски суд у Завидовићима, на период од шест (6) година, именује се ŠABIĆ ALEN.

II.

Prigodom именовања Високо судбено и тужитељско вјеће Босне и Херцеговине је узело у обзир квалификације, звање и искуство именованог кандидата. Именовани кандидат се истаквао, између осталих пријављених кандидата, способношћу размјештања и систематичног анализирања правних проблема, познавању релевантних закона и других прописа, способности да непристрасно, савјесно, марљиво, одлучно и одговорно обнаша дужности и послове стручног сурадника. Вјеће сматра да овај кандидат у потпуности испуњава прописане услове за именовање стручних сурадника.

III.

Именовани стручни сурадник ступа на дужност 1.9.2010. године.

IV.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

V.

Ова Одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ", у складу са чланком 45. Закона о Високом судбеном и тужитељском вјећу Босне и Херцеговине.

Број 04-02-1422-525/10
8. српња 2010. године

Предсједник
Milorad Novković, v. r.

На основу члана 4. став 2., Закона о платама и осталим накнадама судија и тужилаца у Федерацији БиХ ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 72/05), а у складу са одредбама Пословника Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 44/09), Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 8. јула 2010. године, донио

обавља дужности и послове стручног сарадника. Савјет сматра да овај кандидат у потпуности испуњава прописане услове за именовање стручних сарадника.

III

Именовани стручни сарадник ступа на дужност 1.9.2010. године.

IV

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

V

Ова Одлука биће објављена у "Службеном гласнику БиХ", у складу са чланом 45. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине.

Број 04-02-1422-526/10
8. јула 2010. године

Предсједник
Милорад Новковић, с. р.

Na osnovu člana 4. stav 2., Zakona o plaćama i ostalim naknadama sudija i tužilaca u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 72/05), a u skladu sa odredbama Poslovnika Visokog sudsog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 44/09), Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 8. jula 2010. godine, donijelo

ODLUKU

O IMENOVANJU STRUČNOG SARADNIKA U OPĆINSKI SUD U GRAČANICI

I.

Za stručnog saradnika u Općinski sud u Gračanici, na period od šest (6) godina, imenuje se **ALIDŽANOVIĆ VEDRAŃ**.

II.

Prilikom imenovanja Visoko sudske i tužilačke vijeće Bosne i Hercegovine je uzelo u obzir kvalifikacije, znanje i iskustvo imenovanog kandidata. Imenovani kandidat se istakao, između ostalih prijavljenih kandidata, sposobnošću razumijevanja i sistematičnog analiziranja pravnih problema, poznavanju relevantnih zakona i drugih propisa, sposobnosti da nepristrasno, savjesno, marljivo, odlučno i odgovorno obavlja dužnosti i poslove stručnog saradnika. Vijeće smatra da ovaj kandidat u potpunosti ispunjava propisane uslove za imenovanje stručnih saradnika.

III.

Imenovani stručni saradnik stupa na dužnost 1.9.2010. godine.

IV.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

V.

Ova Odluka bit će objavljena u "Službenom glasniku BiH", u skladu sa članom 45. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine.

Broj 04-02-1422-526/10
8. jula 2010. godine

Predsjednik
Milorad Novković, s. r.

SLUŽBENE OBJAVE

[illegible]

NATJEČAJI OGLASI KONKURSI

VISOKO SUDBENO I TUŽITELJSKO VIJEĆE BiH/VISOKI
SUDSKI I TUŽITELJSKI SAVJET BiH/VISOKO SUDSKO I
TUŽILAČKO VIJEĆE BiH

Sukladno članku 17. stavak 1. točke 1., 2. i 30. i člankom 36. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i

Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08), odnosno sa člankom 4. stavak 2. Zakona o platama i ostalim naknadama sudaca i tužitelja u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 72/05), Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće objavljuje

IZMJENU DIJELA JAVNOG NATJEČAJA

ZA UPRAŽNJENA MJESTA U SUDOVIMA I TUŽILAŠTVIMA

U javnom natječaju za upražnjena mjesta u sudovima i tužilaštvima, koji je raspisalo Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine, broj 04-02-2563-1/10 objavljenim dana 20.7.2010. godine u "Službenom glasniku BiH", broj 59/10, vrši se izmjena dijela teksta javnog natječaja:

Stručni suradnici, pozicija pod rednim brojem 9. na način što umjesto: "Jedan (1) stručni suradnik Općinskog suda u Sanskom Mostu " treba da stoji: "Jedan (1) stručni suradnik Općinskog suda u Cazinu" i pozicije pod rednim brojem 11. na način što umjesto: "Jedan (1) stručni suradnik Općinskog suda u Tešnju" treba da stoji: "Jedan (1) stručni suradnik Općinskog suda u Kaknju".

Natječaj za poziciju stručnog suradnika u Općinskom sudu u Cazinu i stručnog suradnika u Općinskom sudu u Kaknju je otvoren 15 dana od dana objavljivanja izmjene dijela javnog natječaja u "Službenom glasniku BiH".

Ostali dio teksta javnog natječaja za upražnjena mjesta u sudovima i tužilaštvima ostaje neizmijenjen.

У складу са чланом 17. став 1. тачке 1, 2. и 30. и чланом 36. Закона о Високом судском и тужилачком савету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08), односно са чланом 4. став 2. Закона о платама и осталим накнадама судија и тужилаца у Федерацији БиХ ("Службене новине Федерације БиХ", број 72/05), Високи судски и тужилачки савет објављује:

ИЗМЈЕНУ ДИЈЕЛА ЈАВНОГ КОНКУРСА

**ЗА УПРАЖЊЕНА МЈЕСТА У СУДОВИМА И
ТУЖИЛАШТВИМА**

У јавном конкурсy за упуажњена мјеста у судовима и тужилаштвима, који је расписао Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине, број 04-02-2563-1/10 објављеним дана 20.7.2010. године у "Службеном гласнику БиХ", број 59/10, врши се измјена дијела текста јавног конкурса:

Стручни сарадници, позиција под редним бројем 9. на начин што уместо: "Један (1) стручни сарадник Опћинског суда у Санском Мосту" треба да стоји: "Један (1) стручни сарадник Опћинског суда у Цазину" и позиције под редним бројем 11. на начин што уместо: "Један (1) стручни сарадник Опћинског суда у Тешњу" треба да стоји: "Један (1) стручни сарадник Опћинског суда у Какову".

Конкурс за позицију стручног сарадника у Опћинском суду у Цазину и стручног сарадника у Опћинском суду у Какњу је отворен 15 дана од дана објављивања измјене дијела јавног конкурса у "Службеном гласнику БиХ".

Остали дио текста јавног конкурса за упражњена мјеста у судовима и тужилаштвима остаје неизмијењен.

U skladu sa članom 17. stav 1. tačke 1, 2. i 30. i članom 36. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08), odnosno sa članom 4. stav 2. Zakona o platama i ostalim naknadama sudija i tužilaca u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 72/05), Visoko sudsko i tužilačko vijeće objavljuje

**IZMJENU DIJELA JAVNOG KONKURSA
ZA UPRAŽNJENA MJESTA U SUDOVIMA I
TUŽILAŠTVIMA**

U javnom konkursu za upražnjena mjesta u sudovima i tužilaštvima, koji je raspisalo Visoko sudske i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine, broj 04-02-2563-1/10 objavljenim dana 20.7.2010. godine u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", broj 59/10, vrši se izmjena dijela teksta javnog konkursa:

Stručni saradnici, pozicija pod rednim brojem 9. na način što umjesto: "Jedan (1) stručni saradnik Općinskog suda u Sanskom Mostu " treba da stoji: "Jedan (1) stručni saradnik Općinskog

suda u Cazinu" i pozicije pod rednim brojem 11. na način što umjesto: "Jedan (1) stručni saradnik Općinskog suda u Tešnju" treba da stoji: "Jedan (1) stručni saradnik Općinskog suda u Kaknju".

Konkurs za poziciju stručnog saradnika u Općinskom sudu u Cazinu i stručnog saradnika u Općinskom sudu u Kaknju je otvoren 15 dana od dana objavljivanja izmjene dijela javnog konkursa u "Službenom glasniku BiH".

Ostali dio teksta javnog konkursa za upražnjena mjesta u sudovima i tužilaštvima ostaje neizmijenjen. (so-933-a-G/10)

K A Z A L O

**PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE**

- 360 Zakon o autorskom i srodnim pravima (hrvatski jezik) 1
 Zakon o autorskom i srodnim pravima (srpski jezik) 22
 Zakon o autorskom i srodnim pravima (bosanski jezik) 43
 361 Zakon o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava (hrvatski jezik) 63
 Zakon o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava (srpski jezik) 71
 Zakon o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava (bosanski jezik) 78

**VIJEĆE MINISTARA
BOSNE I HERCEGOVINE**

- 362 Odluka o odobravanju sredstava iz tekuće pričuve Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu (hrvatski jezik) 86
 Odluka o odobravanju sredstava iz tekuće rezerve Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu (srpski jezik) 86
 Odluka o odobravanju sredstava iz tekuće rezerve Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu (bosanski jezik) 87
 363 Odluka o odobravanju sredstava iz tekuće pričuve Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu (hrvatski jezik) 87
 Odluka o odobravanju sredstava iz tekuće rezerve Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu (srpski jezik) 87
 Odluka o odobravanju sredstava iz tekuće rezerve Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu (bosanski jezik) 88
 364 Odluka o odobravanju sredstava iz tekuće pričuve Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu (hrvatski jezik) 88
 Odluka o odobravanju sredstava iz tekuće rezerve Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu (srpski jezik) 88
 Odluka o odobravanju sredstava iz tekuće rezerve Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu (bosanski jezik) 88
 365 Odluka o rasporedu budžetskih sredstava za rješavanje problema Roma u oblasti upošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite (hrvatski jezik) 89

- Odluka o rasporedu budžetskih sredstava za rješavanje problema Roma u oblasti upošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite (srpski jezik) 90
 Odluka o rasporedu budžetskih sredstava za rješavanje problema Roma u oblasti upošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite (bosanski jezik) 91
 366 Odluka o izmjeni Odluke o imenovanju članova Vijeća za zaštitu potrošača Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik) 92
 Odluka o izmjeni Odluke o imenovanju članova Savjeta za zaštitu potrošača Bosne i Hercegovine (srpski jezik) 92
 Odluka o izmjeni Odluke o imenovanju članova Vijeća za zaštitu potrošača Bosne i Hercegovine (bosanski jezik) 92
 367 Odluka o dodatku na plaću na temelju obavljanja složenih informatičko-aplikacijskih poslova u Centru za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini (hrvatski jezik) 93
 Odluka o dodatku na platu po osnovu obavljanja složenih informatičko-aplikacijskih poslova u Centru za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini (srpski jezik) 93
 Odluka o dodatku na plaću po osnovu obavljanja složenih informatičko-aplikacijskih poslova u Centru za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini (bosanski jezik) 93
 368 Odluka o naknadi za rad članovima Radne skupine za izradu Prijedloga strategije Bosne i Hercegovine za prevenciju i borbu protiv terorizma (za period 2010-2013) (hrvatski jezik) 94
 Odluka o naknadi za rad članovima Radne grupe za izradu Prijedloga strategije Bosne i Hercegovine za prevenciju i borbu protiv terorizma (za period 2010-2013) (srpski jezik) 95
 Odluka o naknadi za rad članovima Radne grupe za izradu Prijedloga strategije Bosne i Hercegovine za prevenciju i borbu protiv terorizma (za period 2010-2013) (bosanski jezik) 95
 369 Rješenje o imenovanju direktora Središnje harmonizacijske jedinice Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik) 96
 Rješenje o imenovanju direktora Centralne harmonizacijske jedinice Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine (srpski jezik) 96
 Rješenje o imenovanju direktora Centralne harmonizacijske jedinice Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine (bosanski jezik) 96
 370 Rješenje o imenovanju zamjenika direktora Središnje harmonizacijske jedinice Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik) 97
 Rješenje o imenovanju zamjenika direktora Centralne harmonizacijske jedinice Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine (srpski jezik) 97
 Rješenje o imenovanju zamjenika direktora Centralne harmonizacijske jedinice Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine (bosanski jezik) 97

371	Rješenje o formiranju Povjerenstva za reviziju Odluke o kvalitetu tečnih naftnih goriva (hrvatski jezik)	97	Uputstvo o izmjeni Uputstva o uslovima i procedurama za akreditiranje izbornih posmatrača u Bosni i Hercegovini (bosanski jezik)	140
	Rješenje o formiranju Komisije za reviziju Odluke o kvalitetu tečnih naftnih goriva (srpski jezik)	98	Instrukcija o provedbi članka 5.10, 5.11, 5.16 i 7.4 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	140
	Rješenje o formiranju Komisije za reviziju Odluke o kvalitetu tečnih naftnih goriva (bosanski jezik)	98	Instrukcija o provođenju člana 5.10, 5.11, 5.16 i 7.4 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine (srpski jezik)	144
MINISTARSTVO PRAVDE BOSNE I HERCEGOVINE			Instrukcija o provedbi člana 5.10, 5.11, 5.16 i 7.4 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	147
372	Odluka o unutarnjem ustroju Jedinice za implementiranje projekta izgradnje Zavoda za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	98	AGENCIJA ZA STATISTIKU BOSNE I HERCEGOVINE	
	Odluka o unutrašnjoj organizaciji Jedinice za implementaciju projekta izgradnje Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine (srpski jezik)	100	Priopćenje o prosječnoj isplaćenoj mjesečnoj bruto plaći zaposlenih u Bosni i Hercegovini za svibanj 2010. godine (hrvatski jezik)	150
	Odluka o unutrašnjoj organizaciji Jedinice za implementaciju projekta izgradnje Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	102	Saopštenje o prosječnoj isplaćenoj mjesečnoj bruto plaći zaposlenih u Bosni i Hercegovini za maj 2010. godine (srpski jezik)	150
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO BOSNE I HERCEGOVINE			Saopćenje o prosječnoj isplaćenoj mjesečnoj bruto plaći zaposlenih u Bosni i Hercegovini za maj 2010. godine (bosanski jezik)	150
	Odluka o određivanju biračkih mjesta za glasanje u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	104	Priopćenje o prosječnoj isplaćenoj mjesečnoj neto plaći zaposlenih u Bosni i Hercegovini za svibanj 2010. godine (hrvatski jezik)	150
	Odluka o određivanju biračkih mjesta za glasanje u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine (srpski jezik)	105	Saopštenje o prosječnoj isplaćenoj mjesečnoj neto plaći zaposlenih u Bosni i Hercegovini za maj 2010. godine (srpski jezik)	150
	Odluka o određivanju biračkih mjesta za glasanje u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	105	Saopćenje o prosječnoj isplaćenoj mjesečnoj neto plaći zaposlenih u Bosni i Hercegovini za maj 2010. godine (bosanski jezik)	150
	Pravilnik o načinu provođenja izbora u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	106	VIJEĆE AGENCIJE ZA PRUŽANJE USLUGA U ZRAČNOJ PLOVIDBI BOSNE I HERCEGOVINE	
	Pravilnik o načinu sprovođenja izbora u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine (srpski jezik)	111	Statut Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	150
	Pravilnik o načinu provođenja izbora u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	115	Statut Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	158
	Naputak o izmjenama i dopunama Naputka o utvrđivanju kvalifikacija, broja članova, postupka ždrijeba i imenovanja, obuke, provjere znanja i certificiranja članova biračkih odbora i mobilnih timova (hrvatski jezik)	119	Rješenje o imenovanju vršioca dužnosti direktora Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	161
	Uputstvo o izmjenama i dopunama Uputstva o utvrđivanju kvalifikacija, broja članova, postupka ždrijeba i imenovanja, obuke, provjere znanja i certificiranja članova biračkih odbora i mobilnih timova (srpski jezik)	126	Rješenje o imenovanju vršioca dužnosti direktora Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine (srpski jezik)	162
	Uputstvo o izmjenama i dopunama Uputstva o utvrđivanju kvalifikacija, broja članova, postupka ždrijebanja i imenovanja, obuke, provjere znanja i certificiranja članova biračkih odbora i mobilnih timova (bosanski jezik)	133	Rješenje o imenovanju vršioca dužnosti zamjenika direktora Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	162
	Naputak o izmjeni Naputka o uvjetima i procedurama za akreditiranje izbornih posmatrača u Bosni i Hercegovini (hrvatski jezik)	140	Rješenje o imenovanju vršioca dužnosti zamjenika direktora Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	163
	Uputstvo o izmjeni Uputstva o uslovima i procedurama za akreditovanje izbornih posmatrača u Bosni i Hercegovini (srpski jezik)	140	Rješenje o imenovanju vršioca dužnosti zamjenika direktora Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	163

Rješenje o imenovanju vršioca dužnosti zamjenika direktora Agencije za pružanje usluga u vazdušnoj plovidbi Bosne i Hercegovine (srpski jezik)	164	Odluka o imenovanju suca u Osnovni sud u Doboju (hrvatski jezik)	179
Rješenje o imenovanju vršioca dužnosti zamjenika Direktora agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	164	Odluka o imenovanju sudije u Osnovni sud u Doboju (srpski jezik)	179
UPRAVA BOSNE I HERCEGOVINE ZA ZAŠTITU ZDRAVLJA BILJA		Odluka o imenovanju sudije u Osnovni sud u Doboju (bosanski jezik)	179
Pravilnik o uslovima u glede stručne, prostorne i tehničke osposobljenosti fitosanitarnih laboratorija za izvođenje laboratorijskih testiranja radi dijagnosticiranja štetnih organizama (hrvatski jezik)	164	Odluka o imenovanju suca u Okružni sud u Banjoj Luci (hrvatski jezik)	179
Pravilnik o uslovima u pogledu stručne, prostorne i tehničke osposobljenosti fitosanitarnih laboratorija za izvođenje laboratorijskih testiranja radi dijagnosticiranja štetnih organizama (srpski jezik)	167	Odluka o imenovanju sudije u Okružni sud u Banjoj Luci (srpski jezik)	180
Pravilnik o uslovima u pogledu stručne, prostorne i tehničke osposobljenosti fitosanitarnih laboratorija za izvođenje laboratorijskih testiranja radi dijagnosticiranja štetnih organizama (bosanski jezik)	170	Odluka o imenovanju sudije u Okružni sud u Banjoj Luci (bosanski jezik)	180
VISOKO SUDBENO I TUŽITELJSKO VIJEĆE BOSNE I HERCEGOVINE		Odluka o imenovanju suca u Općinski sud u Travniku (hrvatski jezik)	180
Odluka o imenovanju suca u Okružni sud u Banjoj Luci (hrvatski jezik)	173	Odluka o imenovanju sudije u Opštinski sud u Travniku (srpski jezik)	181
Odluka o imenovanju sudije u Okružni sud u Banjoj Luci (srpski jezik)	174	Odluka o imenovanju sudije u Općinski sud u Travniku (bosanski jezik)	181
Odluka o imenovanju sudije u Okružni sud u Banjoj Luci (bosanski jezik)	174	Odluka o imenovanju suca u Kantonalni sud u Novom Travniku (hrvatski jezik)	181
Odluka o imenovanju suca u Osnovni sud u Kotor Varoši (hrvatski jezik)	174	Odluka o imenovanju sudije u Kantonalni sud u Novom Travniku (srpski jezik)	182
Odluka o imenovanju sudije u Osnovni sud u Kotor Varoši (srpski jezik)	175	Odluka o imenovanju sudije u Kantonalni sud u Novom Travniku (bosanski jezik)	182
Odluka o imenovanju sudije u Osnovni sud u Kotor Varoši (bosanski jezik)	175	Odluka o imenovanju suca u Kantonalni sud u Sarajevu (hrvatski jezik)	182
Odluka o imenovanju suca u Osnovni sud u Kotor Varoši (hrvatski jezik)	175	Odluka o imenovanju sudije u Kantonalni sud u Sarajevu (srpski jezik)	182
Odluka o imenovanju sudije u Osnovni sud u Kotor Varoši (srpski jezik)	175	Odluka o imenovanju sudije u Kantonalni sud u Sarajevu (bosanski jezik)	183
Odluka o imenovanju sudije u Osnovni sud u Kotor Varoši (bosanski jezik)	176	Odluka o imenovanju suca u Kantonalni sud u Sarajevu (hrvatski jezik)	183
Odluka o imenovanju suca i predsjednika Osnovnog suda u Doboju (hrvatski jezik)	176	Odluka o imenovanju sudije u Kantonalni sud u Sarajevu (srpski jezik)	183
Odluka o imenovanju sudije i predsjednika Osnovnog suda u Doboju (srpski jezik)	176	Odluka o imenovanju sudije u Kantonalni sud u Sarajevu (bosanski jezik)	184
Odluka o imenovanju sudije i predsjednika Osnovnog suda u Doboju (bosanski jezik)	177	Odluka o imenovanju suca u Općinski sud u Sarajevu (hrvatski jezik)	184
Odluka o imenovanju suca u Osnovni sud u Doboju (hrvatski jezik)	177	Odluka o imenovanju sudije u Opštinski sud u Sarajevu (srpski jezik)	185
Odluka o imenovanju sudije u Osnovni sud u Doboju (srpski jezik)	177	Odluka o imenovanju suca u Općinski sud u Sarajevu (bosanski jezik)	185
Odluka o imenovanju sudije u Osnovni sud u Doboju (bosanski jezik)	178	Odluka o imenovanju sudije u Općinski sud u Sarajevu (hrvatski jezik)	186
Odluka o imenovanju suca u Osnovni sud u Foči (hrvatski jezik)	178	Odluka o imenovanju sudije u Opštinski sud u Sarajevu (srpski jezik)	186
Odluka o imenovanju sudije u Osnovni sud u Fochi (srpski jezik)	178	Odluka o imenovanju suca u Općinski sud u Sarajevu (bosanski jezik)	186
Odluka o imenovanju sudije u Osnovni sud u Foči (bosanski jezik)	178	Odluka o imenovanju suca u Općinski sud u Travniku (hrvatski jezik)	187
		Odluka o imenovanju sudije u Opštinski sud u Travniku (srpski jezik)	187

Odluka o imenovanju sudije u Općinski sud u Travniku (bosanski jezik)	187
Odluka o prestanku mandata (hrvatski jezik)	188
Одлука о престанку мандата (српски језик)	188
Odluka o prestanku mandata (bosanski jezik)	188
Odluka o prestanku mandata (hrvatski jezik)	188
Одлука о престанку мандата (српски језик)	189
Odluka o prestanku mandata (bosanski jezik)	189
Odluka o imenovanju stručnog suradnika u Općinski sud u Zavidovićima (hrvatski jezik)	189
Одлука о именовану стручног сарадника у Општински суд у Завидовићима (српски језик)	189
Odluka o imenovanju stručnog saradnika u Općinski sud u Zavidovićima (bosanski jezik)	190

Odluka o imenovanju stručnog suradnika u Općinski sud u Gračanici (hrvatski jezik)	190
Одлука о именовану стручног сарадника у Општински суд у Грачаници (српски језик)	190
Odluka o imenovanju stručnog saradnika u Općinski sud u Gračanici (bosanski jezik)	191

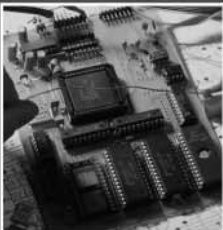
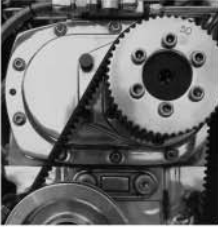
SLUŽBENE OBJAVE

Izmjena dijela javnog natječaja za upražnjena mjesta u sudovima i tužilaštvima (hrvatski jezik)	191
Измјена дијела јавног конкурса за упражњена мјеста у судовима и тужилаштвима (српски језик)	191
Izmjena dijela javnog konkursa za upražnjena mjesta u sudovima i tužilaštvima (bosanski jezik)	191

PRAKTIKUM ZA POSTUPKE JAVNIH NABAVKI

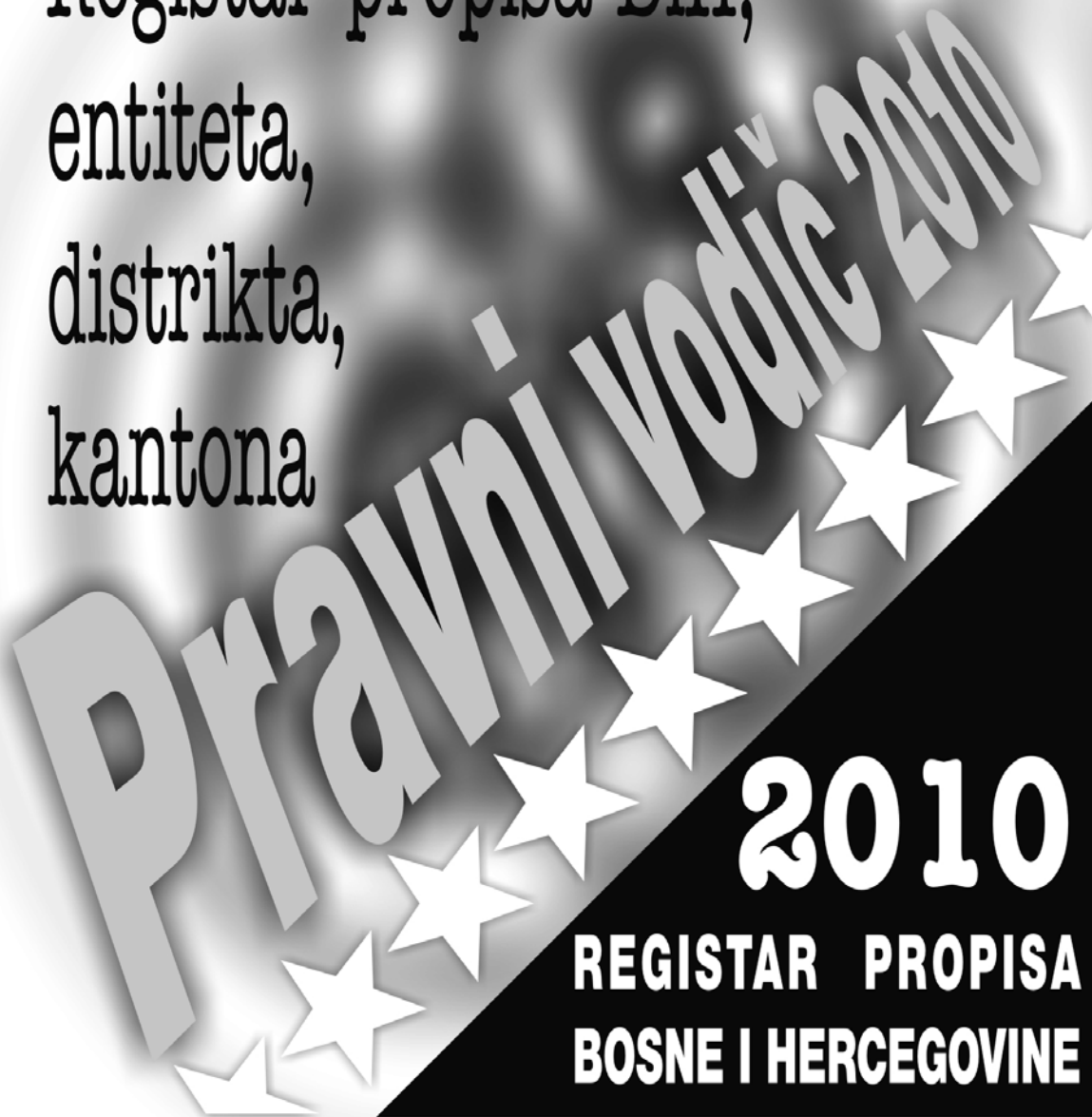
Hajrudin Buza
Stipo Petričević

	- STAVOVI NADLEŽNIH ORGANA, - MODELI STD- DOPUNJENI PRAKTIČNIM RJEŠENJIMA, - PRAKTIČNA OBJAŠNJENJA,	
	- PRIMJERI IZ PRAKSE, - OBRASCI, - NACRTI UGOVORA, - NACRT PRAVILNIKA O NABAVKAMA	
	JP NIO Službeni list BiH	

Sarajevo, 2010.

PRAVNI VODIČ 2010

Registar propisa BiH,
entiteta,
distrikta,
kantona

2010

**REGISTAR PROPISA
BOSNE I HERCEGOVINE**

Službeni list BiH

Logiranje za pretplatnike
 Korisničko ime: Login
 Niste registrovani? [Kreirajte account»](#)

Pretraga sadržaja
 Pretraga
[Napredna pretraga»](#)

Službeni glasnik BiH | Službene novine Federacije BiH | Službene novine Kantona Sarajevo | Službeni glasnik BiH MEĐUNARODNI UGOVORI

Aktuelno
 Pretplata
 Cjenovnik
 Izdavaštvo
 Info - historijat
 Kontakt
 Međunarodna saradnja
 Korisni linkovi

Posljednji objavljeni propisi

"Službeni glasnik BiH", broj 36/09

➤ **Sadržaj**

➤ KOMISIJA ZA OČUVANJE NACIONALNIH SPOMENIKA BiH

Odluka kojom se historijsko područje - Nekropole sa stećcima i starim nišanima u naselju Budoželje, općina Vareš, proglašava nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine

Odluka kojom se historijsko područje - Dva stećka na lokalitetu "Gromile" u zaseoku Račica, općina Konjic, proglašava nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine

Odluka kojom se historijsko područje - Nekropola sa stećcima na lokalitetu Omeđak u naselju Sudići, općina Čajniče, proglašava nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine

Odluka kojom se historijski spomenik - Careva čuprija u Sarajevu proglašava nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine ...

[Slijedeći broj »](#)

Javne nabavke

Službeni glasnik BiH, broj 36/09
[OGLASNIK JAVNE NABAVKE](#)
Službeni glasnik BiH, broj 34/09
[OGLASNIK JAVNE NABAVE](#)
Službeni glasnik BiH, broj 30/09
[OGLASNIK JAVNE NABAVKE](#)

Naša izdanja u digitalnom obliku

[Narudžba](#)

Kontakt:
JP NIO Službeni list BiH
 Magribija 3
 71000 Sarajevo, BiH
 tel/fax: +387 33 55 41 60
 +387 33 55 45 70

Pretplata

➤ Isporuka na kućna vrata
 ➤ Pristup preko web sajta
 ➤ Online pretraga
[Provjerite uslove](#)

Stara verzija
[Službeni list BiH web stranice](#)

© 2008. JP NIO Službeni list BiH. Sva prava pridržana.
 Web stranica optimizirana za rezoluciju 1024x768.

Nakladnik: Ovlaštena služba Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Trg BiH 1, Sarajevo - Za nakladnika: tajnik Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine Marin Vukoja - Priprema i distribucija: JP NIO Službeni list BiH Sarajevo, Magribija 3 - Ravnatelj: Dragan Prusina - Telefoni: Centrala: 554-160, 554-161 - Ravnatelj: 554-150 - Pretplata: 554-570, faks: 554-571 - Oglasni odjel: 554-111, faks: 554-110 - Pravna služba: 554-151 - Računovodstvo: 558-440, faks 550-295 - Pretplata se utvrđuje polugodišnje, a uplata se vrši UNAPRIJED u korist računa: UNICREDIT BANK d.d. 338-320-22000052-11, VAKUFСКА BANKA d.d. Sarajevo 160-200-00005746-51, HYPO-ALPE-ADRIA-BANK A.D. Banja Luka, filijala Brčko 552-000-00000017-12, RAIFFEISEN BANK d.d. BiH Sarajevo 161-000-00071700-57 - Tisak: GIK "OKO" d.d. Sarajevo - Za tiskaru: Fehim Škaljić - Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se 20 dana od izlaska glasila.

"Službeni glasnik BiH" je upisan u evidenciju javnih glasila pod rednim brojem 731.

Upis u sudski registar kod Kantonalnog suda u Sarajevu, broj UF/I - 2168/97 od 10.07.1997. godine. - Identifikacijski broj 4200226120002. - Porezni broj 01071019. - PDV broj 200226120002. Molimo pretplatnike da obavezno dostave svoj PDV broj radi izdavanja poreske fakture.

Pretplata za II polugodište 2010. za "Službeni glasnik BiH" i "Međunarodne ugovore" 120,00 KM, "Službene novine Federacije BiH" 110,00 KM.

Web izdanje: <http://www.sluzbenilist.ba> - godišnja pretplata 200,00 KM